Петър Дънов
Учителя

Божественото огледало

Общ окултен клас
година петнадесет

Петър Дънов
Учителя

Божественото огледало

Издателство
„БЯЛО БРАТСТВО“

Петър Дънов
Учителя

Божественото огледало

Година XV

(1935–1936)

Общ окултен клас
година петнадесета

Словото в Школата
на Учителя Петър Дънов
е записано и съхранено
за съвременния читател
от стенографите:

Паша Теодорова
Елена Андреева
Савка Керемидчиева

Издателство „Бяло Братство“ досега е преиздавало беседите и лекциите, изнасяни до 1933 г., подготвяни за печат от Паша Теодорова и одобрени от Учителя. Останалите девет годишнини на Общия окултен клас ще бъдат публикувани за първи път от издателство „Бяло Братство“ по запазените стенографски записки.

© Издателство „Бяло Братство“, 2015
ISBN 978-954-744-286-3

Съдържание

Новото верую, 25.09.1935 7
Новото учение, 2.10.1935 26
Новият начин, 9.10.1935 42
Самопознание и самовъзпитание, 16.10.1935 61
Безкрайните неща, 23.10.1935 77
Единият лев, 30.10.1935 93
Срещата на любовта, 6.11.1935 114
Тайната на даването, 13.11.1935 134
Опити, 20.11.1935 154
Към извора, 27.11.1935 181
Трите връзки, 11.12.1935 207
Добре е, 18.12.1935 238
Естественият език – музикалният език, 25.12.1935 256
Като добрия син, 1.01.1936 275
Трите плода, 8.01.1936 304
Едно ви трябва, 15.01.1936 336
Петте врати, 22.01.1936 365
Три категории храни, 29.01.1936 395
Работете с доброто, 5.02.1936 420
Тониране, 12.02.1936 443
Лесният и мъчният път, 19.02.1936 468
Тялото на любовта, 26.02.1936 487
Служене и прислужване, 4.03.1936 503
Сегашният момент, 11.03.1936 518
Радиации, 18.03.1936 535
Трите устоя, 25.03.1936 553
Действието на музиката, 1.04.1936 572
Божественото огледало, 8.04.1936 583
Мекота, 15.04.1936 601

Пречистване на мисълта, 22.04.1936 616
Основната мярка, 29.04.1936 633
Тайни и откровения, 6.05.1936 650
Вяра безгранична и любов безгранична, 1.07.1936 665
Ученичество, 8.07.1936 676
Навреме, 2.09.1936 684
Новото събиране, 9.09.1936 700
Личното и безличното, 16.09.1936 713

Речник на редки, остарели и чужди думи 729
Обяснителни бележки 731

НОВОТО ВЕРУЮ

Добрата молитва

Ще ви прочета няколко стиха от 10. глава на Евангелието от Матея (от 20. стих до края).

Имате ли зададена тема? („Не.“) Тогава пишете върху темата: *Службата на петте сетива*.

Има обикновени неща в живота, които имат нужда от проверяване. Има и неща, в които не можете да се съмнявате. Например питате: „Какъв е въздухът?“. Както и да ви го описвам, няма да схванете. Но проверете – отворете си устата и ще опитате какъв е въздухът. Питате: „Каква е водата?“. Както и да ви описвам, че е хубава, студена, това, онова, те ще са неща непонятни. Но казвам ви: вкусете я и веднага ще имате ясна представа за онова, от което се интересувате. Има други неща, които не можете да проверите. В конкретния случай – има хора, които могат да проверят дали водата е чиста, или има някакъв примес, други хора не могат да го проверят. Но казвам: всички хора имат чувство, с което могат да проверяват нещата. Някой казва: „Аз не разбирам“. Има неща, които всички можем да проверим, които всички еднакво разбираме. Например питаш: „Това ястие топло ли е, или студено?“. Провери. – „Ами тая дреха, тая риза топли ли, или не?“ Облечи я. – „Тая шапка прилича ли ми?“ Сложи я и ще видиш. – „А обувките широки ли са, или ще ме убиват?“ Обуй ги, походи малко с тях и ще видиш. – „Това перо пише ли хубаво?“ Почни да пишеш и ще видиш. Онова, което аз говоря, може да е вярно за мен и да не е вярно за вас. Има неща, които са относителни. Например казвам за едно ядене, че е солено, ти го вкусваш и казваш, че е безсолно – друг е езикът, езикът на единия от нас е почувствителен; единият обича повече солчица, а другият обича по-малко солчица.

Аз сега ви привеждам примери за ризи, обувки и шапки, но какъв смисъл трябва да се извади от тези примери? Написвате ред букви, азбука, но тия букви трябва да ги изучавате. Това е изкуството. Всеки може да знае буквите на един език – латиница, славянска азбука и пр., но да се научиш да пишеш хубаво с тия букви – там е изкуството, майсторлъкът. После, всеки знае да говори, но да се научиш как да произнасяш меките и твърдите звуци и как да си отваряш устата при гласните, и да знаеш вътрешния им смисъл – това е цяла наука. Да знаеш къде да повишаваш или понижаваш гласа си – то е цяло изкуство. Някой път го понижаваш там, където не трябва, а някой път го повишаваш там, където не трябва. Къде понижаваш гласа си? Когато минаваш през гората, където има разбойници и има опасност, говориш като мушица. Защо? Не искаш да повишиш гласа си, защото ще те чуят. Или някой път искаш да говориш високо и повишаваш гласа си повече, отколкото трябва. Защо? Защото искаш да те чуят. Когато говориш, не трябва да имаш страх, не трябва да имаш и тщеславие. Защото онзи, който говори високо, е тщеславен, а който говори ниско, е страхлив. Онзи, който говори ниско, е предпазлив, разумен е, внимателен е, за много неща мисли, но в благоразумието на човека влиза и страхът – страх те е да не стане нещо и си казваш: „Много високо да не говоря!“. Когато влизаш в стаята на болен човек, няма да говориш високо.

Когато тълкувате нещата, трябва да знаете как да ги тълкувате. Ще ви приведа пример от турско време, за да ви обясня една истина. Защо от турско, а не от българско или френско? Защото това само в турско може да се случи. Разболява се жената на един турски паша – млада, красива, много хубава жена. Тя припада и викат един българин лекар да я излекува. Но той турски не знае и води със себе си преводач. Като влизат при болната, лекарят казва на преводача си: „Колко е хубава!“. Пашата пита: „Какво каза?“. Преводачът знае, че ако преведе точно думите на лекаря, той ще пострада, затова превежда така: „О, колко е пострадала тая жена!“. Пашата казва: „Тъй, тъй, много е теглила“. Вие ще

кажете: „Да каже истината“. Питам: какво зло има в това, че на този лекар му прави впечатление, че жената е красива? Пашата, като гледа красотата на жена си, се радва, но друг да гледа нейната красота – за него това е престъпление. Той казва: „Аз имам право да кажа, че жена ми е красива, но всеки друг трябва да си затваря устата“. Това не е правило за всички народи. На французина, като му кажеш, че жена му е красива, той е щастлив, а ако му кажеш, че е грозна, ти ще го обидиш. Но на един турчин не трябва да казваш нито че е красива жена му, нито че е грозна.

Вие трябва да пренесете това практически към вашия духовен живот. Говорите за духовен живот, искате да влезете в една вътрешна школа, да разберете истините, да станете силни – всички тия работи са много добри. И някой път казвате: „Дано Провидението да вдъхне в нас...“. Но вие вдъхновението го разбирате като надуването на гайдата от гайдаря. Искате по гайдарски начин да ви вдъхновят. Но гайдата няма никакво съзнание – дали я надуват, или е празна, тя не знае – надува се заради гайдаря и се изпразва заради него. Самият мях, или гайдата, не се интересува дали има повече въздух в нея, или никак няма никакъв. Но на гайдаря това не му е безразлично. Понякога вие искате да ви дойде вдъхновение. Хубаво, но трябва да можете, както преводачът на онзи български лекар, да му дадете друг смисъл.

Понякога, като се привеждат примери, вие се усмихнете и кажете: „Това не се отнася до мен“. Има неща, които не се отнасят до вас, но в бъдеще могат да ви бъдат потребни.

Например вие пишете понякога буквите толкова размазани, че не знаете дали е *т* или *п* – на *т* единият крак не е довършен и прилича на *п;* а някой път между *п* и *н* не може да се направи разлика – не са написани хубаво буквите. Такива погрешки правят понякога и англичаните, и французите, и китайците. Казвам: щом влезете в духовния свят, не се позволяват погрешки. Погрешки можете да правите, но те трябва да се поправят.

Вие казвате: „Знаем какво нещо е духовният живот“. Е, каква е разликата между един материален, светски и духо-

вен живот? При светския живот ще обърнеш внимание на красивата жена, а в духовния живот ще кажеш: „Много е пострадала горката“, защото в духовния живот има пашалък – пашата седи там. И ти, макар че виждаш красотата, ще кажеш: „Горката жена, колко е теглила“. Значи: „Мен не ме интересуват красивите жени, а страданията на хората“.

Понякога казваш, че не обичаш някого – ти го обичаш, но криеш това вътре в себе си; понякога казваш, че не мразиш еди-кого си – мразиш го, но не искаш да го кажеш, минаваш за духовен човек. Светските хора веднага ще ти кажат направо така, както си е. И някои братя, които са много сербез, казват, че истината трябва да се каже. Как ще кажеш истината? Това, което обижда човека, не е истина; това, което оскърбява човека, не е истина. Да показваш греховете на хората – това не е истина. Да им покажеш, че говорят лъжа – това не е истина. Истината е много сладка. Най-сладкото нещо в света е истината. Като кажеш истината някому, ако тази истина му напакости, ти не си му казал истината. Но ти твърдиш: „Аз му казах истината“. Ти си казал истината толкова, колкото преводачът на лекаря я е казал на пашата.

Да преминем сега към въпроса. Животът е едно сериозно занимание. Вие искате да бъдете щастливи на Земята. Чакате накрай години да станете по-умни и казвате: „Когато придобия знания, ще отида да направя това и това“. И все чакаш да поумнееш, и току виж си остарял: краката ти не държат – не можеш да ходиш; езикът ти не държи – не можеш да говориш. И си казваш: „Тя, работата отиде вече в този живот, но поне в следващия...“. Ще ви приведа пример из новия живот. Имаш една полица – или да даваш, или да вземаш, но тя има падеж. Ако го пресрочиш, ти не можеш да вземеш парите си; закъснял си с един ден – но парите отидоха. Или имаш да завеждаш дело, но минал си срока, който ти е даден, отишъл си след един ден. Казваш: „Изгубих делото“. Какво ще правиш? Ще платиш глобата. Един ден беше в състояние да те избави от глобата, но сега нищо не е в състояние да те избави от нея. Вие и в духовния свят отлагате нещата. Ще отидеш навреме! И в духовния свят

ще плащаш, ако пресрочиш. Ако си осъден – ще заведеш делото, да мине в по-висока инстанция.

Правото, което имаш, не трябва да остане така, нека излезе. Ти казваш: „Аз не си търся правото“. Кой не си търси правото? Само слабият не си търси правото. Ако си прав, търси си правото по законен път, а ако си крив, нека другите да търсят твоето криво. „Когато имаш да вземаш, за твоето право ще мислиш, а когато имаш да даваш, другите да му мислят“ – така казват ония, които обръщат повече внимание на това, което имат да вземат. Те казват: „Какво имам да давам, не му мисля, но за онова, което имам да вземам, за него мисля“. Аз наричам тези хора светски, а духовните са противоположното. Светските хора са практични и казват: „Пари ми трябват. В света живея и без пари не мога“. Духовният казва, че пари не му трябват и обръща повече внимание на онова, което има да дава. И едното е хубаво, и другото е хубаво. Ти мислиш за онова, което имаш да даваш, а не мислиш за онова, което имаш да вземаш; разчиташ, че хората, които имат да ти дават, ще дойдат навреме, но те не идват. И ако живееш в един свят, където имаш да плащаш, а ония, които имат да ти дават, не плащат, тогава какъв ще ти бъде краят? Изходът от това какъв е? Да нямаш нито да даваш, нито да вземаш. Трябва да се освободите от вземането и даването. За да може да учи в една духовна школа, човек най-първо трябва да се освободи от вземането и даването.

Да ви преведа това. В даден случай, когато ти учиш, не мисли колко си способен или че не си способен. Ако мислиш, че си способен – имаш да вземаш; ако мислиш, че не си способен – имаш да даваш. Щом си неспособен, дължиш; щом си способен, имаш да вземаш. Но и най-способните ученици, като ги туриш в по-висок клас, има неща, които не разбират. Ще ви представя една проста истина: 1, 1/2, 1/3, 1/4. Какво е това, което написах? Единица, една втора, една трета, една четвърт. Хубаво, но кое бихте предпочели да ви дам – 1/2, 1/3, 1/4 или единицата, цялото? Най-първо бихте предпочели цялото. Но цялото вече го задигнаха, останаха само дробните числа: 1/2, 1/3, 1/4. Всеки от вас сега ще пред-

почете 1/2, то струва повече. Но и 1/2 е взето. Остават 1/3 и 1/4. Кое ще изберете? 1/3 ще искате. И най-накрая последното лице, като няма какво да прави, ще вземе ¼, защото само то остава. Но сега изменям реда на нещата. Да допуснем, че числата са килограми. Имате половин килограм брашно – ще го предпочетете пред 1/3 килограм брашно. Но да кажем, че тази 1/3 от килограма е злато. Тогава имате 1/3 кг злато и 1/2 кг брашно – кое ще предпочетете? („1/3 .“) Е добре, да допуснем, че 1/4 са скъпоценни камъни. Между златото и скъпоценните камъни кое ще предпочетете? („Скъпоценните камъни.“) Значи трябва да се обърне внимание не само на количеството, но и на качеството. А понякога трябва да се обърне внимание и на силата, на интензивността. Нещата трябва да имат сила, и в изпълнението трябва да имат сила. Много пъти ние имаме известни идеи в себе си, но ако нямаме сила да прокараме тия свои идеи, тогава те са зрънца, които не могат да се посеят.

Вие казвате, че разбирате духовния живот. Кое разбирате в духовния живот? Съберете се двама и говорите за любовта. Какво разбирате вие от любовта? Ти казваш: „Аз обичам“. Обичаш. Твоята любов е много посредствена. Обичаш, както всички хора обичат, но не си дошъл до онази любов – да обичаш тъй, както хората не обичат. Какво значи да обичаш тъй, както хората не обичат? Да обичаш красивото, то е естествено – всеки обича красивото. Но да обичаш това, което не е красиво... Има хора, които обичат красивото – те са прави; има други, които обичат грозните работи. Ще кажеш: „Как тъй? Може ли да се обича грозното?“. При известни условия грозното се обича повече, отколкото красивото. Истината е малко отвлечена. Имате една книга, много хубаво подвързана, отвън позлатена, с хубави корици; имате и друга – стара книга, съвсем стара, разкъсана. Един учен не гледа външната красота на книгата, а съдържанието вътре. Гледаш – някой човек е много красив отвън, очите му красиви, носът и устата му много хубави – много хубаво е „подвързан“; гледаш друг някой – не е „подвързан“, грозен е отвън, но той има нещо хубаво, което се крие вътре в него. Красотата е нещо скрито в дадения случай. Красотата

е цяла наука. Има красиви лица, които като някоя мумия са неподвижни; има една красота, която е статична, лицето е като една статуя, не се мени. А истинската красота е, когато има съдържание, когато има постоянно изменение в линиите. В чертите на лицето трябва да има свещен трепет, който се движи. Един човек, в чието лице нищо не можеш да прочетеш, не е тъй красив, но когато в лицето му става една промяна, много деликатна промяна, тогава този човек е красив. Той седи и мълчи, но като му говориш, забелязваш, чувстваш, че той те слуша. Като му говориш за своите страдания, за някои свои нужди, ти виждаш, че той мисли, и не само мисли за твоите страдания, но мисли и как да ти помогне. А пък друг човек, като те слуша, повтаря: „Много те съжалявам“, но нищо не мисли за тебе и накрая ти казва: „Хайде, Господ да ти е на помощ“. Работите с *Господ да ти е на помощ* не стават. Ако ти имаш зададена задача от учителя си да напишеш нещо и казваш: „Господ да ми е на помощ“, но нищо не си написал и отиваш при учителя, без да си учил – как Господ ще ти е на помощ? Ще дойдат големите противоречия в живота и ти ще кажеш: „Господ не ме разбра“. Господ ли не те разбра, или ти не разбра Господа?

Всеки човек, който не учи, Господ не го разбира.

Всеки човек, който не прави добро, Господ не го разбира.

Всеки човек, който не обича, Господ не го разбира.

Всеки човек, който не обича свободата, Господ не го разбира.

Всеки човек, който навреме не си ляга да си почине, Господ не го разбира. За всички работи, които не правим както трябва, Господ не ни разбира. Всеки човек, който не яде навреме и не си дъвче храната, Господ не го разбира. За всички тия работи Господ не те разбира. Болките ще дойдат – ти се молиш, но Господ не те разбира.

Понякога ние искаме да се освободим от страдания. Но от страдания никой не може да се освободи. От един товар, който трябва да се пренесе от едно място на друго, никой не може да те освободи. Тоя товар може да мине от един човек на друг и ти временно можеш да се освободиш, но като

дойде твоят ред, това страдание, тоя товар ще мине през тебе. Питаш: „Не може ли без страдания?“. Може, но друг трябва да поеме страданието. И не мисли, че когато другите страдат, няма да дойде и твоят ред. Ти гледай да уякнеш, че като дойде това страдание до теб, да можеш да го носиш.

В турско време 20-30 българи имали да дават данък и ги закарали при юшурджията. Българите не се обичали помежду си. Най-напред повикали Стоян. Отива той – и го бият. Другите викат: „Да го бият! Имат право“. Те обаче нямат опитност и не знаят, че това страдание ще дойде и до тях. Излиза Стоян, влиза друг. Най-сетне, като дойде твоят ред, и тебе ще бият. И тогава казваш: „Много лошо бият“. Много пъти вие не влизате в положението на другите. Някого бият, ти казваш: „Да носи“. Не, и ти си влязъл в тая „гама“, тоя бой ще дойде и върху теб, и ти ще го опиташ. Когато някой страда, ти казваш: „Няма нищо, Господ да му е на помощ“, но тоя ред на нещата ще дойде и до тебе.

И на някои от вас да ви „предскажа“: непременно ще умрете, когато и да е – ако не сега, то след 10-15-20 години смъртта ще дойде, ще я опитате. Засега тя не ви е закачила, но ви има предвид. И вие сте в тефтера, само че тази работа върви по ред. Ще ви разправя някой, че няма да умрете, ще ви учи да не умирате. Хората няма да умират, когато няма да имат да дават. Когато Христос дойде на Земята, учениците Му казаха по кой начин може да се освободи от смъртта. Той каза: „Не мога. И Аз съм в този ред на нещата. Ще трябва да се опита“. Но търсеше дали това не би могло да се отмени по един естествен път. Когато Христос разбра, че тая чаша ще се изпие, Той трябваше да се приготви. И казвате: „Колко е страдал Христос!“, но понякога ни наймалко не почерпвате поука от страданията Му. Някой иска да се освободи от страданията и казва: „Христос за всички пострада. Защо ни идат страдания? Той нали понесе нашите грехове? Платил е греховете на всички“. Казвам: греховете, които Адам направи, Христос ги понесе, а греховете, които ние правим, ние ще ги понесем. Ти ядеш зле – ще те боли коремът, ти ще понесеш последствията, няма да ги понесе гостилничарят, който е сготвил яденето. Ти питаш: „Защо

светът е направен така?“. Гостилничарят е сготвил, но ако ядеш не както трябва и не си сдъвкал храната както трябва, то причината за болката е в теб. Твоите страдания няма да ги носи той. Ако вие не мислите, ще дойдат страданията.

Казвам: от онова, което знаете, сега трябва да минете към онова, което не знаете. Вие имате тяло, лице, очи, уши, нос, но не знаете какво представляват, не можете да четете по носа. Погледате, похванете, погладите ухото си, но какво представлява то – не знаете. Много повърхностно гледате на очите, устата, ръцете си и много повърхностно знаете за себе си. Дойде физиогномист, интересува се от чертите на вашето лице, от вашите ръце, а вие не знаете това, което той може да чете по тях. Вие сте собственик и нищо не знаете, а онзи не е собственик и знае повече.

Аз съм срещал много духовни хора – носят духовни глави, без да знаят какво е написано на тях. И говорят за духовната, за Христовата любов. Какво нещо е Христовата любов? Вие били ли сте горе, на кръста, заковани с четири гвоздея по ръцете и краката, и да кажете: „Прости им, Отче, защото те не знаят какво вършат“? Колцина от вас могат да направят това? Не зная дали има един между вас, който може да го направи. Може да има едни, може да има и десет. Ако се поставите да имате това разположение, тия чувства, да се повдигнете високо, само тогава можете да го направите. Но това не може да бъде правило. Христос не е от тия, които всякога пострадват.

Не си правете и другата погрешна илюзия. Любовта до известно време прощава, но от известно време нататък не прощава. Водата изпира. Но в първата вода, която е изпрала известни петна, втори път не можете да изперете петна. Чистата вода изпира, а нечистата – не. Как ще разберете това място в Писанието, където се казва: „Гневът Божий и гневът на Агнето (на Христа) ще бъдат един ден върху синовете на непослушанието“? И казва се на друго място: „Ще изтребя с огън вашите синове“. Сега вие смятате, че Христовата любов означава вечно да грешите и Той вечно да ви прощава. Ако вечно ви прощава, вие нищо няма да научите. Да кажем, че ти нищо не си учил и учителят ти

каже: „Много добре, няма нищо, ти ще научиш тия неща“ – и ти прощава. Днес *няма нищо*, утре *няма нищо* – завършиш гимназията, без да знаеш нищо.

Като говоря сега, имам предвид ония илюзии, с които не можем да се храним. Това са невъзможни неща. Понякога сме като ония бедни моми, които си мислят, че някой княз ще дойде да се ожени за тях, фантазират си, князът идва на сън, но в действителност това няма да го бъде. Питам: каква е разликата между княжеския и овчарския син? Какво подразбирате под *княз*? Това са идеи, които трябва да разбирате вътрешно. Ако княжеският син няма благородство на ума, ако няма благородство в сърцето си и ако няма благородство в своите постъпки, в какво седи неговото княжество? В богатството ли, или в славата отвън? Славата човешка не може да храни човека. Славата е отвън, не е отвътре.

Силата на човека седи в неговото знание. Ако вие не разбирате нещата, нищо не можете да направите. Както в музиката. Някой казва: „Аз знам какво нещо е пеенето“. Хубаво, я ми изпей *фа-диез*. *Фа* вече го знаеш, но *фа-диез*? Ако си музикант, като кажеш *фа,* този тон трябва вече да звучи в ума ти, а ти го търсиш: вземеш основния тон *до*, вземеш от *до* нагоре: *до – ми – сол*, и чак тогава *фа*. Не, истинският музикант, като му се каже *фа-диез, сол-диез, сол-бемол* – веднага всяко едно от тях звучи в него. Такъв е редът. Нещата трябва да звучат в теб. Ако не звучат, нищо не можеш да направиш. Малко музиканти има, които могат да четат ноти. Някои четат, но са се упражнявали и са научили някои песни. Научили са едно класическо парче, като са го пяли дълго време, 40-50 пъти, но я им дайте някое друго парче, което не познават – не могат да го изпеят. Та гледам сега, някое религиозно парче вие може да го пеете, но други парчета, като ви дадат, не можете да ги пеете.

Например дадената песен *Бог е любов*. Някой започва да я пее така. (Учителя пее много проточено и невярно.) Пее ли се това така? (След това Учителя пее: *Имам да вземам* със същия глас и по същия начин. Повтаря и двата текста няколко пъти с пеене.) Каква е разликата между *Бог е любов* и *Имам да вземам*? Ти ги пееш еднакво. Това не

е песен. Ти не можеш да пееш това, което не обичаш. За да пееш, най-първо трябва да обичаш това, което пееш. То трябва да бъде в теб нещо живо, което ти обичаш. Пеенето е винаги външната страна на обичта. И всякога хората пеят тогава, когато обичат. Ти казваш: „Изкуство“. Но това изкуство винаги подразбира обич. Всякога този, който пее, има повече обич от онзи, който не пее. Ако човек пее, това показва, че има любов. Онзи, който не пее, няма любов. Не само външно пеене, но да пееш и в сърцето си. Казано е: „Пейте и възпявайте Господа в сърцето си“. Любовта щом се появи, пеенето вече идва като резултат, като вътрешна необходимост да изразиш това, което чувстваш вътре в себе си – да го направиш явно отвън. Когато любовта стане силна отвътре, тогава ще дойде пеенето. Затова то е донякъде мярка за любовта, която действа. Ти се разгневиш. Защо? Защото си изгубил любовта си. Щом си извън любовта и не знаеш да пееш, започни да обичаш – и песента ще дойде, и гневът ще мине. (Учителя пее: *Стана ми мъчно. Не ме обичат. Пак съм прекарала гладна снощи, та не можах да спя добре.*) Щом не си могла да спиш добре, ще пееш по един начин. Щом не си яла, ще пееш по друг начин. А като дойдеш до любовта, ще пееш тъй, че да те разберат.

Нали във всеки език имате ударение върху сричките? Например имате една трисрична дума – къде ще турите ударението? Ако е на френски, къде ще бъде ударението? Накрая на думата, върху последната сричка. На трисложна дума на български къде ще падне ударението? У нас няма определено правило за ударение. Но закон е: ако първият слог е силен, вторият ще бъде слаб, третият ще има една линия. После, ударението може да падне на мек или на твърд звук. Когато пее човек, непременно трябва да се чуват и гласните, и съгласните звуци. Също и при говора: ако *т, м* или *п* не се чуват, говорът не е правилен, речта не е хубава. (Учителя изговаря бавно, високо, като набляга на всяка буква: *Стояне.*) Всички букви да се чуват. (Учителя произнася ниско, тихо думата *любов.*) Произнесете сега думата *любов.* (Учителя произнася силно и бавно първата сричка на думата, а втората сричка произнася пак силно, но бързо и отсе-

чено, рязко: *Лю....бов.*) Любовта е едно замътено яйце. Като пееш *бов* – пука се яйцето. (Учителя постави ударението накрая на думата.) Аз съм много логичен. Може нещо да не е съгласно с правилото, но като го изговоря, то все ще даде някакъв израз. Забелязал съм, че всякога ония, които имат любов, го произнасят тъй, както и аз. Макар и мекичко, ухото, което е силно, долавя. И като дойде краят на думата, там е силно – *обичам*; като дойде *чам*, изговаря го силно, а предишните срички изговаря тихо, полека. Казваш: „Вяра". *Вяра* е една положителна дума и в самото ѝ произнасяне ти ще възприемеш един вътрешен тласък и подтик.

Та казвам: в сегашния език, тъй, както ние си говорим, има известни правила. Може би в бъдеще още в отделенията учителите ще учат децата как да говорят. Сега доста красиво говорят, но думите нямат изражение. Много мъчно е. Някъде трябва да повишиш тона, но правилно трябва да го повишиш. (Учителя изговори средно силно: *Изправете живота си*. После изговори същите думи много тихо. След това ги изговори много силно, бавно и отсечено: *Изправете живота си*.) Ще повишите тона си. В разумния свят нещата са строго определени. И красотата е в това – да имаш една вътрешна самоувереност. И когато пееш, и когато говориш, трябва да имаш самоувереност. Тези, които говорят хубаво, имат голяма самоувереност, пък който не знае езика, само се пънка, фъфли, страхува се и не може да говори. И във френския, и в английския език е тъй: дойде една дума – раздвоява се съзнанието ти и се съмняваш дали можеш да я произнасяш. Например в английския някои думи имат накрая *t*, а други думи се пишат буквално по същия начин, само че вместо *t* имат *d*. Те са близки думи и ако не знаеш как да ги произнесеш, ти ще им дадеш съвсем друг смисъл. Така че, всякога човек трябва да има една вътрешна самоувереност в онова, което разбира.

Всеки от вас трябва да направи един малък опит. Представете си, че има един човек, който не ви обича, което е много естествено; има и друг, който ви обича – това може да се обясни. Защо единият не ви обича? Има си основание. И защо другият ви обича? Има си основание. И двамата

може да са „добри“, но да не се обичат. Не е още омраза, но има едно положение, че не могат да се обичат. Или и двамата не са добри и не се обичат. Аз говоря в обикновен смисъл. Виждал съм двама пияници – напили се, прегърнали се, пеят си, целуват се и си вървят, хванати „а ла браце“. А съм виждал също от църквата да излизат двама, които имат някоя висока идея, вглъбени са, но са на разстояние един от друг. Като ги гледам, на мен ония пияници, които са се прегърнали, повече впечатление ми правят. Те казват: „Оцапахме я отвън, но поне отвътре да не я оцапаме“. А пък онези, които са излезли от църквата, казват: „Отвън я огладихме, но отвътре да не я оцапаме!“.

Аз съм правил наблюдения. Много лесно може да се провери, доколко любовта на някои хора е силна, доколко са търпеливи. Понякога говориш на човека – приятно му е лицето, той е весел, усмихнат, но малко като го позакачиш, веднага виждаш, че има друго нещо в очите му, станала е една вътрешна промяна. Друг човек, който разбира нещата, може да не му е приятно това, което говоря, но е спокоен; изслушал е една моя реч и ме критикува, казва: „На едикое си място речта ти не беше права“. Аз също трябва да го изслушам спокойно. Гледам къде е прав и къде не е. Той ме критикува на общо основание, а аз изследвам неговия характер: дали е безпристрастен, или не е толкова безпристрастен, а малко заядлив. И когато е безпристрастен, казвам си: прав е човекът, още като говорих, разбрах, че не употребих думата намясто и усетих къде трябваше да я сложа – по-напред или по-назад в изречението.

Ако говориш на български, можеш да кажеш: „Казвам ви“, но на английски и на френски така не може да го кажеш – непременно трябва да има подлог в изречението. Там трябва да кажеш: „Аз ви казвам“ – не може да не сложите лично местоимение. И на английски език личното местоимение се пише навсякъде с главна буква. Това показва, че у англичаните личният живот е много развит.

В християнството казваме, че човек трябва да има достойнство. Но той не трябва да бъде една дребнава, а една голяма личност. Той не трябва да бъде личност от малка

капка, която скоро се изцапва, но от голяма вода, която колкото и да я калят, да не може да се изцапа. Личността – водата – трябва да остане чиста. Могат да ви казват много работи – ще се цапате, но да не се изцапвате.

Когато изучавате някой език, може да ви похвалят. Когато говорите английски, англичанинът може да ви каже, че говорите много хубаво. Толкова хубаво говорите, че не разбира нищо и ви казва: „Моля, сричайте думите!“. Но ви хвали, че говорите хубаво. Това е политика у англичаните. Отива един американец в Париж. Бил млад професор, преподавал френски в Америка и минавал за капацитет. В хотела на келнера говори на френски, но последният не разбира и най-после пита: „Господине, знаете ли английски?“. Професорът отговаря: „Да, говоря английски, той ми е майчин език“. И започва да му говори на английски. Келнерът му казва: „На тоя език ще ви разбера по-добре, отколкото на френски“. Говори на този език, на който хората могат да те разберат и не говори на език, на който могат да не те разберат. Има професори по религия – говорят, говорят, но не ги разбират хората. Има професори и по молитва – говорят, че това и това е молитвата, но не ги разбират.

Молитвата е едно прекрасно състояние на душата, когато човек иска да се изкаже и да учи. Молитвата е един отличен метод да усвоиш истината на възвишения свят, да говориш с Бога и да се учиш. Някой път, когато се молиш, те спират. Не са чули молитвата ти, защото криво си я произнесъл. Ще се научиш да се молиш на твоя собствен език – тогава ти си научил небесния език. Като влезеш в Рая, няма да говориш на български, френски или английски, ще говориш на езика на тамошните същества. Възвишените същества, като слязат на Земята, имат свои преводачи, които говорят на вашия език. Те не искат да говорят този език, защото ще се омърси техният. Вземете например думата *мразя*. Тя е нечиста дума и ако я кажеш, ще се омърси езикът ти. Вземете думата *кражба* – и тя е нечиста, трябва да я измиеш 10 пъти, преди да я произнесеш. Някои учители казват на своите ученици да спрегнат глагола *крада* – аз крада, ти крадеш, той краде; или: аз мразя, ти мразиш, той

мрази и пр. Всякога, когато произнасяте такива думи като *мразя*, в съзнанието си трябва да произнасяте противоположната дума, за да се избавите от едно неприятно последствие. Като кажеш: „Мразя“, след омразата ще произнесеш другата дума – *обичам*. След като кажеш: „Крада“, ще кажеш: „Давам“. Крада – да дам, щедро да дам. Винаги слагайте положителното. „Греша“, като кажеш, кажи: „Греша, за да стана праведен“. Грешиш някой път, за да опиташ някои горчивини. Като сгрешиш веднъж, дваж, повече няма да грешиш и ще се научиш. Сложиш си пръста в огъня един, два пъти и после няма да го слагаш. Оставете човека да греши – по-скоро ще се оправи, отколкото ако не му се позволява. Бог е оставил нещата, да опитаме всички горчивини, за да се научим. Това е по-прав път. Има много неща, които не спадат към сегашната лекция.

В думата *крада* спасителната сричка е *ра*. *Ра* спасява кражбата. *Ра* е Слънцето. Като дойдеш да крадеш, в кражбата има светлина – ще те хванат и кражбата ще стане явна. Следователно кражбата не може да се освободи от сричката *ра*, която винаги седи като детектив, да издава. Думата *омраза* сама по себе си не е лоша. *Мразя* пак има сричката *ра*, пак ще те издаде. *Ра* е това, което изправя омразата. И тогава започва: *Радост*. *Ра* е Слънцето, а *дост* на турски е *приятел*, значи: приятел на Слънцето. Това е Богоровско* тълкуване. *Радост* означава слънчево приятелство. Като имаш един приятел, само на приятеля можеш да се радваш, на хубавото можеш да се радваш.

Казвам: Христос е свършил много хубави работи. Какво трябва всеки един от вас да свърши и какво трябва да знае? Някой ми казва: „Можеш ли да ме научиш, можеш ли да ми кажеш още нещо?“. Това, което съм говорил, той не го е разбрал и не го е приложил, а иска да му кажа повече! Някой казва: „Много хубаво беше менюто, но още едно ядене трябваше“. Да, но тогава ще дойде пресищането. Грехът не седи в яденето, а в преяждането и в избора на храната.

И в любовта е същото: грехът не седи в любовта, но в прелюбодействието, в пресищането или в избора. И в любовта не трябва да сте безразборни. Казваш: „Мога да обичам

всички“. Неразбрана работа е това. Този, когото обичаш, трябва да има нужда от твоята любов. Някой кон е сприхав, не дава да го пипаш по задницата или по главата, ще те ритне или ще те ухапе. Ще бъдеш внимателен, няма да го пипаш. Вие искате, като обичате някой човек, да прекарате ръката си отгоре му. Това не е любов. Когато обичате един кон, ще му снемете юлара и ще го оставите в гората свободен да пие студена вода. Няма да го заведете с юлара да пие вода и после пак да го вържете. Това не е любов. Един човек, когото обичате, ще му снемете всички юлари, които има, и ще го оставите свободен. Ще кажете: „Как да разберем това?“. Разбирайте го както искате, но оставете човека свободен, както Бог го е направил, защото всички ограничения, които имаме, са човешки работи, а първоначално не са били.

Първоначално човек не е бил ограничен. Сега например, някой погледнал жената на някого и той казва: „Защо я погледна?“. Че какво лошо има в това да погледне жена ти? В джоба ти има един юлар, туряш ѝ го и казваш: „Без този юлар не може. Ти си длъжна да бъдеш с юлар“. Значи с твоя юлар тя е спасена, а без него отива в ада? Това е погрешно. Като слагаш юлар на жена си, значи нямаш вяра в нея или нямаш вяра в твоя приятел, в твоето дете. Аз като туря злато в огъня, не мисля, че ще изгори. Може да се стопи, но не и да изгори. Ние трябва да се пазим от някои неща, които изгарят. Някой път ще изгорят неценни работи, а ще остане ценното. Ако някои работи в нас изгорят, нека изгорят и нека остане ценното.

Казвате: „Ние се боим да ръководим някого“. Можеш да ръководиш един човек и без юлар. Ще му снемеш юлара и ще видиш какви са убежденията му, откъде са дошли. И няма да му се налагаш. Ако искате да поправите човека, може да влошите положението. Можете да приложите примера с онзи англичанин, който поканил на гости един доста виден човек от източните народи. Като дошъл гостът и седнали на трапезата, сложили му вилица, но той започнал да топи с пръстите си хляб в ястието. Англичанинът имал син, който побутнал баща си, да му покаже как се храни

гостът. Тогава домакинът също оставил вилицата и започнал да яде с пръсти. В дадения случай не е голямо престъпление, че някой яде с трите си пръста, а не с вилица. Не е лошо да се яде с пръсти. И после, аз бих ял със златна вилица, а не с обикновена, с която 10-15 души са яли и дори не е измита добре. Предпочитам да ям с пръсти, по-чисто е. Знам, може да има едно възражение, че човек с пръстите си пипа навсякъде. Затова, като яде с тях, преди това трябва да ги измие хубаво.

Сега, аз ви говоря тия работи, за да имате един морал или едно вътрешно правило. Аз пея, но някой друг пее похубаво. Какво трябва да правя? Или трябва да се науча да пея като него, или в мен може да се роди едно недоволство и желание да го критикувам. Не, ще кажа, че и аз ще се науча да пея като него. В гласа му, във всичко у него аз виждам нещо хубаво. Ще го взема като образец. Ще кажете: „Това е дарба“. Не, всеки може да се научи да пее. Друг въпрос е да излезеш да пееш като някой професионален певец. Но даже и най-бездарните от вас, ако им дам премия 50 000 лв. за един концерт, ще пеят. Даже и на онзи, който няма глас, ще му излезе глас. Парите вдъхновяват. Ще се учудите – и най-добрият певец, като няма 50 000 лв., гласът му ще гъгне. Ще кажете, че той може би пее пред публика, която не го разбира. Няма какво да пея за публиката, аз ще пея за себе си. Всеки певец, който пее даром, получава по-голямо възнаграждение от онзи, който пее с пари. Онзи, който пее с пари, получава отвън, а този, който пее без пари, получава отвътре. Нищо даром няма в света. Някой път ще приемеш заплата отвън, а някой път отвътре. Не може едновременно отвън и отвътре. Ако я приемеш отвън, няма да приемеш отвътре и ако приемеш отвътре, няма да приемеш отвън.

Някой път се ръкувате и усещате, че ръката на другия е топла, гореща. Такава ръка е признак на едно болезнено състояние. Друг път се ръкувате с някого и усещате, че ръката му е студена. Тази студена ръка е признак на друго болезнено състояние. Понякога ръката на другия има една приятна топлина, една мекота, която се предава, на теб ти е приятно. Това са диагнози, по които трябва да се ръково-

диш. Като се ръкуваш и усетиш, че човекът боледува, да му предадеш нещо и той да почувства, че от ръката ти излиза топлина, която носи живот. Ръцете и на двамата трябва да предават живот, да стане обмяна на живот. Понякога докоснеш ръката на някого, но чувстваш, че тя има студенина, твърдост. Такава ръка показва, че тази душа е загубена, човекът е загрубял, индиферентен е станал.

Дори и на 120 години да стане, човек трябва да остане в сърцето си млад. Никога не трябва да се измени ни най-малко твоето чувство. Като срещнеш някой човек, който не обича, ти ще се обърнеш към Онзи, Който обича – към Бога и ще Му кажеш: „Господи, той не се е научил още да обича така, но Ти ще го научиш!“. Научете се да обичате и да бъдете във всичко изправни.

Без щедрост любов няма. Без чистота любов няма. Без справедливост любов няма. Без разумност любов няма. Тъй са нещата. Не само да раздавате, но да има щедрост у вас. Онова, което давате, щедро да давате и като теглите, по-добре да има 10 грама повече на теглилката, отколкото 10 грама да изяждате.

Някой казва: „Много го обичам; повече, отколкото трябва“. Не, не, ни най-малко! Знаете ли на какво прилича това? Един пример ще ви кажа. Кумец гощава кръстника си, който му е дошъл на гости. Реже му хляб. По едно време му казва: „Извинявай, кръстник, аз те прегостих“. – „Не, не, не си ме прегостил!“ Така и вие казвате, че сте прегостили някого с любов. Не, не сте прегостили. По-добре да прегостиш, отколкото никак да не гостиш.

Защото по отношение на онова, което вие вършите в любовта, трябва да знаете закона, а той е такъв: онзи, който обича, най-първо той се ползва. И вие не можете да се ползвате в живота, ако не обичате. Защото любовта най-първо теб ще въздигне и после ще въздигне онзи, когото обичаш. Затова трябва да обичат хората – за да се въздигнат и любящият, и любимият. А при безлюбието и онзи, който не обича, и онзи, когото не обичат, се понижават. Така че, ако не се обичате, и двамата се понижавате, а ако се обичате, и двамата се повдигате.

Вие ще кажете: „Ще дойде време...“. Това време никога няма да дойде. Това време е сега! Живите хора, които вървят по Божествения път, по пътя на любовта, за тях не трябва никакъв закон. Любовта трябва без никакъв закон да се прояви. В любовта всички трябва да бъдете свободни. В любовта не туряйте закон! Не се месете в любовта! Оставете Бог да се прояви, а Бог няма нужда от нашите възгледи. Оставете вашите възгледи за себе си. Какво мисли Бог за любовта – то е Негова работа! Бог в Любовта Си е онова Чистото, Вечното, което дава. А нашата любов е малката любов, която се омърсява. Всъщност любовта сама по себе си не може да се омърси. Тя всичко чисти.

Затова казвам правилото сега: обичайте, за да се повдигнете. И ако във вашата любов вие не се повдигнете, липсва ви нещо; и ако тия, които обичате, не се ползват от любовта ви, на тях им липсва нещо – проверете тия правила.

Какво означават думите, които Христос е казал: *Всеки, който Ме обича, той Ме изповядва*?

Новото верую трябва да бъде това: за да изповядваме Христа, трябва да обичаме, както Той обича!

Божият Дух носи всичките блага на живота. (3 пъти)

1. лекция, 25 септември 1935 г., София, Изгрев, 6 ч. 30 м.

НОВОТО УЧЕНИЕ

Отче наш

Ще ви прочета първите 10 стиха от 5. глава на Евангелието от Йоана.

Изгрява Слънцето

Пишете на тема: *Отличителните черти на тесните и широките пътища.*

Има някои неща, които са потребни на ученика. Ученикът трябва да има и да намери известни пособия, от които да се ползва, както трябва да има и известно ръководство. Казват, че Духът е ръководител, че Той ръководи човека, но това е в специфичен смисъл. В тоя смисъл и всички животни, и всички птици се ръководят – те си имат известен вътрешен инстинкт, имат си ръководство, например как да се хранят. Някои казват, че имат ръководство на Духа, но има едно обикновено ръководство, от което се ръководят и животните. Няма да се спирам на това: има някои специфични неща, върху които човек, като се спира, се отдалечава от същественото.

Трябва да преминем от обикновената мисъл към необикновената, от детинската мисъл към мисълта на възрастния. Когато е малко, детето има определени разбирания, то обича само предметите, свързани с храната, за него съществен е въпросът за хляба. Всеки плач на детето се обуславя от въпроса за хляба. И майка му дава храна, биберонче; щом няма биберонче, плаче. И с възрастния човек е така – и той плаче, и той се нуждае от някой биберон. Понякога нещо смущава възрастния човек. Какво го смущава? Какво смущава ученика? Дали ще може да учи и дали ще може да завърши училището. Какво смущава болния? Дали ще оздравее, или ще умре. Какво смущава чиновника? Дали ще го държат на служба, или ще го уволнят. От какво се сму-

щава младият момък? Хайде, няма да го кажа. От какво се смущава младата, женената жена, невестата? Хайде и това няма да кажа. Вие понякога се срамувате да си дадете отговор. Преди няколко дена дойде една млада сестра при мен и въздиша: „Господ всичко каквото пожелах ми даде, само едно нещо не ми даде!“. Всичко ѝ дал, но едно нещо, най-важното, не ѝ дал. Младата сестра е от окултния клас. Ще оставим кое не ѝ е дал Господ. Не знам дали ще можете да отгатнете. Казах ѝ: „Може да не му е дошло времето още. Млада си. Може да искаш това нещо преждевременно. Дал ти е всичко, за което си готова, а пък това, едното, не ти е дал – преждевременно не може да ти го даде“. Тя казва: „Животът ми сега е празен, безсмислен, замязал е на пустиня“. Права е.

Да оставим сега тая млада мома, да не я безпокоим. Това е само за разяснение. В Откровението е казано, че когато в Невидимия свят показали някои работи на Йоан, казали му: „За някои неща можеш да пишеш, а за някои неща не можеш да пишеш“. Има неща, за които не е позволено да се говори. Отваряш една книга, но тя е със седем печата запечатана. Обикаляш около нея, но нищо не можеш да разбереш.

Понякога вие казвате: „Аз зная някои работи“. Вие ги знаете, но как? Питам някого: ти английски език знаеш ли? – „Зная.“ Като каже 4-5 изречения, спира – дотам знае. Знаеш ли френски? – „Зная.“ Казва 4-5 изречения и спира. Да знаеш един език, значи да мислиш на този език. Като сънуваш, да сънуваш на френски, английски, български, китайски, санскритски. Една сестра иде при мен. Друга сестра ѝ дала едно писмо и ѝ казала: „Това е една песен, написана на английски език“. Питам я: „Сестрата, която ти даде тая песен, знае ли да пее на английски?“. Тя казала, че трябвало да се пее по дух. Питам: „Как ще го пееш по дух?“. Не знае какво да каже. Освен това, другата ѝ казала: „Ще го пееш три пъти на ден – сутрин, на обед и вечер“. Това са неразбрани работи, така не се говори. Това е театър, това са представления, това са забавления. Не ходете вече тъй, та да се самозаблуждавате. На мнозина от вас, след като сте дошли

до един извор на знание, ще се намери някой, да им каже: „Чакайте да ви кажа нещо“. Какво ще ми каже? Нека каже нещо ново, което не съм слушал, да ми изпее нещо ново. Тогава, където и да е и който и да е, аз ще го слушам. Но да ми преповтаря *Цвете мило, цвете красно* – аз го знам. От тия преповторения човек изгубва своето настроение.

Сега ще се спра малко върху един въпрос.

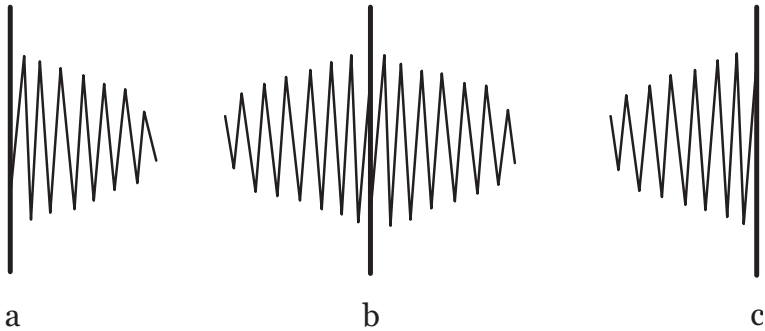

(Учителя чертае успоредни отвесни линии.) Това представляват три линии. Аз ви казвам: ето, това са долините (Учителя показва междините), а това са върховете (показва линиите). Какво ще разберете сега? (Учителя чертае сенки в долините). По какво се отличават долините? По сенките. По какво се отличават високите върхове? По това, че са светли. Някой път очите ти са тъмни, имат повече сянка отдолу – това показва, че имаш някаква мисъл. Очите ти са така направени, че веждите и клепачите хвърлят сянка, но понякога тъжните, скръбни мисли, хвърлят по-голяма сянка.

Когато човешкото лице е радостно и весело, то е малко по-изпъкнало. Винаги едно лице, което е тъжно, е вдлъбнато, прилича на вдлъбнато огледало – събира нещата. А радостното лице е като изпъкнало огледало. Оня, който не разсъждава, ще каже: „Какво от това, ако там е вдлъбнато или изпъкнало?“. Има голяма разлика. Ако сте вдлъбнато огледало, вие ще имате долини вътре в себе си. Но в тия долини покрай хубавите работи, ще има много порои, наводнения, ще има ниски, мочурливи места.

Направете сега една аналогия. Някой път сте тъжни – в долина сте; някой път сте весели – нависоко сте. Тъгата и скръбта на човека се причиняват от малкото светлина, а радостта му се причинява от изобилната светлина. Когато има малко светлина, той се спъва. Когато има малко топлина, човек пак е скръбен, трепери.

Светлината има отношение към човешкия ум, а топлината – към човешкото сърце. Не можете да кажете, че умът има малко топлина, а сърцето – малко светлина. Умът не се занимава с топлината, а с мисълта. Сърцето се занимава с топлината, с чувствата, а не се занимава със светлината. Понякога светлината може да влезе в сърцето, но тогава тя е негов гостенин. Изобщо сърцето на човека е всякога затворено. Сърцето, като корените, обича повече да е на тъмно, за да растат чувствата. А мисълта прилича на клоните – да са навън, за да се проветряват. Тая аналогия трябва да я преведете в живота си, за да видите какви отношения, какви резултати ще имате; ако имате светлина в ума си, какви резултати ще имате в живота и ако имате топлина в сърцето, какви резултати ще имате?

Някой може да ви заблуди. Представете си, че докато спите, аз дойда и с една четка ви изрисувам лицето. Изведнъж, като погледнете лицето си, ще се почудите – без да усетите тъй майсторски съм го намазал. Или си представете, че сте от негърската раса, но дойда и с една четка ви намажа лицето с бяла боя. И като погледнете, виждате, че сте побелели. Какви заключения ще си извадите? В Америка, като хванат някой престъпник, за да го разпознават, напръскват го с известна течност и през целия си живот той е такъв, не може да се изчисти. Искам да ви покажа какво може да направи внушението. Ако някой ви начерни лицето или ви внуши, че вашето лице е черно, то вие трябва да измените своето лице. И ако можете да изчистите чернотата си, вие ще бъдете учен, способен човек. А ако не можете да я махнете, вие малко знания имате, не сте учен. Какво е действието на внушението? Някой ти казва: „Ти си остарял, побелял си“. На колко си години? – „На 45.“ Какво отношение има между 45-годишната възраст и старостта? Годините

не състаряват човека. Казват, че някой от много учене остарял. От учене не остарява човек. Това е празна работа. Противоположните чувства са, които могат да състарят човека. Какво е старостта? На стари години човек е пълен само с долини, навсякъде само долини. Старостта, откъдето и да я погледнеш, прилича на пустиня.

Та казвам: светът е пълен само с чужди внушения. Всеки ден вие минавате някъде и възприемате някоя чужда мисъл. Трябва да имате една цедилка, с която да прецеждате и чувствата, и мислите, които възприемате. Като минавате през града, понякога чувствата ви се сменят. Всички остарявате и ставате нещастни по единствената причина, че имате много неща, които не са ваши, а са чужд багаж, пренесен във вас. Този оставил у вас на гости малко багаж, онзи оставил малко багаж – и стане цял битпазар. И найсетне казвате: „Ценни работи ли са тези, или стари парцали от дядо и баба? Парцали са, но да не би да се изгубят“. Пет пари не струват тия парцали, оставени от дядо ти. Вземи една клечка кибрит и ги изгори. И както дядо ти е заминал, тъй да заминат и старините. С тях ще стане каквото стана с прозорците от нашия салон на *Оборище**. Като събориха салона на ул. „Оборище„, уговориха се прозорците оттам да стоят при един познат и да му плащат наем 100 лв. на месец. Седяха 3-4 години и сумата по наема се натрупа. Един ден човекът взел и продал прозорците, за да си хване наема. Една сестра ме пита: „Можем ли да продадем ония прозорци?“. Казах ѝ: „Те са отишли за наема“. Като седяли толкова, наемът станал повече, отколкото струват прозорците. Искам да ви приведа това за пример: ти, като си оставиш прозорците от съборената къща на дядо ти, то наемът ще струва повече от самите тях. И най-после ще кажа: не дръж в ума си ненужни работи.

Вие имате вяра и казвате: „Господ е промислил“. Но не вярвате в това. Безверникът е неверующ във вярата, а е верующ в безверието. Неправедният е неправеден в правдата, а е праведен в неправдата. Това как го наричат, тавтология ли? Някой казва: „Аз не вярвам в нищо“. Не, ти вярваш и дори повече от мене вярваш. Ти не вярваш, че жена ти е честна, а вярваш, че е безчестна. Аз вярвам, че жена ти е честна –

моята вяра е по-хубава. Аз вярвам, че еди-кой си човек е добър, а ти вярваш, че не е добър и казваш: „Аз не вярвам в него“. Аз вярвам, че някой е учен човек, а ти вярваш, че не е учен. И двамата вярваме. Ти казваш: „Тогава има ли безверници в света?“. Въпросът е: съответства ли нашата вяра на реалността?

Някой казва: „Много те обичам“. Казвам: повече от баницата ли? Обича те някой човек, но ако му дадат баница, той ще те остави и ще отиде да яде. У него чувството към баницата е по-силно, отколкото чувството към теб. В такъв случай аз си вадя заключението, че той обича повече себе си. Няма какво да се сърдя. Каквото ми каже, аз вече имам мнение: зная, че най-първо ще услужи на себе си и после, ако остане, и на мен ще даде. Питам: кое е онова, на което вие можете да разчитате? Казвате: „Аз вярвам в Господа“. Това са обикновени вярвания.

Вярата не е продължителен процес. Вярата е един момент, който можем да измерим с мярката на светлината: един момент, равен на една тристахилядна част от секундата. Ще дойде нещо в ума ти – после продължава, отминава. И понеже в светлината във всеки един момент има приливи и отливи, има усилване и отслабване, то вие трябва да разбирате тия моменти, в които вашата вяра може да се усили. И Христос казва: „Ако имате вяра колкото синапово зърно...“. Вие не сте проучвали законите на вярата. Казвате: „Да ми се даде вяра“. Вие не разбирате. Вярата не се дава. Тя не е нещо физично, което може да се даде. Вярата само може да се усили.

Аз се приближавам към съществото. Първоначално какви са моите чувства? Зимно време е и този човек е облечен с дебел кожух. Освен това е нощ и в тъмнината не го виждам какъв е. Моите чувства към него са индиферентни. Представете си сега, че на сутринта виждате това същество. Ако сте жена, виждате един млад, красив момък – трепне ви сърцето. Ако сте мъж, виждате една красива девица, като ангел – трепне ви сърцето. Сега представете си двама женени от вас – единият мъж, другият жена. В тъмнината единият докосва нещо и казва: „Усещам нещо, но не знам какво е“. Другият – също. На сутринта жената, като погледне, вижда

ангел; мъжът, като погледне – ангелица. Жената трепва, и мъжът трепва. Разсъждавайте сега: как ще се сменят вашите мисли и чувства, какво ще си кажете? Мъжът ще мълчи и жената ще мълчи. Ще се отдадат на дълбоко съзерцание. Мъжът ще каже: „Тази е тя, а не онази, която имам“. И жената ще каже: „Този е той, а не онзи, когото имам“. Това са изводи. Вие ще кажете: „Не трябва да се мисли тъй“. Но като мислиш, какво да правиш? – „Не трябва да миришеш!“ Но мириша. Чувствам аромата на онзи хубав карамфил, какво да кажа сега? Чувствам го, какво да правя? Питам сега: ако помириша един карамфил, има ли някакво престъпление? Аз само за пример казвам това. Тия работи са толкова изключителни, редки, че на 100 милиона едва един такъв случай ще се случи. Как ще си го обясните? Казвам: за нещата трябва да имате ясна представа – ясна представа за оня порядък, който Бог е внесъл в света.

Красивото е от Бога. Доброто е от Бога. Благородното, възвишеното е от Бога. Любовта, Мъдростта, Истината – всички тия велики добродетели, всичко това, което дава живот, то е от Бога! Какво има да се смущавате от това, което е от Бога? Когато кажа, че всички трябва да се обичат, аз разбирам, че всичко, което е излязло от Бога, трябва да го обичате – нищо повече! Това разбирам аз. Но казваш, че някои работи не можеш да ги обичаш. Това подразбира човешките работи. Ако ти остане време, можеш да обичаш и тия неща, но те нищо не допринасят. Човешките работи отнасят, а Божествените работи допринасят. Ако имаш какво да ти се отнесе, обичай човешкия порядък. И ако вие се разочаровате в живота, вие сте вървели по един човешки порядък, който отнася нещата. Вземете тая мисъл: една вода, която тече надолу, отнася нещо от бреговете. Онзи дъжд, който иде отгоре, той допринася нещо на тревата. Трябва да имате ясна представа, вътрешно правилно разсъждение.

Искате да знаете дали един човек ви обича, или не. Вие никога не можете да знаете дали той ви обича, или не. Оттам не започвайте. Вие можете да познавате другите хора дотолкова, доколкото познавате себе си. Можете да познавате любовта на другите хора дотолкова, доколкото вие

обичате. Ако вие не обичате, как ще познаете любовта? Любовта не е нещо, за което може да се говори. Всеки човек си има едно чувство, с което мери работите в света. Вие търсите знанието, но знанието е само едно средство за улеснение на живота. Любовта – това е най-великият подтик, който подкрепя живота, поддържа го, защото без любов животът няма никакъв смисъл. Онова, което осмисля живота, то е любовта. Следователно любовта е средата на живота, отдето той ще черпи своите сили. Защо трябва да обичаме? Щом имаш любовта, в какъвто и смисъл да е, твоят живот може да черпи сили. Той черпи сили само от любовта! Ако ти разбираш любовта като среда, от която можеш да черпиш, тогава има смисъл да говорим за нея. Тогава любовта ще се прояви в човешкия живот.

Ти искаш да знаеш дали другият те обича, или не. То е безпредметно. Оня, който те обича, той иска да вземе нещо от тебе. Любовта не можеш да я вземеш. Когато Бог те обича, и Той има нещо, което взема, Бог няма да те обича така! На Бог му трябват слуги на Земята. Като те погледне, обича те и казва: „Заради Моята любов, ще можеш ли да направиш нещо за Мен?“. За какво може да те обича Бог? За твоето знание ли? Ако ми е нужен един работник, неговото знание не ми трябва, важното е да може да работи. Като го погледна, харесва ми и го питам: „Можеш ли да работиш за мен? Ако можеш да работиш, ще ти платя“. И понеже в духовния свят заплатата не се плаща в звонкови монети, за тази работа, която вършим на Бога, Той ни плаща с любов. Ние казваме: „Бог ни обича!“. За какво ще ни обича Бог? За лентяйството ли? Казваме: „Бог е милостив“. За какво ще е милостив? Може да бъде милостив за способния човек. Може да съм хванал лош път и Той може да е милостив – да ме отклони от лошия път, да ми покаже добрия и да ме тури на работа. На работа иска да ме тури Господ. Вие искате да отидете при Него. Господ няма нужда да ходите при Него, Той има нужда да работите за Него. Вие искате да отидете, да Го видите – от това Той няма нужда. Вие можете да Го видите навсякъде. Щом искате да Го видите, вие нямате ясна представа за Бога. Искате някъде да Го зърнете, да Го

погледнете. Ще се заблудите. Можеш ли да работиш за Господа, да работиш на нивата? Ти, като работиш на нивата, един ден Той ще мине оттам и ще те попита: „Как е работата?“. Тъй, както работиш, Господ ще мине и ще ти се изяви – до степента, до която ти си в състояние да разбереш.

Сега, внасям едно конкретно разбиране, искам да ви освободя от известни заблуждения. Описвате Бога научно: че е Безграничен, Непостижим, Всесилен, Мощното, Всепроницаемото, Грандиозното! Това са хубави, но неразбрани работи. Казваш: „Грандиозното работи“. *Гранд, грандиозно* – каква е идеята в тези думи? Казвам: напуснете вашите грандиозни работи и имайте една ясна представа за нещата. Например често ми говорят за музиката. Като ми описват как свири някой, казват ми: „Като дръпне лъка тъй! Знаете ли какъв акцент!? Ония тонове се леят като бисери!“. Човек никога не може да излее нещата, които не са за изливане. Силата на един музикант не седи само в неговата цигулка, в неговия лък или в онова, което свири. Тя седи в неговата душа. И вън от това, което знае и предава външно, той трябва да има нещо друго в душата си. Всеки цигулар трябва да има нещо ново в душата си, което може да предаде на публиката. То е, което завладява!

Имате обикновените тонове: *до, ре, ми, фа*. Ще кажете *до* – но и *ре* може да бъде на това място. Високото *ре* от високото не може да слезе надолу, но *до*, като се качи нагоре, може да дойде до степента на *ре*. Можете да кажете, че има противоречие, но в моя ум няма никакво противоречие. Може да се качи, но ще измени своите трептения, това *до* постепенно ще мине в друго. (Учителя пее долно *до* и горно *до*.) От долно *до* до горно *до* октава други тонове има. *До* е основният тон. Другите тонове откъде се родиха? Тоновете се раждат тъй, както децата се раждат. Има един закон, по който вървят тоновете. За изяснение може да вземем слънчевия спектър. Имате червения цвят. То е едно пасивно състояние. Червеният цвят е само една врата, през която трябва да влезеш, за да добиеш това, което търсиш. Червеният, зеленият, жълтият, синият – всички цветове са врати. От червения цвят ще добиеш определена енергия. Да

кажем, че си анемичен – трябва да влезеш през червената врата на светлината и ще оздравееш. Ако си анемичен, няма да свириш Шопен. Шопен е съвсем анемичен. Той е за по-материалистични, по-груби хора – да ги смекчи малко. Ти не си такъв – не свири Шопен! Можеш да го свириш, когато заякнеш. Разбирайте ме ясно: трептенията на тази музика, в дадения случай, ще отслабят твоята нервна система и ще ти дадат едно криво разбиране на живота. Много пъти един музикант е написвал някои тъжни работи, докато е бил болен, неразположен. Хубаво е и това. Има много писатели, които са писали тъжни неща: той не живял добре с жена си, с дъщерите и със синовете си е имал трудности и описва своите домашни страдания в романа си. Като чета съчиненията на Толстой например, виждам, че той все себе си описва. Виктор Юго все себе си описва. Казват: „Гениален човек!“. Като го гледам, виждам, че Виктор Юго е много обикновен човек, краен материалист, държи се за материалните работи като слепец за тоягата. И както описва своята Козета и Жан Валжан, с интригите, любовните закачки – това са все закачки на самия Юго. Да го оставим сега, нямаме нищо против. Но според мен нито Юго, нито Толстой са описали любовта. Изобщо не съм намерил автор, който да е описал любовта. Ако реша да я описвам, ако реша да създам една трагедия, ще я създам по нов начин.

Обикновено драмата започва така. Двама се влюбват и се венчават. Но възлюбената на мъжа един ден намира по-красив и по-богат от него и му изневерява. Според сегашното схващане нещата се развиват така: мъжът разбира за изневярата на жена си и решава – един куршум за нея и друг за себе си – убива и двамата. И романът завършва с трагедията. Аз няма да го направя така. Аз ще оставя жената да си живее. Понеже е изневерила на мен, тя и на другия ще изневери. Затова я лекувам – ставам добрият самарянин – и след това я пускам пак да отиде в света, сама да си избере пътя. Не я застрелвам, оставям я жива, като че нищо не е било, но да се яви в нейното съзнание нещо ново. Ще оставя и нея, и него да си живеят. Нека друг да тегли куршума, не аз.

Вие, като си отмъщавате, сте от старите писатели. Всички вървите по стария път. Като ви обиди някой, взимате кобурите и стреляте: дан! Преди време двама млади се разправят отвън с кобурите си – и единият тегли куршум, и другият тегли куршум; и единият говори, и другият говори. Казвам: те са стари писатели. Ако бях аз, другояче щях да напиша драмата. Например, ако аз бях онзи, когото са обидили, щях да кажа на другия: „Много ти благодаря, отличен език имаш, такъв език, какъвто не съм слушал никога. Моето дълбоко почитание“. А сега онзи, обиденият, ще се намръщи. Това са стари прийоми. Дали сте светски, или религиозни хора, вие не сте свободни от старите навици. Като станете религиозни, искате да знаете какво зная аз. Вие мислите, че аз създавам знанието. Имате съвсем погрешни понятия. Някои имат едно понятие за музиката, аз имам съвсем друго понятие. Всякога, когато искам да чуя някоя песен, отивам в музикалния свят и я слушам. Питате: „Къде е той?“. Не е ваша работа. Няма да ви кажа. Но има един свят, в който живея, в който и вие трябва да живеете.

Казвам: необходимо е да оставите старите понятия. Аз не казвам, че не живеете, но разбиране трябва да имате. Вие всички живеете в това, което старите индуси наричат заблуждение, илюзия на вашите бащи, деди, прадеди и на ред поколения, и не можете да се освободите от тях. Например вие сте религиозен човек, но не знаете в какво седи религиозността. Умен човек сте, който разсъждава от причините към последствията, но не знаете кои са причините. Например в училище сте учили събиране, изваждане, умножение и деление. Питам сега: в какво седи събирането? Събирането е мъжки принцип. Изваждането е женски принцип. И жената събира, но тя винаги събира онова, което мъжът ѝ дава. После тегли, тегли – изважда. Умножението е мъжки принцип, а делението е женски принцип. Ти казваш: „Да делим“, но нямаш идея какво нещо е делението. Ти, ако не си жена, не можеш да делиш. И само мъжът знае да умножава. Мъжът, като бие жена си, той умножава. Може криво да схванете това. Учителят в училище, като пее, пляска с ръце, и учениците започват да пляскат с ръце. И мъжът бие жена си и казва: „Хайде, жена! Хайде, жена“. Все едно, че

той си пляска ръцете, а тя не разбира, че той е капелмайстор. Значи: с ума си ще събираш и ще умножаваш, а със сърцето си ще изваждаш и ще делиш. Тоест, изваждането и делението са процеси за сърцето, а събирането и умножението са процеси за ума. Всички нещастия в света идват от това, че ние прилагаме един процес там, където не трябва. Разместваме процесите – туряме изваждането и делението в ума, а събирането и умножението в сърцето. Това е едно неразбиране, така се объркват нещата.

С ума си ти ще дадеш, а със сърцето си ще възприемеш нещата. Като срещнеш един човек, за да го обичаш, процесите у вас трябва бъдат обратни: ако в него действа събирането – умът, в теб трябва да действа сърцето – изваждането. Той ще дава, ти ще вземаш. И ако у теб няма разположение да вземаш, между вас не може да има връзка. Ако срещнеш някой човек, у когото има процес на умножение, в теб трябва да има процес на деление, да знаеш как да разпределяш нещата. Господарят дава на слугата си известна сума, която той трябва да раздели на своите подведомствени.

Казвам: в живота си ние не знаем как да служим на своите чувства, как да служим на своите способности. Има някои способности – години минават, ние ги държим без храна. Не ти е идвало на ум да дадеш храна на религиозното чувство в теб. Не ти е идвало на ум да дадеш храна на своите способности. Казваш: „Детинска работа е това. Аз се занимавам с много важни работи“. С какво се занимаваш? – „На мен ми трябват пари.“ Че да печелиш пари – това е най-нисшата наука. Да сееш жито – то е най-нисшата наука. Да ореш, да сееш, да градиш – то е най-нисшата наука. То е наука, но най-нисшата. Щом дойдеш до пеенето, ти си вече една стъпка по-горе от обикновените работи. Казваш: „Пари, пари!“. Парите не могат да те повдигнат. Парите са едно условие, парите зависят от твоя ум. И ако си умен човек, парите сами ще дойдат до тебе. Ти си одарен, ти си гениален музикант, а ще отидеш да ставаш търговец, за да печелиш пари. Че ти, ако дадеш един концерт, ще спечелиш повече, може за една вечер да ти дадат 50 000 лева, както на Аделина Пати. Ще кажеш, че е много. Не е много. На някой си боксьор в Америка дали 1000-2000 долара. Ако на един

боксьор му плащат толкова, и ти ще се боксираш. Дяволът ще дойде и ако можеш да го гътнеш – 2000 долара! Ако той те гътне, няма да ги имаш. Но дойде дяволът, ти обърнеш гръб и избягаш – кой ще даде нещо на страхливите хора?

Теб те е страх от страданията, страх те е да учиш, казваш, че това не можеш, онова не можеш, а при това имаш амбицията да отидеш на Небето, да живееш между ангелите. Първокласен страхливец, а с голяма амбиция – да живееш между ангелите. Най-първо, ангелите не знаят какво нещо е страх. Смели са те. Вие искате да бъдете между ангелите, но за това първо трябва да бъдете крайно смели. Страхливостта произтича от факта, че не вярвате в онова, което Бог ви е дал. Страхът е даден като обратен процес – да се научим да разсъждаваме. Страхът е чувство, а не способност. Вие ще употребите вместо страха разсъдъка. Ще разсъждавате! На предната част на челото е мястото на способността да разсъждаваш. Вярата е друго чувство. Надеждата е друго чувство. И любовта е друго чувство. За да можеш да избегнеш страха, трябва да почнеш да мислиш, да разбереш неговия произход. В страха няма никаква справедливост. За да обуздаеш страха, ще туриш в него справедливостта. Някой път искаш да бягаш – ще си кажеш: „Имам ли право да бягам, или не?“. Например искаш да направиш дупка в затвора. Ще си кажеш: „Дойде ли време да бягам? Излежах 10 години, изтече срокът“ – значи вече имаш право да протестираш. Казвам: у всеки човек има известни способности, които трябва да се предизвикат, за да преодолее своя страх.

Някои казват: „Ние остаряхме“. Вие сте остарели по закона на внушението – понеже светът казва, че сте остарели, вие остарявате. По какво се отличава старостта? Нямате желание да учите, а вече си мечтаете и седите в ония илюзии, в които седи и младата мома. Защо иска да се жени младата мома? Понеже вкъщи е много мързелива и иска да намери някой, който да я научи да работи. И онзи, който се жени, заблуждават го, че ще бъде щастлив, че това ще бъде, че онова ще бъде. Това никога няма да бъде! При женитбата – там е най-голямата работа. Женитбата е такова място, където ще работиш 100 пъти повече на ден. Ти казваш: „Да се

ожени човек, че да бъде щастлив“. Работа се иска там. Деца ще отглеждаш, учен трябва да бъдеш – педагог. Тя иска да бъде щастлива с мъжа си. Тъй не става! В женитбата работа се иска, а щастието – като се разведат, ще дойде. Развеждане има. Бог е предвидил нещата – за да бъде мъжът щастлив, развеждат го – викат го в другия свят. Това как ще го разберете? Да ви дам един пример. Една жена имала мъж, когото обичала, трептяло ѝ сърцето за него, но той умира. Тя тъжи и иска да знае какво е положение му. Една вечер той идва и тя го пита: „Как си?“. Той казва: „Много съм добре“. Тя поглежда – идва една много красива жена, която казва: „Той не е твой мъж, мой е“. Взема го и си го завежда. Как ще си обясните това? Нейният възлюбен, както тя го вижда – това е животът, както са живели на Земята, в тая форма, а другата жена, която идва – това е новият живот, който той живее. Тя вижда това фигуративно, като една красива жена, която го вика в един нов живот – хваща го, прегръща го. Вие казвате: „Там женят ли се?“. Не, искат да ви покажат, че в онзи свят живеят по-хубаво, там жените не са като тукашните жени и мъжете не са като тукашните мъже.

Женитбата, както вие я разбирате, то е един човешки порядък. Той е добър, но не е порядъкът, който носи щастие в себе си. В женитбата има много изключения, толкова много, че главата на човека побелява. Сега вие влизате да изучавате Божиите закони, но се спъвате и питате: „Дали трябва да се оженя, или не?“. То е ваша работа. – „Дали трябва да ям?“ Чудни са хората! Щом си гладен, яж. – „Ами какво да ям?“ Избирайте храната си и не преяждайте! Свободно яжте. Това е. Има неща в живота, за които се изискват правилни разсъждения. Ако мислите по определен начин, ще бъдете свободни. Ако мислите по друг начин, ще си създадете ред препятствия и ще страдате. Бог, Който е създал всички същества на Земята свободни, оставил е всички души да живеят и да мислят свободно. А вие ще се съберете и ще започнете да се ограничавате.

Някой казва: „Ти не знаеш да вярваш“. Ти в какво вярваш? В Иисуса Христа вярваш ли? Виждал ли си Го? – „Не!“ Как вярваш в това, което не си видял? Евангелието чел ли

си? – „Чел съм го.“ Разбираш ли го? Не само онова, което е написано, но онова, което Христос е казал, чел ли си го? – „Не.“ Че каква е тази вяра? Вярата има една друга страна: онова, в което човек вярва, може да го види. Казано е: „Блажени са, които не видят и повярват“. Но това преведено значи: трябва да повярваш, за да видиш. Защото понякога от виждането произлиза вярата, а понякога от вярата произлиза виждането. Ония, които не разбират, казват: „Трябва да вярваме. Казано е, че блажен е, който не е видял и вярва“. Така е, но за ония, които виждат Христа, за тях псалмопевецът казва: „Когато Те видят очите ми, моята душа ще се задоволи“. Законът е: при известни условия вярата в теб ще се поддържа от онзи процес на виждането, а при други условия това, което виждаш, ще се поддържа от вярата. Защото и в това, което си видял, можеш да се усъмниш дали е вярно, или не.

Чрез вярата се постигат нещата. Това, в което вярваш, можеш да го постигнеш. Но не вдигай шум! Не слагай граница на нещата! Онова, което желаеш, не му слагай граници – днес или утре. Постижението, към което се стремиш, ще зависи от интензивността на твоето желание. Но това, което искаш, трябва да е необходимо, да е потребно за твоя живот, за Славата на Бога, за доброто на твоите ближни! И тогава – всякога ще имаш! Ако четете в Писанието за живота на праведните хора, ще видите, че там е пълно с такива примери.

Вие ще кажете: „А ние в новото учение?“. Какво е новото учение? Новото учение е учение на Любовта, която е основа на всичко. Новото учение е: като видиш едно живо същество, сърцето ти да трепне. Във всяко живо същество ти трябва да видиш проявлението на Бога – нищо повече! В една ябълка, в една мушичка – в каквото и да е!

Мога да приведа ред противоположности, за които не сте мислили. Красивата мома, като се намери при грозна мома, много се радва, но грозната мома, ако се намери при красивата, страда. Сиромахът, като се намери при богатия, страда, а богатият, като се намери при сиромаха, се радва. Ученият, като се намери при невежия, приятно му е, но

невежият, като се намери при учения, страда. Как ще ги примирите тия противоположности? Ученият ще повика невежия и ще му каже: „Ако учиш, можеш да станеш учен. Провидение има, но трябва да учиш. Да не мислиш, че тъй лесно ще дойде знанието? Аз съм работил, работил. И ти трябва да работиш!“. Някои от вас мислите, че можете да придобиете нещо в живота си. Можете, на да не работите, както вашият дядо е работил.

Хайде, докато изгрее Слънцето, ще свиря.

Някои изключения има в света: всички не могат да бъдат цигулари, всички не могат да бъдат пианисти, всички не могат да бъдат китаристи, всички не могат да бъдат гайдарджии, всички не могат да бъдат тъпанджии. Но всички можете да пеете. Всички хора, които могат да говорят, най-първо трябва да пеят. Ако не пеете, грешите против себе си. Здравословното състояние на човека се определя от пеенето. Като станеш сутрин, ще пееш – тогава ще бъдеш здрав. А ако станеш и не пееш, ще имаш едно болезнено състояние. Всякога липсата на разположение да пееш показва едно болезнено, едно нездраво психическо състояние. За да се избавиш от това, трябва да се научиш да пееш. За себе си трябва да пеете, за да бъдете здрави. А здравето е необходимо, за да учите. Без здраве не можете да учите, не можете да разберете дълбоките работи.

Сега ще ви дам една тема за песен: *Аз смея да кажа, че Слънцето е светло. Това не може да се откаже. При него всичко се топи, при него всичко расте, при него всичко цъфти, при него всичко зрее. При него всичко става и на работа отива*. Как ще я направите тая песен? Поетът може да каже: *При него всичко става, завивките си свива и на работа отива*. (Учителя свири и пее няколко пъти горната песен; всички пеят с него.)

Божият Дух носи всичките блага на живота. (3 пъти)

2. лекция, 2 октомври 1935 г., София, Изгрев, 6 ч. 20 м.

НОВИЯТ НАЧИН

Добрата молитва

В живота сте много неточни. Понякога и в пеенето, и за всичко, мислите, че много знаете. Приличате на абисинците, които няколко пъти в миналото победили италианците и оттогава все казват: „Едно време ги бихме“. Да, но сега ония хора са се екипирани модерно. Не е важно какви сте били, защото светът прогресира. Питате: „Защо Господ е направил света такъв?“. Добре е направен светът, но вие сте изостанали много назад със своята вяра. С тази вяра навсякъде ще ви бият. Ще ви питат: „Имате ли легитимация?“. По човешки, външно се легитимирате, но дарбите, знанията, които имате вътре в себе си, не ви служат. Извадете от ума си мисълта какви сте били в миналото. Това е най-голямата спънка. Какви трябва да бъдете сега. Какви трябва да бъдат вашите разбирания. Вашият минал морал го оставете. Важно е как трябва сега да се постъпва.

Ако от Невидимия свят ви турят на изпит по морал, не зная колко души от вас ще го издържат. Някои мислят, че имат нещо като голяма привилегия, мислят, че Бог знае каква голяма работа са свършили. Христос казва: „И ако направите всичко, да казвате, че сте раби нищожни и че сте направили това, което сте били длъжни да направите“. Да кажем, че сте в първи или във втори клас на гимназията. Какво сте направили? Защото със знанието, което сте придобили, няма да излезете на показ. То не е дреха, с която ще се облечете като в парадна униформа. Или например в гората срещнете една мечка с двете ѝ мечета – тя няма да ви пита дали сте православен, евангелист, окултист и пр. , а ще ви пита: „Какво търсите тук, та ми плашите децата?“. Вие какво ще кажете? Знаете ли как да постъпите?

После, всички гледате да имате материални удобства, външната страна на живота гледате. Мислите, че като се уредят материалните ви работи, Бог знае какво ще напра-

вите. Вие съвсем ще загазите. За умните хора материалните блага са условие за прогрес, но за онези, които не са готови, са най-голямата спънка, която трябва да се преодолее. Невидимият свят сега ви е дал големи страдания, беднотия, за да се научите да разбирате живота. Казвам: на някои от вас, ако сте готови, може да преподавам, но на другите каквото и да ви кажа, няма да го разберете. Всички сте изпълнени с едно глупаво честолюбие. Вие сте хора в една чужда държава – в държавата на дявола. Господ царува на Земята чрез дявола. Дяволът те хване един ден – легнеш болен, охкаш, разстрои се стомаха ти, разстрои се мозъка ти, турят ти инжекции и питаш: „Защо Господ направи така?“. Или: „Като умра, къде ще отида?“. Когато умреш, тогава ме питай къде ще отидеш. Докато живееш, питай ме: „Какво да правя?“.

Къде ще отидеш, като умреш? Преди всичко, ще погребат тялото ти. За тялото, което сега е създадено, казват, че било голямо величие. Един евангелист казва, че чудно и страшно е създаден човек. Където се казва в Писанието: „Чудно и страшно е създаден човек“, авторът на тези думи подразбира съвършените същества, а не тия глупави хора. Ти не си господар на мозъка си, на праната си, на съня си, страх те е от сянката ти. И като говорят за нещо, питаш се кое е право и кое не е. Което ти е приятно, считаш го за право. Има едно право, което не зависи от яденето. Представи си, че един ден станеш ангел и влезеш в ангелския свят, където нямаш такъв стомах. Няма ли да попаднеш в заблуждение?

Веднъж в Петербург апаши хванали един руски войник и му казали: „Ти си попаднал в Невидимия свят. Тук вече си генерал“. Убедили го, че е на онзи свят. Той обичал да си попийва, но му казали, че на онзи свят ядене има, но пиене няма, царува въздържание. Той искал да се убеди дали наистина е генерал. Плюл на земята и казал: „Изчистете това!“. Изчистили го. Един ден апашите решили да оженят този генерал. Вземат го в каляска с два чифта бели коне, а неговите адютанти – облечени в униформа. Отиват в един магазин – ще купуват скъпоценности. Ще купуват, но не достигат пари. Те казали: „Ще оставим генерала тук за гаранция и ще отидем да донесем парите“. Апашите задигат

скъпоценностите, а генералът се разхожда и пита: „Как поживаете здесь?“. Отговарят му: „Както всички хора“. Той пита: „Тук водка, види се, не пиете?“. – „Ааа, пием.“ – „Как така! Нали на онзи свят не пият? Щом има водка, ну, дай 250 грама!“ Пие той. Излиза навън, вижда един офицер; скъсва еполетите му, разжалва го и му казва: „Сега ти си войник. На земния свят как ме мъчеше!“. Офицерът се връща в казармата и казва: „Един войник от нашата рота е в генералска униформа“. Измислят един начин да му скъсат еполетите. И накрая и войникът, и те разбрали, че това е мошеническа работа.

Ние често можем да фиксираме една идея: *аз съм нещо в света*. Но ако не си нещо? Мъчнотиите в света са, за да провериш дали си генерал, или не, дали си в този свят, или не. Например, ако твоят баща, дядо ти, дедите ти, в течение на няколко поколения ти внушават, че си нещо и после те турят в мъчнотии, а ти не можеш да се справиш? Хубаво, ти си някой талант, някой гений, какво ще правиш – като поет например, какво ще напишеш? Ще възпяваш цветето – как една мома го взела, откъснала го и се закичила. Така не се описва! В какво седи поезията? Поезията е да опишеш живота такъв, какъвто си е. И да можеш да живееш – това е поезия. Аз се отклонявам сега, за да засегна един болен въпрос. Аз виждам положението. Виждам ви, че лежите на леглото болен, болят ви краката. Казват ви: „Трябва да маршируваш!“. Как да маршируваш? Болят те краката. Казват ти: „Стани да ходиш!“. – „Не мога да ходя.“ Влязла е в ума ти една мисъл – *не мога*.

Или мисълта, че с теб хората не се обхождат както трябва. Понякога ме питат: „Как ги търпиш тия хора?“. Чудни сте! Как ги търпя? Как мухите ме заставят да ги търпя? Кацат ми по главата, кацат ми по дрехите и ги цапат. Трябва да им заповядам да не кацат отгоре ми, да не цапат дрехите ми, да ме слушат. Мухите не ме слушат, и вие не ме слушате. Толкова ме слушате, колкото и мухите! Като махна с кърпа – мухите ги няма, като няма кърпа, пак идват. И вие, като мухите, понякога идвате в съзнанието ми – като направите някоя погрешка.

Едни братя видели, че една сестра влязла в лозето на Изгрева и си откъснала един грозд. Те казват, че са я видели с грозда. Казват ѝ: „Не трябва да се къса“. Тя казва: „Аз не съм късала грозде. Набеждават ме. Някоя друга, която прилича на мен, може да е взела, но аз да вляза – не!“. Тия братя дали добре са я видели? Те казват: „Видяхме я! Познаваме я!“. Тя казва, че не е. Кой е прав тогава? Не е въпросът в яденето, а в криенето на тази работа. Който влезе и изяде един грозд, няма никакво наказание. Ако се намери в джоба или в торбичката му още един грозд, тогава е друго. Каквото си изял, добре, но каквото не си изял и си го турил в джоба, за да го дадеш някому или да го продадеш – за това има наказание.

У всички ви има една погрешка. Като са ме обикнали някои, постоянно вървят подир мене, искат да видят какво правя аз. Следят ме постоянно – кой влезнал при мен, колко минути стоял, защо съм го държал толкова, защо не съм казал... Това ли ми е работата? Той си бърбори, бърбори, каквото иска. Неговата работа е за 5 минути, а другите 25 минути няма работа. Той е като онзи американец. Хванал се на бас за 250 английски лири, че ще влезе при един английски милионер. Отишъл той в дома на милионера и казал да му доложат, че иска да говори с него 5 минути. Онзи му казал: „Всяка моя минута струва 5 лири“. Американецът отговорил: „Ще дам“. – „Какво искате?“ Онзи мълчал. – „Кажете какво искате, защото времето тече.“ Гостът си изважда часовника. – „Кажете какво има?“ Другият гледа часовника си. Изминават 5 минути и той казва: „Хванах се на бас, че мога да вляза при вас. Вие ми казахте, че вашето време струва 5 лири на минута. 5 по 5 равно на 25. Ето, вземете 25 лири. Моето време е по-скъпо от вашето. За мен тези 5 минути струват 225 лири“. Кой е по-умен сега? Ще кажете: „Колко е изобретателен! Той взел 225 лири, а онзи – само 25 лири за 5 минути!“. Аз не желая да съм на мястото нито на единия, нито на другия. Това са неща, които нямат смисъл, те обезпокояват човека. Този милионер ще се обиди, ще каже: „Как да ме излъже той! Не искам да бъда толкова будала! Ще стана по-умен!“. И втори път няма да го приеме.

Но онзи, който го е излъгал, после ще измени начина, ще измисли някоя друга хитрина. Как ще я измисли?

Ще ви приведа и един друг пример. Крадците са много умни. Преди две години те обраха един бижутер в Ню Йорк посред бял ден. Нагласят един автомобил така, че да се удари във витрината на магазина и да влезе вътре. И апашите влизат вътре и вземат скъпоценностите, а техни приятели с камера снимат всичко това – все едно, че правят филм. Собственикът вика: „Обраха ме! Обраха ме!“. Обаче полицаите, които повярвали, че това е само филм, се смеят и казват, че така е направено във филма, че така трябва да бъде. И след 10 минути, когато крадците изчезват, те разбират, че това е апашка работа. Та, когато и да е, дяволът може да влезе във вашата витрина. Всеки ден, мъже и жени, сте обирани – автомобилът е влязъл; неразположени сте – автомобилът е влязъл във витрината и дяволът е задигнал всички скъпоценности.

Каквото и да ви се каже, вие пак ще постъпвате по същия начин. Някой ще каже сега: „Това не се отнася до мен, а до еди-кого си“. До всинца ви се отнася. Идва при мен един човек; аз ще го разгледам, да разбера какви са неговите съображения, защо идва – дали да ме излъже, или да ми даде нещо? Тези две неща предполагам: или идва да вземе нещо от мен, или да ми даде нещо. Иде един човек, носи кошница и пита: „Не ви ли трябва кошница?“. Ако ми трябва, ще купя кошницата. Или някой идва, да вземе нещо: това вземане може да е правилно или да не е правилно. Във всички неща има един правилен начин на обмяна.

В света хората постъпват по два начина: единият начин е – да се учиш от своята опитност, другият – да се учиш посредством хората, от техните опитности. Много по-хубаво е човек да се учи от себе си, но хубаво е някой път да се учиш и от другите хора. Най-първо гледай да се освободиш от известни идеи, които са чужди. В този живот има много чужди мисли. Вие сте хипнотизирани от чужди мисли, които изпълнявате. Ти сам се чудиш понякога, че си извършил някоя глупава работа. Трябва да различаваш това, което правиш – твое ли е, или чуждо. И ако е чуждо, трябва да ви-

диш дали е разумно, или не. Ако е разумно, прави го, а ако не, остави го настрана. Кои са разумните неща, които човек трябва да прави? Вие казвате: „Аз трябва да бъда свободен. Господ ми е дал свобода“. В какво седи свободата? Разбиране трябва! Да кажем, че говориш английски; ти трябва да говориш много добре, за да те разбират. Или, ако си българин, трябва да говориш много добре български. Иначе вие приличате на онзи американски мисионер, който превел някои стихове от Стария Завет, по следния начин: „Йехова Саваот пази разградената колиба на Израил“. А всъщност истинският превод на този стих е друг; пророкът в този стих казва: „Йехова Саваот пази разградената градина на Израил“. Това е неразбиране.

Значи, пророкът иска да каже: Бог е създал света – Израиля – като най-прекрасна градина; Той иска всички дървета да са добре насадени в Божията градина. И Той гледа, внимава, да не би Неговите слуги да я покварят. Вие всички сте дървета в Божията градина. Понякога плодовете може да падат. Защо падат? Има мушички, които им вземат соковете и някои плодове преждевременно узряват и нямат сила да се държат горе. Или някое дърво е завързало повече плод, отколкото може да изхрани. Много от тия плодове природата трябва да изпрати така – те падат.

Хората винаги изискват дърветата им да раждат повече, за да вземат повече пари. Това е насилие. Всичко в света човек е обърнал на звонкова монета. Хубаво, сега светът мисли, че трябват пари, повече пари да има! Да оставим това. Парите са едно условие, едно удобство, което хората са създали. Има пари и в Божествения свят – те са вашите мисли. Разменна монета в духовния свят са човешките мисли, човешките чувства и човешките постъпки. В духовния свят една мисъл е звонкова монета, с която ти ще си послужиш. Писанието казва: „Елате и купете си без пари“. Ще хванеш една хубава мисъл! Една хубава мисъл, която един човек храни към теб – това е звонкова монета и струва повече, отколкото една английска лира. Една хубава мисъл някой път струва един бон от няколко милиона английски лири стерлинги. Един праведен, добър човек, който храни към

теб една хубава мисъл – това струва много повече, отколкото да те похвалят, че си много добър човек. За някого казваш: „Много добър човек“. Така не се говори. Аз го виждам: минава този добрият, светият покрай една жена, която се е молила на Бога 3-4 дена, но той не иска да ѝ услужи – погледне я и си отминава. Казвам му: „Ти не изпълни своята длъжност добре“. Той трябваше да помогне на тази жена. Ако той не помогне, аз трябва да ѝ помогна. Той казва: „То не е моя работа. Помогни ти“. Добре, аз ще се застъпя на негово място, да изпълня Волята Божия, но той в моите очи още не е добър човек.

Сега всички идат при мен и ми казват: „Тук братята не са такива“. Кой от вас е такъв, какъвто трябва? Вие сте крайни егоисти. Такива егоисти не съм виждал. Колко са идвали при мен да ги лекувам. И като ги излекувам, нищо не оставят. Казват: „Благодаря“. Така не се живее. Ще дойде време този човек да плаща. Втори път какво ще прави? Втори път ще боледува, ще дойдат 20 лекари, ще му направят операция, ще похарчи 5-6000 лева. Имах един такъв пример в Търново. Лекувах една сестра четири пъти. Тя каза: „Какво голямо добро направи за мен!“. Нищо повече. Следващия път тя заболя, даде на лекаря 4-5000 лева и ѝ направиха тежка операция. Казах на тази сестра: „Моите операции бяха много евтини, нищо не струваха. Сега ще дадеш“.

Казвам: трябва да знаете, че ако не вървите по Божиите пътища, ще дойде ножът и ще има такова кряскане! И не мислете, че Господ ще ви помогне! Не мислете, че Господ е такъв, какъвто си Го представяте. Някой път ще се молиш и Господ няма да те слуша. Някой път пожелаеш да станеш здрав, молиш се и оздравяваш, но друг път се молиш и не те слуша Господ. Казваш: „Господ ме чува“. Много се заблуждаваш, че Господ те е чул. Я нека ви падне някой зъб и помолете се да ви изникне пак. Нека дойде един от вас, на когото зъбите са му паднали и да видим колко Господ слуша молитвите му. Ще търси лекар, да му сложи други зъби. Ти трябва да се научиш да не ти падат зъбите. После, ще ти дойде перде на окото – молиш се, но не те слуша Господ. Трябва да дойде човешкият нож да играе и да ти снеме пер-

дето. Питам тогава: каква е вашата вяра? Умни хора ли сте вие, ако правите операции, или не сте умни? Не сте от умните! Където и да страдате – на окото, в ушите и пр. – не сте от умните. Остарели сте – не сте от умните хора! Обеднели сте – не сте от умните хора! Щом страдате, не сте от умните хора. Защото гледам ти си осиромашал; помолиш се да станеш богат. Станеш богат – но се възгордееш. Казвам: преди беше будала, а сега си два пъти по-будала!

Сега, аз не искам да ви съдя, но казвам: на мъчнотии ще се натъкнете. В края на краищата, всички ще се натъкнете на мъчнотии, които не сте и сънували. Ще ви дойдат съмнения дали има Господ, или няма. И ще кажете, че Господ е несправедлив. Не че е несправедлив, но ние не разбираме Неговите пътища. Отначало още Господ ви казва: „Не яжте месо! Не съм ви създал да ядете месо!“. Ти ядеш месо, то влиза между зъбите и корените им се развалят. Избирай си храна добра, приятна. Не преяждай! Никакви аперитиви да не слагаш в стомаха си! Да не се успиваш, да ставаш рано, преди да е изгряло Слънцето. И като станеш, големи ямурлуци да не слагаш на гърба си. Копринени дрехи да не носиш, да не се осакатяват бубите заради теб. Тесни обувки да не носиш, за да не ти станат мазоли. Не слагай силни електрически лампи. Не слагай очила на очите си, за да не ги осакатиш. Някой казва: „Защо да не нося очила? Отслабнаха ми очите“. Хвърлете очилата и се помолете на Бога. Нали сте окултни ученици? Които имате очила, хвърлете ги. Не че работите ще се изменят. Ако ги хвърлите, аз зная, че ще се натъкнете на големи противоречия. Но казвам: има един нов път, по който трябва да тръгнете. Има сега една спирка, от която трябва да се отбиете и да тръгнете в правия път на разбирането.

Ред сестри и братя са ми държали лекции и аз съм ги записал. Всеки ми държи лекция. Аз използвам всичко. Казвам си: ако съм на негово място, с неговото разбиране, и аз щях да държа същата лекция. Какво да му кажа? Трябва да седна да му възразявам. Той ще ми каже, че на едно място съм прав, а на друго място не съм прав. И ще почнем да спорим. А аз постъпвам така: той си говори, говори, говори,

най-после го питам: „Ти изказа ли се вече?“. И му казвам: „Ако съм прав, прав съм. И ако съм крив, крив съм“. Нищо повече. Според сегашните правила какви са задълженията на един учител в гимназията или в университета? Ще влезе, ще чете своята лекция. Материалът, който чете, трябва да е избран според програмата. Няма да се простира много надълго-нашироко, но ще се простре до ония положения, които учениците могат да разберат. Много пъти аз се простирам до неща, които мнозина от вас не разбират, но тези неща в бъдеще ще бъдат разбрани. Сега те са сенки, не са разбрани.

Аз използвам сега такъв метод: начертавам предметите. Имате тук един терен, върху който са разположени различните предмети: някои от тях са по-близо до нас, други са по-далече. Тези предмети, които са по-близо, изглеждат по-големи. Колкото предметите се отдалечават от очите, толкова стават по-малки. В действителност по-малки ли са? Не. Само, когато чертаем, от наша гледна точка, по-далечните изглеждат по-малки. Ние имаме впечатление, че някои хора са по-добри, а някои по-лоши. То е само привидна обстановка в тяхното развитие. Душите, които са излезли от Бога, първоначално са еднакво одарени, еднакво даровити, но понеже различно се отдалечават, тези, които са по-близо до вас, ви изглеждат по-добри, а другите, които са по-далеч от вас, ви изглеждат по-невежи. Може да има известен спор, има различие, разбира се; онзи, който се е учил, малко по-различна е главата му. Но това е неговият автомобил, неговите способности. Не че неговите очи са по-силни от моите, но той си има един телескоп и като гледа с него, вижда много по-далеч.

Италианците три пъти са били бити от абисинците. Абисинците казват: „Как ги бихме!“. Но сега италианците имат 700 аероплана, модерни оръжия, танкове, картечници. Абисинците имат досега 6000 убити, а италианците само 800. Вие ще кажете: „Какво ще ми направи дяволът?“. Дяволът е въоръжен, има картечници – не го закачайте. Англия не иска да обяви война, Италия воюва, без да е обявила война. И сега търсят начин как да спрат войната.

Ако у вас дойде едно изкушение – започне една война – какво ще правите? Молите се на Господа. Господ мисли по какъв начин да ви избави. Закон има за това. Вие мислите, че Господ ще каже една дума: да не те напада дяволът, да спре. Но Господ не му казва да не те напада. Дяволът води война на общо основание. Какво трябва да правите? Ще ви кажа как постъпвам аз понякога.

Като бяхме сега на Езерата, дойде един пиян кмет. Не беше много пиян, но понапил се беше, чакър-кефлия. Той казал, че иска да дойде при мен, но някои го спрели. Говори ми ядосано: „Приказват ми, че не мога да отида при Учителя, ама аз им казах, че при генерали, при царя съм ходил, че при теб ли няма да мога. Знаеш ли, времената са се изменили. Политическите партии са обезличени. Гонят ги. Не е като едно време. Знаеш ли закона за сектите, който се прокарва?“. Казах му: „Зная“. Говори ми той много работи за едно време, говори и казва: „Знаете ли, че аз имам власт да ви заставя за 24 часа да си вдигнете палатките?“. Казвам: „Ако законът го изисква, ще си вдигнем палатките, няма нищо. Ние мислим, че у вас има човещина, че сте умни хора. Ако е законно, още утре ще си вдигнем палатките. Ни най-малко няма да останем“. Той каза: „Ще пратя да ви глобят. Ще трябва да платите“. – „Ще платим. Друг път сме идвали без да плащаме. Мислехме, че и сега може тъй.“ Разговаряме. Той седи. После казва: „Моите уважения, моите почитания. Аз нямам нищо против вашето учение“. Казах му: „И аз да съм на вашето място, и аз бих говорил като вас. А ако вие бяхте на моето място, аз даже бих ви арестувал. Така че, ако сме направили нещо за арестуване, някоя погрешка, кажете“. После му казах: „Нямаше нужда да ги питате, за да дойдете при мен. Те не са знаели кой сте. Сега знаем, че вие сте кмет, но вие още не знаете какъв съм аз. Аз съм екскурзиант. Дошли сме на Езерата на екскурзия. Ако е въпрос да се направи пакост, всеки може да я направи. С пакост не става нищо в света. Хората трябва да имат човещина. И тия хора сега, които са дошли тук, те не познават законите. Те са дошли на екскурзия и са си опънали шатри. Вие сега може да търсите под вола теле, ако искате“. Този

човек най-после омекна. После ми дойде на ума и му казах: „Сега слушайте, вие сте военен. Тук горе има и друг един военен, един брат, с него ще се разберете по-добре, като военен с военен“. Кметът каза: „Нека дойде!“. Представят се: единият майор, другият полковник. Този брат, военният, постъпи по моя метод – не му реагира. Той му каза: „И аз съм военен. Ако има някое нарушение, аз отговарям. Тези хора не са разбойници. Ако има някой лош, аз отговарям. Най-после, и аз съм ходил да се бия! Ние с вас сме събратя по оръжие“. Разбраха се най-после двамата. Кметът се отказа да взима пари. На тези, които бяха на Витоша, им взеха по 30 лева, а ние минахме без пари. Двамата си говорят – аз се освободих. И така, казвам: отиде си дяволът сега. Това е. Тия неща се случват. Те са хубави.

Защо светът е тъй нареден? Светът, както е нареден, е много добър. По-добър от тоя свят не може да има. Всичко това, което хората са наредили, си има своя произход отнякъде. Тъй, както вие живеете, за едно време е било добро. Има някои неща тъй смешни в живота! В какво отношение смешни? Ще ви дам един пример, който не искам да превеждам, но вие вземете духовната му страна.

Една млада, 19-годишна мома, искала да се люби с младите момци, а друга млада мома имала някои идеи и не искала да се люби. Но втората, като станала на 50-60 години, намазала се, да се подмлади – иска да се люби като 20-годишната мома. Питам: права ли е? Тя поглежда този, онзи; остаряла е, не може да работи, но очаква някой момък да я гледа. Сърди се на младите моми, че момците тях гледат. Ами кои са за предпочитане – изсушените круши или пресните? Пресните. С изсушени зимно време, когато няма какво да ям, мога да се позасладя. Понякога и вашите идеи са останали като стари баби и искате на стари години да правите любов. Оставете този мерак. Любов – на млади години! На стари години – молитва и покаяние – ще се приготвяте за онзи свят. И като отидете там и се подмладите, тогава.

Питат ме сега каква трябва да бъде любовта в света. Един човек язди кон. Продава го, ти го купуваш и ти го яздиш. Тоя кон е минал от един човек на друг. Вие по какво се

отличавате един от друг? Може да има различие: първият е тежал повече, вторият по-малко – конят е спечелил малко. И ако вземеш тоя кон, какво трябва да правиш? Ако постъпваш по закона на любовта, ти нямаш нужда от кон, защото той ще прави неща, които са противни на любовта – ще влезе в пометения двор на някой човек и ще се изходи там, ще направи беля. Гостенинът би трябвало да остави коня си вън от двора – на пътя. Правят го някои.

Сега, да дойдем до същественото. Така, както вървите, това не е вървене. Човек не може да се развива, ако не разбира мъчнотиите в живота си. Те са едно голямо благо само за умния човек. Защото без мъчнотии не може да има развитие в света. Без страдания, без зло в света, не може да има развитие. И ако злото съществува, то съществува като една възможност за добрите хора да се развиват. И тогава, имаме два вида развитие в света: едни хора чрез злото отиват нагоре, а други хора чрез доброто отиват надолу. Доброто кара лошите хора да отиват в ада, а злото кара добрите хора да отиват на Небето. Злото развива клоните, а доброто развива корените на дървото. В дървото вие имате поляризиране на целия човешки живот. Корените се поддържат чрез доброто, не чрез злото, а силата на злото поддържа клоните и листата. Следователно, ако идва у вас едно изкушение, каквото и да е то, от какъвто и характер да е, то служи за развиването на клоните нагоре. Ако това изкушение не дойде, ти не можеш да се развиваш нагоре. А ако дойде доброто, ще се развиват корените, то ще развие у вас някои практични качества. Корените са потребни. Ония хора, които са минали през най-големи изкушения, са много по-силни по характер, отколкото ония, които не са минали никакви мъчнотии, никакви изкушения. Това е сега начинът! Христос каква нужда имаше да мине през най-големи мъчнотии, изкушения и изпитания? Той дойде да научи много работи и като ги научи, показа пътя, по който можем да вървим. Той беше умен човек. Чрез тая опитност Той намери пътя, по който хората могат да извършат Волята Божия. Той казва: „Аз дойдох при най-неблагоприятни условия на живота, за да извърша Волята Божия“.

Христос нямаше никакви удобства. Той имаше сила. Нахрани 4000 души. За другите хора можеше, а за Себе Си не направи никога чудо и Си доставяше храната по обикновения начин, по който хората си доставят храната. Когато беше гладен, Христос изпращаше Своята мисъл към някой добър човек и онзи му донасяше хляб. Аз ще изпратя своята мисъл към някой добър човек и той, като я възприеме, ще донесе точно навреме малко хляб. Той казваше: „Бъдете така добри, донесете Ми малко хляб“ – и добрият човек идваше. Той не изпращаше Своята мисъл към лошия човек. В света някой път се намирате в заблуждение. Някоя сестра идва при мен и казва, че еди-кой си бил богат. Казвам ѝ: „Той е богат, но той няма да ви даде пари“. Един брат писа писма на трима милиардери в Америка. Казах му, че те няма да пратят нищо. Те отговориха на писмата му: „Получихме писмата ви, но нямаме такъв бюджет“. А на другите дават. Някой беден човек ще ви даде повече, отколкото един милионер. Милионерът няма такъв бюджет! Той има други разбирания. Прав е човекът. Мога да ви кажа: у всинца ви идеите ви са прави, но не са съвременни. Старите идеи как трябва да се приложат? Аз бих желал да ми кажете. Кажете ми!

За следващия път пишете върху следната тема: *Най-добрият метод, по който Учителя може да ни говори*. Дайте ми един метод как да ви говоря. Кажете ми най-добрия метод. Искам да зная вашето мнение. Този метод, по който ви говоря сега, не е най-добрият метод. Вие ми кажете най-добрия метод. Ще развиете вашата тема всеки за себе си. Всеки да каже като как иска да му говоря. А аз ще ви кажа моя метод как трябва да постъпвате. Аз ще говоря точно така, както искате, езикът ми ще бъде избран, но искам и вашите постъпки да бъдат такива. Вие сте прави и аз ще бъда прав.

Трябва да се говори добре. Не трябва да се прави никакво различие между един човек и друг. Вътре в ума ви трябва да има една правдива идея. Всички хора трябва да бъдат абсолютно чисти, да нямат задни цели. Ние трябва да прокараме доброто в света, любовта в най-малката ѝ форма и истината в най-слабата ѝ форма. Всякога трябва да имаме

предвид любовта в най-малките ѝ прояви. В тая любов не трябва да има никаква задна мисъл. Съзнанието ви трябва да бъде будно. Някой може да ме прегърне с любов, но след като си замине, бръквам и виждам, че от джоба ми липсва нещо. Бих искал, като си отиде, да намеря в джоба си нещо сложено. Някой се е отчаял, иска да се самоубие, и ти го прегърнеш. И като си отидеш, той да види, че в джоба му има нещо сложено. Той казва: „Никой досега не ме е срещал така, не ме е прегръщал така и не ми е слагал нещо в джоба!“. Направи нещо!

Всеки от вас би целунал една красива мома, но да целунеш един беден човек в отчаяние и да знаеш как да му сложиш нещо в джоба. Сега ви привеждам един пример, който е голямо изключение. Дори и аз мъчно мога да го направя. Под думата *целуване* разбирам едно разположение, едно желание което се появява в тебе – да помогнеш. Човекът страда и искаш да му помогнеш по най-правилния начин. Ако приложите тоя метод, вие ще се подмладите най-малко с 20 години: като дойде една дрязга, да я хванеш, като дойде едно недоволство, да го хванеш, веднага да ги сложиш настрани и да извадиш силата от тази дрязга и от това недоволство, и да кажеш: „Друг път пак ще говоря с теб“. Като дойде някоя млада сестра при теб, ще кажеш: „Ще бъдеш така добра, да ме разбереш: много хубаво, много любезно говориш, но съм много зает. Друг път пак да дойдеш“. И тя ще си замине. Някой ми се оплаква, че еди-коя си сестра не се отнасяла добре, че еди-кой си брат не се отнасял добре. Братята трябва да се отнасят добре, кавалери трябва да бъдат. Всеки един брат трябва да се отнася добре. И всяка една сестра трябва да се отнася добре. Така трябва да бъде!

Сега ви давам песента *Аз смея да кажа*. Можете ли да я изпеете? (Всички пеят песента.) Разбира се, за да се пее, изискват се известни условия, известно вътрешно предразположение. Тая песен, ако се пее както трябва, тя е едно лечебно средство. Когато един човек е безкрайно обезсърчен, той няма възглед. А трябва да има и да каже: „Аз смея да кажа, че Слънцето е светло. Смея да кажа, че има лю-

бов в света“. Някой казва: „Няма любов в света“. Има любов в света! Или казва: „Няма живот в света“. Има живот в света, само че животът може да се развива при известни хубави условия. В пеенето ще опитате доколко вашият живот, външният живот има благоприятни условия. Пеенето е външната страна на живота. Вие чрез музиката ще си отворите простор. Някой път трябва да се опитате да пеете вътре в себе си. Научете се вътрешно да пеете; може да не е много хубаво, но нищо, важното е да пеете сами. Не отвън, а отвътре. За да пее човек външно, трябва да знае как да стане господар на ларинкса си.

Най-първо, трябва да се научите да говорите! (Учителя не изпява, а изговаря текста на песента *Аз смея да кажа, че Слънцето е светло*. Учителя изговаря няколко пъти тия думи: първия път спокойно, с ниски тонове и бавно, втори път бързо и с по-високи тонове, трети път много бързо и пак с високи тонове. След това, последния път – тържествено и бавно, като усилва и повишава гласа си при думата *светло*.) Когато казвам *аз смея да кажа*, значи имам доблест, знам, че нещо е вярно и казвам, че е така. При всички условия смея да го кажа. Понякога ще кажа: вие не постъпвате както трябва. В светлината, в която аз живея, виждам, че това нещо така не се прави. Някога искате да кажете нещо и си изкривите, вдигнете си малко устата. Защо? Навик. Или, като ви обиди някой, свивате си веждите. Защо? Много неща правите, без да знаете защо. Дълбокия им вътрешен смисъл не знаете. Трябва да познавате психологията на човешката душа. Някой път си вдигате ръцете нагоре, някой път ги преплитате, друг път си държите краката по един или по друг начин – трябва да знаете защо правите това. Ето, тази сестра – както седи, си вдига ръцете нагоре и ги сваля. Защо го прави? Тя казва, че духовете я карат. Самата тя не знае защо го прави. Вие казвате, че тя не прави добре. И тя е толкова права, колкото вие сте прави. Тя поне прави нещо, мъчи се да работи. А вие седите и нищо не работите. Хубаво, ако я хвърля в морето, така ли ще прави тази сестра? Не само така (ръцете нагоре), но и настрани ще си движи ръцете. (Учителя прави движения с двете ръце като

плуване, обръща се към сестрата.) Това, което ти правиш, аз не бих го правил, понеже ме е срам. Теб не те е срам. Някой път и аз мога да го направя. Не е в правенето. Каквото правите, не е лошо, че го правите, а че го правите неправилно. Онова, което правим, е онова, което мислим. Лошото не е в това, но някой път нещата не ги правим както трябва. Погрешката е там.

Можете да вдигнете ръцете си настрани. (Учителя простря двете си ръце хоризонтално настрани.) Това значи: *тишина*. (Учителя после си приближи двете ръце отпред, еднаквите пръсти на двете ръце допрени – като в молитвено положение.) При това положение на ръцете, тая сестра казва: „Единство няма. Единство трябва!“. (Учителя после си движи едната ръка по вътрешната страна на другата ръка.) С това движение тая сестра казва: „Сърцето не е възпитано. Трябва да се възпита. Трябва малко смирение“. Духовете говорят чрез нея. Аз разбирам какво искат да кажат тия духове. Друга сестра живее в нея, квартирантка, и тя ѝ позволява някой път да прави това.

Кажете ми, какво разбрахте? Коя е ядката? Тъй, както сме живели, по никой начин не можем да живеем за в бъдеще. Ако си живеем в света както сега, очакват ни най-големите страдания. Това мога да ви го подпиша. Трябва да се измени начинът на живот! Ако живееш в нечистия въздух, казвам ти: „Трябва да излезеш навън!“. Не може със старите разбирания. Нови разбирания трябват! Новото разбиране ще внесе новия живот. Ако живеем по стария начин, със старите разбирания, нищо няма да добием. По новия начин! Новият начин е: законът на любовта! Ако вие не разбирате новия начин – да приложите любовта като едно възпитателно средство – ако подбудителната сила на любовта не е в живота ви, нищо няма да постигнете. Не е достатъчно само чувстване, но като срещнем един човек, да го срещнем като себе си. Виждам, че в него има заложби – веднага да вляза в неговото положение и да му услужа, както Бог желае да му услужи. Като му услужвам, аз услужвам на себе си, и ще има една обмяна. Ти не можеш да седиш на един крак. Като си седял известно време на един крак, преми-

наваш на другия. Всички вие сте органи на едно цяло, на един организъм. Когато ходиш, веднъж стъпваш на десния крак, после на левия, после пак на десния и пр. Някой път ще стъпваш на пръстите, а някой път на петите. Краката постоянно изменят положението си в света. Ако се чувствате и ако се изучавате един друг, вие се повдигате. А вие не се изучавате един друг и не можете да се повдигате в живота. Ако аз седя с моите предвзети идеи и казвам: „Какво съм наследил!“, това е ограничение.

Казвам: цялата природа отвън, всичко, което става – вятърът, облаците, растенията, хората, разговорите – всичко да бъде за ваша полза, за ваш стимул да разбирате Волята Божия. Във всички тия неща Бог е скрит. Той се изявява, за да види дали ще разберете Неговите пътища. Някой път написаните Божии работи са оцапани с човешки работи – ще вземете, ще почистите Божественото, което е написано. Най-лошия човек вземете – той ви е обидил, но една много добра услуга му направете и той ще дойде, ще ви се извини, и ще каже: „Имах лошо мнение за вас, но сега разбрах, че не е така“. Той ще си измени мнението за вас, защото вие не постъпихте като него. Направете добро някому и той ще се покаже такъв, какъвто е. Всички трябва да бъдете проводници на Божествената любов.

Върху това трябва да държа една лекция, една проста, елементарна, възпитателна лекция – какво трябва да разбирате под думата *любов*! Каква любов? Не любовта на младите и старите, на господарите и слугите, не тази на учителите, на проповедниците. Една нова любов разбирам. Това, което е досега, го разбирате много добре, но един нов начин има за любовта. Ако не го разберете и не го възприемете, вие ще си заминете такива, каквито сте сега – нищо повече! А ако възприемете новото...

Сега аз ви говоря малко по-строго. Вие можете да ме подражавате. Ще кажете: „Знаете ли какво каза Учителя днес? Той каза, че този път, по който вървим, няма да ни изведе до добър край. Ще дойдем до задънена улица, ще дойдем до телени мрежи, до драки и като се разгледаме, всичките ни дрехи ще бъдат разкъсани“. Някой път казвам:

„Колко сме безсрамни!“; хукам някого, а мисля за Господа! Че Господ ме слуша, че някой ангел ме слуша, че кряскам, и ме оценяват...

Някои ми казват: „Това не е вярно, онова не е вярно, не е така“. Но трябва да опитам и да видя дали е така, или не. Някой път искам да направя корекция на нещо, но ще кажа: чакай да видя как ще го направя и ако мога да го направя по-добре, ще го препоръчам. Някой път искате да осъдите някого; имате право да го осъдите, но първо направете опит. Повикайте една сестра и ѝ кажете: „Кажи ми нещо такова, че да ме заболи“. И тогава ще имаш начина как да го направиш. Нека първо да ухапят теб, че да имаш една права идея за това. Ако те заболи, ще кажеш: „Не!“, и няма да осъдиш другия. Онова, което искаш да кажеш някому, опитай го първо върху себе си. И никога, докато не направиш опит с нещо, не го казвай. Правете опити! Всички казвате, че не живеем добре. То е общо казано. Че не живеем добре – съгласен съм с вас. А как трябва да се живее? Ти казваш: „Този брат има такава голяма къща“. На тоя брат юрганът му е много голям, защото и ръстът му е много голям. А твоят ръст е по-малък – и юрганът ти е малък. Ти казваш: „Той яде повече“. Той яде три пъти на ден, понеже неговият стомах е здрав, а твоят стомах не може да мели. Неговите дрехи са по един начин ушити, твоите по друг. Има известни правила, по които трябва да живеем.

Та сега, кое беше главното в лекцията? („Новият начин.“) Кое беше ядката? Аз вдигнах малко прах. Не се занимавайте с прашните работи, които казах, оставете ги настрани и се спрете не върху черупката, а върху ядката, върху същественото. Може би след няколко поколения вие ще бъдете добри, много хубави работи могат да излязат от вас, но някой трябва да дойде и да ви... Някой път казвам: „Хайде да не го чукна този!“, и го оставя той сам да се чукне – и това е хубаво. Но ако аз не го чукна и той не се чукне, и никой не го чукне, тогава какво ще стане с него? Все трябва някой да ви чукне! И като се чукнете, бъдете благодарни на това, което имате. И за всички глупави работи, които досега сте правили, благодарете. За умните работи оставете

другите да ви благодарят, а за глупавите вие си благодарете. Аз някой път благодаря, че не съм направил по-голяма глупост – нищо повече.

Аз ви говоря от едно високо гледище. Понякога, като пея, виждам, че някой болен, оздравява; но понякога не оздравява и си казвам: „Гласът ми още не е такъв, какъвто трябва да бъде“. Вие можете да оздравеете, като пея някоя песен, но това не е за всички болести. Например, ако зъбът ви е паднал, няма да изникне, но ако имате слаба треска или хрема, ще ви мине. Мога да ви изпея една окултна песен и треската ще ви остави – нищо повече. Аз мога да нагодя моята песен така, че да повдигна трептенията и вашата треска веднага ще си иде. Тялото става болезнено, когато намалеят трептенията. Това са схоластични правила, които имат приложение. Има закони. Песните, които давам, трябва да ги прилагате като начин за самовъзпитание. Иначе, ако си пеете както сега, ще имате само едно развлечение. Някои от песните могат да се приложат като възпитателно средство.

Божият Дух носи всичките блага на живота. (3 пъти)

3. лекция, 9 октомври 1935 г., София, Изгрев, 6 ч. 40 м.

САМОПОЗНАНИЕ И САМОВЪЗПИТАНИЕ

Добрата молитва

Следния път пишете на тема: *Най-добрият метод за работа*. Кой е най-добрият метод за работа изобщо? Всеки да си даде мнението по това.

(Изпяхме песента *Аз смея да кажа, че Слънцето е светло.*)

Понякога грешките се дължат на това, че нещата се възприемат погрешно от човека. Когато някое око не може да възприеме добре светлината, грешката не е в светлината, а в окото. Когато се меси хляб, не формата е важна, а начинът, по който може да се направи хлябът. Не е важно дали хлябът е валчест или продълговат, малък или голям, но той трябва да има хранителност. Защото може да има формата на хляб, но да не е хляб. И сегашната, и класическата музика съдържат много неща, които не са музикални. Отвън са много хубаво направени, но съдържание нямат. На много места в класическата музика тоновете имат точно обратните резултати. Например има значение как са свързани тоновете. Не е едно и също, ако започнете една песен с *до* и минете на *фа,* или от *до* минете на *ми* или на *ре*. Вие можете да кажете, че е безразлично, обаче в трите случая имате различни резултати.

Музиката не е само забавление. Тя строи – това е философската ѝ страна. Най-първо ще вземете музиката като упражнение за смяна на състоянията на човека. Понякога трябва да се пее, за да се смени едно състояние. Защо някой път човек пее весела песен, а някой път тъжна? Каква нужда има от тъжната песен и каква – от веселата? Тъжните песни внасят по-голяма дълбочина, разработват чувствата, а веселите дават по-голяма широта. Тъжните хора мислят по-дълбоко, отколкото веселите. Скръбните хора са повече вглъбени вътре в себе си, по-тесни възгледи имат за живота. Такъв човек се опасява, че отвсякъде може да дойде някое

нещастие. А веселият човек има по-голяма широта.

Какъв е смисълът на една песен? Това мъчно е да се запише. Например как трябва да започне песента *Аз смея да кажа*? Какъв глас трябва да ѝ сложиш? Ти можеш да изпееш песента *Аз смея да кажа* и пак да си останеш страхлив. Това не е пеене. Като изпееш *Аз смея да кажа*, да станеш по-смел, това да значи: „Аз мога да мина през гората". Пееш песента *Аз вярвам в Бога* и пак оставаш в безверие, едно вътрешно, потенциално безверие. Не е толкова до безверието, но страх има, и като дойде страхът, той разколебава вярата. Например понякога у вас има съмнение дали някой човек ви обича, или не. От какво произтича това? Обезверявате се. Това е всъщност борба между две чувства: вярата е висше духовно чувство, а страхът е най-висшето животинско чувство – най-висшият морал в животинското царство е страхът. Следователно, щом се разколебаете във вярата, вие слизате до най-висшето в животинското царство; това е борба между животното и човека. Ти пееш песента *Аз смея да кажа, че Слънцето е светло*. Можеш ли да кажеш, че Слънцето не е светло? Можеш ли да кажеш, че Месечината е светла? Ще бъде ли право? Не, Месечината не е светла.

Когато се дойде до формата в музиката, има и друг въпрос: каква трябва да бъде трайността на тоновете? (Учителя пее песента *Аз смея да кажа* с неправилна дължина на тоновете.) Можете да ги проточвате неестествено. Сега, кой е най-добрият начин да се изпее *Аз смея да кажа*? Най-добрият начин е, като кажеш нещо, да го направиш. А човек понякога казва нещо и не може да го направи.

Има един начин, по който можеш да познаеш, да почувстваш в себе си дали си изпял една песен правилно, или не. Ако действително *Аз смея да кажа, че Слънцето е светло* си го изпял правилно, ти ще почувстваш нещо. В светлината има скрита топлина. Щом изпееш песента правилно, ще почувстваш в слънчевия възел една малка светлина. Ако нямаме тая светлина, не сме пели правилно. При правилното пеене става контакт, скачване. Когато скачваш положителен ток с отрицателен, ще има светлина, ако скачването не е правилно, няма да има светлина. Да до-

пуснем, че искаш да произведеш определен резултат; пееш песента *Аз смея да кажа, че обичам човечеството* – как ще познаеш дали пееш правилно, или не? Това е свързано с една специфична форма.

Как трябва да се пее според правилата на музиката? В съвременната музика музикантите имат правила. Но Природата също има право да се произнесе как трябва да пее човек. Защото в Природата съществува музика отпреди съществуването на сегашните професори. Правилата – това са техните възгледи за музиката. Например на пианото вземаш диеза на един тон и бемола на съседния по-горен тон на еднаква височина, но между един бемол и един диез има различие.

Трябва да се интересувате от пеенето. Аз наблюдавам, някой път в песните идва една мъчнотия – на някои места мелодията не съвпада с текста. Но някой път и текстът представлява поетическа творба, в която самите думи не са наредени правилно и ударенията не вървят правилно. Те вървят правилно, но не според законите на Природата. Може да имаме и друго противоречие: пееш песен, в която силните и слабите тонове не съвпадат с ударенията на самите думи. Някой тон не съвпада с високото ударение на една дума. Например при *Аз смея да кажа* думите не съвпадат с мелодията. Тогава прибавят други ноти – да го завъртят, да го изопачат. Мелодията трябва да се нагоди според думите, трябва да отстъпи на думите. Следователно в песента всички тонове трябва да съвпадат с ударенията на думите. Тогава тя е донякъде правилна. Защо в думата *смея* ударението е на първия слог? Защо да не е на втория слог – на *я*? *Смея* и *смея*. Някой път, когато ударението е на един слог на думата, тя има един смисъл, а когато го преместиш на друг слог, има друг смисъл. Ударението в еднозложните думи къде е? На самия слог. Когато думите са двусложни, къде трябва да пада ударението? („В българския език няма правило за ударенията.“) Когато са трисложни? („Няма правило.“) Това показва, че ударението не е изработено още в езика.

Да допуснем, че минавате през гората и ви е страх от разбойници. Събужда се у вас едно чувство на страх, може би

по внушение: преди да тръгнете са ви казали, че еди на кое си място често са ставали обири. Или, само от това, че сте в гората можете да си помислите, че има разбойници. Тогава какво можете да направите? Аз съм слушал как посред нощ тук да пеят. Има един господин, който посред нощ минава по шосето и вика колкото му глас държи. Когато Месечината свети, той си пее по-тихо, по-хубаво, но когато нощта е по-тъмна, пее по-високо. Разбирам, че той изпитва страх и вика, за да се окуражи. Пеенето му служи да го окуражи. И ако той много кряска, когато пее, знам, че Месечината не е изгряла още. А когато пее тихо, хубаво, знам, че е изгряла. Ставам, излизам и почти е вярно това.

В музиката има лечебен елемент. Тя лекува. Сега, къде е опасността? На физическото поле, ако в музиката не съществува дисонанс, ако ти пееш много правилно песента, ще се случи нещо лошо. Ако изпееш тук, на Земята, една ангелска песен – отиде салонът! Защото ангелската песен разрушава, тя иска простор! Ако пък пееш на Небето така, както пеете на Земята, веднага всичко там ще се помрачи, ще стане тъмно, ще се сгъсти от песента ти. Тъй са нещата горе. Аз само ги обяснявам. При сегашните условия как трябва да пеем? Все таки има известни закони, на които трябва да се подчиним. Най-първо трябва да научите обикновеното пеене както трябва и после можете да почнете да пеете както вие искате.

Аз ви говоря това от опитност. С философската страна на музиката съм се занимавал. В музиката има една особена гама. Няма да ви я кажа каква е, но съм я изучавал. И колкото пъти съм свирил тая гама, все ще дойде някоя пакост – или на дрехата ще се закачи нещо, или ще бутна нещо, или аз, или друг някой ще направи някоя пакост, някое нещастие. Ако не я свиря – няма пакост, ако я свиря – ще стане пакост. И ако ти отърва, пей я! Като дойдеш до тая гама, ще я прескочиш, няма да я вземеш. Някои са правили опити: като изсвирят известни парчета, могат да съборят нещо. Ако посвириш тая гама при някое дърво, на втория ден това дърво ще изсъхне. Аз я наричам гама на смъртта, на пакостите, на страданията в света. Често в се-

гашните класически песни, когато прозвучи някой тон, теб ще те засегне нещо. Като бях на „66“*, понякога Гумнеров беше много весел и правех опити: като му изсвиря тая гама, той казва: „Ще умра, не свири! Друго свири, друго пей, това не го свири. Това не мога да го издържа!“. Всички хора ги е страх от тази гама. В противовес на нея, има друга една гама, тя е гамата на живота. Тя по-мъчно се свири, онази е по-лесна. Гамата на живота дава оживление.

Имайте предвид, че за да пее, човек трябва да се е хармонизирал. За да може да пее добре, мислите, чувствата и постъпките му трябва да са уравновесени. Човек не може да пее, ако не е хармонизиран. Трябва да имаш едно вътрешно равновесие. Мнозина вземат вярно тоновете, но понеже чувството за време у тях е слабо развито, продължителността на тоновете не е правилна. Интервалите не са правилни. Певецът някъде не пее съразмерно – някъде прибързва, а някъде протака. После, в музиката трябва да има творчество. Има техническа работа. Как са поставени тоновете? Има една крива линия. Как трябва да вървят тоновете? Ако ги вземеш последователно, то е по-лесно, но ако се прави терца или квинта и се минава през два, три или повече тона, тогава откъде ще знаеш какъв е мащабът? Тонът трябва да звучи в ума ти. В теб трябва да звучи един основен тон. Като кажеш *фа,* да звучи *фа* в ума ти. Да кажем, че сега вземете *ми* – ще звучи ли *ми* във вас? За да вземеш *ми,* трябва да си извадиш камертона и тогава ще го вземеш вярно. (Учителя удря на масата с показалеца и средния пръст.) Но на този камертон не можеш да му чуеш гласа, ако не си разположен. Ако си разположен, веднага тонът ще прозвучи музикално в теб. Теченията, които излизат от двата пръста, ще стимулират тия тонове и ти ще чуеш какво е отношението между тях.

В старата музика са започвали от *ми.* Сега започваме от *до*. Основният тон у египтяните е *ми*. *Ми* е мек тон. Той е тонът на размножаването. А в сегашната музика *до* е основният тон на живота. Сегашната музика има по-правилен основен тон. По-правилно е основният тон да бъде *С* (*до*), отколкото да бъде *Е* (*ми),* защото *ми* идва след *до*. Трябва да

имаме живот, за да имаме неговото разширение и размножаване. Хармонично е по-правилно основният тон да бъде *до*. От *до* започва животът, *ре* дава посока, *ми* дава вече разширение. Това са елементарни неща. *До* е зародишът, който се мъти. *Ре* е измътеното, то има посока на движение, дава посока. *Ми* дава разширение. *Фа* дава съдържанието, условията, при които животът може да се развива. *Сол* е формата, в която може да се облече съдържанието. *Ла* са добрите условия вече, мирът, спокойствието. *Си* е духовната страна на музиката; *си* е вече краят. Между *ми* и *фа* има полутон в гама *до мажор*. Защо? *Ми* и *си* са съединителни места, съединителни нишки, два полюса, където могат да се съединят трептенията в гамата. Те са съединителни места в един повисш свят.

Аз съм слушал за това как се образуват гамите. Колко пъти са ми говорили за гамите, но виждам, че те сами не разбират, и аз не разбирам. Не е ясно как излиза една гама от друга. Ония, които сте следвали музика, научете това. Казваме: „Квадратна глупост“, нали? А може ли да бъде и кубическа? Щом е квадратна, значи тя може да се обърне и в кубическа. Ако стане кубическа, значи глупостта е по-голяма. Сега, кое ви интересува вас? Музиката не ви интересува толкова, понеже всинца не сте еднакво музикални. Някои от вас едва започвате с музиката. Тя е необходима, за да внесе един мек елемент в човека.

Забележете челата у някои животни. На хората, които са музикални, по друг начин е устроено челото. То образува една крива линия. А при онези, които не са музикални,

a b

от двете страни се образуват вдлъбнатини (*а*, *б*), там челото им е потънало, не се образува тази хубава крива линия; челото им е нашарено. Най-първо, на челото имате център на индивидуалността, която служи да определяте нещата,

които съществуват в Природата. После трябва да намерите тяхното място, величината им – колко са големи, колко са тежки. Това са способности, чиито центрове лежат долу. По-горе по челото идат музикалните способности – за тон, ред и време. Най-напред в музиката трябва да имате тон, после трябва да имате време, трайност и после – ред. Тоновете трябва да ги вземате по време и по ред. По какъв ред трябва да вървят тоновете? У някои хора чувството за време, тон и ред е слабо развито; у други чувството за тон е хубаво развито, но чувствата за ред и време – не. А у гениалните музиканти всички те са хубаво развити. Значи те си имат развити органите на музиката. Човек трябва да е роден с тези органи. С усилия пак може да се направи нещо. Трябват ви и други неща.

У някои от вас центърът на причинността, на способността да разсъждавате е слабо развит. Например един такъв човек не може да намери причините и последствията на нещата, не може да направи разлика, не разсъждава, че като каже една дума, тя може да има лоши последствия. Той казва: „Какво лошо има от това, че съм казал тази дума?“. Звуковете, музикалните вълни на тая дума, като влязат в човека, работят. Говорът, и той е музика, той е начатък на музика. Човешката реч има да се развива и да стане музикална. Сега хората не говорят правилно, речта не е правилна, понеже не е музикална. И в говора ги има тия гами, някой път и там има гама на смъртта. Ти ще кажеш една дума на някого и онзи ще извади револвер и ще ти тегли куршума – ти си изговорил един тон от гамата на смъртта. А като му кажеш един тон от гамата на живота, една дума от тая гама, той ще се влюби в теб – сърцето му се отваря; докато не му говориш, не се влюбва.

Най-първо трябва да се научите да говорите правилно. (Учителя изговаря тихо следните думи: *Аз смея да кажа, че Слънцето е светло*.) Това още не е правилно. Щом казвам: „Аз смея да кажа“ тихо, значи съм заинтересован. (Учителя изговаря по-високо тия думи: *Аз смея да кажа*.) Тук вече на чувствата биеш. Искаш да дадеш духовен израз. Значи смееш да изкажеш една истина, казваш нещата тъй, както

са, не си заинтересован. Ако кажеш правилно „Аз смея да кажа, че Слънцето е светло“ на човек, който е сляп, той ще прогледа – нищо повече! А ако го казваш криво, можеш да ослепиш хората. Когато хората кълнат и казват: „Да ослепее!“ – това също е музикално! Когато ти кажат една такава дума, стой настрани, обърни си гърба и не слушай. Ти казваш: „Мен не ме е страх от магия“. Теб трябва да те е страх от магия. Ако човек вдигне един камък и те удари по гърба, няма ли да те е страх? Ще кажеш: „Какво ще ми направи?“. Ще те удари. Трябва да си на 100 метра далеч, че като хвърли камъка, да не те стигне.

И в дадения случай вие трябва да различавате вълните на тая разрушителна гама. Благодарение, че тези вълни има три степени. Вълните на смъртта са много къси и ако си близо, те ще ти повлияят, а ако си далеч и не можеш да чуваш, тия вълни не могат да произведат ефект върху теб. Далече трябва да си от лошия човек. Стой малко по-надалече и от една лоша мисъл в себе си. Не я слушай! Понякога в себе си имате едно чувство, което си говори; седиш някой път и нещо ти мърмори. Не го слушай! А вие си мислите: „Какво ми казват отвътре?“. Какво ще ти кажат? Не го слушай! Да ви приведа един пример какво могат да ви кажат.

Един господин в Плевен се занимавал със спиритизъм и духовете в него му казали: „Слушай, посред нощ ще дойдеш до огледалото и ще ти направим чудо“. Идва човекът, запалва свещ и те му казват: „Едно чудо ще видиш сега в огледалото“. Човекът гледа, гледа, нищо не вижда. – „Гледай, гледай!“ – „Нищо не виждам.“ – „Онова магаре вътре не го ли виждаш?“

Това магаре – това не сте вие. Това не си ти. Други същества са взели апарата на твоята мисъл, на твоите чувствания; твоя навик и твоя маниер на говорене са взели, а ти мислиш, че си ти. Казваш понякога: „Какво магаре съм аз!“. Този, който казва, че е магаре, той е друг вече, не си ти същият. Или казваш: „Аз съм много добър“ – друг е, който казва, че е добър човек. Право е да кажеш: „Аз не съм нито добър, нито лош. Когато искам, съм добър, когато искам, съм лош“. Защото доброто и злото са вън от човека в даде-

ния случай. Човек възприема и доброто, и злото. Само че злото иде отвън, а доброто възприемаш отвътре.

Отвън са предметите, стимулите, които произвеждат злото, а отвътре са стимулите, които произвеждат доброто. Има един вътрешен свят, който ние не виждаме. Нещастието на сегашните хора е, че те не вярват в оня свят. Вие говорите, но нямате ясна представа за него, имате го само като една идея. Казвате: „Я го има, я не!“. Вие не вярвате, че сега като говоря, около вас може да има няколко хиляди души, които също слушат. Ние сме събрани тук 200 души, а има 5-10 000 души от един друг свят. Казвате: „Как така? Къде са те?“. Те са отвътре. – „Вярно ли е това? Да не ни лъжеш?“ Там е нещастието на хората – мислят, че ги лъжат. А вътрешният свят е, който създава всичко. Нещастията на съвременния свят идат от това, че хората не вярват в този вътрешен свят. А те са зависими от него! От неверие се прави всяко престъпление. Някой отива да краде. Защо? Ако той вярваше в Невидимия свят, щеше другояче да постъпва. Там съществата са на два лагера определени. Едни са облечени със светли, бели дрехи, с колани препасани, а другите са облечени с черни дрехи, като попските, и навсякъде черно, и лицето е черно, само че веждите са по-черни, а очите по-малко черни, има една разлика в черното. Черните са много интелигентни, много досетливи в лош смисъл, а светлите са много интелигентни, само че в добър смисъл. Следователно вие сте между два полюса: едните са от лявата ви страна, а другите – от дясната, едните шушнат едно, другите шушнат друго, едните говорят на лявото ви ухо, другите на дясното. Като на деца ви говоря, за да разберете.

Човек има и други уши освен тези, които виждаме; тези са за физическия свят, а отвътре има други две уши – за онзи свят. Вие сега нямате ясна представа. И Писанието казва, че като говориш, да не кажеш нещо лошо, за да не чуе ангелът, който е в тебе, защото тогава работата отива зле. Казано е: „И за всяка празна реч, която изговаряте, ще давате ответ в ден съден“. А кои са свидетелите, когато ти говориш? Сегашните психолози се опитват да обясняват, че това се записвало в мозъка и от написаното вече може да се

чете, както сега геолозите четат по земните пластове това, което е станало на Земята.

Според тази теория за доброто и злото, някога, в началото, Земята е била населена от добрите и злите същества. Те се борили помежду си, защото лошите искали да заемат мястото на добрите отвътре. Като се били, като се мачкали, като се борили, преобразували земни пластове и ги разместили. И тогава Бог, за да освободи Земята, затворил лошите вътре, а добрите оставил отвън. Като са се били, лошите са искали да вземат мястото на добрите отвътре и разместили пластовете. И Господ направил така: лошите вкарал вътре, а добрите оставил отвън. Сега още живеем с идеята, че доброто е вътре, а злото е отвън. Не, при сегашното положение, доброто е отвън – светлината иде отвън, въздухът е отвън, небето е отвън, хубавите работи са отвън, а пък ония, които искаха да влязат вътре, те превзеха Земята, влязоха вътре, но Господ ги затвори. Те се мъчат сега и искат да излязат, но не могат, защото пластовете станаха дебели. Та сега лошите духове са затворени и вътре във вас, не само в земята.

Сега лошите духове ви говорят отвътре, а вие търсите някой добър човек, да ви каже няколко сладки думи. Добрите духове ги няма вътре. Като се вслушвате в себе си, слушате нещо лошо. И трябва да дойдете до първото положение! Като се обърнете към Бога и се новородите в Бога, ще дойде първоначалният порядък – доброто ще бъде вътре във вас. Тогава няма да правите пакости. Доброто ще бъде отвътре, а лошото отвън. Сега грешите, понеже сте пълни с „квартиранти„, с хиляди квартиранти. Като останете самички, все мислите да направите някоя дяволия. Не че искате да ги правите – те правят дяволиите, а вие ги плащате, вие сте отговорното лице. Те нямат квартирни листове, нямат и лични карти. И като дойде в квартирата ви някоя комисия от Невидимия свят, направят проверка, и започнат един по един да ги изваждат – както вас ви извеждаха преди няколко дена един по един навън. Стават тия проверки. В тоя ден, когато става проверката, ще се случи някоя пакост. В Невидимия свят правят проверки, понеже се правят много пакости.

Казвам: ние се стремим сега да се освободим от това зло. Тия същества са затворени вътре в Земята. Бог ги е затворил, за да освободи света от злото. И така, злото е затворено вътре в нас. И сега трябва да се новородим, за да дойде първоначалният порядък. Злото е отляво, доброто е отдясно. Дясното е горе, а лявото е долу. Небето е горе, а адът е долу – същият закон. Сега адът е в корема на човека, в тънките черва. Там живеят тези квартиранти: в тънките черва, в дебелото черво, в бъбреците, в пикочния мехур. Там се зараждат всички болести. И където минават квартирантите, там стават болестите. Оттам те припъплят нагоре към дробовете и най-после, като завладеят ума, човек полудява. Това как да го кръстим? Тази сестра постоянно се моли да извадят квартирантите ѝ навън. Тя се обръща към Господа: „Извади ги, Господи, много пакости ми направиха“. Тази работа не е за смях. Тя е, както когато се сложи една инжекция. Не е смешно. С една инжекция може да се внесе в кръвта ви микроскопично количество микроби от бубоническа чума, но за 24 часа те стават билиони и я оцелеете, я не. Ако организмът ви е силен и ако вземете предпазни мерки, може да се спасите.

Каква идея трябва да остане от тази лекция? Да не ви е страх! Затова ви трябва знание. Знание е нужно, защото докато човек е на Земята, не може да се освободи напълно от злото. Така е и с най-светите хора. И човек като апостол Павел, който се обърна към Христа и каза: „Виждам в себе си един закон, че когато искам да направя доброто, не правя доброто, а злото“. Цялата философия на живота е в това: каквото и да ви говорят, докато не разберете основно пътя, по който човек трябва да се освободи, не можете да се справите. Но не механически да се освободи. Ние не сме свободни, защото се влияем от нашите желания.

Вие не различавате нещата. Понякога мислите, че като кажете нещо, работите ще се оправят, но те съвсем се забъркват. Някой път седи при теб един лош човек и нещо отвътре ти казва: „Кажи му, че е безверник“. Но като му кажеш така, работата не се оправя ни най-малко. И Писанието казва: „Ако неприятелят ти е гладен, нахрани го, ако

е жаден, напой го“. Затова по-добре му кажи: „Ти си добър човек, има добро в тебе“, отколкото да му кажеш: „Ти си лош човек“.

Казвам: музиката служи като средство да се укротяват тия квартиранти. Някой път, като надигнат глава, за да се укротят, ще им пееш. Един от еврейските царе – Саул, който беше обсебен от тия духове и те бяха взели надмощие у него, викаше Давид да свири с арфа да ги укротява. Трябва да пеете, понеже всички тия духове, всички тия същества се укротяват от музиката. Като им пееш, стават добри, като не им пееш, стават лоши. После, не трябва да им даваш много неща. Като обичаш да си похапваш баница, кокошки, като им даваш месна храна, те пощуряват. Тогава човек добива един особен характер. За да се укротяват, плодовата храна е най-хубавата за тях, а месната храна не е толкова добра. И молитвата е едно средство. Като се молиш, те се укротяват. Ще пееш, ще мислиш правилно – това са начини да се справиш.

Ако ние не мислим правилно, ако не пеем, ако не се молим, с този свят вътре в нас какво ще стане? Тогава човек е неразположен, песимист, с лоши мисли. Казва, че хората са лоши, казва: „Защо Господ направи света такъв? Господ не мисли за нас“. Недоволен си от живота – не ти, но твоите квартиранти са недоволни от теб. Те казват: „Ти си беден човек“. А ти си станал беден, за да ги изпъдиш. Защото, като ядеш, и те се хранят. А като ядеш сух хляб, те казват: „Сух хляб само ядеш, изпосталяхме! Какво ще се прави?“. Затова в старо време хората са постили ден, два, три, 40 дена. Като туриш на пост квартирантите, те бягат. Някой път можеш да ги изпъдиш, но и ти ще отидеш с тях заедно. Ако хората не са сполучили с този метод, то е защото са постили по неправилен начин. Не само да не ядеш хляб – това е пост на физическото поле, но ще постиш и в чувствата, в сърцето си, ще постиш в желанията си и в мислите си. Значи няма да имаш лоши помисли, няма да имаш лоши желания. И така като постиш, постът ти ще бъде пълен. А ти си мислиш и чувстваш както си искаш; постиш по този начин 2-3 дена, но такъв пост няма значение, не те ползва. Един от

еврейските пророци казва, че трояко трябва да постиш. Ще постиш в ума си – ще се храниш само с хубави мисли, ще постиш в сърцето си – ще се храниш само с хубави чувства; ще постиш от месо и ще се храниш само с най-хубавите плодове и с малко хлебец. И не каквато и да е нечиста жена да меси хляба, но ще накараш някоя чиста мома, 15-16-годишна, да замеси и опече хляба. А на някоя стара жена, която е женена и се кара с мъжа си, не ѝ яж хляба. Българите са знаели това. Старите българи практически знаят: някой старец на 70-80 години има 4-5 снахи – той всякога иска наймладата и най-добрата снаха да му омеси и опече хляб.

Ние всички трябва да живеем добре, защото доброто излиза от нас и се влива в онова, което даваме на хората. В онова, което даваш на хората – хляба, дрехите и пр., се влива доброто или злото, което е в теб. Някой може да ти ушие дрехи и това да ти коства живота. Ако шивачът е прокажен или сифилистик, мислиш ли, че този сифилис няма да се предаде на дрехите, които шие? Ще се предаде! Не ти трябват такива дрехи. Най-добрият шивач да ти ушие дрехи. Мислиш ли, че ако един лош човек ти е учител, няма да ти предаде онова, което е скрито в него? Всички хора трябва да бъдат чисти. Първото нещо: трябва чистота! Чистотата е една предпазна мярка, за да не могат тия същества вътре в нас да повлияят върху нас; защото в края на краищата каквото направят те, ние ще го платим, ние отговаряме. На Земята първо нас ще съдят, ние ще сме отговорни, и после ще съдят тях. Нали като хванат някого в престъпление тук, на Земята, съдят не само този, който е извършил престъплението, но и онзи, който го е укрил. Така и вас ще ви съдят за укривателство, а духовете – за престъплението. Не можем да избегнем закона. Понякога вие направите някоя погрешка и се криете – да не знаят хората какво сте направили. Не! Ще изповядаш пред себе си, че това е погрешка. Погрешката, която си направил, тя не е твоя. Ще я изповядаш, за да я знае Невидимият свят. А ти искаш да минеш за праведен човек. Това нещо не спасява човека.

Казвам: пеенето е един метод за самовъзпитание. Друг метод е чистотата. Всеки трябва да бъде чист. Чисти трябва да бъдете! Често трябва да си миете ръцете, по 4-5 пъти. И

Христос казва на евреите: „Вие обичате отвън да се чистите, но отвътре не сте чисти.“ Човек трябва да е чист едновременно отвън и отвътре. Тогава чистотата е намясто.

Предстои ни една задача. Това е едно чело (виж рисунката). То е много широко. Такова чело рядко се среща. Едно

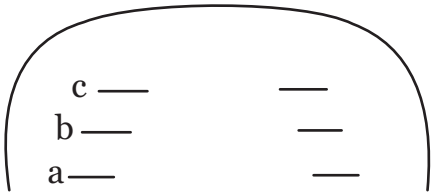

музикално чело. Долу е обективният ум (*а*). По-горе са музикалните способности (*б*), а още по-горе са висшите центрове, висшите способности (*в*). На човек му трябва знание! Трябва ви знание, за да разберете себе си. Вие не разбирате себе си. Да познае човек себе си – това е нещо гениално. Като се познае, той ще знае как да живее. Много пъти имаш неразположение: дойде ти една лоша мисъл, която помете всичко и ти веднага изпадаш в песимистично настроение. Тъкмо се е повдигнала в теб вярата – и дойде пак безверието, пак се усъмниш. Дойде милосърдието – и веднага дойде противоположното, едно ожесточение. Жестокосърдечието произтича от центрове от двете страни на главата и отзад на главата. При ушите са разрушителните способности, а отзад са личните чувства. Ние възпитаваме, но нашето възпитание ще хване толкова дикиш, колкото онова, което си писал на морския бряг. Пишеш нещо хубаво – дойде една вълна и заличи написаното; после пак напишеш – тя пак го заличи. Пиши надалеч от водата, а не на брега. Човек трябва да избере място. Ще пишеш там, където вълните на злото няма да заличават написаното. Щом го заличават, значи пишеш много близо до този свят.

Човек трябва да се повдигне над себе си. Това е една философия. Някой ще каже: „Кой знае, че това е така?“. Аз го знам, научил съм го отнякъде. Разбира се и вие можете

да го научите. Вие го знаете това в себе си, но сте раздвоени. Казваш за някого: „Искам да го убия“. Защо искаш да го убиеш? Ти ли искаш да го убиеш? Един камък, който се търкаля отгоре, от планината, може да те убие; това не е желанието на камъка, но веднъж като се търкулне, той казва: „Бягай, че ще те убия, защото ме търкулнаха!“. И ако ти не се махнеш, може да пострадаш. Когато се разгневиш, ти си камък, търкалящ се отгоре, от планината, казваш: „Ще го убия!“. Тогава бягай, не стой на пътя! Нека мине камъкът, като слезе и утихне, ти си спасен. Но горе, по високите места, камъните са опасни.

Ще се научите добре да пеете. Като почнат „квартирантите“ да вдигат много шум вътре във вас, ще им кажете: „Бог е Любов“. Те могат да кажат: „Празна работа“. Тогава ще им попеете. Пак казват: „Празна работа“. Тогава ще им направите малко трахана. Те ще кажат: „Много е духовна тая храна. Искаме нещо по-хубаво, по-мазно, и маслото да е прясно!“. Но вие ще им изпеете *Бог е Любов* и ще им направите малко трахана без сирене – нищо повече.

Човек може да бъде обсебен, а животните – още повече. По колко пъти на ден вие сте обсебвани! Как можете да познаете кога някой е обсебен? Зачервили са се очите му, устата му мърдат, криви си устата, говори несвързано. Ако твоите квартиранти започнат да вдигат шум вътре в теб, ти се спри, почакай, остани спокоен и им кажи тихо и спокойно: „Ще ме слушате. Ще проуча вашия проблем и ще го уредя“. Те ще претендират, че имат права. Ти ще им отговориш: „Каквото право имате, ще ви го дам“. Питам: колко от вас сте свободни вътрешно? Някой говори бързо, нервно, не може да търпи. Казва ми един брат: „Учителю, не мога да търпя! Дотегна ми, побеля ми главата!“. Казвам му: и моята е побеляла. Какво има, ако ви е побеляла главата?

Тия духове, които ти говорят – това не си ти. Аз мога да ви кажа и другата, добрата страна на това положение. Създайте им работа. Те са хубави волчета, можете да си изорете цялата нива с тях. Има един анекдот. Един дявол искал да изкушава един светия от православната църква. Той влезнал в стомната му, та като пие светията вода, да може да

влезе с водата в него и да подкрепи ония, които са вътре, защото светията ги поставил в обсадно положение – не давал на други да влизат. Дяволът се вмъкнал в стомната, но светията турил един кръст върху отвора, после я затворил и се качил отгоре ѝ. Тогава накарал духа да го води на хаджилък, да го носи. Този светия бил майстор, но вие не сте още от тия майстори, дявола в стомна не можете да затворите. Това е един анекдот, който трябва да се тълкува. Ако го вземете буквално, разказът за тая стомна няма смисъл, нищо не означава. Казвам: лошото може да се предаде чрез храната. В кръчмата, чрез виното не се ли предава? Изпиеш половин или един литър вино и станеш друг.

Във Варненско, в село Николаевка, един българин срещнал един свой приятел и влезли в кръчмата. Кръчмарят им дава едно, две кила – те пият. Като решили да тръгват, човекът поканил приятеля си да му отиде на гости вкъщи. И тръгва приятелят му с него. Като влизат вкъщи, стопанинът изведнъж казва на приятеля си: „Кой те е поканил в къщата ми, при жена ми?“. И взема брадвата: „Ще те убия! Кой те е поканил?“. Избягал онзи човек. На другия ден, като изтрезнял, първият отишъл при приятеля си да се извинява: „Кой знае какъв дявол беше! Ще ме извиниш за това“. Ще пребие човека! Как ще си го обясните? В кръчмата, чрез виното един е влязъл в подкрепа на квартирантите: „Дръжте се, ида ви на помощ!“.

Отче наш

4. лекция, 16 октомври 1935 г., София, Изгрев, 6 ч. 35 мин.

БЕЗКРАЙНИТЕ НЕЩА

Добрата молитва

(Учителя преглежда направените теми върху *Най-добрият метод за работа.*)

Вие пишете теми за много учени хора. Които ги слушат, трябва да бъдат философи, а не прости хора. (Учителя чете от темите: *Добрият певец трябва да има ясен, чист глас. Тонът му трябва да бъде мелодичен и звучен.*) Това е за учени хора. Например казвате, че тонът трябва да бъде ясен, но този, който чете, не знае какво нещо е ясен тон. Или казвате: „Тонът му трябва да бъде силен“. Той не знае какво нещо е силен тон. Даже и като сте следвали толкова време, колко работи има в света, неразбрани за вас.

Вие мислите, че Господ нарежда всичко в света. Всички верующите хора вярват, че Бог нарежда всичко. Всички практични хора в света вярват, че те нареждат всичко. И в едното, и в другото има известна вероятност. Имате нива, в която житото е хубаво, израснало е на един метър и половина височина, защото този човек я е изорал хубаво, воля има. Друга нива е израснала едва половин метър – не е изорана дълбоко. Случва се някой път плитко изораните ниви да дават повече жито, отколкото дълбоко изораните; това става при голяма влага, защото тогава дълбоко ораните ниви дават високо жито, то израсне и легне. Но това са изключения. Дълбоко ораната нива всякога ще даде по-хубаво жито, отколкото плитко ораната.

Вие сте икономисти, изучавате науката за икономията, мислите за труда си. Да ви дам една загадка, да видим как ще я разрешите. Едно време млад вълк и млада овца се влюбили и се задомили. Започнали да живеят заедно. Но как могат да живеят? Като дошла възлюбената на вълка, той ѝ сготвил младо агне. Тя казала: „Никога не съм яла такова нещо. Нашият род не може да яде това“. Учудил се нейният

възлюбен – как да не яде такава храна, каквато той яде! Тя му казала: „Когато ядеш вашата храна, пускай ме да се разходя малко“. – „Хубаво, ще се разхождаш.“ Той се чудел и не можел да си обясни защо, когато той яде, тя ходи в гората. А тя ходела в гората да пасе. И така цяла година минала. Вълкът си казвал: „Чудна работа, аз ям и едвам живея, а пък моята възлюбена, без да яде, пак живее“. След една година отишли на гости у неговата възлюбена. Тя сготвила по вегетариански. Вълкът, като видял, казал: „Никога не съм ял такова нещо, не мога да го ям. Ще ме оставите. Когато ядете вие, ще ме оставяте да се поразходя“. Тя казала: „Може“. Но като ходел, той все се връщал с пукната глава. Не можели да разберат защо се връща след всяка разходка все с пукната глава. А той обикалял тая кошара, оная кошара и искал да си вземе оттук-оттам агне. Опитвал се да вземе агнето и му пукали главата. И досега овцете не могат да разберат защо на вълците главите се пукат. И вълците не могат да разберат досега защо овцете ходят из гората. Най-после явил се един вълк философ, който казал: „Овцете ходят из гората заради нас, за да ги ядем“. И овцете казали защо са пукнати главите на вълците: „Тия герои, като ходят на бой да ни защитават, там им пукат главите“. Някой път и вие така извеждате своите заключения.

Казвате: „Най-добрият метод за работа е следният: човек трябва да бъде здрав, умен, учен, трябва да е добре нахранен; после – Слънцето трябва да е изгряло“. Хубаво, когато вълкът ходи на работа, чака ли Слънцето да изгрее? Той си ходи вечерно време, през нощта хойка, като залезе Слънцето, тогава излиза на работа. Вълкът вечерно време прескача, а овцете денем ходят.

Когато загазим, казваме: „Господ ще оправи работите. Трябва да вярваме“. Аз ще ви дам едно друго разбиране – не само за работа, но и за мислене. Защото това, което аз ще ви дам, и то е за учени хора. Вие пишете само за учени, за философи, затова и аз реших да ви дам нещо много философско. Любовта и животът са за младите. Работата и ученето са за старите. На младия не му трябва да работи и да учи, а му трябва да люби и да живее. Да люби не както вие разбирате – да ходи да търси моми – защото за това трябва

знание, това е вече работа, която е за старите хора. Ако е да се избере една мома, трябва стар човек. А ако искате да обичате някого, търсете млад човек да ви каже как. Друга погрешка – казвате на младите: „Трябва да живеете!“. Как ще живее един човек, който не е любил? Животът е резултат на любовта! Щом искате да живеете, значи искате да бъдете млади. Как ще живеете, ако не сте любили? После, какво значи да любиш, как го разбирате вие? Да ви изясня какво имам предвид. Вие сте живели 20 години и сте яли месо. Имали сте такова разбиране на живота – че без месо не може. След 20 години се убеждавате, че трябва да ядете растителна храна и ставате вегетарианци. Ако вие не сте яли месо и не сте били вегетарианци, какво знание ще имате за месоядството и за вегетарианството и за това коя храна е най-добра?

Ще ви приведа и друг философски въпрос. Писанието казва, че между плътта и духа има постоянно борба. Плътта не се подчинява на духа и духът не се подчинява на плътта. Христос, като дойде на Земята, за да се освободи от тая борба, каза: „Който не яде плътта Ми и не пие кръвта Ми, няма живот в себе си“. Не каза: „Който не яде и не пие духа Ми“. Той жертва плътта Си. А с вашето разбиране, от ваше гледище, всички ядете, за да имате плът. На някой са му хлътнали очите, лицето, коремът – вие казвате: „Ще умре този човек!“. Твърдим, че животът не седи в плътта, а при това вие вярвате, че като ви стане коремът по-голям и вратът по-дебел, ще живеете по-добре. Къде е единството на вярата тогава? Някой ще каже: „На мен не ми трябва много ядене, много плът не ми трябва“ – но все таки трябва да има една връзка между плътта и духа. Има нещо неразбрано. Какво разбираме ние под думата *плът*?

За да живее човек, най-първо трябва да учи; а за да учи, най-първо трябва да е работил. Ти не можеш да учиш, докато не си работил; не можеш да работиш, докато не си живял; не можеш да живееш, докато не си обичал. Значи: не можеш да учиш, докато не си любил. На младини, ако не си любил, на старини не можеш да учиш. На младини, ако не си живял, на старини не можеш да работиш. Вие искате да бъдете богати, искате да бъдете здрави. Това са резулта-

ти – на какво? Искате да бъдете силни, добродетелни, но това са резултати. На какво са резултати? Някой път казвате: „Човек трябва да вярва в Бога, трябва да изпълнява волята Му“. Аз съм съгласен. Как ще изпълняваш Волята Божия като млад? Най-първо ще любиш и ще живееш. Като стар ще работиш и ще учиш. И тогава ще започнеш донякъде да изпълняваш Волята Божия. Вие казвате: „Като изгрее Слънцето“. Хубаво, но изгревът на Слънцето има отношение към очите. Ако ти нямаш очи, няма да знаеш кога е изгряло. Дали една храна е добра, или не, дали е вкусна, или не, няма да ти покажат очите, а езикът. А дали има ухание, или не, няма да покаже устата, а носът. Дали някой човек пее добре, или не, това няма да ти покажат очите, а ухото; дали гласът е добър, сочен и прочее, ухото ще каже. Може певецът да е красив, снажен – това още не показва, че той е добър певец. Казвам сега: разберете по какво се отличава любовта. По какво ще познае младият, че люби и живее? По какво ще познае старият, че работи и се учи?

(Учителя чете от някои теми: *Не може да работи за Бога онзи, чието слънце не е изгряло.*) Не може да работи онзи, който е сляп. (Учителя чете: *Когато сърцето на човека затрепти от любов и светлината на новия живот го озари, той може да работи.*) Новият живот още го няма, а той говори за него! Как ще говори за новия живот, когато го няма? Някой казва: „Ти, като станеш богат...“ – и нарежда. Някой, като се жени, ще си съгради мислено някоя златна къща; а после, като се ожени, вижда, че не става точно така, както си я е градял. Дойде някой при теб и ти казва: „Дай ми на заем 1000 лева, аз навреме ще ти ги върна“. Минават 10 години и не ти ги връща. Какво разбира под думата *навреме*! *Навреме* – когато има пари; когато няма пари – свършено е. Тогава той не знае какво говори. Казва ти: „Утре ще ти платя“, но ти говори една лъжа. Утре като умре, а ти нямаш никакъв запис – тогава? И вие все казвате: „Утре, утре“. Казваш: „Днес ще върна парите“ или „Утре“, или „След една седмица“ – а ако не ги върнеш? Тая работа тъй не става. Казваш: „Сега от Господ да поискам“. Това е друг въпрос – да поискаш от Господ е съвсем друго състояние. Ти искаш да работиш за Бога, ще отидеш ли да

просиш от хората? Ще отидеш от Господа да просиш и тогава ще работиш.

Често казвате: „Оплетоха се работите“. И с това искате да покажете, че сте нещастен човек. Аз не виждам нищо лошо в оплетените работи. Ако се оплете една фланела, какво лошо има? Облечи я! Казваш: „Оплете ми се е работата“. Къде е тук лошото? Лошото е, че говорим едно, а подразбираме друго. Хубаво е, щом се е оплела работата. Друг казва: „Разплете се работата ми“. Вие мислите, че да се оплете работата е лошо, а да се разплете е добро. Така ли е? Трябва да мислите. Като казва някой: „Оплела ми се е работата„, аз разбирам, че като се оплете нещо – плетено и изтъкано, то е хубаво. Ние трябва да се върнем към ония думи, които имат определено значение. Под думите *оплела се е работата* разбирам, че се е свършило нещо. Или казват ви: „Ние не живеем по Бога“. Щом е тъй, започнете да живеете по Бога! За да живеете по Бога, първо трябва да възприемате, трябва да любите – нищо повече! Няма какво да разсъждаваш за любовта. Питате: „Какво е любовта?“. Отива един учен при друг и го пита: „Какво е удар?“. Онзи му казва: „Колкото и да ти описвам какво е удар, каква болка причинява, ще остане неразбрано, но мога само за една минута да ти дам възможност от опит да разбереш“. И му удря една плесница. Първият казва: „Стига! Разбрах!“.

Вие отивате при Бога и питате: „Какво нещо е любовта?“. Удрят ви една плесница. Това е любов – нищо повече. Всяко мръдване в света е любов. Всяко нещастие и радост в света е все любов. Вие не разбирате любовта. Нещастието на мухите не е нещастие на слоновете. В паяжината, в която се обесват мухите, един слон не може да бъде обесен. Казвате за някого: „Оплете се в паяжината“. Казвам: оплел се е в паяжина, защото е муха, но ако беше слон, щеше ли да се оплете? За кого са паяжините? Паяжините не са за слоновете. За кого са страданията? За мухите. Когато човек страда, ще кажа, че той е муха. Аз ви карам да мислите малко. Някой казва: „Страдам! Сърцето ми се къса“ – значи си муха. Стани слон, тогава ще израсне хоботът ти и ще работиш, а не като муха да ходиш да хапеш. И разбира се, като ухапеш този-онзи, ще те пречукат някъде. Колко мухи има екзеку-

тирани от вас за едно ухапване? Вие считате тия работи за много дребни. Някой казва: „Една муха – голяма работа! Ще я убия, какво от това!“. Няма нищо, разбира се.

Трябва да имате една система в живота си. В Природата има системи. Вие седите всички и чакате с лотарийни билети. Аз вярвам в лотарийните билети, но това е един свят на съвсем други закони. Имате следните дроби: $^1/2$, $^2/3$, $^3/4$, 0.1, 0.2 – прости и десетични. Вие сте учени, кажете: в какво седи разликата между простите и десетичните дроби? В простите дроби знаменателите са различни, а в десетичните дроби знаменателят е един и същ. Следователно простите дроби трябва да ги приведете под еднакъв знаменател. Е добре, кои са по-учени хора – тези, които наредиха простите дроби, или тези, които наредиха десетичните дроби? Кои дроби са по-стари: простите или десетичните? Всеки от вас има една система, но тя е с прости дроби. Всеки си дроби, както си знае. Но вашето дробене не е тъй, както трябва. За да дойдете в съгласие, вашите дроби трябва да се подведат под еднакъв знаменател. Трябва да се знае надробеното – нещата да бъдат определени. Ти, като дробиш, може някой път да откъснеш голямо парче, което да не е в съгласие с дробта на другите. 1/1000 от килограма колко е? Един грам, защото 1000 грама правят един килограм. А една крина колко килограма съдържа? 5, 8 или 12 килограма – това е неопределено. В десетичната система един килограм има 1000 грама, а в другата система една крина има 5, 8 или 12 килограма. Та, всичко във вас трябва да бъде определено!

Казват: „Трябва да имаме любов“. Така не се говори. Като дойдеш при мен и питаш за любовта, аз ще ти зашлевя една плесница. Това е любов – нищо повече! Една плесница – и ще те изпратя. А да ти говоря – това е вече пеене, това е изкуство. Да говориш на някого какво нещо е любовта – това е пеене. А ако не знаеш да говориш, как ще пееш? Веднъж в един от американските колежи влиза млада мома, дъщеря на един от професорите. Един студент се упражнявал да пее, но тъй ревял, че като го чула, тя хукнала да бяга и казала на баща си: „Има нещо там, което реве страшно!“. Значи майстор е този певец – дошъл е дотам да изкара публиката

извън салона. Защо красивата мома избягала от салона? Защото не разбирала неговото пеене.

Сега, аз ви дадох една песен: *Аз смея да кажа*. Спор се повдигна за нея. Да кажем, че я изменя така: *Аз смея да ви кажа*. Тогава музикалните ударения и ударенията на речта няма да съвпадат. Понякога музиката има мъжки характер, а текстът – женски; друг път текстът има мъжки характер, а музиката – женски. Не се спогаждат и не върви песента – ударенията на мелодията и на речта не съвпадат. Когато се обичат, музиката и текстът си говорят, гугукат си, а когато не се обичат, има спор. Тогава и да се примирят не може да е за дълго време. Така да говориш и да пееш, е все едно да влезеш в някой дом, където мъжът се е оженил за млада жена; ти също си млад и като влезеш, него ще го хванат дяволите, и той ще те погледне особено. Ти си влязъл да слушаш пеенето на младата жена.

Веднъж бях на един концерт. Една млада жена пя хубаво. Тя бе угледна, красива. Нейният мъж, горкият, седеше и трепереше. Някои искаха да се ръкуват с нея, а на него сърцето му се късаше. Какво лошо има, че хората искат да ѝ благодарят за хубавото пеене? Когато той вижда, че жени отиват при нея – иди-дойди, но като гледа младите момци да отиват при нея, той се наежва, изважда си кобура. Един казва: „Много добре пее!“. На мъжа не му харесва, че тя пее хубаво, не му харесва, че хвърлят очи на нея. Това са разбирания. Какво от това? Тук седи една лъжлива идея, наместена вътре в ума на младия мъж. Ревността произтича винаги от едно състояние на преяждане. Всеки, който е ревнив, е преял, надул се е коремът му и не може да се намери в себе си. Ревността е преяждане. И страх те е, че като си преял, ще повърнеш храната назад. Страх те е, че онази, която обичаш, ще ти я вземат. Хубаво, но ти, синко майчин, не я ли взе от майка ѝ, не я ли открадна? Каква философия е това? Казваш: „Не ми я вземай!“. Че ти я взе от баща ѝ и от майка ѝ! А пък баща ѝ я взе от друго място! Тая мома трябва да се върне при своите. Щели да вземат жена му! По такъв начин не се разсъждава, по такъв начин не се говори. Не че аз съм против ревността, това е една предпазна мярка, но трябва

да се разбира нейния първоначален произход. Има различни видове ревност в света: ревнив съм – пазя се, да не би да си оцапам дрехите, ревнив съм за хубавите работи. А тая глупава ревност – оставете я! Тя няма място.

Казват за някого: „Оставете го свободен!“. Казвам: за да бъде човек свободен, трябва да го обичат – нищо повече! Ти не можеш да бъдеш свободен, докато не те обичат! Свободата иде от любовта! Там, където има любов, има свобода. Там, където няма свобода, няма любов. Щом ограничаваш човека, това не е любов. Любовта носи свобода – нищо повече! Ако искаш да бъдеш свободен, трябва да те обичат. И ако искаш другите да бъдат свободни, трябва да ги обичаш.

Отиваш при един болен човек. Гледаш го, че е пожълтял и си казваш: „Той ще плати на попа“. На себе си казваш тъй, но него утешаваш, казваш му, че Бог ще помогне. Ти лъжеш. Ако можеш да го обикнеш, той веднага ще оздравее. Аз мога да ви приведа много примери. В света това, което лекува, е любовта. Щом си се обезсърчил – любовта я няма в тебе. Щом си се обезверил – любовта не е в тебе. Щом си отслабнал – любовта не е в теб. Щом си се объркал, щом си осиромашал, щом си станал невежа – любовта не е в теб. Всичко това са признаци, които показват, че онази Реалност, която търсиш, я няма в теб.

Ти казваш: „Аз вярвам в Бога“. То е друг въпрос, че вярваш. В дадения случай въпросът е какво имаш в себе си. Ти вярваш в Бога, а сърцето ти се къса. Вярваш в Бога, а нямаш какво да ядеш. Каква е тази вяра? Човек трябва да бъде малко философ, да разбира. Като дали на едного хляб, той извадил средината на хляба, изял я, а корите турил в торбата, за да ги даде на кучетата. „Само сърцевината на хляба се яде“, казал той. Така торбата му се напълнила с кори. Но ето че пътува през едно пусто място, където няма никъде топъл хляб. Минават ден, два, три. Отначало торбата с корите му била тежка, но той взел да поглежда към нея и започнал да си похапва. Отначало не ги обичал, но най-накрая се влюбил в тях. Какво е животът? Сухите кори – това е любовта – топиш ги във вода и ги ядеш. Тази вода – това е животът. И казваш: „С тях е лошо, че ги нося, обаче без тях е по-лошо“.

Законът е: неразбраната любов – това са вашите кори, които носите в торбата си – ревността и прочие. Казвате: „Ние не ядем кори“. Но като няма сърцевина, и тях ще ядете. Ако се научите да ядете кори, топени във вода, вие ще разберете какво нещо е любовта. Та препоръчвам ви да отворите вашите научни торби и вашите кори, които с хиляди години носите – изсъхналите кори. Да се влюбите в някоя кора! Ще ги наквасите във вода, ще топите и ще ядете. Хубаво е, нали сухарчетата са хубави? Хубави, пресни сухари. Сега вие ще кажете: „Тъй не се говори!“. А говорите за Небето – че Небето е красиво място, че там има ангели, облечени с бели дрехи, с копринени златни пояси, със саби. Казвам: това са неща неразбрани.

Какво се разбира под думата *силен*! Кога човек е силен? Когато люби. За всички спорове в света, за всички войни – за всичко любовта е причината. Я го вижте онзи млад момък, той е като някое ангелче, обаче като се влюби, готов е да изтегли ножа и да воюва с всички.

Всички вие тук сте инвалиди от любовта. Остарели сте. Всички пред мен дефилирате с вашите кръстове от еди-кое си сражение. Уважавам всичките ви кръстове. Но питам: защо сте остарели? Ще ви кажа: за да работите и за да се учите! Когато трябва да работите, вие казвате: „Треперят ми краката“. Работа, работа трябва! Учение ви трябва! Какво се извиняваш, че си остарял? От старите Господ иска работа сега. Ще ми разправя някой, че бил на 70 години. Мен не ме интересува на колко си години. На мен ми трябват стари хора за работа, за ученици ми трябват, да учат! Младите не са още за учение, любов и живот им трябва на тях. Вие искате младите да дойдат при мене и да се учат. Не, не! Ние правим една погрешка, с която създаваме нещастие за себе си. Казваш: „Остарях!“. Остарял си? Старостта ще изхвърлиш – трябва да работиш! Навсякъде трябва да тичаш, да помагаш, а ти казваш: „Ох, краката ми! Ох, коремът ми! Ох, окото ми! Ох!“.

(Учителя изговори бавно, със сричане следното изречение:) Вие, старите, на млади години не сте любили, не сте живели, разбирате ли това? Като казваме: „Остарял съм“, ние не вършим Волята Божия, не разбираме Волята Божия. Трябва

да се освободите от това разбиране. Бог не иска от вас това. Роптаеш, че си остарял. Можеш като човек да роптаеш, това е друг въпрос, но не е в Божествения план да роптаем. Можем да роптаем – свободни сме, но животът не седи в роптанието. Това са блага!

Само любовта в света е, което примирява всички противоречия на живота: и ангелски, и дяволски, и хорски, и животински. Това е любовта! Онова, което не може да примирява, то не е любов. Това е моето разбиране. Разбирате ли? И ако ти се усъмниш в Бога, защото дошло някое нещастие – ти не разбираш Божиите пътища. В Бога няма противоречие. За Бога всяко противоречие е една възможност за проявление на Любовта. Любовта е една възможност за проявление на живота. Животът е една възможност за проявление на работата. А работата е една възможност за проявление на учението! Следователно, ако искаш да учиш, трябва да обичаш, трябва да живееш и трябва да работиш – и след това ще дойде учението. Учението е резултат. Това е моето разбиране. Ако така разбирате, ще имате една нова философия. Като започнеш да обичаш, ти можеш да се подмладиш. Като дойде любовта, ти ще живееш. Като дойде животът, ти ще работиш. Като дойде работата, ти ще учиш. А сега – той не е любил, не е живял, не е работил и иска да бъде учен човек! Това е немислимо! Тогава имаме живот като сегашния.

И гледам у всички – млади и стари, навсякъде – това е една обща погрешка. Ще кажете, че човек трябва да има вяра. Какво значи вяра? Вярата е свързана с живота. Ти не можеш да имаш вяра, докато нямаш любов. Ако имаш любов, ще дойде вярата. А ако имаш вяра, ще дойде надеждата, те вървят една след друга, изхождат една от друга. Това е новото разбиране. Да размишлявате върху това през цялата година. Младият да люби и да живее! Старият да работи и да се учи! Няма какво да ми говорите за краката си. На колко си години? – „На 70.“ Хайде сега на нивата! После – дебелите книги в торбата и – на училище! Няма целия ден да работиш, три часа ще работиш, и като се върнеш от работа, седем часа ще учиш в училище, ще се занимаваш с най-високите проблеми, ще ги разрешаваш и няма да ми-

слиш кога ще свършиш. Безкрайно е учението. Работата е безкрайна. Любовта – и тя е безкрайна. И животът е безкраен. Аз ви говоря сега за неща, които са безкрайни: за безкрайната любов, за безкрайния живот, за безкрайната работа и за безкрайното учение.

Ще попитате: „Какво иска да ни каже Учителя?“. Една плесница ще ви ударя! Сега, това е пресилено. В Природата е закон: майката, като вдига нагоре детето и го тупа по задницата, то плаче и казва: „Защо дойдох?“. То не разбира. Майката го подхвърля и го тупа, докато то разбере, че трябва да обича и я прегърне. Това е първият урок на детето – че трябва да люби. И то прегърне майка си и я целуне. И ето че детето има любов. Майката е учителят. Понякога тя пляска детето по задницата и после го помилда – това са все удари.

Вземете една рана, която е отворена. Всяко докосване до нея е удар. Най-малкото допиране до кожата, когато не е здрава, е удар, причинява болка. Когато кожата е здрава, ударът е приятен, а когато не е здрава, не е приятен. Аз разсъждавам така: когато не ми е приятно нещо, значи имам някаква болка; щом ми е приятно, значи кожата ми е здрава. Радостта представлява здравословно състояние на човешката душа, а страданието – нездравословно състояние. Това е диагноза. Щом страдам, казвам: имам нещо болно по кожата на душата. Като го намеря, ще го намажа и ще изчезнат болките – и ставам здрав. Щом станем здрави, започваме да живеем, да работим и да учим. Аз не роптая против страданието, но казвам, че кожата ми не е здрава. Това е правилното разбиране, за да дойдете до окултната наука, чрез която можете да станете силен човек. Вие искате да станете силни и богати.

При сегашните условия не можете да бъдете богати. Ще ви приведа един пример. Веднъж наблюдавам едно малко куче – носи една кост и мисли, че си е уредило работата. Завтече се едно по-голямо куче, блъсна го на земята и го върдаля, а то квичи. Като го пусна, малкото куче избяга, а голямото взе костта. – „Тая кост е за мене“, каза си то и мислеше, че си е уредило работата. Дойде още по-голямо куче и се нахвърли върху второто, събори го и взе да го върдаля.

И като го пусна, второто куче избяга. Първото и второто куче се събраха и започнаха да си лижат задниците. Голямото куче държеше костта и ги поглеждаше: „Тая кост е за мене!“. Казвам: задигнал си една кост, която не е за теб. Ако тя беше по-малка, нямаше да се вижда. Вземи кост, която да не се вижда, като я туриш в устата си. Аз правя следния извод: вие искате да постигнете една голяма идея, но ще дойде едно голямо куче, ще ви овърдаля и ще вземе костта. Онова, което държите, трябва да бъде видимо само за вашето съзнание. Отвън така се представят нещата. Ако те не се представят добре, ще кажем: „Глупава работа. Кучетата вършат това“. Не е глупава работа. И хората вършат същото.

Има нещо, което не е разбрано. Много хубаво, че кучето е взело костта и я носи в устата си, но тази кост е по-голяма от него. И второ, в нея няма онова, което кучето търси. Това е празна кост, може само да му служи да си упражнява зъбите; колкото и да гризе, няма да изкара нищо от нея. И малкото куче, и второто, и третото бяха будали. И на голямото казвам: „И ти си от будалите“. Аз оставям тоя въпрос неразрешен. Голямото куче държи костта. Разрешавам въпроса за себе си, но дали в малкото, във второто, или в третото куче е будалъкът – тоя въпрос е неразрешен.

Казвам: живот без любов е немислим. И любов без живот е немислима. Живот без работа е немислим. Работа без знание, и тя е немислима. Тъй седи въпросът. Това са изводи. Ако тъй мислим, ще видим, че има смисъл животът. Такива са новите схващания. Докато ги схванем, ние държим другите, старите.

Сега, дробта 1/2 как ще я приведете в десетична? („0,5.“) Щом дойдете до математиката, до числата, вие вече имате отношения. Мъчно е да се обясни отношението на две числа. Отношенията могат да бъдат не само по форма, но и по количество, по съдържание и по смисъл. Има и други отношения. При едно число първо трябва да знаеш какви са неговите отношения – това е вътрешен, метафизичен въпрос. Ако имате математически отношения, трябва да ги превърнете в геометрични положения. Трябва да им дадете съдържание и форма. Животът на Земята е един геометричен израз. Вие живеете, имате тяло – вие сте в геометрията. Го-

ворите за духовния свят – това е математическо отношение. На Земята вие изучавате външните отношения на живота. Ако не можете да разберете геометричните отношения, които сега съществуват във вашия живот, как ще разберете математиката? Някой казва: „Много добре знам да смятам“. Но математиката вън от геометрията е неразбрана.

Знаете ли на какво се дължат страданията? На една мисъл, която не можеш да издържиш, защото е много тежка. Да кажем, че в теб седи мисълта, че си изгубил пари. Ако изгубиш един лев е тежко, ако изгубиш 100 000 лева, е много по-тежко, а ако изгубиш един милион лева, страданието ще бъде още по-голямо. Или да допуснем, че си войник и имаш една хубава сабя; ако я изгубиш, ще страдаш, понеже си изгубил средството, с което можеш да се пазиш. Някой път може да съжаляваш, че си изгубил паметта си – нещо, с което също можеш да се защитаваш. Или си изгубил правилното си разсъждение, или си изгубил очите си, или едното си ухо, или вкуса си – това са загуби. Това са средства, чрез които можем да подобрим нашия живот.

Как можеш да подобриш очите си? Окото ти не трябва да бъде лукаво! Всички хора страдат от лукави очи. Никакво лукавство не трябва да има! Нито сянка от лукавство! Някой път има лукавство, което е в подсъзнанието на човека. Може да не е голямо, но малко – едно малко лукавство, скрито някъде. Ето пример за лукавство с един случай в едно английско събрание на набожни хора. Англичанинът е много хладнокръвен и има много изобретения. В едно събрание, където всички се молят, влиза апаш. И той коленичи, вдига си ръцете – всички мислят, че се моли. Но той гледа да коленичи край някого, който е много хубаво облечен. Хората са отправили мисълта си към Бога и за нищо друго не мислят, а той бърка в джобовете и взема, и излиза. Това е лукавство. Той привидно взема едно положение, че се моли, за да постигне своята цел.

Някой казва: „Мога ли да се запиша във вашето братство?“. Това, което сега имате, са старите методи за възпитание. Вие сте възпитавани по много начини, в какви ли не школи сте били. И всякога сте излизали от тях, нищо не

сте свършили, понеже са ви късали. Накрая сте дошли тук да учите.

И сега казвам: младите ще любят и ще живеят, старите ще работят и ще учат. Това е една система, в която няма изключение. Младият, ако не люби, няма да има живот. Старият, ако не работи, ще остане невежа. Щом старият не работи, младият не може да го обича. Щом старият не знае, младият не може да живее. Животът представлява една пермутация на тия четири величини. От любовта на младия зависи работата на стария. И от знанието на стария зависи животът на младия. Той е същият човек. Ти си млад – твоята старост ще зависи от твоята младост, от това дали на младини си любил и си живял. Ако си любил и си живял, на старини ще можеш да работиш и да учиш. Твоите старини зависят от твоите младини. Това са две страни на живота. Ти, младият, един ден ще бъдеш стар, и ти, старият, един ден ще бъдеш млад. Това са отношения. Знанието е потребно на стария, за да се подмлади! Работата е потребна на стария, за да може да разбира живота. Младият, понеже няма работа, трябва да люби и да живее, за да дойде до втората фаза – да може да работи. Защото, като си любил и си живял, ако не дойдеш до това да работиш и да се учиш, то твоята любов ще остане наполовина. Трябва да минеш един пълен кръг на движение, в който да се реализира Любовта в своята пълнота.

Аз ви говоря за тия неща: любов, живот, работа, знание. Това е един външен кръг на човешкия живот. Аз не говоря още за дълбоките работи. Ако образувате чрез този кръг една външна форма на организма, тогава другите неща постепенно ще дойдат. Тия противоречия, които се явяват сега във вашия живот, са резултат на вашето минало. И вие не можете да ги поправите. Някой казва: „Господ ще уреди всичко“. Господ урежда нещата в нас по същия начин: Той ги урежда чрез Своята любов, чрез Своя живот, чрез Своята работа и чрез Своето знание. Христос казва: „Отец ми работи, и аз работя. И както Отец ми има живот в Себе Си, тъй даде и на Сина Си“. Казвам сега: Бог урежда работите чрез любовта Си, чрез живота Си, чрез работата Си и чрез онова богатство на знание и мъдрост, което е в Него.

Всички вие трябва да дойдете до положението да се хармонизирате. Казвате: „Защо Господ направи света такъв?“. Така не се говори. Казваш: „Тия страдания само за мене ли са?“. Така не се говори. Казваш: „Мен ми дотегнаха страданията“. Така не се говори. – „Ама той не мисли право!“ Така не се говори. Това не е език. Ти ще се спреш при известни страдания и ще вземеш правилно отношение към тях. Както онзи работник в Америка. Един майстор работел на една къща. Слагат корниз, пада камък и му откъсва първата фаланга на показалеца. Той вижда това и казва: „Благодаря на Бога“. Защо Му благодари? – „Благодаря, че не ми взе целия пръст.“ Като дойдат малки страдания, вие благодарете, че са по-малки. Ако не беше Божият промисъл, можеше и пръстът, и ръката, и самите вие да изчезнете от света. А ти казваш: „На мен ли се даде това страдание? Бял ден не съм видял!“.

Ще ви приведа още един пример. Примерите не изясняват работите, те само ги поясняват. Пратили при мен една млада, угледна жена от провинцията, на около 25-28 години. Идва тя с един господин. Седнаха там отвън, на масата. Като ги погледнах през прозореца, първото ми впечатление беше: „Една млада жена. Изглежда много нещастна. Тоя момък е седнал до нея. Тя търси своето щастие. Тя е голяма нещастница“. Като я гледам, изпъква в ума ми от какво произтичат нейните нещастия в живота. Като дойде при мен, разказа ми живота си: „Ожених се млада. Имаме дете. Мъжът ми умря. Нещастна съм, не ми се живее. Детето ни прилича на баща си. Кажете ми, има ли щастие за мен в света? Иначе не ми се живее“. Рекох ѝ: „Обикни Бога“. Тя казва: „Къде да Го намеря, за да Го любя?“. След това попита: „Кажете ми, ще бъда ли щастлива?“. След като ми разказа всичко, рекох ѝ: „Слушай, ще дойдеш следващия март и ще ти кажа дали ще бъдеш щастлива, или не. Подир шест месеца ще дойдеш и ще ти кажа. Аз, като те видях при оня млад момък, видях, че си много нещастна“. Тя каза: „Нещастна съм, но търся изходен път“. Тя дошла да провери и един сън. Явила ѝ се млада, стройна жена, която ѝ казала: „На това място, на което ти живееш, аз съм живяла преди 300 години. И ти си много нещастна сега, но ще се ожениш

втори път“. И даже ѝ показала мъжа ѝ – един по-стар мъж. Тя искаше да знае ще бъде ли това, или не, ще бъде ли щастлива, или не. Казах ѝ: „Ще чакаш, ще провериш. Не мога да ти кажа сега дали ще бъдеш щастлива, или не. Ти ще вярваш в това! Подир 6 месеца ще ти кажа“. В ума ѝ още седи мисълта, че е нещастна. Тя попита: „Да се оженя ли втори път? Като се ожених първия път, бях млада и мислех, че ще бъда щастлива, но той умря“. Тогава ѝ дадох един съвет, казах ѝ: „Ако се ожениш по първия начин, пак ще бъдеш нещастна“.

Мъжът обича жена, която знае много хубаво да му готви, по всичките правила. Мъжът всякога обича такава жена. А жената обича мъжа, когато той може да донесе каквото трябва за готвене и като го види тя, да каже: „Много е хубаво!“. Защото някой път мъжът донася нещо и жената казва: „Къде го намери!“. И ако мъжът не знае какво да донася, а жената не знае как да сготви, тогава не върви. Казах на младата жена: „Втори път да знаеш това. И не ти е речено да се ожениш, докато не се научиш да готвиш. И ако дойде твоят възлюбен, но не се е научил да внася в къщи нещо хубаво, и той да не се жени“. Той трябва да влезе в живота на своята жена и да избира най-хубавото, така че тя, като го види, да каже: „Много е хубаво!“. Оризът и маслото, и доматите – всичко да е първокласно, и тя да каже: „От това става нещо за готвене“, а не да се чуди какво да го прави.

Сега вие ще кажете: „Какво разбирате вие от това?“. Научете се да готвите – нищо повече! Вие не знаете да готвите. И вашият възлюбен да ви донесе нещо хубаво, защото какво ще му сготвите от една биволска пастърма, като дойде? Никога не гответе биволска пастърма!

Хубавата храна – това е любовта! Хубавата храна – това е животът. Хубавата храна – това е работата! Хубавата храна – това е учението!

Отче наш

5. лекция, 23 октомври 1935 г., София, Изгрев, 6 ч. 38 м.

ЕДИНИЯТ ЛЕВ

Добрата молитва

Имате ли зададена тема от миналия път? („Не.“) Пишете на тема: *Влиянието на светлината и тъмнината върху човека*.

Някои от вас правите много обобщения върху темите, синтетично развивате нещата. Синтезът подразбира голямо знание. Вие трябва в един малък кръг да проучвате нещата, защото след като сте писали тема, знаете толкова, колкото и преди да сте писали. Например какво нещо е музиката? Можете да говорите теоретично, но това не е знание. Не можеш да вземеш и един тон както трябва, а разправяш философски, теоретични неща за същността на музиката – че тя повдига човека, че тя облагородява. На теория пишете неща, от които нямате понятие. Казвате: „Как така? Нали човек трябва да знае?“. Да ви дам едно малко обяснение. Представете си, че знам, че ми трябват 20 лева, имам нужда от тях. И говоря за 20-те лева – каква полза ще ми принесат, че хляб, че това-онова ще си взема. Питам: знанието ми за 20-те лева какво ме ползва, ако ги нямам? Мисля какво благо могат да ми принесат – мир, спокойствие, добър сън, а всъщност ги нямам, хляба го нямам, тогава какво съм придобил? Трябва приложение. Ако парите са в джоба ми, ако хлябът е в джоба ми – имам тази опитност, знам положително това, което съм казал. И за всички други работи вие все по същия път вървите.

Някой задава философски въпроси: „В какво седи истинското християнство; в какво седи хубостта на семейния живот?“. Ожени се – ще видиш! „В какво седи качеството на добрата жена?“ Намери я – ще видиш. Изобщо в сегашната култура говорим за неща, които не съществуват. Четеш книги – учат хората как трябва да се женят, как трябва да раждат деца, а след това, като се ожениш, не можеш да приложиш ни най-малко от тази теория. Тогава приличаш

на английския реформатор Йоан Веслей*, който реформирал английската църква. Тукашните методисти са клон от неговата реформирана църква. Той, три дена след като се оженил, казал на своите приятели: „Не си струва човек да се жени“. Защо? Неговата жена му казала: „Ти досега странстваше, скиташе, ходеше да говориш за Христа. Сега си се оженил, вече няма да ходиш, вкъщи ще седиш!“. Той бил постоянно на изпитание. Тя му отваряла писмата, да види какво са му писали и казвала: „Тук, в това писмо ти пишат: *Любезни*...“. Затова Веслей, като срещнал своите приятели, им казал: „Не си струва човек да се жени“. И после дал такъв съвет на един млад последовател в Христа, евангелист. Когато онзи му казал: „Намерих една много добра сестра, отлична“, Веслей му рекъл: „Тя с Христа много добре може да живее, но не и с теб“.

Един човек може да има добри вярвания, може да е много добър с Господ, но не и с хората. Защо? Няма разбиране. Някой ще каже: „Аз обичам Господ“. Ти обичаш Господ, но с хората не можеш да живееш. Защо? Господ е далеч и е съвършен, и дава всичко каквото искаш, а хората са близо и не дават, а вземат. Щом вземат, ти ще се скараш с тях. При всички ви преодоляващото влияние е такова, че всеки, с когото се запознаеш, има желание да вземе нещо от теб. А когато се запознаеш с Господа, Той ще ти даде нещо, нищо не ти взема, нищо не ти иска. Защо хората не могат да живеят заедно? Защото всякога вземат. А защо с Господа могат? Защото Той всякога дава. Това е естеството на човека. Ограниченото естество е такова.

Трябва да разпознавате две неща: преривното и непреривното. Злото не седи в живота. Защото злото се проявява само в един преривен процес, а животът е непреривен. Животът сам по себе си, от единия край до другия, е непреривен – нищо не може да влезе вътре в него, да го прекъсне, той е вечен. Но всичко зависи от преривните процеси. Това е волята на човека. Хората, като си въздействат един на друг, от човешките воли се явява злото. Да кажем, че едно съвършено същество, което има свободна воля и може да вземе едно или друго решение, отправи своята мисъл към

теб, погледне те – какво ще кажеш? Това същество може да има само най-добри намерения спрямо теб, да употреби своята енергия за добро, но след като я употреби, ти, ако нямаш разбиране, може да си помислиш, че той не е направил нещо много хубаво, и да се роди един конфликт между теб и него. Вие често питате: „Защо Господ е направил така?“. Дойде ти сиромашия, болест, някое неразположение и питаш защо са дошли, къде е причината. Или в теб се зароди едно хубаво желание и ти търсиш друго същество, което е свободно. Да допуснем, че искаш да се ожениш. Но трябва да намериш друго същество, което също има това желание. Намериш една жена, но тя не иска да се жени. Ти налагаш своето желание – година, две, настояваш с писма, че без нея не можеш да живееш, и най-после наложиш волята си върху нея. Дойдат и стари баби да я убеждават, че трябва да се ожени, и накрая младата мома се съгласи. И започвате да живеете заедно. Но след това тя се оплаква, че е нещастна. Защо е нещастна? Защото не е свободна. Нейният избраник, който казваше, че без нея не може, сега казва: „Каквото ти казвам, мен ще слушаш, аз съм Господ за теб. На църква няма да ходиш. Няма да ходиш с такива верующи братя“. По-рано тя правеше каквото си искаше, а сега – друг режим. Аз ви привеждам примери от действителния живот. Такива неща могат да се случват и между светски, и между духовни, религиозни хора. Законът е все един и същ. Мислите, че като сте духовни, другояче живеете. Духовното сега е само лустро отгоре.

Казват за някой човек: „Той е много духовен“. Жена му разбира и казва: „Вече не искам да живея с този мъж“. Защо не искаш? – „Нетърпим е.“ Тя е права, нетърпим е, но питам я: „Ти като напуснеш този, друг ще търсиш ли?“. – „Разбира се, ще намеря друг, с когото да живея щастливо.“ Ожени се за втори – и с него не може да живее; и за трети, за четвърти, за пети. И умре, и замине за другия свят – и всичко свърши. Казвам: щом с първия не можеш да живееш, оттам насетне колкото и да ги избираш, все същото е. Ако с първия не можеш да живееш, и с втория няма да можеш, и с третия също и т.н. Каквато е първата ти постъпка, такива ще бъдат

и следващите. Може да има изключения, но казвам какъв е общият закон. Аз не говоря само за отношенията в семейния живот. Има хиляда други отношения, които ще дойдат. Имаш отношения към децата си – ще се пристрастиш към сина си, към дъщеря си, ще мислиш, че като нея друга няма. Отчасти е вярно. Можеш да се пристрастиш и към някой свой приятел, към някой свой слуга или към някое свое верую – пристрастяване има навсякъде.

Сега мнозина идват и ме задяват. Не се учете да говорите неща, които не съществуват! Дойде някой, кажа му нещо, а той изопачава работите. Аз му кажа едно, а той казва: „Учителя каза да не се жените“. – „Как тъй да не се женим?“ – и се наежи. Аз действително казвам така, но кога? Щука и рак да не се женят; котка и орел да не се женят; вълк и глист да не се женят. Тук някой брат хвърлил око на някоя сестра. Какво ще хвърляш око? Най-първо ще отидеш да питаш баща ѝ и майка ѝ обичат ли те. После ще питаш и нея обича ли те. Ако преди теб е обичала някого, остави я да се ожени за онзи, когото първи е обичала – нищо повече. Не влизай в чужда каша! Ти не можеш да измениш Божия закон – първата любов е винаги най-силна. Тя никога не може да се изглади от паметта на която и да е жена, на който и да е мъж. Жената се омъжи за друг и после въздиша за онзи, първия, и в този свят, и в онзи свят. Нали сте окултисти? Аз казвам да не правите погрешки, защото опасността е в това: проповядва се еднократната женитба, но тя не съществува. В този свят аз не знам колко мъже и жени има, които веднъж се женят. Ако приложиш Христовия закон – не външните отношения – то ти като срещнеш някого, вече завързваш известни отношения с него чрез обичта. Дали те познава, или не, ти вече завързваш известни отношения. Ти внасяш в тях какво ли не. Като се обикнат някои, в отношенията им се внасят и най-добрите неща, но и най-лошите.

Така че, изисква се една малка философия. Вие вървите като деца още и казвате: „Господ ще оправи света“. Господ ще го оправи, но вие ще заприличате на онзи княз, който изучавал окултните науки. Той се влюбил в една много красива мома, но тя живеела разточително. Князът намерил

един адепт, който му казал как да намери пари. Отишъл князът при едного, който пазел златото в света, и му казал: „Дойдох да ме кредитираш. Какъв кредит ще ми определиш?“. – „Ще те кредитирам. Ще даваш по три косъма за всяка торбичка злато.“ Всеки ден по десет пъти князът ходел за пари и при всяко отиване давал по три косъма. За един ден – 30 косъма. Не останал никакъв косъм на главата му. Отива пак и казва: „Дай ми пари“. – „Дай косми!“ – „Нямам!“ Като оголее главата ти, тогава къде ще отидеш? Докато има косми – има пари, като няма косми – няма пари. Преведете това. Докато имаш здраве, докато твоите мисли са свежи – навсякъде си добре дошъл, но като дойде време да оголее главата ти, да станеш песимист, да нямаш нито едно хубаво чувство – тогава никъде не те искат хората. Какво ще правиш?

Ако в този път, в който сега вървите, не можете да постигнете поне отчасти онова, което искате, тогава? И не само едно постижение. Вие може да сте много разположени един ден – то е като един красив ден. За мен това не е важно. Човек трябва да бъде разположен всякога. За разположен считам човек, който, като изгуби всичко, пак да е разположен. Работите всъщност не се загубват. Жена му замине – казва: „Много добре, че замина“; умре синът му – казва: „Много хубаво, че отиде при Господа, ще се учи“. Философски гледа човекът. Не плаче за жена си, за децата си. Волът му замине – казва: „Много хубаво, че замина! По осем часа ореше, а сега си почива. Сега аз му тегля каиша“. Той разбира всичко философски, спокоен е. Ще кажеш: „Защо волът му умря, защо жена му умря?“. Това са ваши схващания.

Сега ще се роди у вас една друга мисъл: „Ние толкова лоши ли сме?“. Хубаво, ако сте толкова добри, защо не оправите света? Разбирайте: трябва да имате една Божествена мисъл. Как ще оправим един свят, когато имаме огън 60-70 градуса? Какво може да се направи с такъв огън? Боб не може да се свари, хляб не може да се опече. Едва едно турско кафе може да се свари. С едно кафе какво ще стане, кажете ми!

Сега моето говорене прилича на говоренето на Христос. Той каза: „Горко вам, книжници, фарисеи и садукеи, лицемери!“. Той констатира един закон. Казвате: „Учителю, като говориш така, нас осъждаш!“. Дали сте фарисеи или садукеи, дали вярвате в това или онова – това е друг въпрос, това е ваша работа. Твоето вярване нищо не допринася. Това, което в дадения случай можеш да приложиш, това е важното. Мен ме ползва в дадения случай любовта, която прилагам и опитвам. Какво мисля за любовта, как мога да философствам върху нея, да я описвам – това нищо не помага. Това е като 20-те лева или 100-те лева, за които мисля и които нямам. Каква полза ще допринесат те, какво благо? Трите лева в джоба ми, с които мога да взема едно парче хляб, струват повече от 100 въображаеми лева.

Казвам: трябва да опитате докъде сте дошли. Не отвън да го знаете, но вътре в себе си. Трябва да правите един вътрешен анализ. Като дойдат изпитания, болки – зъбобол, коремобол, кръстобол, гърлобол, гръдобол – ще знаете, че те представляват метод да разберете докъде сте достигнали. Казваш: „Аз съм добър човек“. Като те заболи кръстът, какво правиш? Не че като те заболи кръстът, ти си лош човек. Кръстът те е заболял по някоя симпатия, която имаш. Трябва да знаете, че всички болести, които имате, идат по симпатия. Много малко болести има, които идат направо. Някой път и другите ги заболява глава по симпатия към вас. Ако ви болят очите или кръстът, или рамото, или главата, всеки човек, който има симпатия към вас, и него ще го заболят. Защото по симпатия са дошли хората в света. Като те заболи кръстът, ти казваш: „Какво ли прегрешение направих?“. Прегрешението ти е, че имаш симпатия. Как се ражда симпатията? Имаш кокошка, обикнеш я; виждаш, че е тлъста – хванеш я, заколиш я и я изядеш – по симпатия. Защото, ако нямаш симпатия, ако имаш отвращение към нея, няма да я заколиш и изядеш. Обичаш и яйцата ѝ – симпатия имаш към тях; пукнеш яйцето в тигана, опържиш го и го изядеш. Всички работи в света стават по симпатия, нейни последствия са. Казвате: „Да имаме любов“. Като дойде симпатията, тогава и на гърба, и на рамото, и на главата –

навсякъде ще има симпатия. Тогава научно ще разглеждат въпроса – че причината била в това, в онова, в какво ли не. Философски работи. Философската страна – това е механичната страна на въпроса. По симпатия мнозина отиват в затвора. – „Ще ми купиш ли едно балтонче?“ Той е чиновник-касиер, няма пет пари, но бръква в касата, взима и купува балтона; правят ревизия – и хайде в дранголника! Защо влезе? По симпатия. Одумват се някои – пак по симпатия. Симпатизираш на някого, но някой казал нещо по адрес на твоята симпатия и ти се възмущаваш – как може така да говорят по адрес на симпатията ти! Ако не го обичаш, ще кажеш: „Хак му е!“, но щом имаш симпатия, изваждаш нож, като Петър, който искаше да защищава Христа. Но Христос му каза: „Петре, тази работа с нож не става. Сложи си ножа в ножницата, защото тълпа е това, ще пребият и теб, и Мен. Ако исках да избегна това, не трябваше да бъдем тук, а на друго място. Но понеже сме тук, прибери си ножа. Този въпрос по друг начин може да се разреши“.

Има начин, по който можете да се освободите от противоречията на живота, но преди всичко не трябва да се афектирате. Трябва да проверявате това, което в дадения случай чувствате, дали е вярно, или не. Например казвате: „Аз чувствам, че еди-кой си не ме обича“. Добре, аз чувствам, че времето се е развалило – това значи ли, че то е неразположено спрямо мен? Като стане по-студено, времето ми казва: „Миличък, сложи си по-дебело палто“. Но аз не слагам, оставам с тънкото палто. Студът взима от човека. Като бръкне в джоба, взима ми парите – и аз съм неразположен. Какво нещо е студът? Той казва: „Сложете си дебели палта, затворете си касите да не взема нещо. Където мина, аз бъркам“. Има религиозни хора, които обичат да крадат. Такъв човек казва: „Не оставяйте тези неща. Аз страдам от клептомания и ако ги оставите, ще ме изкушават“. Признава си човекът. Някой казва: „Аз съм сприхав човек“ – не го бутайте този човек никъде. И законът е навсякъде такъв: щом имаш една болка, не я закачай.

Всички очакват, че като отидат на онзи свят, ще се оправят работите им. И на онзи свят ще бъде, както на този

свят. Работите навсякъде могат да се оправят, когато човек има добрата воля да разбира едно съотношение. Човек трябва да знае, че е между два полюса: има същества, които седят по-ниско от него, има същества, които седят по-високо от него, прогресирали. Той е по средата. И по-нисшите, и по-висшите му влияят. Едните го снемат надолу, другите го повдигат нагоре. Между тия същества може да се роди нещастие за него. Ако те повдигат нагоре и дойдеш до висока степен в своето разбиране, а после дойдат нисшите и ти повлияят, и ти от тази височина се подхлъзнеш надолу, ще се повредиш много повече. Тогава по-добре щеше да бъде никак да не беше се повдигнал нагоре. Всички несрети в живота произтичат от влиянията. Някой може да каже: „Защо Господ направи света така?“. То е Негова работа. Защо Господ направи топлината и студа, защо ги допусна – то е Негова работа. Това са закони, които съществуват. Като дойде студът, ще се облечеш. Като дойде топлината, ще туриш по-тънки дрехи. Злото е студ, доброто е топлина. Но като не използваш топлината както трябва, тя може да те изгори. И студът може да те изгори. А някой път студът може да ти причини едно добро.

От това, което ви говоря, някои неща ще ви ползват, някои няма да ви ползват. Всички имате известни възгледи и мислите, че сте се добрали до една истина, която е мародавна. Вие казвате: „Всичко може да стане, но аз не мога да падна“. Може да е вярно. Силен човек съм, вървя си по пътя и внимавам да не падна. И не падам, но бутна някого и той падне; после бутна втори – и той падне, трети бутна – падне и т.н. Аз не съм паднал, но съм бутнал най-малко 20 души да паднат. Казвам: „Трябва да си отварят ума“. Това не е разумно. Защо ще бутнеш един човек да падне? Казвам това само за изяснение на нещата, които стават. Не ставайте причина слабите да падат. Ако паднат сами, то е друг въпрос, но вие да не ставате причина да паднат. Понеже в природата действа закон: като бутнете някого, един ден ще стане така, че това действие ще се върне върху вас. След време, може би след един-два месеца или след една година, ще дойде момент и вас някой да бутне по същия начин и да паднете.

Има обратни движения, които действат. Дали знаем, или не, те развиват кармата. Например има неща, които кармически идат от друг живот. Законът за кармата обяснява нещата. Трябва да знаем, че всички неприятности в живота ни идват от три източника: от нашето подсъзнание, от съзнанието ни и от самосъзнанието ни. А доброто може да дойде от нашето подсъзнание, съзнание, самосъзнание и свръхсъзнание. От свръхсъзнанието – то е най-хубавото.

Можете да четете *Подражанието на Христа*. Не е важно веруюто, което имаш, не е важно дали вярваш в Христа. Важно е дали Му подражаваш? Подражанието значи: да вървиш по този път, по който Христос е вървял. Някои поддържат, че трябва да вярваме в Христа, но Христос казва: „Ако Ме любите, ще опазите Моя закон и ще прилагате. И ще имате известна опитност“. Не казва: „Ако Ми вярвате“. После казва: „И така да просветнат делата ви пред человеците, че като ги видят, да прославят Отца, Който е на небесата“. Това, което направиш – то е най-важното. Аз мога да вярвам, че съм много добър, мога да си въобразявам, че съм направил много работи, но онова, което живея, благото, в което живея и което съм опитал, което от мен излиза и го предавам на другите – то е най-силното. Благото, в което живея – то е най-силното, не онова, в което вярвам! Може до известна степен и то да ме ползва.

Аз ви навеждам на тази гледна точка, понеже здравословното състояние на човека зависи от онова, което той върши от любовта, която има към Бога, от любовта, която има към ближните си и от любовта, която има към себе си. Това е истинското разбиране. В окултната наука тия неща са поставени по друг начин. Там те са забулени и трябва цяла година да глождиش една кост, за да изкараш нещо. Някой път мога да ви прочета окултни изречения, за да видим какво ще разберете. От това какво е твоето състояние, можеш да определиш каква е любовта ти. Казваш, че имаш любов към Бога, но ако тая любов се затъмнява от посредствени постъпки, тогава тя не е голяма. Ако изгубиш пари или някой е казал нещо по твой адрес и това замъгли съзнание ти, и ти загубиш любовта си към Бога, тогава каква

любов си имал? Любовта трябва да бъде неизменна. Аз съм привеждал този пример, ще ви го кажа пак.

Един индуски ученик отива при един от великите Учители на Индия, за да получи начин как да търси закона за служене на Бога. Учителят му казал: „Ще те пратя да направиш един опит. Има един военен, един брамин и един светия. Най-първо ще отидеш при военния, ще му зашлевиш една плесница и ще видиш какво ще ти каже. После на брамина ще удариш една плесница и най-после на светията. И ще се върнеш при мен да ми кажеш последствията“. Отива ученикът при военния, удря му една плесница. Онзи му ударил две и го търкулнал на земята: „Така не се удря, а така“. Ученикът се поизтърсил малко, отишъл при брамина, който служел, и ударил и на него една плесница. Браминът се намръщил, вдигнал си ръката нагоре да го удари, но я свалил веднага. Ученикът си казал: „Тук малко по-добре изкарах. Ако беше ми ударил две плесници!“. Отива при светията и удря и на него плесница. Светията си седи, той се занимава с нещо дълбоко и не иска и да знае, че са го ударили. Връща се ученикът и разказва как е свършил работата. „Остави се! Още веднъж при военния да не ме пращаш. Аз му ударих една, а той – две плесници, и ме потъркулна на земята.“ Учителят му казал: „Това е човекът на закона, човекът, който служи на буквата на нещата. Онзи, който вдигна ръката си и се отказа да те удари, е човекът на вярата. А онзи, който не е искал и да знае, че са го ударили, той е човекът, който прилага“. Онзи, който не е започнал още живота, казва: „Аз ще ти кажа как се бие. Кой те прати тук?“. Ако постъпвате като военния, вие служите на света. Ако постъпвате като брамина, вие сте верующ, едва сега кандидатствате за живота. А ако постъпвате като светията, вие сте онзи, който прилага. Тия неща са неизбежни. В даден случай вие ще постъпвате или като военния, или като брамина, или като светията.

Не мислете, че искам да ви съдя, защото не ми е работа, не обичам да съдя. Не искам да съдя хората по единствената причина: да не се бъркам в нечистотии. Не ме интересуват вашите помии. Ако искате, изхвърлете ги. Вие ще изпитате

един ден последствията на своята помия. Българинът има особен навик. Като направи къща, прави пруст на изток. Майката или снахата, като измият паниците, излизат на пруста, хвърлят водата на земята и казват: „Ще се погълне“. Всички все така хвърлят и след 1-2-3 години идват болести и тия хора започват да боледуват и да чезнат. Казват: „Не знаем защо, но има нещо, някаква магия“. Никаква магия, но вие хвърляте вашите нечистотии и сега носите лошите последствия. Всеки ден вие хвърляте помия: излизате на вашия пруст и я хвърляте на земята.

Представете си, че са тръгнали двама човека и са се хванали за ръце, две симпатии. Че каква симпатия тук? Никаква симпатия. Другите започват да говорят за тях и казват: „Двамата са ходили в града. Вечер се връщат в 12 часа. Какво ли правят?“. Ако една овца се разхожда с един вълк, аз ще ви кажа какво ще правят. Ако се разхожда с друга овца или с овен, тогава е друго – двамата ще пасат трева. Казвам: така не се говори. Бъдете свободни. Не се месете в неща, които не ви влизат в работата. Нищо не се ползвате от това. Ако дойде някой и ви иска съвет, дайте му хубав съвет, кажете му за последствията и го оставете. Вие казвате, че Господ живее у всички хора. Ако е така, той ще бъде в състояние да пази всекиго. В дадения случай Господ чрез теб прави каквото може да направи, колкото и да е микроскопично. Тогава ще имате прогрес. Седят стари братя и сестри и очакват нещо, казват: „Какво ли е било по времето на Христа?“. Аз ги разбирам, те искат да бъдат във времето на петдесятниците, да слезе Духът върху тях, но нещата не се повтарят. Каквото е станало тогава, няма да се повтори. Онези 12 апостоли принесоха резултат, който няма защо да се повтаря сега.

Вие питате: „Като отидем на онзи свят, как ще ни посрещнат?“. Като отидете на онзи свят, отначало ще ви посрещнат, както се посреща млада булка – турят ѝ венец и сватбени дрехи, но след една седмица ги свалят и ѝ казват: „Я, снахо, омеси малко хляб! Я донеси малко вода!“; на нивата, вкъщи – навсякъде ще работи булката. Работа трябва! Така е на Земята, но на онзи свят също има работа. Може да ви пратят на Земята като кандидати да ръководите ня-

кой грешен човек, който постоянно пада и става, и който има някои желания, с които трябва да се справи. Вие му говорите, а той прави противоположното на това, което му казвате. Назад не можете да се върнете, защото от неговото повдигане зависи и вашето повдигане, и от неговото падане зависи и вашето падане. Какво ще правите? Може би ще пожелаете да се върнете на онзи свят и да кажете, че не сте могли да му повлияете. Но не можете да се върнете назад.

Мнозина от вас искат да станат учители и казват: „Хубаво е човек да бъде учител". Хубаво ли е човек да взема пари назаем? Вземеш пари, уредиш работите с една полица, после с втора полица и т.н. Наредят се 10 полици и започнат да идват изпълнителните листове. Ще те турят натясно – какво ще правиш? Това става в живота. Някой път се намирате в много лошо положение и искате да се самоубиете – някой изпълнителен лист е дошъл. Вие казвате: „Стоян е виновен, Драган е виновен". Не, никой не е виновен, но полицата е дошла. Не се товарете с непотребни работи в света. Аз съм засягал този въпрос вече. Сега ви казвам: по този начин, по който вървите, вие си създавате ненужни, излишни страдания, които не са във вашата карма. Един прост пример да ви дам. Потребна ви е една къща с две стаи и една кухня, и отвън една малка барака за дърва. Това е предвидено в бюджета. Вие имате пари. Но дойде един ваш приятел и ви казва: „Поразшири къщата, направи втори етаж, пък тури и една хубава каменна ограда". Ти направиш каменната ограда и похарчиш два пъти повече, отколкото струва къщата. Питам: какво си спечелил? Почват да те обикалят. Ти вече няма да можеш да живееш спокойно. Имаше пари да направиш две стаи и кухня и нямаше дългове. А сега, като направи каменната ограда и втория етаж, задлъжняваш. Казваш: „Ще вземам наем". Не си прави илюзии. Ами ако наемателите не плащат? Не разчитайте на наематели, те са изгубена работа. Дойдеш ли до наематели, табана-кует! Остане ли да разчиташ на наематели, това са външни работи!

Разчитай на онова, което Бог е вложил вътре в теб, а другите неща са само спомагателни средства – и светиите, и ангелите, които ще дойдат. Но първо разчитай на онова,

което Бог е вложил в тебе. Ако разчиташ на него, ти си на правия път. Всички други влияния ще дойдат и ще съдействат, но ако оставиш Божественото, което е вложено в теб, и се осланяш на този, на онзи, на светии и пр., работата е изгубена, ще загазиш. Светиите идват при теб тогава, когато разчиташ на Божественото, защото те имат Божествените способности и отиват там, където хората обичат и разчитат на Божественото в себе си. Тогава няма да има оплакването: „Като съм тръгнал в този път, какво съм придобил?". Всъщност тръгнали ли сте в този път? Ни най-малко. Вие сте хванали крив път. Мислите, че вървите в правия път? Не, не, ще се върнете назад до спирката, от която сте взели кривия път, и ще хванете правия път! Това са образни изяснения. Някои от вас, които ме слушате, ще кажат: „Кого ли има предвид Учителя? Някой е направил нещо. Станало е нещо на *Изгрева*. За кого ли е това?". За никого не е това. Всички на *Изгрева* вървите в крив път. Знаете ли какво разбирам, като казвам това? Разбирам: в този момент ти може да си на крив път, а в следния можеш да го изправиш, в третия момент пак да кривнеш. Трябва да осъзнаеш, че си кривнал, защото, ако не го осъзнаеш, не можеш да го изправиш, може да мислиш, че твоята постъпка е права. Трябва да имаме една мярка, с която да мерим и да знаем дали сме постъпили право, или не. Във всеки случай аз трябва да знам това! Не да се самоосъждам, но да имам съзнанието да изправя нещата.

Понеже в океана понякога има силни течения, капитанът на кораба има един уред, с който постоянно наблюдава дали в курса има отклонение. Ние също постоянно трябва да се коригираме, защото има влияния, които ни отдалечават от верния път. Всякога трябва да отивате при този уред и да проверявате дали не отбелязва отклонение. Може да има един градус отклонение или повече и трябва да коригирате пътя, по който вървите. Тогава няма да има сблъсквания. Ако не вървите в една и съща посока, по верния курс, ще има сблъскване. Ако вървите постоянно в една и съща посока, правилно, няма да има сблъскване. Всяко сблъскване означава, че пътят на някого от вас е изкривен. Злото е

там. Трябва да се коригира. Защо е така? Пътищата ви трябва да бъдат успоредни. Всички трябва да вървите в една и съща посока. Откъдето и да тръгнете, успоредно трябва да вървите. Целта е онзи възвишен живот.

Сега вие се утешавате, че криво-ляво ще изкарате живота. Не криво-ляво, право трябва да се изкара животът! Криво-ляво нека светът да живее. Вие трябва право да вървите. И ако ме слушате, бих ви казал много работи. Всички несгоди на Земята могат да се изправят много лесно. Според мен оправянето на света в материално отношение е толкова лесно, че и децата го знаят. Например в България има 5 милиона българи, нали така? Ако всеки българин отделя на ден по един лев, той ще има 365 лева в годината; 5 милиона българи по 300 лева от всеки на година, колко милиона правят? Един милиард и половина. Значи, ако всеки даваше само по 1 лев, на година щеше да има един милиард и половина за бедните и страдащите. Така и работите на всички щяха да се уредят. Благотворителните дружества щяха само да разнасят средствата и така да помагат. Ако всеки българин отделяше по един лев, бедни българи нямаше да има! Които имат, имат, но които нямат, ще им се създаде работа и така ще може да им се помогне. А сега казваме, че Господ ще помогне. Чудна работа! Той всичко е дал в нашите ръце и нищо не е оставил у Себе си. Цялата Земя е дал на хората. Къде е имуществото на Господа в света? Вие сте взели по една педя земя и всеки казва: „Тази земя е моя, тази нива е моя, този двор е мой, тази къща е моя“. Всичко е във вас, а казвате, че Господ е направил света. Тогава вие трябва да плащате наем на Господа. Ще дойде Той с изпълнителен лист и ще каже на наематели и собственици: „Ще плащате“. Природата един ден ще поиска да си плащате данъка на Господа. Един ден Той ще прати за секвестър и ще секвестира: жена ти, сина ти, слугинята ти, а най-после теб. И в следващото поколение пак ще секвестира. Секвестър има! Казвате: „Утре ще платя“. Секвестър е това – трябва да изплащаш.

Вие си създавате и друго заблуждение: „Как ще ме погребват?“. Не чакайте да умрете! Нека да има умиране, но да

умрат всички ваши погрешки, да живеете без погрешки. За тях да умрете. Това е животът. Всички ония лоши мисли, които от памтивека са унаследени – всичко това като умре, да остане чистото и да живеем чист и свят живот.

Сега на въпроса. Вие казвате: „Слушай онова, което Божественото говори вътре в теб“. Има три източника, за които трябва да внимавате. Слушайте първия източник – Божественото, което говори вътре във вас. Щом то говори, човек не е раздвоен. Всякога, когато дойде Божественото, човек е силен и мощен. След това идат други второстепенни мисли – да се коригира Божественото. Това е вторият източник. Щом ви заговори Божественото, всякога се ражда във вас едно ехо – да го коригирате. Един малък пример ще ви дам. Дойде ви една идея да направите добро, да дадете нещо – заделите си една сума. След това идва ехото: „Остави сега. Много са тия пари. Защо ще ги даваш?“. Втората мисъл коригира Божественото. Поседиш малко, поколебаеш се и най-после извадиш един лев, дадеш го и казваш: „Достатъчно е“. Другите пари, които си обещал, си ги изял. Божественото е: онова, което си обещал – направи го! Едно правило: никога не коригирай Божествените работи, ако искаш да ти е мирна главата!

Да ви приведа един анекдот. Дошъл при турския султан един богат човек, няма да му кажа името. Казал му: „От ядене и пиене осиромашах“. Султанът го попитал: „Я ми кажи, като си ял толкова много, кое е най-хубавото в кокошката?“. – „Кожата с трътката.“ Султанът наредил: „Дайте му 250 турски лири!“. Отишъл си човекът, разказвал какво станало – как султанът го попитал и как той казал, че най-хубавото на кокошката е кожата с трътката. Тогава и друг решил да отиде при султана, и той му казал, че е закъсал от много ядене. Султанът го попитал: „Кое на бивола е най-сладкото?“. Той казал: „Кожата с трътката“. Тогава султанът наредил: „Ударете на този 25 тояги и да си върви!“. Има един метод в света, който ние държим. „Кожата с трътката“ разрешава въпроса при кокошката, но при бивола не го разрешава. Давам ви един принцип: съобразявайте се винаги с Първото, което разрешава и което не раздвоява. Божестве-

но е само онова, което не раздвоява ума ни, което не раздвоява сърцето ни, което не раздвоява волята ни и ги държи в единство. Всяко нещо, което разединява нашия ум, сърце и воля, съдържа чужд елемент, то не е Божествено. Тогава работите не вървят. Трябва да имате това като правило. Постъпвайте според него и работите ще вървят. И когато започнеш една работа, гледай умът ти, сърцето ти и волята ти да не са раздвоени. Щом си раздвоен, нещо човешко се е вмъкнало в теб. Тогава не бързай. Изисква се време, докато поправиш погрешката, докато се възстанови единството в ума ти – тогава започни работата. Вие може да кажете, че знаете тези неща. Не ги знаете.

Това, което не сте опитали, за него нямате знание. То е само теория, в която вярвате. Аз не искам да вярвате в това, но приложете и опитайте го, да видите дали е така, или не. Ако го приложите, ще имате резултати. Вие имате някои резултати, но това не е още задоволително. Туряш един млечен компрес на крака си и помага, туриш компреса на друго място и не помага. Това не е панацея. Един компрес може на едно място да помогне, а на друго място – не. Сложиш сгряващ компрес – в някои случаи действа. Вземеш студен душ – в някои случаи помага, но не е нещо универсално, меродавно. В случаи, когато имаш излишна топлина, може да ти помогне, но ако в теб топлината не е в достатъчно количество и вземаш студен душ, капилярните ти съдове ще се свият и ще имаш обратен резултат. Системите на Куне и на Кнайп са правилни, но и на двете им липсва нещо много важно, много съществено – това е психологическото състояние, духовното състояние, което човек трябва да има в дадения случай. Например, те препоръчват човек да ходи бос. Здравият може да ходи бос сутринта, но болният – не. Аз бих го посъветвал да ходи бос към 11 часа, когато се стопли земята. Постепенно да се научи. Известни правила не за всички са еднакви, това е само за лекуване.

Голяма работа се изисква при Куне; при някои болести, за да се лекуваш, трябва да правиш на ден по три бани, студени бани, да седиш вътре, също и разтривки по 15 минути. Ами аз, ако те пратя да копаеш на лозето 15 минути, ти ще

имаш по-добри резултати, или същите, както при Куне. И водата е хубаво нещо. Но аз, и без да вземам тези бани, пак мога да имам същите резултати. Аз мога да направя баните на Куне така: представям си, че си събличам дрехите, представям си, че седя във водата, представям си, че 15 минути се разтривам – и имам същите резултати. Сега няма да ви доказвам това. Доктор Миркович имаше едни хапове от американска трева. Още имам една кутия от тях. Той ги даваше цели. И който имаше запичане, като вземеше от хаповете, се оправяше. Аз взех и разделих хаповете на 4 части, после на 8 части и после на 16 части. Д-р Миркович даде на своя пациент един цял хап, а аз дадох на друг пациент 1/16 част от него. Казвам му: „Твоят начин е алопатичен, а моят е хомеопатичен“. И двамата пациенти имаха резултат от хаповете. Д-р Миркович казваше: „Божа работа е. Духовете го правят“. Той винаги казваше: „Духовете го правят“, научно не го обясняваше. Беше учен човек, но като дойде до някои работи, казваше: „Духовете го правят“. Под „духовете“ той разбираше Разумното в света. Значи и малкото хапче помага, когато се намеси Разумното в света. Той се подсмиваше и ми казваше: „Моите духове, с които аз си служа, са по-невежи, а твоите духове са по-учени, затова, като даваш малко хапче, пак действа“. Така че законът е следният, аз го обяснявам малко научно: ти можеш да запалиш огън с една лопата въглища, а можеш да го запалиш и с една кибритена клечка, и ще имаш същите резултати. Ако дървата са сухи, като драснеш с клечката, веднага ще се разгори огънят, ако са влажни, трябва да туриш голям огън и да духаш, за да се разгори. Зависи от условията, при които си. Значи не е многото, което помага, но малкото, Божественото – като го направиш навреме, ще имаш резултат.

Пазете правилото! Всинца сте станали много скържави; забелязвам у всинца ви една вътрешна, духовна скържавост, която вече се отразява и външно ставате скържави. Някои в началото бяха по-щедри, а сега са започнали да стават скържави. Някои искаха светии да стават, а сега виждам – напуснали са светийството, оставили са го за друг живот. Не, не, с малко започвайте, но всеки ден да има микроскопично

подобрение в хода на вашия живот. Например всеки казва: „Това е братство – трябва да ни помогне!“. Това е една скържава идея. Вие сте на крив път. Всеки има желание да му се помогне. Ето какво трябва да имате в ума си, ако искате да ви върви. Това правило е в Божествения свят, в света на светлината; в менталното поле, в астралното поле и във физическия свят – законът е същият: колкото въздух приемаш в дробовете си, толкова и ще изпускаш навън. Ако си умен, с този въздух ще дадеш навън и нещо от себе си, много малко от въздуха ще ползваш. Но ти си скържав, пазиш се и се страхуваш. Защо? В следващия момент пак ще получиш въздух. И светлината, която си приел, ще я върнеш назад, защото това, което виждате, е резултат на онова, което сте приели.

И в материалния свят е така: ако от това, което си взел, нищо не дадеш, ти си на крив път и не можеш да имаш успех. Пари на заем вземаш – ще туриш в ума си, че ще ги върнеш. А ти туряш мисълта, че няма да ги върнеш – и не ги връщаш. Ще туриш в ума си, че това, което вземаш, ще го платиш – и го плащаш. Ако си казваш: „Я го платя, я не“, ти вървиш по крив път. Още в началото си направил погрешка: ако можеш да върнеш парите, вземи ги; ако не можеш, не ги вземай. Тогава постъпи другояче: като отидеш при този човек, от когото смяташ да поискаш заем, ще бъдеш искрен. Защото в света има два метода: единият – човешки, а другият – Божествен. Ще отидеш при човека и ще му кажеш: „Можеш ли да ми дадеш пари назаем по Бога? Няма да ги търсиш, ще ги оставиш на мое разположение, и ако ми дойде на ум да ти ги върна, и ако мога, ще ги върна. Ако не ти ги върна, да не ме считаш длъжен и да не ме съдиш“. Ако той каже, че по Бога не може да ти ги даде, а по човешки, тогава ще му дадеш една полица. Ако вземеш парите по човешки, трябва да ги върнеш точно навреме, няма да закъсняваш нито с час! Това е правилото, ако искате да успявате. Защото Небето, духовният свят обича точността. Слънцето, звездите изгряват точно навреме, всичко в природата работи с точност. Ти казваш: „Я платя, я не“, но ако не бъдеш точен, се задължаваш. Затова тогава

ще вземеш Божествения метод, той е с дългосрочни изплащания. Ще дойдеш и ще ми кажеш: „Можеш ли да ми дадеш пари на дългосрочно изплащане, да ги върна след 1000 години?“. Човешкият метод е с изплащане в къси срокове – за един месец, за една година, най-много за 5-10 години. Божественото е за хиляда години. Ако употребя човешкия метод, предварително ще обмисля дали мога да се изплатя, или не. Ако мога, ще взема парите, ако не мога, няма да ги взема. Какво ще стане с мен, ако не взема? Ако не взема, ще страдам, но ако взема и не плащам, страданието е още по-голямо. Трябва да се освободите от старите навици. Вие сега питате: „Как ще се оправи животът?“. Ако нямате вътре в себе си съдии и стражари и ако сами не уреждате своя живот, кой ще го уреди? Пак казвам: скържавостта я напуснете, турете я настрани! Аз съм за даването. Но не за безразборното даване – да дадеш, но намясто да е дадено и да знаеш, че изпълняваш Волята Божия. Да изпълниш Волята Божия!

Та, това трябва да знаете: не се раздвоявайте по отношение на онзи Божествен принцип, който работи във вас, защото той е, който ви дава вдъхновение. Щом вършиш нещата по любов, ти ще бъдеш силен. По отношение на ония, които живеят по този начин, няма изключение. При тези, които вършат нещата от любов, при тях няма изключение. Щом не вършим нещата от любов и имаме известни човешки съображения, тогава има изключения – 50%, 75%. В Божествените неща няма изключения. Аз говоря само за тези, които искат да вървят по пътя на ученичеството. А онези, които сте слушатели – това, което говоря, не се отнася до вас, вие можете да вървите по онзи път, който си знаете, и ще си носите последствията. Но вие, които искате да вървите по Божествения път като ученици, опитайте този метод с единия лев! Искам поне за една година всички, които сте ученици, да го опитате. Никога да не сте раздвоени в съзнанието си по отношение на това, което правите. Направете един опит: всеки ден отделяйте по един лев, като ученици. Ако искате – един лев на ден. Турете го настрана, за да се изпълни Божественият закон. Ще казвате: „Както аз

турям един лев в касата, така и всички хора по Земята да турят по един лев!“. Вторият ден – пак така. По този начин вие пускате вашата мисъл да работи по целия свят – да се махне тази скържавост! Ще кажете: „С един лев какво ще стане?“. С един лев ще стане това, което ще стане с кибритената клечка. Ти можеш да запалиш огъня на всички хора по целия свят, да си сготвят ядене.

Сега вие ще почнете да философствате, да се съветвате един друг. Ако ще се съветвате един друг, оставете тая работа, каквото сте слушали – забравете го. Ако всеки един от вас каже: „Ще го направя!“ – тогава добре, но ако го разисквате, не го правете. Всеки един от вас, като си отиде в къщи, да каже: „Каквото каза Учителя, ще го направя“. И ако няма резултат, ще дойде при мен. А ако си каже: „Какво ще стане с един лев?“ – да го остави. Ако вие питате: „Да го направя ли?“, вашата работа ще прилича на случая с един прочут български пчелар, комуто дадох някои съвети. Той имаше 150 кошера. Исках да му помогна пчелите му да дават повече мед. Той ми каза: „Десет години търсих цяр. Тази година искам да си уредя всичките сметки“. Казах му: „Да ти дам един съвет. Колко кошера имаш?“. – „150.“ – „На 10 кошера ще отделиш един за Господа. Значи 15 кошера ще отделиш – те да са за Господа! И после петнадесетте кошера, като се роят, по три роя ще дават; 15 по 3 роя – стават 45 роя; 15 и 45 – всичко 60 кошера – за Господа. И според Божиите кошери ще вървят и човешките.“ Той ме гледа, гледа и каза: „Защо му трябват кошери на Господ?“. Тогава му казах: „Върви си. Работи си по стария начин“. Тази година му измряха всичките кошери. Той фалира и замина за другия свят, и се приключи въпросът.

Приложете в живота си Божественото! Тайно трябва да прилагате в живота си Божественото. Всички наши нещастия в умствения, в сърдечния и във физическия свят зависят от онова колебание в Божественото, което трябва да направим. То е в малкото, не е в многото. Всеки може да го направи. Но Божественото малко да го правим от сърце, и като го правим, да се радваме на онова, което правим и никак да не се оплакваме в света, да не казваме: „Аз от много

добро страдам“. Не говорете така! От добро човек не страда. Имайте вяра в Божественото! Не само вяра, имайте любов и приложете Божественото! После, не се тревожете, защото героят не се тревожи. Героят, като дойде при един камък, стегне се, изпъкнат му жилите и го вдигне. В него има напрежение, той казва: „Ще вдигна този камък“. Да има у вас напрежение, но без тревоги. Но нека да има напрежение. Да не мислите, че като влезете в Божествения свят, ще ви посрещнат като млада булка и само ще ви мажат ръцете и лицето с глицерин? Не.

Сега: само онези, които доброволно и съзнателно могат да приложат задачата с единия лев, да я приложат. И каквито резултати имат, една година да мълчат и след една година, пак на този ден, като се съберем, ще видим какво е станало.

Отче наш

6. лекция, 30 октомври 1935 г., София, Изгрев, 6 ч. 35 м.

СРЕЩАТА НА ЛЮБОВТА

Добрата молитва

Ще прочета няколко стиха от 31. глава на „Притчи“ (от 4. до 22. стих)

(При 10. стих Учителя каза: „Описва качествата на добрата жена“. При 15. стих каза: „Значи не се успива, та Слънцето да е изгряло при ставането му“.)

Тема за следващия път: *Последствията от големите и малките спънки.*

(Чете се темата от миналия път: *Влиянието на светлината и тъмнината върху човека.*)

Съгласни ли сте всички с прочетените теми? Може ли да се движи човек между светлината и тъмнината? Да се движиш, значи да си в една среда, по-инертна от тебе. А светлината – това е най-голямата бързина. Как ще се движиш в това, което пътува по-бързо от тебе? Значи, че светлината е нещо, което седи, а ти се движиш; съвсем друга е идеята тук. После, казват, че тъмнината приспива. Това са общи изречения. Тъмнината понякога допринася нещо – като те гонят и бягаш, можеш да се укриеш и успокоиш някъде. На какво е проява светлината?

Нали знаете да пеете? В музиката става въпрос за ритъм. Какво нещо е ритъмът? Ако ви кажат да напишете тема за ритъма в музиката, ще напишете много работи, които не са верни. Какво нещо са музиката и ритъмът? Не може да се даде едно общо определение: музиката е едно, ритъмът е друго. На първо място, чрез ритъма се определя една отмереност в движението, разумна отмереност на нещата, не продължително, но напред и назад – като едно махало. Отбелязано е всеки ритъм колко трае. В ритъма има една разумна последователност; има повдигане и слизане; в него има отклонение наляво и надясно – прилив и отлив. В ритъма има радост и веселие. Радостта постепенно се усилва и после се намалява. И скръб има в ритъма.

В музиката освен ритъм, има и тон. Той е формата, в която трептенията на звука се оформят. Тонът трябва да има яснота. Той трябва да има и мекота или мелодичност. В какво седи мекотата на един тон? Тонът може да бъде остър, може да бъде силен, може да бъде тих. И човек може да говори по разни начини.

Всички сме в един свят, в който разбираме и чувстваме нещата, мислим за него, но не го разбираме, не ни е ясен. Например аз мога да ви говоря много какво нещо е художественото рисуване, но ако ме накарате да нарисувам някого от вас, ще се намеря в затруднение. Някой път се опитайте да нарисувате едно око, един нос или едни вежди. Аз мога да ги нарисувам като децата – да туря една линия, но това е само една представа. После, вземете носа като едно цяло. Той си има своите части – горе корен, на където се държи, крайни предели долу в основата, странични части. Вие не знаете свойствата на носа. Какво прави носът със своя корен, какво прави с основата си и какво прави със страните? Ще кажете: „Физиогномистите знаят“. Много пъти те говорят за неща, които и те не знаят. Понякога някой взема тона *до*, но това не е тонът *до*; после вземе *сол*, но това не е *сол*; това е *сол*, но *сол-диез* – осолен, пресолен е; или може да е *сол-бемол* – безсолен е. Представете си, че имате *сол-диез*, който е пресолен, как ще го изсвирите вярно? Ако е чорба, ще турите малко повече вода и ще я направите да дойде до *сол-бемол*. А като ѝ турите някой път повече сол, ще стане *сол-диез*. *Сол-ди* – това значи пресолено, а *сол-бе* – това значи малко безсолно.

Тези сравнения важат за всичко. Ние нямаме ясна представа за нещата. Например говорим за добро, казваме: „Добър е този човек“. Или говорим за любовта, за мъдростта – за много работи може да се говори. Но любовта си има своето приложение, тя постоянно действа в живота и може да се прояви в най-малкото му измерение. Щом дойде тя, има движение. Всяко най-малко помръдване, най-малко съзнателно помръдване, е любов. Но да определя тази идея. Можеш да не съзнаваш своето помръдване. (Учителя извади една кутия с метален метър. Натисна едно място и метъ-

ът се отвори, натисна пак и метърът се прибра в кутията.) Какво стана сега с метъра? Той знае ли, че се е помръднал? Не. Защо мърда? Метърът е човешко изобретение. Вие пипнете някъде в природата и нещо се мръдне, без да знаете, но има едно Същество, Което знае. Аз, като държа този метър, зная защо се мърда, но самият той не знае. Има някои неща, които не знаете – тогава приличате на този метър: бутне ви някой по пъпа и вие креснете, бутне ви другаде и вие запявате, някой път ви бутне и ви стане неприятно.

Понякога някой ви настъпи по крака и ви заболи, вие го блъснете, и той падне. Защо го блъскате? Казвате: „Внимавай, къде стъпваш!“. И после говорим за търпението. Или да кажем носите името Стоян; говорят за Стояна лошо – вие веднага се докачите. Стояновци има хиляди в България. Докачате се, че за Стоян говорят лошо, но не знаете за кой Стоян говорят. Вие в дадения случай приличате на един английски лектор, който държал лекция за американците. В залата били и трима американци. Единият от тях, Джон Хол, бил над два метра висок, а най-ниският бил два метра. Когато лекторът казал, че американците са дребни и сухи, най-ниският от тях станал и казал: „Вие казвате, че американците са ниски хора. Ако има друг американец по-висок от мен, нека стане!“. Станал вторият. Като станал и третият, Джон Хол, цялата публика започнала да се смее и лекторът излязъл през задната врата. Но това е изключение – не всички американци са високи по 2 метра.

Съществува един разумен свят, който трябва да се изучава. А само когато се разбере Разумното, можем да влезем в правия път. Всеки ден ние усещаме в себе си едно разногласие. Един ден мислиш едно, а на другия – друго. Не че си се изменил. Единият ден, като си измериш топлината, ще видиш, че имаш повече, а на другия ден – по-малко топлина. С увеличаване и намаляване на топлината се мени и твоето вътрешно състояние. Има и външни неща, които изменят състоянието на човека. Един ден, като дойдат повече пари в джоба ти, ти си весел, а като излязат от джоба ти, си неразположен; ако си вземеш една шапка, ти веднага придобиваш разположение, постоянно мислиш за нея;

като си вземеш обувки, разположен си заради тях, все ги поглеждаш.

Казваш: „Важното е да се обичаме“. Хубаво. Движение трябва да имаме, но трябва да се знае мярката на това движение. Движението, както ви казах, трябва да има свое приложение. При ходенето трябва да знаеш как да ходиш и това не трябва да бъде безконечно само в една посока – като тръгнеш, да вървиш до края на Земята. Трябва да имаш своите постижения.

Всичко това наричам качества и свойства на числата. Човек е едно число в света, с което някои разумни същества боравят. На това основание тези, които се занимават с астрология, понякога изчисляват кога се е явило известно число, т.е. кога се е родил един човек. На кое число – година, месец, седмица, ден, час, минута и секунда – искате да се родите? В годината за месеците има 12 избора, за седмиците – 52 избора, за дните има 365 избора, за часовете 365 деня по 24 часа, колко правят? („8760.“) А ако е до минути? („525 600.“) А ако е до секунди? („31 536 000.“) Това са числа, с които трябва да боравите, понеже те всички упражняват известно влияние върху човека – и една секунда, и една минута, и часът, и денят, и седмицата, и месецът, и годината. А годината съставлява част от нещо друго, което също упражнява влияние. Сложен е този въпрос.

Сега питам: кой ден бихте избрали? Вие казвате: „Който Господ определи“. Сега имате ден, който Господ е определил, тогава трябва да бъдете доволни от този ден. Доволни ли сте? И защо да не сте доволни? Ако не сте доволни, не можете да използвате благото на този ден. Някои не са доволни от годината или от деня, или часа, в който са родени. Например Йов беше недоволен от деня, в който се беше родил. Някой път страданията ни са фиктивни, не са съществени. Те са, както когато те гонят на сън – ти бягаш, влизаш в една къща и се затваряш; после се събуждаш, сърцето ти тупти и казваш: „Слава Богу, освободих се!“. Кой те е гонил? Няма го никъде, но като се събудиш, сърцето ти тупти. Някой път мислиш, че ще дойде премеждие и то идва; друг път премеждието те изненадва – без да мислиш за него, то идва.

Казвам: всички се занимавате със завършените процеси. Вие чакате едно ядене да се сготви, да се наядете и да си заминете. Ако е сготвено, ти си радостен, ако не е сготвено, недоволен си. Ако имаш пари, радваш се, ако нямаш пари, не се радваш. Ако те приемат някъде, доволен си, ако не те приемат, недоволен си. Сутрин, като станете, поглеждате навън и ако времето е хубаво, радвате се, ако не е хубаво, недоволни сте, казвате: „Мрачно е, облачно е“. Но това са завършени процеси. Че времето е облачно, това ще окаже известно влияние, но какво общо има между времето и мен? За времето и пространството можете да имате съвсем други понятия. Хората имат съвсем криви понятия за пространството. Те го считат за една форма без никакво съдържание. Времето може ли да бъде лошо? Ако се говори в обикновения смисъл, времето може да бъде добро и лошо. Ако ние не струваме хас от дъжда, ще кажем, че когато вали дъжд, времето е лошо. А когато грее Слънцето, ние сме добре разположени и казваме, че времето е добро. Но това са посторонни работи.

Да се върнем на въпроса за свойствата на числата. Какво е качеството на събирането – на две единици, на две числа, на две ябълки? Събирането е процес, при който нещата се увеличават. Прибавяте една ябълка и броят им се увеличава. Две ябълки са винаги по-тежки от една. После, имате изваждане. Какво е свойството на изваждането? Когато изваждате нещата, те олекват. В изваждането има и друг смисъл: изваждаш нещо отдолу нагоре. После, имате умножение. В живота онези неща, които растат, се умножават. После, имате деление. Като кажеш, че разделяш нещо, какво се подразбира? Как делиш нещата, накъде ги делиш? Като вземете хляба, понеже дясната страна е по-силна, делите винаги по посока на силната страна. В Природата обаче не е така, там процесът е точно обратен – деленето винаги става към лявата страна, а даването отива отляво към дясно. Докато при човека деленето става отляво към дясно, а даването става отдясно към ляво. Това ще го преведете. Ще преведете изразите *отдясно* и *отляво*. Лявата страна има връзка с чувствата на човека, а дясната – с неговата мисъл.

Тези две ръце са свързани с човешките мисли и с човешките чувства.

Ти имаш нужда – отиваш при Бога. Отиваш при един лихвар или банкер, при втори, при трети, при четвърти и искаш пари назаем. Отиваш при единия, но не можеш да вземеш пари, защото той иска голяма лихва. При втория – също. Взимаш от онзи, който ти иска най-малка лихва. Кой е добрият човек? Кой е най-добрият банкер? Който дава с най-малка лихва. А кой е най-лошият? Който дава с най-висока лихва.

Представете си, че искате да влезете в едно общество. Слабият може ли да отиде при силните? Може да отиде, но не може да се свърже с тях. Невежият може ли да отиде при учените? Може, но не може да приказва с тях. Лошият може ли да отиде при добрите? Може, но не може да присъства при доброто. Не е въпрос да отидеш при учените, но трябва да бъдеш като тях; при добрите трябва да бъдеш добър или да имаш възможност да бъдеш такъв. При силните трябва да бъдеш силен. Каква е вашата цел? Искате да влезете в Невидимият свят или просто искате да влезете в едно училище? Какви са условията за влизане в едно училище? В България, ако искате да постъпите в университета, трябва да сте завършили гимназия; ако сте в Америка или в Англия, трябва да сте завършили колеж, а във Франция – лицей. Един вол може да дойде между хората, но си остава вол, човек не може да стане. И след като дойде между хората, каква служба ще му дадат? Ако е вол, ще му турят хомот на врата и ще го пратят да оре на нивата. Ако е кон, ще го впрегнат в каруцата и ще му сложат гем. Ако отидеш някъде и видиш, че работите ти не излизат, както си мислил, ще кажеш: „Кон съм“. Ако си впрегнат в каруцата, ще кажеш: „Кон съм“, ако имаш хомот, ще кажеш: „Вол съм“. Дошло ти е някое нещастие – ти не разсъждаваш както трябва. В какво седи неправдата? Влизам в една къща и виждам, че в гърнето бри кокошка – аз вече знам характера на тези, които живеят тук. Ако съм от типа на кокошките, трябва час по-скоро да си вървя оттам. Като отида някъде и видя впрегнати коне, ако съм от типа на конете, ще кажа:

„Да ме няма оттук!“. Ако отида някъде и видя, че воловете са впрегнати, а аз съм от този тип, ще кажа: „Хайде, да ме няма оттук!“.

Вие може да попитате: „Аз мога ли да бъда кон?“. Щом си впрегнат – кон си. Всичко това има една философска страна. Всички неща в света са създадени по един определен ред, това са числа. Животните и всичко друго – това е азбуката на Природата. Какво представлява конят в света? Конят – това е една страница от книгата на Природата, една частица от целокупния живот. Конят, волът, човекът – всичко това са букви, по които можете да четете проявеното Битие.

Ние се намираме в положението на малките деца, за които се грижат бащите и майките им. Но един ден те ще престават да се грижат – какво ще правиш тогава? Ние, хората, много мъчно се приспособяваме, мъчно се грижим за себе си. У по-нисшите животни грижата е много по-малка. Например рибата, след като снесе яйца, не се грижи за тях, а след излюпването на малките не ги учи на нищо, защото те веднага знаят какво да правят. Едно житно зърно, като го посееш в земята, като се види в трудно положение, веднага знае какво да прави. А човекът, който минава за много учен, когато се намира в трудно положение, не знае какво да прави. Какъв е изводът? Вие, които имате съзнателен живот, вървите по Божествения път, готвите се за един по-възвишен живот, за нови разбирания – има някои неща, които трябва да ги проверите.

Например трябва да знаете следното. Като ви кажа: „Изпейте една песен“, трябва така да я изпеете, че да ми хареса. Ако влезете в една къща и ви кажат: „Ние тук не искаме песни“, какво означава това? Там има болен човек и лекарят е казал да се мълчи, да не се вдига много шум. На този болен може да му пеете тихичко и като му пеете така, той може да оздравее. Няма да му пеете силно, като на сцената, но тихо. Болните хора са болни, защото се е нарушил музикалният им ритъм. Всички хора, които имат музикален ритъм в организма си, не боледуват. А онези, които са го изгубили, боледуват. Следователно трябва да се възстано-

ви музикалният ритъм. Ритъм има в човешките мисли, в човешките чувства и в човешките постъпки. Изобщо в живота има ритъм. Щом се изгуби този ритъм, веднага започват анормалните състояния. Какво значи *анормално състояние*? Думата *състояние* е българска, а думата *анормално* не е българска. *Норма* значи мярка. Частицата *а* значи извън. Анормалните неща са извън мярката, те са всякога по-малки от мярката. Следователно анормалното не влиза в този ритъм. Когато ритъмът върви анормално, вие нямате вътрешно разположение. Разположението на човека не е ритъм, но всякога се явява в резултат на ритъма – когато нещата вървят плавно.

Някой път вие ще забележите: вървите и не знаете как да ходите. След като сте ходили известно време донякъде, вие сте се уморили. Някои хора, като ходят, много силно си удрят петата и след известно време казват: „Заболя ме гърба“. Причината за болката в гърба е, че с години като си удрял силно с петите, станало е сътресение в нервната система, при което каналите са се запушили и тогава идва болезненото състояние. Дойде лекарят, слага инжекции, цярове и пр. Питаш как да се излекуваш. Казвам: няма да си блъскаш петата и ще оздравее гръбнакът ти. Мога да ви дам обяснение. Има връзка между тези неща. Месоядните животни, като вървят, петата им стъпва полека, полека. Като вървиш, тури си мисълта да стъпваш леко, а ти вървиш твърдо, като войник: раз-два, раз-два. (Учителя ходи и си блъска силно петите.) Ходиш така, сякаш да се покажеш на хората! Това не е знание. Заболят те десните ребра – блъскал си с дясната ръка? Заболят те левите ребра – блъскал си с лявата ръка? Ако много силно си блъскал петата, ще заболеят гръбначният ти стълб и ребрата. А ако те болят гърдите, и това си има своите причини в движението. Сега, ако ви се дадат някои правила, вие ще се хванете за буквата на нещата. Буквата не е знание. Буквоядството е, когато се взима нещо само като форма. А правилният живот не седи във формата. Добротата на човека не седи във формата, но в постъпките. Хубаво е човек да е разнообразен в своите постъпки, да не ги прави по един и същ начин. Трябва да имате безброй разнообразни постъпки.

Да вземем пеенето. Вие не можете да пеете правилно, ако нямате точно определена мисъл, точно определено чувство, точно определена постъпка. Ако искате да пеете за хората, вие също не можете да пеете правилно. Хората могат да бъдат стимул за вас, но трябва да имате едно вътрешно чувство, един вътрешен стремеж, да знаете защо пеете. Често, когато човек е неразположен, не му се пее. Ако е сърдит – също не му се пее, но ако запее, сръднята изскача навън. Или е недоволен и не му се пее, но щом престане това вътрешно състояние, веднага се явява желание да пее. Всъщност хората не знаят как някой път сами си създават неприятности. Например някой мъж гледа, че жена му е неразположена, не пее. Един ден вижда, че свири на пианото и пее. Мъжът казва: „Какво си се разпяла?“. Веднага му идва в ума една лоша мисъл. Кое е по-хубаво – да пее или да не пее? Той ѝ казва: „Трябва да работиш“. Но работата иде след пеенето. А понякога човек може и да работи, и да пее. Мъжът трябваше да си каже: „Слава Богу, че тя свири на пианото и пее!“. Като стане, тя ще го посрещне по-весело и разговорът им ще бъде по-разумен. Вие казвате: „Не си струва човек да бъде много добър певец“. Аз оставям това настрана, в него няма никакъв смисъл. Питам: кое си струва повече – да бъде човек много добър певец или да не е много добър певец? Когато е много добър певец, където и да отиде, хората ще го слушат. Ние казваме също, че не си струва човек да бъде много добър или че не си струва да знае много. Соломон е казал, че в многото знание има много скръб. Това е криво разбиране. Не е въпросът в знанието. Когато то е свързано с човешката чувствителност, когато има нещо тщеславно в човека, тогава знанието донася най-големи страдания.

Но знанието произтича от съзнанието. В знанието твоят ум работи постоянно. Знанието е, което подхранва ума. Този ум не трябва да го прехранваш, но всеки ден знанието трябва да му носи храна. Който не разбира, мисли, че знанието произлиза от ума. Не, знанието е храна на ума. Ти съзнаваш нещо, умът възприема това знание и започва да го употребява. Вие се спирате върху друго положение.

Казвате: „Не сме се научили на нищо“. Този въпрос не е поставен както трябва. Днес си извървял известен път; много добре си вървял, но утре пак трябва да вървиш. Ако вървиш в една местност, която е равна, ще вървиш по един начин; като дойдеш до планинско място, не можеш да вървиш по същия начин, ще се измени положението. Имаме известно съобразяване при вървенето. А ще дойде място, където човек ще спре да се движи, и щом спре движението, тогава мисълта му ще започне да работи.

Какво е съвременното възпитание? Числата 2 и 3 се скарали. По кой начин ще ги примирите? Питате: коя е причината на скарването им, кой е виновен? В съдопроизвоството ще има адвокати, ще има свидетели, ще показват коя страна е права – 2 или 3. Например устата направи една погрешка, но ни най-малко не я наказват. Ако кажеш нещо неразумно, ще ударят две плесници по страните ти. Устата прави погрешката, а страните носят последствията. Или ръцете направят една погрешка, но не наказват тях, а наказват задницата или гърба ти – наложат те. Или устата направи погрешка, а наказват ръцете. Например, след като детето яде нещо непозволено, майката взема тояжката и го бие по ръцете. Понякога бият ръцете, защото са взели участие – това го разбираме, това е един морал. Казвате: „Ние, възрастните хора, постоянно сме наказвани“. Ти страдаш, имаш известни болести – кои са причините? Да кажем, че нямаш пари – кои са причините за недоимъка? Невежа си – кои са причините за невежеството? Трябва да имате ясна представа за невежеството. Невежият човек е далеч от знанието, а ученият е в областта на знанието. Да ви обясня сега. Един човек е на Витоша; аз съм тук, на *Изгрева*. Той знае повече от мен, той е учен – знае какво е времето на Витоша, а аз не зная. Но след 5-6 часа може аз да отида там, а той да дойде тук. Тогава аз ставам учен, а той – невежа. И така, ако сте в областта на доброто, вие сте добър, ако сте в областта на злото, вие сте лош. Някой път казваме: „Изправи живота си!“. Какво значи това? Излез от дадена област! Ако искаш да знаеш, иди на Витоша. Ти казваш: „Не може ли по телефона да науча?“. Не, ще идеш там, за да се научиш.

Понякога си невежа, понеже си далеч от знанието, далеч от тази област, където се добива знанието. Близо си до парите – богат си; далече си от парите – сиромах си. Близо си до любовта – богат си на любов; далече си от любовта – сиромах си на любов.

Вие казвате: „Така, както можеш да бъдеш на Витоша, така можеш да бъдеш и при любовта“. Това е пак крива идея. Любовта се движи най-бързо и навсякъде. Понякога я вземаме като едно цяло, като една субстанция, като някаква реалност, но тя е нещо подвижно. Единственото нещо в света, което осмисля всички неща – това е любовта. Там, където влезе, всичко се усмихва. Вие можете да бъдете учен човек, богат, всичко да имате, но щом ви напусне любовта, всички тия неща изгубват своята цена. Щом дойде любовта, ти можеш да бъдеш сиромах, невежа и пр., но всичките неща, които имаш, добиват цена и ти ставаш богат. Любовта осмисля всичко в живота. Любовта осмисля и обезсмисля. Присъствието на любовта осмисля нещата, отсъствието на любовта ги обезсмисля. Като отсъства любовта, ти нямаш желание да работиш, да учиш и животът ти се отщява, но щом дойде тя, ти си готов на всичко.

Едно практично правило сега: никога не се обезсърчавайте! Ако ти дойде някоя тъмна мисъл, не я дръж, изпрати я навън! Прави като англичанина: те имат един хубав обичай. Англичанинът, който е дал обещание за среща с някого в десет часа сутринта, ще бъде точен. Може да има на гости десет приятели, които не са го виждали десет години. Като дойдат у дома му, той ще ги приеме, но като види часовника, че има половин час до срещата, ще им каже: „Извинете, но имам ангажимент“. Ще ги остави вкъщи и ще отиде, за да си изпълни срещата. А българинът ще се извинява на онези, с които е уредил среща, че гости му дошли. Ти, когато имаш среща с любовта, няма да се извиняваш, че гости са ти дошли. Ще оставиш гостите и ще отидеш точно навреме на срещата. В това отношение най-похвални са постъпките на младите. Те, като дават рандеву, са много точни.

Дръжте и едно друго правило: щом някой ти даде рандеву, но не дойде – свършено е, оттам насетне никакво вто-

ро рандеву не му давай – търси друг. Като ти каже някой, че ще дойде на среща и дойде, ти го дръж, а ако не дойде, остави го, не му търси края – защо и за какво. Приложете това върху себе си. Щом една мисъл, която ти е дала среща, не дойде в едно мъчно положение да ти помогне, остави я. Щом едно чувство, което ти е дало среща, в трудно положение не дойде, остави го. Щом една постъпка ти е дала среща и не дойде в мъчно положение, остави я настрана. Никакво изключение няма – тези мисли, чувства и постъпки нямат смисъл, щом не могат да ти помогнат. Не разчитай на тях!

Не се самозаблуждавай, че Бог ще оправи света. Да кажем, че имаш да плащаш. Как Господ ще оправи работите ти? Ще се запретнеш да работиш и Той ще благослови твоя живот. Като не работиш, как Господ да оправи работите? И всяка постъпка трябва да има връзка с любовта. Всяко нещо трябва да се прави в името на любовта – не за да се показваме пред хората.

Любовта всякога изисква да бъдем точни, както тя е точна. Тя, като каже, че ще дойде на среща и като ти обещае нещо, ще го направи. И ти, ако обещаеш нещо, направи го! Любовта е англичанка – не дойдеш ли на първата си среща с нея, оттам насетне тя не иска и да те знае. Може да плачеш, може и да се разкайваш. Трябва да измениш характера си, трябва да измениш и името си. Понякога, за да загладиш погрешката си, трябва да умреш и да се родиш наново – нищо повече. И всички хора умират по единствената причина, че не са удържали своето обещание. Хората, като дадоха обещание на Бога, когато ги създаде в Рая, не го удържаха. Бог им даде едно рандеву – те не се явиха. Как съгрешиха? Господ ги чакаше на едно място за среща, а те бяха на друго място. Не отидоха на рандевуто с Бога, а отидоха на рандевуто с дявола. И сега сте нещастни. При дявола сте – нищо повече. Или сте щастливи – при Господа сте на среща. Имаш омраза – при дявола си, на рандеву. Имаш любов – при Бога си. Това е рязка философия, която има свой смисъл. Някой казва: „Не съм разположен“. Коя е причината за това? Не си дал рандеву – това е причината. Никой друг няма никаква вина. Господ чакаше първите хора

при Дървото на живота, а те бяха при Дървото за познаване на доброто и злото. Господ каза на човека: „От това Дърво няма да ядеш!“ и го чакаше целия ден при Дървото на живота. А Ева беше на развлечение при своя кавалер. Тъй, модерно ви го казвам. Сега не може да се говори всичко.

Не е важно какво е направила Ева, то е вече направено, важно е какво правим ние сега. Не ме интересува какво сте правили, то е свършен факт, а ме интересува онова, което сега правите. Виждам – Господ ви е дал заповед за днес: от Дървото на познанието на доброто и злото няма да ядете! Вие питате: „Какво да правим?“. От Дървото на живота ще ядете. При Дървото на познанието на доброто и злото никак няма да ходите! Няма да припарвате даже при него! Дори поглед не му хвърляйте! Защото жената на Лот, като излизаха от Содом и Гомор, се обърна да види какво е станало и стана на сол. Ангелът им каза да не се обръщат назад, но тя се обърна и стана на сол, а не на камък. Това е пак едно изключително средство, понеже солта се топи, а камъкът не се топи. Ако вие се обръщате към вашия минал, лъжлив живот, какво ще придобиете? Казвам: не се обръщайте да гледате миналия си живот – ще станете на сол. Не се обръщайте назад да гледате нито доброто, нито злото. Казваш: „Какво беше едно време!“. Оставете едно време, назад не гледайте! – „Ами преди една година?“ Не гледайте назад! Гледайте на онези условия, които сега имате, днес да ги използвате. А миналото го оставете за когато достигнете до крайния предел. Вие имате да извървите един път и ако се спрете само за една секунда, вие сте изгубили 300 000 километра. Едно спиране от една секунда е най-малката мярка. Ще направя един опит пред вас. Ще изкарам този метър. Като натисна едно копче, той се прибира. Ако го взема с двете си ръце, като хвана двата края, мога да контролирам метъра и мога да го свия наполовина. Но ако работя само с едната си ръка, като натисна копчето, метърът се прибира веднага. Докато ти дойде на ум да го задържиш, той отиде вътре. Ето колко мудно се движи човешката мисъл. Колко трябва да бъде будно съзнанието ви. Не се обръщайте да гледате на вашето минало, на вашите нещастия, на вашия лош живот. Прес-

танете да гледате вашите грехове. Крайно отвращение има Господ да мисли за вашите грехове. Напред вървете – оставете ги! Казвате: „Господи, забрави греховете ни!“. – „Не споменавайте греховете!“ – казва Господ. Като кажем, че не трябва да мислим за нашите грехове, това значи – да не грешим. Щом грешиш, ти гледаш на своето минало – нищо повече. Някой път не ти върви в живота, казваш: „С честен живот тая работа не става“. Поседиш, погледаш и казваш: „Я да бръкна в някоя каса“. Казвам ти: „Пей!“. Ти казваш: „Срам ме е“. Ти си певец, влез в някой ресторант или излез на улицата, изпей една песен и поднеси шапката си. Това е за предпочитане, отколкото да гледаш на своето минало или да бъркаш в някоя каса и да вземеш 10 000 лева.

Намериш пари на пътя, но нямаш нужда – къде ще ги оставиш? Върви по пътя, дръж ги, не ги туряй в джоба си и като видиш някой беден човек, дай му ги. Като намерите някой предмет, нали го слагате на определено място, нали има място за изгубени предмети? Като намериш пари, къде трябва да ги туриш? Това са правила в живота. И ако не знаете как да постъпвате, ще опъвате каиша на общо основание – като конете, воловете, кокошките. Ще ви приведа един пример. Отиват мишките при един отшелник. Той привлякъл тяхното внимание със своята неподвижност. Едната мишка се качила по гърба му. Той ѝ казал: „Ти си била в къщата на един много богат човек, в брашното. Целият род можехте да се прехранвате, но ти не използва условията и не стана по-добра от другите мишки“. Като дошла втора мишка, той ѝ казал: „Ти си била в една богата библиотека и доста книги си изгризала, но учена мишка не стана. Изгриза книгите и все си мишка“. А на третата мишка казал: „Ти си била в църквата, по светите одежди тури своите нечистотии, но свята мишка не стана“. Вие, като мишката, искате брашното, искате да гризете подвързиите на книгите и да ходите между светите неща. Отшелникът казал на мишките: „Хора станете, а не мишки. Не гледайте на вашето минало, а станете хора!“. Значи трябва да използваме брашното, да използваме книгите, да използваме тия одежди – всички хубави работи, които Бог е дал, трябва да

ги използваме! Нещастието седи в това, че не ги използваме. Някой идва при мен и ми казва: „Кажете му да не постъпва така!“. Никой учител в света не е в състояние да изправи работите на човек, който не иска да се изправи. Ти може да го биеш, може да го вариш, да го печеш, но той си остава все същият. Какъв смисъл има да кажеш на желязото да не ръждясва? Ти казваш: „Ако го пазим, няма да ръждясва“. Желязото, като писано яйце да го пазиш, като го погледнеш един ден, виждаш, че е ръждясало. А златото, каквото и да го правиш, то си е все злато. Щом ръждясваш – желязо си. Щом ръждясваш – ти се смаляваш. Ще гледаш да бъдеш злато, т.е. ще гледаш да пазиш качеството си, да не губиш цената си. Никога не губи нормата на своята топлина. Да имаш нормална топлина на мисълта си. Да имаш нормална топлина на постъпките си.

Не се занимавай с това как постъпвал еди-кой си. Аз дотолкова мога да познавам хората, доколкото мога да познавам себе си, доколкото съм господар на себе си. А най-важното сега в света е да изпълняваме Волята Божия! Какво подразбираме под това? Разбираме следното: онова, което Бог днес ти дава, да го използваш. Той ти е дал условия да учиш, най-хубавите книги ти е дал. Не гризи подвързията на книгите, а учи от тях и иди, приложи това, което си научил! Не какво знаеш от миналото. Вчерашният ден – той си отиде вече. В днешния ден каквото можеш да направиш, направи го! За утрешния ден нещо друго имаш да учиш. Всеки ден си носи своето. Не мисли, че днешното знание утре ще ти помогне. То ще бъде само основа.

Един нов начин на мислене трябва да изработите – да престане у вас песимизмът. И нека плачът да остане у вас като един начин на миене. Когато плачете, всякога трябва да имате предвид това – да се омиете. Нямаш вода да си измиеш лицето – поплачи си, измий се със сълзи. Като поплачеш, ще се избършеш с кърпа. Вие нямате никакво разбиране в живота – най-хубавите ви сълзи падат на земята. С тях трябва да си измиете лицето. Затова гледам, че сте нечисти. Дошъл някой и казва: „Очите ми изтекоха от плач“. Казвам в себе си: съжалявам, този човек не знае как да се омие. Трябва да си имате една свещена кърпа и като плачете, да

си кажете: „Днес да се измия хубаво пред Господа“. Като си измиете лицето с водата на сълзите, Господ ще ви приеме. Всякога след голям плач Господ ще те приеме. Трябва като се измиеш, да ти стане приятно. Ще плачеш, докато се измиеш и след това няма да плачеш. Като плачеш, да се радваш, че си миеш лицето. А сега плачеш, защото си скръбен. За какво си скръбен? Кажете ми какви са вашите скърби? Каквато и скръб да съм теглил досега, нито една от тях не е имала никаква тежест.

Например някой иска да ме напада и ми казва: „Ти си лош човек“. Какво означава това? Значи аз съм човек. Имам една мъчнотия, имам препятствия. *ТИ* – отвесната линия на буквата *Т* е Азът, хоризонталната линия горе е борбата и победата: Аз побеждавам. *И* – в тая борба *И* е вече посока, означава, че човек, след като победи, след като излезе отгоре, трябва да слезе.

ЛОШЬ

Л – имам стремеж към Бога;

О – имам условия да се стремя към Бога;

Ш – винаги говоря истината, не говоря лъжа;

Ь – това го подписвам с дясната си ръка;

ЧОВЕКЪ

Ч – аз съм чаша, която възприема зародиша. Аз съм цъфнал човек;

О – имам условия да цъфна;

В – това е единицата и семето, което е свързано с Бога;

Е – страданието ще го нося мъжествено;

К – с всичките противоречия знам как да се справям;

Ъ – подписвам и с двете си ръце.

Когато някой казва: „Ти си лош човек„, аз превеждам това така: „Учен човек си, човек и половина, имаш стремеж към Бога, имаш условия“. Когато казва: „Съжалявам, че те срещнах, че срещнах такъв лош човек“, аз тълкувам тези думи и ги превеждам така: „Много ми е приятно, че те срещнах“. Какво значи думата *съжалявам*? Тя има съвсем обратен смисъл, трябва да се обърне цялото изречение. Ако направя крив превод, ще се скараме. Хората говорят на един неразбран език. Когато Бог ми говори, едновременно и хората ми говорят. Кого трябва да слушам? По какво се

отличават тези два говора? Бог говори тихо, а хората силно, понеже ние живеем във външния свят и силното говорене прави впечатление. А Бог, понеже живее във вътрешния свят, говори тихо и ни казва: „Не се тревожи, не се безпокой! Тези работи ще се оправят“. Тихо говори Той. (След това Учителя изговаря много силно, почти с крясък: *Как ще се оправят?*) Това е човешкото вътре във вас. Всички вие обръщате внимание на силните неща. Не обръщайте внимание на човешкия крясък, нито на вашия крясък. Като дойдат големи страдания – това е крясъкът на вашата плът, а като дойде малкото страдание, тихото страдание – това е състоянието на вашия дух. Това са практични неща.

Не правете разлика между добър и лош човек. Не се сравнявайте. Радвайте се, че сте срещнали и лошия, и добрия човек. Те са подбудителни причини за вас. Вземете поука и от единия, и от другия. Зарадвайте се, че сте видели един добър човек – той е постигнал нещо. Като видите лошия човек, ще знаете, че той е изостанал, понеже гледа назад. Ако и вие гледате назад, и вие ще станете лоши. И единият, и другият да ви бъдат за поощрение. Вървете напред и не се спирайте върху лошото!

Сега философията е следната: не се обръщай назад, не гледай назад. Не се спъвай от своето обезсърчение! Не се спъвай от своите мисли, от своите постъпки. Не се спъвай от своята сиромашия, от своите болести. От нищо не се спъвай! Кажи сега на Господа: „Аз, който съм излязъл от Тебе, Господи, ще изпълня Твоята воля“.

Имате местоименията: *аз*, *ти*, *той*. От тези три думи, коя е най-силната – *аз, ти* или *той*? *Ти* в дадения случай означава онзи, от когото имаш да вземаш или на когото имаш да даваш. *Ти* е човекът. Имаме думата *той*. *Той* е Онзи, Който ще дойде да оправи света. Коя дума е по-силна: *аз* или *той*? Думата *той* има три букви: *Т* – побеждава, *О* – има Божествените условия, *И* – посоката на истината, която побеждава. Значи *И* е истината, посоката, чрез която се добива свободата на човека. Ти, за да оздравееш, трябва да знаеш посоката, откъдето идва здравето.

И така, първото нещо, най-новата философия, която трябва да имате, е: не се обезсърчавайте! Спрете се, погле-

днете на вашето страдание като на нещо отделно от вас, погледнете го колко е красиво или грозно и после му кажете: „Понеже имам рандеву, довиждане!“. И тръгнете напред. Срещнеш доброто – и на него кажи така. Поразговори се с него и му кажи: „Имам рандеву. Отивам към великата цел – Любовта“. И на доброто ще се поклониш, и на скръбта ще се поклониш, и на радостта ще се поклониш, и на злото ще се поклониш. Ще се поклониш и ще им кажеш, че имаш рандеву. И те ще ти кажат: „Ето човекът, който разбира нещата. Той се спира толкова, колкото трябва, за да отива към целта“.

Не се спирайте да чоплите защо се е родило злото и защо се е родило доброто в света. Те само ви показват пътя към великата цел, която трябва да постигнете. И когато отидете до това място, вие няма да разрешите всичко, но ще получите един добър прием. Ще бъдете като един пътник, който е пътувал дълго време в планината и най-сетне е достигнал до хижа. Там той няма да живее. Ще получи един хубав прием през нощта, ще прекара добре и ще благодари на Бога, а на другия ден ще си вземе шапката, и ще продължи пътя си. И в най-големите страдания вие ще се спрете в някоя Божествена хижа и ще ви приемат, и пак ще се върнете назад весели, радостни и спокойни. А не да казвате: „Не ми се живее вече“. Казваш: „Не ми се живее“, а трябва да се живее. Казваш: „Не ми се страда“, а не може без страдание. Казваш: „Дотегна ми сиромашията“, а трябва да я носиш. Казваш: „Дотегна ми робството“, а ти си в него. Какво трябва да правиш?

„Ние се освободихме.“ Да, от външното робство, но има едно вътрешно робство, от което трябва да се освободите. Като срещнеш драка и се закачиш, ще я хванеш, за да се откачиш, и като се откачиш, гледай да не се закачиш пак за друга драка. И внимавай, когато ходиш, да не се закачаш за драките, понеже при най-малкото закачане ще се скъсат дрехите ти. Внимавайте хубаво за дрехите си. Тогава онази, добрата жена от прочетената глава, ще бъдете вие. У всинца ви трябва да има движение, не трябва да бъдете инертни. Като седиш – мисли! Като чувстваш – моли се! Молитвата е Сила Божия във вас. И след като се помолиш – работи.

Навсякъде – движение! Молитвата е работа вътре в живота, за да се преодолеят мъчнотиите. Един ден ще дойде победата! Като се победят мъчнотиите, значи работата е добре свършена.

Може да кажете, че тези работи ги знаете. Знаете ги, но теоретичното знание не е знание. Онова, което сте приложили, това наричам знание. Щом не знаете да го проявите, то не е знание. Един певец казва, че има знание. Така е, само ако знае да пее. Щом не знае да пее, това не е знание. Я ми изпейте сега правилно: *до, ми, сол, до*. Изпейте ги мелодично, силно, без камертон. (Всички изпяха самостоятелно, за себе си.) Всеки да мисли, че няма никой друг в салона, като че е сам. Не се обезсърчавайте. Тия упражнения са много по-хубави, отколкото да направите някои велики работи. Тия упражнения струват 10 пъти повече даже от някой концерт. Ще добиете свобода. Вие понякога имате този стар навик – като пее някой, искате да го коригирате. Не го коригирайте! Всеки да мисли, че няма никой друг в салона. Бутането отвън да го считате, че е вятър, който полъхва. Аз ще си пея, а че вятърът ми развява косата, то е друг въпрос. А сега вие давате внимание на това как другите пеят. Оставете това! Другите, като пеят – това сте вие, които пеете криво. Това е един от хубавите методи. Да се научиш да пееш е много лесно. Всеки един от вас за 24 часа може да стане певец, зависи как работи. Може да станете певци, но при известни условия. И след 10 години може да станете певци – пак при известни условия.

Кое е най-важното нещо в живота? Ние нямаме една и съща мярка: за едного важно е едно, а за другиго – друго. Но когато се намирате при най-важното, вие сте радостни, а когато не можете да го намерите, вие сте скръбни, колебаете се. Щом знаеш как да се молиш, молитвата ти е успешна, – ти си радостен. Тогава усещаш небето отворено. А някой път не знаеш как да се молиш, и идва мисълта как да нагласиш думите. Думите отпосле ще се родят. Първо се ражда нещо по-силно. Думите са външен израз, а има нещо вътрешно в човека. И доколкото думите изразяват нашето вътрешно състояние, нашата вътрешна мисъл, дотолкова те са силни. Думите са външна форма. Всяка една дума трябва

да попадне на оная мисъл, на онова чувство, на онзи вътрешен стремеж, който имате.

Стремежът – и той се мени, не е нещо постоянно; и у малкото дете, и у възрастния, и у стария има голямо разнообразие в стремежите. Трябва да има разнообразие в стремежите ви. Не се обезсърчавайте! Като дойде обезсърчението, вземи една книжка и всеки ден отбелязвай колко обезсърчителни мисли са ти дошли, колко време са седели; и ги замени с насърчителни мисли. Нали Господ е господар на всичко? Ти си кажи: „Аз ще оправя работите си и ще дойда в хармония с Бога! Ще изпълня Волята Божия и – сбогом на тия обезсърчения. Няма какво да се обезсърчавам!“. Ще кажеш още: „Баща ми не е умрял, майка ми не е умряла, братята ми са богати, баща ми е богат – какво има да се обезсърчавам?“. Учиш в един университет, но казваш: „Не разбирам тия работи!“. Учени професори имаш – ще ги разбереш, ще ги научиш – какво ще се обезсърчаваш! Ти казваш: „Аз съм вече в напреднала възраст“. На колко години си? – „На 50-60.“ и въпрос не може да става, че си възрастен. Ако живееш на Слънцето и една слънчева година е равна на 20 милиона земни години, тогава 50-60 наши години какво са? В сравнение с онези, които живеят на Слънцето, вие на каква възраст сте? Съвсем деца сте. А който е 20-годишен на Слънцето, колко годишен е според нашите години? Като умножите 20 на 20 колко прави? („400.“) Значи, един млад момък на Слънцето е на 400 милиона наши години!

Ще ви дам един стих за днес: „Тогава Христос ходеше по цяла Галилея, та поучаваше в синагогите им и проповядваше благовестието на Царството, като изцеляваше всякаква болест и всякаква немощ между тях“. (Евангелие от Матея, 4:24) И вие, като Иисус, обхождайте цяла Галилея и проповядвайте благовестието за Царството Божие, и изцелявайте всякаква болест. Ще кажете, че не можете да го направите. Жалко! Ще се радвам, ако го направите. Ако не можете да го направите, ще страдате. Можете да го направите!

Отче наш

7. лекция, 6 ноември 1935 г., София, Изгрев, 6 ч. 55 м.

ТАЙНАТА НА ДАВАНЕТО

Отче наш

Ще прочета 58. псалм. Като четете този псалом, не можете да си обясните защо някои неща са така поставени. Не само вие, но и евреите, като го четат, и те не го разбират. Това е отдавна писано, при известни условия. Целият псалм си има предназначение. Той е бил като едно оръжие на Давид. Давид се е намирал в известно утеснително състояние. (След 5 стих Учителя каза:) Това са неща, които засягат него. Той е бил преследван някъде като чужденец, бил е при лоши условия, понеже са се изменили обстоятелствата в живота му. От 6 стих нататък Давид се моли. Като се чете псалмът, това прилича на написаната наша песен *Аз смея да кажа* – всеки може да има нотите, но малцина могат да изпеят песента и да кажат какво е нейното съдържание. Да изпееш песента, без да разбираш какво се крие в нея – това е само външната страна на пеенето.

Някой път се интересувате как сте измити, как сте облечени, как ви е сложена връзката, държите да са спретнати дрехите ви – яката, палтото – всичко да ви е наред. Представете си, че сте много добре облечени, спретнати, но отидете на училище и не си знаете урока. Тогава каква полза, че сте чисти, като не знаете урока? От друга страна, палтото ви може да е скъсано, да не е закопчано, но да си знаете добре урока. Питам: в дадения случай хубавото палто ли е за предпочитане, или скъсаното? Понякога незнанието се облича в хубави палта, а знанието – в скъсани. Вие може да влезете в едно събрание, в което всички са добре облечени, но като влязат в живота, тези хора знаят ли Божествената наука за живота? Отвън са много добре облечени, но вижте имат ли познания.

Казват, че човек трябва да бъде милостив. Вие може да бъдете милосърдни към вашето дете, обаче същевременно виждате някоя мравка, че се дави и я оставяте да се уда-

ви. Значи вие сте милостиви само по отношение на детето, дотам стига вашето съзнание за нещата. Вашето дете е свързано с вас – към него сте милостиви, но като гледате 10 мравки да се давят, не обръщате внимание, защото в ума ви изпъкнат някои техни лоши черти. Но ако ти вземеш – както мравката прави – това, което не е твое, не си ли мравка? Минаваш по пътя и чуваш, че някое куче лае. А когато човек говори неща, които не са намясто, по-горе ли стои от кучето?

Казвам: във всички тия случаи в живота има нещо, което тепърва ще учите. Трябва да изчистите езика си. Но езикът не е нещо, което може да се очисти по външен начин. Представете си, че езикът е перо, мастилото – това са вашите чувства, а вашата мисъл е това, което можете да напишете. Вземате перото и пишете. И като прегледате книгата, виждате, че някъде сте писали много добре, а някъде думите са зацапани. Вие казвате: „Няма нищо, че е зацапано“. Но в онзи, съвършения свят, никак не се допускат несъвършени работи. При сегашните условия тук много работи се допускат. Вие си позволявате да говорите много неща. Някои от вас знаете и как да се браните. Например, ако някой ви каже някоя обидна дума, вие веднага ще му кажете други 10 – картечен огън! Хубаво е, не е лошо да знае човек как да се брани, но не само себе си трябва да браниш, а трябва да браниш и истината. Когото не обичаш, като направи някаква погрешка, ти веднага го осъждаш, но когато някой, когото обичаш, направи погрешка, ти я позатуляш малко.

Има една наука, с която се гради човешкият, ограниченият живот. Има и друга наука, с която хората се учат как да разграждат. Едновременно трябва да учите как да градите и как да разграждате. Ако е криво граденето, трябва да разграждате и трябва да се строи отново. Например виждате някой красив човек. Красив е той, но не знаете условията, при които е станал такъв. Колко поколения са работили, какви отлични мисли и чувства са вложени там, докато се създаде тази красота. Тоя човек носи сега красотата като наследство на ред поколения, които са живели един редовен живот. Друг път виждаш едно грозно лице – това по-

казва, че ред поколения са живели неправилен живот, не са мислили за лошите последствия, които могат да се явят. И този човек носи обявлението на ред поколения – носи едно грозно лице.

Тия работи остават неразбрани по единствената причина, че вие си мислите, че знаете. Хубаво е, че не знаете. Вие сте станали на 45-50-70 години и ми казвате: „Какво ще ми говорите! На 70 години човек съм. Ехе-е! Аз ги знам тия работи“. Питам го: „Как възпита синовете си?“. – „Остави ги тия, младите.“ – „Дъщерите ти как вървят?“ – „Оставете ги, те не разбират“ – и въздъхва. Не разбират!? Като посея трън, макар и светия да съм, трънът си върви по своя път. Ти ли го посади, аз ли го посадих – не слуша трънът, израства си. И такива бодли има. И грешникът, като посади тръни, израстват тръни; и светията, като посее тръни, пак тръни израстват. Но има и глупави светии, има и умни светии. По-големи светии от вас не съм виждал. Ще кажете, че това е подигравка. Вие сте големи светии. Какво значи *светия*? Всички светите! Няма нито един от вас, който да не е светия! Някой светия е от една свещ, друг е от две свещи, от 5, 10, 100, 500, 1000, 2000, 10000 свещи. Светии сте на степени, от степенуваните светии. Та казвам: някои светии са умни. Такъв светия посее трън и като израсне трън, той го пита: „Имаш ли намерение да се оправиш, или не?“. – „Не е в естеството ми да се оправя. Аз ще си остана такъв, какъвто съм. Какъвто ме виждаш, това съм аз.“ Светията си изважда ножчето, отрязва едно клонче и туря една малка присадка. После присади на друго място, на трето и т.н. Нарязва целия този трън и му слага присадки. Трънът вдига шум: „Къде се намираш ти, та така да режеш? Какво е това светийство?“. Светията казва: „Ти знаеш да растеш, а пък аз знам да режа“. И си заминава. Трънът поглежда и казва: „Такъв е светията!“. Идущата година израства трънът, но който мине, казва: „Какво е това дърво с такива хубави цветове?“. Този трън не ражда тръни, но дава хубави плодове. Казват: „Подложката му е трън, но присадката му е нещо хубаво“. Казвам: не е лошо, че имате тръни, но трябва да знаете какво да правите с тях. Трънът си е трън. Като го по-

садиш, той светия няма да стане, но ти ще пристъпиш да го присадиш с онова, което ти искаш. Една твоя мисъл може да е лоша – не я изпъждай, присади я. Едно твое желание може да е някой глог – нищо не значи, присади го с нещо хубаво, не го изкоренявай. Присаждане трябва. Някой път ще присадиш, но присадката няма да хване. Ще правиш опити: първа присадка, втора, трета. Хубаво е да знаете закона на присаждането. Тогава вие ще имате ония плодове, които ви интересуват, които ще ви ползват.

Сега, ще се отучите да мислите по стария начин! Много е мъчно човек да се отучи от един навик. Например говориш някому, а той се почесва, друг си пипа ухото, трети – носа, четвърти – очите. Има различни навици и е много мъчно човек да се справи с тях. Вие още не знаете причините, поради които се образуват човешките навици. Силата на човека е в това, да може да противостои на някой навик. Някой път, искаш да мислиш, нещо те ухапе някъде; искаш да се молиш – и нещо те ухапе. Искаш да се пипнеш някъде, но кажи си: „Защо?“. Побутнеш ухото си и не знаеш защо го буташ, побутнеш носа си и не знаеш защо, не знаеш кои са причините, за да го правиш. Представете си, че в момента казвам една отлична мисъл и ти трябва да я запишеш, но те засърби ухото. Ако се почешеш, ще изгубиш мисълта и онзи, който чете бележките ти, ще каже, че си пропуснал някъде едно изречение и не е ясно. Какво се пропуска, когато човек си чеше ухото? А когато си чеше носа? А тила? Когато си чешеш тила, ти казваш: „Това, което искаш от мен, не мога да го платя сега“. Значи имаш да даваш, да плащаш. Или искаш да кажеш: „Не мога да изправя характера си, той е сформиран вече. Не мога да изменя убеждението си; имам си едно верую, не мога да го изменя.“ Какво е верують ти сега?

Някой казва: „Аз вярвам в Бога“. Отлично! Ти вярваш в перото. Радвам се. Златно е твоето перо. А научил ли си как се използва то, да можеш да пишеш с него, да можеш първокласно да излагаш своите мисли? Ти вярваш, че с твоето перо могат много работи да се пишат, казваш, че то е златно. Много добре! Но сега трябва да учиш правилата на писането – тогава вярата в перото има смисъл. Ти вярваш в

Бога. Хубаво, но ще се научиш да служиш на Бога. Ако вярваш в Бога, но не знаеш как да Му служиш, празна е твоята вяра.

Сега всички вие мислите, че знаете. Хубаво, кажете ми тогава, когато Бог създаде света, защо постави главите на растенията в земята, главите на животните хоризонтално, а човешката глава изправи нагоре? Как ще ми отговорите на този въпрос? Кажете ми, нали сте философи? Някои от вас са на 40 години, други – на 50, 60 години. Човек трябва да си задава много въпроси, има много работи, които трябва да знае. Ако рисувам един човек ще поставя краката му, където са главите на растенията. Ще рисуваш едно същество такова, каквото си е. Не че Господ Сам е направил така растенията, но когато ги е пратил на Земята, те ровели с главите си и понеже имали такъв навик, Господ им поставил главите в земята. Когато един художник рисува човек, туря краката му там, където са, но краката не ги е направил той. Какво е виновен художникът, че ги е нарисувал там? Той е направил тази картина така, защото моделът е такъв. Защо рамената са направени широки и не са изправени нагоре като главата, а са поставени хоризонтално? Сега, кажете ми в това обяснение, къде ще турите животните? На Господ му трябват греди, за да постави главата отгоре и е сложил животните като греди, а отгоре – главата. Растенията представляват краката, а животните представляват ония греди, на които се крепят ръцете, и върху тези греди Господ е поставил човешката глава. Това, което ви казвам, е само едно изяснение. Ние и по друг начин можем да го обясним – рамената са хоризонтална линия и отгоре е поставена човешката глава.

– „Защо Господ ме е създал така?“ Господ те е създал, за да се научиш да работиш. Защо е създал твоите крака? Преди всичко, за да ходиш с тях, след това – да имаш връзка със земята, и на трето място – да имаш една основа, да стъпваш хубаво, а не да залиташ. Като стъпиш някъде, да имаш основа – доброто да е в теб. За да се измени цялата култура на хората, те първо трябва да се научат да ходят. Аз съм наблюдавал много смешни, много извратени походки у хо-

рата. (Учителя ходи криво, с клатушкане на тялото наляво и надясно. После ходи със ситни стъпки и с наведена глава. После ходи с подскачане.) Рядко съм срещал някой човек да ходи, както Господ го е създал. Всеки ходи по мода. Каквото мисли човек, така и ходи. Като ходиш, най-първо ще се освободиш, ще гледаш да ходиш правилно, ще мислиш само за едно нещо. За какво трябва да мислиш?

Един свещеник седял зад купчина хляб и казвал: „Братя християни, я ми кажете какво мисля?“. Един селянин му казал: „Ти мислиш тази купчина от хляб идната година да стане по-голяма и да не се вижда калимявката ти“. Свещеникът поклатил глава: „Дано тъй да бъде!“. Можем да кажем, че това е една погрешка. Такива има навсякъде. Не само при тоя свещеник, а навсякъде в живота тези погрешки проникват в една или друга форма. Животът е пълен само с анормалности. Нещата, които навремето са били добри, с течение на времето са ставали ненужни, защото животът се изменя. Било е време, когато човекът е можел да живее като растение. Било е време, когато е можел да живее като риба – условията са били такива. Било е време, когато той е хвъркал като птица. Сега, като човек, трябва да учи. И в тази форма той няма да остане. Един ден ще бъде като ангел.

Сега ще кажете: „Как трябва да ходи човек?“. (Учителя ходи с двете ръце на корема и гледа надолу замислено.) Някой път човек ходи така. А някой си туря ръцете така и ходи. (Учителя си туря ръцете отзад и ходи, гледайки надолу замислено.) Като си туряш ръцете отпред на корема и ходиш, така светия, праведен, никога не можеш да станеш. Какво трябва да правиш тогава? (Учителя пак повтаря ходенето с ръцете на корема.) Христос имаше смирение, с вързани ръце отпред. Но какво е това смирение? Външните условия са му наложили това и са му прибрали ръцете. Това положение не е естествено. (Учителя туря ръцете на корема.) Това показва, че ти си роб на условията. При това положение на ръцете имате един триъгълник с широката основа горе, а върхът обърнат надолу. Значи, ти си в единение със земята; каквото мисли земята, и ти това мислиш. Ти не мислиш

каквото Небето мисли. Ти си в противоречие с Невидимия свят, със съвършения невидим свят. За да се избавиш от това противоречие, ще образуваш паралелни линии, прави линии. (Учителя поставя ръцете отстрани на тялото спуснати.) Като си поставиш така ръцете, това е вече едно спасително положение. Сега, как трябва да започне движението? (Учителя поставя лявата ръка напред хоризонтално, а дясната назад, после дясната напред, лявата назад и същевременно ходи.) Движението на ръката е мярката за времето и за пространството, в което се движиш. Ти вървиш и не смяташ колко пъти махаш с ръцете, а от това зависи дали ще бъде успешна работата ти. Ако си започнал с лявата ръка, работата ти няма да излезе както трябва. Защо си започнал с лявата ръка, а не с дясната? При постройката на къщата ти не можеш да поставиш мерките както искаш, а както трябва. Ще мериш така, както формата на къщата изисква, а не както ти знаеш. Самата форма, която създаваш, ти налага да мериш по съответния начин, а не както си искаш.

Казвам сега: вие седите с вашите стари мисли, поглеждате се и казвате: „Остаряхме“. Поглеждате бръчките по лицето си, после виждате, че устните ви са били червени, а сега са бледи, очите хлътнали, и се питате: „Къде отидоха младините?“. После си казвате: „Аз като отида на онзи свят...“. Като отидете на онзи свят, какво ще правите? В онзи свят е лесно, но в този свят какво правите, кажете ми! Ще ви дам един пример. Майката изпраща детето си на бакалницата да вземе малко масло. То се заиграва тук-там и се препъва, пада на земята, удря шишето и го счупва. Връща се с плач. То ще измисли някаква лъжа за счупването на шишето. Майката някой път ще го натупа с пръчката, а някои майки са по-благородни – тя ще му даде друго шише и ще му каже: „Да внимаваш, да не счупиш и това шише!“. Вие сте пратени на Земята да си купите дървено масло от бакалницата и гледам, че някой хленчи, не му вървяло – счупил е шишето. Някой казва: „Като отида на онзи свят...“. Там ще ти дадат друго шише и пари, и пак ще те пратят на бакалницата. Пак ще дойдеш. Тази работа ти ще я свършиш, ти не може да се освободиш от нея. Може да кажеш: „Господ ще

ми помага!“. Да не попадне човек в Божиите ръце! И хиляди години може да риташ, но като не си свършил работата, ще те праща, ще се връщаш, ще те праща, ще се връщаш – колкото искаш. Свърши работата без ритане – нищо повече! Пратила те е майка ти за масло – купи маслото и го занеси. И който те срещне, ще му кажеш: „Майка ми ме прати за масло. Като занеса маслото, ще дойда да играя“. Детето няма право да се спира на пътя, да играе с този-онзи. Като занесе маслото, може да отиде да играе със своите другарчета. Сега, има една опасност! Много пъти, като се преподава едно знание, вие ми казвате: „Нали вие така казахте?“. Вие се хващате за буквата.

На праведния всичко му върви. На добрия всичко му върви. На любещия всичко му върви. На умния всичко му върви. На свободния всичко му върви. На здравия всичко му върви. На кои не им върви? Казвам: на болния не му върви, защо? Защото е болен. На лошия не му върви, защо? Защото е лош. На лъжливия не му върви, защо? Защото е лъжлив. Какво трябва да прави лъжливият? Ще поставите нещата на местата им. Няма да бягате от реалността. Някой ти казва: „Има нещо лъжливо в тебе“. Носиш една дреха лъжлива, която не е скроена и ушита както трябва, по правилата. Или: носиш едно знание, което не е проверено. Лъжа има в това знание, а ти го защищаваш. Може да е някое положение от социалните науки или някоя научна максима, или някоя религиозна истина, но има нещо лъжливо в това. И ти носиш тая идея и я защищаваш, а тя не е права. Казваш: „Отде да знаем това?“. Как да не го знаеш?

Умният човек, като купи едно кило захар, ще преброи колко бучки има в него. Колко са бучките в едно кило захар? 150. Колко зърна има един клас? Различни класове има. Колко зърна има в един ечемичен клас, в един ръжен клас, в един клас от бяла пшеница или от червена пшеница? В Евангелието Христос казва, че едно зърно паднало на добра почва и дало 30, друго 60, а друго 100 в клас. Но това са отношения. Това са кабалистични отношения, които трябва да разбирате. Имате числата 30, 60 и 100. Числото 100 съдържа две велики условия. Числата от 1 до 10 представляват един

велик свят, те са неща, които много мъчно стават, много мъчни работи са. Децата смятат от 1 до 10. Това е един велик свят, свят на Бога. От 1 до 100 е светът на ангелите, от 1 до 1000 е светът на хората, а от 1 до 10 000 е светът на животните. По-големите числа са светове на други същества, които живеят. Различните светове са в зависимост от степента на развитието. Каква грамадна разлика има в числата! За да я разберете, трябва да разбирате съдържанието на числата. Трябва да умееш да работиш с числото 100, а не само да знаеш да го пишеш. Какво значи да работиш? Да кажем, че имаме думата *обич*. Ако знаеш как да произнасяш тази дума, ще създадеш едно благо за себе си; ако не знаеш как да я произнасяш, няма да получиш благото, което тя съдържа. Да кажем, че напишеш числото 30, или 3, или 6, или 1. Да вземем онова, което Христос казва за зрънцата: едно зърно паднало на пътя, друго паднало в трънните, а трето – върху камъните. Онова, което паднало в трънните, израсло, но плод не могло да даде, понеже трънните му взели условията. Онова, което паднало върху камък, израсло малко, защото не могло да пусне корени. А падналото на пътя не могло даже да поникне, защото птиците го изкълвали. Имате 3, 2, 1 – обратен процес, и той съществува в живота. Когато не ти върви, значи ти си на пътя. Всички твои мисли и желания са на пътя и тогава не може да имаш резултат. Понякога твоите мисли и желания са върху камъка и пак не можеш да имаш плодове от тях. Някога те са между трънните, и тогава не може да имаш резултат. Само когато мислите и желанията ти са паднали на добра почва, те дават резултат: 30, 60 и 100.

Питам сега, кои числа бихте предпочели: 361, 631 или 136? Кои числа са правилни в дадения случай? Както и да пишете горните цифри, събрани – 3 + 6 + 1, те дават все 10. Външно резултатът е един – 10, но по съдържание резултатите са различни. Ако започнете една работа с числото 361, ако я започнете с 631 или със 136, ще имате различни резултати. Да допуснем, че вие сте стражар с номер на шапката 361. Това показва, че преди вас има 360 стражари. Ако сте с номер 631, това показва, че преди вас има 630. Ако сте 136,

преди вас има 135. Добре, в какво седи разликата? От гледна точка на работата е важно не какъв номер носи стражарят, а какво е извършил. Резултатът 10 показва Божественото число. Колко има преди теб и колко след теб, нищо не значи, но числото 10 показва каква работа си извършил. Не какъв номер носиш, но работата, която свършваш. В дадения случай числото 361 – това са условията, за да се свърши тази работа. Това число започва с 3 – то е добро число; 6 е числото на илюзиите, при него ти се колебаеш; 3, 6, 1 показва какво е минало през душата, докато се е дошло до тия резултати. Тъй като в началото е 3, това означава, че всичко е започнало много определено, не е имало никакво колебание. Като дошло числото 6 обаче, почнали да дават на стражаря повече пари. Тогава той се съблазнил и си казал: „Не можеш ли да кръшнеш, да пооткраднеш малко!“. Но единицата му казва: „Не!“. Замисля се той, че има тояга – единицата стои там! Като вижда тоягата, казва си: „Не, трябва да съм умен, трябва да постъпвам честно и да се държа добре за тоягата“. Той хваща тоягата с ръката си и казва: „С тая тояга нито бия, нито давам на другите хора да бият“. Да знаете защо ви е единицата. Другият стражар има номер 631. Той започва с 6 – с едно колебание. Той е като базиргян – колебае се, този хване, онзи хване и го обере. Но дойде 3 и казва: „Има обществено мнение. Какво ще каже началникът?“. После идваме до единицата. Тя казва: „Не!“. Друг има номер 136. Той е най-нещастният. Той е започнал с Божественото – тоягата, единицата; като се е отдалечил Бог, дошло 3, а като дошло 6, без малко да пропадне. Вие с бележка 6 влизате в университета, но с числото 6 ще попаднете на много големи трудности. Представете си, че носите голяма, хубава, червена ябълка, която някой ви е дал, за да я занесете подарък някому. Вие нямате хляб, гладувате от няколко дни, погледнете ябълката и имате желание да я изядете. Мислите си: „Не мога ли да изям ябълката и да премълча?“. Ако изядете ябълката, ще бъде числото 136, но ако издържите при големите изпитания, вие ще имате числото 10.

Носът на някого е къс, на друг е широк, лицето на някого е скулесто. Как сте започнали, как сте живели във всяко

съществуване – всичко това е написано на лицето ви. Човек е отворена книга. А вие мислите, че нещо е скрито. Скрито-покрито в света няма. Откъдето минавате, всичко се чете. Една селянка, която е станала гражданка, облечена хубаво, с лачени обувки, с ръкавици, гледа един френски вестник, но го обърнала със заглавието надолу и уж чете. Минава един господин и казва: „Госпожо, вестникът е наопаки“. – „Така ли?!“ Той си мисли: „Може би се е захласнала нещо, може да има деца и да мисли за тях“. После минава друг и като вижда, че тя чете вестника, си казва: „Тази госпожа разбира френски“. Мисли си, че е учена, а тя иска само да покаже, че разбира нещо.

Аз не засягам вашето знание от миналото. Не искам да засягам това как сте живели. Това, което сте придобили, вие го носите в себе си. Вашето знание от миналото, то е ваш запас. Представете си, че седите на леглото вечерта и сте неразположен по единствената причина, че работите ви не вървят така, както вие искате. Защо не се спрете да се попитате: ти, един слуга, пратен на Земята да служиш на Бога, свършил ли си всичко онова, което Той иска от теб? Ти казваш: „Сега трябва да поживеем на Земята“. Но как ще поживееш? Ти най-напред ще донесеш маслото! Най-първо ще изпълниш Божията любов и като ти остане свободно време, тогава ще се премениш и ще отидеш на рандеву, на забава, на театър, на концерти, където искаш – но само в свободното време. А да ходиш по театри тогава, когато е време да учиш – това не се позволява.

Сега, не искам да постъпвам с вас по буквата на закона. В България мъчно ще намерите един човек да може да пише добре, да познава правописа. В по-раншните времена един ученик казва на свой учител, че според граматиката на едни така се пишело, според граматиката на други по друг начин се пишело. Той споменал 4-5 граматики. – „Какво да правя?“ Учителят му казал: „Сега ти ще пишеш според моята граматика“. В дадения случай, не че това е единственият авторитет, но след като има 4-5 граматики, ти си заставен да пишеш според граматиката на твоя учител. Нямаше да е така, ако има една установена граматика, както е в ан-

глийския и френския език, където езикът е определен. В английския всяка дума трябва да знаеш да я сричаш, иначе няма да знаеш да я пишеш и тогава можеш да сгрешиш. Понякога и ученият англичанин отваря речника да види как е написана думата: някъде има 3-4 букви, които се изговарят като една. Много англичани искат да поправят английския език, а други искат да го оставят в тази форма и казват, че тази трудност събужда мисълта, кара ни да мислим, да не търсим лесния път. Англичанинът е медлен, не обича да си създава ненужни мъчнотии. И в българския език е мъчно и не е лесно да се пише. Къде се пише *ѣ (е-двойно),* къде се пише *я, ь, ъ, х*. Благодарение, че сега се освободихме от ѣ. Някога не знаеш къде да туриш *ѝ*. После, малкото и голямото *и*. Сега е опростено малко.

В живота има други работи, които са сложни. Вие още не сте дошли до положението да се наблюдавате. Вие не сте се наблюдавали. Някой път сте неразположени духом, унили, и не знаете причините за това. Щом сте унили духом, вие не живеете в главата, вие сте слезли в стомаха. Вашата мисъл се движи в една много гъста среда. Тогава мислите за лошите условия и казвате: „Тези хора наоколо са много лоши“. Така не се мисли. Един стих казва: „Ние всички живеем и се движим в Бога“. Питам: ако всички живеем в Бога, какво има да се плашим от лошите условия? Лошите хора са едно условие за теб. Ти си ученик, който се учиш да не те е страх от вълци, мечки, тигри. Има пример за един англичанин, който отишъл в Индия да се калява, като индус. Седял на един камък, а край него минавали леопарди, тигри, змии, лъвове; всякакви животни минавали и никое не го докосвало. Неговият учител индус му казал: „Никой няма да те закача, но ще мислиш концентрирано. Ако се разсееш, при най-малкото отклонение на мисълта ти, веднага ще паднеш от камъка и ще те разкъса леопардът“. Така и между лошите хора трябва да мислиш. Ще имаш една здрава мисъл. Слушам, че някой говори: „Този брат е такъв, онзи брат е такъв“. Така не се учи. Това е най-глупавото възпитание в света. Все едно, като седя аз на камъка, да мисля, че вълк минава. Нека си минава. Като минава, ще знам защо мина-

ва, защо е създаден. Ще кажа: „Бих желал да имам добрите качества на вълка“. Като мине мечката, ще кажа: „Бих желал да имам добрите качества на мечката“. Като мине боата, ще кажа: „Бих желал да имам добрите качества на боата„ – тя като хване нещо, строшава го. И аз като хвана злото, и аз ще му строша ребрата. Добрите страни ще държа. Мине някой паяк, ще си кажа: „Желая да имам добрите качества на паяка“. А ти, като минава някое животно, почваш да го хукаш. Стой на камъка и разсъждавай за онези велики работи, които Бог е създал. Ти се спираш да мислиш за лошите хора и казваш: „Има нещо лошо в света“. Не мисли за лошото. Няма нищо лошо в света. Лошото в света хората сами са го създали, а всичко онова, което Бог е създал, е добро. Ако тази мисъл не я вложите в себе си, не можете да напредвате. Казваш: „Те са много лоши хора“, но и ти, който минаваш за светия, и ти не си добър. Като има някой да ти дава, ти го хващаш и казваш: „Парите ми дай!“. Или не е изпълнил желанието ти, както искаш – пак го хванеш.

И на мен са ми чели морал. Идва в стаята ми един и ми казва: „Учителю, ти не постъпваш справедливо“. Казвам: „Възможно е. Тогава ще се коригирам. В какво не постъпих справедливо?“. – „Като те гледах, заради теб се препънах.“ Казах му: „Съжалявам, че излязох по-рано, преди теб, и като си ме гледал, ти си се препънал. Втори път ще излизам подир теб“.

Научете се на правата мисъл. Мъчно е човек да мисли право. Вие искате да ви се поверят някои тайни, нали? Аз ще ви поверя една. Разделете 3 на 2, но не с дробни части, разделите ги на цяло. Числото 2 може да го разделите и ще се падне по единица. А имате 3 – разделено на две, по колко ще се падне? Но не искам половини. Какво ще правите? Ще измените процеса. С деление тая работа не става. Става с изваждане. Числото 3 представлява една млада двойка. Този начин на обяснение сега ще го оставя. Ще обясня по друг начин, за да няма отрицателна мисъл. Да разделите значи да разрешите въпроса. Като от 3-те – бащата извадите 2 – майката, ще остане или син, или дъщеря. Тази единица, която остава, мъжка ли е, или е женска, по кой пол вър-

ви, по коя линия върви? Вие се смущавате, понеже мислите в един обикновен порядък на нещата. В Библията как са поставени нещата? Първият син на Бога кой беше? Адам. Значи първото е винаги мъжко. Втора беше Ева. Адам беше син на Бога, а Ева – дъщеря Му. Сега, синът е излязъл от земята. Значи Адам израсна от земята, като растение. Той представяше растенията. Ева, която Бог създаде от реброто на Адам, излезе от растителното царство и следователно представяше животните. Когато дойдоха до великия изпит да познават доброто и злото, те нямаха още онази човешка форма, която може да устои на големите противоречия. Ева нямаше воля, както животните нямат, и се увлече от малките работи – и направи погрешка. И Адам, като едно растение, казваше: „Дето ме посеете, аз ще израсна“. Ева му каза да яде, и той яде. Той не му мисли, а ѝ каза: „Ти да му мислиш. Ти ще отговаряш за нещата“.

Вземете предвид сегашното ваше положение. Представете си как ще разсъждавате след хиляди години, като дойдете на Земята. Няма да е по сегашния начин. Понякога, ако се говори добре за мъжа, жената се обижда, ако се говори добре за жената, мъжът се обижда. Питам тогава: какво трябва да се говори? Щом се говори добре за мъжете, ще се говори добре и за жените. Вие трябва да се радвате, защото, ако се говори зле за мъжа, то и онази жена, която е излязла от него, и тя е като него. Каквито са мъжете, такива са и жените; каквито са жените, такива са и мъжете. Едни от други излизат.

Казвам: не само формата е важна. Вие още не познавате онази вътрешна философия на живота. Възмущавате се от онова, което постоянно ви ограничава. Някой казва: „Защо Господ ме е създал жена?“. Какъв трябваше да те създаде? Мъж ли – да ходиш да пукаш главите на хората, да биеш? Слушах един български войник, който взел участие в Сръбско-българската война. Той разказваше: „Като влязох в окопа, надупчих 18 сърби“. Гледам го как лъже. Казвам: жалко, че само един българин се е намерил смел, да надупчи 18 души. Не преувеличавайте нещата.

За някого казвате: „Той е идеалист, понеже е висок“, а за другиго, че е лош човек, понеже е нисък. Това е относително. Ако старият човек остане джудже, това е друг въпрос, но лошо ли е едно дете да е малко? Изчакай го да израсне. Ако това дете остане малко, има нещо анормално, но ако е малко и расте, изчакай този процес, виж дали ще расте, или не. Турците имат един израз: *дингил Ахмед* (висок Ахмед).

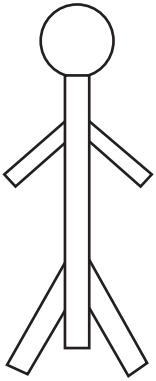

1

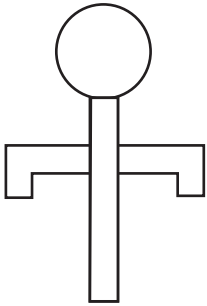

2

Първата рисунка е висок Ахмед. Сега ще нарисувам един, който не е висок Ахмед. Втората рисунка – това е мъдрец. Онова, което мъдрецът може да направи, високият не може да го направи. Някой казва, че главата на човека не трябва да бъде много голяма. Питам: един човек с кокоша глава какво може да направи? Нищо. Трябва да има човешка глава – една глава, в която Бог е вложил всички условия. Бог е вложил грамадни богатства в човешкия мозък, които човек трябва да извади и да ги разработи. Това са материали, които трябва да разработва през целия си живот. И при това, външните хора ще бъдат като условие, за да ви помогнат за вашето развитие.

Аз не искам всички да мислите еднакво. Питам някои от вас: защо остаряхте? Онези, които остаряха, ще ми кажат защо са остарели. Българите имат една поговорка, че кучето от лежане умира. То постоянно търси нещо и така

остарява. Значи човек, като е търсил, търсил – и е остарял. Какво търси? Търсили сте нещо и не сте го намерили, и сте остарели. Човек, като търси дълго време храна и не я намира, лицето му хлътва, едвам се движи и накрая умира. Ако намери храна, тогава има една идея, но ако търси, търси и не намира, казва: „Остарях“. А храната – това е разумното Слово. Сега някои може да ми възразят: „Може ли човек да не остарее?“. Може. Писанието казва: „Ония, които чакат Господа, тяхната сила ще се обнови“. Или другояче казано: ония, които вървят по пътя на Божията любов и изучават света, и изучават и своя живот, тяхната сила ще се обнови. Те ще се справят лесно със своите старини. Един ден формата ще бъде за тях като дреха, която ще се съблече, и ще се облекат с новите дрехи, и пак ще си продължат своя живот, и ще бъдат млади. Няма какво да се плаши човек от старостта. Мъчно е на човека, докато се откаже от своята остарялост.

Яздиш един кон, който не си хранил – той едвам се движи, стар кон – и казваш: „Той е халаше“. Ти можеш да ходиш повече от халашето. Слез от него, пусни го в гората да се напасе и тръгни пеш. Престани да се грижиш, да мислиш за нещата, които са непостижими на Земята. Непостижими неща има на Земята; и да ги постигнеш, нищо няма да се ползваш от тях. Представи си, че през целия си живот искаш да станеш богат. И като станеш на 85 години, паднат ти се два милиона, и казваш: „Защо не беше това, когато бях млад!“. След една седмица ще ти дадат един банкет и ще те изпратят на другия свят. Питам: защо ти са сега двата милиона?

Ще дойда до съществената мисъл. Ще представя живота в една картина. Представете си, че се намирате в една стая с ядене, но не е такова, каквото очаквате. То е отрова за вас и ако ядете, ще поквари целия ви живот. Казвам ви: чакайте. Като изгрее Слънцето, ще излезете от тази стая, ще отидете на планината и там ще ви поднесат един отличен обяд. Добре ще ви посрещнат и добре ще се нахраните. Чакайте! Друго ядене не вкусвайте. Ще чакате ядене, което е приготвено

за вас. Не е ли по-хубаво да приемете това ядене, което Бог е приготвил за вас, отколкото онова ядене, което хората са приготвили за вас? Кое е по-хубаво? И ако вие всички имате онази вяра, непреодолима вяра, която мести планините!... Ти казваш: „Вярвам в Бога“. Де е онази вяра, че като вярваш в това, в което вярваш, то да стане? Ти казваш: „Знаеш ли кой съм аз? Като те духна, ще паднеш“. Духни! Духаш, но не пада човекът. А друг духва и онзи се търкулва на земята. Ти казваш: „Имам знание“. Хубаво, направи тогава един малък опит: ако духнеш и работите стават, имаш знание.

Бог е Любов. И всички в Невидимия свят, в духовния свят, за който ви говоря, са същества на щастието. Вие мислите за онзи свят, а на Земята сте нещастни, неразположени сте. Тогава питам: каква е вашата връзка с онзи свят? Христос, Който имаше най-лошите условия, устоя!

Сега да ви кажа защо е по-благословено да даваш, отколкото да вземаш. Знаете ли какъв е законът на даването и на вземането? Като даваш, винаги носиш светлина. Щом даваш, светлината идва в ума ти, щом вземаш, това винаги носи тъмнина. Всички искате – вие сте ученици на тъмнината. Всякога вземането носи тъмнина. Само с едно изключение то носи благословение, но всяко друго вземане е от земята. Като вземаш, трябва да се молиш да го превърне в светлина. Всички искат все да вземат. Имай в душата си мисълта да даваш от себе си, защото така светлината ще дойде. Като дадеш, Бог се проявява, а като вземеш, вземай с мисълта и с желанието да дадеш условия на другите да се прояви Бог чрез тях. Да имаш една мисъл: ако вземаш от някого, вземай, за да му дадеш възможност да ти направи услуга, да се зарадва и той, да се прояви Бог. Но ако искаш да вземеш, за да забогатяваш, ти ще носиш тъмнината в себе си, това е една лъжлива идея. Оставяй хората да ти дават, само за да се прояви доброто в тях, не за да ти услужват – това да не е целта! Ако искаш като човек да вървиш напред, всякога имай в себе си мисълта да даваш. Защото Бог е, Който постоянно дава. Той е светлина. И ако искаш да ти върви, ти ще туриш същата мисъл в себе си! Така са живе-

ли всички светии, всички праведници, които са разбирали. Това значи да любиш ближния си, да любиш Бога.

Като любим Бога, Той ни дава условия да се прояви доброто в нас. Бог очаква да Го обичаме, за да може, като Го обичаме, да се прояви доброто, светлината в нас, а не че Той се нуждае от нашата любов. Той ни дава възможност ние, като слаби, да си помогнем, като Го любим. Бог изпраща Своята любов към нас, за да ни повдигне. Затова всякога се стремете в душата си – всички, дори и най-последният бедняк от вас – да давате! А вие казвате: „Какво ще давам? Нямам нищо!“. Това е първата лъжа. Имаш една глава – тя е несметно богатство; имаш едно сърце – колкото и да е грешно и оцапано, то има доста големи богатства. Щом французите събират нечистотии и остатъци от река Сена и правят от тях масло, значи човек от маслото на своето, макар и развалено, сърце може да извади много работи.

Новото е: вложете у себе си желание да давате, да бъдете проявление на Бога, а не да очаквате другите хора да бъдат добри към вас. Когато те станат добри, тогава вие не можете да бъдете добри. Във всеки момент проявете най-малкото добро. Проявете го – и вие ще се повдигнете една степен по-високо. Най-малката любов, най-малката истина, която можете да проявите – проявете ги! Най-малката светлина, колкото и да е малка – проявете я! Пратете една мисъл в света! Казваш: „Какво мога да направя сам?“. Милионите капки са, които образуват реките и океаните. Твоята мисъл може да е капка, но всичките милиони капки събрани образуват големите морета. Не се обезсърчавайте!

Всички говорят за култура и казват. Казвам: истинската култура зависи от даването, тя е мярката. Писанието казва: „По-блажен е онзи, който дава“. Не само пари, но даване във всяко отношение. Аз не говоря само за пари, но даване и в мисленето, и в чувствата, и в постъпките, и в художеството, и в музиката – навсякъде човек трябва да дава. Знаеш някои песни – седни и изпей на тези хора една песен. Ти казваш: „Те не разбират“. Разбират, не разбират – изпей им! Имаш изкуството да рисуваш – нарисувай на тези хора една картина; или ако си скулптор – извай им нещо; шивач си

– уший на тези хора по един костюм. Дай нещо от себе си! Слуга си – пак можеш да направиш нещо. Всеки един от вас всеки ден има условия да направи най-малкото добро. То е даване. Дали е много или малко, то е равносилно. Не е в количеството. Важен е онзи вътрешен стремеж да дадеш ход на Божественото вътре в себе си да се прояви. Давайте и ще ви се даде. Писанието казва: „Даром сте взели – даром давайте“.

Сега, предполагам, че от тази лекция другото можете да забравите. Ако го забравите, това последното, което ви казах, да не го забравяте! Ако забравите другото, няма погрешка, но последното, ако го забравите, ще съжалявам.

Добрата молитва

Има още време, да изпеем нещо за десет минути. Научихте ли песента *Аз смея да кажа*? Мъчно е да се пее. Не е лесна работа пеенето. (*Мисли, добре мисли*. Беше *Мисли, право мисли*, а сега е *Мисли, добре мисли*. Учителя свири.) Това харесвате ли го? („Харесваме го.“ Учителя свири и пее следното: *Обичай добре да мислиш* (4 пъти). *Мисълта е сила за ума. Тя ще те избави от много ненужни страдания*.) Това е импровизация сега. (Учителя свири и пее: *Обичай да мислиш добре* (3 пъти) *добре, добре, добре, добре*.) (Изпя се песента: *Аз смея да кажа*.)

Понякога и музикалните форми се вкостеняват. Например някои български песни са класически и не търпят вече развитие. Такава песен става като един скъпоценен камък, като един кристал, и е много мъчно да се разработи. В истинските песни никога не се установявайте върху едно и също нещо. Животът не търпи еднообразията. Българските песни в началото не са били такива, но като са ги пели, пели, песента се е вцепенила вече, станала е много еднообразна и тъжна. Последните певци са внесли известни тонове, които не дават подтик за развитие. Българинът е станал Сатурнов тип – или крайно весел, или тъжен. Направете една песен.

Сега, ако се свири една българска песен, веднага ще видите колко сте свикнали с нея. Като засвиря нещо бъл-

гарско на българина, той веднага го чувства. (Учителя свири българска народна песен.) Какво изразява българинът с тази песен? Или житото му не расте, или град го е поочукал. (Учителя свири друга българска песен.) Тук той казва: „Очука го градът, но идната година ще се оправи работата“. (Учителя свири трета песен.) Вземете сега един съвременен идеалист. (Учителя свири.) Това означава един български идеалист. Дотам е дошъл българинът сега.

Хайде сега, на упражнения. Човек, за да пее, за да свири, трябва да има най-доброто разположение. Без разположение не можеш да пееш. Щом не можеш да пееш, не си в нормално състояние. Щом можеш да пееш, в нормално състояние си.

8. лекция, 13 ноември 1935 г., София, Изгрев

ОПИТИ

Отче наш

Прочетоха се темите: *Последствията от малките и големите спънки.*

Понякога при развиването на темите вие спазвате правилото, което бакалите спазват: като дадеш на бакалина много пари, много ти дава, като му дадеш малко пари, малко ти дава. Като ви дадат тема като тази за малките спънки, вие казвате: „Какво има да се пише за това?“. Малко пари – малко стока. Ако в малките работи си вещ, ти си майстор и в големите. Ако от малко брашно направиш баница – майстор си, а ако я направиш от много брашно, не си голям майстор. В една баница влизат масло, сирене и брашно. Представете си, че ви дойде гостенин и вие му сложите в една паница 250 грама брашно, малко сирене и масло. Ще се докачи човекътъ ще си каже, че това е крайно незачитане. Ти ще вземеш и ще забъркаш най-напред брашното с вода, после ще разточиш, ще туриш малко сирене и масло и ще опечеш баницата. И като дойде гостенинът и види опечената баница, ще счита, че е почетен. Иначе какво ще помисли? Ти го гощаваш с ума си. Значи, сложи в ума си мисълта да му поднесеш една форма, която му е приятна. Къде е опасността с брашното? Вкъщи гостенинът може да яде от брашното, но представете си, че то е навън, където вее доста силен вятър. Човек не обръща внимание на малките работи, а те го определят какъв е. Ако поднесеш на гостенина си купа с брашно, вода и сирене да се наяде, ти ще изгубиш един човек, който ти е бил приятел. И може би тази сурова „баница“ ще влоши работите ти в живота. За да не се влошават, забъркай брашното с вода, тури сирене, наклади огън и опечи баницата. Трябва да правите превод от този образен език. Добре е да си служите с образен език и да правите преводи.

Какво са числата 1 и 2? Числото 1, като количество, може да се отнася за различни съдържания: една игла, една кибритена клечка, един човек – все са единици. Какво можеш да направиш с една кибритена клечка? С нея дреха не можеш да ушиеш, но можеш огън да запалиш. Какво можеш да направиш с един човек? С него можеш да свършиш много работи.

Понякога ви интересуват неща, които вече са много остарели. Някой от вас казва: „Вече остарях. Младите нека оправят света“. Светът не се нуждае от оправяне – нито от младите, нито от старите. Когато един млад човек влезе в училище, той не влиза там, за да го оправя, а влиза, за да учи. Ако влезе в университета, ще го оправи ли? Не, там той трябва да учи. Който влезе – и млад, и стар – трябва да се подчинява на законите. Ние сега искаме да оправим нещо в света. В какво седи оправянето, как да го разбираме? Трябва да се учи!

Срещнеш някой човек, запознаете се и обръщаш внимание на някои негови особености. Искаш да изправиш една негова погрешка. Много мъчно е да изправиш някого. Представи си, че си певец, пееш много хубаво; запознаваш се с някого, който не може да пее и искаш да го научиш. Мислиш, че за два-три дни ще успееш, но не можеш. У него преди всичко трябва да има желание да учи. Така че, най-първо събуди желанието!

Друг случай. Отиваш на гости, където те гощават с баница; като се нахраниш, казваш на стопанина: „Много е хубава баницата!“. Мислиш ли, че си се отплатил? Като отидеш обаче в гостилница и се наядеш с баница, ако кажеш само: „Много хубава е баницата“, гостилничарят ще ти каже: „Чакай, чакай, много е хубава баницата, но трябва да платиш!“. За хубавата баница се плаща. Ако нямаш пари или не ти достигат, ти ще се начумериш малко и ще кажеш: „Не ти струва баницата“. И той, горкият човек, ще приеме колкото му дадеш.

В живота си имате толкова спънки, нещастия. Всички се оплаквате, че сте нещастни. Защо? В Природата няма нещастия, няма абсолютно никакви спънки в пътя на никого;

пътят, по който вървиш, е толкова гладък, че няма препятствия. Ако се отбиеш обаче от пътя в храсталака, ще намериш хиляди спънки и ще кажеш: „Какъв е този свят!“. Светът е добър, но ти си оставил естествения път и си влязъл в храсталака, в трънните. Взимаш брадва и започваш да сечеш трънните, за да си отвориш път. Но така съвсем ще загазиш.

В съвременния живот преди всичко трябва да изправим многото недъзи, които имаме. Да оставим отрицателните черти. Няма какво да представяме как един човек си свива веждите, как си присвива очите или как е недоволен. Да кажем, че ви представям как един човек плаче. Защо да го правя? Вие го знаете по-добре, толкова сте плакали. Или да ви представям някого как се гневи – вие го знаете по-добре от мен; или да ви представям как някой е страхлив – вие го знаете, всеки ден го правите. Какво ще ви ползва това? Нищо. Или да кажем, много пъти се говори за любов. Какво ще ви говоря за любовта? За нея вие знаете по-добре от мен. И след като сте я опитали, питате: „Има ли любов в света, или няма любов?“. Любовта не можеш да я докажеш, защото не е нещо материално. Преди всичко ти философски не можеш да докажеш дали любовта съществува, или не, защото тя няма никаква форма? Тя няма никаква форма, тя е една същина. Тя няма никакви граници, тя има проявление. Проявява ли се любовта, или не? Може да се проявява. Но някой все пак тръгва да доказва, че в света има любов. Това не може да се доказва.

Резултат на любовта е животът. А какво представлява любовта? Какво е отношението между любовта и живота? Казваш, че това е причина, а това е последствие. Каква е разликата между причината и последствието? Какво е отношението между кибритената клечка и огъня? Огънят е последствие, а кибритената клечка е причина. Но първата причина ли е тя? Има дърва, които се запалват и от тях излиза огънят. Ако запалиш една кибритена клечка, на нея и половин литър вода не можеш да стоплиш, но ако запалиш един огън, и 10 литра вода можеш да стоплиш. Казват, че кибритената клечка е причина за огъня. В дадения случай причината не може да стопли. Ние всякога мислим, че при-

чината е по-голяма от последствието. Донякъде е вярно, но не винаги. Например кибритената клечка не е голяма и не може да свърши толкова много работа, колкото огънят. Но кибритената клечка е следствие на човешкия ум. Същинската причина е всякога по-голяма от всяко последствие. Става дума за Първичната причина. Първичната причина е голяма, а следващите са по-малки, дори нищожни понякога. Имате едно малко подбуждение – това е кибритената клечка. Някой път една кибритена клечка може да причини лоши последствия.

Какво подразбирате под думите *лоши последствия*! Идеята „лоши последствия“ е много ясна в ума ви, вие я разбирате така добре, че не мога да ви дам много по-голяма светлина върху нея. И ако речете да се изкажете за лошите последствия, ще се изкажете както този, който писа върху темата *Последствията от малките и големите спънки*. Какво значи *спънка*? Спънка значи пън, сух чукан, в който се удряш, като вървиш. Той е винаги по-нисък, не го виждаш и се спъваш. Кога човек може да се спъне? Можеш да се спънеш в тъмното, когато нищо не виждаш; отбил си се от пътя и се блъснеш в пъна. Ако денем се блъснеш в една спънка, каква е причината? Може да има няколко причини. Например търговец си, имаш да даваш 200-300 000 лева, но нямаш пари и умът ти е ангажиран с тази мисъл. Така ти е погълнат умът с тия пари – къде и как да ги намериш, защото ако не ги намериш, ще фалираш – че ти вървиш, без да гледаш и се блъскаш о чукана. Второто положение: представи си, че си бил някъде в Обществената безопасност, където са те били – дали са ти „възпитание“ как трябва да спазваш законите на държавата. Като излизаш, ти нищо не виждаш и пак се спъваш. И си казваш: „Не ми ли стига в Обществената безопасност, та и този чукан, отде се намери?“. Значи говорим за спънки, които ние създаваме.

Когато говорим за спънки в живота, спънките не са отвън, ние сами ги създаваме. Това, което създаваме сами, сами трябва да го изправим. Това, което не си създал, не си туряй задача да го изправиш. Не изплащай чуждите дългове, преди да си изплатил своите. Като изплатиш своите,

ще имаш пари да изплащаш и чуждите. Като казвам така, ще изпаднете в друга погрешка. Христос изплати дълговете на света, но Той беше изплатил Своите дългове. Всичките Му дългове бяха изплатени. Той имаше в излишък капитал, богат беше и можеше да изплаща. Правилото е: не поправяй чуждите погрешки, преди да поправиш своите. Не ходи да изправяш хората, преди да си изправил себе си. Когато изправиш всичките свои погрешки – тогава може! Искаш да поправиш погрешката на някого – ако в себе си я нямаш, изправи я у него, ако ли не, мълчи си. Това е правилото. Колко хубаво щеше да бъде, ако всички спазвахте това правило! Но аз виждам, че всеки ден го нарушавате. Все изправяте погрешките на другите. Когато изправяте чуждите погрешки, аз считам, че искате да изплатите дълговете им, но вашите дългове не сте си изплатили. Казвам: слушай, приятелю, ти изплащаш дълговете на онзи, а на мен не си платил; имаш да ми даваш, а аз имам по-голяма нужда отколкото той. Плати своите дългове и тогава плати на онзи дълговете. Изправи своите погрешки, преди да изправяш погрешките на другите. Това е логическо заключение без личен елемент.

Сега, какъв е начинът да се изправи една погрешка? Да ви дам един пример. Един от видните оратори-проповедници в Америка бил Бичер*. В негово време се подвизавал голям рационалист, който отричал съществуването на задгробния живот, на Бога. Теоретично се мъчел да докаже, че такива работи, за каквито проповедниците говорят, не съществуват. Той казвал, че проповедниците са заинтересовани да говорят на хората неверни неща, за да се прехранват. Един ден Бичер отивал да посети американската столица Вашингтон. И другият, рационалистът, и той отивал там. Двамата се намерили в един хотел. Хотелът бил препълнен и проповедникът и безверникът се оказали в една стая. Бичер искал да поговори с него. Започнал да гледа през прозореца. Гледал, гледал към улицата много дълго време. Онзи се заинтересувал, защото проповедникът като че гледал нещо много важно. Попитал: „Какво гледаш там на улицата? Какво има?“. – „Виждам един инвалид. Едини-

ят му крак е отрязан до коляното, с две патерици е. Един снажен пехливанин му ритна патериците и човекът падна на земята.“ Онзи казва: „Как този безобразник смее да рита патериците!“. – „Ти си онзи, който риташ патериците на хората. Някой си има един крак – вярва в нещо. Ти не можеш да наместиш краката на хората, а ходиш да риташ по патериците.“ Замислил се онзи и след това казал: „Ще видим. Следващия път ще опитам по друг начин. Ще ритам само онзи, който има здрави крака, а на когото кракът му е отрязан, няма да го ритам“. Умните така постъпват. Когато човек си има някакво малко вярване, не му го ритай. Веднъж един ми възрази по следния начин: „Ти искаш да ме убедиш, че има Господ. Не съм Го виждал. В теб мога да вярвам повече, отколкото в Господа. По-скоро можеш да ме накараш да вярвам в теб, отколкото в Господа. Казват, че светът бил направен от Господа, но аз не съм Го виждал, не съм говорил с Него. Как ще вярвам в Него?“. Замълчах. След малко му казах: „В света има три вида вяра. Първата вяра е човек да вярва в себе си – себе си вижда. Ако в себе си не вярва, да вярва в своя ближен – и него може да вижда. Последният, в когото може да се вярва, е Бог – Този, Когото не виждаме. Не че не Го виждаме, виждаме Го, но не сме там, където можем да Му говорим и Той да ни говори“.

Идеята за Бога не е за децата. Тя е за стари хора. И ако хората вярваха в Бога, те никога не биха живели така. Всички поддържат, че вярват в Бога, но това не е вяра. Ти, ако вярваш в Бога, трябва да се измениш. Вярата винаги ще те свърже с Него и тя ще те измени! И така ще разбираш: ако в теб е станала някаква промяна, ти имаш вяра; ако само вярваш, но няма промяна, твоята вяра не е обоснована, не е истинска, имаш нещо друго. Ти вярваш в това, което не е.

Хората едно време са вярвали в своите идоли. Или по някой път вярваме, че някой човек е богат, а се оказва, че не е. Ще ви приведа един пример за такава погрешка. Един американски лекар върви из Ню Йорк, но вижда, че някой го дебне, за да го обере. И той, за да се избави, спира се, изважда си кесията, обръща я отворена надолу и казва: „Ако има нещо в кесията, има защо да ме следваш, но като няма

нищо, няма защо“. После бръква в другия джоб и изважда и другата кесия, обръща и нея, и казва: „Нямам нищо. Когато имам, аз ще те повикам“. Понякога, за да се избави от една мъчнотия, човек трябва да я признае в себе си. Как трябва да я признаем в себе си? Някой път вие си признавате погрешките, но както адвокатът, който прави пледоарии: ще тури нещо за извинение. Казва: „Аз направих това, но при такива условия! Нервен бях, неразположен бях“. Това са оправдания! Една погрешка, ако съществува, обективно ще я признаеш.

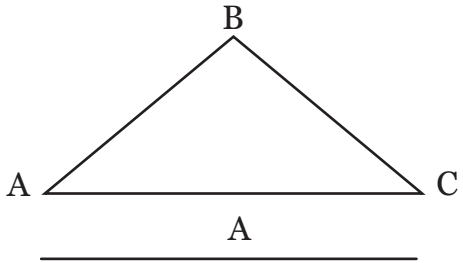

Сега, да дойдем до новото в света. Кое е новото в света? Какво нещо е спънка? Едно препятствие. Ще дойдем до философската страна на препятствието. От какво се състои един триъгълник? От три страни. Каква функция изпълняват страните *AB*, *BC*, *AC*? Всяка една страна, това е един път. Всяка една страна, това е един диагонал. Триъгълникът е създаден от три диагонала – три пътя, по които човек може да върви. Съвършения човек винаги го представят като триъгълник. Съвършеният човек има три начина, три пътя, по които може да разреши всички задачи. Добре, но същевременно всяка страна на този триъгълник съставлява едно препятствие в живота. Докато ти си в пътя, той е едно благо за теб; щом се отклониш от пътя, той е едно препятствие за теб. Идеята е малко отвлечена. Представете си, че това е една площ – площта *A*. Представете си, че имате един затворен човек под тая площ и той трябва да излезе над нея. Площта за него в дадения случай е едно препятствие. Но тя същевременно е едно условие – хората градят на нея

своите къщи, сеят своите ниви и градини. Ако вие премахнете всички препятствия в живота, няма да имате условия да се развивате. В живота препятствията са единствената реалност. Това, което препятства, то е реалност и вие ще му обърнете внимание. Спънките в живота показват реалността. Като не разбирате реалността, вие казвате, че е спънка. Важен е законът. Всяка неразбрана реалност е спънка. Всяка спънка е неразбиране на реалността. Всяко разбиране на реалността – това е една малка истина. А разбирането на всичките спънки – това е самата истина. Тази мисъл няма да ви легне така лесно.

Тук наскоро бях на един концерт, мисля, че диригентът беше руснак. В какво седи хубостта на дирижирането? Всички движения съответстват на музикалните тенденции. Значи диригентът изразява музиката чрез движения. В неговото дирижиране няма излишни движения. Има някои диригенти, които правят излишни движения, но у този всяко движение съответства на известни музикални тенденции. Движенията трябва да бъдат тихи, където трябва и където трябва, да бъдат силни. Диригентът не спазва никакви външни правила – движи си ръцете насам, нататък, тихо и силно. Който не разбира, ще каже: „Какво маха с ръцете си?“. Има едно сливане между онези, които свирят, и онзи, който дирижира – сливат се движенията с тоновете. Диригентът има естетика, вкус има в движенията. Като гледаш тялото му, той представлява половината от музикантите. Даже само като го гледаш е приятно. Във всичките му движения има нещо красиво, както красивата мома, когато върви. Тя върви още по-деликатно, всеки се спира да я гледа – майстор-диригент е тя. Най-добрите диригенти са младите момиі, по-добри от тях не съм виждал. Те са с една степен по-силни от диригентите на музикантите. Този диригент беше близо до това, беше на 9/10 от някоя млада мома. Младата мома, като мине, запалва чергата на всички; тя е диригент – всички ѝ ръкопляскат.

Ако вие не можете да бъдете един отличен диригент на себе си, тогава какъв диригент сте? Оркестърът е вътре във вас. Диригент на себе си! Досега е открито, че човек има

100 способности в главата си. Всяка способност е един цигулар. Значи имаш 100 души оркестър. Ти дирижираш ли ги? Ако тях не можеш да дирижираш, какъв хал имаш? На този концерт преброих, че имаше приблизително 70 души в оркестъра и много хубаво свиреха. Този човек 70-80 души дирижира – всичко върви гладко, движенията са някъде силни, някъде тихи, тъй тихи, че едва се чуват. При обикновените диригенти не става така. Този е даровит, затова всичко върви както трябва. Ако някой иска да го подражава, не ще може, само един може да бъде такъв. До мен седеше един господин, който ми разказа следното. Някой си първокласен руски пианист се оженил за дъщерята на Тосканини*. Толкова знаменити били този руски пианист и дъщерята на Тосканини, че на тяхната сватба една фирма ангажирала бъдещото им дете, след 20 години, като стане музикант, да даде първият си концерт за тях, за тази фирма.

Но да се върнем сега към въпроса за реалността. Казахме, че спънките в живота – това е неразбраната реалност. В какво се спъва малкото дете? Виждал съм малко дете, което е облякло панталоните на баща си, влачи ги и се спъва. Ето спънката на това дете, ето грехът му – на него не му трябват дрехите на бащата. Някои имат големи идеи, искат да станат големи светии – потътрили сте големите дрехи на баща си. Той казва: „Свят живот искам да живея“. Свят живот иска да живее, а цяла нощ се измъчва. Оставете тези големи работи. Оставете тези големи гащи, те не са за вас. Малките работи! Ти се радвай на един светия като на някой висок планински връх. Като го виждаш, радвай му се! Дали ще се качиш там, или не, то е друг въпрос. Кажи си: „Ако Господ ми помогне да се кача, добре“. А ако не се качиш, пак се радвай. Но като човек ти можеш да се качиш на една малка могилка.

Та вас ви спъват светийските гащи. Разбирайте ме правилно. Големите работи ни спъват. Например искаш да бъдеш някой виден писател. Остави него, напиши нещо малко. И ако един ден станеш виден писател, благодари на Бога. Този виден писател да не стане една спънка за теб и ти да кажеш: „Мен Господ не ме е одарил, няма справед-

ливост в света“. Има справедливост. Това, което видният писател е написал, аз ще го чета. В Библията преди хиляди години са писали хубави работи и сега аз се ползвам от тяхната опитност. Може да кажеш: „Аз искам да бъда пророк като Исайя“. Той е бил пророк преди повече от 2500 години. Достатъчен е един пророк Исайя, няма нужда сега от втори като него. А ти можеш да бъдеш полезен в друго поле. Грешката е, че вие понякога искате да бъдете като другите хора. Хубаво е, не е лошо; синът трябва да бъде като баща си – но в какво отношение? Синът трябва да бъде като баща си точно в обратен смисъл – така е в Природата. Това е за изяснение. Но и като изясняваме, някои неща пак ще останат недоизяснени.

Влезете в някой магазин, където се продават платове или чинии, или стъкла. В стъкларския магазин толкова хубаво са наредени нещата, че като влезеш, приятно ти е. Тези, които продават там, са все мъже. Питам: защо този мъж си украсил така магазина? Украсил го е хубаво, че да привлече вниманието на този, който влезе, та да продава по-лесно. Всички мъже, които хубаво си украсяват магазина, в бъдеще ще станат жени. А кои ще бъдат техните мъже? Онези, които ходят там да купуват. Това са хората на реда и порядъка. Направете сега един превод. Провидението всякога ни поставя някъде, за да научим нещо. Влизаш в един стъкларски магазин. Какво трябва да научиш? Защо този човек си е наредил хубаво магазина? Като видиш това, да си кажеш: „Аз не мога ли да наредя така всичките си мисли, чувства и постъпки?“. Или четеш някой добър писател, да си кажеш: „И аз мога да подредя така добре моите мисли“.

Всеки от вас има един особен език, на който може да говори. Каква е думата *любов* на вашия език? Сега оставете тази дума, тя е преводна; думите: *аз ви обичам*, *аз много ви обичам* – това е есперанто, това е един още неразбран език. Какво значи това? Какво можеш да обичаш в мен? Баница не съм, не можеш да ме изядеш. Казваш: „Ти си много умен човек“. Може да съм умен за себе си, но не и за теб. Може би се заблуждаваш? Казваш: „Ти си много красив човек“. Аз съм красив, но не съм за теб. Когато някой хвърли око

на красива мома, тя му казва: „По-далече стой от мен. Не искам да се запалиш. После ще трябва да те гасят“. А аз не искам да гася. Моето правило е: като се запали някой, нека да гори. Вие казвате, че някой човек страда. Нека да страда, да гори. Ама се мъчел. Какво има, като се мъчи? Мъчи се, но в това мъчение, той меси вътре, прави нещо. Един човек, когато оре, копае или удря с чук, той се измъчва, могат да му отслабнат ръцете, но изработва нещо. Ако не беше това мъчение, работа не щеше да има. Жената цял ден тъче на стана – изработва нещо хубаво. Как е по-добре – на стана ли да работи, или цял ден да си маже лицето, да си почерня веждите и да се черви?

Сега ще се спра на това. Начервяването има двояк смисъл. Може да си начервиш устата, то е физическото; това е единият смисъл. Другият смисъл е, че човек се представя в даден случай такъв, какъвто не е – неговите устни не са червени, той затова ги черви. Желанието е хубаво. И белилото, и червилото са намясто, но имат и една лоша страна: запушват порите и след години това ще има последствия. Момата ще бъде красива до 25-35-40 години, но оттам насетне ще останат последствията. Белилото и червилото съдържат известни отрови, от които лицето ще започне да се набръчква и кожата да се разрушава. Следователно не слагайте отрова върху лицето си. Мога да ви кажа друго средство за белило и червило. Яжте грах за белило; по три пъти на ден яжте грах и кожата ви ще стане бяла. Ще ви побелее лицето и ще стане красиво. Ако косата ви е бяла, по 3 пъти на ден една цяла година яжте коприва. Направете този опит и ще се почерни косата ви. Тогава престанете да ядете коприва. Хората изгубват понякога краските на лицето си, но има елементи, които, като ги приемеш, ще възвърнат известни краски. Ако искаш устните ти да бъдат червени, радвай се на доброто; щом искаш да червенеят устата ти и лицето ти, радвай се на доброто на всички хора. Не завиждай никому. Завиждаш ли, това няма да стане. И на грозните – на всички се радвай. Не съжалявай никого. На всички се радвай и ще имаш отличен цвят, защото тогава кръвообращението ти ще става правилно.

Когато нещо не е станало добре, влезе ти някой бръмбар в главата: „Вкъщи не ме обичат, баща ми не ме обича“. Остави тази идея! Ако той не те обичаше, ти нямаше да се родиш. – „Майка ми не ме обича.“ Тя те обича. И двамата те обичат. Ако не те обичаха, ти нямаше да се родиш. Щом са те родили, обичат те. Казваш: „Господ не мисли за мен“. Щом те държи, значи те обича. Ако не те обичаше, щеше да те извади от света. Любовта на Бога е, която те държи в света. По-добре да си при най-лошите условия, отколкото да те извадят от света. Трябва да предпочетете най-големите страдания, пред това да излезете извън Земята. Вие искате да влезете в небитието на нещата. Най-лошото, което може да се случи на Земята, е по-хубаво от това да влезеш в небитието. Небитието е място, където няма условия за нищо – нито за добро, нито за зло. Нищо не можете да работите там – нито добро можете да направите, нито зло. Какво ще разберете тогава? Там е вечната скука. Небитието не е място за хората, то е място за боговете. Те могат да влязат и донякъде могат да изкарат нещо от там. А за теб най-лошите условия на Земята са голямо благо. Най-големите страдания, най-големите мъчнотии, които хората постоянно претърпяват сега – това са условия, това е голямо богатство, от което могат да изкарат много, ако знаят как. Вие, като излезете оттук, ще кажете: „Дали това е вярно, или не?“. Щом не го разбираш, не е вярно, щом го разбираш, вярно е.

При спънките първо трябва да се ориентираш. В какво ще намериш, че Бог спрямо теб не е бил такъв, какъвто трябва да бъде? Той те е направил малко грозен и не ти върви в живота. Ако беше те направил една красива мома, ти щеше да имаш много по-големи спънки, отколкото сега. Според моето гледище най-нещастните същества в света са красивите моми. Грозотиите, и те имат спънки, но мъчнотиите на красивите моми са 10 пъти по-лоши от тези на грозните. И положението на богатите хора е 10 пъти по-лошо от това на бедните. Богатият човек може да направи хиляди пакости. Той може да помете хиляди души, да обезличи хиляди хора, да ги направи нещастни. А бедният човек, ако никой не е вложил пари в неговата банка, само добро може да на-

прави, ако пък направи зло, то може да бъде много малко. Докато богатият може да направи много добрини и много злини. Човек, за да направи добро, трябва да бъде много умен. И ученият е като богатия, и той със знанията си може да направи много работи – много голямо добро или много голямо зло. Но всеки, който направи зло, ще го направи за себе си. Не мислете, че може да направи пакост на другите. Това, което правим на другите, го правим на себе си.

Сега, да се върнем към спънките. От всяка спънка какво трябва да извадите? Опитвали ли сте някой път да се примирите с едно положение, което имате? Сегашните ваши състояния, които имате, тези безброй ваши недоволства, не са ваши. Някой път вие ставате недоволни, но не сте причината. Причината на вашето недоволство е в някой вълк в гората. Той цяла нощ е линкал и никаква храна не е намерил, затова е недоволен. Вълкът е причината за вашето недоволство, защото имате връзка с него. Или причината може да бъде някой човек надалеч, който е свързан с вас. Хиляди хора има, с които сте свързани. Вие се чудите понякога дали едно ваше състояние е ваше, или чуждо. Щом е чуждо, защо ще се измъчвате от тези неща, които не са ваши? Оставете всеки да си носи своя товар. Защо ще се ангажирате да носите чуждия товар? Например страда някой – каква полза има да страда и друг заради него? Умното е – ако можеш, помогни на човек, който има някаква рана; ако не можеш, поне му кажи да бъде търпелив. – „Тази рана е непоносима.“ Каквото и да му кажеш, той трябва да си носи раната.

В сегашната окултна наука трябва да прилагаме знанието, трябва да преминем към едно ново разбиране, към една нова форма. Да не се подпушваме. Ние със своите мисли постоянно запушваме канала, през който животът идва, отвличаме се и питаме: „Какво ли ще бъде бъдещето?“. Бъдещето е един велик подтик. Миналото е една велика опитност. Настоящето е великото проявление на живота. Следователно ти обръщай внимание на великото в живота, което сега се проявява. А подтикът – гледай към него! Това, което се е случило, то се е случило вече; но това, което ти живе-

еш сега – то е най-важното. Великото е сега – в сегашното, в което живееш, при днешните условия! Ти се занимаваш с това, че някой те е обидил. Това е твоето минало. Казал ти е една глупава дума. Защо ще се занимаваш с това? Не се занимавай с миналото! Или някой те е похвалил, че си талантлив. Хубаво е, но то е само подтик за бъдещето. Ти се ползваш от миналото, като изваждаш една опитност; бъдещето може да ти даде подтик; но великото е настоящето. Във великия живот Бог действа, в миналото хората действат, в бъдещето ангелите действат. Когато е въпрос за бъдещето, ние имаме влиянието на ангелите. Когато е въпрос за миналото, ние имаме влиянието на хората. А когато е въпрос за настоящето, ние сме в Божия живот.

Бог иска да ни даде един подтик – така Той иска да ни покаже правия път, по който, ако вървим, можем да бъдем щастливи. И начините за всички не са еднакви, различни са пътищата. И малките пътеки, по които можете да дойдете до една зона, са различни. За пример: да кажем, че вие сте чрезмерно честолюбив. Честолюбивият човек може да се обиди от нищо и никакво. Някои хора са толкова честолюбиви, че ако говорят нещо и ти малко се поусмихнеш, веднага ще се обидят. Трябва да бъдеш сериозен, и да видят, че им обръщаш внимание. Ако си помръднеш устата и направиш някоя гримаса, ще помислят, че им се подиграваш. Колко трябва да бъде внимателен човек!

Случило се, не зная дали в България, или навън, но един господин имал навик да намигва с дясното си око. Отива той веднъж на едно угощение, където присъствала и една красива дама с мъжа си. Той намигва. Мъжът на дамата му казва: „Господине, ти ме обиди! Кой ти даде право да намигащ на жена ми?“. Поискал да се дуелират. Онзи казва: „Извинете, това е един голям недостатък у мен. Голяма пакост ми създава това око. Не мога да го контролирам“. – „Сериозно ли говориш, или ме лъжеш?“ – „Попитайте баща ми или майка ми. Имал съм много неприятности. Не сте вие първият.“ На колко от вас едното око играе без контрол? Мнозина говорят, но виждам, че не са господари на езика си.

Някой казва: „Защо е този *Изгрев*? Тук няма справедливост“. *Изгревът* си е *Изгрев*. На *Изгрева* не са светии. Това са хора, дошли от света. Майките са ги родили такива, те са само кандидати за светии. Защо се очаква да са светии? Който е дошъл на *Изгрева*, трябва да се опретне, да живее при най-лошите условия, а ако не – да си върви. Тук не е място за светии, тук е място за ученици. А пък светиите – светът ги очаква. Богатите – светът ги очаква. Светът иска моралисти. Ако е за закон, за морал – тук не е мястото. Моралисти не искаме. Ако искат да имат закони, нека да отидат в света, там се нуждаят от тях. Тук сме дошли да се понагреем малко на Слънцето. Като се понапечеш на Слънцето, то ще ти помогне; ако имаш малко хлебец, ще ядеш, ако нямаш – малко ще попостиш, ще ядеш картофена супа. Някой казва: „Дотегна ми вече да ям картофена супа“. Казвам му: „Иди в света, на гостилницата. Кой те държи тук, на *Изгрева*?“. Тук е място на свободата. Свободни бъдете! Всички трябва да бъдем свободни! Някои искат да турят закон. Ако искате да живеем по закон, то е друго. Закон има в света – идете в света. *Изгревът* е място на свобода. Това е място, където без закон трябва да живеем. С такива чешити, каквито сте, пак е хубаво. Екземпляри, живи екземпляри! Един паун, какво ще го обвиняваме? Като седи, погледне си опашката – тя е с хубави, красиви пера. Гледам един куркой как си е проточил носа; гледам някой голям петел – качва се на плета и вика: „Кукуригу„; някой добре охранен вол – с рогата си рови пръстта. Какво лошо има в това? Всеки се показва такъв, какъвто е. Волът си е намясто, петелът си е намясто, куркоят си е намясто, паунът си е намясто. Всички са си на мястото. Къде е лошото? Събрали са се на едно място и искат братство да образуват. То е най-големият и най-смелият въпрос, един от най-трудните въпроси, които сте решили да разрешавате. Похвалвам ви! Ако успеете в тази работа, вие сте гениални. Няма нищо лошо – едно място, където всеки е намясто. Господ ги търпи. Не ги търпи, но Му е приятно. Господ, като види пауна, казва: „Много хубаво прави. Точно така, както трябва“.

Хората имат само една погрешка. Вие много погрешки не правите, само една, и тя е много малка. Всички правите погрешка при яденето. Другаде никъде не правите погрешки, в другите неща сте съвършени. В яденето е цялата погрешка. Какво направиха първите хора? И те сгрешиха в яденето, а не в нещо друго. И сега още всички правите тази погрешка – в желанието за ядене. Там е причината, това е, което нарушава душевния ти мир. Ти мислиш, безпокоиш се за яденето, казваш: „Сега да се понахраня, да бъда уреден, красив“. Това са второстепенни неща. Ти трябва да минеш през яденето; ако не ядеш, очите ти ще потъмнеят, лицето ти ще пожълтее, устните ти ще побледнеят и т.н. Ти питаш: „Ако яде човек все боб, може ли да мисли? С такава храна може ли човек да напредва?“. Казвам: ако искаш да виждаш добре, яж леща. Ако искаш бъбреците ти да бъдат в здравословно състояние, яж боб. Ако искаш лицето ти да се оправи, яж пипер. Ако искаш да се зачервиш, яж домати и череши. Ако искаш очите ти да станат черни, яж черни сливи. Ако искаш да мислиш по-хубаво, яж лимони и портокали. Ще кажеш: „Къде ще ги намерим сега?“. Че толкова ли нямаш вяра?

Аз похвалвам младите моми. Някой, който няма пет пари в джоба си и даже е малко окъсан, говори на момата, казва ѝ, че ще бъде щастлива с него. И тя вярва в него и му пише писма, и мисли, че като го вземе, ще бъде щастлива, ще се оправят работите. Имайте вярата на младата мома! Казват, че тя е глупава. Ни най-малко не е глупава. Ако тя поддържаше тази вяра, която имаше в началото, щеше да бъде щастлива, но като изгуби вярата си, след като се ожени, нещастието идва. То идва от изгубването на вярата. В какво седеше силата в началото? Опасната страна в женитбата не е в жененето, но в това, че хората се приближават един до друг повече отколкото трябва и вследствие на това идват противоречията. Не се приближавайте много. Ако всякога си на два метра разстояние от един апаш, той никога няма да те обере, но ако си много близо, всякога може да бръкне в джоба ти.

Аз съм правил опити. Докато твоето съзнание е будно, ти контролираш нещата, контролираш всичко наоколо; в момента, в който съзнанието ти се раздвоява и се отдалечава в друга посока, ти изгубваш този контрол и идва нещастието. Правил съм наблюдения в Америка, правил съм ги и тук. Слагал съм пари в джобовете си, докато съм между апаши. Те като светии седят при мен и наблюдават най-малкото ми мръдване – дали моето съзнание ще се отклони; достатъчни са им само няколко секунди да се отвлече съзнанието ми, за да ме оберат. Но като държа съзнанието си будно, аз ги контролирам. А те после ще ме поздравят и ще си кажат: „Този е баш джебчия. Той знае повече от нас, майстор е“. Като ги погледна, те казват: „Такъв учител като теб няма да оберем. Ние ще обираме разни перекендета“. Направете опит – и при най-малкото отвличане на вниманието, те ще бръкнат в джоба ви.

Докато във вашето съзнание има единство, никакво страдание не може да има; и да дойде, ще се справите много лесно с него. Но щом се отклони съзнанието ви, страданията ви ще станат силни. Всякога можеш да победиш една мъчнотия, ако имаш единство в съзнанието. Не се раздвоявай да казваш: „Тая работа няма да я бъде“. Не допускай тази мисъл! Тя може да дойде, но ти не я допускай, ще разедини съзнанието ти. Ако дойде мисълта, че си болен, ти кажи: „Аз ще оздравея!“. Но кога? Когато и да е, може и днес, може и утре, но когато искам, ще оздравея. Не си поставяй условия, срок. Кажи: „Ще оздравея!“. Думите *ще оздравея* изразяват един момент, който е извън времето и пространството. Щом има единство в съзнанието ми, аз съм здрав. Щом има колебание, дали съм здрав или болен, болестта идва, но щом дойде в съзнанието мисълта, че съм здрав, болестта изчезва. И в беднотията е същият закон: докато се колебаеш и се питаш дали ще бъдеш богат, или сиромах, ти не си богат, а като кажеш: „Ще бъда богат!“, тогава сиромашията си отива. Пазете единство на съзнанието! Днес ще направите един опит, утре – втори опит. 99 опита и стотният ще излезе добър. В това отношение няма изключение. Всички трябва да се отличавате с постоянство. Гении

трябва да бъдете. Каквито и погрешки да направят всички хора извинявам, но малодушните хора не извинявам. Някой човек има пари и те лъже, че няма никакви пари. Той си е скрил парите някъде, забравил ги е и се мъчи. Не си забравяй парите където и да е или ако ги забравиш, сложи хубав знак, та всякога да можеш да ги намериш.

Трябва да бъдете герои. Героят трябва да носи своите мъчнотии. По какво се отличават светиите? Христос, като дойде на Земята, страдаше. Той каза: „И вие ще страдате". За какво страдаше Христос? За да се научи на нещо. Ти питаш: „За какви грехове са страданията?". За никакви грехове не са. Просто Провидението иска да изпита твоето геройство – дали можеш да страдаш, или не. Може да страдаш за някаква погрешка, но друг път и да нямаш погрешка, пак ще страдаш. Ако не за твоите, за чуждите погрешки ще страдаш. Във всички случаи ще опиташ какво нещо е страданието. В този случай ще изплащаш дълговете на другите. И не роптайте. Не питайте защо Господ е създал тези страдания. Когато минете през тях и ги превъзмогнете, идете и попитайте Господа, и Той ще ви каже. Но докато не се научите да ги носите, никой няма да ви даде обяснение защо са страданията. Непременно трябва да страдате, защото никой човек не може без страдания.

Може ли едно дете да стане учен, ако не е писало, ако не е смятало, ако не се е учило? Може ли един цигулар, като се роди, без да свири, изведнъж да може да свири? Не, работа трябва! И най-гениалните хора, и те работят много интензивно. Защото работата върви според съзнанието на човека. Когато съзнанието е разпръснато, работата е слаба. Такъв, какъвто си, в Царството Божие не можеш да влезеш. Съзнанието на гениалния човек е концентрирано, затова работата му е интензивна; той върши толкова работа за един ден, колкото обикновеният човек за една година. Гениалният, като работи, нищо не пропуска, а обикновеният човек опитва веднъж, дваж и т.н. Това зависи от колебанието на съзнанието.

И така, не да обичате страданията, но като дойдат, трябва да ги използвате. Като срещнете тези препятствия, из-

лезте над тях – тогава всички блага, всички богатства ще дойдат, тогава ще дойде Царството Божие. А сега то представлява препятствие за нас. Ние сме под Царството Божие. Царството Божие си има своите норми. Определени качества трябва да имаш, да ги развиеш, за да влезеш. В Царството Божие не можеш да влезеш, ако не си търпелив. В Царството Божие не можеш да влезеш, ако не си милосърден. В Царството Божие не можеш да влезеш, ако не си кротък. В Царството Божие не можеш да влезеш, ако не си въздържан. В Царството Божие не можеш да влезеш, ако си страхлив или малодушен. В Царството Божие не можеш да влезеш, ако си болен, здрав трябва да бъдеш. Учен трябва да бъдеш. Чист трябва да бъдеш. Това са препятствия. Вода ще намериш и ще переш, 99 перални ще изпереш и като отидеш на онзи свят, дрехите ти ще бъдат като на някой жур фикс. Казвам: не е лесна работа. Но една постигната работа осмисля живота.

Няма по-хубаво нещо от това, когато човек почувства, че е господар на външните условия. Знаете ли това на какво прилича? Минава един цар и носи в джобовете си пари. Той е облечен с обикновени дрехи. Около себе си има също преоблечени войници. Апаши тръгват подир него и го обират. Царят не се безпокои, понеже войниците веднага ги хващат и ги завеждат при него. Човек е господар, когато има будно съзнание; той е цар и кой каквото вземе от него, ще го хванат и ще му го доведат. Никой не може да го обере. Щом не си господар, никой няма да се грижи за теб и всеки ще те обира. Направете за един ден опит. Някои от вас, които сте напреднали, сложете един лев в джоба си. Помолете се някой да бръкне в джоба ви и да вземе лева. Като видите, че го няма, кажете: „Десет ще дойдат на мястото му“. Да не се безпокоите и да не знаете кой ви е взел лева. Ще кажете: „Какъв е този опит? Само това ни остава“. Хубаво, да ви кажа и друго нещо, та което ви допадне. За 10 дена, през 12-те часа на деня, откакто изгрее Слънцето, в първата минута на всеки час да се концентрираш и да се помолиш на Бога. За един ден – 12 часа, по една минута – 12 минути ще се молиш на Бога. Щом дойде часът, каквото и да правиш,

ще престанеш и ще се помолиш. Ще се пренесеш 12 пъти на ден. Този опит не е за всички, а за способните ученици. Всички не могат да го направят. Другите, ако искат, нека турят лева в джоба си. Онези, които нямат лев, ще кажат: „Отде да вземем пари?“. Тури тогава едно коматче хляб в джоба си и накарай някого да вземе хляба. Ще дойде цял самун. Само че, ако си туриш коматче в джоба, ще се върнеш вкъщи пак с него, защото на *Изгрева* всеки ще предпочете да вземе лева, отколкото за коматче да бръкне в джоба ти. Добре, друг опит ще ви кажа, за 10 дни. Щом дойде първата минута на всеки час през деня, с една кана ще вземеш вода и ще полееш едно дърво, и ще кажеш: „Както изсипвам тази кана вода, така да се изсипе благото върху мен, богато да се изсипе!“. Сега, колко души, като направят този опит, ще имат успех? Мнозина, като почнат, ще кажат: „Защо да правя такива дивотии? Да се стегна да работя!“. Още по-добре е да работиш. Тогава казвам: отвори си една бакалница и на всеки, който дойде, ще казваш: „Заповядайте, какво обичате? Хубава захар, смокини“. Ще вземеш хубава хартия, ще претеглиш и малко повече ще туриш, и ще го изпратиш. Който дойде, весел ще го посрещнеш. Или стани аптекар, ще изпълняваш рецептите.

Хайде, ще ви кажа нещо, което можете да направите по-лесно, което всички можете да го направите. А тези, по-горните опити, са специални, те съставляват задачи на една висша школа. Представете си един човек, който е гладен и никой не му е обърнал внимание. Вместо да се молите, в първата минута на всеки час, в продължение на 12 часа от деня, кажете: „Нека да му се даде възможност да се наяде. Дайте на този човек да яде“. Първия час така, втория час така и т.н. – 12 пъти на ден ще кажете: „Дайте на този човек да яде“. 12 пъти ще дадете тази заповед. Това можете да го направите всички. Но ще си представите някой, който наистина е гладен. И това, което кажете, ще стане. Когато вие кажете: „Дайте му да яде!“, може би на 1000, на 2000 души в света ще им дадат да ядат, и те ще се нахранят. И тези хора един ден ще ви се отплатят. Ако така са се нахранили 10 000 души, те като ви дадат по 1 лев, за един ден 10 000 лева

ще дойдат от невидело у вас и ще забогатеете всички. Това може да породи една съблазън и вие може да кажете: „Дали ще дойдат, или не? Я дойдат, я не“.

На всички, като влезете в Небето, ще ви дадат задачи: като ангел – да ръководите някой човек на Земята, или да утешавате някой човек, или да учите някого, или да свършите някоя работа. И ако имате дори едно малко колебание, вие ще изгубите, ще потъмнеете. Та трябва да имате знание. Трябва с удоволствие, с веселие да слезете от Небето и да ви е приятно, че ви е удостоил Господ да свършите една малка работа. Съвършените същества от Невидимия свят чакат с години да им се яви най-малкото условие, да им се яви някоя мъчнотия, с която да могат да се справят. Чакат за работа. Там всички са щастливи, но искат да направят нещо, да се проявят. Пращат те да повдигнеш някоя душа на Земята, да разбереш великите пътища, по които душите се повдигат. И тогава великата Божия Мъдрост, която ръководи този човек чрез ангела, ще има общение с човека. И този човек ще се повдигне. През ангела ще минават Божиите блага и ще дойдат в човека.

Тези работи са отвлечени, оставете ги. Гледайте онова, което сега можете да направите. Не се занимавайте с обикновени работи. Вие, като станете сутрин, казвате: „Не можах да спя тази вечер, имах лоши сънища, юрганът не беше добър, дюшекът беше лош. А пък тези бълхи и дървеници, остави се! Стаята не беше проветрена хубаво“. Мериш стаята – недоволен си. И хиляди работи има, които те безпокоят. Това са обикновени работи, които отвличат вниманието ти в обратна посока и казваш: „Яденето не е ядене. Обущата не са обуща. Шапката не е шапка. Къщата не е къща. Книги нямам, библиотека нямам“. Това са посторонни работи. – „Какво ще ядем?“ За всинца ви има нещо определено за ядене. Каквото ви дадат, благодарете на Бога. Като вземеш една корица хляб, погледни я и не я яж, преди да си я обикнал. Правило в истинския живот е: никога не яж това, което не обичаш! Предпочитай да не ядеш. Гледай го, гледай го, и като го обикнеш, тогава го яж. А ако не го обикнеш, дай го на други. Защото, когато ядем нещо с неразположение, то е

отрова. Сухият хляб, ако го ядеш с обич, това е скрита енергия. Ти го гледаш, че е сух, но в него има скрита енергия, която не се губи. Защото къде ще отиде онова, което Бог е вложил в хляба? Само че трябва някой много способен човек, за да извади тази енергия от сухия хляб.

Мислите ли, че като отидете на Небето, ще бъдете такива, каквито сте тук? От вас, от настоящето ви, нито помен няма да остане, както не остава помен от един болен човек, когато оздравее; като е болен, той е пожълтял, очите и бузите му са хлътнали, устните му са почернели, а като оздравее, всичко това изчезва. Ще кажете: „Като влезем в Небето, ще се познаем ли, ще бъдем ли такива, каквито сме сега?“. Ако в Небето ще бъдеш такъв, какъвто си на Земята, тогава хич не влизай там. Забрави тия работи! То ще бъде един кошмар, едно възпоменание за сиромашията, но като си спомниш, ще ти бъде приятно, че си бил сиромах.

Сега сте остарели, набръчкало се е лицето ви. Ако ви кажа да си изберете една възраст, в която да бъдете като постоянна форма, каква възраст ще си изберете? Като дете да изглеждаш, няма да искаш. Ако останеш все млад, с момите да се любиш, байгън ще ти дойде. А ако си останеш стар, с бяла брада, с тояга да ходиш и да даваш ум на хората – и това не е хубаво. Христос казва: „Ако не станете като малките деца“. Не става дума за детето, което пълзи. Съвсем друго значение има тук тази дума. Тя означава едно същество, което съзнава, че е преминало през различни стадии на живота и е доволно и от детството, и от живота на възрастния, и от старостта – едно особено състояние. Онези три състояния са само подготвително състояние за новото детинство. Когато Христос казва „ако не станете като деца“, Той разбира следното: старият да стане като дете, да има онова смирение, да не мисли, че знае много. Какво мога да знам аз като отделно същество? Всъщност тия неща, които знаем, те са потребни на хората, но не са потребни на ангелите. Например ти знаеш да свириш на пиано. Ангелите имат други песни – ангелски и като влезеш в техния свят, те ще те изпъдят навън. Разбира се, те са много деликатни, ще ти кажат: „Ние ще ти устроим един отличен концерт на

Земята“. Ти слизаш да свириш и като слезеш, те ще се освободят от тебе, да не ги дразниш със своята музика.

Сега, кое остава у вас от тая лекция? Кое запомнихте? Като деца, нервите и мускулите ви да не са слаби, да не хапете постоянно майка си, защото някои бебета, като сучат, хапят майка си. Като малко момче в училище да се учиш добре и с всички другари да си добре. Като млад момък да обичаш момите и да не ги задяваш, а ако си мома, да не задяваш младите момци. Момата трябва да бъде образец на благородство. Може да обичаш някого, но без да го задяваш. После, като баща, да не бъдеш пристрастен към децата си и като стар, да бъдеш доволен от старостта си. И никога да не роптаеш, и никому да не се оплакваш. Като остареш, да кажеш: „Имам една съседка, дошла ми е на гости. Аз я нося на гърба си“. Защото старостта е всъщност една гостенка, която се натрапва да я носиш на гърба си.

Ако искам да залъжа една млада мома, ще направя следното. Като се влюби, тя се натрапва. За да се освободя от нея, ще ѝ напиша едно най-хубаво писмо, ще туря в писмото един чек от десет или двадесет хиляди лева – един малък, микроскопичен подарък. Ще пиша в писмото: „От голяма любов и от уважение към теб, ти пращам тази сума. Никога не съм срещал друга като теб. И където отида, все за теб ще мисля“. А в себе си ще кажа: само за натрапването няма да мисля. На Земята живеете, какво ще правите? Някой път ви додява онзи, който ви обича. Трябва да задоволите този човек, той иска нещо. Щом ви обича, той иска нещо материално. Всичката обич на Земята е все за материални работи. Момата, като се влюби в някой момък, иска къща с градина, иска стотина-двеста декара земя, после иска хубава рокля, не една, но 12 рокли, после 12 шапки, 12 чифта лачени обуща, да има слугини, да има 3-4 автомобила, после да ходи на курорт. Това иска младата мома, когато се влюби, това е любовта на Земята. Какво ще ми разправят: идеална любов? Любов за автомобили и за шапки, и за чепичета, и за яденета, по три яденета! Това е любовта. Каква друга любов има тук? Романистите, които пишат за любовта – това е за онзи свят. Идеалните хора не живеят на Земята, те живеят някъде горе.

Сега, като ви говоря така, вие ще се обидите. Ще кажете: „Учителю, как горяло моето сърце!“. Не отричам, че е горяло вашето сърце. А какво е останало от горенето муо? Някой казва: „Аз те обичах, но сега те мразя“. Казвам: точно сега ме обичаш. След омразата ще дойде любовта, после пак омраза, пак любов, пак омраза и т.н. Момата, като е започнала да мрази момъка, тогава е започнала да го обича. Докато не го е намразила, тя не знаела, че го обича; като го намрази, тя прави вече разлика между едното и другото състояние. Сега говоря за психологични положения. Ти обикнеш една идея и после я намразиш. Много неща има, които обичаме и после ги намразим – това са състояния, от които трябва да се пазим.

Няма нещо по-лошо от това човек да почне да преживява своите младини. Някой път, като се курдиса възлюбената мърморица, докато е отвън, тя лесно се носи, но замине ли за другия свят, тогава тя влиза в теб. Аз съм виждал такива мъже – като замине възлюбената му за другия свят, идва при него, плаче и му казва: „Ти направи с мене това и това на Земята, знаеш ли какъв изедник беше?“. Той се мъчи цяла година, две, десет години, и най-после казва: „Още веднъж не искам да те срещна!“. И вие, възлюбените, които се жените, ще се намерите в това положение.

Тук една мома се оженила за едного, когото много обичала. По любов се взели. Живеят 30-40 години и нейният възлюбен умира, отива в другия свят. Явява ѝ се и ѝ казва: „Много добре съм, там как е?“. Тя го пита: „Какъв е онзи свят?“. Той ѝ казва: „При нас е приблизително като в земния свят“. Тя го пита: „Няма ли да останеш тук?“. И тъкмо той почва да говори, идва друга една красива млада жена и казва: „Той не е твой, а мой, ти да си вървиш по пътя. Не е за теб, той е мой“. Какво ще кажете сега? Вие имате един мъж, който не е ваш. Щом вашият мъж умира, той не е ваш. Онази, която го обича, тя го взема. Смъртта е любов, нищо повече. Който умира, обича, влюбил се е. Умряла жената на някого – влюбила се е тя и отива при своя възлюбен. Умира дъщерята, синът – отиват при своите си. Как ще изтълкувате това? Ако го изтълкувате правилно, ще имате мир в себе си. И като заминеш, хората престават да те безпокоят. Ти

си щастлив и пак ходиш между тях. Всички знаят, че си умрял, разговарят се и казват: „Имаше един, който умря, как му беше името? Да, малко особен беше“. И ти започваш да чуваш какво мислят хората за тебе. Слушаш ги и си казваш: „Освободих се от човешките мнения“. И вие, като умрете, ще ходите между хората и ще слушате какво говорят за вас. Ако искате, ще ги слушате; ако искате, няма да ги слушате.

Сега, върху същността на въпроса. Смъртта не е за младите, нито за старите. Идеалът за младите е старостта. Идеалът за старите е смъртта. Идеалът за умрелите е раждането, прераждането. Идеалът за родените е младостта. Като умреш, ти ще искаш наново да се преродиш, да дойдеш пак, да те прати Бог на Земята. Като стар, идеалът ти ще бъде да умреш. Старият, като се влюби и като се запали чергата му от четирите страни, казват: „Старото бунище, като се запали, нищо не може да го угаси“. Аз ви говоря на един неразбран език. Какво значи *бунище*? Това бунище хората са го направили. Това бунище беше чиста храна, но сега казват: „Бунище!“. Умрелият ще запали бунището и то чрез огъня пак ще добие своята първоначална чистота и свежест, и няма да има бунища. В духовния свят няма бунища. Искам да ви кажа: не оставяйте никакви бунища вътре в себе си! В ума си не оставяйте излишъци. Всяко нещо да изчистите – и сърцето си, и ума си. Сърцето по-мъчно може да се изчисти. Умът ви обезателно трябва да бъде чист. За да сполучите в света, не се спирайте върху вашите нещастия. Защото за каквото мислите, то идва при вас. Като се плашите от сиромашията, тя иде при вас. И като мислите, че богатството е непостижимо, то бяга от вас. Мислете върху това, което може да дойде при вас. Не мислете за своята сиромашия, оставете я. Не мислете за своите грехове, за своите слабости, понеже като мислите за тях, не можете да се освободите от тях. Не мислете за слабостта, тази слабост е присадена, дошла е от някъде. Дядо ти я е дал в наследство на баща ти, а той – на теб. И от поколение на поколение тя се предава. Един ден и ти ще я предадеш някому и ще се освободиш. И ще благодариш, че си се освободил от едно наследство, което ти е причинило голяма вреда.

Какво остана в ума ви? Всичко в света се постига само когато човек има малко светлина. Необходим е огън; необходима е и светлина. Огънят и светлината носят свобода, понеже размразяват човека. А размразяването на човека – това е свободата. Имаш по-широк простор. Огънят и светлината – това е, което наричат любов. Вие го наричате любов. Аз го наричам свещения огън, който трябва да гори. Както и да гори, по какъвто и да е начин – радвайте се на това горене! И на тази светлина се радвайте, каквато и да е тя! И не обръщайте внимание на погрешките на хората, само ги имайте предвид. Каквато и погрешка да дойде при теб, да можеш да видиш, че тя не е погрешка.

Какво значи думата *милост*! *Лост* на английски значи изгубено. *Лост* на български значи едно оръдие, с което да издигнеш нещо. *Ми-лост* значи да ти е приятно, че си изгубил нещо. Да си се изгубил от сиромашията и после да ти е приятно, че си се намерил в богатството. Изгубените неща трябва да станат лост, който да повдигне човека. Милостта е един лост, който повдига човека. Паднал си – тури своя лост, милостта, повдигни се нагоре.

Не допускайте в себе си отрицателна мисъл! Всякога мислете, че всичко онова, което Бог е създал, е съвършено. Никога не допускайте отрицателна мисъл, каквато и да е тя, колкото и малка да е. Като дойдете до Бога, там да имате само една мисъл. Оставете всичко друго. Вие може да допускате, че злото съществува някъде, но като дойде до Божествения свят, кажете, че Бог всичко може да направи. Отхвърлете всичко друго! Може да страдате, но не мислете, че Бог ви измъчва. Бог не съизволява в мъченията на хората. Ако Бог е допуснал мъчнотиите на хората, то е по съвсем други причини. Ние се мъчим, понеже не разбираме. И затова, дръжте Името Божие в себе си чисто и свято. Ако вие можете да пазите Името Божие чисто и свято в себе си, всичко ще ви върви. Всичките нещастия в света идат от неспазването светостта на Името на Бога. Щом го опетните, ще дойдат най-големите нещастия в света върху вас. Това е едно свещено правило, което трябва да пазите, и никому не го казвайте. Пазете Името Божие чисто и свято! И ако не

можете да вярвате в Бога, вярвайте в един добър човек; ако не можете да вярвате в един добър човек, то вярвайте в себе си. Някои вярват в Бога, вярват и в себе си. Да вярваш в себе си, значи да вярваш в онова свое Божествено естество, което не прави погрешки. Не вярвай в онова, което се сърди в тебе. Не вярвай в онова, което се колебае в тебе. Но вярвай в това, което не се сърди, което не се колебае, което има вяра, което вярва в себе си. И като вярваш в своя ближен – пак същото. Има нещо променливо в него, защото променливото в човека е човекът, не е Бог. Непроменливите неща са еднакви при всички условия. Те са реалното.

Казвам: пазете Името Божие свято и тогава всичките ви работи ще вървят добре.

Отче наш

9. лекция, 20 ноември 1935 г., София, Изгрев, 6 ч. 55 м.

КЪМ ИЗВОРА

Отче наш

Ще прочета 21. стих от 14. гл. на Евангелието от Йоан.

Аз смея да кажа
Духът Божий

Коя е основната мисъл на миналата лекция?

Попитали един ученик: „Коя е основната мисъл?“. Той казал: „Основната мисъл е да ходя на училище“. Да се ходи на училище, не е основна мисъл. И да се говори, не е основна мисъл. Да се яде – и това не е основна мисъл. Без храна не може, но какво се разбира под думата *хранене*. Едно месоядно животно може да каже, че без месо не може; овцата ще каже, че без трева не може; птицата ще каже: „Без крила не може“; конят ще каже: „Без крака не може“. Не може да се разреши така въпросът, това са относителни неща. Трябва да се разбира идеята, която се изразява с думата *ядене*. Може да се възрази, че човек и без да разбира какво значи ядене, яде; и без да разбира какво е животът, живее. Но има грамадна разлика между това да живееш с разбиране и да живееш без разбиране. Ако пътуваш през гора, където няма път, и после пътуваш през гора, където има път, ще имаш две различни опитности. Без път и с път – това е без знание и със знание. Понякога вие сте склонни да казвате, че това, което знаете, ви стига. Би било добре, ако то е достатъчно. Би било добре, ако можеш, само с едно ядене да минеш през целия си живот, или поне за една година. А ти три пъти на ден ядеш. След като се нахраниш, мислиш, че си свършил и няма да се нуждаеш вече, но след няколко часа пак се явява същата нужда от храна, явява се глад. Гладът е един добър признак. Ако не знаеш как да се справиш с него, от глада може да се роди страхът, а от страха се раждат болестите. Понякога, след като някой гладува дълго време, уплашва

се и идат болестите. Друг път от глад хората оздравяват; човек, който се е разболял от много ядене, като гладува 1, 2, 3, 4, 5 дни, оздравява.

Какво понятие има човек за съзнанието и за реалността? В живота си той има радости и скърби и съзнава, че живее. Той съзнава, че има някаква промяна в живота. Тази промяна става незабележимо. Виждаме, че вън от нашето съзнание има нещо, което ни ограничава. Има един път, но какъв е той? Виждаме Слънцето, Месечината, звездите и пр. – това са наши понятия. Ти виждаш Слънцето, но не знаеш какво е. Философите се занимават с тия въпроси. Някой философ казва: „Няма нито Слънце, нито звезди – нищо няма. Човек сам си ги е създал. Той си е въобразил, че има болести, страдания, но такива неща няма. Въобразяваш си, че кракът те боли, но няма никаква болест. Въобразяваш си, че си здрав – и здрав си. Въобразяваш си, че си болен – и болен си. Въобразяваш си, че си учен – учен си. Въобразяваш си, че си невежа – невежа си. Въобразяваш си, че можеш да свириш – и можеш да свириш“. Философите са много интересни. И аз някой път харесвам тяхната философия. „Сиромах си – въобразяваш си, че има сиромашия. Няма такова нещо“. Като мислиш, че недъгът е нещо реално, ти не можеш да се освободиш от него. Трябва да го отказваш. Казваш: „Реална е болестта“. Ако болестта е реална, ти не можеш да се освободиш от нея. Трънът, който е влязъл в тялото ти, не е нещо реално; той не е роден в теб, дошъл е някъде отвън – преходно положение е това. Представете си, че е паднал сняг. Реален ли е той? След някое време се стопява, изчезва. Къде е отишъл? Или водата, която е студена, реална ли е – лятно време тя се стопля. Разбира се, понякога ви е нужна малко философия.

Някои от вас изучават специфична философия; например – философията на сиромашията. Пари няма. Какво ще се прави? Не е свободен човек при сиромашията. Какво нещо е сиромашията? Какви са външните ѝ качества? Лицето на сиромаха е хлътнало, цветът му не е чист, очите му са хлътнали, сухичък е, не можеш да намериш у него благоутробие, прилича на някой чироз, на вейка.

Един богат и един сиромах вървят заедно: богатият – със съзнание, че има пари в банката, върви изправен, а сиромахът се е сгънал. Гледам ги и си правя едно друго заключение. Казвам си: чудна работа! Този, който върви така огънат, казва, че е сиромах, а аз виждам, че в Природата всички дървета, които са богати с плодове, се огъват. Който е огънат, е богат с нещо, с плодове, а пък ония, които са сухи дървета и нямат плод, стърчат право нагоре. Когато човек няма нищо в главата си, мисли, че е богат, а пък онзи, който има нещо, мисли, че е сиромах. Как ще обясните това, откъде е влязло в ума на бедния човек, че е беден? Бедният е богат, а богатият е беден – разменили са тези състояния в ума си. Дайте обяснение на това. То е хипноза: богатите са хипнотизирани, че са богати. Той няма нито пет пари в истинската банка, но е хипнотизиран. И сиромахът е хипнотизиран, че е сиромах – той е богат, има пари в тази банка, а е хипнотизиран, че е беден и че няма нищо в банката.

Гледам, понякога някои сестри не мислят сериозно. Ако някоя сестра е със съвсем хлътнали страни, казват, че е съвсем осиромашала, „не ѝ върви със здравето“. А ако стане лицето ѝ малко пълно, набъбне, казват: „Надула се е много“ – пак лошо. От това богатство трябва да дадете някъде.

Сега, да пристъпим към основната мисъл. В какво може да се приложи любовта? В света – за да уравновеси тя твоя ум. Хората са прилагали любовта, но всички противоречия в света, които съществуват, са излезли от любовта – от неразбраната любов. Вземете двама братя. Ако баща им е сиромах и нищо не им е оставил, ще си живеят добре. Единият брат работи и другият брат работи – няма за какво да се карат. Но, ако бащата, който е обичал синовете си, е спечелил пари и ги е оставил на тях, заради тази любов на баща си, те ще се скарат кой да вземе повече. Това можем да пренесем и в религиозните общества; понякога и тук се делят хората: кой е по-светия, кой изпълнява повече Божията Воля, кой обича повече Бога и кого Бог обича повече, кого по-малко. Казват: „Комуто е дал повече, повече е обичан, а комуто е дал по-малко, по-малко е обичан“. Добре, ако пренесем това в живота, дали е вярно? От два коня, единият от

които е повече натоварен, а другият по -малко, кой е повече обичан? Това са посторонни разсъждения, нас не ни интересува, че някого товарят повече, а някого по-малко. Ние вадим заключение, че натовареният кон е по-силен, но и то е относително. А някой път и на здравите коне няма какво да натоварите и те вървят свободно. Ако натоварят някой кон, който не е силен, той няма да може да изнася товара.

Като казвам, че животът е тежък, имам предвид, че ние пренасяме известен товар. Някой път казваме: „Тежи ми това чувство“. Или някоя постъпка ти тежи, мъчно можеш да я носиш. Някои постъпки са тежки. Понякога една дума мъчно можеш да я носиш – и думите тежат. Някой твой близък те е натоварил с тежка дума и се върнеш неспокоен; искаш да бъдеш спокоен, но тежък ти е товарът. Аз не зная как вие се освобождавате от тежките мисли. Представете си, че сте вегетарианец. Заспите и сънувате, че ви гощават с кокошка; ядете хубаво, на общо основание. Събуждате се и у вас веднага се явява едно противоречие. Какво ви е накарало да ядете кокошка в съня си? В будно състояние вие сте прекрасен вегетарианец, а в сънно състояние не сте. Някои хора казват, че в сънно състояние правят неща, които иначе не одобряват. Вие, в будно състояние и в сънно състояние, същият човек ли сте? Как мислите? Човекът, който мисли разумно и този, който прави погрешки, един и същ човек ли е? Това са хубави въпроси за разсъждение. Ако някой те бутне и ти поради това бутнеш другиго, причината не си ти.

Сега, нека от тия разсъждения да се изясни вътрешната страна на въпроса, върху който се спираме. Преди 2000 години, когато е бил на Земята, какво е учил Христос? Всеки казва: „Ето какво е учил Христос“. Но Христос не само е учил, Той е живял. Два извода можете да имате. Единият е: това, което е учил Христос, ние не можем да го учим и това, което е живял Христос, ние не можем да го живеем. А другото заключение е: това, което е учил Христос, можем да го учим и това, което е живял Христос, можем да го живеем. Какво е учил Христос? Учил е любовта. Той казва на едно място: „Както Ме Отец възлюби, така и Аз ви възлюбих. Онова, което Отец Ми прави, и Аз го правя“. Не можете ли

и вие да кажете така: „Както ме е възлюбил Христос, така и аз възлюбих вас“? Христос не казва: „Както Отец Ме възлюби, така и Аз Го възлюбих“. Ако вие обичате този, който ви обича, какво придобивате с това? В дадения случай ти не можеш да обичаш човека, който те обича. Ако разсъждавате философски, невъзможно е: ти не можеш да дадеш на човека, който ти дава; ти си гладен и той ти дава. Здравият помага на болния, болният не може да помага на здравия. Това са наши твърдения. В случая, ти не можеш да обичаш онзи, който те обича, но ти можеш да обичаш другиго. Ако си болен и някой ти даде цяр, ти можеш да дадеш от цера на някого, който е по-болен от теб. Ще му кажеш: „На мен ми дадоха от този цяр, аз се излекувах и мога да дам от него и на теб“. От любовта, която ти дават, ти можеш да дадеш. Разбиране трябва да имате. Много пъти хората се сърдят. Обичаш някого и се сърдиш, че и той не те обича. Вие искате невъзможното. Който те обича, нека да се радва, ако любовта, която той показва към теб, ти я покажеш към другиго. Аз наричам това верижна любов, на която вие не се спирате. Вие се спирате на обратно-пропорционалните действия. Кои действия са обратно-пропорционални? Коя мисъл е обратно-пропорционална? Това са съвсем отвлечени въпроси. Не мислете, че е лесна работа това. Съвсем мъчна работа е. Ако ви се даде тема: *Обратно-пропорционални действия*, какво ще напишете?

Малко разсъждения сега. Да допуснем, че сте студент в някой университет, ученик в някоя българска гимназия, в някой американски или английски колеж. Може ли студент, който слуша лекциите на един професор, да му предаде нещо? Ти ще възприемаш, ти нищо не можеш да предадеш на професора. По отношение на знанието, което си приел, законът е същият. Някои ученици могат да кажат: „Не можах да разбера темата“. Другите ученици започват да я обясняват. Като научиш нещо добре, ти можеш да го предадеш на другите ученици; ако ти си разбрал, можеш да обясняваш и на другите. Следователно невъзможно е да обичаме онзи, който ни обича – той винаги стои по-високо от нас и в дадения случай няма нужда от нашата обич.

Тогава вие ще дойдете в стълкновение с мисълта, че трябва да обичаме Господа. То е друг въпрос вече. Ти не можеш да обичаш любовта. Правили ли сте опит да обичате любовта? Вие правили ли сте опит, както седите, да видите лицето си? Как ще го видиш? Въобразяваш си го. Имаш едно смътно понятие, но нямаш ясна представа за него. Все таки, трябва да имаш едно огледало. Това е нашето съзнание – ние се оглеждаме чрез другите хора. Като видиш друг човек, ти можеш да се сравняваш с него. Другият човек може да те познае по-лесно, отколкото ти себе си да познаеш. Тогава прав е бил българинът от онзи анекдот, който влязъл в една баня, съблякъл се и, понеже всички били голи, вързал си една мартеница, да не се изгуби. Понякога и нас ни е страх приблизително по този начин. Вижда ви се смешно, че този българин го било страх да не се изгуби в банята, вижда ви се тази работа малко чапрашък, но някой път и вас ви е страх да идете в света, за да не би да се изгубите, защото сте християни. Или ви е страх да пуснете дъщеря си или сина си, да не би да изгубят това, което имат. От какво се страхувате? Кое ви дава повод? Ако, след като влезете в света, вашето християнство може да се изгуби, значи то нищо не струва, то е било нещо относително.

Трябва да имате една велика идея: Любовта на Христа! Ако ти влезеш в света с любовта, която Христос е имал, никой не би бил в състояние да ти я отнеме. И доброто, което е в теб, също – ако ти имаш същинското добро, то по никой начин не може да се изгуби. Няма какво да се страхуваш.

Някой път казвате: „Да не би да падне някой“. Но падането не представлява реалност. Цитирате Писанието: „Онзи, който стои, да гледа да не падне“. Това е друга философия, означава физическото поле – трябва да внимавам, да не би да се спъна и да падна. Но, след като падна, ще стана. Аз изменям ли се, след като падна? Преставам ли да бъда човекът, който съм бил? Аз съм професор; след като съм паднал, изменя ли се моето естество? Професорът ще стане, ще си изчисти дрехата и ще каже: „Трябва да внимавам другия път“; след това ще отиде и ще държи отлична лекция на студентите. Някой, като падне, казва: „Аз съм паднал

човек, закъсах, няма вече ония убеждения“. Ето какви са философските изводи сега. Това не е падане. Ти си изгубил нещо; ако си го изгубил, то не е реално. Ако ти вярваш, че Бог не те обича, то е заблуждение. Ако вярваш, че учението Христово е за теб непостижимо, то е друго заблуждение. Ако вярваш, че след като умреш, няма да живееш, то е едно заблуждение. Ако, след като си паднал, мислиш, че не можеш да станеш, то е друго заблуждение. Има неща, в които човек не вярва. Или, правиш разлика между евангелист и православен – още едно заблуждение. Ти не си нито православен, нито евангелист – никакъв не си, ти си се боядисал. Туриш си една червена дреха на гърба и минаваш за българин; туриш си синя дреха и минаваш за англичанин. Червената дреха няма нищо общо с българина, нито синята – с англичанина. Откъде взеха българите своето име? Не знаят. Вие откъде взехте своето име: Стоян, Петко, Драган? Ти се родиш, турят те в купола, искаш-не искаш – ударят ти печат и казват: „Иванчо“. Оттам насетне носите името Иванчо, или Драган, Стоян и пр., или Марийка, Драганка, Петканка. Хубаво. Пита ме някой: „Какво е било моето име в миналото прераждане?“. Че ти не си имал име в миналото прераждане. Много кучета има, които минават с името Цезар – но цезар ли е кучето, може ли да бъде то цезар?

Това, което безпокои човека, не е реално. Всякога трябва да знаете, че всяко безпокойство, което влиза в човека, е преходно състояние, то не е нещо реално. Това, което тревожи душата, то не е реално, то е преходно състояние. Даже мога да ви обясня вашето остаряване. Без да искате, вие остарявате. Първо сте малко дете, милваха ви; милват ви, милват ви, вие растете. Ако сте мъж, поникват ви мустаци и казват за вас: „Той е зрял мъж“. Ако сте мома, косите ви станат дълги, спуснете ги – момеете се. Момъкът до едно време е красив, после огрубява, огрубява, после лицето му започва да се сбръчква – изменя се. Не можем да си представим как става това. Представете си, че имате един спътник, който може да рисува и обича да туря маски на лицето ви, когато заспите. Той всякога залепва маската, когато спиш. Заспиваш – слага ти една маска, след време пак идва и ти слага

друга маска. Много тънки са те, по една хилядна част от милиметъра. С години той туря, туря, и най-после ти тури една маска на стар дядо, и ти казваш: „Остарях вече“. Той те е хипнотизирал и ти повярваш. А законът за миенето от какво произтича? Сутрин, като станете, защо се миете? Законът за миенето е останал от древността – за да можете да махнете тая маска, която са ви турили. А вие се миете сега за чистота – но маската остава. Забравили сте начина как да се разложи тази маска и да се махне, да не остане нищо от онова, с което онзи иска да ви състари.

Като ви гледам, вие не знаете да се миете. Много съжалявам, че не знаете. Някои от вас изобщо не знаят, а при това се препоръчват. Това е един голям недъг. Казвате: „Аз остарях“ и като достойнство го мислите. Никакво достойнство не е. Голям невежа си и не знаеш как да се миеш. Както човек остарява, така може да стане лош, по същия начин. Законът е пак същият. Днес някой ти внуши една особена мисъл, утре друга, после трета, четвърта и т.н. – изопачи съзнанието ти. Можеш да измениш съзнанието на човека, да му дадеш съвсем друго направление. Поне сегашната наука показва: могат да приведат човека в магнетичен сън и да му внушат идея, че след 3-4-5-6 месеца или след една година, ще направи нещо. Като дойде времето, той веднага отива да го извърши. Много пъти вие имате състояния, които са хипнотични, вложени са във вас отвън. Дойде ти един нагон да направиш нещо, дойде ти например желание да пийнеш – те идват отвън.

Да ви кажа един пример в какво стои хипнозата. Заминалият Петко Гумнеров ми разказа своя опитност. Отива да купува оцет от една кръчма, където имало и гостилница. Гледа той – всички ядат печени момици от агнета. И той удря по масата и казва: „Момици ми дайте!“. Но веднага си казва: „Чудя се с кой ум направи това! Ти ли си? С кой ум си? Оцет отиваш да купуваш, а пък казваш да ти дадат момици. Петко, слушай. Как така искаш да закачиш вегетарианството на гвоздея?!“. И казва тогава на гостилничаря: „Бързам, сега нямам време“, взема си шишето с оцета и веднага си отива. И се пита: „Как се забравих? Исках да ям момици – вегетарианството изчезна“. Как ще си обясните това? Хип-

ноза е това. Станеш сутринта – недоволен си, намусен си – хипнотизиран си. Човек първо трябва да се освободи от хипнозата.

В Природата съществуват особени състояния. Например ти си раздразнен, но не знаеш причините. А трябва да има някаква причина. Например негодуваш – съществува една неправда и ти негодуваш. Ще изправиш неправдата! Сила се изисква, за да изправиш една погрешка. Станеш сутринта неразположен, без никаква видима причина, и казваш: „Днес не искам да слушам никого“. Трябва да знаеш причините. Ако имаш едно страдание, то може да е метод, за да се научиш как да изправиш една своя погрешка. Например, когато човек се гневи, трябва да знае, че гневът е един метод за лекуване. Ти си мързелив – малко ще се разгневиш на мързела, ще му тропнеш с крак и ще кажеш: „Ще станеш! На работа ще отидеш!“. Или някога обичаш да режеш на общо основание; говориш, което трябва и което не трябва. Не говори неща, които не трябва, които не знаеш. Не препоръчвай хора, които не познаваш, нито ги хвали, нито ги укорявай. Това, което не познаваш, не го препоръчвай. И този, когото не обичаш, не го подценявай, защото ще направиш две погрешки.

Казвате: „Да следваме Христовото учение“. Как ще го следвате? То е цяла наука. Любовта е една отлична наука. За да я следваш, трябва да учиш. Казвате: „Да ходим по примера на Христа“. Ти имаш вземане-даване с хората, имаш полица да плащаш, но Христос пари с полици не е вземал. Какви са правилата? Имаш неща в живота си, които Христос не ги е правил. Искаш да отидеш на бал – Христос не е дал правила какво да правиш на бал. Или искаш да се жениш – Христос не е дал правила колко прикя трябва да приготвиш. Има неща, които не са реални, ние сме създали цял свят, който няма никакво отношение с Реалността. Ние сме се натоварили с излишни обряди, форми и веруюта, от които трябва да се освободим. Природата ни е дала правила за това. Един орех трябва да се освободи от първата си черупка; той има една черупка, която му е потребна до известно време, но след като узрее, тя се разпуква и той остава с една втора, поява черупка. Онзи, който иска да яде ореха, трябва да счупи

яката черупка и като я отдели, да остане самата ядка. А някой, който е още по-напреднал, ще обели и ципата на тая ядка. Тази ципа съдържа йод от органичен произход. Ако искате да приемете йод, яжте орехи. Те действат лечебно в даден случай.

Сега, аз ви навеждам да мислите върху тия неща. Те самите нямат нищо общо с правата мисъл. Първо трябва да мислим – потребна е една права мисъл. Бог е създал света. Как го е създал, ние не знаем. Той го е наредил така. Как го е наредил – и това не знаем. Какво иска от нас – и това не знаем. Ние мислим, че вършим Волята Божия, но това е според нас. Някой казва, че е слушал Гласа Божий. Той може да Го е слушал, но аз не зная това. Господ му е казал нещо, но аз не мога да зная какво му е казал, това е негова опитност. Когато Бог говори на някого, за мен това е нещо непонятно. Когато Бог говори на мен, аз ще разбера какво е това. Някой казва за някого: „Нему Господ му говори“. По какво се отличават ония хора, на които Бог е говорил? Трябва да има една съществена разлика. Ще направя сравнение. По какво се отличава желязото, което са турено в огъня? Като туриш желязо при 150-200-300 градуса, то веднага светне, нажежава се. Но намажи го с бяла боя – то пак ще светне и някой може да каже, че е било в огъня. Дори да е било в огъня желязото, после то е изгубило качеството на топлината. Желязото лесно изстива. Законът е същият и в друго отношение. Ако ти си бил в огъня на любовта и, като желязото, лесно изстиваш, тогава какво става с теб? Ти си в един свят, който не е реален. Едно качество, което любовта предава някому, то е неизгубимо. Значи любовта – това е свещеният огън на безсмъртието. Ти не можеш да станеш безсмъртен без него. Алхимиците са изучавали този закон на безсмъртието. Ти не можеш да станеш безсмъртен, ако най-първо не се научиш да влизаш в огъня на любовта. Любовта е огън. Трябва да знаеш да влизаш в него постепенно, за да свикнеш с температурата на любовта. Защото, ако сложиш дървото в огъня, то почернява, става на въглен. Много хора, които са влезли в огъня на любовта, почерняват. Черната раса мина през една любов, от която изгоря. Други хора минаха през любовта и станаха жълти. Белите минаха

и отидоха малко по-нататък. А следващата раса, като мине през огъня на любовта, ще свети, ще стане светеща.

Вие искате да знаете какво нещо е християнството. Питам: това верую, което сега имате, какво ще ви ползва? Вярването в Христа какво ще ви ползва? Христос казва: „Ако Ме любите, ще опазите Моите заповеди“. Вие трябва да обичате! Ако ти, всеки ден, не можеш да минеш през огъня на любовта, не можеш да напредваш! Като станеш сутрин, ти трябва да минеш през огъня на любовта. Запалете сутрин огъня си! Чудно е, че като станете, не палите огъня на сърцето си. Поне вижте дали има огън, или не. Потребно е. Казвате: „Студено ми е днес сърцето“. Щом ти е изстинало сърцето, не може да се говори за идеален живот. Култура може да има само там, където може да съществува огънят на любовта.

Не говорете за външната любов. Има една модна любов. Аз сега ви говоря за онази любов, която носи огън в себе си. Тя постепенно трябва да се усилва. В усилването на любовта трябва да имате издръжливост. Силна любов е оная, която не се губи. Всяка любов, която се губи, е слаба. Всяка любов, която най-малките неща могат да я видоизменят, е слаба любов. Онази любов е истинска, която издържа при каквито и да е условия. Тя е любов! Когато се мени, не е любов. Някой казва: „Едно време се обичахме. Сега мина това“. Каква е разликата между едно време и сега? Двама души в един и същи свят живеят, същата светлина, същия въздух приемат, при същите условия живеят и казва някой: „Единия човек обичам, а другия не обичам“. Къде е причината? Казвате: „Животът е такъв“. В неразбирането е причината. Онзи, който обича, има разбиране. Онзи, който не разбира, няма любов. При слабо разбиране има слаба любов.

Казвам: вие имате обикновения огън на любовта, който изгасва. Който се е пекъл в този огън, все на въглен е ставал. Той почернява и остарява, обезсмисля се животът му. Всеки от вас, който е минал през обикновената любов, ще има обикновения живот. Няма изключение. Аз гледам някои хора, колкото повече остаряват, погрозняват, казват: „Свърши се!“. Какво се е свършило? Нищо не се е свършило. Ще гориш и като нямаш повече какво да гориш, ще станеш

на чер въглен. И тогава ще те вземат от огнището и ще те турят настрани. Може би в бъдеще ще дойде някой учен човек, който ще извади от тия каменни, обикновени въглища, нещо по-хубаво.

Казвате: „Да ни заговори Духът в нас!“. Трябва да различавате – може някой път да се имитира Духа. Вземете например една грамофонна плоча, която представя някое музикално творение; това самото музикално творение ли е? Хиляди плочи има, които представят класически парчета, но има грамадна разлика. Аз даже не искам да слушам грамофонна плоча, понеже ще ми се развали ухото – тия грамофони, това радио, това съскане. За децата е хубаво, но аз си пусна моето радио. И аз си имам радио. То прилича на онова, което разказват за Едисон. Като правел своите наблюдения, след като е работил целия ден, дрехите му били опръскани с мазнини, които с нищо не можеш да изчистиш. Той имал голям диск; сядал на него, пускал ток от 10-20 000 волта и след 10 минути всичките дрехи се изчиствали, не оставало нищо по тях. Казвам: ако вие пуснете вашето вътрешно радио, ще разберете, че има музика, която чисти съзнанието. Като пуснеш радиото, тя те тонира – изведнъж добиваш смисъл, крила добиваш и меланхолията, неразположението, подозрението и неверието – всичко това изчезва и ти се повдигаш. Това е музика!

Я сега ми изпейте *Бог е Любов*. Как ще я изпеете? Откъде ще почнете? С кой тон ще започнете *Бог е Любов*? *До* е основният тон. С *до* ще започнете. В началото е любовта – ти не можеш да вземеш нито тон по-горе или по-долу. При каквито и да е условия, ти не можеш да вземеш друг тон, освен *до*. И болен да си, и здрав да си – ще го вземеш. Така ти разбираш любовта. И ако дойдеш до любовта, този тон ще влезе в теб – ще има място. В музиката, ако вземеш правилно един тон, ще почувстваш малко трепване в слънчевия възел. А ако не вземеш вярно тона, там не трепва – ти не си музикант. Трепване трябва да има там – музикален трепет. Когато има трепет, той се предава. Трепет трябва да има човек, музикален трепет! Музикалният трепет, първо, е една способност; после, той се поддържа с едно вътрешно чувство.

Сега, това са посторонни обяснения за любовта, която имаме. Имаме една идея, но тя може да е такава, че съвсем да не ни е насочила в правия път. Например, като мислим за Бога, ние се плашим от Него, мислим, че Той е голям, силен, и всичко това, искаме да си Го представим като нещо физично. Бог, вън от нас, не съществува. Той не е нещо външно. Ние все Му приписваме едно триизмерно съществуване, слагаме Го в триизмерния свят. Бог не е триизмерно същество. Той съдържа в себе си всички измерения. Той прониква дълбоко и вътре в теб. Ако ти си паднал духом и ако внимаваш, ще чуеш в себе си Глас: „Стани! Не се обезсърчавай!“. Какъв ще бъде резултатът, като чуеш Гласа в себе си? Какво ще ти каже Божият Глас, като се обезсърчиш? Преведете го на български. Аз харесвам една дума на български. Тя е думата *благост*. Не можеш да преведеш на английски думата *благост*.

Искам да разсъждавате като ученици. Не се чувствайте, като че сте на подсъдимата скамейка и че искам да ви обвиня. Аз ще ви представя една картина, а вие не правете тази погрешка, на която всички сте изложени. Ето къде правите погрешка. Представете си, че имате нужда от вода. Такава хубава вода в града, където живеете, няма; горе, в планината, на 10 километра от града има отличен извор. И всички хора, които искат хубава вода, вземат си стомничка, напълват я там и се връщат. Сега някой, като тръгне, върви, върви, дойде на половината път, на 5 километра, спира се на пътя и казва: „Кой ще върви нагоре!? Дайте ми малко водица“. Проси. Онзи, който е бил вече на извора, му сипва малко вода. После проси от друг: „Я ми дай малко водица!“. Това е една лоша черта. Не отива там, горе, да си напълни стомната сам. Нека да отиде горе, при извора. Не му давай – нищо повече. Не просете, да ви дадат други вода от стомната. Идете сами горе на извора – и ще бъдете здрави. В съвременния християнски живот всички са просяци. Искат малко вода от стомната, защото горе духа! Не че няма да му дам. Аз ще му налея, но той ще научи един лош навик. Той ще се върне вкъщи и ще каже: „Изпросих“. Където ще проси, по-хубаво е да отиде горе, да си напълни стомната. Защо ще просиш? Образува се един лош навик, една леност, един

мързел; другите хора да работят, а ти да просиш. Да кажем, че аз му напълня стомната веднъж, дваж, три, четири пъти – аз печеля, но той губи.

Сега, изводът, правилото, което следва: не се спирай в пътя си! Ти си се запътил за вода, за Божествения извор – не се спирай насред пътя, да просиш от любовта на другите хора. Иди, напълни си стомната и като се върнеш, никому не давай. Ще кажеш: „Може ли това?“. Като се върнеш, дай на ония, които не могат да ходят на извора, които са сакати, клосни, хроми – по една малка чашка можеш да им дадеш. На здрави хора не давай. Който е със здрави крака – да се стегне, този син майчин. Щом си здрав, стегни се – нагоре, към извора!

Вие постоянно се оплаквате: „Не живеем тъй, както трябва“. Кой е крив, че не живеете както трябва? – „Големи бели имам, откакто съм тръгнал в този път.“ Чудни сте вие! Ако ви сполитат бели, значи Небето ви обръща внимание. Кои моми в света имат бели? Красивите, хубавите моми – задирят ги момците. Грозните моми никой не ги задиря, те нямат никакви бели. Кое е по-хубаво? Здравите хора имат бели: ще ги хванат и ще ги натоварят, ще ги турят на работа. А при болните ще седят милосърдни сестри да ги гледат, а те ще лежат. Кое е по-хубаво? Ние все искаме да лежим и да ни гледат. По креватите са болните. Да бъдеш здрав. Здравето – това е Божията Любов. Ако обичаш ближния си, ще направиш като онзи самарянин, който, като срещне гладен, завежда го в гостилницата, плаща и казва: „Каквото похарчите, после аз ще платя“. Значи ближният е онзи, който има нужда. От онази любов, която Бог ти е дал, да му дадеш и да му покажеш пътя. Не само да му помогнеш и да му дадеш, но да му покажеш пътя – откъде си взел тази хубава вода. Ще му кажеш: „Да направим една хубава разходка. Ще те заведа при един извор, да си вземеш вода. И всякога, когато имаш нужда, ще си вземаш от този извор“.

Сега какво разбрахте? Какво можете да направите? Ако ви кажа, че продавам лотарийни билети и като вземете един билет, който струва 1000 лева, ще спечелите 100 000 лева, всеки от вас ще намери 1000 лева, нали? Аз ви казвам: „Дайте 1000 лева. Ако не спечелите, аз плащам. 100 000 лева

печалба ще имате“. Това е един стимул. До вечерта всички ще бъдете кандидати, всеки ще намери оттук-оттам, ще изпроси. Но ако кажа: „Дайте 1000 лева, за да придобиете 100 лева„, колцина от вас ще дадат? Всеки ще каже: „Тая работа не е за мен, аз не се занимавам с лотария, която взема повече и дава по-малко, а с такава, която взема по-малко и дава повече“. Навеждам ви на един закон: всякога онова, което трябва да ви стимулира в живота, трябва да бъде мощно. Стоте хиляди лева аз ги вземам като един мощен мотив, като лост, който ни подтиква. Любовта е най-силният двигател, тя не е само механична сила. Тя е свещеният огън, свещеното чувство, свещената мисъл. Тя е животът в света. Нещо повече от живота – тя носи живота в себе си. Бог е облечен с любов, Бог е познат на нас само като любов. Любовта е външната страна, която изявява Битието. Битието, вън от любовта, ние не го знаем какво е.

Дотолкова, доколкото един човек има любов към нас, ние можем да си съставим едно вътрешно понятие за него; иначе, ние не знаем какъв е той. Вие ме слушате сега, но то е едно външно схващане. Какво говоря – аз го знам, а вие не знаете какво съм казал всъщност. Вие правите една комбинация и казвате: „Така и така е казал Учителя“. Казал е нещо Христос. Не, това е ваше понятие. Това знание, което сега имате, не е реално. То е от втора, трета ръка, то не е от извора, ти си го просил. Аз не бих искал да взема Божията Любов от една човешка чешма, бих предпочел да умра, отколкото да я взема така. Тя ще ми причини по-големи страдания, отколкото смъртта. Ако ще взема Божията Любов, ще я взема от нейния извор. По-добре светлината, която излиза направо от Слънцето, отколкото светлината, която се отразява – тя няма тая жизненост в себе си. Човешката душа, за да се повдигне, трябва да има Божията Любов в нейната чистота. Щом любовта влезе в една човешка стомна, тя вече е придобила известен оттенък, известни качества и не може да ви предаде това, което носи. Ти по-скоро ще приемеш качествата на стомната, отколкото качествата на любовта. Затова любовта не търпи никакви форми. И не можеш да я вземеш от никаква форма. Ако мислиш, че от някой човек можеш да добиеш любовта, да те обича, ти се

лъжеш. Това, че мислите, че някой ви обича, са ваши заблуждения. Че обичате – това може да го знаете, но че друг ви обича – това само той може да знае. Вие никога не можете да знаете дали някой ви обича, или не, защото, за да ви обича, трябва най-първо Бог да го обича. Който и да е, за да ви обича, Бог трябва да го е обикнал, да го обича. Онзи, когото Бог не обича, той не може да ви обича. Любовта, вън от Бога, не съществува. Той в Бога не вярва, в нищо не вярва – и казва, че ви обича. Това е лъжа! Той ще има нещо привидно като любов, но това не е любов!

Христос казва: „Както Отец Ме възлюби, така и Аз ви възлюбих“. Любовта от Бога се предава. Христос е бил проводник на Божията Любов. Тя минава през Него. Значи Любовта на Бога през мен може да мине във вас и да се предава надолу, всички може да обиколи. Така се предава любовта. Един човек, когото Бог е обикнал, от него любовта може да мине във вас и после във втори, в трети и т.н. Свързани са хората. Всички съставляват едно цяло. Трябва да имате ясна представа за това. Всички клони и листа на едно дърво, доколкото са свързани, черпят сокове от дървото и са живи. Ако един лист се отдели от дървото, той не може да черпи сокове от него и изсъхва.

Каква трябва да бъде идеята в ума ви? Само когато човек е на Дървото на живота, само тогава Божията Любов може да се пренесе в него и може да функционира. Когато някой каже, че Божията Любов не може да функционира в нас, причината за това сме ние. Животът има две фази. Когато има любов, животът се осмисля, а когато я няма, се обезсмисля. Любовта е, която носи всичкото разнообразие в света и всички други блага на живота. След като дойде тя, всички други блага и всички постижения ще дойдат. Онзи, който не е разбрал любовта, той разсъждава и търси по особен начин. Той счита, че някои неща са грешни, а други не са. Щом влезе любовта да живее в теб, за теб грехът престава да съществува. Щом Любовта влезе в сърцето – Божията любов – грехът изчезва, понеже всяко нещо, което се допира до Любовта, се очиства. Тя очиства всичко! Някой изгаря, някой се разтопява, а някой оживява и възкръсва.

Любовта прави някои на въглени, други топи, трети организира, оживява, а някои възкресява. Любовта възкресява! Значи Божията Любов има степени. Щом си възкръснал, минал си през всичките степени.

Вие чакате нещата да дойдат при вас. Писанието казва: „Които Ме търсят, ще Ме намерят“. Ще Го търсиш! Трябва да потърсиш Господа! Не Господ да те търси, а ти Него. Сега е време не Господ да ви търси, а вие да Го търсите. Не да чакаш Той да те намери, а ти ще пребродиш целия свят, за да Го намериш. На ваш език казано: като намериш Любовта, тогава ще се осмисли животът. Ти чакаш сега, дано да дойде вдъхновение; минават се ден, два, месец, година – не идва. Слушаш някой проповедник и казваш: „Дано да дойде отнякъде вдъхновение“. Не идва.

Знаете ли на коя врата хлопа Христос? Една врата има, на която хлопа – човешката душа. Понеже вашите къщи имат няколко врати, вие слушате тези, които хлопат на другите врати, а на тази, на която хлопа Христос, вие не обръщате внимание. Вие Го чакате там, отдето Той никога няма да дойде.

Един български свещеник ми разказа следното. Дошъл при него един калугер, странник, обикалял целия свят, в Света гора бил. Нещо хубаво имало в лицето му, имал правилно лице. Калугерът му поискал пари за път. Свещеникът му казва: „Нямам пари“. Калугерът се поусмихнал и казал: „Като нямаш, от друго място ще намеря“. И си отишъл. Казах на свещеника: „Слушай, този калугер е бил Христос. Той е дошъл да те опита“. – „Така ли?! Аз ще го настигна. Пари има“ Защо в първия случай нямаше пари, а във втория има? Това е като моята задача сега: ако трябва да дадете 1000 лева, за да спечелите 100 000, веднага ще намерите тези 1000. Колко пъти Христос е идвал при вас – като калугер, като просяк, всякак – и вие казвате: „Нямам сега“. И след като си замине, въздишате: „Кога ще дойде Любовта!“. Аз ви говоря за едно състояние. Не искам да ви убеждавам. Да не вземете другата страна.

Казвам: за да се извърши Волята Божия, за да възприемете Божията любов, ще минете през едно противоречие.

И Христос мина през едно противоречие. Когато беше на Небето, Му служеха ангелите, а като дойде на Земята, Той служеше. Той каза: „Син Човечески не дойде да Му послужат“. И запретна Си ръкавите, и работеше. Време е за работа сега! Той сам се оплака, че Син Човечески няма где главата Си да подслони – нямаше къща, нямаше легло. Но Този, който нямаше къде главата Си да подслони, имаше Божията любов, можеше 5000 души да нахрани. А други имаха и хубави къщи, и големи, хубави легла; имаше и първосвещеници, помазани от горе. Този, Който нямаше где главата Си да подслони, имаше Любовта на Бога в Себе Си, а ония, правоверните, я нямаха.

Вие очаквате един ден да възприемете Божията любов, както еврейските първосвещеници. Вие искате да станете чисти и святи, за да отидете при Бога. То е смешно. Няма такова нещо. Любовта предшества святостта. Любовта предшества живота. Любовта предшества всички неща. Ти ще имаш положението на Христа. Христос казва да искаш положението на дете, което не знае какво нещо е грях. И всички тия хитрости на света, които ги знаете – трябва да се отучите от всичко това. Казваш: „Много ми пати главата. Много неща знам“. Аз желая всички вие да се освободите от вашето знание, което имате сега. Като се освободите, като се върнете вкъщи, всички тия въглища ги турете на огнището и ги изгорете, нищо да не остане.

Казвате: „Колко пъти са ме лъгали“. Че какво знание е вашето, щом са ви лъгали? Казвате: „Знаете ли колко пъти съм гладувал?“. Че каква философия има в това, че си гладувал? Ти сам се мамиш. Ония, които пият вино и ракия, те пък са винаги жадни. Те всякога след виното пият вода, но водата, която иде след виното, не хваща място. Ти трябва да престанеш да пиеш вино. За обикновеното вино говоря.

Има едно вино в света, което е направено от най-сладките думи. Има един хляб в света, който е направен от брашното на най-хубавите думи. Най-хубави франзели са те. Това е, за което Христос говори: „Ако не ядете плътта Ми и не пиете кръвта Ми...“, т.е., ако не ядете думите, които ви говоря – те са живот, то е Моята плът, Моята кръв.

Плътта, както се разбира тук, са най-хубавите мисли, най-хубавите думи, най-хубавите дела, с които ангелите се занимават. Ангелите – това са най-съвършените хора в света. Те са били човеци и са станали съвършени хора. И знаят какво нещо е любовта. И когато ти направиш хляб от мислите на ангелите, от техните чувства и постъпки, и ядеш – това е новият живот.

Сега вие всички сте кандидати, чакате да ви обикне някой. Една сестра пита друга: „Какво мисли Учителя за нас?“. Трябва да минете през огъня на любовта, така че всички, които сте въглени, да светнете и да горите. Днешното горене е обикновеното горене и от него се раждат всички нещастия. Докато най-малките работи ви смущават, вие имате обикновения огън на света.

Знаете ли на какво прилича силният човек? Можете ли да сравните един слаб и един силен човек? Можем да ги сравним по два начина. Ако вземем думите в обикновения им смисъл, там, където има сравнение между слаби и силни, не е реалността на нещата. Но аз казвам: добрият човек трябва да се научи да става слаб; не в обикновен смисъл, не слаб от болест, а слаб в друг смисъл. Да бъдеш силен – значи да предаваш любовта, да бъдеш слаб – значи да възприемаш любовта. Аз наричам слабо състоянието, когато възприемам Божията Любов, а пък силен съм, когато тя минава през мен и я предавам. Там, където се предава любовта, там е силата на хората, а там, където се възприема, там е слабостта на хората. Слабостта, в този смисъл, е благословение. Бог, като даде на апостол Павел онзи трън в плътта, каза му: „Моята Сила се показва в твоята немощ“. Когато ти си слаб, това показва, че ти възприемаш Божията Любов. Ако не станеш слаб, не можеш да възприемаш. Това състояние е следното: съвършено да се изпразниш вътрешно – и само тогава ще се изпълниш. Като се изпълниш, ти наново ще станеш силен. По човешки говоря. То е като онзи процес на житното зърно, което, като изникнало, дало плод 30, 60, 100 зърна. Значи всяко едно слабо състояние се сменя, става силно. Всяко зърно, което се сее в земята, става слабо, и това слабо състояние става силно и дава плод – 30, 60, 100 зърна. Значи става

30, 60, 100 пъти по-силно, отколкото е било по-рано. Всяко изпитание в живота, през което минавате, то е сеене. Вие понякога минавате през големи изпити – нещо се е посяло във вас. Отслабнали сте – ако издържите тази ваша слабост, ако разбирате Божия закон, вие ще станете силни и ще станете „30, 60, 100“ – т.е. ще имате 30, 60, 100 пъти по-големи възможности, след като минете тази опитност, отколкото, ако не бяхте минали през нея.

Сега ви говоря за любовта като за енергия, която ви е потребна и в сегашния, и в бъдещия живот – в материалния живот тук, на Земята. Тия въпроси, с които ви занимавам, по никой начин не можете да ги разрешите без любовта. Единствената сила, която може да разреши всички спорни въпроси, е любовта. Там, където има любов, има знание. Там, където има знание, има свобода. Любов, живот, знание, свобода – те вървят всички заедно. Щом имаш любов – ще имаш знание. Щом имаш знание – ще имаш свободата.

Понякога искате да приложите някой Божий закон – и не работи. Къде е причината? Веднъж правих опит с един евангелист в дома му. Беше вечерно време, към 11 часа. Той ми казва: „Поду ми се страната“. Казах му: „Нали е казано в Евангелието: *Ако имаш вяра*? С вяра можеш да се излекуваш“. Той казва: „Как с вяра? Това апостолите го могат, и Христос го може“. Казвам му: „И сега е възможно това. Седни на стола“. Турям ръката си на болното място и го питам: „Боли ли те зъбът?“. – „Не ме боли.“ Но след един час пак го заболява. Казах му: „Защо допусна мисълта, че съм те хипнотизирал? Защо мислиш така?“. Той си помисли: „Какво ми направи този човек на ума? Шашардиса ме“. Той допусна отрицателната мисъл и болката отново започна. Ти можеш да направиш опити сам – ако вярваш в Бога, ще престане болката. Ти се помоли и си легни, и като станеш сутринта, болката ще е минала. Кажи си при лягане, като дете: „Ще се оправи тази работа“. И ще изчезне болката. Каква нужда имам да хипнотизирам? Какво нещо е хипнотизирането? Каква лошевина има в това, да отнемеш болката? Нека да те хипнотизира някой, ако може да ти отнеме болката по този начин. Но то е криво разбиране. Противоречието е

произлязло от хората. Бог не обича противоречията. Той не обича двоеумните хора: „Дали ще ми помогне, или няма да ми помогне; дали е Той, или не е Той“.

При мен са идвали доста български светии. Веднъж, преди 9-10 години, дойде един с кръст, турен на челото. Виждам го, че ме гледа отгоре надолу. Седнахме да ядем. Аз ям както обикновено, а той си взе само малко хляб и сол, за да ми се покаже, че е някой. Казах му: „Само хляб и сол яде ли се?“. Той отговори: „При Бога не се отива с много ядене“. Гледам го, какво да му кажа? Има нещо, което не му харесва. Аз не съм достигнал още дотам – този кръст не мога да го туря на челото си като него. Като си излизаше, казах му на ухото: „Втори път да ми дойдеш по-сладък. Ние си приличаме. Аз пари нямам да си купя такъв кръст, но нося един кръст вътре в себе си и той понякога е толкова тежък. А твоят е толкова лекичък, с такъв кръст е лесна работа. Ти си по-умен от мен, не искаш да се измъчваш с големите кръстове. Аз си вземам урок, втори път ще си направя едно малко кръстче, като твоето“. Той каза: „Ти какво мислиш за мен?“. Рекох: „Да вземеш да изучаваш Словото Божие и да не ходиш по ума нито на православни, нито на евангелисти. Да го разбереш, както Бог го е казал вътре в теб, и да го прилагаш, както знаеш. Ти идваш при мене; човешка работа е тази – защо си турил този кръст? Какво искаш да покажеш с това? Искаш да покажеш, че си християнин, нали така? Направи така (Учителя простира двете си ръце настрани хоризонтално) и ще видиш, че ти си живият кръст. Ние сме живи кръстове. Тия, малките кръстчета да ги оставим, те са забавления за деца“. – „Как за деца?!“ – „За деца са. Онзи, който е напреднал, кръстът му може да свети. Твоят кръст не свети. Я го направи да светне. Моя кръст мога да го направя да светне. Искаш ли да ти покажа?“ Той казва: „Не искам“. – „Ако светне моят кръст, ще отиде и джубето ти, и всичко.“ Той ми казва: „Ти говориш с алегории“. После дойде и неговата светица. Той казва: „Аз се свързах вече“. И затова носи този кръст на челото си. Обвързал се е с жена. Виждам, че тя има отличен ум, той дължи много на нея. У него личното чувство е развито, има мнение за себе си.

Той ме гледа, да не би някак да го надхитря. И разсъждава: „Опасни са тия времена. Могат да ме оплетат“. Казва ми: „Отвсякъде може да дойде дяволът“. Страх го е. Той не иска да каже, но има тази мисъл: „Може и през вас да мине дяволът“. Ако беше казал така, щях да му кажа: „Слушай, ангелът ти е още слаб. Аз имам един дявол – мога да те кача на него, да си отидеш у дома, да не ходиш пеш“. Той ме пита: „Какво да направя?“. Рекох му: „Обичай своята другарка. Ти не я обичаш както трябва. Ще си кажеш, че от Господа ти е дадена. Обичай я. И ще имаш малко смирение“. Представям един разговор между неговите мисли и неговите понятия и схващания. Виждам сега, че го е страх, да не би да го отдалеча от Бога, да не би да изгуби мира, да не потъне в ада. През ума му минава: „Какво е учил Христос? Дали има връзка между това, което този учи и това, което е учил Христос?“. Казвам му: „Остави тия неща. Когато човек говори истината, то се познава. Човек е свободен. Всички хора са излезли от Бога. Всеки си има свои разбирания. И аз си имам своите разбирания, но има нещо общо между мен и теб. Има едно разбиране, което и в теб, и в мен е едно и също“. – „Какво?“ – „Искаш да живееш. Аз харесвам в теб едно нещо: че ти имаш стремеж към Бога.“. Като разглеждам всичките му противоречия, остана в мен хубавото, остана убеждението, че той има стремеж към Бога. Казах му: „Аз харесвам твоя стремеж. Какви са твоите разбирания, оставям ги, но стремежът ти е добър“.

Сега и на вас казвам: за мен не важи в какво хората вярват. За мен е важно у всички хора да има стремеж към Бога. Имайте всякога стремеж! В края на краищата, стремежът е, който ще докара повдигането ви. А пък всички други неща са второстепенни разбирания, от друго естество.

Да останат у вас следните мисли: чистата мисъл – това е една форма; чистото желание – това е една форма; чистата постъпка – това е една форма. Но стремежът – това е един подтик на любовта. Тогава нашите мисли, нашите чувства и нашите постъпки стават като стъпала, за да постигнем онова, за което е създаден човек в света. Всеки човек си има своето предназначение – да работи.

Вие идвате сега тук, в 5 часа сутринта, да слушате лекция. Някой от вас може да мисли да отиде да проповядва някъде. Но една чиста мисъл, която създаваме, тя се разпространява. Нашите мисли се разпространяват. Ние можем да бъдем с тях навсякъде. Слънцето, от разстояние 92 милиона мили, изпраща своята енергия на Земята, и всичко расте и се развива. Ако това Слънце намали разстоянието два пъти, съвсем ще се измени животът на Земята.

Всички вие, гледайте да бъдете полезни на себе си и на своите ближни. Понякога се обезсърчавате и постоянно си казвате: „На нас никой не ни обръща внимание“. Не се обезсърчавайте! Животът има две страни: външна – обективна, и вътрешна. Тия две състояния едновременно не можете да ги имате: щом ви обръщат внимание отвън, отвътре ще ви липсва нещо; ако отвътре ви се обръща внимание, отвън ще ви липсва нещо. Едновременно не можете да имате внимание отвън и отвътре. Или отвън, или отвътре. Засега за някои от вас е потребно да имате внимание отвън, а за други – отвътре. Защото външното внимание, то е една страна на любовта, а вътрешното внимание е друга страна на любовта! Срещнеш някой брат и той се поусмихне – това е външната страна на любовта. Срещнеш някой приятел и той не се усмихва, но ти усещаш, че има една вътрешна мисъл, вътрешна усмивка. Усмихването е хубаво, красиво, но то е външната страна. Могат да ви дадат угощение в една хубава къща, но то е външната страна на любовта. А могат и без да ви угощават така, да ви дадат едно друго угощение, още по-хубаво – могат да ви говорят половин час. Ако вие не разбирате, ще кажете: „Да, но нали имам деца, дом, къща, грижи!“. Че имате къща, деца, грижи – те са благословение за вас. Благодарете, че имате за какво да се грижите. Христос казва: „Не се грижете повече, отколкото трябва. Доста е за деня неговото зло!“. Казвате: „Но утре как ще прекараме?“. Важно е днешния ден как ще прекарате. Вие се грижите за утрешния ден. Ако днес прекарате добре, и утре ще прекарате добре. Ако днес не сте добре, и утре няма да сте добре. Днешният ден е важен. Вие носите живота. Вие днес имате да извършите нещо за Господа.

Да дойдем до вътрешната страна. Ние седим и все очакваме да ни дойде някое благословение от Господа. А има много неща, които не сме свършили. Ние не сме дали ход на Неговата Любов. Ние не сме пратени да повдигнем целият свят, но все пак, един лъч от Неговата Любов трябва да мине през нас. Ти трябва да бъдеш отворен прозорец, през който Божията Любов да мине. Отчаял се е някой човек, може да отива да се самоубие, ти не можеш ли да му кажеш една дума и да спасиш живота му? Няма какво да му проповядваш, но една дума да му кажеш! Този човек отива да се самоубие от сиромашията, дотегнала му е и казва: „Не искам да живея!“. Аз, ако го срещна, ето какво бих му казал: „Вкъщи е дошъл един чек от 100 000 лева на ваше име“.

Върви някой и води един вързан вол; захласне се и ти отиваш полекичка, отрязваш въжето и си заминаваш. Волът, като се освободи, вдигне опашката и бяга. Ти питаш: „Да отрежа ли въжето, или не?“. Отрежи въжето. Дяволът го е свързал. Свободата така се дава. Кажи на човека истината. Ще кажеш така: „Без юлар! Без подкови! Без седла! И без зенгии! Без вино! Без кокошка! Без мисирки! Без бани-ци!“. Като българския светия – с малко хляб и сол.

Велико нещо е човекът. В най-големите противоречия в живота, да не изгуби вярата в Бога. Да седи, да очаква с търпение, с вяра. И винаги в малките неща, които Бог ни дава всеки ден, да виждаме разрешението. Аз понякога харесвам живота на децата. Като му дадеш една ябълка, детето почва да скача от радост. Казвам: един християнин трябва да бъде като малко дете – една ябълка като му дадат, да има тази радост, този стремеж на детето, да е доволен.

Днес да си вземете двете стомни и всички да отидете горе, на планината, да ги напълните с вода и да се върнете. Не пийте вода, която другите са донесли! Сами да си донесете от горе. Това е Божията Любов. Някой казва: „То не може така. Трябва да бъдем в някой манастир, трябва да сме свършили университет“. Не ви трябва. Всичко това после ще дойде. Най-първо нека да дойде любовта, знанието после ще дойде. Първо иде любовта, после идва знанието, на трето място идва свободата. Едно подир друго идват те.

Щом дойде любовта, тя всичко носи – тя носи знанието, носи свободата. Но ни най-малко не трябва да мислим, че който има любовта, трябва да бъде невежа. Не! Любовта ще донесе най-хубавото знание, най-хубавото изкуство, най-хубавата музика. Всичко носи тя със себе си! Който има любов, ще има всичко. С любовта идва новата култура в света. Царството Божие е вътре във вас. С идването на любовта идва и то – щом дойде любовта, Царството Божие е дошло в теб. Щом дойде любовта, ти вече имаш всичките условия за онзи живот, за който душата ти трепти. Няма да казваш: „Това нямам, онова нямам“. Всичко това ще дойде. Сега ние чакаме. Трябва вече да се работи на физическото поле. Трябва да си помагате един на друг. Четох книга от един англичанин, който разглежда света обективно. Ние мислим, че светът ще се оправи сам. Трябва да се работи на физическото поле, в духовния и в умствения свят – навсякъде трябва да се работи! Не е въпрос в какво човек вярва. Важно е онова, което можете да приложите! Вие питате: „Какво трябва да се приложи сега?“. Какво може да се приложи, ще ви кажа друг път. Някои работи вие ги знаете, други аз ще ви ги кажа – какво може да се приложи, какво може да се направи. Всички работи, които ние повидимому ги желаем, светът ги прави. Какво се разбира под думата *свят*? Ще се намерим в трудно положение.

Една красива, бедна мома се оженила за руски княз. След време и той обеднял, закъсал съвсем. И все казвал: „Ну, поцелуемся!“. Тя казвала: „Хляб няма!“. – „Ну, поцелуемся.“ – „Не става само с целувки, хляб трябва!“ – „Да вярваме в Христа!“ – „Хляб трябва!“ – „Поцелуемся!“ – „Хляб трябва!“ Трябва да имаме нещо реално, на което да разчитаме. Ако аз разчитам само на хората, да ми донесат нещо, то е неразбиране от моя страна. Аз трябва да разчитам на онова, което Бог е вложил вътре в мене, да извърша Волята Божия и да се върна със съзнание, че съм направил нещо. И всеки един от вас, да не очаква другите да му направят нещо, но той сам да прави нещо, и тогава да дойде това, което другите могат да направят. У всички ви трябва да се събуди желание – да направите нещо.

Вие сега имате една хубава идея. Очаквате, като млада мома, да дойдат да ви потърсят, да се ожените и след това да работите. Хубаво е това, но то е човешко състояние. И след като се оженят, хората пак не намират смисъла на живота. Че вие сте женени вече. В живота сте вече. Вашите мисли, чувства и постъпки – това са вашите деца. Какво правите с тях? Как ги възпитавате? Възпитайте вашите мисли – те са децата. Всяка твоя мисъл е жива. Вие определяте философски мисълта. Всяка ваша мисъл живее, тя съществува. Някоя ваша мисъл ще се въплъти някой ден като Стоян, Драган, Петко. Някое ваше чувство, някоя ваша постъпка също може да се въплътят. Всички тия неща, които минават в нашето съзнание като мисли, могат да се въплътят. Мисълта е жива в един друг свят.

Ние мислим: „Като дойде Христос, какъв ли ще бъде светът!“. Ако дойде Христос, ще Го познаете ли? Христос ще дойде тогава, когато хората станат проводници на Божията Любов. Ако Христос дойде сега и хората не са готови, ще имаме пак същите резултати. Ако дойде Христос и хората са готови да бъдат проводници на Божията Любов, светът ще се оправи. И Бог чака Неговите деца да станат проводници. Това е сега въпросът.

У вас харесвам едно нещо – вашия стремеж. Доброто във вас е това и ще ви похваля за него. Всички имате добър стремеж. За другите работи няма да говоря. Но стремежът ви е добър. Той е, който носи новата култура, новото в живота – стремежът!

Добрата молитва

10. лекция, 27 ноември 1935 г., София, Изгрев, 7 ч. 10 м.

Не е намерен ръкописът на следващата според каталозите лекция „Изпълнение и осветяване“, държана на 4 декември 1935 г.

ТРИТЕ ВРЪЗКИ

Добрата молитва
Аз смея да кажа

Ще прочета 5. глава от Посланието на апостол Павел към Римляните (стихове от 1. до 8.).

Когато човек яде, расте и е здрав, това е естествено положение. Понякога човек яде, но е недоволен от яденето – постоянно има болести. Как ще обясните това? И в единия, и в другия случай яде, обаче в единия случай е доволен от яденето, а в другия случай не е доволен, и след като се наяде, все ще се оплаква от някоя болка.

Да кажем, вие сте верующ. На какво се дължи вашата вяра? Вярата се поддържа от чувствата. Но понякога хората бъркат чувството с вярата. Гледам, как даже някои велики автори са объркали известни понятия. Един автор влага хубавото, красивото като емоция в човека. Те са психологически термини. Думата *емоция* не може да се преведе; за да се преведе, нужни са две думи. Има думи, които не могат да се преведат.

Когато ви се говори за Бога, вие мислите, че можете да си Го представите като човешко същество. Погрешката не е там, но щом Му дадете човешка форма, вие вече допускате в ума си някои човешки качества за Него. Щом допуснете, че Бог прилича по някакъв начин на човека, вие ще Му припишете някои качества, които самите вие имате – някои ваши склонности, разположения. Питам: това приписване право ли е? Не е право! Например, като си представиш светлината, можеш ли да ѝ припишеш едно качество, което ти имаш? Как би си представил светлината, че се гневи? Гневът нещо съществено ли е в човека? Писанието казва: „Гневете се, но не съгрешавайте“. Или подозираш, съмняваш се и пр. – това са чувства, които помрачават човешкия ум. Защо гневът е лош? Защото е чувство, което помрачава. Всички тия отрицателни качества помрачават ума ти и ти няма да имаш

ясна представа за нещата. Най-после свикнеш и казваш: „То така е определено“. И питаш: „Защо Господ направи така света?“. Дайте си една ясна представа. Когато вие си варите кафе, Господ ли ви научи на това? Това е ваше изобретение. Вие мислите, мислите и казвате: „Да създадем и ние нещо като Господа“. Взимате вода, слагате кафе, сварявате го и водата почернява. И ако постоянно пиете кафе, какво ще придобиете? Кафето може да ви лекува от треска някой път, но да ви даде сила, здраве – то е въпрос. Може да сръбвате малко ракийца. Сега хората проповядват въздържанието, нали? Но трябва да се започне от друго място. Вие и досега още не можете да се освободите от много такива навици. Вашият прогрес от какво зависи? Казвате: „Както Господ е направил нещата“. Тогава ние трябва да напуснем човешките работи, вметнати в Божествения живот. Ние трябва да се освободим от животинското. Кое е животинското? Когато искаш да направиш нещо, но не мислиш – това са животински състояния.

Всички хора очакват, че все ще дойде време, когато светът ще се оправи. Туряте оправянето на света вън от вас, изключвате себе си от света и казвате, че хората ще станат по-добри. Какви са ви данните, че хората ще станат по-добри? На какво основание твърдите, че светът ще се оправи? Ще ви приведа сега един много прост пример. Нали казвате: „Трябва да оправим този свят, трябва да го наредим“. Много добре. Представете си, че един стар българин има три снахи: едната е на 40 години, другата е на 30, а най-младата е на 20 години. Дойде най-възрастната вкъщи и подреди всичко: тигани, чинии – всичко измие, измаже къщата, нареди, постели. Замине си. Дойде втората снаха, погледне и казва: „Не са хубаво наредени“ и ги прежда – и тя измазва, и тя подрежда къщата. Най-после дойде третата снаха. Тя, като погледне, не харесва каквото са направили първата и втората снахи, и тя измазва, пренарежда и казва: „Аз уредих къщата“. Права ли е? В какво се състои тяхното уреждане? В пренареждането на тиганите и чиниите от едно място на друго. Туй е, което хората постоянно вършат.

Например какво е морал? Моралът – това са наредените тенджери и тигани на полицата. Някой ще дойде и ще

чете морал: къде да турим една паница – тук или там. И казва: „Уредихме света“. Вие искате да бъдете морални. Какво разбирате под думата *морал*? Казвате: „Човек трябва да бъде нравствен“. В какво седи нравствеността? – „Трябва да постъпваме право“. Но, за да постъпваш право, ти трябва да мислиш! Трябва да имаш една мярка, с която да мериш нещата. Нравствеността – това е един път, по който човешката душа възлиза към Бога. Той е път не във време и пространство. Нравствеността не се намира тук, на Земята. Ти, ако мислиш да станеш добър и тогава да отидеш при Бога, твоята работа е свършена. Съвършенството не е да станеш добър. Господ не се нуждае от добри хора. Защото, доброто е само едно условие за съвършенството. Целта на живота е да бъдеш съвършен. Ти, като се усъвършенстваш, ще отидеш при Бога, а не като си добър. Доброто е условие за съвършенството.

Някой иска да направи услуга някому и казва: „Да стана по-добър, по-чист“. За чистота трябва да отидеш при някоя голяма река. От само себе си как ще станеш чист? Как ще станеш добър от само себе си? Чудни са някои хора! Доброто е път, по който ние отиваме при Бога. Като отидем при Бога, нашата душа се възвишава и тогава, в своите мисли, чувства, постъпки, в своята обхода ние ставаме добри. Като не проявяваш доброто отвън, ти и отвътре не си добър. Да направя мисълта си малко по-ясна. Ние мислим за доброто и казваме: „Говори ми истината“. Истината не може да се говори. Казваш: „Това, което ми говориш, истина ли е?“. Добре, представете си, че в една бурна, мрачна нощ сте изгубили пътя. Излиза един човек със свещ пред вас и ви показва пътя, а вие го питате: „Ти светиш ли ми?“. Може ли да питаш: „Това, което свети, ще ме заведе ли до местоназначението?“. Може ли да зададеш такъв въпрос, когато гори свещта? Това е истината. Няма какво да питаш. Щом тази светлина ти помага да виждаш по пътя, няма какво да питаш гори ли свещта. Ако виждаш, ако можеш да вървиш – гори, ако не можеш да вървиш – не гори. Ако ме пита някой така, или той е сляп, или моята свещ не гори – нищо повече.

Вие питате: „Какво нещо е Истината?“. Казват някой път, че Истината е цел. Но Истината е един безконечен път, по който душата върви и отива към Бога. Това е Истината. Христос казва: „Аз Съм Пътят, Истината и Животът“. Тия три неща не се намират тук, на Земята. Не мислете, че ще ги намерите в някои хора. Никъде няма да ги намерите. Животът се проявява в човека. Пътят, Истината и Животът се проявяват в човека, но живота никъде не можете да го хванете и да кажете: „Това е животът“. Учените дават определение за него, но животът не е нещо, което може да се хване. Вие, като ядете хляб, искате да хванете живота. Не, вие само придобивате условия за живота.

Как ще разберете тогава думите на Христа: „Това е Живот вечен – да позная Тебе Единаго, Истиннаго Бога“? Ти казваш, че като ядеш хляб, добиваш живот, обаче Христос казва, че като познаеш Бога, ще добиеш Вечния живот. Но понятието *Вечен живот* е една много отвлечена идея. Животът е едно благо и там, където се явява страданието, това показва едно лишение. Всяко едно страдание в живота е признак за лишение от живот. Страдаш – лишаваш се от живот. Страданието е лишение от живот, а радостта е придобивка на живот. Следователно, радваме се, когато каквато и да е малка част от живота придобиваме, а когато изгубим нещо, скърбим. Ти скърбиш за детето, което е умряло; или се безпокоиш, че то може да умре; после, можеш да скърбиш за въображаеми неща. Откраднали са ти пари – пак скърбиш. Защо? Защото тези пари щяха да подобрят живота ти. Ти мислиш, че като са ти взели парите, това означава, че се влошават условията на живота ти – и скърбиш. Ти мислиш, че като ти дадат пари, ще се подобрят условията – и се радваш. Как трябва да се разсъждава? Казваш: „Условията за живот са ми отнети. Как ще живея? Без пари не може“. Но в такъв случай ти не разсъждаваш правилно. Говедата, птиците с пари ли живеят? Рибите във водата с пари ли живеят? Ти казваш: „Те са риби“. Щом те минават без пари, защо и ти да не минеш без пари?

Сега, мнозина религиозни проповядват: „Без пари!“. Обаче те сами не вярват в това учение. И владиката ти про-

повядва безпаричие, обаче взема на месец 15 000 лева. Всички в света проповядват любов, но проповядват една неразбрана любов. Първо, езика трябва да се освободи от неразбраните, опорочените думи. Ти казваш: „Любов“. Както и да е, ти мислиш нещо за любовта. Казваш: „Божия Любов“, но като кажеш на някого, че има любовен поглед, той разбира съвсем друго. Ако кажеш на баща, който има няколко дъщери, че някой момък има любовен поглед, бащата започва да пази дъщерите си от този любовен поглед. Или жена си започва да пази от любовния поглед. Какво разбиране имате тогава за любовта? Казваш, че любовта извира от Бога, че Бог е Любов. А при това, когато някой с любовен поглед зърне жена ти, ти казваш, че жена ти ще хвръкне някъде. Тогава, какво разбиране имаш за любовта? Значи, като туриш на думата *любов* буквата *н*, тя се изменя, става *любовен*; и тогава се променят нещата! Докато е *любов*, тая работа е добра, безопасна, но щом стане *любовен*, вече е опасна. Според сегашния ви морал, според сегашното ви разбиране, ако някоя жена отправи любовен поглед към теб или ако ти отправиш любовен поглед към нея, всеки казва: „Това не е право“.

Но любовният поглед не е любов! Когато ти белосваш къщата си в бяло, къщата ти всъщност не е бяла. Когато почерняш къщата си отвън, с черна боя, къщата ти не е черна. Ако ти боядисваш дрехата си в черно, или пък я оставиш бяла, това е външната обвивка, това не е същината вътре. Вие питате: „Като умра, къде ще отида?“. Никъде няма да отидеш. Една педя няма да се помръднеш. Вие си представяте душата и казвате, че като умре човек, тая душа отивала при Бога. Апостол Павел казва: „Докато сме в плътта, ние сме далеч от Бога“. *Далеч от Бога* означава, че в своите разбирания сме в плътта. Докато сме в плътта, имаме други разбирания, затова сме далеч от Бога.

Малко философия сега. Тази линия *AB* каква е? Как я наричате вие? („Права линия.“) Защо я наричате права? Какви са качествата на правата линия? Между две точки може да теглим само една права линия. Представете си, че едно същество, което се намира в *A*, има понятие само за

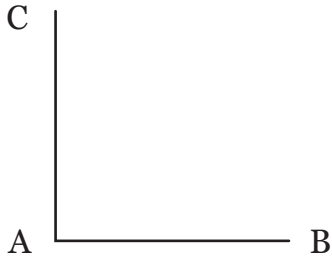

едно измерение. Това същество, с всички свои понятия, с цялата си философия, казва така: „В света има само две възможности: човек може да върви само напред или назад – повече възможности няма“. То няма понятие, че може да се движи настрани или нагоре. Ако човек вярва в някакъв Господ, какво ще мисли той, като му кажеш, че отива в онзи свят? Да кажем, че физическият свят е *A*, а онзи свят е *B*; колко ще е далеч онзи свят? Той ще се намира на същата линия, даже не е и на един нокът далеч. Той ще бъде толкова близо. А човек си мисли, че онзи свят е някъде далеч. Да допуснем сега, че онзи свят не е на тази линия, а извън нея, в направление *C*. Тогава, едно същество *A*, като тръгне за другия свят, няма да върви към *B*, а към *C*. Всъщност онзи свят не е и по посока *C*. Тогава онези от Земята, които умират, къде отиват? Нагоре ли? Нито нагоре, нито надолу. Защото всъщност, нито адът, нито Раят се намират в нашия триизмерен свят.

В този свят имаме едно измерение – дължина, друго – широчина и трето – височина. Раят не се намира нито в дължината, нито в широчината, нито във височината. Накъде се намира тогава? Той е извън времето и пространството на триизмерния свят. И когато казват, че този Рай не заема никакво пространство, това означава, че той не е в нашето измерение. Нашият Рай се намира в четвъртия перпендикуляр. Какво е четвъртият перпендикуляр? Онези от вас, които сте учили геометрия, знаете трите перпендикуляра: перпендикулярът на правата линия образува плоскост; перпендикулярът на плоскостта образува куб. А перпендикулярът на куба какво ще образува? Когато едно тяло започва да расте във всички направления, да става по-голямо, това е четвъртият перпендикуляр, това е направлението на четвъртото измерение. Когато човешките идеи се разширяват, това е четвъртото измерение. Когато човек люби, когато неговата любов се разширява – то е четвъртото измерение.

Тогава си в другия свят. Когато вярваш, ти си в другия свят, в четвъртото измерение. Щом се обезвериш, ти си в този свят. Когато правиш добро, ти си в онзи свят.

И тъй, цялото ви щастие е свързано с онзи свят, а цялото ви нещастие седи в това, че сте само в този свят. И при това, въпреки всичките ви големи нещастия, вие искате да живеете в този свят. Нали сте виждали жителите на някой клозет, как се разхождат вътре? Вие им казвате да излязат вън от него, но те казват: „Хубаво, хубаво е тук, тук е животът. Ако излезем от този свят, ще умрем. Тук вътре намираме храната“. Човек, който не знае как да мисли, той се намира в такова място. От духовния свят един грешник го гледат като червей – как цапа вътре. Какво да ви кажа сега? Бих ви описал това, но не искам да ви отвличам вниманието.

Някой път вие казвате: „Ти не трябва да правиш това“. Не! Трябва да имаме ясна представа. Ако искате да успявате в живота, трябва да знаете начина, по който да успявате, за да вървите в някаква посока. Смисълът на живота е в това, че трябва да се пътува – непременно! Това е казано на физически език. Пътуване трябва. Вие имате пред себе си един дълъг път. Тук, на Земята, си се спрял временно, за няколко дена, за една година, да кажем, но ти предстои път и ако не вървиш, ще дойдат стражари и ще те накарат. Ти си дал дума и трябва да вървиш. Майката има едно дете; идва стражар и го задига. Тя казва на детето: „При мен трябва да стоиш. Никъде няма да ходиш“. Това дете трябва да пътува. Накъде? Сега трябва да се извади философията – в какво се състои това пътуване? Ще научиш детето да разбира живота, а ти го учиш да си уреди живота на Земята, да има слава, да стане виден човек и пр. Не го занимавай с това! На Земята никакъв виден човек няма да стане, никаква слава няма да добие. А ако си уреди работите, колкото по-скоро ги уреди, толкова по-скоро ще влезе в тенджерата. Ако някоя гъска стане мазна, угоена, господарят, като дойде в курника и я бутне по гърба, тя издава глас. Какво казва? Тя вика като младата мома, когато я барне някой млад момък. Господарят се спре вътре, хване я за врата, за да не вдига шум и – стане нещо: съблечат ѝ старата дреха, дадат ѝ нова.

Какво казва ученият, който яде кокошката? Той казва на Господа: „Господи, видях, че тая кокошка, с тоя кокоши ум, с тая кокоша глава няма да прокопса, затова искам да ѝ махна главата и да ѝ туря човешка. Едно време и аз бях като нея, и Ти, като ми махна главата, тури ми човешка. Сега аз ще туря тая глава на кокошката в себе си“. Господ поглежда и казва: „Хайде, нека!“. И какво става после? Ти изядеш кокошката; ожениш се и тази кокошка се ражда като твое дете! До първата кокошка работата върви добре. Казваш на Господа: „Кокошката се роди. Каквото бях казал, направих го!“. Дойде Господ, погледне и казва: „Хайде, имаш моето благословение“. Хванеш втората кокошка, изядеш я; тя се оплаче на Бога, а ти казваш: „И тая кокошка, Господи“. Изядеш 40 кокошки, но имаш две деца, а на другите 38 кокошки не им даваш място. Какво ще ги правиш? Изядеш 40 агнета – и на тях си отрязал главите, а си казал, че ще ги направиш деца, като себе си. Сега, в какво седи лъжата? Ти казваш това, което не правиш! Дотам е моралът. Там, където престанеш да правиш нещата както Бога, ти влизаш в пътя на престъплението. Това е само един начин за изяснение, не че е така. Трябва ли да се яде кокошка, или не трябва? Можеш да изядеш кокошка, но само ако след като я изядеш, ѝ дадеш много по-добър живот, отколкото тя има. А ако не ѝ вложиш живот, не я яж. И ако тая кокошка иска да дойде в тебе, пак е същият морал: ако тя може да се ползва и може да подобри твоя живот, приеми я, ако не може да го подобри, не я приемай.

Какво представлява моралът в света? Моралът е път към Бога! Ще ви наведа на следната мисъл. Ти не можеш да имаш морал и разбиране, ако твоите мисли не са чисти. Ти не можеш да имаш морал и разбиране, ако твоите чувства не са чисти. Защото това, което хората считат за морал, за добро, зад него се крие безморалие. Например вие проповядвате на една млада мома да стане християнка, да я обърнете от езичеството към християнството, с оглед да я направите ваша снаха. Това е безморалие. Ти правиш това не с цел да я обърнеш към Бога, а за да я направиш своя снаха. Това е търговска работа. Или направиш някоя църква и ту-

риш обявление, че си добър. Ти заблуждаваш хората с това. Направил си църква – всъщност какво си направил? Платил си пари. Но парите не са твои, а ти искаш да се прославиш чрез църквата, да минаваш за добър. Казваш: „Трябва да се проповядва истината“. Каква истина? Прочел си някоя книга. Истината не се намира в книгите. Четеш Библията, но нищо не се ползваш.

Сега, какво разбрахте? Разказаха ми анекдот за един наш брат. Среща го една сестра, гледа го и му казва: „Братко, ти приличаш на Мойсей“. Онзи ѝ казва: „Приличам, само че скиптър нямам“. Мойсей имаше скиптър. При Червено море той каза нещо и каквото каза, стана. Ти приличаш на Мойсей, обаче моретата не се отварят пред теб и канарата не пуска вода. При фараона не можеш да отидеш и да кажеш: „Това ще бъде, онова ще бъде“. Дойде сиромашия – да ѝ кажеш, в Името Божие, да си върви! Дойде някоя болест – да ѝ кажеш да си върви! А ти, като кажеш на сиромашията да си върви, тя повече се затяга. Питам тогава: къде е вярата ти? Ако цял ден хлопаш при мен за 100 лева и казваш, че имаш вяра, това вяра ли е? Казваш: „Ти не обичаш ли Христа?“. Че аз обичам Христа, то е друг въпрос, но ни най-малко не съм дошъл в света, за да давам пари на хората. Ако трябва да ги дам, парите ще ги дам на онзи, който ги е сякъл. Като дойдоха при Христа и Му показаха една монета, и Го питаха дали трябва да плащат данъци, той каза: „Дайте кесаревото кесарю, а Божието Богу“.

Дошъл някой и иска с кесаревите пари да прави добро. Парите на кесаря – при кесаря, а пък ти – да направиш доброто. Доброто – то е това, което е Божествено. С Божественото ще отидеш при Бога, а не с кесаревите пари. Казва се: „Богатият в Царството Божие не може да влезе“. И ако мислите, че в Царството Божие можете да влезете със сегашните ваши разбирания, аз ви казвам: откажете се от този мерак. Някоя сестра пита: „Мъж ми ще може ли да влезе в Рая?“. Тя мисли, че тя ще влезе и пита дали и мъжът ѝ ще влезе. Нито той, нито тя. И дъщеря ти не може да влезе. Щом имаш дъщеря, син, и те не могат да влязат. По този начин няма да влезете в Царството Божие. Най-първо – не е

установена онази връзка, която трябва. Има користолюбие между вас. Син ти всяка сутрин ти се сърди, мъчи те. Дъщеря ти пет пари не дава за теб. Такива разбирания! Казваш: „Господ живот и здраве да им даде“. То е друг въпрос. Но вие говорите за семейство. Така то не се образува. Това не е семейство, а затворници, обитаващи един затвор – четирима души без никаква вътрешна връзка. И самите затворници си имат свой особен морал, имат особено понятие за геройство. В турско или в българско време девет души лежат в затвора за големи убийства, за големи престъпления. Всеки разправя за какво са го турили там: убил този, убил онзи. Един ден дошъл десети затворник. Попитали го: „Ти защо дойде? Кого уби, какво направи?“. Той казал: „Не съм убил. Откраднах 100 гроша“. Почнали да го бият. Тук такъв крадец не искали – понеже те били влезли за много големи престъпления, а пък той за кокошкарство, та го налагат.

Вие направите едно добро и мислите да влезете в Царството Божие. Човек трябва да има стремеж към Бога, да върши Волята Божия. Не се самозаблуждавайте да мислите, че трябва да бъдете добри, та тогава да вършите Волята Божия. Не! Волята Божия се върши без да сме добри. На какво основание ти искаш да бъдеш добър, че тогава да вършиш Волята Божия? Да вършиш Волята Божия – това е най-лесното. За да вършиш Волята Божия, не се изискват големи работи – да съградиш някоя къща, някоя църква и пр. Ето какво е да вършиш Волята Божия: един човек иска да му кажеш само една дума, но намясто. Зимна нощ е, всички вкъщи цяла нощ треперят. Дърва имат, но огън нямат. Ти носиш кибрит, цъкваш и запалваш огън в тая къща. Какво ти струва да драснеш кибритената клечка и да запалиш огън, да стоплиш вода, да ги нагостиш?

Доброто – това е разбирането на човешкия ум: в дадения случай, закона на любовта трябва да го приложиш вътре в живота. Това е един лъч. Любовта се определя така: тя е като Слънцето. Всякога, когато те озари един лъч от Слънцето, той внася живот в теб. Ако не те озари, ти се лишаваш от Божията Любов. Казваш: „Какво нещо е Божията Любов?“. Когато проникне в теб един Божествен лъч на

Любовта, идват вярата, надеждата, вдъхновението. Щом се прекъсне този лъч, ти веднага пак се обезсърчиш. Някои от вас сте дошли до края на вашите усилия. Искате да бъдете добри. Някой път искате да пеете, нали? Пеенето е само един метод за подобрението на човека. Само в пеенето ти не можеш да мислиш лошо. Аз препоръчвам пеенето. Човек, който иска да се изправи, трябва да пее. Ти, като пееш, не можеш да мислиш лошо. Как например ще изразиш музикално това, че си ударил някого и той е заплакал? Какви ноти ще туриш, за да покажеш, че някой е откраднал 100-200-300 000 лева?

Аз снощи бях на един концерт. Свириха Шопен – *Погребалния марш*. Кои са нотите, които означават погребален марш? Но този човек*, който свиреше снощи, той даде съвсем друг колорит на музиката. Той свири хубаво, но аз бих го нарекъл драматург в музиката; драматичен е, не трагичен. Като свиреше, той оживи пианото. Дава големи нюанси, видоизменя формите, не свири еднообразно. Като свири, мисли човекът.

Вие седите и искате да постигнете нещо в света, искате да станете добри. За да станете добри, трябва да имате една философия. Вие не можете да станете добри, ако нямате правилно разбиране на нещата. Сега, можете да ми възразите: „Този път, по който вървим, не е ли прав?“. Питам: щастливи ли сте? („Не сме.“) Тогава има нещо, което куца. За мен е безразлично дали това се отнася за някой свещеник, владика, цар и пр. Аз оставям този въпрос, той е посторонен, но щом не сте щастливи, значи липсва ви нещо. Ако пътувам вечерно време, мога да се спъна, ако живея в светлината, няма да се спъвам.

Скърбите в света имат съвсем друго предназначение от онова, което схващат някои. Ако ти скърбиш, трябва да знаеш защо скърбиш. И ако се радваш, трябва да знаеш защо се радваш. Ако говориш истината, трябва да знаеш защо я говориш. Защото ти, като говориш истината, отиваш към Бога. Като правиш добро, ти отиваш към Бога. Като си справедлив, ти вървиш по правия път – имаш мир и радост. Щом престанеш да ги правиш тия неща, веднага се сменя

състоянието ти. Щом обичаш хората, ще имаш мир в себе си. Щом започнеш да мислиш, че ако обичаш хората, те ще те използват, ти изгубваш мира. Не мислете така. Не може никой да ме използва. Като обичам хората, аз мога да ги използвам повече, отколкото те мене.

Някои са дошли до убеждението, че добро не трябва много да се прави. Че това е много стара философия. Ако човек от сутрин до вечер мисли само за себе си, какъв успех може да има? Човек трябва да мисли право за себе си. Млекопитаещите – котки, кучета и пр. – от сутрин до вечер мислят само за себе си и затова са животни. Що е животно? Същество, което мисли от сутрин до вечер само за себе си, за дребнави работи. Като се понаяде, спи си; като огладнее, пак стане да търси храна, после пак спи. То няма понятие за триизмерния свят. Котките живеят в двуизмерния свят. А пък охлювите живеят в едноизмерния свят: напред – назад. Човек, който мисли за себе си, той има понятие за две измерения. Казваш: „Никъде няма да отида“ – тогава ти си в плоскостта – нямаш идеал, нямаш философия.

Питаш: „Защо Христос е умрял? Той ни изкупи греховете“. Оставете тия празни работи Тебе изкупил ли те е Христос? Не. Тогава, оставете това. Не можеш да говориш за това, което не знаеш. Ти не знаеш какво нещо е изкупление, а говориш за изкуплението на другите хора. Ако съм гладен, аз познавам глада, понеже го чувствам. Но ако не съм ял хляб, откак съм роден, откъде ще знам какво е това удоволствие? „Христос е умрял заради мен“, казваш си ти. Какво значи умиране! В случая, ни най-малко не значи да умреш в обикновения смисъл. Христос със Своята смърт показа, че ние за човешкото трябва да умрем, за да влезем в живота на Бога. Трябва да се освободим. Смъртта е освобождение от ограничителното състояние на Земята. И всеки човек, за да се освободи, трябва да умре. Смъртта не е в тялото. Смъртта трябва да дойде в човешкото разбиране. Всяка смърт трябва да дойде в човешките разбирания. Всяка смърт трябва да дойде в човешките лоши чувства – те трябва да умрат. И човешките нечисти мисли трябва да умрат. И трябва да дойдат да живеят чистите ти чувства, оне-

зи, с които ще вървиш напред. Всичко нечисто в теб трябва да умре! А за да умреш, трябва да излезеш от онзи свят на щастието, на големите „щастливци“. Можете да си ги представите. Навсякъде можете да ги видите под микроскоп. Те се борят, живеят си и са щастливи.

Вие мислите, че в тоя свят, в който се намирате, сте щастливи? Хе! Ако биха ви се отворили очите, за да видите в какво положение се намирате, тогава табана-кует – като заек щяхте да хукнете. А сега седите и се държите за къщата, и казвате: „В тая къща е всичката работа“. Ти за парите се държиш. Че и червеят се държи за своите пари и ги обикаля. Има едни черни бръмбари, които, като намерят някое голямо богатство от някой кон, притичват се. Изгубил си конят парите – алегорично говоря – и двата бръмбара задигнали от тези пари, и направили една топка; и единият със задните си крака, а другият с предните – търкалят топката, отнасят я. Така, като дойде някой ангел на Земята, вижда, че мъжът и жената, и те търкалят това-онова, за онзи свят.

Всички тия стари възгледи, които са ни държали в робство, ако още ги държите, трябва да се махнат. Трябва да се скъса всичко това, трябва да се освободим от всички връзки и да остане само една връзка. Запазете само връзката на любовта. Оставете и връзката на мъдростта, на вашата мисъл. Оставете и връзката на вашата воля. Три връзки оставете, а всички други, аз ви давам позволение – скъсайте ги! Една връзка да имате – общение с Любовта, за да държите вашите чувства чисти. После, връзка с Мъдростта, за да държите вашите мисли чисти! И връзка с Истината, за да може да заякне вашата воля! Силата на човека седи в мощната сила на съединението! Ако вашият ум и сърце не са съединени, воля не можете да имате. Това е волята на човека – съединението на ума и сърцето! Съединението на силата на ума и на сърцето, в едно да работят – това е човешката воля! И доколко вашата воля е развита, това се вижда и на лицето. От под носа до върха на брадата – това е резултатът на волята. Волята не е там, но това е резултат – изработена площ, която показва доколко човек е работил. Това място на лицето показва доколко хората са работили.

В Библията са писали много хора. Колко писатели са работили върху нея? („Повече от 60 души.“) Можете да ги намерите там, да намерите онова, което през хилядите години е изработено. Така и лицето изразява какво е изработил човек. Много е изгубил човек, той всъщност не е това, което е сега. Ние казваме, че е направен по образ и подобие Божие, но сегашният човек не е направен по образ и подобие – ни най-малко. Ти отвън го гледаш човек, а отвътре е един звяр. Отвън го гледаш човек, а отвътре – змия. Ясновидецът го вижда. И на сън почти постоянно можете да проверите това. Някой иде да ми разправя някой сън. Казвам му: „Аз не обичам да тълкувам сънища. В тая работа не съм толкова вещ. Други да тълкуват“. Той ми казва: „Сънувам сънища, че ме гони една голяма мечка. Щеше да ме изяде“. Питам го: „Мислиш ли да се жениш? Мислиш ли да търгуваш?“. – „Мисля. Намерих една мома.“ Казвам му: „Това е твоята мечка“. – „Не казвай това!“ – „Тая, за която ще се жениш, не е за теб. Провидението ти казва това. Не че е лоша, но понеже ти не си мечка, а тя е мечка, вие не сте от един и същи род“. Той ми казва: „Не ме залъгвай така, но ми кажи какво значи това“. Дойде някой друг: „Търговия мисля да правя. Намерих съдружник.“ Казвам му: „С тази мечка не влизай в съдружие. Тя ще те мачка“. – „Вярно ли е това?“ – „Аз така тълкувам; ако не вярваш, направи опит. Направи съдружие с него и ще видиш, ще провериш.“ Може да има съчетание някой път. И после ще кажеш: „Той действително ми каза с този човек да не влизам в съдружие“. Ако си праведен, от Невидимия свят ти казват: „С тая мечка да нямаш вземане-даване“.

В какво седи „мечката“? В какво седи причината, където не трябва да поддържаме животните? Дайте на животното една чиста стая и след няколко деня всичко вътре ще бъде изцапано, омърсено. Животното никак не пази чистота. Човек едва сега е почнал да мисли, да работи, за да поправи живота си. В морално отношение как е оцапана нашата мисъл! В духовно отношение е оцапан нашият духовен свят. Умственият и духовният свят – това са две различни

области. Писанието проповядва най-първо покаяние. Покаянието показва разбиране. Ще туриш в ума си, че трябва да имаш чисти мисли. Искаш да имаш чисти чувства, искаш да направиш добро някому – ще се замислиш: какви са моите подбуждения да го направя? От любов към Бога, от любов към себе си или от любов към него? Постъпката е права само тогава, когато аз правя нещата от любов към Бога. Той е Цялото.

Бог е, в Когото ние живеем. Аз, като направя доброто, ще чуя Божия глас да каже, че това, което съм направил, е добро. Всякога, когато направим едно добро някому, Бог ни проговаря. Когато Илия отиде, където Бог го изпрати, той най-първо имаше разбирането, че човек трябва да бъде силен. Той казваше: „Човек каквото каже – да стане!“. Той искаше сила, за да извърши Волята Божия. Господ му даде сила, но му каза, че трябва повече от това и че само със силата нищо не става. И влезе Илия в стълкновение с израилския цар; и най-после се оттегли в пустинята. Качи се на една голяма скала. Царят прати 30-40-50 души войници и те му казаха: „Човече Божий, царят заповядва – слез долу!“. Той каза: „Ако съм човек Божий, огън да падне!“ – и те умряха. Идва втора група и казват: „Човече Божий, царят заповядва – слез долу!“. Той казва: „Ако съм човек Божий, огън да падне върху вас“ – и те изгарят. Трети идват и един от тях казва на Илия: „Моля ти се, имай милост! Царят ме прати. Имай милост към мен и към тези с мен, да не би да се случи същото нещастие“. Тогава Господ казва на Илия: „Този е, с когото можеш да отидеш. На него можеш да разчиташ“. Третият беше от Бога. Ти казваш: „Човече Божий, слез долу! Царят заповядва!“ – огън слиза. А ако започнеш да се молиш да има милост, Господ казва: „С този можеш да отидеш при царя. На него можеш да разчиташ“.

Ще помагаш на човек, който иска да извърши Волята Божия. Не помагай на човек, който не иска да върши Волята Божия. Не отивай с него! Не му помагай! Защо? Защото онзи казва: „Слез долу! Царят заповядва“. Какво ще отговориш? Илия отговори: „Огън да слезе върху вас!“. Смел беше Илия.

Ти казваш: „Може да ме срещне разбойник, какво ще направя?“. Ако ти се уплашиш от неговия парабел, ако той ти каже: „Хайде напред! Вържете му ръцете!“, и ти отидеш с него, какъв пророк си? Ако всеки може да те сплаши, питам тогава какъв верующ си, каква е тая вяра? Човек, който има вяра, трябва да бъде прозорлив, да вижда отдалеч, да бъде ясновидец. Да не чакаш да те оберат, а отдалеч да предвиждаш, че искат да те оберат. Трябва да чувстваш отдалеч нещата. Това можеш да го чувстваш.

Искам да ви накарам да мислите. Целта ми не е да ви коригирам. Аз не искам да се занимавам с вашето минало и с вашите възгледи. Какво мислите за мен – това е второстепенно. Какви сте били в миналото – и това са неща второстепенни.

Три положения има в живота: ти можеш да се возиш на каруца, можеш да яздиш на кон, и най-после, можеш да ходиш пеш. Да ви изясня. Това са обикновени състояния. Кой от вас не знае тия неща – какво е да се возиш на каруца и да яздиш на кон? Ако каруцата е без пружини, ще ви се разтърсят червата. Или да яздиш на кон – който не е научен, пак е неприятно.

На полето си с каруца, в гората си на коня, а като дойде планината, където мястото е непроходимо, ще оставиш каруцата и коня, ще туриш раницата на гърба си, ще оставиш повечето багаж и с малко товар ще отидеш горе, на прицелната точка. На планинския връх ще отидеш сам. Искате ли вашият кон да се качи горе, на планината; искате ли вашата каруца да иде там – никога няма да се качите с тях. По полето можете да бъдете с каруца, през гората може с кон, но по планината, по непристъпните места, не може. Вашият обикновен живот – то е каруцата. Някой път се понасилите малко, да минете някое място – то е конският ви живот. Казвам: нито само с усилията на каруцата, нито само с усилията на коня ще можете. Като се освободите от вашата каруца и вашия кон, тогава ще дойдете да се освободите от всички ограничителни условия. Умът ви трябва да работи тогава. Ще се освободиш от всички ограничителни условия.

Някой ми казва: „Виж оная сестра. Тя има къща“ – това е нейната каруца. „Тя има мъж“ – това е нейният кон. Щом имаш къща – на полето си. Щом имаш мъж – в гората си. Но щом дойдеш на планината, какво ще имаш? Вие мислите за след 120 години. Като дойдеш на 120 години, какво ще правиш? На хоро не можеш да отиваш – момите не те искат, нито пет пари не дават за тебе. Да се препоръчваш, че много можеш да ядеш – не можеш. Викат те някъде, където пекат агнета – ти не искаш да отидеш: как ще го ядеш, как ще го дъвчеш – зъби нямаш. Нали съм ви разказвал онази приказка. Катерицата била назначена при лъва за пощаджия. Лъвът ѝ казал: „Слушай, като ми служиш 20 години, ще ти дам цяла къща с орехи, за да имаш да ядеш“. Тя му служила 20 години. Като дошло времето, дал ѝ къща с орехи, обаче тя казала: „Защо ми са сега орехи? Зъбите, с които можех да ги отварям, ги няма“.

Всички имате едно разбиране – да станете много добри. И като умрете, ангелите да ви вземат и да ви занесат при Господа. Аз харесвам това. Гледам, някои хора през другите дни са облечени неглиже, но като отиват в църква, са облечени добре. Казвам: ако тия хора и отвътре бяха тъй чисти, както отвън, то нямаше повече какво да се желае – ето Царството Божие. Външното разбиране на чистотата прилича на следното. Във Варнеско, в турско време, един богат грък пътува от Варна за Добрич с чанта, пълна с пари. Тогава имало разбойници. Върви той и гледа: един турчин, който си оставил пушката и прави намаз – моли се на Бога. И си казал: „Слава Богу! Намерих един човек, на когото мога да разчитам“. Онзи си свършил намаза (молитвата) и гъркът му казал: „Виждам, че си много набожен човек. Имам пари. Ще ме заведеш до Добрич и после ще ти дам нещо. Да не ме оберат“. Турчинът казал: „Ще ви заведа“. Но като вървели по пътя, към село Батова, турчинът казал: „Дай торбата“ – взел чантата с парите. Онзи му казал: „Ти си много набожен човек и затова мислех, че няма да ме обереш“. Турчинът му отговорил: „Да се моля на Бога е моя длъжност, а пък да обирам, то е моят занаят“.

Не! Това не е човекът. Един човек, който прави нещата с оглед на нещо, той не може да бъде духовен човек. Не може да бъде обичан. По човешки говоря. Бог използва всички неща. Но как ще бъдем обични на Бога, когато имаме задни мисли? Аз ви говоря, но каква мисъл имам в себе си? Ако мисълта ми е само да ви привлека към себе си, да мислите добро за мен, това не е морално. Морал е да имам предвид вашето добро. Казвам ви: пътят, по който вървите, не е пътят, който ще ви доведе до вашето местоназначение. И не искам да ви заблуждавам. Не е моя цел да ви показвам големите и малките грехове. С греховете не се занимавайте. Един направен грях е оставен вече на Бога – с него не можеш да се занимаваш. Само Бог може да се разправи с него. Бог казва: „Ще залича греховете ви и няма да ги помена“. Грехът, направен вече, ти не можеш да го поправиш. Вие много криво мислите. Убил си един човек. Как ще поправиш погрешката? Трябва ти един цял живот; трябва да дойде този, когото си убил; трябва да се ожениш и след това той ще ти стане син – да го възпиташ. Трябват ти 50-60 години, за да поправиш това убийство. Ще му дадеш нови условия, ще го питаш: „Доволен ли си?“ и когато той ти каже „Доволен съм“, това значи, че си поправил престъплението си. А сега казваш: „Ще се примоля на Господа“. Вие, почти всички, имате една особена философия: да обещаете нещо на Бога. А как ще изпълните обещанието си? Ще ви приведа този анекдот, който и българите, и турците разказват. Не знам дали българин, или турчин е бил човекът, който обещавал.

Един човек се намерил на голям зор и казал: „Господи, ако ме освободиш от тая беля, имам един кон, ще го продам и ще подаря парите на Църквата“. Отървал се той от белята, избавил го Господ. Тогава си казал: „Защо му е на Господа кон?“. Вързал котката с коня и казал: „Хиляда гроша за котката и 60 пари за коня. Но котката и коня не ги продавам отделно!“. Като ги продаде, занася 60 пари за Господа, а пък 1000 гроша взема за себе си. Майсторлък. Върти се навсякъде и все тегли към себе си. Това не е морал. Никакво разрешение не е това.

Вие имате приятели, другари имате, отношения имате. Слуги ли сте, или господари – отношенията ви трябва да бъдат чисти. Да кажем, че аз съм млад момък, между млади моми – отношенията ми трябва да бъдат чисти. Като погледна една мома, да имам чисти отношения, да ѝ желая всичкото добро, което Бог ѝ желае, да мисля нейното добро. Да се радвам на доброто, което има, а не да я използвам. И момите, като те погледнат, и те да не искат да те използват. Това е морал. А ние сега ще кажем: „Да съберем тия двама млади, да станат щастливи“. Не събирайте хората! Оставете ги, както Господ е наредил. Не пренареждайте. Ние сме развалили Божествения порядък. Както онези три снахи – всеки пренарежда нещата. Аз гледам аналогията. Първият идва и пренарежда Божествения порядък; втори идва и прави същото; и третият прави същото. Ние сме направили цяла каша и сме объркали нещата, объркали сме човешкия и Божествения порядък. Какво се изисква? Да се върнем към първичното, да оставим този порядък така, както Господ го е наредил, а не ние да го нареждаме.

Някой казва: „Ти трябва да бъдеш добър“. На множина казвам: аз съм престанал да бъда добър и търся добрите хора. И досега не съм намерил още добри хора. За да бъда добър човек, не трябва да създавам съблазън никому. В сегашния живот, като срещна красива, хубава мома, какъв трябва да бъда? Аз стана болен, пожълтея, хлътнат ми очите и като ме срещнат, хората казват: „Горкият човек!“. Ще дадем мярка как да се постъпва. Не изкушавам, и аз не се изкушавам. Но искам не само аз да не се изкушавам, а и те да не ме изкушават. Та, като мина покрай красиви моми, радвам се, че не съм се изкусил. Да кажем, аз мога да мина покрай тях, нагизден с пръстен, с часовник. Морално ли е това?

Понякога вие приличате на момата и момъка в следния пример. Това става в една евангелска църква. Това е пример, не се отнася за вас, в Америка е станало. Един млад момък чете Библията. Една млада мома му хваща окото. Той взема Библията, подчертава думите *Бог е Любов* и ѝ я дава. Тя пък намира друг стих, и тя го подчертава, и му го дава. И завързват отношения. Какво иска да каже той с думите: „Бог

е Любов?“. – „Ти като обичаш Бога, не можеш ли да обичаш и мен?“ Тя му казва: „Ако река да те обикна, ще се отклоня от Божия път“. Той ѝ дава друг стих: „Не, тогава ти и аз заедно ще Му служим“. Тя намира друг стих: „Ще оплетем кошницата, съвсем ще загазим. Не сме готови“. Разговарят се. Питам сега: за какво е отишъл той там, в тази църква? И става вече редовен посетител, всяка неделя ходи и все на същия стол сяда, и много му е приятно да гледа проповедника и тази мома, и да се обръща към нея с някой стих. Най-после ѝ казва: „Аз ще те слушам, стани ми учител. Не разбирам Библията. И аз искам да разбирам Господа като тебе. Ще ме учиш! И няма да откажеш да ме обичаш“. Тя му отговаря: „Ако те обикна, няма да мога да вървя напред. Ще се спъна“.

Права е мисълта на момата. Ако ти кажа, че не трябва да обичаш някого, ето какво разбирам. Можеш да обичаш някой човек, който върви пред теб в същата посока. А човек, който е зад теб, не можеш да го обичаш, защото ще останеш назад. Защо на Лот, когато излезе от Содом и Гомор, ангелът му каза: „Никой от вас да не се обръща да гледа назад“? Лот послуша, но жената на Лота се обърна – и стана на сол. Ти като вървиш към Бога, тия, които са зад теб, не можеш да ги обичаш. Кои можеш да обичаш? Ония, които са напред. И ще имаш стремеж да вървиш по пътя, по който всички отиват към Бога. Това е свещеният път. Млади и стари, които и да са, те няма да се спрат да те чакат. Ти ще усилиш, ще ускориш хода си и ще ги настигнеш. Ще вземеш едно място сред тях и ще тръгнеш с тях. Това е пътят. Така трябва да разглеждаме нашите възгледи.

Като ме слушате, вие си казвате: „Тая работа как да я разберем?“. Наскоро ми казваше една сестра, че искала да преде. Казвам ѝ: „Ти, ако сега започваш да предеш, много дебело ще предеш“. Понеже не се е научила на тънкото предене, препоръчах ѝ една стара сестра, която преде тънко. Може да предеш, но трябва тънка прежда. В Божествения живот се изисква много тънка прежда. Ако е за дебело, всички предат дебело. Но там се изисква много тънка прежда, например – чиста мисъл. Като мислите, да няма някое

користолюбиво чувство загнездено във вас. Аз не съм за самоосъждането. Не да кажете: „Аз съм грешен“. Не че сте грешни. Спрете се и оставете това какво сте били! Трябва да се очистите, да мислите чисто. Казвате: „Еди-кой си брат е нервен“. Оставете този брат, тази нервност е илюзия. Как няма да е нервен? Има причина да е такъв; той не е роден така, сега е станал нервен.

Да ви приведа пример. В Америка един бивол полудява. Питомен бивол, но полудява – мушне този, мушне онзи. Имало в местността един човек, който четял мислите на животните. Завеждат бивола при този човек, за да разбере какво го боли и тогава да решат – да го оставят ли да живее, или да го заколят. Човекът си турил ръката на главата му и биволът му казал: „Слушай, на задния ми крак има нещо, което е влязло, затова съм лош“. Извадили един голям трън от задния крак на бивола и той се укротил.

Ти си нервен, казват: „Нервен е този брат“. Голям трън е влязъл някъде – извадете му го. Нали и апостол Павел имаше трън? Три пъти се моли той на Господа, да го освободи от него. Само че апостол Павел искаше Бог да му извади тръна веднага, а Господ му каза: „Ще почакаш малко“. Особени инструменти трябваше да има, за да не се разкъса месото. И като му изкараха тръна, той каза: „Слава Богу, животът има смисъл. Има спасение. Освободих се от големите мъчнотии“. Има начин да се избавиш от този трън, само че, ще чакаш. Трябва да имаш разбиране. Апостол Павел трябваше да се очисти. Неговият ум не беше чист. Той обвиняваше християните и съизволяваше на тяхното убиване. Да ви приведа думите на Христа. Христос му казал: „Когато съвършено очистиш своята мисъл, да не си вече старият евреин, да мислиш само за еврейския народ, само да убиваш, тогава можеш да влезеш в живота“. Апостол Павел казваше: „Аз искам да се разпъна, за да могат евреите да влязат в Царството Божие“. Христос умря за всички, а Павел беше готов да умира за Израил. То е тщеславие. То е неразбиране. Христос му каза: „Когато разбереш и съвършено очистиш сърцето си, твоят трън ще излезе“. Апостол Павел се очисти. Четете 13 глава от Първото му послание към Коринтяни-

те. Като говори за любовта, той има съвсем друго разбиране вече. Как казва там? *Любовта дълготърпи и е милостива; любовта не завижда; любовта не се превъзнася, не се гордее, не безобразничи, не търси своето си, не се раздразня, не държи сметка за зло* и пр. Той имаше вече една опитност. Това не бяха човешки чувства.

Да се върнем пак към господин Корто. Като гледам същинския Корто и портрета му в програмата за концерта – не си приличат. Като гледам портрета, виждам един човек с вътрешна амбиция – каквото захване, ще го свърши; един човек на конкретния ум; свири много хубаво, отлично, изящно, с ред и порядък. И програмата му беше много хубаво направена. Беше изложено какво са казали авторите за парчетата, които ще свири. Той има голяма амбиция – като свири, да свири както трябва. И свири както трябва човекът. Казвам: ако един Корто може да се научи да свири така, както трябва, защо един човек, който следва Бога, да не може да се научи да върви по Божия път? Той свиреше хубаво, всички работи свиреше хубаво. Изразяваше тяхната драматичност, всичката емоция в тях. Свири Шуман, Шопен и пр. Свири за смъртта. Искаше да изяви онова, което е в душата на автора. Ако един Корто свири така, защо един християнин да не може да живее както трябва? Казвате: „Тя е невъзможна тази работа!“. Така не се мисли. Няма нещо невъзможно в света.

И видях една добра страна на Корто. Една сестра каза: „Той е много студен човек“. Лицето му е дълго. Той е умствено-мотивен темперамент. Човек, който владее своите чувства. Не се колебае в ума си. След като свири, дойде едно момиченце и му подаде живи цветя. Той, като хвана момиченцето, целуна му ръката. Дойде после една мома, красива. Той само се ръкува с нея, не я целуна. На мен това ми направи много хубаво впечатление, като целуна ръката на момиченцето. Музикално е това. Казвам: ако вие нямате смирение, какво ще постигнете? Ето – един човек, при една публика от 600-700 души, не го е срам да целуне ръката на малкото момиченце. Вместо да каже: „Аз, Корто!“. Да е някоя дама, както и да е, но за пръв път аз виждам един ар-

тист да целуне ръката на едно малко момиче. Казвам: много хубаво, отлично, целуна дясната му ръка. И той я целуна, за да мога аз сега да ви разкажа това. Речта ми да бъде реална; не да ви привеждам измислени примери, но разказвам това, което снощи гледах. Една отлична черта.

И тъй, първото нещо: на всинца в новия живот ви трябва съвършена чистота. От своето минало не се спирайте. Не се спирайте да се самоосъждате, не се спирайте да правите различия, но всякога гледайте да имате чиста мисъл. И всяка ваша постъпка да ви подтиква напред и да бъдете в движение. Не се задържайте на едно място. И не очаквайте да станете добри, че тогава да отидете при Бога. Вървете при Бога такива, каквито сте сега. Вие живеете в Бога и Бог във вас. Всяко добро желание във вас е желание на Бога. Искаш да бъдеш учен, да пееш, да свириш, искаш да бъдеш добър и пр. – това са подбуждения на Бога. Искаш да се молиш – това е подбуждение на Духа Божий. Всяко добро даване е от Бога. Всяко най-малко добро желание е от Бога. Постарай се в най-малкия размер да извършиш Волята Божия. Ти се радвай на добрата постъпка у себе си и у другите. Радвай се на добрата постъпка навсякъде! Ние казваме, че не сме добри. Това е крива философия. Ако очакваме да станем добри, ние ще си останем такива, каквито сме сега. За да бъдеш добър, трябва да се движиш. Доброто трябва да бъде път, по който вървиш. Бог, като те погледне, няма да гледа доколко си добър, но дали чрез теб ще извърши Своята воля. Аз съм виждал някои добри хора, които не знаят да рисуват; има хора, които не са добри, но рисуват. Аз съм виждал светски хора, които псуват, имат груб глас, а като видят някого, измени се гласът им и каквото казват, гениално го казват!

Веднаж в София ме срещна един пиян. Върви по улицата и вика: „Хей, кой е като мене. Да се махате, убивам всекиго. По пътя ми никой да няма“. Аз обаче си вървя. Идва той при мене и ми казва: „Ще ме простиш. Като магаре съм се напил. Не го харесвам това нещо, но откъде е дошъл този дявол, който ме мъчи“. Казвам му: „Много се разбирате двамата. Хайде, ще се оправи тая работа“. Той каза: „Хайде, как-

вото ти казваш, от твоите уста – в Божиите уши“. Защо се спира този човек? Той съзнава, доброто се пробужда у него, изповядва се. Казвам му: „Не пий много. Една, две чашки, но не 20. Едната чашка принася много повече, отколкото 20 чашки“. Той каза: „Прав си. Онзи ме обра, сега гладувам, похарчил съм всички пари. Какво ще правя? Както съм тръгнал, ще ме ритне някой и ще падна на земята. Затова заплашвам хората“.

И ние някой път казваме: „Аз това ще направя, аз онова ще направя“. Нищо няма да направиш. В света всесилна е само Любовта, всесилно е само Знанието, Мъдростта, всесилна е само Истината – това са истинските оръжия. Отвори сърцето си за Любовта! Отвори ума си за Мъдростта, за Божието знание! Отвори душата си за Истината! И нека твоят дух да ти бъде ръководител, да те води към великата цел на живота. И нищо няма да те спре. Ти може да си жена или мъж, богат или сиромах, слуга или господар и пр. – всички, като влезете в този път, ще постигнете целта. Нови образи трябва да имате – докато не се подмладите, вие сте в стария път. Вие сте остарели. Много са ви тласкали. От какво остарява човек? От големи безпокойствия. Някой ти е казал една обидна дума, ти казваш: „Какво!? Да каже той тази обидна дума и аз да му простя?“. Трябва да си кажеш: „Хубаво, той ме е обидил, ами аз кого не съм обидил“. Когато говоря, аз постоянно държа ума си буден. Ще приведа един пример и някой ще попита каква цел имам с привеждането му, ще каже: „Учителя има някого предвид“. Ако имам някого предвид, докато говоря, не е права мисълта ми, това е престъпление.

Ти си болен човек, казвам: на теб ти трябва чист въздух, защото само при чистия въздух ще можеш да бъдеш здрав. Отслабнал си, казвам: трябва ти чиста храна. Трябва ти хубава стая, защото тази стая, в която живееш, не е хигиенична. Аз не съм заинтересован, но трябва да имам предвид доброто на другите хора. И законът е такъв: като помагам на другите хора, аз се ползвам. Защото с всяка добра мисъл, с която подкрепям другите хора, аз подкрепям и самия себе си. Такъв е законът. Ако не подкрепяш добрите мисли на

хората, ти не подкрепяш и хубавите мисли в себе си. Когато не подкрепяш хубавите чувства у хората, с това ти не подкрепяш и хубавите чувства у себе си. Ще кажеш, че това е егоистично. Не! Това е Волята Божия. Като подкрепям доброто, аз искам да крепя онова, което Бог е създал. Защото онова, което Бог е създал, то е най-разумното. Онова, което човек е направил, то не е така разумно. Колкото и да са гениални хората, липсва нещо. Което Бог е създал, то трябва да бъде образец; онова, което ние създадем след това, трябва да бъде в съгласие с него. Моите мисли, човешките, трябва да бъдат в пълна хармония с Божествените мисли. Моята любов, и тя трябва да бъде в съгласие, в пълна хармония с Любовта Божия.

Някои от вас често ми казват: „Ти като говориш, някои спят“. Те не спят. Аз говоря красноречиво и те са толкова разчувствани, че даже се пренасят в другия свят. Ще ви кажа какво разбирам. Когато човек не може да разбере нещо тук, на Земята, той заспива и се пренася, защото при по-висшите трептения в другия свят може да го разбере. И когато спите, вие пак слушате. Освен това, вие не сте добре наредени. Защо спят някои хора? Когото и да е от вас мога да го приспя. Ако ти седнеш между двама души, които не са разположени, чиито чувства са по-гъсти от твоите, ти се бориш, бориш и заспиш. Един брат казва: „Онзи ден спах три минути. Като четох после беседата, разбрах, че някои неща не съм ги чул“. Онова, което не сте запомнили, значи сте спали при него? Когато слушате човешки работи, спете, колкото искате, но когато слушате Божествените работи, бъдете будни!

Казвам: Божественото е онова, което придава нещо на човека. То дава радост, веселие, светли мисли, светли желания, насърчение – всичко носи в себе си. Божественото носи мир навсякъде. И едно дете може да ти каже Божественото. Откъдето и да дойде Божественото, приеми го и не прави никаква разлика. Само че чрез напредналите хора понеже знаят Божия път, идва, както през по-големите прозорци по-голяма светлина, а през по-малките прозорци идва по-малко светлина. Закон е това.

Казвам сега: не ходете по стария път на критиката. Критикувайте се, но как трябва да се критикувате? Ако е за критика, ето какво разбирам аз. Като се върнах от концерта, една група от около шест души искаха моето мнение за него. Най-сетне, за да ги поразсмея, казах им: „Шопен замеси една много хубава музикална каша, направи една много хубава, първокласна баница. Но не му остана време да я изяде. А пък Корто снощи я раздаде на хората; на едните, правите, вземаше евтино, по 40 лева, а пък на нас по-скъпо. Той продаде баницата на Шопен“. Това е фигура на речта. Корто е добър изпълнител на Шопен. Даже, ако дойде Шопен, ще се учуди от онова, което той свири снощи, ще каже: „Брей! Кой ли го е писал?“. Каквото Корто свиреше, Шопен не го е мислил. Корто мисли друго и някъде свиреше по-добре от него. Нека Шопен да дойде, да го чуе.

Та, радвайте се на вашия живот! Един ден и вашия живот някой ще го свири по-добре, ще го представи по-добре, отколкото вие сте го живели. Вие ще направите една баница, ще дойде някой след вас и ще я представи по-добре от вас. Радвайте се за това. Този живот, който имаме – нашите мисли, чувства и пр. – всичко това един ден ще бъде при Бога. Бог ще го вземе и ще направи нещо от него. Вие допринасяте. Каквито и да са вашите мисли, Бог на всичко намира място. Само че като дойдете, ще видите какво е направил Господ от тях и Той ще ви даде това, да го продадете. Това е реално. Вашите мисли не са изгубени. И добрите, и лошите ви мисли ще отидат при Бога. От добрите ви мисли Бог ще направи нещо и ще ви го даде, с него ще се върнете в света. Онова, което вие сте пратили при Бога, то е богатството ви. Казано е в Евангелието: „Събирайте си богатства, които крадци не ги крадат“. Нашите мисли и чувства са богатство, от него Бог ще направи нещо, от него нашият живот става щастлив. Ако ние нищо не пращаме при Бога, не ще имаме никакви приходи.

Сега, не искам всичко това, което ви говорих, да го забравите. Ще помните всичко, което ви казах днес – от единия до другия край! Нито една запетая няма да забравите! Ако забравите, пак ще ви извиня, но по-добре е да не забравите.

Една сестра каза за Корто: „Той е поет, който знае отлично да пише. Елементите на речта, всяка запетая – всичко е намясто турено“. И ние пишем сега, със своите мисли. Трябва да знаем да мислим. Като се спреш в себе си, да видиш, че имаш чисти мисли и чисти чувства. В това седи човекът – в чистотата. И да знаеш, че между твоите мисли и твоите чувства има връзка, и че напредналият свят се интересува от теб. Често идват и те да слушат вашите концерти. Някой път вие искате да чуете някой Корто. Но някой път, когато свирите тук, на Земята, един ангел може да дойде да ви слуша и да се ползва от вашето свирене.

Човек, който пее или свири, той не взема криво тоновете. Погрешно свирене и пеене няма в света. Вие, като почнете да пеете, пеете много хубаво, но понеже променяте гамите, се явява дисонанс. Я ми вземете един фалшив тон *до*. (Учителя пее *до* на разни височини.) Така изглеждат правилни, но ако ги турим в акорди, тогава може да се появи дисонанс. Всеки тон е на мястото си, ако няма друг човек да пее. Но ако пеете заедно, тогава другият може да каже: „Ти не можеш да пееш“. Правилното пеене седи в това: мисълта ти трябва да бъде чиста. Не можете да пеете правилно, ако мисълта ви не е чиста. Тогава тонът не може да бъде плътен. Някой тон е безплътен. Или някой път тонът е много силен. (Учителя изпя много силно: *До*.) В какво седи силата? Това, малкото момиченце, като започнаха да ръкоплясскат, то си затули ушите.

При пеене имайте предвид хората за модел. Те да бъдат стимул за вас. Но не подражавайте никому и не се самоосъждайте. И трябва да слушаш онази музика, която е в теб. Корто е работил, ти не си работил – тази е разликата. Корто е развил някои свои способности. Той не е още музикант в онзи висок смисъл, той е изпълнител, драматург. Това, което е написал Шопен, той може да го изпълни, но свое няма. Той свири, иска да ни покаже как преди 100 години са писали тия велики автори. Но мен не ме интересува какво са писали музикантите преди 100 години. Мен не ме интересува *Погребалният марш* на Шопен. Погребални маршове – всеки ден ги виждаме. Има нещо в Шопен, в *Погребалния марш*, то трябва да се намери. Не са го намерили още. Шо-

пен казва: „Дано дойде време ония, които ги погребват, да станат от носилото и да оживеят, и да се явят радостта и веселието в света“. Корто свири и Шуман. Има някои работи верни, а някои неверни. Не че свири невярно. Някои музиканти си слагат ухото и следят музиката по особен начин.

Ако днес дойде един музикален гений, той трябва да свири сегашно свое творение. Да изсвири най-първо как една мома и един момък се възлюбват, как се женят, как се скарват, как почват да си скубят косите, как се бият и най-после да представи как им се ражда едно дете, как се помиряват, как идват до споразумение да служат на Бога, да помагат, да дават концерти. Това трябва да бъде една нова музика. Как ще го изразите това сега? (Учителя представя като че свири на пиано.)

Искам всички да свирите като Корто, поне. Като Корто – то е вашето минало. Научете по една песен, изучавайте я цяла година и да я изпеете така, както никой друг не я е пял. Например *Аз смея да кажа*. Чудя как я модифицирате тази песен, как я изменяте, че излиза вече друга. Има си правила за пеенето. Една песен, като я изпееш, да ти е приятно.

Има и различни начини на ходене. И това е музика. (Учителя ходи криво и се върти, после ходи правилно.) И първото ходене е музикално, само че се изхарчва повече енергия. А този начин, при който се харчи по-малко енергия, той е правилният.

Старите казват: „Ние сме стари, младите да пеят!“. Оставете тия заблуждения. На колко години сте? Че ако живеете на Слънцето, на колко години ще сте, като се знае, че една слънчева година е равна на 20 милиона земни години? Земята съществува от повече от 3,5 милиарда години и я смятат за млада още, а вие сте по на 50-60 години и мислите, че сте остарели. Земята е млада, а вие сте остарели. Я ми кажете, защо сте остарели? Хората остаряват, защото грешат. Майка ви, Земята, не греши, а вие грешите. Коя ос се изхабява? Тази, която много е работила, търкане има, изтрива се. Коя дреха остарява? Която много са носили, тя се изтърква. Вие си туряте 120 години. Това е един дълъг период, един астро-

логически период, движение по 12-те зодии около един център. Във вашия ум да стои вечността! Във вашия ум да седи, че ще се подмладите, че ще бъдете млади и никога няма да остарявате. Защо да носите идеята, че сте остарели? Като сте остарели, какво знаете? Каква мъдрост имате? Първото знание, с което сте се занимавали, е яденето, него сте научили добре. Всичкото ви знание седи в това, че знаете как да ядете. Но не знаете как да си приготвяте храната. Ако един ден Господ ви остави сами да го правите, ако дърветата не ви дават плодове, как ще си я приготвяте? Растенията са по-умни от вас. Те знаят как да си приготвят храната.

Някои се хвалят, че знаят да четат Библията. Вие имали ли сте опитността на тия 60 автори на Библията? Имали ли сте опитността на Христа, Който е центърът на тая книга? Имали ли сте Неговата идея? Защото Библията – това са живите хора. Вън от тези живи хора Библията не е интересна. Вие можете да обърнете въпроса и да кажете: „Кой е имал тогава тази опитност?“. Елате с мен, да ви кажа кой я има. Аз ще ви заведа при едно дърво и ще ви кажа: „Това, което Библията пише, това дърво го има – то ражда плодове и ги дава“. Не плаче за своите деца, когато вие ги изядете, и казва: „Идущата година, добър е Господ, пак ще се родят“. Растенията изпълняват Волята Божия, затова и Христос взема като емблема растенията. Той казва: „Аз Съм истинната лоза, а вие пръчките“. Той не взема птичките като емблема. Има нещо опорочено в тях. Даже гълъбът, който минава за чист, Христос не може да го вземе за такъв символ, че да каже, както за лозата: „Аз Съм лозата, а вие – пръчките“. Като външна фигура, гълъба можем да приемем, но и той си има своите недостатъци.

Казвам сега: съвършено безкористие! Не самоотричане. Самоотричането е път към безкористието. Ето какво е безкористието: всичко онова, което Бог ти е дал, да го раздадеш на хората, да не употребиш нито една стотинка за себе си. Това е безкористие. Щом задържиш една стотинка, ти си опорочил вече тази работа. Щом казваш: „Защо Господ не е помислил за мен?“, с това ти вече опорочаваш мисълта си. Бог не прилича на теб. Той само те има предвид.

Бог, като те е създал, толкова големи благословения ти е дал, а ти цял ден седиш и си недоволен. Аз всеки ден опитвам една от големите неприятности и се мъча. Не се мъча за себе си, но като отида при хората, чувствам тяхното недоволство и постоянно трябва да се чистя. Всмуква се това. Вляза в някой дом, веднага чувствам от какво са недоволни там. Подозрение има, неверие има и аз, който имам толкова познания, не мога да се освободя от всичко това, от тая атмосфера. Тя трябва да се смекчи. Отвън сте много напреднали, но вътре имате неща, които дори на себе си не искате да ги кажете. Трябва един ден, когато и да е, да се съблечем от сегашния живот. Това е една много важна работа. Ако можем да се освободим от сегашния живот, както Бог изисква, то е най-голямото благо. Но не да се освободим по начин, както ние искаме. Аз мога да освободя един човек, но не е там въпросът. Виждам недоволството му и мога да му покажа пътя, по който той сам да се освободи него.

Аз зная къде е болката на растението, което е недоволно по време на суша. Поливам го и му казвам: „Пусни по-надолу корените си. На 3-4 метра по-дълбоко ще има влага“. Някои растения спускат корените си на 15-20 метра дълбочина и не знаят нищо за сушата. Нискостеблените, плиткокоренните растения страдат през лятото. Вие кога сте живели при по-благоприятни условия? Понякога идват изключителни условия – става суша. Трябва да имате една възвишена идея – тя ще спусне дълбоки корени. Любовта към Бога ще усили стъблото нагоре, а любовта към ближния ще усили корените на нашия живот. Като обичаме Бога, ще усилим мозъчната нервна система, ще усилим ума си, ще го подобрим; като обичаме ближния си, ще подобрим симпатичната нервна система, ще усилим сърцето си; като обичаме себе си, ще бъдем изпълнители на Волята Божия, ще служим на Бога. Така ще се подобри нашият живот.

Обичай ближния си, и чистосърдечно го обичай! Обичайте тези, които са преди вас. Не ви проповядвам да се върнете и да обичате онези, които са след вас. Които са след вас, те ще свършат тая работа. Тия, които са пред вас, на тях помагайте. Не се обръщайте по никой начин. Казвате: „Кой

ще оправи света?“. Света няма да го оправим ние. Ние ще бъдем носители на Божията мисъл, на Божието чувство, на Божията воля. И религията на бъдещето ще бъде религия на любовта. Ще има само една вяра и всички хора ще живеят като братя. Това е бъдещето! Братство ще има в света. Това е бъдещата религия. И всички домове, общества, народи ще се побратимят като едно семейство. Не че ще се обезличим.

Кога ще бъде това? Колкото здравословното състояние на дървото е по-хубаво, толкова листът е по-зелен и колкото здравословното състояние на дървото е по-лошо, толкова листът пожълтява. Когато влезем в това общо Дърво на живота, всички ще бъдем зелени. И когато страдате, това показва, какви са вашите отношения – че не служите на Бога, както трябва. Започнете да изпълнявате Божията воля, да обичате, както трябва.

Да мислите добре – значи да обичате Бога. Да чувствате добре – значи да обичате ближните си. А да изпълнявате Волята Божия – значи да обичате себе си. Това е практичният метод. Любовта към Бога има отношение към нашата мисъл. Трябва да очистите мисълта си! Любовта ни към Бога трябва да бъде повече от идеална – съвършена трябва да бъде.

Мога да ви кажа: бъдете съвършени в любовта си към Бога. Бъдете съвършени в любовта си към ближните. Бъдете съвършени в любовта си към себе си.

Отче наш

12. лекция, 11 декември 1935 г., София, Изгрев, 7 ч. 20 м.

ДОБРЕ Е

Отче наш

Първо послание към Коринтяните, 2. глава, от 1 до 16. стих.

Каква беше темата на миналата лекция? Вие всички като че идвате на концерт, да ви се изпее една песен и после да си излезете. Тази работа не става така. Ако ти внасяш кал в една стая и не я измиташ, трупа се прах и когато метеш прахта, задавяш се. Не е растене това. Ако не мислите, ще се натрупа прах в ума ви. Всички недоразумения у хората се дължат според мен на този прах. Гневен си, неразположен си, мразиш – всичко туй е от прахта. Щом някой от вас е неразположен, вече зная – доста прах има. Недоволен си, криво ти е, мъчно ти е – имаш прах, нищо повече. Без прах! Вие търсите причината другаде. Няма друга причина.

Трябва да изучавате себе си. Вие не сте се изучавали. Стремите се само да ви поставят бележка. Бележката нищо не помага. Колцина, които са свършили с отличие училище, пропадат в живота. Казвам: туй, което расте, то е вярно. Децата, които отиват в училище, не отиват големи. На колко години те постъпват в първо отделение? Между 7 и 8 години, нали? В първо отделение не може да постъпи някой, който е на 84 години. Ако човек постъпи в училище на 7 години и учи 4 години в отделенията, ще стане на 11 години; 3 години в прогимназията – стават 14 години; трябват му още 5 за гимназия – стават 19 години; и 4-5 години университет – стават всичко 24 години. Следват 3-4 години специализация, стажуване. Значи, за да добиете едно обикновено знание за временния ви живот, ви трябват 24 години да се „екипирате“.

Вие се намирате в трудно икономическо положение. Неразположен сте по простата причина, че нямате средства, пари нямате. Молите се на Бога. Кой баща, който е изпратил сина си в странство да учи в университет или в

някой колеж, няма да му даде пари? Ако започне синът да се тревожи, значи тази работа е чапрашък. Щом Господ е изпратил някого на Земята, Той е изпратил и средства. Казвате, че сте сиромах – това означава, че по свой почин сте дошли, без да ви е пратил някой. Някои сте дошли в училище с Волята на Баща си, а някои по свой почин. Които сте дошли с Волята на Баща си, всичко имате; които сте без Неговата воля, ще опъвате: имате мъчнотии, средства нямате, намирате, че светът е тежък, че хората не са добри, никой не ви съчувства.

Колко време отделяте всеки ден за духовно упражнение? След като сте чели нещо, да се спрете, да мислите върху някоя ваша характерна черта? Вие сега не знаете причините за мъчнотиите. Седите като някоя млада булка, която току-що се е обулчила. Тя мисли, че ще живее на новото място много по-добре, отколкото при баща си. Отива с було, облечена с хубави дрехи, но на новото място казват: „Слушай, булка, ти с тия булчински дрехи на работа не можеш да идеш, булото – долу, булчинските дрехи – долу, хубавата рокля – долу!“. Снема тя всичко това и тръгва на работа. И вие, като дойдете в света, мислите, че сте на новото място. Там не е като при Баща ви. Вие сте обулчени, но там има свекър, свекърва. Какъв свекър има!? Господ да го поживи. Пък зълви, пък девери – колкото искаш.

Вие казвате, че Господ е направил човека. Ако разсъждаваме философски, не всички хора са направени от Бог. Хората се различават. Трябва да се учите. В ежедневния живот трябва да се учите. Вие всички търсите определена работа. Някои от вас сте недоволни от живота. Казваш: „Как да бъде човек доволен? Той иска хубаво да се наяде: да има три скумрии, хубаво опечени на скара, после малко зехтин отгоре, после лимон, като похапнеш с малко хлебец – тогава да си доволен. А като си ял сух хляб, как ще си доволен?“. Това не е философия. Дали човек може да стане учен, като се храни със скабрици, вие може да опитате. Хранете някого със скабрици и до известно време ще видите какво ще стане.

Човек е склонен към инертност. Като е дошъл на Земята, той е изгубил своето предназначение. Зимно време,

като стегне студът, първо искаш да се освободиш от него – мислиш за дърва, за въглища, запалиш собата, мериш температурата. Това е временно положение, за няколко месеца; трябва да се научиш как да си палиш собата и да намериш дебели дрехи. Като дойде лятото с 35 градуса топлина, това, което знаеш от зимата, вече не струва, сега търсиш тънки дрехи. Лошите условия – това е зима на живота; подобрението на живота – това е пролет, добрите условия – това е лятно време, а най-добрите – есенно време, когато има плодове.

Вие казвате, че човек трябва да има някакви дарби. Всички имате дарби, но не сте ги развили. Представете си, че сте домакиня, имате сто килограма вълна – хубава, бяла вълна, отлично наредена; поглеждате я, но казвате: „Да има човек пари да си купи нещо!“. Ще се опретнеш да предеш. – „Ама дълго време се изисква.“ Нищо не значи дългото време. След като изпредеш стоте килограма вълна, ще се научиш да сновеш, да тъчеш. Като извадиш платното, ще го оваляш, ще го дадеш на някой майстор шивач да го ушие. Така децата ти, домът ти ще бъдат облечени.

Казвам: в умствено отношение трябва да работите всички! Ако ви попитам за предназначението на ума и сърцето, какво ще кажете? Пишете на тема: *Предназначението на ума и сърцето*. Все ще намерите кое е предназначението им. Те имат служба. Предназначението на сърцето е да се занимава с кръвта. Умът се занимава с човешките нерви. Сърцето е място да възприемаш чувствата. Ако нямаш сърце, няма да имаш никакви чувствания, ще си лишен от всяко хубаво чувство. Ако нямаш ум, няма да можеш да мислиш. Има ред способности, които принадлежат на ума, и други, които принадлежат на сърцето. Човек има повече чувства, отколкото умствени способности, умът заема по-малко място, много малко място има той за обработване. Жената всякога е по-умна. Понеже мъжът е останал назад, затова сега той се учи да философства. Жената е завършила и казва: „Тази философия на мъжа аз я учих едно време“. Тя каквото научи в Рая, научи го, сега Адам учи работите извън Рая. Според вас кой е по-умен – жената или мъжът? Жената

е по-умна в отрицателно отношение; тя намери онзи господин, който дойде в Рая, и го заведе при Адам, а Адам не можа да го нагости както трябва. Това са алегории.

Сега вие казвате: „Голяма сиромашия!“. У вас има едно сетиво, с което можете да помиришете къде има злато, заровено в земята. Тъй както един копой, като го изведе господарят, подушва къде има заек или лисица, така и вие може да подушите златото. Златото има ухание, както цветята. Като сте взимали злато, не сте ли усещали неговото ухание? Като ти стане мъчно, че нямаш пари – тръгваш да миришеш; като ходиш един ден, два, три, десет дена – ще намериш не хиляда, но сто хиляди. Някъде в земята има злато на големи блокове – по един килограм, по два, по три. Вземеш един килограм, туриш го в торбата, идваш в София и харчиш. Като го похарчиш, пак ще тръгнеш да търсиш. Ще идеш веднъж в годината, пък идната година пак ще идеш на същото място, пак ще вземеш един килограм. Ако живееш 80 години, 80 години ще ходиш на това място, ще извадиш 80 килограма злато и ще ти е мирна главата. Сега вие питате: „Къде да го намерим?“.

Един човек бил редактор на вестник, с книги се занимавал. Не зная за какво го турили в затвора; лежал две години, защото много хубаво писал. Като излиза от затвора, хората вече не му обръщат внимание, търси работа тук-там – няма. Намислил пак да издава вестник. Пише на мен, изпратил писмото по едного: „Ти, Учителю, всичко можеш. Да ми дадеш три хиляди лева, че да започна вестника“. Всички вие приличате на него. Работа трябва! Мъчнотиите – те са второстепенни неща. На този човек му трябва работа, пари не му трябват. Пита ме някой как да намери въздуха. Казвам му: „Отвори си устата“. И парите са тъй – като отвориш устата, те ще дойдат.

Главната цел сега е да развивате нещо в себе си. Има ред нужди, които заставят човека да работи. Както и да ви обяснявам, те съществуват. На физическото поле имаш нужди – трябва да ги задоволиш по един разумен начин. Ако можеш да го направиш, ти си станал учен. Тогава умственият свят ще ти помогне да задоволиш тези физически нужди.

Ти казваш, че човек трябва да вярва в Бога. Кой от вас не вярва в баща си? Всеки вярва, че баща му може всеки ден да му приказва. Всеки ден баща ти ти каже нещо – ти нехаеш. Вкъщи баща ви обича едно от децата повече – умното, послушното дете. Вярващ си, но каквото каже Баща ти, не изпълняваш Волята Му. Вие казвате: „Човек трябва да вярва в Бога“. Значи човек, като вярва в Бога, всичко ще се уреди. Но Павел друго разбира под думата *вяра*. Като вярвам в някого, аз отивам да работя за него, вярвам, че ще ми плати, вярвам, че ще свърша работата. Той е честен човек, добър човек, отивам на лозето му да копая – то е вяра. Целия ден копая, човекът ми плаща повече – то е вяра. А ти не вярваш дали той ще те прати на лозето. Щом те търси, ще си спомниш онази притча, за която говори Христос. Един господар излязъл сутринта на пазара, гледа – работници. Пита: „Защо стоите тук?“. – „Никой не ни е цанил.“ Той ги праща на лозето си да работят. Отива към обед на пазара, пак вижда други да чакат. – „Вие защо стоите?“ – „Няма кой да ни цани.“ – „Идете на моето лозе да копаете.“ Отива надвечер и гледа други. – „Вие защо стоите?“ – „Няма кой да ни цани.“ И тях праща на лозето си да копаят. Вечерта плаща на всички онези, с които се е пазарил, плаща им по един пеняз. Как е там, в Евангелието, по колко пеняза плаща? Един пеняз струва три гроша и шест пари. Сега, като минавате през дупката на един светия, трудно ви е; тия дупки не са големи, много мъчно ще влезете. Учението не е царски път.

Съвременните хора се заблуждават понякога от своите минали опитности, защото те могат да ви бъдат само в малка услуга, не могат да ви служат за настоящето. Вземете например човек, който се е учил в миналото като животно – сега това не може да му помогне. Едно време е бил щастлив, понеже е работел в своето съзнание. Животните работят в своето съзнание, но там е друга култура. Сега човекът е минал в културата на самосъзнанието. Сегашната култура е съградена върху самосъзнанието. Щом дойде то, веднага идва поляризацията. Човек се е родил в самосъзнанието – като съгреши, веднага там се явяват два полюса: добро и зло. В самосъзнанието си радостен, скръбен, разположен,

неразположен – това са негови полюси. Докато живееш в своето самосъзнание, ти си в тия полюси. Ако отстъпиш някъде, ако направиш някаква погрешка, законът ще те хване. Както когато пътуваш в града, там има закон: или вляво, или вдясно трябва да се движиш, не можеш да се движиш къде и да е. Тук, в България, не е така, но в Америка, когато европейците пътуват и не спазват този закон, стражарите не си поплюват. Те са големи хора, по 6 стъпки високи; там всеки стражар, за да бъде стражар, трябва да вдига с едната си ръка 75 килограма – като хване човека, да може да го вдигне. Там, ако не се подчиняваш, церемонии няма, няма да те карат в участъка, казват: „Вие, господа, които идете от Европа в Америка, трябва да се подчините на тукашния закон. Които не искат да се подчинят, в Европа да си седят". В Америка и княз да си, трябва да се подчиняваш на закона: отляво – отляво, отдясно – отдясно.

Вие идвате на Земята – не искате да се подчинявате. Всеки, който не иска да се подчинява на земния закон, трябва да си върви. Ще се връщате, докато дойдете до бъдещата религия, която сега проповядват. При сегашната религия, която е основана на самосъзнанието, хората по-добри не могат да бъдат. Когато влезете в религията, която има за основа космическото съзнание или свръхсъзнанието, или съзнанието на безсмъртието, тогава вече законът е друг, тогава може да ви описват какъв ще бъде светът. Но да оставим това, те са описания за бъдещето. Те са като млечната, обетованата храна на Земята. Откакто излязоха от Египет, евреите и досега говорят за Ханаанската земя. Ханаанската земя беше добра страна, много плодородна, там имаше гроздове, които двама души ги носеха. Тъй ни представят нещата. Но хората, които живееха там, бяха много развалени. Мойсей предупреждаваше еврейския народ: „Ако влезете в земята, която Бог ви даде, да не вървите по пътищата на египтяните и по пътищата на народите, които живеят в Ханаанската земя". Господ изпрати еврейския народ да ги изпъди оттам и да се засели. Защото тази земя има много грехове, най-лошите грехове са там. Сега, като кажат *Ханаанска земя*, разбират Царството Божие. Евангелистите

казват: „Знаете ли ханаански език?“. Фигуративен език е той – едно се говори, друго се разбира. Например: „Обича чашата – свети му улицата“.

Вие говорите за духовното, а всякога имате предвид материалните работи на Земята. Дойде един човек при друг, вярващ, и казва: „Дай ми сто лева назаем“. Но като ги вземе, не мисли да ги връща: а и онзи, който ги е дал, не ги забравя. – „Няма ли да ги върнеш?“ Онзи се извинява, това-онова – няма; и най-после се скарват двамата за тия сто лева. Питам сега: къде е духовността у тия хора? За сто лева да се карат. Ако дойде някой при мен, аз ще го поведа, да се научи да мирише. Ще му кажа: „Ела с мен. Не ми искай пари, но се учи – каквото аз правя, прави го и ти, както аз ходя, така ходи и ти. Така ще ходиш, ще разбираш, ще се учиш, ще миришеш през целия ден“. Той може да каже: „Какво ли съм тръгнал подире му?“. Аз го извеждам да научи нещо. После му казвам: „Ще почакаш, аз имам да свърша една работа“. Вземам два килограма злато, увивам единия килограм в хартия, давам му го. Какво ще направи той със златото? Като му дам един килограм злато, след колко време ще дойде да иска пак пари? Трябва да разсъждавате. Вие по женски есап вървите, казвате: „Зависи“. От нищо не зависи. Аз познавам много добре света. И хората зная, но не ме интересуват. Говорите на един неопределен език. Хората са определени числа. Какво нещо е човекът? Определено число. – „Ами условията?“ За мен това са неща определени. „Лоши времена.“ Какво значи лошо време? То е определено нещо. Зима е. Къде е лошавината на зимата? Няма никаква лошавина. Ти го разбираш така, ти смяташ, че зимното време е лошо, но тревата се радва на това лошо. Като падне снегът и я покрие, тя се радва, че има бял юрган. Растенията, върху които има сняг, не измръзват, не изсъхват. Казваме сега, че са лоши времената.

Като срещна кобра, аз зная какво е нейното естество и поставям между нея и себе си една преграда; най-малко на половин метър разстояние от нея съм. Като реша да я пипам, не си подавам ръката, а отдалеч я хващам с железен дилаф – така няма да ме хапе. Някой път вие мислите, че

можете да хванете кобрата за врата. Вие сте много смели. Така не се хваща кобра, тя е много сръчна. Индусите, които познават нейното естество, я фиксират, но не я хващат. Те никога не се опитват да я хващат. Европейците хващат змиите, индусите – не; те свирят на кобрата с една зурличка и от музиката тя става по-добра. Вие можете да направите една аналогия. Ти имаш едно лошо чувство в себе си – не можеш да учиш, възбуден си, неразположен си, искаш да се караш с някого – то е нещо посторонно, това не си ти. Измени енергията, която спъва ума ти. Трябва да знаеш да вземеш свирката и да започнеш да му свириш на това чувство. Вие искате да се справите с него без да свирите, по европейския начин – да сте силни, че да го хванете за врата. Хубаво е да го хванеш, но като те клъвне, отрова има. Не можеш да го хванеш и с дилаф, изплъзва се като риба, не можеш да го удържиш. Да му свириш е по-хубаво.

Питам: какво трябва да правите тия състояния? Всички имате мъчнотии. Да кажем, дойде едно състояние на подозрение, съмнявате се. Някои хора се съмняват повече, други по-малко. На какво се дължи съмнението? Страх ме е, съмнявам се, че може да ме оберат. Ако съм сиромах, може 20 години да съм работил и ме е страх да не би да изгубя това, което съм спечелил – 10-20 хиляди лева. Ако бях употребил 20 години, за да науча изкуството да мириша къде има злато, щях да се осигуря. Като тръгна – навсякъде има злато, парчета от по половин килограм, по един килограм, по 2, 10, 15, 20, 25, 36 килограма; по 50 кг рядко се срещат, но са намирали по 36 килограма. Това са 3 милиона и половина. Ако развия това чувство, нали ще съм осигурен икономически? Идвали са да ме питат къде има злато тук, в България. Ходили при сливенския ясновидец, той им казал къде да копаят и идат при мене да проверят вярно ли е. Някъде в Нова Загора копали. Питат: „Ти какво ще кажеш?“. Аз отговарям: „Нищо не казвам. Аз помирисвам парите и сам си ги вадя. Не казвам никому да ги копае. Ако искаш, може да те науча да помирисваш златото, но не казвам къде има злато“. Той сам не вярва в това, казва: „Копах, ама не излизат тия пари“. Ти може да си копал наблизо, може на една педя до гърнето

да си бил, но пак трябва да можеш да помирисваш. Ако го можеш, ще копаеш и ще попаднеш точно на парите. Някой път копаеш на една педя от тях, но отишъл друг и ги намерил. Казваш: „Така е, когато човек няма късмет“. Не знаеш как да миришеш, не че късмет нямаш. Който знае добре да помирисва, има късмет, който не знае, няма късмет.

У всинца ви има едно богатство, което трябва да развиете. Каквото е написано в Свещената книга, написано е много добре, но сега трябва да учите какво пише. Какъв е бил вчерашният ден не е важно, какъв ще бъде днешният ден е важно. Какъв ще бъде нашият днешен ден? Хубав ще бъде, ще има малко влага.

Казвам: най-първо всички трябва да имате едно особено състояние на ума, едно особено състояние на сърцето. Понякога, като излезете оттук, всички сте неразположени. Как го добивате? Ние живеем в един свят, който е съвършен. Бог е Същество на пълно блаженство. Всички ние живеем в Бога, Който е образ на всички добрини, на всичката любов, на всичката мъдрост и знание – и при това ние, богатите хора, сме сиромаси, ние сме нещастни. Питам тогава: къде е погрешката? Ние живеем в един богат свят, а при това сме сиромаси, здраве нямаме, духом сме неразположени, сърцето хлопа, кръвообращението не става правилно, в семейството, в обществото, в религиозните общества, между учените – навсякъде мъчнотии. Тогава казвате: „Този свят не е уреден“. Понякога учителят влиза в клас, където се вдига прах – това показва, че учениците са внесли кал със своите цървули и стаята не е била хубаво изметена. Този учител трябваше да накара учениците да влизат с лапчуни вътре, да е чисто. Гледам, и вие тук каляте. Толкова години наблюдавам, след като излезете оттук, колко кал сте внесли. Вие казвате: „Нищо не сме придобили“. Така не се придобива. Не внасяй кал никъде! Ти не внасяй кал, и на теб да не ти внасят. Тази кал, която внасяте, има влияние, тя не се изчиства. Този салон колко пъти го миете в месеца? Може да го миете, но калта, нечистотията имат лоша миризма, която мъчно може да се изчисти с едно миене. Благодарение, че човек внася не само лоши влияния, но внася и добри

работи. Представете си един салон, в който, като влезете, да няма никаква кал, като с паркет. Които сте ходили на бал, там има ли кал? Няма. Ако ме попитате защо не ви вървят работите, ще ви кажа: защото тук не е паркет. Винаги след всяко събрание идвам да видя колко прах има и по праха вече зная колко сте прогресирали. Влизам всякога преди да са мели и виждам колко прах има, измервам го и казвам: има още време докато се изправят. Всеки от вас може да направи един опит. Като живеете в една стая, гледайте да не внасяте кал вътре и вижте дали ще ви тръгнат работите, или не. Не очаквайте другите хора да ви мият стаята – работата ви няма да върви. Като дойдеш, ще си изуеш обущата отвън, ще ги изчистиш хубаво. Да имаш стая, в която поне ти да не внасяш кал.

Ще кажете, че това са дребнави работи. Аз сега превеждам: вие цял ден внасяте кал във вашите умове, във вашите сърца. Тук важи същият закон: каквото правиш във физическото поле, правиш го и в умственото поле, правиш го и в духовното поле. Питам: при такъв „хигиеничен“ живот какъв прогрес можем да направим? Не можете да направите никакъв прогрес. Че някой път имате повече прах, а някой път по-малко – то не е прогрес. Умът трябва да се освободи съвършено от каквато и да е кал. И сърцето трябва да се освободи от кал. Някой казва: „Аз съм културен човек“. Никаква култура нямаш, докато не освободиш ума и сърцето си от кал. Не си прави илюзии. И римляните бяха културни, сега и ние сме културни. В какво седи културата? Сегашната култура започва с чистотата. Идете в света – навсякъде изискват чистота. И от духовните хора изискват същото. Те са много претенциозни. Светските хора са започнали много добре – отдолу, от физическия свят. Ние трябва да внесем чистотата в духовния и в умствения свят. Туй, което светът прави, ние трябва да го внесем и в чувствата, и в ума – да приличаме на тия хора в света. Почнете от дрехите – да са чисти! После чистотата трябва да я пренесем вътре, чувствата трябва да бъдат чисти. Това има и практическо значение. Ако умът е чист, ако сърцето е чисто, човек ще бъде здрав. Ако дойде инфлуенца или друга някаква болест, за

няколко часа, за един ден ще мине, ще пречисти. Все ще дойде някаква болест, ще вземе ден, два, седмица, някой път ще вземе година.

Някой казва: „Нервно съм разстроен“. Питам: един духовен човек трябва ли да бъде нервно разстроен? Ако вярваш в Бога, Който знае всичко, Който е толкова благ, може ли при великия Господ да бъдеш неврастеник? Ако те повика Господ при Себе Си, какво ще кажеш? „Аз съм неврастеник, неразположен съм.“ Той ще те пита: „Защо си неразположен?“. Ти какво ще Му кажеш? Някой ще каже: „Дайте ми пример“. Пример може да се даде, но примерът трябва да се следва. За да се поддържа чистота на физическото поле, какви са условията? Най-първо, трябва да има изтривалка отвън или трябва да имаш обувки, с които да ходиш навън, а щом влезеш в къщата, да ги изуеш. Зимно време галоши трябва да имаш, лятно време трябва да събуеш обувките, да обуеш лапчуни. Туй е на физическото поле. В умствено отношение как ще държиш ума си чист? Някой път казвате: „Ние не знаем в умствено отношение как трябва да се пази чистота“.

Някои хора казват: „Направи добро, за да намериш зло“. Къде е философията тук? Най-първо, ако си търговец, на вересия не давай! Пиши: „Днес с пари, утре без пари“. После, цените да са определени, без пазарлък. Някой пита: „Няма ли по-евтино?“. Тук, на изток, цените не са определени, ориенталците се отличават с това, че като купуват нещо, ще се пазарят, ще излизат, ще влизат. – „Не може ли толкова?“, 4-5 пъти ще се връщат, докато го вземат по-евтино. При културните хора не е така: „Колко?“. – „Толкова.“ Определена е цената.

Казвам на човека: „Трябва да бъдеш добър!“. Той започва: „Условията са такива...“. Така е – нищо повече, никакъв пазарлък. Той ще ми говори, че условията били лоши. Какви са лошите условия? Човек не можел да си намери работа, не съчувствали хората, иска – не дават. Ще искаш, където трябва. От една суха чешма колкото и да искаш вода, няма да ти даде. Иди при един извор, който има. Вие, когато искате от някои хора, не знаете при кого да отидете. Аз зная

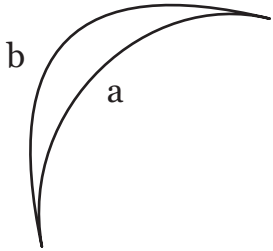

при кого да отида. При човек, на когото челото отпред е като линия *a*, аз никога няма да ида. Ще отида при човек, на когото челото има формата на линия *b*. Като идеш при такъв човек, той веднага ти дава, колкото искаш. Другият казва: „Иди да работиш!“. Ако главата на човека е като керемиден покрив, не ходи да искаш от него, не си хаби думата; иди при човек, който има чело *b*, той е богат човек. Казвате: „Наука трябва за това“. Ще учите. Ако просиш, проси на свят. После, ако избирах професор, по същия закон бих постъпил. Ако искам някой да ме учи на музика, няма да ида при кой да е, но цял ден ще гледам челата им: ще посетя един професор, втори, трети, четвърти – ще намеря човек, който да ми преподава както трябва. Защото има такива, които могат да ти вземат парите, но да ти предадат нещо не могат. Но онзи професор, който е роден музикант, като видя челото му, него ще ангажирам. Той няма да ми взема по-скъпо. Онези, които не знаят, винаги вземат по-скъпо от онзи, който знае.

Добрият професор, като те види, всякога иска да те опита. Умните професори искат да опитат учениците си имат ли присърце музиката и затова турят висока цена – 500 лева, 1000 лева за урок. Богатите дават по 1000 лева. Но добрият професор, като види някой способен, но беден ученик, казва: „Тебе даром ще те уча“. Така преподава – и даром, и с пари. Казвам: когато някой има пари, да учи, ако плаща, ако не – да си върви; ако е способен, но беден, даром ще учи. Всякога човек трябва да плати за ценното, което придобива. Ако вие мислите да учите без да платите, не сте на прав път. И Природата не дава без пари. Някои мислят, че Духът, като дойде, ще даде всичко, но като дойде Духът да те вдъхнови, той ще те прекара през известен изпит; и като види, че си способен, тогава ще ти даде онова голямо богатство, тогава ще стане вътрешно просветление на ума ти. Тия положения трябва да ги знаете.

Вие се залъгвате някой път, като си мислите: „Като се преродим...“. Това е една възможност. Ти не знаеш какви ще бъдат условията следващия път, като се преродиш. Ти мислиш, че си господар, но това не зависи от теб, а от тия, които ще те изпратят на Земята. Те ще видят как си живял ред съществувания, ще видят каква ти е силата, какво си научил. Тогава ще ти дадат нови условия – те си имат програма. Ще те повикат, ще ти дадат програмата и ще кажат: „Това можеш ли да го изпълниш?“. Мнозина от вас сте дошли, но сте забравили програмата. Мнозина сте обещали, че ще бъдете добри на Земята. Мнозина сте казали, че много умно ще постъпвате, всяко нещо, което ще направите, ще го обмисляте. Мнозина от вас сте казали, че ще бъдете щедри. Какви ли не обещания сте дали. Казвате: „Изпитът може да се отложи. Предметът не е проучен“. Ще отлагате, но когато отлагате изпита, те не губят, вие губите – те са завършили своя изпит. Ти можеш да отложиш един живот, втори, трети, четвърти, пети, но по възможност, не трябва да отлагаме. В краен случай човек може да отложи, но трябва в този живот да опитате – каквото можете, да направите. Не отлагайте за следния живот, ще се влоши положението ви.

Разбира се, аз говоря на онези, които искат да знаят как се добива златото, кой е най-лесният начин да го помиришат. Малко хора съм срещал да помирисват златото. Сега го търсят с магическа пръчица. Това е доста добър начин. Вземаш пръчката, вървиш и където има вода, тя се навежда по един начин, където има злато – по друг начин. По тази разлика в движението ѝ познават къде какво има. Германците имат друг метод – един инструмент са изнамерили, една верижка, която се люлее; където има злато, тя започва да се върти. Светските хора са достигнали с други средства да намират златото, опити са правили.

Сега, ако искате икономически да подобрите вашето положение, ви представям една възможност, която съществува в света. Вашето икономическо положение може да се подобри само по един начин. Ти, като музикант, можеш да подобриш своето положение. Има свирене, с което можеш

да внесеш магнетизъм у хората. Има такива течения, които, като засвириш, можеш да уловиш. Ако намериш тона, звученето, хората ще те слушат. Взимаш цигулката, свириш на един банкер едно парче – той извади сто долара и казва: „Елате утре пак да ми свирите“. Щедър става човекът, но свири му! Има певци, които пеят магнетично. Един от признаците на доброто пеене е, че отваря кесиите на хората. Пеене, което не отваря кесията, не е добро. Пеене и свирене, което отваря джобовете на хората, то е добро. Вижте цигуларите виртуози – само с 50-60 000 лева на вечер се задоволяват. Обикновеният цигулар взима 150 до 200 лева, а виртуозът, който свири майсторски, взима от 10 до 60 000 лева. Това са възможности да опитате себе си.

Вие казвате: „Аз съм способен“ или „Аз не съм способен“. Тогава, щом не си способен, какво очакваш? Ако си способен, трябва да учиш, а ако не си способен, какво очакваш? Трябва да бъдат определени тези състояния, които имате. Някой път може да се мъчиш от своята неспособност, а някой път може да се мъчиш от неспособността на другите. Има хора способни, които казват, че не са способни. Някои, като дойдат при мен, внушили са си, че не са способни, внушават го и на мене. Някой си е поставил в ума мисълта, че е лош човек и като дойде при теб, внушава ти, че и ти си лош. Това са работи, от които всички трябва да се пазите.

Направиш погрешка, кажи: „Погрешката не е моя“. Няма лош човек. В усилието да направя нещо добро, може да направя една погрешка. Някой го хване болест – то е едно здравословно състояние за подобрение на неговото сърце. Казва, че можел да умре. Как ще умреш? Ти не можеш да умреш преждевременно. Ти си изпратен на Земята с мисия, няма какво да се плашиш, че ще умреш. Всяка болест идва, за да дойдеш малко на себе си. Всяка болест, която се дава на човека, има добро предназначение, тя е дошла, за да научиш нещо. Ако те хване за пръстите, тя ти казва: „Трябва да бъдеш истинолюбив, да не обичаш лъжата. Лъжа да няма!“ Ако те хване за езика, казва: „Сладко трябва да говориш за любовта“. Заболяла те устата, казва: „Като започнеш сладко да говориш, ще мине“. Боли те кракът, търсиш диагноза –

ти трябва да бъдеш добър. Боли те ръката – диагнозата е: справедлив трябва да бъдеш. Ухото те боли – умен трябва да бъдеш. Ти търсиш причината отвън. Не, не, оставете тези работи!

Недъзите, които имаме в духовно и в умствено отношение, се отразяват и на нашите органи. Всеки орган представлява една област. Когато се натрупат известни мисли, които не съответстват на нейните функции, страданията ще дойдат в тази област. Например страдат ушите. Ти си умен човек, даваш внимание да чуеш нещо – тогава в ухото иде повече кръв; ако си невежа, кръвта няма да приижда, ще обеднее ухото, ще започне да изтънява, да става светло. Щом долната част на ухото стане светла, ти няма да живееш дълго време на Земята. Диагноза има. Сега вие казвате: „Ти не ни казваш истината. Какво трябва да направим?“. Слушай добре с ухото си! Двама души, като се карат, извади добрата страна: като креснат, като се скарат, веднага да познаеш кой е на правата страна, по гласа да познаеш кой е прав. Този, който не говори музикално, не свързва думите, той е на кривата страна; който се кара музикално, той е на правата страна. Или, единият гледа нагоре, другият надолу – кой е на правата страна? Този, който гледа нагоре. Мъж и жена се карат, мъжът гледа жената, а тя гледа нагоре – кой е на правата страна? Жената. На друго място мъжът гледа нагоре, казва: „Господи, помогни ми с тази жена!“. Жената го хука, гледа към земята и казва: „Няма ли да пукне“. Като ги наблюдавам, казвам на жената: гледай той да не умре, защото вторият мъж, за който ще се ожениш, по три пъти на ден ще те бие. Да не казваш: „Дано да умре“. Лоши минути има. Ще кажеш: „Много добър мъж имам, не е лош човек“.

Аз съм дал много упражнения, но вие не ги туряте на работа. За цяла седмица, каквато и мисъл да дойде, кажи: „Много добре е“. И лоша мисъл да дойде, кажи „Добре е“, не казвай: „Защо дойде?“. Каквато и мисъл да дойде, ти кажи: „Добре е“. Каквото и чувство да дойде, кажи същото. Ако Бог търпи всичките наши престъпления и не счита, че е лошо, колко повече ние, които правим престъпленията, трябва да търпим. Защо да не подражаваме на Бога? Хора-

та правят престъпления, избиват се – Той ги търпи, казва: „Ще се оправи тази работа. Ще се оправи, ще се оправи“. Ти по същия начин – каквато и мисъл да дойде, не се възмущавай, кажи: „Ще се оправи, добре е“. Тъй, за една седмица навсякъде да ви познаят, като ви опитат. Каквото и да дойде, кажи: „Добре е“. Сладка дума. „Хайде, Господ да го благослови!“ Ще кажете, че това не сте го правили. Като ви дойде някоя лоша мисъл, вие веднага казвате: „Туй защо стана? Откъде дойде тази дяволска мисъл?“. Не зная дали е дяволска мисъл.

Не само за мислите, но каквото и да стане, внимавайте! Тази седмица ще ви предизвикват. Гледайте да бъдете внимателни, да отстъпвате, навсякъде да отстъпвате. Ще бъдете като онзи българин, който, като отишъл веднаж на баня, седнал и се тупа по ръката, и казва: „Никой не ме е докосвал, пръчка не е падала на ръката ми“. Идва един турски бей и като го чува, казва му: „Гяур, махай се оттук!“. Той веднага става: „Буйрум, ефенди“. Отива на друга курна. Турчинът и оттам го изпъжда, онзи отива на друга. Така обикалят цялата баня и българинът все отстъпва. Накрая беят му казва: „Никой не те е бил досега и с този ум никой няма да те бие“. Ти казваш: „И аз ще обикалям банята, ако с мен така стане“. Бъдете отстъпчиви. Когато дойде неприятност, бъди отстъпчив. Злото е нещо силно в света.

Христос казва: „Не противи се злому“. На злото в себе си не се противи, то е нещо силно, мощно. Остави доброто в тебе да се бори със злото. Не се заемай с една работа, в която ще бъдеш бит. Не се опитвайте вие да се борите със злото. Не си правете илюзии, че ще победите нещо. Добро и зло – те са две сили, които са в стълкновение. Не влизай да ги примиряваш. Дръж се на страната на доброто. Остави доброто, каквото може, да направи, то да воюва. Защото ти трябва да бъдеш тил. Това е философията на живота. А за всеки, който иска да се бори и да победи, Писанието казва: „Побеждавайте злото чрез доброто“. Не мислете, че сами можете да победите злото. То е нещо непобедимо. „Не противи се злому!“ Аз не говоря за онези навици, които имате; понякога човек има някои навици, някои желания, някои

чувства, които създава. На тях ти можеш да бъдеш господар, но злото е нещо, което действа и в човека, и в обективния свят – в света извън него.

Сега, каква мисъл остана във вас? Кажете. Погрешката ви в самовъзпитанието е, че всички си служите със старите методи и мислите, че може да се самовъзпитавате. Не си правете тая илюзия. Никога човек не може да възпитава хората. Може да ги дресира. Човек само подбужда, подкрепя доброто, което е в него, оставено по свобода да действа. Престанете да се самовъзпитавате. Може да се каже: оставете доброто в себе си да постъпи свободно. Ако искате възпитание – подбуждайте доброто.

Някой път някой се е разгневил – не му обръщайте внимание, оставете го, в дадения момент нищо не му казвайте, премълчете, нека си говори. Духа вятърът – какво ще му казвам да не духа? Един човек, който се кара – той е порой, ще изтече, след това ще остане тинята. В Египет тази тиня е много плодородна. Като дойде, всичкото богатство е там. По някой път и ти като се разгневиш, кажи си: „Не кряскай!“. Вие не знаете как да се карате. Кряскате: „Знаеш ли какво мога да направя?“. Не, вие ставате смешни. Проповядвайте на празната стая, карайте се на нея. А вие отивате при някой човек да се карате. Той е по-майстор от вас. Не се карайте, преди да сте направили опит, да знаете какво можете да направите от караницата.

Две жени се карат, едната отсам реката, другата оттатък. Едната започва да нарежда, другата само мълчи. Най-после първата казва: „Кажи нещо, ще се пукна!“. Онази мълчи, не ѝ дава повод. Вие не знаете да се карате. Гледам тук, двама души, като се карат, единият кряска и другият кряска, ни най-малко не се изчакват да си чуят мнението. Караницата започне сопранът – тенорът чака, после изведнъж тенорът подеме, сопранът чака, после подемат и двамата дует. Вие преждевременно започвате, не пеете по ноти, не спазвате времето – караницата не излиза на свят. Когато ще направите нещо, направете го на свят. Ако ще се караш, музикално се карай.

Сега, друга задача ще ви дам. Цяла седмица, като дойдете отвън, ще си събувате обувките. В стаята си с обувки няма

да влизате, кал няма да внасяте. Цяла седмица ще го правите. Който може, да го направи, който не може, да не започва. Ако искате условия или казвате, че нямате време, не правете задачата. Който има време, той да я направи. Като се прибереш, ще си изчистиш обувките, няма да даваш друг да ти ги чисти; хубаво ще ги изчистиш, ще ги внесеш, ще си измиеш ръцете, след туй ще се изправиш и ще кажеш в ума си: „Господ да ми помогне добре да направя опита си“. Всеки един да тури това в ума си.

Великото в света е само онова, което може да се направи, добре да се направи и да остави добри последици. Ти можеш да кажеш една дума и тя да остане хиляди години да живее. Тази дума ще обикаля света. Може да кажеш някоя дума, която утре ще умре. Зависи колко е интензивна мисълта ти. Има думи, които микрофонът може да хване, има други, които не може да хване. Да кажем, че мисълта ви е толкова интензивна, че отиде в другия свят. Там те си имат радио, могат да ви чуят, да знаят и в единия, и в другия свят, че правите опит да се самообладаете. И кажете: „Добре е“.

Самообладание на мислите. Ама страдания има отвън – кажете: „Добре е“. Вали дъжд – „Добре е“. Прах се е вдигнал – „Добре е“. Карат се двама души – „Добре е“. Умрял някой – „Добре е“. Обрал някой някого – „Добре е“. Дали на някого пари – „Добре е“. Някой бил жена си – „Добре е“. За всичко каквото ви се случи за една седмица, казвайте: „Добре е“. Никаква отрицателна мисъл да не влиза в ума ви. Това е цяла философия. Някой казва: „Какво ще излезе?“. Ще намерите най-малко един килограм злато. Който го направи хубаво – десет килограма злато.

Отче наш

13. лекция, 18 декември 1935 г., София, Изгрев

ЕСТЕСТВЕНИЯТ ЕЗИК – МУЗИКАЛНИЯТ ЕЗИК

Отче наш

(Четоха се темите: *Предназначението на ума и на сърцето.*)

Понякога вие казвате, че мисълта трябва да бъде логична, свързана. Думата *свързана* – и на български, и на английски, и на френски – не е намясто, в случая не изразява това, което трябва. Мисълта не може да бъде свързана. Щом кажем, че нещо е свързано, ние подразбираме, че то е ограничено, а мисълта трябва да бъде свободна. Но как може да бъде човек свободен и при това да бъде свързан? В този случай, като казваме *свързана*, ние разбираме, че мисълта трябва да бъде логична, трябва да има логика. В нашия свят ние говорим логично, но това е относително. Например, когато броиш, не можеш да минеш изведнъж от едно към три, ще трябва да минеш през две. Или, ако си в един едноизмерен свят, живееш в една точка, ти не можеш от едноизмерния свят да издигнеш перпендикуляр към триизмерния, трябва първо да минеш през двуизмерния. Но това са неразбрани работи – едноизмерен, двуизмерен, триизмерен свят...

Когато отидете в Англия, ще ви питат: „Do you speak English?“. Англичанинът ще отговори: „Yes, I do“. В България ще ви попитат: „Говорите ли български?“. По време на Севастополската война един французин, във Варненско някъде, спира българин и му говори нещо на френски. Българинът казва: „Говори ми на свят, за да те разбере човек“. Французинът направил с ръка кръг и дупка – нещо като съд, после си спуснал показалеца на едната ръка надолу и с другата ръка правел движение, като че дои. Онзи му казва: „Така кажи! Мляко ли искаш? Добре“. Разбрал, че му иска мляко и му дал. Българинът казва *мляко,* французинът казва *lait,* англичанинът казва *milk,* турчинът казва *сюют.* Но това са наречия, това не е естественият език в Природата. В Природата има един естествен език – този, от който всички други езици са произлезли.

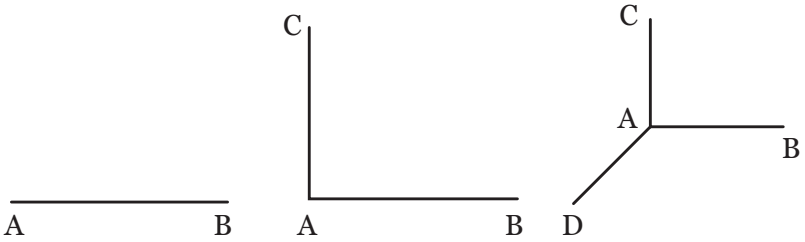

Първият чертеж *AB* представлява едноизмерен свят. Той има само едно измерение – на дължина. Казваме: „Да имаш само една идея“. Една идея можеш да имаш само в едноизмерния свят. И англичанинът казва: „Idea single“. Но какво може да направи човек само с една идея? Питам сега: от едноизмерното същество как ще издигнете перпендикуляр? Ако издигнете перпендикуляр *AC*, ще се образува плоскост. Това е двуизмерният свят. А при третото измерение накъде ще теглите перпендикуляр? Ще теглите *AD*. Но за едно същество, което се движи, ще бъде невъзможно от един едноизмерен свят да се качи изведнъж в един триизмерен свят. Защото този свят е извън него. Например някой от вас може ли да се качи да живее направо във въздуха? Качването във въздуха е съвсем друго измерение, то е четвърто измерение. Само ако знаеш законите на четвъртото измерение, ще се качиш с тялото си във въздуха. Някой се качва с аероплан – това са опити, хората изкуствено се опитват да се качат. Но не можеш да живееш във въздуха постоянно, когато си искаш. Голямо усилие се изисква в това изкуство. Един ден хората ще дойдат и до това: както си седиш, ще се проектираш с мисълта си, ще разпростреш тялото си и ще отидеш веднага на 500-600 км, и после пак ще се събереш и ще слезеш. Как ще стане това? Изведнъж ще разложиш цялото си тяло и ще минеш от едно място на друго. А сега – купуваш аероплан, намираш пилот – дълга и широка работа! Пари се искат, бензин се иска, а някой път се счупи крилото на аероплана. Ние още си служим със средствата на третото измерение. А при четвъртото измерение ти ще помислиш само – и ще отидеш! Ще помислиш да отидеш на Месечината – и ще отидеш там. Ще помислиш

да отидеш на Слънцето – и ще отидеш там. Ако речеш да тръгнеш за Месечината с аероплан, който пътува с бързина да кажем 500 километра в час, за колко часа ще стигнеш? Можете ли да сметнете? Колко е разстоянието от тук до Месечината? Макар и да не сте ходили там, вие знаете колко е далеч. Какви са последните научни данни приблизително, плюс-минус пет? Средно разстоянието между Месечината и Земята е 384000 км; разликата между най-близкото и най-далечното положение е около 50000 км. Горното число е средното между минималното и максималното разстояние.

На Месечината са ангажирани с вашите религиозни вярвания. Вие сте религиозни, понеже има Месечина, всичките ви религиозни вярвания се дължат на нея – ако изчезне тя, ще изчезнат и те. А пък вярването ви в живота зависи от Слънцето. Ако Слънцето изчезне, ще изчезне и животът; ако Месечината изчезне, ще изчезне и религията. Тъй че религията ви се крепи от Месечината, а чувството ви за живот – от Слънцето.

Някой може да каже: „Да се докажат нещата“. Как ще се докажат? Как ще докажеш, че 2+2=4? Две е отрицателно число. Казват: 2+2=4 и 2x2=4. Ако събереш тези две отрицателни числа 2 и 2, дават едно положително число – 4. Как е възможно от две отрицателни числа да се получи едно положително? А като събереш едно положително число и едно отрицателно, получава се друго, което е неутрално. Положителното число е киселина, отрицателното е основа, а неутралното – това са солите. Една сол не е нито киселина, нито основа – тя е нещо по средата; тя ни най-малко не прилича нито на киселината, нито на основата. Какво е солта тогава?

Сега, въпросът не е да ви направя химици, химията е доста сложна работа. И горните въпроси от математиката – това е една тема много отвлечена, изисква се разсъждаване дълго време. Например дава ви се тема *Предназначението на ума и сърцето*. Изисква се да мислиш дълго време. Ти ума не го виждаш, а трябва да мислиш за него. И сърцето не го виждаш; ти имаш представа за него, чувстваш нещо, но не го виждаш. Например ти питаш: „Обичаш ли ме?“. Гово-

риш за нещо невидимо. Казват ти: „Аз те обичам“ – въздухът се е помръднал, въздушни вълни са дошли до теб и ти считаш това за някаква любов. Казваш: „Той ме обича“. Как знаеш, че те обича? Размърда се въздухът, дойде до ухото ти, дойде в мозъка ти една малка картина и това го считаш за някаква си любов. А то ни най-малко не е любов. Ако вие фотографирате един човек, това във вашия апарат човек ли е? Човекът влезнал ли е във вашия апарат? Когато аз ви говоря за любовта и вие я схванете, любовта влязла ли е във вашия ум? То е една сянка. От тази сянка вие си предполагате какво е любовта. И после, фотографията представя ли човека такъв, какъвто е? Не го фотографират с красните, а черен като арапин. Вие казвате: „Вижте, колко красив е образът“. В дадения случай са красиви линиите, но не самата фотография.

Казвам: тия идеи, които сега ги имате, трябва да ги обработвате. Да допуснем, че вие сте даровит, роден сте по природа за певец, но за да станете певец, трябва да се упражнявате. Музикалната способност е изразена някъде горе на челото ви, но за да се прояви тази способност, за да се прояви дарбата за пеене във вас, трябва да упражнявате вашия ларинкс. Там се намира една малка ципица, която Бог е турил и от тази ципица зависи цялото ви щастие. И говорът на човека зависи от тази ципица.

Сега нашият говор не е естествен, понеже не е основан на законите на хармонията. Сегашният език не е основан на музиката и вследствие на това не е толкова хармоничен, не е толкова красив. Бъдещият език, който иде, ще се основава на музиката. Речта сега не е музикална, едно кряскане има. (Учителя с креслив глас казва:) Хей! Какво правиш? Какво си се зазяпал там! Ха! Ха!. Това не е музика. Как ще го кажете музикално? Сега, като представих това, което не е музикално, изгубих нещо. Думите *ела тук* как ще ги кажете музикално? Както и да представям тия работи, вие ги знаете по-добре от мен. Допускам, че вие говорите по-добре от мен. Има някои хора, които говорят толкова криво. Това не е музикален език, какви ли не изопачени неща съдържа. И религиозни работи, и чувства – всичко се окарикатурява.

Това не е музика. Всяко нещо, което може да се окарикатури, в него няма никаква истина, никаква музика.

Да говориш музикално, това значи да дадеш истински образ на нещата. Но думите трябва да бъдат с едно значение. За всяко чувство, за всяка мисъл трябва да има специфична дума. А не да бъде и тъй, и тъй – с двояко значение. Ти казваш: „Обичам“, после туриш едно „не“ в началото и става: „Не обичам“.

Защо именно за думите *не ви обичам* имате един смисъл, а за думите *обичам ви* – друг смисъл? На какво основание казвате: „Обичам ви“? Когато англичанинът казва: „I like you“, той ни най-малко не казва: „Обичам ви“. Турчинът казва съвсем друго. Французинът как казва? „Je vous aime.“ Как намериха тия хора тези думи? Защо англичанинът е турил една дума, турчинът – друга, французинът – друга, българинът – друга и т.н.? Всеки си е построил езика, както той разбира. Значи езикът не е построен музикално. Сегашните противоречия и изпитания в живота произтичат от това, че езикът не е музикален и вследствие от това е слабостта на думите. Те не съдържат идеята и ти се съмняваш в тях. Казват ти: „Аз те обичам“, а ти си казваш: „Я ме обича, я не“. Защото думата *обич* ни най-малко не съдържа обичта. Тя не е силна дума, тя е от книжните пари – губи си цената; има цена, но после я изгубва.

Една музикална дума е силна, тя е динамична. Всякога при такава дума можеш да проявяваш реалността. Тя е като кибритената клечка – като я драснеш, можеш да образуваш огън. А кибритени клечки, които не образуват огън, са от друго естество. Една дума на любов всякога, у всички хора, трябва да произвежда едно и също значение. Имаме един малък пример. Хляба, който ядете, на който и човек да го дадете – англичанин, французин и пр. – еднакво ще му действа. Можете да го месите по български, англичанинът може да го меси по английски, французинът – по френски, но както и да го месите, ще имате еднакво понятие за хляба, няма да имате различни идеи. После, като дадете вода на различни хора, те ще имат същото понятие за нея, което и вие имате.

Казвам: идеите, които трябва да проникват във вашите умове, трябва да бъдат еднозначни. Да имате идея, която да остане във вас при всички условия със същото съдържание. Щом изменя съдържанието си, тя е временна; можеш да си служиш с нея, но временно. При сегашните условия, при които се намирате, ако имате новия музикален език, вие ще се подмладите. Но докато не научите новия език, вие не можете да се подмладите. Докато не научите новия език, не можете да бъдете щастливи. Докато не научите новия език, любов не можете да имате. Дотогава всичко е временно, преходно – вие сте като пътешественици, които живеят в палатки; ходите от едно място на друго, скъса се палатката ви, после взимате втора палатка, трета, четвърта. Новият език е, който ще внесе Царството Божие на Земята. По този начин, както говорят хората, Царството Божие не може да дойде. Французинът говори едно, англичанинът друго – всички неща са объркани. И идеята за Бога, за религията и пр. – всичко това е объркано, една смесица от понятия. Ако питаш какво е Христос, едни ще ти кажат едно, други ще ти кажат друго – неопределена идея имате. Всички имате различни идеи. Но нито англичанинът, нито французинът, нито българинът имат една определена идея. Аз не отричам реалността, но тази реалност още не сме я схванали в нейния смисъл.

Да допуснем, че имате една пъпка – това е реалност. Имате един цвят – и това е една реалност. Завързва този цвят – това е една реалност; узрява плодът – и това е една реалност. Изваждате семката. Коя е сега същинската реалност за вас? Пъпката ли, цветът ли, завързакът ли, или узрелият плод? Най-голяма реалност представлява узрелият плод. За него вие имате еднакво понятие. Който и да яде един плод, той ще си състави едно и също понятие за него. Казвам: и думите се различават в това отношение – едни приличат на пъпки, други на цветове, трети са завързали и са стипчиви, а само ония идеи, които са узрели, са понятия.

Науката седи в това сега: да се образува един език. Всички трябва да си образувате един език, да си говорите на един език, на който да се разбирате. Силата му седи в това,

че в каквото и положение да се намирате, като произнесете една дума от този естествен, музикален език, вие ще станете разположени, веднага ще се смени вашето състояние. Да кажем, че сте неразположени духом, обезсърчени сте, животът ви е обезсмислен – като произнесете тази една дума от музикалния език, вие ще станете мощни. И този език е толкова мощен, че когато нямате и пет пари в джоба си, като кажете една музикална дума, всичко ще се преобърне и ще имате пари.

Силата на Христа седеше в това, че разбираше музикалния език. Като вдигна хляба, Той каза една дума. Евреите Го слушаха, но Той не говореше на еврейски. Ти можеш да говориш на Господа на еврейски, на български и пр., но той се трансформира. Трябва да се научите на този език. Докато не се научите, все ще бъдете в това положение, в което сега се намирате. И беднотията, и болестите, и страданията, и недоразуменията, и караниците – всичко това ще мине, като научите музикалния език.

Вие ще кажете: „Как да го научим?“. Нали ви уча да пеете? Като ви казвам да пеете, оттам ще започнете. Питате: „Защо ще пея?“. Вие пеете, за да образувате една основа, за да създадете музикалния език. Докато не се научите да пеете, този език не може да се създаде. Целият Невидим свят, Христос, от 2000 години се мъчат да научи хората да говорят този език, но ние още говорим на Господа на български. Ти се молиш на Господа на български, англичанинът – на английски, всички Му говорите на различни езици и се чудите защо Той не ви разбира. И Господ се чуди на тези деца – откъде им дойде този жаргон. От един Баща са се родили – от Господа, а са изгубили езика си и говорят на различни езици.

Например сега воловете мучат, кучетата лаят – не могат да говорят. Това мучене, това лаене е едно приготовление, за да се научат един ден по човешки да говорят. То ще лае, ще мучи с години, ще се мъчи и ще се научи да говори по човешки. Така и човекът – като бръщолеви, бръщолеви, един ден ще се научи на нещо, от туй бръщолевене ще излезе нещо. Всичките философски работи, които са писани в книгите – за Невидимия свят това е все бръщолевене. Как-

то едно дете бръщолеви на майка си; тя понякога иска да го повдигне, та и тя слиза до него, и тя бръщолеви като него и детето казва: „Разбирам сега“. Хубаво, но тия иносказателни работи няма да ни помогнат. Аз искам да ви наведа да мислите върху следното.

Вие говорите за Христа, мислите за Христа. Кой е християнин? Вие няма да познаете християнството, докато не започнете да говорите на новия език. В Библията се казва така: „В началото Бог създаде Небето и Земята. И Земята беше неустроена“. Вие мислите в третото измерение. „Създаде Небето“ – това е духовният свят, небесният свят, където всички говорят на един език. „Създаде Земята“ – тя беше неустроена. След това Бог започна да устройва този физически свят. И след като го устрои, Той остави човека на Земята за наследник. А човекът развали всички апарати. Бог постави хората в Рая да научат този музикален език, но те не можаха да го научат и излязоха вън от него. Сега човек говори извънрайски език. Някои християни наричат този език ханаански. Аз не зная какъв е бил този ханаански език. Всички народи, които бяха в Ханаан, какъв език говореха? Ханаански език е да говориш едно, а да се разбира друго. Ханаански език е да говориш иносказателно.

Да се върнем сега към идеята, която трябва да остане в ума ви. Необходим е един език, чрез който Божествените идеи да бъдат достъпни, да имат в нашия ум и сърце едно значение, а не две. И това, което знаем, да не се губи. Понякога вие сте разположени, а друг ден не сте разположени. Един ден мислите право, а друг ден не мислите право. Кои са причините? Причините са в езика.

Вземете една цигулка: когато струните не са настроени, ти свириш, но не върви по законите. Ще вземеш да я настроиш. Всички цигулари постоянно настройват цигулките си. А вие, като станете сутрин, вашите струни са разгласени и вие свирите цял ден, без да са настроени цигулките ви.

Каква е разликата между четирите струни? Има разлика между струните *сол, ре, ла* и *ми*. Между съседните струни има по четири тона разлика. За да се научите да свирите, трябва да знаете как да съкращавате струните. Ако вие съкратите струната *сол* с първия пръст, ще имате тона *ла,* ако

я съкратите с втория пръст – *си*, с третия пръст – ще имате *до*, а с четвъртия – *ре*. След това иде втората струна *ре*, вземате я празна; после я съкратите с първия пръст и имате *ми,* съкратите я с втория пръст и имате *фа*, с третия пръст – *сол,* с четвъртия – *ла*. После можете да вземете струната *ла*. Съкратите я с първия пръст – имате *си,* с втория пръст – *до,* с третия пръст – *ре,* с четвъртия пръст – *ми*. После взимате четвъртата струна празна, тя е *ми*, съкратите я с първия пръст – *фа,* с втория пръст – *сол,* с третия пръст – *ла*, с четвъртия пръст – *си*. Представете си, че вземате *сол* на първата струна. Ако вървите отдолу нагоре и вземете *сол* на втората струна, с третия пръст, каква е разликата между едното *сол* и другото *сол*? В трептенията. Има значение, когато вземете един тон октава по-високо или по-ниско, има една разлика. Това е разлика, която не може да се обясни.

Ако вие изкажете една дума музикално, тя ще проникне в Невидимия свят. Сега вече човешката реч по радиото може да се предаде на разстояние; ако имам един апарат, който да скъси звуковите вълни, да предаде през етера тия трептения, речта ми ще може да се предаде и да я получат в Англия например. Но ако говоря на български и предам моята реч в Англия, там пак няма да ме разберат. Има едно вещество в света, в което всички думи се превръщат в този естествен език. Има начин, като говоря на английски или на български език, тази реч да се превърне в този естествен език. Англичанинът говори по един начин, българинът по друг начин, но еднакво чувстват; той, като каже „I like you“, има известни чувства и ти, като кажеш: „Обичам те“, имаш същите чувства. Тия чувства са музикални. Тогава трептенията на тия думи се приближават до музикалния език. И на англичанина сърцето трепти по същия начин, както и твоето сърце – тонът е еднакъв.

При естествения език в Невидимия свят или във вътрешния свят, ти не можеш да говориш, докато не чувстваш. Трябва да мислиш, трябва да чувстваш и тогава вече ще говориш; и в думата, която ще кажеш, трябва да вложиш само едно значение; щом вложиш две значения, ти не можеш да говориш. Тогава тази дума не се предава, тя е неразбрана. И тогава в духовния свят, като питаш едно съ-

щество, то ще мълчи, няма да говори, там всички са много мълчаливи. Затова българите си представят, че в онзи свят всички умрели седят и не говорят, мълчат и не бръщолевят както си искат. Тук някой има-няма какво да каже – бръщолеви; в Невидимия свят, ако имаш какво да кажеш, говориш, а ако нямаш, мълчиш.

Няма какво да ви говоря за онзи свят. Сега бих желал да ми кажете каква е вашата идея за онзи свят. Къде си го представите, на кое място? Вие си повдигате очите нагоре. Изисква се голямо въображение. Някой път ние казваме, че онзи свят е Царството Божие, което чакаме. Казва се, че Царството Божие е вътре във вас. Това е пак едно понятие. Най-първо трябва да имате една представа и после понятие, известно вътрешно разбиране за Царството Божие. Всеки един от вас може да разбира Царството Божие.

(Учителя чете от книгата *Светът на великите души*.) „Знанието от едно място не идва и светлината през един прозорец не влиза. Неизброими са пътищата на знанието. Неизброими са прозорците на светлината. Любовта през едни уста не говори. Хиляди са устата на Любовта, през които тя говори. Вярвай във всичките нейни уста.“

Можете да изкажете тази мисъл така: любовта през едно сърце не минава. Не мисли, че само през твоето сърце минава. Тя минава през безброй сърца. Това е външната страна. Откъде минава най-първо любовта? През устата ли? След като някой ви говори, след като ви каже, че ви обича, тогава се запалва сърцето ви. В Невидимия свят е точно обратното: след като се запали сърцето, тогава говорят устата. На Земята най-напред говорят устата и после говори сърцето. Вие вярвате в думите; като ви каже някой, че ви обича, вярвате в това. Хубаво, щом имате толкова доверие. Да кажем, идвате при мен и искате пари: „Дайте ми назаем 100 лева“. Аз ви казвам: „На ви 100 лева!“, но нищо не ви давам. Тогава казвате: „Защо не даваш?“. Като ви кажа, че ви давам 100 лева, това не ви е достатъчно, искате да бръкна и ви дам някоя банкнота или някоя монета. И вярвате в тая монета. Щом вярвате в думите „Аз ви обичам“, защо не вярвате на думите ми, че ви давам 100 лева? В духовния свят никога няма да ви дам парите, а ще ви кажа: „Давам ви 100 лева“ и

като бръкнете в джоба си – парите са там. Или ми искате някоя книга, аз ви казвам: „Давам ви книгата“ – върнете се в къщи и книгата ще е там. Искате дреха – казвам ви: „Давам ви дреха“ – и като идете в къщи, намирате дрехата. Кой я е донесъл, не знам. Каквото поискате, ще ви бъде. Музикалният език е мощен: каквото кажеш, става. А сега искате „черно на бяло“. Според сегашния език – „черно на бяло“, но според онзи език всичко е „на светло“.

Сега, оставям ви мисълта за музикалния език. Ще кажете: „Да видим какво е това нещо, каква ще е тази работа“. Поне една музикална дума да научите. Това е ключът сега. Навсякъде, във всички окултни общества, търсят изгубената дума. Тя е ключът. Всички разказват за тайните на Индия и за навсякъде. Във всички религиозни, окултни общества, които съществуват на Земята, всички търсят тази изгубена дума, с която нещата стават. Магическа дума е тя. И хората очакват да дойде някой да им я даде. Тя е запалка.

Християнските мистици поддържат, че човек трябва да се роди изново. Само при един музикален език той може така да се роди. Ти си дряхъл, стар си – защо? Говориш сегашния език и се изтощаваш. Като го говориш дълго време, накрая остаряваш. Ти приличаш на един кон, който дълго е носил товар и е изгубил силата си. А като говориш на новия език, ти се подмладяваш; като кажеш една дума на този език, косата ти, която е била бяла, почернява. Като кажеш една дума, треската, ревматизмът, които имаш, ще минат. Лицето ти няма вече фуски, очите ти са светли. Като се зароди най-малкото недоволство в теб, кажеш една дума – и можеш да бъдеш, където си искаш. В музикалния език никой не може да ти направи пакост – няма възможност нито да се скараш, нито да ти се скарат. Аз съм виждал при българите: скарани са някои, но са отишли в кръчмата; като дойде гъдуларят и засвири, те казват: „Хайде да оставим тая работа, чакайте да слушаме“ – и всичко изчезне. Като засвири гъдуларя, казват: „Дай сега половин кило. Хайде, наздраве“. Като засвири човекът, гъдулката има повече сила, отколкото моралът. Това е един музикален език, който ви казва: „Да се помирим!“. И хората казват: „Хайде да напуснем сега този спор“.

И между вас има спорове. Хубаво е понякога да спорите – устоявате на своето. Но българинът е направил гъдулката така, че я слага на корема си, при пояса. Той е голям реалист. Като сложи гъдулката на пояса, близо до коремчето, казва: „До коремчето, до благоутробието, най-първо тук се свири“ – и си тупа корема. А европеецът слага цигулката горе, под брадата. Това е по-хубава стойка. Българинът спори сега с европееца. Българската култура е на благоутробието, а западната култура е на ума. Те са банкери, хора на парите. На българина не му върви. Той трябва да учи музикалната дума. Сега европейците свирят на корема само при контрабаса и при челото, но щом дойде до първата цигулка, с нея се свири, като се сложи горе и се крепи с рамото, близо до ухото, че като свириш, най-първо трябва да чуваш хубаво тоновете. Да обясня тази мисъл психологически.

Ти се занимаваш с духовното, но имаш предвид благоутробието си – при гъдулката. Ти за Бога говориш, но за тази гъдулка мислиш – благоутробието. Имаш го предвид. Европеецът свири горе, той е по-близо до истината, но той мисли за парите. При свиренето с цигулката той прави с ръката си така: „Пари ще дадеш!“. Българинът казва с гъдулката: „Хляб, хляб!“. Европеецът казва с цигулката: „Пари, пари!“. Българинът е прав – важен е хлябът. Важни са и парите. Това са условия, но са външните условия. Онова, което българинът чувства, и онова, което европеецът чувства, като свири – това е важното. Важен е вътрешният музикален език – да има сила. Сила е необходима сега.

Но ще бъдете поставени на един много тежък изпит. Ето какъв е изпитът. Няма да ви кажа думата, но за да я придобиете, ще ви поставят на изпит. Представете си, че сте завършили четири факултета и сте най-богатият човек. Имате всички удобства. Човекът, който ще ви предаде тази музикална дума, ще ви каже: „Вие готови ли сте да се отречете от всичкото знание, което сте придобили, и от всичкото богатство, което имате, да се отречете и от себе си? Когато останете без знанието и без богатството си, като се отречете и от себе си, тогава ще ви кажа тази музикална дума“. Вие ще се намерите в трудно положение. Ще кажете:

„Само с една дума какво ще правя?“. Тази дума струва повече от всичкото знание, което имате. Тази дума струва повече от всичкото богатство, което имате. Но вие най-първо ще се уплашите да се отречете от себе си, ще кажете: „Я да я видя, я да я чуя“. Няма да правиш никакви уговорки, ще се отречеш – нищо повече. Ще се отречеш от богатството и от знанието. Но първо трябва да станете богати, няма да ви се даде думата, ако сте сиромаси. И ако сте невежи, няма да ви се даде думата. Трябва да сте завършили четири факултета и да сте богати. А сега от какво ще се отречете? Нямате нищо. Много лесна работа е тогава. Не. Искам само да ви дам идея да мислите. Вие казвате: „Аз съм готов“. Най-първо да забогатееш, да станеш богат, да имаш знание и след това от всичкото това богатство и знание да се отречеш.

Ще ви наведа на онзи пример от Христа за богатия, който, като намерил един бисер, отишъл и продал всичко, що е имал, и купил този бисер. Това е музикалната дума. Като я имаш – ще имаш ключа. Можеш до Небето да отидеш с нея. Като имаш тази музикална дума, всички врати в Природата са отворени за тебе.

Сега вие ще се обезсърчите, нали така? Богатият, който има богатство, няма да се отрече, и онзи, който има знание, и той няма да се отрече, и ще се намерите в същата мъчнотия и ще кажете: „Кога ще добия това знание?“. У вас дори желание няма да се роди. А трябва да се роди стимул да станете богати и да добиете знание, за да можете да се отречете от всичко това и да придобиете тази дума. Вие ще кажете: „Тази работа не е за сега“.

Какъв е изходният път? Вие, които нямате това богатство и това знание, какво трябва да правите? Аз сега не правя спор за това, което вие имате. И преди всичко, вие сиромаси ли сте, или богати? Всички сте богати, но не сте още наследници на вашето богатство. Всички много знаете, но не сте наследници на вашето знание. Ще ви кажа нещо на ваш език. Ти си учен, но си на тъмно, дадат ти една книга – не можеш да четеш. Не че не знаеш, но на светлина четеш. А който не е учен, дори и да има светлина, не може да чете. Един учен ще се познае дали учен, или не, когато дойде светлината – ако може да пожертвате всичко – защото само

ученият може да пожертва. Който не е учен, той не оценява работата, гледа през пръсти.

Сегашното положение на човечеството го уподобявам на следното. Сега сте във възрастта на малките деца; пътят, по който трябва да минете, е детинството. Законът е такъв, че един ден вие ще израснете, но дали ще бъдете богати и учени, то е въпрос. Ще зависи. Като растете, същевременно трябва да учите, т.е. да се приспособи вашият ум към светлината, за да можете в нейното присъствие да четете книгата, която ще ви се даде. Ако не сте учен, като дойде светлината, вие пак ще бъдете невежа и следователно ще изгубите условията. Като ви се даде вътрешната светлина, ще изгубите условията в дадения случай.

Сега може да се дадат много възражения. Христос нали е казал „Повярвай“. Трябва да разберем думите на Христа. Ако ги разбирахте и ако всички хора вярваха, откъде това разнообразие на вярванията? Съберете всички народи, които са християни – ако те разбираха Христа, щяха да говорят на един език. Там, където техните интереси се различават, там те нямат разбиране на Христа. Ако в един дом братята и сестрите се карат, мислите ли, че те обичат баща си? Не, ако те разбираха езика на баща си или на майка си, нямаше да спорят кому какво се пада.

Като ви говоря по този начин, аз не съм против сегашния живот, но той е едно временно състояние. Вие след 10-15 години ще бъдете по-стари, а младите след 10-15 години ще бъдат по-възрастни – много естествено ще се смени вашето състояние. Ако вие отивате към Северния полюс, трябва да облечете по-дебели дрехи, защото студът се увеличава; ако отивате към екватора, топлината се увеличава и трябва да намалите дрехите си, да се облечете с по-тънки.

И тъй, в какво вярвате сега? Някои казват: „Едно време какви идеи имахме! Какво вдъхновение беше!“. Казвам: вие сте отивали към екватора, а сега отивате към Северния полюс. Всеки се сгушва в своята шуба, като някой ескимос – сложил си качулката, ръкавиците, и в себе си живее. Вие отивате на Северния полюс. Северният полюс е място, където боговете и най-възвишените същества на Земята живеят. Но за да отидете там, трябва да знаете музикалната

дума. Ако отидете с нея, ще видите, че по-хубаво място от Северния полюс няма. Раят е там – с градини.

Един учен американец, мисля, че беше от Бостънския университет, написа едно съчинение с ред доказателства, че Раят не е в умерения пояс, а е на Северния полюс. Научно доказваше това, опирайки се на различни автори. Казвате: „Но там е студено. Има снежни планини по 2000 метра високи. Ледени планини. Какъв рай ще има там? Всички, които са ходили там, ни най-малко не са го намерили“. Но на Северния полюс Слънцето не залязва. Тук понякога казват: „Да направиш къща, която да няма северни прозорци“. Ако направиш къща на Северния полюс, там Слънцето ще обикаля около къщата и северните прозорци ще станат южни, а южните ще станат северни. Отвсякъде ще обикаля Слънцето.

Та сега всички сме на Северния полюс. Ние виждаме външната страна на нещата – че животът е безсмислен, че е хладно, студено, че има големи страдания. Хубаво, здравословно място е Северният полюс. Страдания има. Някому са измръзнали ушите, ръцете и прочие, но ако имате този музикален език, Северният полюс ще бъде Рай. Всичко там е чисто, бяло. И там ще видите Дървото на живота. Като умрете, ще отидете на Северния полюс. Всички сте кандидати за там. Къде отиват умрелите? На Северния полюс.

Да дойдем сега до сериозната мисъл. Не искам да се смущавате. Вие носите все старото. Като ви каже някой, че нищо не разбирате, вие се смущавате. Какво означава *нищо*? *Нищо* е нищо. Какво означава: „Нищо не разбираш?“. Аз ви подарявам целия Северен полюс с всичкото му богатство. Питам: какво ще направите? Там има богатства, колкото искате. Вие ще кажете: „Нищо не разбираме“. Защо не разбирате? Целия Северен полюс ви го давам. Но материята на Северния полюс не е в хармония с вас. Студено е и ако отидете там, той ще ви вземе всичко и нищо няма да ви даде. Но ако отидете там и имате една музикална дума, като я кажете, той ще се отвори веднага и ще ви даде. Той дава, но дава на тия, които знаят да му говорят. Като отидете на Северния полюс, ще видите, че там много хора са измрели,

замръзнали са. Там казват: „Който дойде тук, най-напред трябва да умре такъв, какъвто е, и после да оживее“. И прави са. Този, сегашния живот, на Северния полюс не можеш да го живееш. Другояче казано: с тия разбирания, които сега имате, дълго време не можете да живеете там.

Цялата Земя е северен полюс. Вие се утешавате и казвате: „Няма какво. Всички остаряваме и всички умираме“. Това не е никакво разрешение. Тая утеха да я оставите, защото истината не е там. Казвате: „Трябва да умрем“. Ако ще умирам, трябва да знам защо умирам. И ако страдам, трябва да страдам за нещо, трябва да имам някоя придобивка. Ако от смъртта няма никаква придобивка, тогава не искам да умирам. Христос умря, но имаше придобивки. Той не умря за вятъра, а за да придобие човешката душа, заради това предпочете страданието. За какво са страданията без придобивки? Нещо реално трябва да има. Аз не поддържам напразното страдание. Във всяко страдание и във всяка смърт трябва да има придобивка, тогава има смисъл.

Писанието казва: „Минава от смърт в живот“. Това значи, като умирам, да придобия живот, но онова, истинското понятие *живот*. Или аз го наричам *музикалният език*. Христос казва: „Които чуят гласа Ми, ще оживеят“. И както се казва, в последните дни, като дойде архангел Михаил, с този музикален език ще каже: „Ставайте!“. Ще засвири тръбата: „Ставайте, мъртви! Ставайте, вие всички долу, излезте от гробищата!“. Не чакайте. Архангел Михаил ще превежда на всички народи на техния език – да станат от гробищата.

И какво ще бъде това възкресение? При възкресението ще има един голям кюп с 25 милиона градуса топлина. Като ги извади Господ всички народи, с шарените им дрехи, ще ги пита: „Ти отказваш ли се?“. – „Не се отказвам.“ – „Всички в кюпа!“ Като ги нахвърлят в кюпа, всички ще се разтопят и ще станат бели. Като се погледнат всички бели, няма да се познаят. И французи, и англичани, и германци, и пр. – всички ще изгубят цвета си, ще придобият белия цвят. И тогава ще им се даде първата дума на новия език. Тогава ще кажат: „Ние сме братя, синове на един Баща. Ние сме сестри, дъщери на един Баща“.

Сега, какво разбрахте? Разбрахте, че има кюп. Разбрахте, че има и 25 милиона градуса топлина. Разбрахте, че всички вие ще станете бели в кюпа, ще светнете. Най-първо ще светнете отвътре и от цветните ви дрехи нищо няма да остане. Като излезете, всички ще бъдете облечени с бели дрехи. Писанието казва, че като пъшкали в гърнето всички души от различните народи, Господ, като ги извадил, казал: „Дайте им бели дрехи и да почакат още малко, докато дойдат и други. Има още малко, малко време, докато се допълни числото на съслужителите и братята им“. И тогава всички ще говорят на един език. Сега питате: „Но докато дойде новият език, на кой език да говорим? Ние не знаем от новия език нито една дума“. Казвам: ще си говорите на вашия език. Тогава трябва да има преводачи.

Хайде, за 10 минути да посвирим. (Учителя взима цигулката.) Тия певци, които са в света, са работили. Певци няма да станете, но ще пеете. Музиката ще я имате като едно условие. Трудна работа е. Трябва да си разработите ларинкса. Всички трябва да свирите тук. (Учителя показва с пръст ларинкса си.) Това са външни работи. Зависи от ухото ни. Обективно е външното. (Учителя започна да настройва цигулката.) Липсва им нещо на тия струни. Времето влияе. Ще започнем сега с буквата *и*. Тя е символ на посоката на движението. Като кажеш *и,* то е движение на живота в материалния свят. *А* е бременност в живота, бременност с известна идея. *О* – това са условията. А *у* представлява човешката мисъл. Ще започнем сега с *и*. (Учителя пее *и* на различни тонове и свири, всички пеят същото.) Неразположен си – попей си малко. (Учителя пак пее *и*. После пее и свири: *Труден е животът без светлината*.) Това е отрицателната страна. Изпейте сега друго: „Приятен е животът със светлината.“ (Изпяхме тия две изречения по няколко пъти.)

Близо сме до музикалния език. Сега изпейте същото нещо, но артистично, музикално. На този език, като кажеш *Приятен е животът*, ти ще почувстваш присъствието на Бога. „Приятен е животът със светлината.“ Няма да мислиш какво нещо са животът и светлината, но ще ги знаеш. Онова, което знаеш, няма нужда да ти го казват. Ако има нужда

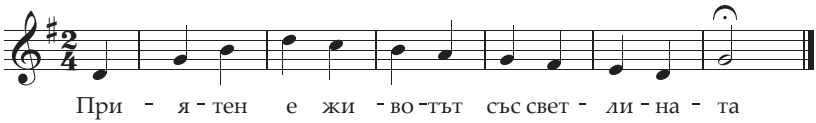

известни понятия да ни се обясняват, след като ни ги обяснят, дълго време те пак остават неразбрани.

Говори ни се дълго време за Невидимия свят, но той пак ни остава непонятен. Ние си представяме, че онзи свят е най-хубавото място, най-красивото място, най-красивият свят. Като влезеш там, няма да намериш никакви нечистотии. Всяко нещо е на мястото си. И въздухът е свеж, няма никакъв дим. Навсякъде е музика. На онзи свят няма да видиш цветя увяхнали, няма листа окапали. Няма и болен човек, всички са свежи, бодри, весели, всички имат достатъчно. Няма гладни, няма болни, няма мъртви, няма недоволни; всички са доволни, всички са радостни, всички са весели. Няма нито един стар. Някой път там дават представление – представят хората на Земята. Това, което за нас е много важно, за тях е представление. Ние мислим какво ще правим, като остареем; те, като остареят, знаят, че старостта е едно условие за подмладяване. Младостта е едно условие, за да остареете. При младостта схващаш едно, а при старостта – съвсем друго. Ние схващаме младия като невежа, казваме, че той нищо не знае, а за стария казваме, че има знания.

В онзи свят другояче мислят: младият е пълен с живот, с любов, а старият е пълен със знание. И като се срещнат там млад и стар, те се прегръщат и са възлюбени един на друг. А тук младият погледне стария и казва: „Остарял е, не му държат краката“. Старият пък казва: „Глупаво дете, не му стига умът“. Старият го гледа отгоре, и младият го гледа отгоре. Младият казва: „Ако е по знание, отстъпвам ти, но ако е по сила, не можеш да се бориш с мен“. Това са контрасти. Нашите сегашни идеи за старостта и младостта трябва да изчезнат, младостта и старостта да станат като два полюса. Ти си дряхъл – стар човек си, обезсърчил си се – стар човек си. Насърчиш се – ти си млад човек; не разбираш нищо – ти

си млад човек, малко дете, едвам пъплиш по земята. Като си млад, ще станеш весел. Ти не можеш да любиш, ако не си млад. И не можеш да учиш, ако не си стар. Погледнеш се и казваш: „Остарях, косата ми побеля“. Като ти побелеят космите, ти трябва да поумнееш малко. Не че космите ти са бели, но сняг е повалял малко, той ги е направил бели. Като духне топлият вятър и се стопи снегът, космите ти пак ще станат черни. Белият цвят на косата се дължи на вътрешния сняг. В духовния свят сняг не вали.

Ще ви дам една тема:

Буря силна ме застигна в планината,
разтърси ме от корен.
Тежки дни минаха, на изпитания,
Но моята вяра не отслабна.
Тя нещо ми пошепна:
„Търпи, и всичко това ще мине.“
Дойде пролетта. Духна топлият вятър.
Стопи се снегът.
И със снега си замина и мразът.
Потекоха реките. Запяха птиците.
Поникнаха тревите.
Моята мисъл възкръсна и
Добрите чувства оживяха.
И аз почнах да мисля.
Нека бъде малко, но сладко.

Добрата молитва

14. лекция, 25 декември 1935 г., София, Изгрев, 6 ч. 50 мин.

КАТО ДОБРИЯ СИН

Добрата молитва

Аз смея да кажа.

(Учителя прочете пасаж от книгата *Царският път на душата*, от стр. 105, първия ред, до стр. 106, до последния нов ред.)

Трябва да се прави разлика между страдание и мъчение. Мъчението произлиза от нямане, а страданието – от преизобилие. Страда онзи, който е преял, мъчи се онзи, който нищо не е ял. Само мислещото същество може да страда. Всеки ученик, който постъпва в училище, първоначално има мъчнотии. Той влиза и не е осведомен за буквите, за реда в училището, но постепенно се научава. И колкото повече време минава, толкова повече се просвещава и училището му става любимо място. А в началото му треперят космите.

Страданието – това е програмата на живота. Страданията ги наричам предговор, встъпление към всяко велико съчинение. В предговора ще се кажат няколко реда и след това ще се навлезе в главния предмет. Вие сте една книга, трябва да се напише встъпление, предговор. На какво основание пишете вие тази книга? Животът ви се пише. Книгата винаги има предговор. Страдаш – предговор е това, не съдържа важното, но е едно малко встъпление.

Не смесвайте мъченията и другите недоразумения със страданието. Те произтичат от съвсем друг фактор в света. Понякога човек трябва да се радва, че участва в страданието, защото щом го разбере, то моментално ще се превърне в радост. Всякога неразбраната радост е страдание, неразбраната любов е страдание, неразбраната истина е страдание, неразбраното добро е страдание. Всички добродетели, когато човек не ги разбира, са страдания. Някои казват: „Ако кажеш истината – страдаш, ако направиш добро – страдаш“.

Представи си, че си търговец и идва при теб един човек да купува дрехи; ти му казваш, че тия дрехи са хубави, но го излъгваш – един, два, три пъти – и той не идва вече. А ако кажеш истината, спечелваш го за клиент. И въпреки тая велика истина, ти казваш: „Не си струва да се говори истината“. Няма по-велико нещо от това, да говориш истината. Като направиш една малка погрешка, признай си. Като признаеш, ще дойде радостта в теб, защото ще я изправиш.

В едно училище, понеже не си знаел урока, един ленив ученик казал: „Господин учителю, еди-кой си автор пише така и така“. Искал да каже, че се различават мненията на автора и на учителя, че не знае по кое правило да пише. Учителят му казал: „Ще пишеш по моите правила“. Вие пишете по много граматики и казвате: „Не може ли другояче? Защо да е така?“. По каквато и граматика да пишете, в Природата има само една. Тази граматика трябва да се учи – нищо повече. Онова, което хората създават, то са нашите нововъведения. Имаме право на нововъведения, но те са наши встъпления към онова, което е вече създадено, което съществува и което е основа на живота. Не смесвайте страданията с мъченията и трудностите в живота. Ред работи има в живота, които човек сам си създава.

Страданието – това е един капитал на човека. Някой път никаква погрешка не си направил, а страдаш; друг път, без да си направил нещо, се радваш – понякога не знаеш причините нито за радостта, нито за страданията. Можеш някога да страдаш поради това, че времето се е изменило, че има вятър, че има земетресение, че има влага в атмосферата и пр. Да кажем, че е станало земетресение – не можеш да кажеш да не става земетресение. Сега, аз не искам да се аргументирам, не искам и да ви утешавам, но разбиране трябва. Тепърва трябва да изучите азбуката на Природата. Доста време ще се изисква да се изучат нейните букви.

В Природата съществува един външен, обективен свят и един вътрешен, субективен свят. Често нашият вътрешен свят, нашите вътрешни разбирания влизат в стълкновение с обективния свят. В дадения случай аз наричам обективен свят Божествения свят. Съществува известна Божествена

идея, известен ред и порядък, който Бог е създал със Своята мисъл. Ние трябва да разберем този ред и порядък, понеже сме обгърнати от него, потопени сме в този свят. Този свят няма да се съобрази с нашия, но ние трябва да се съобразим с него. Нашият свят е нагоден спрямо този обективен свят. Аз не говоря за външния свят, който хората създават, той е преходен. И когато влезем в стълкновение с този обективен свят, тогава идват ненужни страдания.

Ще се спра сега на положителната страна. Красотата си има външен образ – сянка ли е той, или реалност? Казваме, че красотата на човека седи в известни външни черти. На Земята първо виждате сянката на красотата. За един човек казвате: „Колко хубави вежди има той!“. Аз наричам тия линии, които растат, подвижни линии в Природата. Има числа, които растат, има и числа, които са статични. Например човек сам по себе си е едно число, но това число расте. Като се роди едно дете, претеглите го – 5 килограма е, но след 21 години може да бъде 50-60 килограма. Тази единица, това число се е увеличило. Нас ни интересуват тия числа, които растат, тия линии, които постоянно се променят: чело, вежди, око, нос, и пр. – всички тези черти в човека постоянно се менят. Има едно лице, което е постоянно, статично, но има и друго лице, което е променливо; това, променливото лице на човека е красивото. Ако погледнете статичното му лице, то е страшна грозотия. То е като скелет. А с подвижното лице, чиито мускули се движат, играят и се усмихват, човек става красив. Има нещо в лицето, което играе. Усмихнатото лице – то е красивото; интелигентното лице – то е красивото, хубавото лице.

Ти не можеш да очакваш от един човек, който има устни, тънки един милиметър, да прояви любовта. Не отивай при него на пазар. Каквото и да говори, той е такава слаба почва, че каквото и да сееш, не расте. Друг е онзи, с дебеличките устни – там расте жито, царевица, грозде – всичко. Аз не говоря за отвлечени неща. Ако не вярвате, опитайте. Кои са дебели устни? Аз не говоря просто за дебелите устни, но за добре организираните устни. Те не трябва да бъдат един милиметър, а най-малко 5 милиметра или 8-9 милиметра,

или един сантиметър дебелина, горната и долната устни. Тия хора, у които устните са по-дебели, имат повече чувства и следователно имат хубав апетит. Ако е мъж, ще обича хубаво да му се наготви, с едно блюдо няма да се задоволява. Вкус ще има. И после, гостбата, ако не е направена както трябва, ще направи забележка, че солта, маслото, пиперът са много или малко – все ще намери някоя погрешка. Ако е жена или дете – пак същото, и те имат вкус. А ония с тънките устни минават за много скромни, че не ядат никак.

Устата на човека има три функции: най-напред представлява физическия свят – най-първо трябва да опиташ яденето; устата има и функция да говорят; устата има и функция да чувстват. Значи трите функции са следните: трябва да се движи, трябва да чувства и трябва донякъде да изказва мислите. Като говорим разумно, речта изказва мислите на човека. Само човек може да говори, понеже е мислещо същество.

Човек, чиито устни са нормално развити, у него чувствата са нормални, речта е нормална и яденето му е нормално. Мнозина от вас имате желание устните ви да станат по-тънки и ги свивате. Не, оставете тия стари навици. Оставете тази линия свободно, не я притискайте. Хигиената на устата изисква следното: устните не трябва да образуват

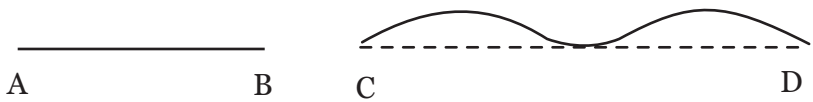

права линия като линията *AB*, а да има една малка кривина, като при линията *CD*. Трябва да има в средата малка вдлъбнатина навътре, а отстрани трябва да има две малки издатини. Тогава устата има един хубав израз. Долината в средата показва едно силно здравословно състояние на човешкия организъм, на разумния органически свят. Някой път тази кривина може да се издаде повече, но ако е малко издадена, тогава дава един хубав израз на лицето. Когато човек е весел и в средата на устните има тази вдлъбнатина, от този център излиза нещо приятно, а когато я няма, няма израз.

Като не знаете това, някои от вас по навик си събирате устните, притискате ги. Оставете това. Не си притискайте устата, за да става кръвообръщението правилно, редовно. Ако притискате устата, нарушава се кръвообръщението и се зараждат болезнени състояния. Някои си създават фикс-идея. Знаете ли какво значи фикс-идея? Това значи втвърдена идея. Ти имаш фиксирана, установена идея, че за да бъде устата красива, трябва да бъде свита, и я свиваш. Не, оставете си устата свободна. Когато човек остарява, започва да си стиска устата. Колкото повече си стискаш устата, по не ти върви. Но не пък и като някоя гъска да я отвориш широко.

Второто положение. Трябва да се научите как да постъпвате и по отношение на очите си. Хигиена е нужна и на очите. Трябва да изучиш движението им. Очите на някои хора се движат насам-нататък. Погледът ви да бъде установен. Защото и окото има една радиална линия. Съобразно устата трябва да се движи и окото. Според чувствата трябва да се движи и окото. Не да бъде постоянно фиксирано. То трябва да бъде спокойно. Като фиксираш спокойно окото си, това показва, че мислите, чувствата и постъпките ти трябва да вървят заедно. Нормален е животът, когато има хармония, когато едновременно действат мислите, чувствата и постъпките. Каквото мислиш, да го чувстваш и да го правиш. Мисля да ям – откъсна една хапка, опитвам я и след това разсъждавам за нея.

Значи реалните неща имат едновременно три фази: мисъл, чувство и постъпка. Те трябва да вървят заедно, да не влизат в стълкновение. Мисълта не трябва да действа сама. Ако тя действа без чувствата, ще ѝ липсва нещо, и ако чувствата работят без мисъл, ще им липсва нещо. Ако извършите една постъпка, в която липсват мисъл и чувство, тогава имаме механичен живот. Както един камък, който се търкаля надолу в планината, е механично движение. На едно животно му забъркаш каша и то тича да яде – то има само чувствания, мисъл няма. Но ти, човекът, разумното същество, не бързай да ядеш. Мисли, разсъждавай, как да ядеш. Като седнеш, започни да мислиш, след това вземи си хляб, откъсни едно късче, натопи го в яденето и започни свободно движенията с устата си.

Може на пръв поглед да ви се вижда странно, че се занимавам с нашата уста. Ако ти не се занимаваш със своята уста, с какво ще се занимаваш? Мисълта е нещо много поотвлечено. Как ще се занимаваш със своя ум? Често казваме, че човек трябва да фиксира ума си, да се концентрира. Правил ли си опит да се концентрираш? Я се концентрирай само върху една мисъл половин минута, една минута, но върху нищо друго да не мислиш. Колко е мъчно това! Ти мислиш за едно, но изведнъж – за друго мислиш. Да се концентрираш значи в даден случай да държиш в мисълта си само едно понятие – както фотографът, който хваща в даден случай само една линия. Например изучаваш у човека само неговата уста. Като погледнеш един човек, можеш да го познаеш по лицето; но представете си, че ви дадат задача да познаете човека само по неговата уста – от устата му да установите характера му, както бихте могли, когато гледате цялото му лице. Това е наука. Някой път казват, че очите на човека се смеят. Очите не се смеят. Ако не обърнеш внимание на клепачите, то в очите няма смях. Това, което дава изглед на смях, са клепачите, свиването и отварянето им дава усещането, че очите се смеят. При смеха от очите излиза повече светлина, а при тъгата излиза по-малко светлина, а повече топлина.

В скръбта всякога преодоляващо влияние има сърцето, топлината, а в радостта – светлината. Следователно, който страда, има повече топлина, а който се радва, има повече светлина. Светлината и топлината са потребни за растежа на човека. Ако нямате топлина и светлина, ако нямате страдания и радост, вие не можете да се развивате. Все трябва да има някое страдание – или вие, или майка ви, или друг някой, – за да растете. Или другояче казано – топлина трябва да имате, за да можете да растете. Топлината е едно условие; ако имате всички дарования и способности, а нямате топлина, те ще останат без условия да се развият. Страданието е проводник на топлината, а радостта е проводник на светлината. Лошо е човек да се лиши от радостта, от светлината, от топлината. Ако дълго време скърби, започват да отслабват очите му. Всички ония, на които отслабват

очите, дължат това на скръбта, на голяма скръб. Те нямат светлина. Казвам: ако нямате светлина, съвсем ще изсъхне сърцето ви. За предпочитане е радостта, но не трябва да се пренебрегва и скръбта, понеже внася топлина. Но не трябва и да си много близо до скръбта, за да не те опари. Надалеч, най-малко на разстояние 15-20-30 сантиметра стой и никога не пипай. Страданието без топлината е черно, но като мине през него топлината, става приятно.

Казвам: функциите на топлината и светлината в органическия свят трябва да се знаят. Не може човек да се развива, ако не разбира великото предназначение на страданието, което съществува в света. Не смесвайте страданието с мъчението. Има едно чувство на мъчение, това са анормални чувства, не смесвайте страданието с тях. Ти казваш: „Аз се измъчих“. То е друг въпрос, че си се измъчил, но че страдаш – аз те поздравявам за това. Ако страдаш, че не можеш да учиш, това е намясто; но ако се мъчиш, мъчение ще бъде усилието, което правиш, за да влезеш в училището да се учиш.

В Божествения, обективния свят онези, които са създали човека, са употребили много дълго време, докато създадат веждите му. У животните къде ще намериш вежди? При тях вежди като при човека няма. Техният нос е сраснат с горната челюст. Такова красиво ухо каквото човек има, животните нямат. Каква архитектура има човек! И това е още едва началото, защото вие растете и се развивате. Така, както сте създадени, някои от вас още сте деца на 9 години, някои сте на 5, други на 6, трети на 7 години, тук-там има някои и на 10 години. Едва гениалните, талантливите хора са на 12 години. И има време да растете. Ще се измени лицето ви.

Остаряването на човека произтича от страданието. Подмладяването произтича от радостта. Животът произтича от радостта, но знанието произтича от скръбта. Човек остарява, понеже изчезва радостта, светлината, няма вече какво да го интересува в живота. И той си пренася живота в някой друг живот. Някой му подшушва, че тази Земя не дава плод, че някъде има по-хубава Земя, и той, като не разбира

живота, който има, иска да се пресели, да си продаде имането. Но той не е ходил там. Нали някои отиват в Америка, като мислят, че там има по-добри условия? Когато мислим за другия свят, ние трябва да си го представяме малко по-реално.

Като намериш някой човек по-умен от теб – това е онзи свят, а като намериш някой по-будала от теб – това е този свят. Ще видиш, че умният човек си свършва работите много лесно. И той си има своите мъчнотии, но лесно се справя в живота, стига му умът. За всичките мъчнотии, той си има начин. Той не ходи да критикува защо Господ е създал така света. Много сте смели, когато питате защо Господ е създал така света. Не питайте, оставете настрани този въпрос. Светът е създаден. Какви трябва да бъдат нашите отношения тук, на Земята? Защо си дошъл? Да учиш. А защо Господ е създал света – оставете това! Никога няма да разрешите този въпрос. Крайната цел не знаем.

Един лекар може да изучава човешкото тяло по различни съображения. Може да изучава болезнените състояния, патологията на органите, за да може в бъдеще, като лекува хората, да знае причините на болестите. Един психолог може също да изучава това, което лекарят изучава, но той трябва да изучи още нещо, което лекарят не знае. Той трябва да изучава и здравословното състояние на човешкия организъм, а не само патологичните, болезнените състояния. Той трябва да знае и условията, при които се зараждат болестите. И вие трябва да изучавате себе си. Изучавайте се като човек, който влиза да живее в една къща – първо трябва да изучи колко прозорци има, колко врати има, после какви са вътрешните приспособления. Вие сега още не познавате себе си, вие не знаете къде в главата ви са вашите църкви, училища, кухнята ви къде е. Вие мислите, че това е вашият стома, но там е лабораторията на кухнята, а самата кухня, където се готвят нещата, къде се намира в тялото? Бакалницата на човека къде е? После, има съдилища, съдебни учреждения, казарми. Каквото и да казват, всичко, което съществува отвън, съществува и вътре в човека. Човек си има генерали, полковници, подполковници, майори, капитани,

поручици, подпоручици, фелдфебели, взводни командири, ефрейтори, прости войници, вестови. Какво ли няма. И генералши има.

Сега, може да се смеете, да се чудите как да разберете това. Има неща, които можете да разберете, само като ги опитате. Най-първо трябва да имате известна опитност за топлината и тогава да ви говоря за нея, иначе тя ще остане неразбрана дума. Питате какво нещо е светлината, но как ще ви говоря за топлината и светлината, за които нямате опитност?

Казвате: „Как да разбираме тази работа?“. Трябва да я опитате. Опитай яденето и ще видиш как ще го разбереш. Давам ви една баница или баклава, или портокал. – „Как да я ям?“ Изяж я, както знаеш. Какви правила мога да ви дам? Единствените правила са: не слагай голямо парче в устата си; сдъвквайте ябълката много хубаво; не гълтайте бързо, да не би да се задавите. – „Ами какво да мисля?“ То е твоя работа. Като дойде яденето, то ще те накара да мислиш. След като почувстваш киселината на ябълката, ще започнеш да мислиш за нея. Като почувстваш сладчината на ябълката, ще започнеш да мислиш за нея. Иначе, каквото и да ви говоря за ябълката, това ще са непонятни неща; след като си я опитал, можем да говорим за нея. Това са сравнения.

Мнозина искате и мислите как да бъдете щастливи в живота, да благувате. И можете да бъдете щастливи. Никой не забранява на човека това. Но щастието ви зависи най-първо от вашия ум, от вашето сърце, от вашата воля. Ако нямате един възпитан ум, ако нямате едно възпитано сърце, ако нямате една възпитана воля, вие щастливи не можете да бъдете. Възпитание в простия смисъл значи: добре отхранен ум, който да приема хубава храна, и сърцето да приема хубава храна, и волята да се храни. Ти, като мислиш, се храниш; ако не мислиш, съвсем ще спре твоят процес на растене.

Не смятай, че като се безпокоиш, това е мисъл – безпокойството не е мисъл. Щом започнеш да се безпокоиш, ти си вече в областта на съзнанието и самосъзнанието. Това са човешки чувства. Безпокоиш се и казваш: „Тази работа

няма да успее“; и мислиш какъв ще бъде твоят живот след 20 години. Твоят живот зависи от днешния ден. Добър ли е днешният ден, всички други дни ще бъдат такива. Какъвто е днешният ден, такива ще бъдат и всички други дни. Ако вие отидете при най-добрия господар да му служите, от какво ще зависи вашето щастие? Ако сте внимателен, ако сте изправен, ако си вършите работата добре, господарят ще има отлични мисли за вас. Но ако вие днес направите една погрешка, една щета, счупите това-онова, развалите нещо, след една година той ще ви каже: „Ще извинявате, но не можете да останете повече при мен“.

Същият закон е и в друга една област. Колко време Природата държи на Земята някои от вас? Някои ги държи едва няколко дена, други – 2, 3, 10 години. Ти питаш: „Защо умря баща ми?“. Баща ти не е живял както трябва – уволнили са го. Природата казва: „Не си е гледал работата. Такъв слуга не искам“. Казвам: ако искате дълго време да живеете на Земята, трябва да разбирате законите на Живата природа. Не онова, което ви говоря. Сядате да ядете – няма да следвате правилата, които аз съм ви дал. Можете да изучавате яденето при съвременните условия: как трябва да вземеш вилицата, в коя ръка ще вземеш нея и в коя ножа. Добре, ако отидеш на екскурзия и нямаш никаква вилица и нож, как ще вземеш хляба? В онзи ред, който съществува в Природата, не е важно как ще вземеш вилицата, а как ще употребиш долната и горната челюст. После ще се види, като си движиш устата, каква линия правиш.

Като гледаш някого как яде, ще познаеш какъв е. Аз не искам да го представям, не е хубаво човек да имитира деформираните работи, защото с това се внасят известни отрицателни мисли. За да обясня някои неща, трябва да ги представя, но те са деформации. В яденето трябва да има една свободна линия. Да няма никакво мляскане. Някои много мляскат, а някои си свиват устата при яденето. Дъвчи със затворена уста. Като те гледа някой, като ядеш, да каже: „И аз бих желал да ям като него“ – това е здравословното състояние.

Болестите лесно идват. Но ако знаеш как да ядеш, те не идат. Ако не знаеш как да ядеш, ще създадеш условия

за болест, защото има реакции: всяко движение на нашата уста произвежда известни органични промени в нашия мозък, които след това се отразяват и на мозъчната система. Движенията, които правим, се отразяват върху мозъчната и симпатичната нервна система. Ти може да не забелязваш, но ако не знаеш как да ядеш, ще нарушиш мозъчните функции. А щом се нарушат мозъчните функции, ще се наруши онзи процес, с който електричеството действа. След това ще нарушиш функциите на симпатичната нервна система и действието на магнетизма. Симпатичната нервна система произвежда повече топлина, а мозъчната нервна система произвежда повече светлина.

Казвам: като седнеш да ядеш, да имаш най-хубавите мисли, да бъдеш благодарен, каквото и да е яденето. Едно правило пазете: каквото имаш за ядене, не бързай да го ядеш. Бъди благодарен. Ако не си благодарен, не го яж. Ако ти се даде, вземи го, но не бързай да го ядеш. Аз съм дал някому ядене, той се гневи, че съм му дал малко. Не се гневи. Тази ябълка не съм я създал аз, дървото я е направило такава. Ти благодари за тази, малката ябълка. Тя е дадена от Природата – благодари на нея. В дадения случай аз съм един проводник и няма какво да се сърдиш на мен. Ако ти не я вземеш, ще я дам на този или на онзи. Но всеки, който вземе ябълката, не трябва да я яде, докато няма мисъл на благодарност към Бога. Казано е: „Ядете ли, пиете ли – благодарете на Бога. Всичко вършете за Слава Божия“.

Като дадеш нещо някому, той казва: „Много малко е това“. Не се оплаквай, а благодари! Яж и благодари. Ако ти дадат две ябълки, благодари. Ако ти дадат три, благодари. Ако ти дадат 100 ябълки, повикай другите и ги раздай. Не ги туряй в торбата си за утрешния ден. Най-много до 4 ябълки можеш да вземеш. Ако имаш от четири ябълки нагоре, другите ги раздавай, не ги туряй на гърба си да ги носиш.

Не се товарете с излишни мисли в живота. Но ти казваш: „Нали трябва да промислим?“. Детето, докато е при баща си, не трябва да мисли, то трябва да ходи на училище и да учи. Баща му е, който мисли за него. Ние сме пратени на Земята и Господ мисли за нас. Вие сте в училище. Ти ще ядеш на свят и ще учиш на свят. И във всичките си по-

стъпки ще бъдеш примерен в училище, няма да се закачаш, няма да се биеш с този-онзи, че да дойде Учителят и да каже, че не учиш. Целия ден ще бъдеш примерен. Трябва да напуснете старите навици, които сте имали едно време, старите навици на животните.

Имате един стар навик – инертност. Кажете ми друг стар навик? Недоволство. То е болезнено състояние. Ти ще оставиш всичко това. Като ядеш, ще се спреш и ще кажеш: „Един важен въпрос имам да разрешавам. Имам хубави условия“. След това ядене могат да ти дойдат най-хубавите мисли. Изобщо най-хубавите мисли идват след хубавото ядене. Някой път могат да дойдат и при други условия. Като казвам: при хубавото ядене, значи, като ядеш правилно, не при пресищането. Процесът на храненето е свързан с човешките чувства. Аз говоря върху това от обективно гледище. Ако знаеш добре да се храниш, ти ще знаеш добре да чувстваш и да мислиш. И обратното: ако правилно, добре мислиш, ти ще знаеш и как да се храниш. Между всички процеси има едно вътрешно съответствие.

Казвам: хигиената на живота се състои в това – да установим правилните отношения между мислите, чувствата и физическите процеси. Ти, като ядеш, да си благодарен от днешното ядене. Направете днес един опит: като имате един обяд, цяла година да казвате: „Много хубаво ядохме, отлично ядене“. Най-хубавите мисли да имате за този обяд.

В яденето влиза и функционира любовта. Това, което Природата ни е дала – всички видове плодни храни, всичко това, което е създала – то е израз на нейната любов. И чрез закона на любовта животът влиза вътре в нас. Яденето е един процес, една форма, чрез която любовта идва в нас. Ако не се храним, ние няма да опитаме любовта на Природата. Като се храним, ние опитваме нейната любов. А ако не опитаме любовта на Природата, животът не може да дойде в нас. Следователно с храната ние опитваме Божествената любов в света. Ако опитваме тая любов и сме благодарни, тогава новият живот протича в нас. И ти ще усетиш един малък придатък на повече живот. И ако има повече живот, ти ще почувстваш едно малко, микроскопично разширение

на своите мисли и чувства, и ще усетиш един растеж. Вие разсъждавали ли сте върху това?

Един ден трябва да израснете до положението на ангел. Знаете ли какъв е ръстът на един ангел? Ангелът може да ви се представи като човек с една съвършена красота. Ангелът никога няма да ви се представи с брада. Той ще ви се представи като девица, като млад момък, без мустаци, без брада, лицето му е гладко, никакви косми няма. Отлично лице. Очите му са светли, от тях излиза нещо хубаво. Един ангел, като ходи вечерно време, навсякъде пред него е осветено, както човек, който си носи свещ или фенерче. Обаче разликата между човека и ангела е в това, че един ангел може да се смалява и да се увеличава, колкото иска. Той може да си направи ръст 400-500 метра, 1000, 2000, 3000 метра и пр., докато човек не може да направи това. В това отношение човек на милиметри може да се мери с ангела. Това, което ангелът може да направи с километри, човек може да го направи с по една хилядна от милиметъра. Той, като дойде до 21-25 години, спира да расте. След това рамената му растат, стават по-широки. Но като мине 50-60 години, от големи грижи човек започва да се прегърбва и казва: „Остарях“.

Човек, който остарява и умира, е в областта на животните. А когато излезете от тази област и влезете в областта на безсмъртието, ще влезете в истинския живот и ще станете кандидати за ангели. А сега това, че умираме, показва, че сме още в областта на животните. Може да възрази някой: „Че кой не е остарял досега?“. Всеки, който е животно, е остарял, а всеки, който е човек, ще се подмлади. Следователно младостта е човешкото, а старостта е животинското. Под *старост* се разбира: когато изгубиш смисъла. Ти казваш: „Остарях вече, отидоха хубавите, красивите състояния. Вече за нищо не съм в света!“. Това е животинското, това е едно вътрешно, душевно състояние. Аз гледам, мнозина от вас сте по на 45 години и казвате: „Остаряхме вече“. Казвам: не мисли, че си остарял на 45 години. Да си на 45 хиляди години или на 45 милиона, или на 450 милиона години – под това разбирам стар човек. Не си създавайте идеи, които нямат реалност.

По време на коронясването на Виктория ли беше, или на друг от английските крале, един богат англичанин, който се връщал от Африка, имал 360 милиона английски лири. Той мислел, че няма да му стигнат парите и се хвърлил в морето да се удави. Фикс-идея – отивал за коронясването и нямало да му стигнат парите. И вие мислите като него и казвате: „Остаряхме вече“. Какво ще правите? Ще се хвърлите в морето и ще умрете? Какво ще намерите в морето? Този богат англичанин, като се хвърли в морето, намери ли парите там? Действително, в морето има пари, има 10 милиона тона разтопено злато. Но как ще го съберете? Този англичанин е практичен; той иска да влезе във водата, за да събере златото. С хиляди години една част от това злато се е отделяла в земята във вид на жилки и някои хора ги изкопават.

Искам да ви наведа на следната мисъл. Някои от вас, които сте стари, казвате: „Можем ли да се подмладим?“. Може да се подмладите, но трябва да знаете как. Всеки ден от брадата си отскубвайте по един косъм. Ония, които нямате бради, за да не остареете, мислете, че има един свят, където хората не остаряват. Какви са те? Мислете за тях, мислете какви са – нищо повече! Има един свят, където няма старост. Хората остаряват от преживелици; много страдания и мъчения са прекарали и тогава се набръчква лицето и се спират жизнените токове, енергиите се отбиват. Тогава за нищо не мислиш, ставаш недоволен.

Новото поколение, което иде, иде с нови идеи. Ти казваш: „Едно време, в наше време, старите хора живееха така“. Оставете, не мислете така! Детето през първата си година живее по един начин, през втората година – по друг начин и т.н. Новото поколение няма да живее така, както ние живеем. Следователно старите ще се съобразяват с идеите на новото поколение и новото поколение ще се съобразява с идеите на старите. Ще има една обмяна.

Най-голямата мъчнотия седи в това, че не вярвате в това, което ви говоря, и казвате: „Учителя това ли намери да ни говори? То е много отвлечено. Да ни говори за други неща. Я да ни каже как да намерим 20-30 000 лева“. Тези 20-30 000 лева ще ги изядете за една година, но ако разберете

основна идея, тя струва няколко милиона. Кое е по-хубаво? Да имаме новото съзнание, че вършим Волята Божия. Да гледам с очите си тъй, както Господ иска. И Той да вижда, че като гледам, си движа очите както трябва. Ако не си движа очите както трябва, това показва, че на мисълта ми ѝ липсва нещо. И ако не си движа устата както трябва, това показва, че не чувствам както трябва, че ми липсва нещо в чувствата. Защото устата е свързана с чувствата и ако не знаеш как да си движиш устата, ще си осакатиш сърцето. Какво ти струва да не си стискаш устата? Спри се веднага, не си стискай устата! Когато дойде мъчнотията, не си стискай устата. Когато речеш да вдигнеш нещо, ти пак си стискаш устните, мускулите на лицето си изкривяваш. Мисли върху нещата, но не прави тия гримаси. Оставете тия ненужни гримаси. Дръжте си лицето, очите, устата, ръцете спокойни. Дошло нещо – спокойно гледай. Умрял някой – на добър му път. Родил се някой – може да носи. Здрав е – Господ да му даде още повече. Заболял е – много добре е станало, в какво седи лошавината, че се е разболял човек? В болестта той се тонира. Има много непотребни неща, които болестта задига. Всяка болест идва в света, за да задигне известни вещества, които трябва да се премахнат. Има наслояване на известни неестествени мисли и чувства – идва болестта и ги вдига. И след болестта ти се чувстваш обновен и почваш да мислиш право.

Сега, да дойдем до една мисъл малко по-приятна. Не че не искате да слушате, но сте като децата, които искат да видят цялата картина. Аз не мога да нарисувам изведнъж цялата картина, но само една-две линии, а вие искате да видите целия образ на нещата. И там е всичката мъчнотия, че вие искате да видите цялата картина. Опитвали ли сте онова рисуване, което се нарича концертно? При концертното рисуване се изисква голяма сръчност, но тия художници, съвременните, които рисуват концертно, от мое гледище не рисуват правилно и ако аз стана професор, ще им туря двойка по рисуване. Вежди, уста, така не се правят. Карикатури са това. Веднъж гледах как в една църква са нарисували Христос. Казах: „Махнете тая картина! Това е един

анормален човек“. Един художник рисувал Христа, но няма нищо Христово в образа, не може Христос да има такава глава. Той видял някой си човек, че според него наподобява на Христа и взел да го рисува.

Трябва да се гледа каква е главата отгоре. Ако вземете ушите и устата, това са три точки; всички радиуси, които отиват от тях нагоре, трябва да бъдат правилни, да имат симетрия. Трябва да има симетрия в линиите. Тези линии не могат да бъдат симетрични, ако не мислим правилно.

Докато се безпокоиш, че някой човек е седнал някъде и казваш: „Не мога да го търпя“, ти не мислиш правилно. Времето е станало студено – казваш, че не можеш да го търпиш. Какво ще правиш? Ще облечеш по-дебели дрехи. Дойде лятно време – не можеш да търпиш топлината. Какво ще правиш? Ще облечеш по-тънки дрехи. Хората не могат да се търпят. Добре, щом не можеш да търпиш някой човек, между себе си и него постави друг човек. Пак не можеш да търпиш – сложи двама, трима, девет души помежду ви. Като дойдеш до 9 души, ти вече ще го търпиш. През 10 души ти ще трансформираш неговите енергии. Ако този човек има по-груби енергии от тебе, а ти имаш по-деликатни енергии, неговите ще се трансформират. Всеки човек има излъчване, от всеки човек изтича нещо. Материята, която излиза от него, ни удря и произвежда известно търкане. Значи между него и себе си ще поставиш друг човек, като филтър, после втори филтър, трети, четвърти и пр. Така между вас ще има хармония. Като не можеш да търпиш някого, ще изучаваш този закон – човекът не е виновен. Имаш мътна вода – ще я филтрираш с един филтър, с втори и т.н. Правят филтри от пясък. Ти ще прекараш водата през първия пясък, през втория и т.н., докато се пречисти.

Хората в съвременното общество не могат да се търпят по единствената причина, че теченията, които излизат от техните тела, не са еднакво силни. Вътрешните линии на организмите не са симетрични. Някой човек не можеш да го търпиш, защото той не е свикнал още да намира правилното разстояние и като говори, ще дойде много близо до теб. А първото, което се изисква да знаеш, е на каква дистанция трябва да се държиш.

Аз виждам мъчнотията на това, което ви говоря. Представете си, че сте една мътна река. Казвам ви: „Трябва да се очистите!“. Как ще се очистите? Някой казва: „Аз съм толкова загазил, че тая работа – да се очистя – не може да стане“. Но аз считам, че въпросът седи така: вие сте планински ручей, който слиза отвисоко, и не е кален. Новата вода, която иде от планината, канализирайте я, прекарайте я в тръби през вашите градове, за да бъде чиста. Не я оставяйте да тече по естествения път, а я канализирайте.

Канализирайте вашите мисли. Понякога казваш: „Аз не съм добър“. Свържи се с добри хора и ще станеш добър. С каквито дружиш, такъв ставаш. Когато Бог взе човека и го направи по Свой образ и подобие, човек стана подобен на Бога. И Бог го извади от ония условия, в които се е намирал. Като го направил по Свой образ и подобие, и ангелите се заинтересували от човека. Казвам: дръж се сега в общение с ангелите.

Какви са ангелите? Те са най-добрите същества. Като срещнеш един ангел, с години ще го помниш. Той няма да те погледне отвисоко. Ще те погледне особено, ще те хване за ръка и ще ти направи нещо. Веднага ще ти влезе в положението и като го срещнеш, всичко ще ти тръгне напред. Ако си болен, ще оздравееш. Това са ангелите. Носят навсякъде светлина, хубави мисли, хубави чувства и постъпки. Това са ангелите. И всички добри хора в света са все проводници на ангелите. Някой път средата е толкова груба, че един ангел не идва с тялото си, но ще влезе в някой човек, та чрез човека ще действа – ангелът и човекът, двамата заедно ще работят.

Вие казвате: „Кажете нещо за новата година“. В новата година крайната цифра 6 е нещастно число. Числото 3 е щастливо число, 9 е щастливо число и 1 е щастливо число. Следователно 1, 9, 3 са щастливи числа, а накрая е нещастното число. Ще започнете работата си добре и ако не знаете как, ще я свършите зле. Шестицата ще я направите тунел. Цялата година ще правите тунел, за да преобразите мъчнотиите в благоприятни условия. Имате три щастливи числа и едно нещастно. Едно лошо дете между три добри. Гледайте да не правите следната погрешка – като имате един при-

ятел, за пет пари да не развалите цялото приятелство. Това е шестицата. Десет години сте водили приятелство и един ден заради една малка сделка, за 40-50 лева, се разсърдите и не искате да се видите – развалите приятелството.

Числото шест сега е много любимо на учениците. Казва някой: „Шест му постави учителят“. Българите са недоволни от ь (ер-малък), искат да го изхвърлят; но ь и 6 си приличат: 6 е едно зърно, което е поникнало, израснало. Нещастно е, защото за него трябва да се грижиш дълго време. И какъв плод ще даде, не знаеш – едвам е покълнало. Затова е нещастно. Може би ще минат 5-6 години – ти харчиш за него и на теб това ти е неприятно.

Като говорим за нещастно число, лошия човек го означават с число 3 пъти по 6: числото 666. Името на лошия човек в света е 3 пъти по 6. 3 x 6 = 18. Сборът 1+8=9. Но това са относителни неща. Човек трябва да разбира философията на нещата. Ако не разбираш тая философия, можеш да се заблудиш. Щом дойдеш до числото 6, обърни се към числата 1, 9, 3 – вземи и техния съвет, и като идеш при 6, трябва да знаеш как да му говориш.

Представете си, че един човек е построен на числото 6. Най-първо този човек е крайно честолюбив. И ако го погледнеш малко накриво, не намясто, 15-20 години той не забравя това. Затова, като идеш при него, ще бъдеш внимателен, ще му кажеш: „Имам всичкото уважение и почитание. Познавам баща ви и майка ви“. На това число 6 по възможност не му ставай педагог, не го възпитавай. Намажи го с масло отгоре и остави другите да го възпитават. А пък нашата реч е такава, че ние искаме да го възпитаваме.

Числото 6 може да те удуши. Един англичанин имал котка. Тя била толкова честолюбива, че искала само с нея да се занимават. Веднъж той направил погрешка по отношение на котката и вечерта, като си легнал, тя го удушила – нищо повече. Лошият човек няма да си поплюе на ръцете, той ще те удуши на общо основание. Ще кажете: „Господ да ни пази“. Докато употребяваш ума си, Той ще те пази, но ако не го употребяваш, Той няма да те пази. Умът ти е създаден, за да избягваш лошите условия на живота.

Има неща, които не искай да ги поправиш. Мнозина казват: „Този ред и порядък е лош“. И да искате, не можете да го поправите. Не искай да оправяш света, защото този ред се дължи на хиляди минали поколения. Нека да се върнат те да оправят работите. Ние с бъдещите работи можем да се занимаваме, но настоящият порядък не е наша работа да го оправяме. Има закони, гласувани от камарата; законът не е лош – как ще го премахнеш? Трябва да дойде друга камара – да мине дълго време, за да се отмени този закон. Но в себе си ние можем да изменим нашия живот. Ако искаш да прогресираш, ти можеш да създадеш в себе си новите условия.

Сега вие имате стари религиозни вярвания за Бога. Ние мислим за Бога това, което не е. Ако не вършиш Волята Божия, ако не си внимателен за Неговата воля в малките работи, ти не можеш да Му служиш. Ти трябва във всичко да си изправен спрямо Бога, в нищо да не противодействаш. Писанието казва: „Всеки, който върши Волята Божия, е благоугоден Нему“. Всички хора, които са богати, щастливи, са вършили някога Божията воля и като резултат на това сега идат богатството и щастието.

Вие казвате за някого: „Той е лош човек“. Той ще си носи последствията от това, че живее лошо. Трябва да се върши Волята Божия. Някой казва, че онзи човек бил по-богат, по-учен. Това ни най-малко да не ви спъва, то се дължи на някой негов по-добър живот някога, в миналото или сега – той си го е заслужил. Някой страда – той си го е заслужил. “Но той е лош човек”, казваш. Това е резултат от неспазване на Божия закон. Ще кажете: „Баща му, майка му не са живели добре“. То е същото. Ние имаме наследени неща.

На това, което Адам и Ева са извършили, сега ние носим последствията. Адам дойде пак на Земята. Този Адам беше разпнат на кръста, за да изкупи греховете. Онзи, който викаше: „Боже мой, Боже мой, защо си ме оставил!“ – той беше Адам. Първият Адам викаше: „Господи, аз съгреших!“ Вторият Адам казва: „Не моята, а Твоята Воля, Отче. В Твоите ръце предавам Духа си. Нека да бъде Твоята Воля, както Ти

си определил“. Това е послушание. Когато Христос изрече тия думи, за мен е важно онова, вътрешното послушание.

Съвършено предаване в ръцете Божии: „Не каквото аз мисля, но Ти каквото мислиш, това искам да направя“. Там е силата на човека. Ние мислим, че ако речем да вършим Божията воля, ще се развали животът ни. Не, ще се подобри животът ни. Ние живеем на Земята, защото Бог иска да подобри живота ни, Бог иска да живеем. Този живот на Земята не го устройваме ние. В този обществен ред неразумното в обществото е от нас, а доброто е от Бога. Бог постоянно коригира нещата. Този свят Бог ще го поправи. Колкото и да спорим, светът ще си върви. Ако спорим, ще заприличаме на следното.

В Америка една група студенти, материалисти и идеалисти, спорили. Едните казват, че има Господ, а другите казват, че няма Господ – препират се. Дохождат до един мост. Минават по моста и се сгромолясват всичките в реката. И едните, и другите разрешиха въпроса: търкулнаха се долу. Кой разреши въпроса? И едните, които казваха, че има Господ, и другите, които казваха, че няма Господ, паднаха във водата и ще видят дали има, или няма Господ. Тези, които казваха, че има Господ, не можаха да познаят, че ще се събори мостът. Ти казваш, че има Господ, но не знаеш, че този мост ще се събори. Умният човек никога няма да се качи в онзи трен, който ще падне от някой мост. Той ще каже: „В този трен не искам да се кача, понеже не отива в правия път. Нека да се отложи работата ми за един ден по-късно, иначе ще трябва да се отложи за 80 години, защото, ако падна с трена, ще отида в другия свят и ще трябва да чакам 80 години“.

Ако вляза в другия свят, ще мога да дойда пак, в най-добрия случай, след 45 години. А при неблагоприятни условия, може да дойда след 80, след 150, след 200 години. Отложи работата си за един ден, иначе 100 ще отидат. Защо да не се отложи? Глупава работа. Отложи я. Казваш: „Докажи ми, че има прераждане“. Ако не вярваш, ще влезеш в реката. Възразявали са ми: „Защо не помним прераждания?“. Оставете тия глупави работи. Ти помниш ли, когато си бил

в утробата на майка си? Имаш ли съзнание за това? Девет месеца си бил там. И понеже не помниш, значи ли, че не си бил? Това, че нямаш съзнание, не е доказателство, че не си бил там.

Сега, да ви кажа един куриозен случай. Един пример за 1936 година, който исках да приложа на друго място, но ще ви го кажа сега. Анекдот е това. Колко е верен, не знам. Давам ви го като куриоз. Дохожда един 15-годишен ученик в училище. Учителят бил много сприхав, нервен тип, който искал каквото каже, учениците да го направят. Това дете не можело да говори. Майката си казала: „Вместо да стои в къщи, нека ходи в училище, все ще научи нещо“. Учителят не разбрал, че момчето било нямо и му казва: „Кажи си името. Кажи, какво стоиш като дърво?“. То мълчи. Учителят тропа с крак – то пак мълчи; отворило широко очите, чумери се. – „Какво се чумериш насреща ми?“ Учителят го ударил три пъти и ученикът казал: „Учителю, не ме бий, ще говоря“. Проговорил.

Силата на учителювата мисъл – че ученикът не е ням, – била така силно концентрирана, че той я предал на ученика. Преминала мисълта на учителя в мозъка на ученика и той проговорил. Върнало се детето в къщи и майката казала: „Учен е този нашият учител. Като удари детето, което беше нямо, то проговори. Учи детето“.

Сега, другата страна: по каква причина това дете се е родило нямо? Ето обяснението. Тази жена, когато била бременна, минала покрай едно дете, което било нямо, и като го погледнала, казала си: „Да не би детето, което аз ще родя, да стане като това, нямо“. Уплашила се майката да не би и нейното да стане така и турила това състояние в детето. И то се родило нямо – не може да говори. Този учител противодейства на майчината мисъл – неговата мисъл била посилна и накарва детето да проговори.

Така в Божествения свят винаги удрят плесници за неутрализирането на ония мисли, които постоянно внасяме. Тия влияния, които внасяме в нашия живот, всички дефекти, които внасяме в нашето естество, трябва да се премахнат. Учителят удря плесница и казва: „Говори!“ – и детето

проговар. Учителят казва: „Да знаеш, че си пред учител. Аз, като ти говоря, ти трябва да ми отговориш, а не да стоиш като дърво“. То казва: „Ще говоря, ще говоря, господин учителю“. Освободете се от наследствените черти на вашите майки и бащи, на вашите прадеди. Всички те да си вървят, понеже това са дефекти, недостатъци в нас. Ние ги кръщаваме, казваме, че сме малко нетърпеливи, това-онова. Оставете всичко това настрани. Разумното, Божественото да отстрани тия недостатъци.

Казвам: през тази година се научете добре да ядете. Изкуство за цяла една година – да се научите хубаво да ядете. Който готви, хубаво да готви, и то за половин час да сготви най-хубавото ядене. Ще нарежеш лука на едро, няма да го кълцаш; най-първо ще го нарежеш на две, после ще отрязваш големи парчета. Ако искаш да сготвиш за двама души ядене, ще туриш шест парчета лук. Като ги нарежеш, ще налееш отгоре дървено масло, ще налееш вода и след половин час ще имаш яденето. Шест парчета лук и една шепа бамя... зависи, ако е суха.

Основната мисъл, която ще ви остане, е следната: дръжте в ума си онази велика любов, с която трябва да изпълните Волята Божия. Да знаете, че Бог ни гледа чрез очите на всички хора. Всички очи на хората са очи на Бога, през които Той ни гледа. Това го имайте предвид: всички очи на хората са очи на Бога, чрез които Бог ни вижда. И всички очи на растенията, на цветята са пак очи на Бога, чрез които Той ни вижда. Той ни вижда и през очите на ангелите. Вижда ни и през своите очи. Бог ни разбира много добре. Където и да сте, мислете: „Гледа ме Господ“. И като те гледа Господ, да направиш най-хубавото, което можеш.

Не се безпокойте. Като дойде новата година, кажете: „Бог е промислил“. Бог е промислил за вас. Бог е промислил за всичко. Щом сте на Земята, Той е промислил. Пратил ви е и е промислил за вас. Благодарете, че сте на Земята. Търсете условията, които Бог ви е дал – друг път няма да ги намерите. По човешки говоря. Или вие ще кажете: „Какво имаме ние?“. Че какво искате? Големи неща ли искате? Аз се радвам на вещдите си повече, отколкото на всичко друго.

Като си погледнеш веждите, като си попипаш ушите, очите, носа – това е богатство. Целият свят е направен за теб. Какво искаш? Всички тия банкери са касиери на Господа. Ако ти вършиш Волята на Бога, като отидеш при който и да е банкер, ще ти даде колкото искаш. Ще му кажеш, че ще му ги върнеш.

Не морализирайте никого! И като отивате някъде, не се препоръчвайте за чада Божии, не се препоръчвайте, че сте много лоши и не се препоръчвайте, че сте много добри. Кажете: „Ние сме пътници, ученици сме. Можете ли да ни услужите с 5-10 лева?“. Имаш писма от другия свят – не говори за тези писма. Къде са ти марките от онзи свят? Я покажете едно писмо с марка от онзи свят? Знаете, че свещеникът, като кръщава, казва: „Печат дара Духа Светаго“. Но няма никакъв печат. Тук няма мисъл – само да мине работата. Едни се кръщават с Йоановото кръщение – баптистите. Потребно е то, но е външна работа. А пък други ще се кръщават от Духа.

Когато дойде Божествената мисъл, тя не прави разлика, че ти си такъв или онакъв. Не прави разлика между народите. Англичанинът си е англичанин и като англичанин ще служи на Бога. И българинът ще си остане българин, няма да се отрече от българщината си. Ръцете и краката нима се отричат от своята служба? Но ръцете могат да помагат на краката и краката могат да помагат на ръцете; и очите могат да помагат на ръцете и краката. И всички органи, които има човек, могат да си помагат.

През тази година направете един опит. Ако дойде някой да ви вземе яденето, трябва ли да отстъпите? Когото ще нахраните, накарайте го най-първо да работи. Ако дойде някой пътник, вижте какъв е, защото има един закон за светиите. Ако дойде светия, който е работил, може да му се даде да яде, но ако дойде някой, който не е светия и никъде не работи, ще го пратиш на нивата да работи и тогава ще му дадеш храна. Всички трябва да работят. Да впрегнете мисълта си, сърцето си, волята си на работа. Това е Божий закон. Без изключение. От царя до последния човек – всички трябва да работят.

През тази година не се сравнявайте един с друг. Да не казвате: „Аз съм малко по-напреднал“. Не взимайте никой човек за мярка. Това са много относителни мерки. От всеки човек изваждайте добрата страна, която има. Когото видите, че има нужда, помогнете му. Виждам някой човек, че плаче – счупил си е крака. Влизам в положението му, в реда на нещата е да плаче. Няма да му кажа да не плачи, а ще му оправя крака и ще му кажа: „След няколко деня няма да плачеш“. Нека да си плаче, ако съм на неговото място, и аз ще плача.

Някой път хората са нетърпеливи. От какво произтича нетърпението? Търпиш ден, два, три дни, седем дни. До колко деня трябва да търпиш? Работиш при един господар и той ти казва, че до вечерта ще ти донесе хляб. Но не донася. Целия ден чакаш, от сутринта до вечерта, но той не ти донася хляб. И на другия ден трябва ли да ида да му работя? Не! При друг човек ще работя, на друго място. Ако в една работа ти не можеш да успееш първия ден, втория ден не предприемай тази работа. Остави я. Ако в една мисъл не успееш, то на втория ден я смени. Сменяйте своите мисли, форми, начини, по които работите. Не бъдете еднообразни. Вие постоянно чукате на едно и също място.

Сега, кажете ми една ваша интимна мисъл – какво желаете през тази година? Някои от вас, които сте религиозни, ще ми кажете: „Да изпълним Волята Божия“. Много общо е това. Как ще изпълниш Волята Божия? Най-първо, трябва да съм доволен от това, което имам, и да съм доволен в дадения случай да работя. Защото Божественото в нас постоянно ни казва какво трябва да правим. Всеки ден има малки подшушвания, които показват какво трябва да правим. В малките работи е въпросът. Често вие оставяте Божествените работи на заден план и вършите вашите работи. Да допуснем сега, че тъкмо седнете на трапезата да ядете, идва един ваш приятел, когото 19 години не сте виждали. Трябва ли вашият приятел да ви завари на трапезата, или трябва да станете, да напуснете трапезата и да го посрещнете? Ти си седнал да ядеш. Господ идва. Трябва ли да седиш и да си недоволен в себе си, че приятелят ти е дошъл? Стани, посрещ-

ни го и заедно седнете на трапезата. Поканете Господ. Като дойде приятелят ви в дома ви, всички да почувствате, че е дошъл Господ. Да не сте намръщени и недоволни. Гледам, че всички вярвате в Бога, но виждам, че сте намръщени. Който вярва, той е весел.

Можете да бъдете добри и имате условия да бъдете добри. Някой казва: „Не ми вървят работите". Хубаво, кажете ми вашата опитност – как ще накарате вашите работи да ви вървят. Някой казва: „Човек не трябва да бъде будала. Той трябва да бъде сръчен". Съгласен съм, трябва да се работи, но ето как. Минава един беден човек, просяк, покрай един богат човек на кон и му иска пари. Богатият нищо не му дава, но стига до едно място, където конят го хвърля. Той се закачва на зенгията и конят го влачи. Бедният човек се притичва, хваща коня, задържа го, изважда крака на човека. Богатият го поканва у дома си. По-рано го гледаше отвисоко, но сега, като го хвърли конят и бедният извади крака му от зенгията, гледа го като брат. Това значи да вършиш Волята Божия. Когато някой те гледа отвисоко, ти чакай, като го хвърли конят, извади крака му от зенгията. Радвай се, когато дойдат неблагоприятни условия – хвани коня и освободи на онзи крака, тогава ще се сприятелите. Всеки човек може да ви бъде полезен. Той минава, за да ви спаси. Бог ви казва: „Виждате ли този човек? Без него не можете да успявате. Той може да ви спаси живота". След като бедният му спаси живота, богатият казва: „Братко, сега нямам време, отивам по работа, но ела или по обед, или довечера, и аз ще ти направя една услуга. Довиждане".

Казвам: сега гледайте да освобождавате себе си от зенгиите. Защото тази година мнозина ще бъдат влачени така. Не го взимайте в крив смисъл, но ако един ден пренебрегвате задълженията си към Бога, веднага ще се закачи кракът ви. Не че е съдба, нещо определено, но ако не изпълните Волята Божия, ще се закачи кракът ви за зенгията. За да не ви се закачи кракът, ще изпълните Волята Божия. Тая година ще бъде една от хубавите години за вас – нищо повече.

Сега, колко важни неща има в тази лекция? Най-първо за какво се говори? („За яденето.") Второ? Не си туряйте

мисълта: „Аз съм в напреднала възраст“. Оставете вашите напреднали възрасти.

Какъв е общият сбор на цифрите на годината? („19.“) 1 е Бог, а 9 е големият син, последният син на Бога. По-стар син от 9 няма. И 8 е Негов син. И 6 е Негов син, само че много кръшка; двама синове има, които вършат Божията Воля, а 6 е син, който обича да лавира. Казвам: не бъдете като този, несретния син. 9 е най-големият син, последният, най-умният. Бъдете като него тая година син. Като ви погледне Бог, да каже: „Този е най-големият Мой син“. Или да каже: „Тази е най-голямата Ми дъщеря“. Можете да проявите характера на шестицата, но аз съм уверен, че няма да го проявите. Числото 19 означава следното: 1 е Бог, а 9 – това сте вие. Като съберете 1 и 9, получавате числото 10 – това е мярката, от която трябва да се ръководите. Тази година мярката ви трябва да бъде Божествена. Всички други мерки трябва да бъдат съобразно с тази мярка. Изправни трябва да бъдете и в думите, и в мислите, и в делата, и в постъпките; във вярване, в ядене, в пиене, в обличане – във всичко трябва да бъдете изправни! Не да ви бъде тягост това, но по естествен начин.

Сега ще ви поздравя с Новата година. Хайде за Новата година да изпеем нещо. (Изпяхме песните *Всичко в живота е постижимо* и *В начало бе Словото*.)

Ще взема [Йсая] 36. глава, 6. стих.

Ще прочета от Иеремия, 36. глава, пак 6. стих.

Ще прочета Иезекиил, 36. глава, 6. стих. Като прочетете 2. и 5. стихове на тази глава, ще намерите връзка с 6. стих.

Ще ви прочета и 36. псалм, 6. стих.

Най-първо ще бъдете скръбни, а после радостни. Тази година да започнете със скръбта и да свършите с радостта. Не да бъдете първо радостни и после скръбни. Или другояче казано: да имате във всяко ваше съчинение по едно встъпление, по един предговор. Трябва да знаете, че когато вие скърбите, с вашата скръб други се радват. И страданията Христови станаха благо за целия човешки род. Ако Христос не беше пострадал, хората не можеха да бъдат радостни. Благодарение на Неговите страдания и на Неговите скърби

сега се радваме. Та не роптайте против страданията. Има нещо, против което можете да роптаете. Роптайте против вашата леност, против вашия мързел.

Ако имате нещо, против което да роптаете, то е мързелът. То не е мързел, а е нехайство, когато човек отлага. Дойде ти една хубава мисъл – отложиш я. Казваш: „Хайде утре, вдруги ден“. А Природата не търпи никакво отлагане. Днешното – сега! Което можеш да направиш, ако не го направиш, то отиде вече. Ти не можеш вече да го направиш. Дойде ти една хубава мисъл, ти я отложиш. Може би друг някой ще я изпълни, но този случай за теб е изгубен, друг случай ще чакаш. Нещата никога не се повтарят два пъти. Използвайте всеки случай, който Бог дава. Ще дойде друг случай, но все ще има една празнина, ако не направиш нещо навреме.

Хайде сега да изпеем упражнението *Приятен е животът със светлината*. Кой ще стане да изпее едно соло? Най-малкото смущение парализира музикалното чувство. Музиката не търпи никакво смущение. Най-малкото смущение произвежда голяма пертурбация и веднага се отразява вътре във вас и не можете да пеете правилно. Певецът трябва да бъде много свободен. Я изпейте сега една песен, която да показва, че едно яйце се мъти. Второто положение: че яйцето се е излюпило, пилето е излязло и си е намерило храна; и после: турило си е главата под крилото на майка си, гледа към Господа и казва: „Ще стане нещо от мен“.

Ще кажете: „Не е лесна работа да се изрази музикално тази идея. Мъчно може да се направи“. За онзи, който може да го направи, е лесна работа. Мъчна е за онзи, който не може да го направи. Какъв тон да се вземе? Трябва да знаеш колко време да държиш този тон. На едно яйце, за да се измъти, му трябват 21 дени, а ти, като пееш, колко време трябва да дадеш за измътването на яйцето? Поетът ще каже: „Имах едно хубаво яйце и го турих под бялата квачка. На 21-ия ден излезе едно бяло пиле от яйцето“.

Човека трябва да го качиш на планината, за да тича надолу. Отгоре надолу лесно се слиза, но отдолу нагоре мъчно се качва, за да тича, трябва да се използва машина.

Снощи посрещахте Новата година. Мен ме събудиха две големи кучета, като се качваха по стълбите. Две охранени кучета, вълча порода. След това гръмнаха топовете. Най-първо гръмнаха два топа и после още един. Едно съвпадение.

Някой път вие се намирате в затруднено положение и се питате как човек може да измени своята мисъл. Мисълта може ли лесно да се измени? Представете си, че сте пътник, вървите и торбата ви е празна, а цял ден не сте яли. Като гледате празната торба, обезсърчите се, безпокоите се, нали така? Ако срещнете един човек, чиято торба е пълна, веднага безпокойството ви ще изчезне, ще се смени вашата мисъл. Същият закон важи и в други области. Ти се безпокоиш за нещо, понеже в торбата ти няма някои неща; помисли за някой човек, чиято торба е пълна, и ще се смени състоянието ти. Скръбен си – помисли за някой човек, който е радостен и като погледнеш в неговата пълна торба, твоето скръбно състояние ще се смени. Христос казва: „Сега скръб имате, но ще дойде време, когато вашата скръб ще се обърне на радост“. Не казвайте: „Моето състояние не може да се смени“. Така ще направите сами на себе си пакост. Не, скръбта лесно може да се смени. Тя не се сменя, понеже торбата е празна. Щом дойде пълната торба, лесно се сменя. Скръбта е от загубата, която сте имали.

Казвате, че ще се уреди работата, после пак идва друго колебание. – „Кой ще я уреди?“. Не мислете кой ще я уреди. Има някой. Но вие пак ще си кажете: „Ами като не се уреждат работите?“. Петър и Йоан ловяха риба. Те цяла нощ хвърляха мрежата и нищо не хванаха. Дойде при тях Христос и им каза: „Хвърлете пак“. И те хвърлиха, и хванаха много риба, толкова много, че не можаха лесно да изтеглят мрежата. Може би сте хвърляли мрежата цяла нощ напразно – хвърлете още веднъж и ще хванете! Божественото може да е последното. Ти може да си опитал човешките възможности и нищо да не си постигнал. Сега остава Божественото. Ти казваш: „Толкова години съм работил!“. В Божественото работите се сменят и успяват. В Божественото няма изключение. Там няма недоимък и неуспех няма.

Там нещата всякога стават. Има един човешки живот, където има несрети. Не само за вас, но и за всички хора е така. Но като дойде Божественото, там законът действа еднакво за всички.

В днешния ден, като изгрее Слънцето, си запишете нещо. До обед. Вижте до обед какво ще ви донесе Новата година. В колко изгрява Слънцето? („В 8 часа.“) До 12 часа – това са 4 часа, да видим какво ще ви дойде в тия 4 часа. Някой подарък ще дойде ли? Някоя шапка, обуща, някое палто или риза, книга или някое писмо. После, какво друго ще ви дойде – каква мисъл, какво чувство? Това е обективно. И си ги забележете. До 12 часа ги забележете. И вижте през годината как те ще се реализират.

Изпейте някоя песен. (Изпяхме *Грее слънцето*.)

Отче наш

15. лекция, 1 януари 1936 г., София, Изгрев, 7 ч. 30 м.

ТРИТЕ ПЛОДА

Добрата молитва

Коя беше основната мисъл на миналата лекция? („За радостта и скръбта. Скръбта е къс предговор на радостта. Правилно ядене, правилно да се върши всичко друго: мислене, чувстване, постъпване. През очите на всички ни гледа Бог. Да бъдем като добрия син на Бога.“)

В начало бе Словото

В живота има неразбрани работи, от които произтичат много недоразумения. Ако падне една малка шушка в окото на здравия човек, той започва да чувства болка и веднага изгубва всичкото си настроение. Или ти излезе пришка на езика и не знаеш причините; или влезе в ума ти някоя малка мисъл, която те безпокои; или някое чувство се появи. Малките работи често нарушават онзи вътрешен мир, който съществува в човека.

Всинца вие имате по някакво верую. Все вярвате в нещо. Човек в обикновения живот има обикновени вярвания; в необикновения живот, при необикновените условия, има вече други вярвания. Щом си богат, имаш едно вярване, щом си сиромах, имаш друго вярване, щом си учен – трето. Във всяко едно положение имаш особено вярване. Младият си има особена вяра, старият си има съвсем друга вяра – различават се. Господарят има едно верую, а слугата – друго. Където казват, че всички хора имат едно верую, то повидимому е така. Не е лошото в това, че всички хора имат различно верую.

Всички сте учили в отделенията какво нещо е точка. Истинската точка не заема никакво пространство, тя е безпространствена. Но ние, за да я направим понятна, рисуваме на листа една малка точка, която заема известно пространство. На пръв поглед казвате: „Точка е това, какво има да се мисли върху нея?“.

• А

Второто положение: имате една права линия. Правата линия се отличава с това, че няма никаква дебелина, тя има само дължина. (Виж линията *AB*.) И третото положение: имате ъгъл *C*. Ученият човек знае какво нещо е точката, какво е правата линия, какво е ъгълът. Това е прост ъгъл (ъгъл *C*), но той показва движение. Двете страни на ъгъла показват неговото движение.

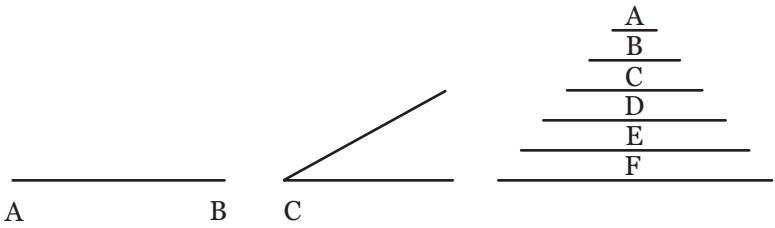

Кога една линия е по-дълга и кога по-къса? Ще начертая няколко линии (виж по-горе линиите *A*, *B*, *C*, *D*, E, F). Каква е разликата между първата, втората, третата и т.н., до шестата линия? Те не са еднакво дълги. Вие ще кажете, че *A* е най-къса, а *B* и другите са все по-дълги. *B* е по-дълга, понеже е по-близо, а *A* е надалеч и затова перспективно изглежда по-къса. Същият закон е и за идеите. Някои идеи ви се виждат ясни, понеже са наблизо, а други, понеже са надалеч в съзнанието ви, не са ви толкова ясни. Например идеята за любовта. Вие мислите, че идеята за любовта е много проста работа. Много сложна работа е любовта, няма по-сложна от нея.

Какво значи да любиш един човек? Казват: „Много лесна работа е“. Много лесна работа е да начертаеш тия линии, но да ги обясниш е мъчно. Този ъгъл е вече един елемент на едно тяло, което се движи в пространството. Правата линия *AB* също е един елемент, точката – също. И когато проектирате в пространството две успоредни прави линии, ще видите, че те се приближават в безконечността и най-после се пресичат в една точка. Това е илюзия на вашето зрение, а вие мислите, че линиите наистина се съединяват. Така и понякога мислите, че някои хора се обичат. То е привидно, че се обичат. Два вола сте ги впрегнали на оралото на един

хомот да работят и мислите, че се обичат. Те ни най-малко не се обичат, но са впрегнати заедно и цял ден работят, пъшкат – единият отляво, а другият отдясно.

Вие понякога казвате, че имате верую, но е въпрос още дали то е свободно верую, или не. И този вол, и той има едно верую – че трябва да оре. Но свободно ли е неговото верую? Той има господар, който го е впрегнал, взел е един остен и волът оре. Ако питаш вола: „В какво вярваш?“, той казва: „Аз не вярвам в орането“. Не вярваш ли? Ще повярваш. Господарят, като хване този голям безверник, впрегне го и той започва да оре; и след това казва, че трябва да се оре. Но това ни най-малко не обяснява защо волът трябва да оре. Какво постига волът, като оре? Господарят постига нещо, като изорава и посява нивата и взема житото, а пък волът само това спечелва, че яде слама.

Всички вие сте като малките деца – забавляват ви с малки работи, които не са съществени. Едно дете не иска да отиде за вода и майка му казва: „Хайде, мами, иди, ще ти дам едно орехче“. То отива и като се върне, изяжда орехчето. То има една малка опитност. Втори път отива, трети път отива, но пети път като отиде за вода срещу орехче, казва: „За едно орехче повече не ходя“. – „А за колко?“ – „За две орехчета.“ – „Хайде, две да бъдат.“

Аз ви давам обяснение като за малките деца. Вие казвате: „Ние сме възрастни“. Вие сте по-възрастни деца. Другояче трябва да се разглежда въпросът. Всинца сте минали през фазата на детинството. Кое е хубавото у детето? У него има една пластичност, то може да расте. Няма нищо установено, но всичко се увеличава, всичко расте у него. Старият казва: „Дете. То е глупава работа“. Той мисли, че е поумнял, че е станал мъдрец, че има опитност, учил е, свършил е товаонова, всичко е придобил; но този ученият, старият човек започва постепенно да се смалява и най-после умира. Това е едно неестествено положение – за младите и старите. Сега ние често казваме: „Не си струва човек да остарее“. Но кога остарява човек? Човек остарява, когато изгуби любовта. Старостта е един признак на това. Вие всички остарявате и най-после изгубвате смисъла на живота. Започва да не ви интересува този живот, а друг живот – горе, на Небето.

Искаш нещо да те стимулира, казваш: „Като умрем, ще отидем в другия свят“. И започваш да вярваш като едно дете. Ти вярваш, но видял ли си онзи свят? Описват ти го и си мислиш: “Какъв ли е онзи свят?”. Толкова години вярвате, но ако някой ви попита, ще кажете: „Учителя казва така“. Моето схващане за онзи свят е за моя сметка, но вие какво знаете за него? Вие казвате: „Учителя така вярва“. То е друг въпрос, това е моето вярване, но вашата вяра каква е? Между вашето верую и моето верую трябва да има вътрешна връзка. Един учител учи нещо по външната наука; ученикът му ще научи същите принципи, които развива учителят и върху които е построена неговата наука.

Вашите понятия за правата линия какви ще бъдат? Всеки учен, който и да е, по един и същи начин ще обяснява правата линия. Когато правите линии се увеличават пред вашето зрение, какво означава това? Означава, че вие се приближавате към тях. Когато тези прави линии се намаляват, вие се отдалечавате. Значи, когато една линия е станала дълга, вие се приближавате към тази област – към незнайната област в Природата. Например Слънцето изглежда малко за нас, но ако се приближим към него, по какво ще се познае? Ще започне да става по-голямо. Ако започне да става по-малко, отколкото сега го виждаме, това е признак, че се отдалечаваме от него.

Сега идеята е, че старият човек има друго понятие за любовта. Защо? По единствената причина, че той се е отдалечил от нея. И децата нямат ясно понятие за Бога, но и старите хора нямат ясно понятие за Него. Понякога вие не си давате отчет дали имате ясна представа за известни идеи. Идеята трябва да бъде за вас така ясна, както сладчината, когато близнете захар. Може да нямате научни познания за захарта или как е произведена, но казвате, че в тази бучка захар има нещо сладко. Знаете какво нещо е захар, няма какво да ви се обяснява какво е сладчината. Представете си сега, че сладчината е свързана с живота. Там, където има сладчина, има живот, там където няма сладчина, няма живот. Сладчината е външната страна, тя е граница на живота, на добрия живот. Щом дойде сладчината, вие се приближа-

вате до живота, дойде ли горчивината, вие се отдалечавате от живота и навлизате в областта на смъртта. И ако тази горчивина постоянно се увеличава, най-после вие ще умрете. А ако сладчината постепенно се увеличава, увеличава се животът. Някои може да не са съгласни с начина, по който ви говоря. Има учени хора, които казват, че сладчината си е сладчина и тя няма нищо общо с живота, и че горчивината си е горчивина и тя няма нищо общо със смъртта. И прави са – те така разбират.

Питам сега: какво представлява красотата? Красотата показва едно естествено положение, едно здравословно състояние. Красотата е здравословното състояние на живота или естественото положение, в което животът може да се прояви. Грозотата е едно неестествено положение на живота. Следователно лицето, ако е красиво, органичният живот има едно проявление, ако тялото е грозно, деформирано, то животът има друго проявление. Мисълта, и тя може да бъде красива.

Понякога мисълта не е нещо много отвлечено. Мисълта си има своя форма и чувството си има своя форма. На нас ни се струва, че нещата са отвлечени, че нямат никаква форма, но това е привидно. За да се познае какъвто и да е предмет в Природата, той трябва да има известна форма. И най-отвлечената идея си има форма. Например казват: „Това е абстрактна мисъл“. Абстрактните неща също си имат форма, абстрактната мисъл си има форма. Вие можете ли да си представите Бога без известна форма? Казвате: „Бог е Дух“, но какво нещо е Духът? На вас ви се вижда много лесно. Лесно се задават въпросите, но мъчно им се отговаря.

Имате линията *AB*. Какво означава тази линия? Тя няма никакво съдържание. Какво означава *ABC* (чертеж 2)? В геометрията това е един ъгъл, но в българската азбука това означава буквата *Л*. Какво е *ABCD* (чертеж 3)? Това е *N* в латинската азбука. А какво е *ABCDE* (чертеж 4)? Две *Л*, съединени, образуват буквата *М*. Само по себе си какво означава *М*? Какъв звук е *М*, гласна или съгласна? („Съгласна.“) Всички съгласни букви имат едно голямо препятствие, имат един напън отвътре, искаш да кажеш нещо и не можеш.

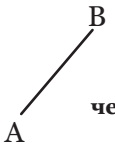

черт. 1

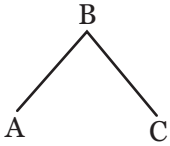

черт. 2

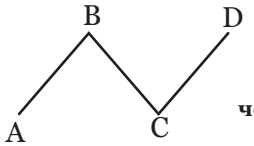

черт. 3

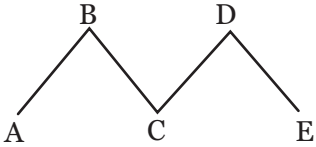

черт. 4

черт. 5

Какво им трябва? Трябва им една гласна буква. Какво имате тук (чертеж 5)? („*А*.“) Какво означава *А*? Имате един ъгъл, който се пресича с права линия през средата – получавате буквата *А*. *А* значи начало. На какво е начало, алфа на какво? Алфа на азбуката. Тези букви са вече форми, йероглифи. Като ги съединявате, те обозначават някакви идеи.

Ти казваш: „Аз“. Ако кажеш на един вол „Аз“, какво ще разбере той? Но човек под думата *аз* разбира нещо – че той е нещо. В самия човек има нещо, което е отделно. „Аз“ е едно същество, което не прилича на вол, нито на птичка, нито на комар. В човека има едно същество, което се нарича „Аз“. Това същество „Аз“ виждали ли сте го? Виждали ли сте Аз-а? Ти казваш: „Аз – Иван, Стоян, Драган“. Въпросът е само за размисъл. Няма да го обяснявам сега – нещата, като започнат да се обясняват, стават смътни. Трябва само да си ги представите, като децата трябва да ги вземете.

Не мислете, че големите философи знаят много. Много малко знаят. Не мислете, че учените хора знаят. Е, знаят, много работи знаят. Давате на едно дете една глава лук; детето иска да знае какво нещо е лукът; то маха люспите една след друга и лукът намалява, намалява, и като дойде до най-малката люспа, казва: „Това е лукът“. Но тия люспи не съставляват лука. В него има едно съществено качество, има един особен живот, а люспите са само представители на лука. Но какво нещо е лукът? То е една отвлечена идея. В дадения случай идеята не можете да я обелите. След като сготвите яденето, вече знаете какво нещо е лукът. А как разпознавате, че нещо е лук? Как разпознавате картофите

от лука или лука от зелето, морковите, целината и пр.? („По вкуса.“)

Има една тенденция в света – учените да представят нещата по такъв начин на хората, като че те много малко знаят в някои области. Или ще дойде един силен човек и ще иска да покаже, че вие не сте толкова силен, колкото него. В какво седи силата му? Вие вдигате 30 килограма, а той – 120. Прав е. Вие го наричате силен, но дойде друг, който може да вдигне 1000 килограма. В сегашния век има ли човек, който може да вдига 1000 килограма? До 500 може, но до 1000 килограма не съм срещал някой да вдига. Възможно е.

Има хора, които разрешават обикновени идеи, а други разрешават по-сложни въпроси. Някой, който слабо те познава, казва: „Виждаме се с този човек, той е умен“; друг, като те види, знае и разбира повече, а трети – още повече. Някой ще проникне и в някои подробности на живота ти. Питам: ако един човек може да опише майка ви, баща ви, братята ви какви са, как ще си обясните това? Ще кажете, че той е ясновидец. Никакво ясновидство няма тук, просто има известни черти, известни линии в човешкото лице, които показват каква е майката. Един учен, като му дадат данните за един ъгъл и за една права линия, може да изчисли разстоянието от Земята до Слънцето. Един прост човек ще каже: „Отде накъде?“. Той си има известни числа, известни елементи, но то си е сложна работа. По лицето на детето можеш да познаеш каква е майката, какви са очите ѝ – кафяви или сини, колко са отворени, какви са устните ѝ – дебели или тънки – и други подробности. Човек, като наблюдава дълго време, може да познава тия работи. Но и да ги знае, неговото знание е още много малко. То отразява една малка страна на живота, който се проявява.

Да кажем, че знаете каква е майката, че очите ѝ са сини, лицето ѝ е продълговато, носът ѝ среден, широк в основата, устните ѝ са дебели, ръцете ѝ са къси, пръстите на ръцете ѝ също са къси – описвате всичко това. Добре, но какво означават тези неща, какво означават късите ръце? Каква е разликата между хора с дълги и с къси ръце? На всички

крадци ръцете са дълги, но и всички способни хора, които се занимават с изчисления и разбират малко от математика, имат дълги ръце и дълги пръсти – едно съвпадение. Ще кажете, че между крадците и математиците има прилика, нещо общо. Някои обясняват този факт, като казват, че ръцете стават дълги, понеже хората мислят много за тях. Един крадец например, като е мислил много дали има пари в джобовете на богатите и как да бръкне в тях – чрез тази постоянна мисъл кръвта непрестанно идва в ръката му и тя става по-дълга. Така обясняват защо на маймуните ръцете са станали по-дълги – понеже са посягали нагоре за плодове и непрекъснато са проектирали мисълта си. Но това е само външната страна. Някои деца се раждат по-високи, а някои по-ниски. Това не зависи от тях. Ако майката, когато е била бременна, е видяла някой голям, висок човек и е пожелала нейното дете да бъде високо, тогава детето ѝ, като се роди, ще бъде високо. Ако майката, когато е била бременна, е харесала някой нисък човек, то нейното дете ще стане ниско. Следователно майка ти е сложила граница на твоята височина. Каквото е положила майка ти в мисълта си, такъв ще станеш на ръст. Може ли човек да стане по-висок на ръст? Може, но трябва да се знае как. Ще ви приведа един пример.

Ние на *Изгрева* сме много учени, толкова учени, че някой път от много ученост пострадваме. Преди години донесоха тук един лимон. Всички учени дойдоха и казаха, че на този лимон трябва да му турим малко син камък, пепел и прочие. Теории. Аз ги слушам. Някой казва: „Аз съм чел или слушал това-онова“. И ние почнахме да правим опити с този лимон, да го направим да стане културен. Един ден по тази теория му сложихме 150 грама син камък и го пратихме на онзи свят. Изсъхна. Казвам: нашата работа приличаше на работата на онзи свещеник, който кръщавал деца, но като ги кръщавал, децата едно по едно умирали, а той казвал: „Дайте сега друго“. Така и ние – веднага писахме в Русе да ни изпратят друг лимон. И хората изпратиха. Ние го прибрахме в стаята, после го извадихме навън, после пак го прибрахме; и той започна да линее. Един казва: „Урочаса

го някой“. Други казаха: „Червеи има, много вода са му турили“. Теории. Казвам: „Тогава доведете учени, професори, които разбират от лимони, да видим какво ще кажат. Ще им платим“. Един-два месеца чакаме. Този-онзи дохожда, но листата на лимона са се свили. Някои казват: „Много вода не слагайте, ще му изгният корените. Съвсем малко вода“. – „Така е писано“, казва друг. Аз наблюдавам. Все казват: „Пазете лимона, много вода да не му слагате. Зимно време не се полива много“. Аз забелязах, че започват да се образуват междини в дъските на кацата, значи влага няма вътре в почвата. Мълча си. Дъските вече ще се отделят една от друга. Идваха учените, за да си дадат мнението, и казаха да изкараме лимона навън. Изваждаме го навън и правим опит да изкараме пръстта. Тя беше така закоравяла, че с желязна пръчка трябваше да се разкърти. Сипваме 1, 2, 8 кани вода – пръстта започва да поомеква, да попива. Баня му трябва. Лимонът казва: „Поокъпете ме хубаво“. Измихме листата му, сменихме пръстта. Казвам: „Трябва да накараме тия дъски да набъбнат, да се съберат, че водата да не излиза навън“. И след 7-8 часа свитите листа се освежиха. Казах, че лимонът от жажда ще умре, а те казваха да не му се сипва вода. На всичко е нужна вода. Трябва да сложиш вода, но трябва да знаеш кога. Едно растение от вода не умира.

Понякога всичките ни страдания произтичат от един вътрешен недоимък, от сухота. В този лимон е имало сухота, образувала се е динамична енергия, електричество и са се свили листата. И сега му трябва магнетична сила или, така да се каже, топлина му трябва. Това са странични работи, само за изяснение.

При голямата светлина, която има, човек може да изсъхне. Някои сестри казват: „Лицето ми е много хлътнало“. Аз виждам, че нейните дъски са започнали да съхнат. Тя този не обича, онзи не обича, този крив, онзи крив – и иска да бъде разположена. Разбира се, че ще стане суха. Ако искаш да се пооправиш, да имаш лице като месечина, ще имаш отлично разположение към хората. Това разположение е за теб, не за хората. Като обичаш хората, знай, че не на тях ще принесеш добро, а на себе си. Казваш: „Защо трябва

да обичам тия хора?“. Като ги обичаш, най-първо ти ще се ползваш, а после другите.

Ще обичаш хората, без те да знаят, че ги обичаш. Щом го разгласяваш, това е търговска сделка. Няма да даваш обявление, няма да разгласяваш, че в нашия магазин има най-хубавите платове, най-хубавите стоки, че в нашата книжарница има най-хубавите книги и пр. Човек, който разгласява, е заинтересован. В Природата няма такива обявления, макар че и там си има от тия „бакалници“, прост термин да употребя. Нуждаеш се от светлина – светлината е продукт в бакалницата на Природата. После ще дойдат и другите елементи: въздух, вода, твърда почва. Всички тия плодове, които имате, са все деликатеси от бакалницата. И най-после, всички наши мисли, които имаме, нашите идеи, са все видове в бакалницата на Природата. Една идея на милосърдието е окачена там, една идея на справедливостта е окачена там. Но това не е нужно сега.

Ще кажете: „Бива, бива, но идеята за справедливостта – окачена в бакалницата!“... Ето какво разбирам аз. Купуваш плат и считаш, че продавачът е постъпил несправедливо, понеже ти е дал половин или 5 сантиметра по-малко плат. И Природата си има мярка. Тя ти говори според тази мярка. Справедливият човек трябва да мери справедливо, да дава щедро. Справедливостта е вътрешната страна на живота. Има неща, които не могат да се обяснят, но могат да се приложат. Справедливостта е един от елементите на живота – това е вътрешното сцепление. Човек, който не е справедлив, неговият живот няма сцепление, няма израз. Човек, който не е милосърден, също няма един елемент в живота си – няма пластичност. Милосърдието дава пластичност. Когато няма пластичност в твоя живот, доброто не може да се изрази. Милосърдието може да стане и по-малко, и по-голямо.

Това е сега хигиената, тя е свързана със справедливостта. Ако си справедлив, ти ще дадеш една определена оценка на тялото си. Справедливият човек може да бъде честен. На него можеш да разчиташ. Където и да го туриш, той ще свърши работата си. Човек, който не е справедлив, никъде не можеш да го туриш. Човек, който е милосърден, също

можеш да го туриш на работа и ще я свърши както трябва; онзи, който не е милосърден, не може да извърши никаква работа. Умният човек също, където и да го туриш, може да свърши работа; който не е умен, където и да го туриш, не може да свърши работа, той не е така прозорлив. Може да каже: „Аз не съм даровит“. Той не е учил. Малкото дете не се ражда учено, а се ражда с вътрешни възможности и постепенно баща му и майка му събуждат в него тези възможности. И целият свят е една система, за да се събудят в нас възможностите. Вие седите и казвате: „За тая работа аз не съм способен“. Прав сте, в това състояние не можете да я свършите. Но има възможности: у вас може да се събуди милосърдието, вашата интелигентност; може да се събуди вашата справедливост, вашата вяра.

Аз вземам вярата в много конкретен смисъл. Вярата е свързана с всички постижения. Човек, който има вяра, а не суеверие, може да постигне нещата. Защото вярата подразбира знание. Вяра без знание не може. Вярата всякога върви по пътя на знанието. Тя носи знанието със себе си. Тя се занимава с вечните неща, с нещата, които са незнайни, но всякога вярата включва в себе си и нещата, които знаем. Аз вярвам в неща, които зная, но вярвам също в един човек, който е по-учен от мен. Но това, което за мен е вяра, за него е знание. Аз вярвам в някои работи, но не ги зная, а другият ги знае. Например аз вярвам, че мога да бъда певец, музикант, а другият свири и пее. Той взема три-четири октави – пее човекът. А за мен пеенето е една възможност: аз вярвам, че ще мога. Казват: „Аз вярвам в Бога“. Хубаво. Какво се ползвам, като вярвам в Бога? Ето какво разбирам аз под думата *вяра*. Вярвам, че съм певец; но вярвам и знам, че мога да дам един концерт. Вярвам в оная, вътрешната възможност; вярвам и знам, че като дам концерт, публиката ще ме слуша, че ще ми заплати добре, че ще имам 50-60 хиляди лева в джоба си. Това го зная вече. Казват: „Ще видим“. Давам концерта и казвам: „Виждате ли?“.

Вие казвате, че вярвате в Бога. Не е достатъчна само вяра в пеенето, но трябва да има черно на бяло какво си спечелил от него. Например аз вярвам в моето пеене, казвам, че разбирам музиката. Като изпея нещо на един болен,

той ще оздравее. Ще взема 20 000 лева. – „Много е!“ Аз вземам толкова, за по-малко не пея. Или никаква цена, или 20 000 лева. Лекарите, като ви лекуват, вземат 40 000 лева, а за пеенето се взема по-малко, тъй че и за мен е добре, и за вас е добре.

Питам: ако вие знаехте да пеете така, щяхте ли да бъдете бедни? Щяхте да бъдете богати. Колко бихте взели от някой богат човек, ако той оздраве, след като сте му пяли? Умни са богатите хора. Ще кажат: „Не че от твоето пеене стана тази работа, но така се случи“. Да, но в музиката има две гами. Казвам на богатия: „Така ли? Аз имам и една друга песен, сега ще я изпея и ти пак ще се разболееш“. Като му изпея втората песен, пак ще го положа на леглото. Идва един лекар, втори, трети – не става този човек. Казвам: „Като платиш 20 000 лева, ще изпея първата песен и ще станеш, ще оздравееш. Скоро да ги наброиш“. Брои – и оздравява. – „Съмняваш ли се? Ако се съмняваш, пак ще изпея другата песен.“ Не е игра това. Аз правя търговия. Казвам му: „Сега си богат, ще вложиш тия пари в моята каса. Един ден, като осиромашееш, ще имаш на разположение тия 20 000 лева, които съм взел от теб. Аз пак ще ти ги дам, но ще ми докажеш, че си осиромашал“. Или, като дойде някой при мен, аз ще го науча да пее. Ще му кажа: „Едно време ти беше богат човек, а аз сиромах. Аз нямах пари, но знаех да пея две песни: една песен за да заболяват хората, а друга за да оздравяват“. Занаят е това. Това ви го давам за разяснение, конкретно трябва да се разбира.

Ти казваш: „20 години съм вярвал и какво съм научил досега?“. Съжалявам, ако не сте се научили. Двадесет години да учиш пеене и да не можеш да изпееш една песен! Това не се отнася до вас, то се отнася до други. Ето какъв е моят мащаб на разсъждение. Представете си, че простря един килим на въжето навън и с тупалката удрям, за да изкарвам неговия прах. Но трябва ли да тупам килим, който никога не е постилан, нов, тъкмо сега изваден? Не всеки килим е за тупане. Някой килим, по който ходите с кални обувки, може да го бухате много по-често, отколкото друг, по който стъпвате с чисти чорапи. От вас се изисква известна хигие-

на на вашите мисли. Ето какво разбирам под права мисъл. Според мен, за да познаем себе си, трябва да знаем това.

Някой човек, поради незнание, може да ме обиди, т.е. аз да считам, че ме е обидил; човекът не е имал това намерение, но езикът е такъв. Например французин казва на един турчин: „Cinq heures“. Това значи „пет часа“. Турчинът му отговаря: „Сен кьор“, но това на турски означава: „Ти си сляп“. Французинът казва: „Мерси“, като смята, че онзи го е разбрал. Турчинът казва: „Диване! Френски работи! Франсъз акъллъ“. Неразбиране е това, така не се разсъждава. Едно съвпадение в думите вие приемате понякога за обида.

Какво нещо е обидата? Питам ви, понеже това е ваша специалност. Тук съм срещал професори по обидата, които специално я разбират. Кой от вас ще може да ми представи какво нещо е обидата? Какви са характерните ѝ черти? Ще ме извините, аз не съм специалист, но ще се постарая малко да опиша обидата. Една сестра се е открила – както някой охлюв, когато си извади рогцата – сложила знамето отпред, весела е и разположена. Като ѝ кажат една обидна дума, тя се спре, затвори се – всичко се изменя: ако е пяла, млъква, ако обидата е засегнала симпатичната ѝ нервна система, излива сълзи. Защо плаче? Обидена е сестрата. Казвам: много хубаво – протекли са два извора. Аз мога да взема едно шише и да събера сълзите ѝ. Опитвам ги и казвам: „Много е хубава водата на твоите сълзи“. При обидата става известно подпушване, в дадения случай ти спираш човека. Той е развивал например някаква теория, говорел е нещо, ти го спираш в пътя и веднага в него се заражда известна енергия, известна реакция, едно възражение – той се обижда, разгневява се.

Обидата е един вид да поставиш едно препятствие на пътя. Човекът си върви – остави го, не го спирай, не го апострофирай, нека да си върви по своя път. Не го обиждай. Нито пък ти трябва да се обиждаш. Умният човек не трябва да се обижда. Той трябва да види отдалеч препятствията по пътя и не трябва да се оставя да го обидят. Всеки може да се обиди. Аз съм имал доста опити. Така се е обидил един голям американски богаташ, ексцентрик. Той отишъл да

слуша проповедта на знаменития проповедник Муди* на едно събудително събрание. Муди привел един пример, който много наподобявал на нещо от живота на този богаташ. След проповедта онзи отива и казва на жена си: „Не те е срам! Да ходиш да разправяш на проповедника какво съм правил вкъщи. Тия работи да ги изнесеш на показ пред всички хора“. А Муди ни най-малко не е имал него предвид, той е говорел общо. Примерите не се дават за едно определено лице, те се дават само за изяснение.

Казват за някой човек, че е скържав, пинтия, скъперник, скрънза. Как е на гръцки? Скъперникът е човек, който има малко милосърдие, но силно развито стяженолюбие; той иска да му дават повече, а да дава по-малко. Скъперникът скъсява своя живот. Понякога в живота скъперничеството се превръща в икономия, но в Природата то е изсъхване.

Но да се върнем сега, каква беше темата? За точката. Ние казваме, че това е център. В дадено положение вие можете да бъдете център – една точка, където много неща се прекръстосват. Трябва да разбирате вашите способности, вашите чувства, вашите действия. Всички постъпки във вашия живот се прекръстосват в един център. Ако вие нямате център, към който да се приближавате, мислите ви не могат да се съсредоточат и тогава мисълта ви ще бъде еднообразна. Еднообразието не е мисъл или е безсъдържателна мисъл. Еднообразието е, когато нещата се преповтарят. Едно хармонизиране трябва да има между мисли и чувства. Мислите и чувствата трябва да се събират в някакъв център. Кой е този център? Мислите, чувствата и постъпките трябва да се съберат във вашата душа или във вашето Аз.

Мислите, чувствата и постъпките стават за вашата душа като храна, с която тя ще работи. Всичко това, което преживяваме, трябва да влезе вътре в нас и да се преработи в душата, и този преработен материал трябва да се проектира навън. За мен *добър* човек, *умен* човек, *справедлив* човек – това са вътрешни възможности за човека, за да може да се прояви. Не казвам, че верують, което сега имате, е лошо. То е било полезно, но в бъдеще ще се нуждае от един нов елемент. Нали сте разглеждали цветята и сте забелязали,

че едно цвете, ако дълго не му сменяте пръстта, тя се сбива, изтощава се и после много пъти трябва да я сменяте, за да се обнови. Човек също постоянно има нужда, в известни периоди, да се обновява в своето вярване. Той вътрешно трябва да расте в своето верую. Няма да ви кажа, че не разбирате, но в пътя, по който вървите, временният живот ви отвлича от същественото.

Вие питате: „Какво нещо е любовта към Бога?“. По какво се отличават любовта към Бога, любовта към ближния и любовта към себе си? Любовта към Бога е там, отдето ние възприемаме. Под *любов към Бога* разбирам това, което дава живот. Щом обичаме Бога, ние ще възприемем нещо от Него. А щом обичаш ближния си, ти ще му дадеш нещо от себе си. А в любовта към себе си ти ще направиш отчет какво си спечелил от любовта към Бога и към ближния и ще го туриш в касата си. Ако си обичал правилно Бога и ближния, ще имаш правилна обмяна. Любовта към себе си е печалбата, която имаш. Ако имаш печалба, значи правилно си взел при любовта към Бога и правилно си дал при любовта към ближния.

Аз си служа с едно просто обяснение с определени форми, за да дам известен стимул. Мога да ви дам и друго, научно обяснение, но то ще бъде непонятно за вас. Мога да ви посоча някое съчинение, за да четете какво нещо е любовта към Бога. Конкретно: при любовта към Бога Бог е център, от който черпите сила, съзнателна сила, а любовта ви към ближния е онова, при което се казва: „Даром сте взели – даром давайте“. Това, което си взел от Бога, трябва да го дадеш на ближния си. И след това ще дойде третият процес: ще имаш нещо за себе си. И ако любовта не мине от Бога в теб и от теб в ближния, не е станала правилна обмяна.

Човек, който върви по този начин, с тази правилна обмяна, той расте. Това е единственият път, в който човек може да бъде вечно млад: само когато обича Бога, обича ближния си и обича себе си. Ако се научиш на това, ти можеш да станеш млад. Ако приложите закона, вашето лице може да се подмлади с 10-15 години. Някой казва: „Аз много обичам Господа“, но лицето му старо, краката го болят. Като запо-

чнеш да обичаш по този начин, ако си стар, прегърбен, ще се изправиш, лицето ти ще се измени и ще се подмладиш. Косата ти, която е побеляла, ако не цялата, то поне половината ще стане черна. Това е знание. И не само това.

Любовта към Бога съдържа една велика тайна: тя е, която може да разреши ония парещи въпроси, които ни смущават. Навсякъде можеш да я приложиш. Една жена, за да се избави от всички нещастия, трябва да има любов към Бога, към ближния си и към себе си. Един мъж – също. Един учен – също. Всички трябва да имате това. Тогава въпросите лесно се разрешават. Всички спорове в света стават, защото липсват тези елементи.

Ти се обезсърчаваш някой път – липсва ти нещо: или любов към Бога, или любов към ближния, или любов към себе си. Погрешката ти може да бъде, че или любовта ти към Бога не е такава, каквато трябва да бъде, или любовта ти към ближния не е такава, каквато трябва да бъде, или любовта ти към себе си не е такава, каквато трябва да бъде. И към себе си някой път не сме справедливи. Как мислите, един пияница справедлив ли е към себе си? Не е справедлив. Той се е увлякъл само в едно чувство, влюбил се е в чашата и казва: „Наздраве, наздраве“, но никакво здраве не идва. Казва: „Закъсах, изхарчих парите, всичко“; освен това той е разрушил своето тяло и неговият ум вече не работи; и най-после казва: „Остаряхме, изтощихме се вече“.

Казвам: пиянство има не само в пиенето на вино. Има кръчми на шепотничеството, на доносничеството, на „речено-казано“, на кривите схващания, на лигавия живот. Понякога съм ви виждал там. Знаете ли какво е лигавщина? Казвате: „Да се повеселим малко, дотегна ни да се молим“. Не обичал да се моли. Че той никога не се е молил. – „Дотегна ми да помагам.“ Всичко това е бръщолевене. Казваш: „Дотегна ми да пея“. Музиката носи живот. Щом ти е дотегнало да пееш, то се вижда колко хубаво пееш.

Искам сега да се спра върху положителното. Този навик у вас е по атавизъм. И аз съм имал най-големи неприятности. Дойде някой при мен, носи цяло шише с хубав ликьор и казва: „Първо качество е“. Налее ми една чаша: „Наздраве.

За хатър пий! Чакай да ти разправя нещо. Онази сестра не знае правилната обхода“. Питам: „Как да се носи тая сестра?“– „Спретната трябва да бъде.“ Какъв е образът на спретнатостта? Когато влизаш в банята с дрехите ли се къпеш, или без дрехи? Ще се съблечеш гол – нищо повече. Защо? За да се изчистиш! Но това, което в банята се позволява, навън не се позволява. Ако влезеш в банята без дрехи и те е страх да не те оберат, това е друг въпрос, но тази баня е сигурна – ще се съблечеш и ще се изкъпеш.

Трябва да умеете да различавате. Ти не харесваш една сестра – ще я повикаш, ще се почерпиш с нея, ще ѝ кажеш: „Много те обичам“. Как ще започнеш да ѝ говориш, че тя не трябва да пие от забраненото вино? Представете си, че имате една сестра, която искате да посъветвате. Откъде ще започнете? Аз искам да видя вашата педагогика. Как ще кажете на тая сестра: „Сестро, много си нахална. Това, което вършиш, е безобразие. Това не е никаква религия. Ти не вярваш в Бога“. Ако аз съм на ваше място, ще ѝ кажа: „Ти си много набожна, повече отколкото трябва. Само че си се влюбила в един Господ, който е много прост. И аз едно време бях се влюбил в него, но ми побеля главата“. Онзи Господ, в когото ние вярваме, когото аз знам – истинският Господ – като отидеш при Него и искаш да му се оплакваш, Той казва: „Не се оплаквай! Какво взе брат ти от теб?“. – „Хиляда лева!“ – „Дайте му 2000 лева! Каквото са му взели, двойно да му се даде!“ Така разбирам аз. – „Той ме обиди.“ Като отидеш при Господа с тия думи, Господ какво отговаря? Като отиваш всеки ден при Него и казваш: „Този ме обиди, онзи ме обиди“, ще видиш, че едно време си бил сиромах, но след като 100 пъти си отишъл при Господа да Му разправяш за обидите, ти забогатяваш. Тогава какво губи онзи, когото много обиждат? Какво лошо има в това, че някой ти казал обидна дума? Или другояче казано: онзи, който отива при Бога, трябва да отвори сърцето си, за да възприеме нещо. Ако ти отиваш при Бога и не си готов да възприемаш, твоята любов не е права.

Сега няма какво да ви говоря, това нищо не допринася. Ако ви представя как криво пеете, нищо не ви ползва;

мога да имитирам някой път кривото пеене, то е хубаво, но по-хубаво е да ви изпея една песен правилно, да ви дам един образец как се пее. По възможност ние не трябва да се спираме върху човешките погрешки. Това са неправилни тонове в живота. Нека всеки от вас, който иска, да даде образец за пеене. Един ще пее, втори, трети и пр. Аз често проверявам моето пеене. Щом имам голяма мъчнотия, изпея една песен и ако мъчнотията се махне – правилно пея, ако не се маха, казвам: „По този начин не мога“. Изпея друга песен – тя се маха, казвам: „Тази е правилната песен“. Трябва да има разнообразие. В мислите е същото – една правилна мисъл всякога трябва да премахне мъчнотиите. Едно правилно чувство всякога трябва да премахне мъчнотиите, една правилна постъпка – също. Мъчнотиите са извън човешките мисли, чувства и постъпки. Една правилна постъпка е, която премахва мъчнотиите.

Една мъчнотия може да произтича от известно съчетание в някакъв живот преди 4-5-10 прераждания, а може да носи своя произход от другиго: аз да не съм замесен ни най-малко. Казваш: „Може аз да съм сгрешил“. Може и най-малко да не си сгрешил. Вървиш и изведнъж потъваш до пояс в кал – някой изкопал трап, напълнил го с кал за къща, а ти се спънеш вечерно време и затънеш до пояс. Каква погрешка има, че си паднал в калта? Не е по твоя погрешка, но си в калта, която онзи е направил. Като излезеш, какво трябва да направиш? Трябва да се измиеш. Следователно вечерно време трябва да имаш лампичка. И да не бързаш много, но да посветваш и да видиш, че мястото е кално. Това е практичната страна.

Тъй, както сега върви духовният живот на хората, голям прогрес не може да има в света. Тъй, както вярват сега хората, както вървят, животът не може да бъде по-добър. Каквото и да правим, този живот ще остане на този стадий на развитие. Ние казваме: „Да се обичаме! Христос така е пострадал, така е учил“. Така е учил Христос, но това, което е учил, не е приложено. Той е казал да се отречем от себе си. Как да се отречеш от себе си? Вие искате да напуснете жена си, баща си, майка си, братята си и пр. Питам: като се отречеш от света, в какво трябва да вярваш? Да допуснем, че се

отречеш от жена си, от децата, от слугите, от богатството. В какво ще вярваш тогава? Ще се отречеш от виното. Първо си се отрекъл от водата, а сега, като се отречеш от виното, ще повярваш във водата – наместо вино ще пиеш вода. От коя жена ще се отречеш? От онази, с която не можеш да живееш: ще ѝ дадеш пътя да си върви и ще намериш жената, с която можеш да живееш – ще се откажеш от лошото сърце и ще възприемеш доброто сърце. Ще се откажеш от лошия мъж – от твоя лош ум, ще хванеш добрия ум и с него ще живееш. Много сестри са напуснали мъжете си и казват: „На мен мъж не ми трябва“, а все с мъже дружат. Като дойде някой брат, стават весели. С мъжа си не може да живее, а с брата ѝ е приятно. С брата хубаво се живее, а с мъжа мъчно се живее – братът е другар, а мъжът е господар. Една жена, за да живее с един господар, трябва да бъде много умна. Един мъж, за да живее с една господарка, трябва да бъде много умен.

Представете си следното. Тръгнал някой млад момък подир някоя мома и казва: „Без теб не мога да живея! Ще умра“. Какво трябва да каже сестрата? Това са общи работи, те навсякъде стават. Той е наместил в себе си мисълта, че не може да живее без нея. Може да живее без нея. Аз искам да ви обясня духовната страна на нещата, мен не ме интересува само външната им страна. Аз другояче обяснявам обикновения живот.

Всички аномалии, които съществуват на Земята, аз ги обяснявам с това, че отношенията ни към Бога не са правилни. Отношенията към Бога, към ближните и към себе си не са правилни. Че трябва да обичаме всички хора, трябва да ги обичаме, но специфично трябва да обичаме. Допуснете, че вие сте двама в един ресторант, но има само една паница ядене, а и двамата сте гладни. Вие седите на масата и всеки иска да изяде яденето. Въпросът се разрешава по два начина. Първият начин. Силният ще каже: „Това ядене аз ще го изям“ – и слабият трябва да седи настрана. Второто положение. Вие сте умни хора; като видите, че за двамата няма да има, казвате: „Да го разделим“. Идва гостилничарят и разделя яденето в две паници. По-малко сте яли, но

все таки по нещо сте вкусили. Как ще преведете това? Един млад момък върви подир сестрата и казва: „Без теб не мога да живея“. Идва друг момък и той казва: „Без теб не мога да живея“. И двамата казват това. Когато е за яденето, разделят го наполовина, но със сестрата какво ще правят? Сестрата ще повика тия двама и ще им каже: „На мен са ми потребни двама слуги. За 10 години, каквото ви кажа, думата ми ще изпълнявате и след 10 години ще ви кажа какво трябва да правите. Аз каквото кажа, вие ще го правите“. Щом не можеш да живееш добре с някого, той ти е господар и каквото ти каже, ще изпълняваш. Тогава единият брат ще каже: „Аз вече мога без теб да живея“.

Сега трябва да направите психологически превод на нещата, за да можете да си помогнете. Всички вие се мъчите с мислите на миналото, на настоящето и на бъдещето. Има неща от миналото, които ви безпокоят – трябва да се справите с тях. Има мисли на настоящето, които ви безпокоят. Има мисли на бъдещето, които ви безпокоят. То е цяла наука. Ако приемем, че светът е направен от Бога, значи всяко нещо е на своето място и ако има някаква дисхармония, то тя се дължи на това, че ние сме разместили нещата. Умните хора сега трябва да наместят нещата и да ги турят в техния първоначален порядък.

Ти и с най-лошия човек можеш да бъдеш приятел, но трябва да имаш познания. И да разбираш характера му. Ако намериш в него една добра черта, едно добро качество, като държиш това качество в ума си, ще образувате връзка помежду си и този човек може да те обикне и да се поправи, и ти можеш да му повлияеш. Някой ще намери в него лоши качества, но има нещо добро в него, което може да се обича. Това е приятелството. Според мен приятел може да ви бъде само онзи, който може да намери най-хубавото, което е във вас и да помага на това хубаво да израстне. И като дойдете при този ваш приятел, който намира тази хубава страна във вас, вие ще усещате разположение, промяна, защото този човек работи за ваше добро. Без да знае, работи. Може да говорят другите хора, но той не се влияе. Той намира една добра черта във вас. И след време вие ще се промените. А

някой път, дойде ви някой приятел и намери една лоша черта във вас – той ще ви причини болка. Вие може да сте добър, но тогава започвате да губите, губите и започвате да се дразните. Това е другата страна.

Мнозина не мислят правилно. Някой казва: „Учителя си играе, опити си прави“. Аз съм правел опити. Това са първокласните будали в света. Аз не правя никакви опития, а изучавам нещата. Защото всеки един неразумен опит коства живота на човека. Какъв опит ще правя? Нещата са създадени от Бога и аз трябва да ги разбера в тяхната същина. Всяка душа, всеки човек е създаден от Бога, той си има една същина, той си има своята ценност и аз трябва да намеря тази ценност. Аз трябва да намеря ценността, която Бог е вложил в предметите – това е същественото. Ако той не е ценен, това е човешката му страна.

Да обезценяваме Божественото, значи да обезценяваме себе си, защото моят живот е така потребен за всички, както и животът на другите. Това е общият живот. И ако вие се повдигате, то се повдигат всички. И ако вашият ближен, когото обичате, се повдига, всички се повдигат. Това е общото благо.

Вие казвате: „По какво трябва да се отличават хората?“. Вие трябва да се отличавате по три неща: да имате една неизменна любов към Бога, да имате любов към ближния и да имате любов към себе си. Това е правилното. Ако тия три неща не ги научите, като отидете в Божествения свят, в Рая, ще ви кажат: „Определете какво нещо е любов към Бога. Определете какво нещо е любов към ближния. Определете какво нещо е любов към себе си“. Как ще определите? Вие ще носите в Рая три плода: един плод, който е узрял в любовта ви към Бога, един плод, който е узрял в любовта ви към ближния и един плод, който е узрял в любовта ви към себе си. И щом ангелът ви каже така, вие ще поднесете трите плода и ще оставите те да се произнесат. И ако ангелът каже, че узрелите плодове са отлични, ще отворят вратите и ще ви пуснат. А ако ги намерят с дефекти, ще кажат: „Не можем да приемем тия плодове“ – ще ви дадат малко наставления как да подобрите тази раса и пак ще се

върнете на Земята, за да го сторите. Същественото е, че вие ще занесете там един плод от любовта си към Бога, един плод от любовта си към ближния и един плод от любовта си към себе си. Не само да казвате: „Аз мога да обичам“, но дайте плодове от любовта си към Бога, към ближния и към себе си. Плод трябва да имате! Плод трябва да принесете! А пък само изразите: „Да се опознаем, да живеем братски, да се обичаме“ – това са празни работи. Знаете ли какво е празна работа?

Разказах ви за онзи беден руски княз, който се оженил за една красива мома. Много я обичал. А пък той – лентяй, нямал пет пари. Все казвал: „Ну, поцелуемся!“. След три дена младата мома казала: „Не може само поцелуемся. Хляб трябва!“ – „Поцелуемся“ – това е външната страна, а хлябът е нещо съществено. То е, което внася живот в човека. Ще кажеш: „Ти си много добър човек“ – то е целувка. – „Ти си отличен, като теб няма друг“ – то е поцелуемся. – „Ти си учен човек“ – то е поцелуемся. Като ми каже някой, че съм учен човек, на мен ми е приятно, но ако аз вярвам само на този брат, който казва, че съм учен и се обосновавам на това, то аз ще остана невежа. Аз съм учен, хубаво, но трябва да стана по-учен. Всеки ден трябва да внася нещо в мен. Светът прогресира – и ние прогресираме.

Някой ми казва: „Аз зная само *Отче наш*. Може ли да ми дадеш някоя друга молитва?“. Казвам му: „Научил ли си се да четеш *Отче наш*?“ – „Много добре.“ И започва той, и чете: „Отче наш, Който си на небесата, да се свети Името Твое, да дойде Царството Твое, да бъде Волята Твоя, както на Небето, така и на Земята. Хлябът наш насъщни, дай го нам и днес, и прости ни дълговете наши, както и ние прощаваме на нашите длъжници. Не ни въвеждай в изкушение и избави ни от лукаваго, защото е Твое Царството, и Силата, и Славата, во веки веков! Амин“. Казвам му: „Добре си я научил. Но слушай, аз имам болка в крака си. Чети *Отче наш* и ако оздравее кракът ми, знаеш да четеш молитвата, а ако не оздравее – не можеш да я четеш“. Осъден съм на смъртно наказание. Водят ме на ешафода. Ако аз знам да чета *Отче наш*, като я прочета, няма да има никаква присъда. Въжето

ще се скъса. Могат да ме закачат 10 пъти на въжето – то ще се къса. Няма да намерят такова дебело въже, да ме обесят. И вериги да ми сложат, пак ще се скъсат. Това е *Отче наш*! Да не могат да те обесят. И 10 пъти да гръмнат в теб, да не те убият. И 100 пушки да гръмнат, да не могат да те убият. А пък ако не знаеш да четеш *Отче наш*, като гръмнат само веднъж – и ще се търкулнеш на земята.

Във вас сега остана мисълта: „Че кой знае така да чете *Отче наш*?“. Това е уподобление. Имаме примера на ония трима младежи: Седрах, Мисах и Авденаго, които били турени в пещта. Те знаели да четат *Отче наш*. Те я чели в пещта и се разхождали в нея, и не изгорели, и дори един ангел дошъл при тях. Като дошъл вавилонският цар и погледнал в пещта, видял ги четирима и ги извадил навън.

Имаме и примера на Данаил: като го туриха между лъвовете, той четеше *Отче наш* – и се заключиха устата им, и никой лъв не шавна.

Щом четеш *Отче наш*, никой не те бута. А ти сега имаш да плащаш някому 200 лева и четеш *Отче наш*, но той те съди и си взема парите. Ако знаеш истински да четеш *Отче наш*, той, като дойде, освен че няма да си иска парите, но ще каже: „Ще ме извиниш, братко, аз намерих в тефтера, че ми дължиш 500 лева. Но намерих в друг тефтер, че аз имам да ти давам 1500 лева. Вземи тия 1000 лева“. И ти дава парите. Това е *Отче наш*. Това са опити. Ако ние със знанието, което имаме, не можем да произведем такъв ефект, значи нямаме истинско знание. Мъчно се провежда този опит. Заболи те главата – като четеш *Отче наш*, минава ти главоболието. Имаш сърцебиене – четеш *Отче наш* и изчезне сърцебиението. Имаш някоя голяма тъга в сърцето си – четеш *Отче наш* – тъгата си отива. Защо ще ходиш да плачеш и да казваш: „Много ми е тежко, пръска се сърцето ми! Нещастен съм. Не зная какво да правя!“. Чети *Отче наш*. Ще възразите: „То така лесно се казва, но мъчно се прави“.

Да оставим думите. Думите са кофраж. Има друго съществено. Същественото е любовта към Бога. Това е една съществена идея. Любов към ближния и любов към себе си – три съществени идеи има в човека, върху които почива жи-

вотът му. Но трябва да ги разбираме. Някой казва, че човек не трябва да обръща внимание на себе си. Не! Казва се, че човек трябва да се отрече от себе си. От всичко онова криво, животинско в себе си трябва да се отрече човек, но има едно съзнание в него, което трябва да расте: човек трябва да обича и себе си. Някой път ние не обичаме себе си. Не трябва да се разглезваме, но човек, който обича себе си правилно, той има голямо търпение. Той е милосърден, кротък, въздържан, умен, разбира нещата, всякога избягва дразненето. Някой се моли, моли и се дразни. Аз забелязвам колко е мъчно това: тъкмо се молиш и имаш хубаво разположение, и дойде някой, който има да взема от тебе, изтъпанчи се насреща ти. Какво трябва да правиш? Ще му кажеш: „Ще ме извиниш, аз позакъснях да ти платя, но сега съм готов“. Ще му дадеш и лихвите отгоре и ще го нагостиш. Едно отрадно впечатление да му направи твоето отношение.

Вие разчитате на бъдещето, чакате да се преродите. Съгласен съм, и аз вярвам в прераждането. Но в бъдеще, за да се преродите, ще трябва да имате една майка, която да бъде светица, и един баща, който да бъде светия. Една майка толкова учена и един баща толкова прозорлив, че всичко да знаят. Така да се преродите. Но ако се родите от един обикновен баща, то е друго. Писанието казва: „Родени от Бога“. Това подразбира родени от един баща, който носи всички качества и възможности и може да ги предаде на теб. И не само в бъдеще трябва да чакате да се преродите, но още сега може! Писанието казва: „Още днес може да се преродите“. Сега остава въпросът: как?

Един изобретател изобретил машина за събиране на злато. Един господин ме извика да ми покаже машината. Много проста работа, едва може да събере един и половина грама злато. Колко струва един грам? („90 лева.“) Ако аз бих измислил машина за събиране на злато, бих искал моята машина да събира най-малко един килограм на ден. Иначе не бих обърнал внимание на тази работа. Един килограм! Колко струва един килограм? („90 000 лева.“) На ден по един килограм, 365 деня по един килограм на ден – 365 килограма. Такава машина нали върши работа? С един грам не се занимавам. Това не е машина.

Аз ви проповядвам едно учение – не да събирате по един грам. Хубаво е да събирате по един грам, то е пак нещо, но аз ви проповядвам друго учение: да любиш Бога – това е един килограм злато на ден; да любиш ближния си – то е един килограм злато на ден; да любиш себе си – то е един килограм злато на ден. Това са три килограма злато на ден. Една сестра ми казва: „Чапрашък е тая работа. Много трудна“. Но ако нямаш тая машина, един килограм злато мъчно се събира. На моята машина, за която казвам, трябва да работиш един час. За един час – един килограм. А другото ти време е свободно. Ако работиш 8 часа, ще имаш повече, обаче аз с машината си не работя повече от един час. Повече от един час е от лукаваго. Казвам: един час – един килограм! Сега, ако аз ви дам моята машина, как ще я употребявате и по колко часа ще работите? Ще я употребявате, както и аз я употребявам. Два часа не позволявам никому. По един час!

Но не зная дали няма да направите погрешката на онзи турски паша, който останал много доволен от посрещането на селяните в едно видинско село и в знак на благодарност им подарил един слон. Но слонът ядял много, а нищо не вършел, тъй като селяните не знаели как да го турят на работа. И когато след три години селото много обедняло, пашата срещнал един селянин и го попитал: „Доволни ли сте от слона? Да ви изпратя още един?“.

Всяко учение, което не може да се приложи, е един слон, който яде и изяжда всичко. Не ти трябва. Ако аз бях на мястото на този селянин, ето какво щях да кажа на пашата: „Паша ефенди! Ние сме много доволни от слона, но при нас има друго едно село. И те искат един подарък. Та втория слон изпратете на другото село“. Но да дойдем сега до сериозните работи.

По какво се отличава Божията любов? Ти при Бога ще отидеш и най-първо ще бъдеш чист в намеренията си. Като решиш да отидеш при Бога, ще Го обичаш, няма да криеш нищо в себе си, няма да съжаляваш за нищо, което имаш. Да ви обясня какво нещо е любов към Бога. Ето какво означава да обичаш Бога. Представете си, че аз съм се окалял; не съжалявам, че съм се окалял, понеже това ми дава една

възможност. Има една хубава, бистра, чиста вода. Отивам, събличам дрехите си, изкъпвам се, очиствам се и си казвам: хубаво стана, че се окалях, защото иначе не щях да имам тази баня. И ще се облека с нови дрехи. Това е новата любов. Ще се изкъпеш в тази вода, тя съдържа в себе си нещо ароматно и лечебно, тя придава нещо на човека – безсмъртие. И колкото повече се къпе, той става безсмъртен. Като отидеш при Бога, ти трябва да се съблечеш, трябва да се радваш, да не съжаляваш, да не казваш: „Как ще отида аз при Бога?!“. Ти ще оставиш тия работи настрани и ще отидеш така, както си. Ще имаш желание да се окъпеш и ще благодариш на Бога, че си имал условия да се окъпеш; и ще благодариш, че си се окъпал. Няма да споменаваш греховете, които си направил.

И Писанието казва: „Който дойде при Мене (който се окъпе веднаж), ще залича греховете му и няма да ги помена“. Всеки, който отива при Бога, тъй трябва да постъпи. А ти сега казваш: „Дали Бог ще ми прости греховете?“. И в теб да остане тогава онова чувство на благодарност, че Той е излял Любовта Си, че ти е дал благословението Си. И ще започнеш да работиш. После ще намериш ближния си, ще проявиш любов към него. Той се е оцапал – ти ще му кажеш: „Братко, едно време и аз се бях оцапал като тебе, но се умих“. И ако той не може да върви, ще го занесеш при водата и ще го туриш, и ще го измиеш.

И като се измиете и той, и ти, ще отидете в гостилницата – ще имате любов към себе си. И ще кажеш: „Дайте сега едно хубаво ядене“. Това е любов към себе си. Ще благодарим на Бога за любовта, с която се умихме. Ще благодарим на Бога, че намерихме ближния си. Ще благодарим на Бога за хубавото ядене. И ще почувстваме в себе си една вътрешна радост.

Това е животът! Това е фигуративно, по форма изяснено, но то трябва да бъде приложено сега. Ще кажете: „Къде е водата?“. Не се смущавайте. Ако слепия го водиш при Слънцето, той ще каже: „Къде е светлината?“. Където и да го заведеш, и при Слънцето да го заведеш, за него е безразлично. Тогава? Ще му отвориш очите. Водата е много

близо до вас. Вие не я виждате. Христос само загатва за нея и казва: „Онази вода, която ще му дам, ще бъде жива вода и ще извира вътре в човека“.

Сега, да остане мисълта. Вие казвате, че сте опитали Божията любов, както всички хора я опитват. Но ще опитате любовта към Бога, любовта към ближния и любовта към себе си. Ако в любовта към Бога узрее плодът, ако в любовта към ближния узрее плодът и ако в любовта към себе си узрее плодът, ще вземете тези плодове, когато отивате горе, в другия свят, и с тях ще се явите. От тях зависи вашето положение. И Писанието казва какви са плодовете на Духа. Лесно се казва, но като дойдем до опита, другояче стават работите.

Ще се спрете сега на научните методи. Най-първо човек трябва да има едно ново схващане за любовта, за да дойде до новите научни методи. Не че този метод, по който сега вървим, е лош, но той е предисловие. Това, което знаем, ако не го знаем, не можем да възприемем и новото. Този живот, който имаме, това верую, което имаме, то е предисловие за новото; ако го нямаме, ние няма да имаме тази опитност. А тази опитност е необходима. Вие ще кажете: „Това не струва. Сегашният живот ни спъва“. Не, сегашният живот ни улеснява. Сегашното разбиране не ви спъва, но ви улеснява за новото, в което трябва да влезете. И за това, новото, няма да говорите дотогава, докато нямате резултат.

Ако ви пита някой какво нещо е Божията любов, любовта към ближния, вие какво ще му кажете? Да дадеш на един човек един самун хляб, това не е любов. Да се молиш на Бога, това не е още любов. Ще отвориш сърцето си, ще отвориш ума си, ще отвориш душата си! Ще възприемеш Бога и ще кажеш: „Господи, стори в мен онова, което Ти благоволяваш“. Не да кажеш: „Аз направих една погрешка“. После ще дойде второто положение – ще кажеш на ближния си: „Остави аз да сторя за теб всичко, каквото искам да сторя“. Това е любов към ближния. Най-после ближният ти и ти трябва да направите нещо в себе си. То е „вечерята“. Няма да правиш вече разлика.

Какво беше първото положение? Като кажеш на Бога, да има резултат. Сега да обясня: Ако кажеш и няма резул-

тат, не знаеш да казваш. (Учителя написва на дъската *ЛЮ.)* Какво става сега? Това не е още пълната любов. (После Учителя прибавя буквата *Б* и става *ЛЮБ.)* Сега да напишем цялата тая дума: *ЛЮБОВЬ.* Когато аз напиша цялата дума, то е вече любов. Нещо, което си направил и от което имаш плод, това е любов. Ако напишеш само *Л,* то е съкратена любов, то е начало. Колко слога има в думата? („Два слога.“)

В прилагането на любовта – там е всичката мъчнотия. Няма по-мъчно нещо от това, да приложиш любовта. Затова вие, когато искате да приложите любовта, оставяте, не я прилагате. Само говорите и оставяте другите да я прилагат. За себе си я приложете, от другите не я изисквайте! Как ще я приложите? Спрямо себе си можеш да я приложиш, но как ще я приложиш спрямо другите? За да проявиш любовта си, ти можеш да хванеш един човек за ръката, но можеш да я стиснеш много и да го заболи. Можеш да целунеш някой човек, за да проявиш любовта, но той може да остане недоволен от целувката. Можеш да му дадеш подарък, но той може да остане недоволен от него. Можеш да му дадеш дрехи, служба – но той трябва да остане доволен и колкото повече време минава, да става все по-доволен. А ако с времето той става все по-недоволен, това не е правилно проявена любов. Любовта е онова, което спасява хората, въздига ги във всички направления: и в умствено, и в духовно, и във физическо отношение! Старото, животинското ще си отива и човек ще се обнови. В новата любов той ще премине от едно състояние в друго. И в следващото прераждане ще има тяло много по-хубаво, отколкото сегашното. Тази идея сега е смътна.

Някой пита: „Дали ще се познаем втори път?“. Познаването е, като дойде любовта. И Писанието казва: „Един ден ще се познаем така, както сме познати. Сега гледаме мрачкаво“. Вие си имате възгледи за вашата любов – дръжте си ги. Не искам да изхвърлите вашата любов, но ще направите един опит. Най-първо – любовта ви към Бога! Човек трябва да прави опити, ако иска да прогресира. Ако вие не правите никакви усилия, не можете да прогресирате. Не друг да ви поощрява, защото колкото и да ви поощрява друг, то е вре-

менно. Но това трябва да дойде от самите вас. Писанието казва: „Трябва да дойде Духът, или Божественото, и постоянно да ви поощрява“. И вие да бъдете предразположени към поощрение, когато то дойде, да бъдете най-внимателни към това поощрение на Духа. И да го схванете.

И тъй, първото нещо: при любовта към Бога ще придобием онова изобилие, от което се нуждаем. Ние всички сега страдаме от една аномалия, от вътрешен недоимък. Всички недоволства, всички страдания в света са, защото ни липсва нещо. Казваш: „Криво ми е“ – липсва ти нещо; „Недоволен съм“ – липсва ти нещо. Липсва ни същественото. Същественото, което ни липсва, то е любовта към Бога. Не ние да даваме. Ние не можем да възприемем Божията любов, защото приличаме на пукнати съдове – като влезе тя, нищо не остава, изтича. Не, като влезе Божията любов във вас, да направи нещо, а не да приличате на пукнати съдове. Ако сипвате вода в саксията и тя изтича навън, няма значение, че сипвате – тя трябва да остане в почвата и да влезе в цветето. Божията любов не трябва да изтича навън, но трябва да влезе в нас и да създаде плод.

Можете да кажете: „Страшна работа е това“. Оставете страшните работи. – „Дали съм готов?“ Оставете това! – „Дали сме достойни? Някога, в бъдеще.“ Оставете и това! В дадения момент готови ли сте да приложите това, или не? Вие ще кажете: „Децата ни? Трябва да гледаме децата си“. Оставете това! Вашата любов няма да спъне децата ви. Вашата Божествена любов ще бъде благословение за децата ви. Ти казваш: „Чакайте, мъж имам“. Твоята Божествена любов ще бъде благословение за мъжа ти. Щом любовта към Бога влезе в твоята душа, ти ще бъдеш една част от цялото човечество. Но вие ще кажете: „Аз съм невежа“. Оставете това настрани! Всеки човек, който няма любов, е невежа. Всеки човек, който няма любов, е безсилен. Всеки човек, който няма любов, е сиромах. Всеки човек, който няма любов Божия, той е изложен на страдания. Ние сега обясняваме, че майка му била такава, че баща му бил такъв. Не, има нещо, което ни липсва. Липсва ни същественото. Липсва ни Божията любов. Това разбираме, когато се каз-

ва: „Да възлюбиш Бога с всичкия си ум, с всичкото си сърце, с всичката си душа и с всичката си сила“. Преди около 3000 години това го каза Мойсей. Израилският народ не го разбра. И сега не са го разбрали. И християните вече 2000 години не са го разбрали. Кога ще се разбере? Ти казваш: „В бъдеще“. Днес. Днешният ден. Днес, ако чуете гласа Му, който ви призовава, не отлагайте!

Ще кажете, че ние вече имаме Божията любов. Който има вече Божията любов, той не трябва да се спира там. Щом се е научил на Божията любов, ще отиде при ближните си. А щом научиш любовта към ближните си, ще идеш при себе си. Ти си научил Божията любов, но не отиваш при ближните си – тогава не си я научил. Ако си научил Божията любов, в теб ще се зароди желание да отидеш при ближните си. Ако ближният ти не дойде с теб, не си го разбрал; ако ближният ти дойде с теб, ти си го разбрал. И ако двамата ядете и пиете, тогава вие разбирате себе си. Оставям ви сега мисълта: да възприемете Божията любов и с това, което възприемете – Божественото – да видоизмените всички свои разположения, които сега имате.

Аз ви говоря за любовта, но още като излезете навън, някои от вас ще се скарат. Даже и тук, като седите, ще се скарате за място. Един човек, който има Божията любов, за него светът е толкова широк, че никой не е твърде близо до него, нищо не го смущава. Докато вие се смущавате вътрешно, Божията любов я няма във вас. Когато тя дойде, всеки човек, който седне до вас, ще ви е приятен, защото той ще се запали; щом не се запалва, нямате Божията любов. Ако я имате, човекът до вас най-първо ще задими, после ще започне да гори и ще се изплаши. Тогава ще го потупате и ще му кажете: „От този огън не се бой. От него не изгаря човек“. Той ще гори – ще се прояви и в него Божията любов.

Млади и стари, обичайте Господа! Възприемете всичко онова, което Той ще ви даде, да се обнови вашият ум, да се обнови вашето сърце, да се подмлади вашето сърце, да се обнови и вашата воля. Да се разшири душата ви и да уякне духът ви! Божията любов да изпълни цялото човешко естество! И тогава човек остава доволен и в него се заражда

импулс, и няма препятствие, което той да не може да преодолее. Това е едно вътрешно състояние. Където мине, той носи вече надежда за другите. Това е Свещеният огън, на който всеки може да се грее.

Сега, какво разбрахте? („*Отче наш* трябва да знаем.“) *Отче наш* после ще го четете. Сега аз не искам моето семе да падне напразно. Ето какво стана с три от моите семена: едно падна на пътя и дяволът го озоба; друго падна на камъни и изсъхна; третото го заглушиха трънните. Четвъртото семе падна на добрата почва. То ме интересува. Едно от тия, които паднаха на добрата земя, даде плод 30, друго – 60, а трето – 100. Съберете ги – заедно дават 190. 1 + 9=10. Единицата е Господ. Нулата са условията. Значи плодът ви даде името на Бога. Единицата е името на Бога. Цифрите на 190, събрани, дават 10. Значи намирате се в Божествения свят.

Сега, не че не ви трябва наука. Не казвайте, че не ви трябва наука, но като дойде Божествената любов, ще имате истинска наука, ще разбирате тогава и Земята, и Слънцето, и Небето, ще разбирате устройството на Земята и на елементите. Не че изведнъж ще разберете, но ще имате постепенно една светлина, едно такова схващане, каквото не сте имали досега. Тогава ще разговаряте с кислорода. Кислородът е един отличен момък, а пък водородът е една отлична, красива мома; водата пък – това е само тяхното забавление. Те се обичат, но никога не се женят. Те се съединяват и се разединяват. Кислородът се съединява с водорода – събират се, дадат вода, направят едно угощение и после пак се разединят. И в съединението, и в разединението кислородът си остава кислород и водородът си остава водород.

Сега, да не ви обърквам. Кое в човека ще уподобите на кислорода? Неговият ум е кислородът, светлина носи. Водородът – това е неговото сърце. Кое е азотът в човека? А въглеродът? Ако кислородът е умът, а водородът е сърцето, като се съединят, какво образуват? Сегашната вода. Значи умът и сърцето, като започнат да действат, тогава се проявява животът. Това са алегории, в химията не можеш да кажеш, че кислородът е момък. Трябва да разберете свойствата на този момък, трябва да знаете езика му. Химията

знае този език и може да накара кислорода да се съедини с водорода. Но ако вие не разбирате езика на елементите, те не ви слушат; в такъв случай вие не сте учен човек, не сте човек, който е изучавал химията.

Всеки човек трябва да знае езика на тия предмети, които изучава, и когато говори на този език, те да го слушат. Щом не го слушат, не е учен. Един математик е учен човек – слушат го числата, той разбира техния език. Един геометрик е учен човек, той разбира езика на линиите. Един алхимик също разбира езика на своята област. Един психолог не може да изучава човешката душа само по сегашния начин. В новата си форма психологията по съвсем друг начин изучава душата. Това са специални области, в които Провидението отвън ни помага. Всички тия учени хора ни носят факти, за да се ползваме ние, децата на Земята, от живота. Всички тия учени хора ни улесняват, те са слуги на Бога. Ние трябва да приложим Божественото учение най-първо в нашия живот, в мислите си, в чувствата си. И като ходиш, всеки ден да си благодарен, че си човек. Като срещнеш и най-лошия човек, да благодариш на Бога, че си го срещнал. Да намериш една добра черта в него. Да няма лош човек за тебе. Да няма лошо същество за тебе в света. Какво лошо има в огъня? Ще го впрегнеш на работа. Какво лошо има във водата? Ще я впрегнеш на работа. Какво лошо има в желязото? Ще го впрегнеш на работа. И златото ще впрегнеш на работа. Умният човек всички тия неща ги впряга на работа, да му слугуват. И ако вие себе си не можете да впрегнете на работа, то вашата сила не може да се развива.

Тези са трите неща:

Любов към Бога – да възприемем любовта!

Любов към ближния – да предадем Божията любов!

Любов към себе си – да реализираме в себе си печалбата, която можем да имаме.

Това е сега задачата.

Божият дух носи всичките блага на живота. (3 пъти)

16. лекция, 8 януари 1936 г., София, Изгрев

ЕДНО ВИ ТРЯБВА

Отче наш

Каква беше основната мисъл на миналата лекция? („Любов към Бога, към ближния и към себе си.“)

Пишете тема: *Предназначението на човешките ръце.*

По какво се отличава един човек? Говори се за култура, говори се за просветен човек, за непросветен човек, за човек, който има знания и който няма знания. Когато казвате за някой, че няма знания, това значи, че той е с много обикновени познания. Всъщност, няма човек, който да мисли, че не знае. Всеки човек мисли, че знае.

У вас се зараждат различни състояния; много пъти сте скръбни, но не можете да си дадете философски отчет за причините. Ставате сутринта и сте неразположени духом – това е един научен предмет. Какво е това неразположение? Каква форма ще му дадете? Например, като кажем *вълк*, той си има външна форма; като кажем *мечка*, има си външна форма. Същото е за заека, змията, коня, птицата. Как ще обясните, какво нещо е неразположението? Нещо, което чувстваме и не можем да си го обясним. Всяко неразположение си има някой предмет, който го е произвел. Гладният е неразположен при отсъствие на хляб; понеже хлябът го е напуснал, разсърдил се е, той е неразположен. Казва: „Не трябваше да си отива хлябът, трябваше да седи тук“. Щом дойде хлябът, той веднага става разположен. Замине си водата – ти си неразположен. Замине си светлината – ти си неразположен. Това са елементарни работи. Значи неразположението се дължи на някакво отсъствие.

Вие казвате: „Тези работи са прости. Сега – големите работи“. Но големите работи са направени все от малки работи. Дебелите въжета са направени все от тънки. И една дреха, която вие шиете или плетете, тя е направена все от малки завъртулки. И когато някой дълго време ви гледа как си играете, когато плетете, казва: „Няма си работа. Какво си

играе?“. Гледа той и нищо не вижда, но вие плетете, плетете и един ден си изкарате цяло трико.

По същия начин е и в умствения свят, законите са същите. Ако не работиш, нищо не можеш да изкараш. Трябва да работите с мисълта си, за да изкарате нещо. Оттук бутнеш, оттам бутнеш – и изкараш едно трико. Гледаш някоя сестра – взела една хурка и една кълделя, приказва си и преде. Някой ще каже: „Какво си играе, тръгнала да се показва с кълделята, уж че работи“. Днес така, утре така и погледнеш – тя си изкарала дреха. Някои от вас са се отучили вече да предат, понеже има кой да преде заради вас. Някои са се отучили да плетат; но все таки трябва да се замести едно нещо с друго. Това са елементарни работи. Когато се казва, че човек не трябва да се занимава с предене, то е така; ако престанеш да се занимаваш с науката на децата от първо отделение, ти трябва да си изучил вече това, което децата са изучили.

Във физическия свят най-първо се учите да ядете. Елементарна работа е това. В духовния свят е същото. Като влезете в духовния свят, най-първо ще ви кажат: „Запалете печката“. Ако знаете да запалите печката, ще останете – имате знания, а ако не знаете, ще ви изпратят да слезете долу на Земята. Ако влезете в умствения свят, ще ви накарат да запалите свещ. Ако не знаете как да запалите свещта, ще ви изпратят на Земята: „Хайде долу!“. Да преведем това. Вие казвате: „Да палиш печката – то е лесна работа“. Това палене отвън е предметно учение. Да запалиш печката вътре в себе си! По няколко начина може да се запали. Може горенето да е непълно, после може да стане малко по-пълно. Да запалиш печката така, че да имаш най-пълното горене, което дава онази, приятната топлина. Някой казва: „Да знаеш как да запалиш вътрешния огън в себе си“. Всеки ден трябва да внасяш нещо от топлината и нещо от светлината в себе си. Казваме за някого: „Той е добър човек“. Кои хора наричаме добри? Които имат добри печки за горене.

Сега вие не можете да видите добре разликата между топлината и чувствата. Ако си туриш ръката близо до топлината, на нормално разстояние, ти имаш приятно усещане;

ако си по-близо, можеш да се опариш, да се изгориш; ако си много надалеч от своята пещ, ще усетиш едно изстиване. Тъй е и със свещта: като си на нормално разстояние, приятно ти е, но ако свещта е далеч, усещаш един недоимък на светлина и не можеш да четеш. Между светлината и човешката мисъл има отношение. Ония, които обичат светлината, те са умни хора. Който не обича светлината, той учен човек не може да стане. Ония хора пък, които не обичат топлината, добри не могат да станат. Аз изваждам тия заключения, но да не ме разберете погрешно. Не да обичаш обикновената топлина. От обикновената ще минеш към другата топлина. И всяка мисъл, и тя си има топлина. Мисълта може да бъде студена. Например някои думи са много студени, а някои са толкова горещи, че като ударят, произвеждат топлина. Като ти кажат някоя такава дума, жегне те в сърцето, както един предмет, който, като те удари, ще произведе топлина. При съвременното воюване, ако една голяма граната удари един параход, който има брони с дебелина приблизително до един метър, от удара на гранатата се образува такава голяма топлина, че калаят ще се стопи – по 150-200 градуса топлина се образува. И всичките предмети на парахода, там, където удари гранатата, започват да се стопяват.

Този закон е същият и за човешкия живот. Някой път гледам, че някои хора са се нагорещили и казвам: вие сте имали някое сражение. Виждам, че на някоя сестра се е запалило лицето ѝ: на сражение е била, карала се е с някого и се е зачервила, защото гранатите са я ударили и се е образувала топлина. Тя казва: „Остави се!“.

Този, който е бил на сражение, са го засегнали гранатите, но има и друг, който само е гледал сражението, той пък пожълтява. Казвам: този само е слушал сражението, но се е уплашил и казва: „Страшна работа! Някоя голяма граната, като засегне някой параход, – само да си представиш!“. Това са външни неща, които се дължат на външните прояви на живота. Външни прояви са чувства и мисли, турени не намясто. Някой път вие се разсърдите, заговорите – има пукот във вашата мисъл. Едно неестествено положение на човешката мисъл, едно неестествено положение на човеш-

ките чувства – това са неща, които предизвикват войни. Неразположен си, защо? Война има, викат те на фронта – този ден ти ще се караш с някого. Някои от вас мислят, че като са влезли в новия път, няма да има сражения. Светът още не е свободен. Вие трябва да имате по-добри съоръжения, по-добре да сте въоръжени. Казвате за някого: „Той е много набожен“. Някой път най-набожните, като се сражават, имат най-модерни гранати.

Казвате за друг: „Той е учен човек“, но ако те критикува, ако те нареже във вестниците, като четеш, в теб се пукат гранати, става голяма експлозия и ти не можеш да се свъртиш. Какво от това? Някой си нямал работа, нашарил там няколко реда – десетина-двайсет думи и ти, като четеш, цяла експлозия става! Казвате: „Вестниците писали страшни работи. Отиде положението. Много лошо писали за нас“. В какво седи лошавината? Лошавината седи в това, че този човек, като е писал за теб, е изпратил това във въздуха; страшното е там – и в другите, в горните светове е изпратил това, не само тук, на Земята. Но тогава, щом той е писал във вестниците, за когото и да е, веднага в Невидимия свят се прави едно дознание – че на Земята се е явило нещо неестествено, и се образува цяла експедиция, за да изучат тая работа; и като намерят, че не е вярно това, което е написано, хващат онзи, който го е написал, и му казват: „Скоро да платиш разноските на експедицията!“.

(Една сестра се оплаква от друга. Учителя казва:) Оставете това. Не говорете. Който иска да му е добре, да не идва на Земята. Щом си в училището, там са ученици. Всички ученици майки са ги родили, но те все се закачат. Децата се закачат – все ще те закачи някой. Ще те пипне някъде, ще те хване за косата, ще спорите – кой какво разбрал. Това е самовъзпитание.

Да кажем, че имаш краста; казвам ти да не се чешеш, а не можеш. Аз виждам: много духовни хора са крастави. „Ти знаеш ли какво ми каза той?“ – казваш ти – чешеш се, краста е това. И казваш какво ти е казал. Не трябваше да го казваш – краста е това. Крастави хора не искам в клас, а чисти хора. Изправете се отвън! Че къде е вашето геройство? Ако

вие не можете да издържите пукота на една малка бомбичка, то какво ще бъде, ако една голяма бомба засегне парахода ви? Ако можеш да издържиш, ти си силен човек.

По какво се отличава търпеливият човек? Мен не ме интересува, че двама хора са се скарали. Ообразува се поголяма топлина – слагам пиростията и си варя ориз. Като си сваря ориза, казвам: Заповядайте! Много ви благодаря. Иначе моят ориз щеше да остане несварен. Трябва ви наука. Наука ви трябва!

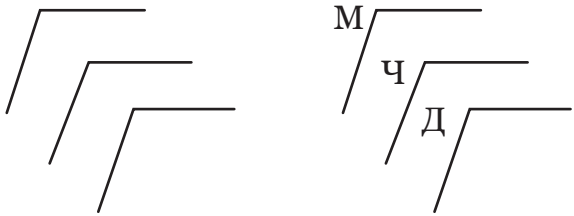

Какво отношение имат тия линии? Някой казва: „Духът ще ме научи“. Не, каквото виждаш отвън, да го нарисуваш. Светът е предметен, реален. Ти не можеш да говориш за нещо, което не виждаш. Казваш за някого, че го обичаш – ти имаш един предмет, ти не можеш да говориш за нещо отвлечено, като това, че го обичаш. Любовта е нещо отвлечено, но тя се обуславя от един предмет отвън. Ти не можеш да говориш за доброто, ако нямаш един предмет. Казваш например: „Доброкачествен плат“. Умният човек разбира какви са тия отношения. Защото науката е от външния свят, от този свят, в който сте вие. Светът, в който живеете, вие не го разбирате и вследствие на това и за духовния свят нямате ясна представа. Какво нещо е духовният свят? Вие нямате ясна представа за него. Духовният свят е точно такъв, какъвто е и този свят. „Защо не го виждаме?“ Ти този свят трябва да се постараеш да видиш, ти не виждаш този свят, както трябва. Например срещнете едно лице, но не знаете в какво седи неговата красота. Вие търсите неговата красота там, където не е. Красотата на човека седи в следното:

М – това е мисълта; *Ч* – това е чувството; *Д* – това е работата или добродетелта – онова, което човек може да направи. Отпред, челото горе, показва как разбираме умствения свят, какви са неговите отношения. Казвате: „Защо Господ ме е направил така?“. Не, вие трябва да започнете да мислите! Ако имате известно неразположение, то е само едно предупреждение.

Но мисълта ми е: трябва да изучавате нормалния свят, този свят, в който живеете. Някои хора са ви приятни, някои неприятни. Тая приятност или неприятност зависи от обходата, която те, живите хора, имат към вас. Не може да ти бъде приятен човек, който не мисли. Не може да ти бъде приятен човек, у когото няма нормални чувства. Не може да ти бъде приятен човек, който не е добър в своите действия, в своите постъпки.

Ти казваш: „Но тия работи, човешката мисъл – то е отвлечено нещо“. Що е светлина тогава? Светлината е това, което разкрива нещата. Това, което разкрива човешката мисъл, то е светлина. Това, което не разкрива човешката мисъл, то е тъмнина. И Христос казва: „Всеки, който иска да върши Волята Божия, отива към светлината, за да се покажат неговите дела, че са по Бога направени“.

Сега у вас се заражда въпросът: „Къде е Господ?“. Някой ще каже, че е някъде. Можем да разискваме. Както и да говорят, права е тяхната мисъл. Как да не знаете Господа! Тялото, което ви е дадено, от Него ви е дадено. Умът, с който мислите, и външните условия – въздухът, децата, които имате, приятелите, които имате, службата, която имате – всичко от Него е дадено. И при това питате: „Къде е?“. Искате да Го видите. Вие всеки ден опитвате Неговите блага. Дишате въздуха – там е Той. Пиете водата – там е Той. Ядете хляба – там е Той. Какво значи *там е Той*? След като ядеш хляба, онова, което излезе от хляба и внесе живот в теб – то е от Него. Онази мисъл, която четеш, която подбуди в теб светлината и започнеш да мислиш – това иде от Него. И това разположение, което имаш в себе си – и то иде от Господа. Всичко зависи от Него. А ти питаш: „Къде е Господ?“. И Го отричаш в себе си.

Ти седиш вкъщи и казваш: „Иван Стоянов, който живее в тая къща“. И започваш да свързваш къщата с Иван Стоянов. „Иван Стоянов, в тая къща, на еди коя си улица.“ Коя улица да кажа? Улица *Разбрана*. Но един ден Иван Стоянов го изхвърлят от улица *Разбрана* и от дома *Добротворни*, и излиза – няма дом. Питам: в какво седи разликата? Не е ли той същият Иван Стоянов? Какво отношение има между него и неговата къща? Къщата е едно условие. Той е независим от своята къща. Вие живеете във вашето тяло и по някой път се оглеждате и казвате: „Имам тяло“, т.е. “Имам къща”. Правили ли сте опит да видите какъв сте вън от своята къща? Колко души от вас са правили опит да излязат вън от тялото си? Все имате опитност. Вечерно време сте излизали, няма човек, който вечерно време да не е имал тази опитност, да не е излизал. Казваш например: „Снощи хвърчах“. Ти лежиш на кревата, тялото ти е на кревата, а по въздуха хвърчиш. После казваш: „Снощи пътувах по море с голям параход“, или „Снощи учих в училище“, „В църква бях“. Значи не си ходил с това тяло, а пък се гледаш – същият. Насън имаш същата представа за себе си, както в будно състояние. Ти не вземаш тия неща предвид и питаш: „Какво нещо е човекът?“. Разказваше ми един господин, че два пъти заспивал. Знаете ли какво е два пъти заспиване? Той казва: „Заспивам и знам, че съм в един друг свят. В този свят, в който влизам, пак заспивам и после пак се пробуждам“.

Вие, които сте тук, на Земята, три пъти сте заспали. Някои от вас четири пъти сте заспали. Заспали сте в причинния свят и сте слезли в умствения; заспали сте в умствения и сте слезли в духовния; в духовния сте заспали и сте слезли във физическото свят. Като влезете във физическото поле, ще се събудите. После ще заспите във физическия свят и ще се пробудите в духовния; после ще заспите в духовния свят и ще се пробудите в причинния. Какво ще бъде вашето състояние? Същият господин ми разправя: „Сънувам, че ходя. Мисля, че се намирам на едно място и работя. Вършиx някои работи и се уморих. Легнах си да спя. После мисля, че се събудих и мисля, че се намирам на физическото поле.

Като работих дълго време, уморих се, отидох при леглото и си легнах, и пак заспах. После отивам на друго място и пак ми дадоха работа. И си казвам: тая работа няма ли да се свърши?“. Този човек е два пъти заспал. Та някои от вас на физическото поле сте много будни. Когато човек започне да се нервира тук, на Земята, той се е пробудил и иска да свърши някоя работа, но не знае как да я свърши.

Тази сестра, която се оплакваше, и другата, са дошли много наблизо. Ако пратя едната на Месечината, а другата на друго място, те ще се обичат, но като са наблизо, ръцете им са се охлузили да се блъскат. Не се доближавайте много наблизо. Хората духовно са дошли наблизо един до друг. Това става горе, в астрала, а ританицата е долу. Защото кракът рита, но той не съзнава това; онзи, който рита, е на друго място. Това е наука. Мен не ме интересуват човешките работи. Между вас няма такива, които да не са се сърдили, да не са ритали. И всеки един от вас може да се разсърди. Като се блъснеш в някой предмет, можеш да се разсърдиш. Или си обуваш обувката и кракът ти не влиза – махнеш обувката и се сърдиш. Или не влиза ръката ти в ръкава, когато се обличаш. Всякога, когато имаш препятствие, ти се разсърдваш. Не бързай! Аз някой път съм наблюдавал как някой ми държи палтото. Това е опасно. И понякога не искам да ми държат палтото, понеже те не знаят как да го поставят. Той държи накриво и ръката ми не влиза, и в мен се явява наклонност да се разсърдя. Затова – взема си сам палтото и си сложа ръката в единия ръкав, после в другия – по-лесно става.

Забелязал съм и друго, и имам изработен метод. Не казвам на някого: „Направи това нещо“. Аз сам ще го направя. Докато му казвам да направи това и онова, с тая чаша, с тая лъжица или книга... Той ще се бута да ги търси тук-там и може би ще се върне, и ще каже, че ги няма. Затова аз ставам и си свършвам работата. Ако той ми услужи, ще му вземе 5 минути. Казвам: някой път сами трябва да си свършите работата. За да бъдеш добър, трябва да знаеш как да постъпваш. Да обичаш, това значи да имаш топлина и да не париш хората.

Казва се: „Прощавайте“. В какво седи човешкото прощаване? Ако отидете сега в Невидимия свят, какво ще правите? Ако се пренесете там със сегашното ваше разбиране, какво ще правите? Искате между ангелите да живеете. Че вие в това положение между ангелите надали можете да седите и една минута. Аз, като гледам какво подозрение има у хората! Гледам някой – върви с подозрение, държи си парите в джоба, стиска банкнотата, стегнал се е, обръща се насам-нататък, поглежда, да не би някой да му я вземе. Това е на физическото поле. Друг някой се е оженил млад, повел любезната си. Тя е много красива, а той току поглежда наоколо, като стражар. Казвам: той я води в затвора. Погледне я някой и той казва: „Защо я гледаш? Кого гледаш? Няма да я гледаш!“. Тя се е облякла добре, а той я пита: „Защо се облече?“. Едно време тя се кичеше с хубави дрехи, за да му угоди, а сега, щом вече го е взела, той ѝ казва: „За мен да се кичиш – разбирам, но за хората...“.

Не се кичете за никой човек – нищо повече! Момата за момъка не трябва да се кичи, нито момъка за момата – ако искате да са ви мирни главите. Да се обличаш – това е закон. Бог иска да се обличаш с най-хубавите мисли. Да мислиш – това е обличане. Добър да бъдеш – това е да си облечен на физическото поле; да чувстваш добре – това значи да си облечен добре в духовния свят; да мислиш добре – това значи да си облечен добре в умствения свят. И това е още външната страна. Да знаеш как да се облечеш с дрехата на светлината. Най-първо в чувстванията – да се облечете с червения цвят, дрехите ви да бъдат червени. Ще кажете: „Как може да се облече човек със светлина?“. Ще мислиш! Ще създадеш една форма, за която ще мислиш!

Кое наричате *мисъл*? Дайте ми пример за една мисъл. Дайте ми пример за едно чувстване. Ти си неразположен – това е едно анормално състояние, това не е чувстване. Да кажем, идва някой човек – не го познаваш, но щом го видиш, вече действа нещо в теб, започваш да чувстваш нещо в слънчевия възел. Или да кажем, че си бил неразположен, унил, животът няма смисъл за теб; виждаш някое живо същество – веднага се смени състоянието ти. Не мислете, че

това същество трябва да бъде голямо, може едно малко същество и да смени твоето състояние.

Един млад момък, 20-годишен, ми разказваше: „Един ден бях в толкова унило състояние, че не ми се живееше. Отидох в една пещера и исках да умра, да стане нещо с мен, че да не живея на Земята. Зимно време беше. В това състояние както бях, една малка мушичка почна да ходи по ръката ми. И тогава, като я погледнах, смени се състоянието ми. До този момент се чувствах, като че никой не мисли за мене, а сега видях, че има някой да мисли за мен. И излязох от пещерата, и си отидох вкъщи“. Сега, вие нямате тая опитност, но имате друга. Неразположен сте; дойде някой ваш приятел и веднага се смени или вашето чувстване, или вашата мисъл. Започва да свети мисълта ви. Или чувствания та ви са лоши – щом дойде някой, заражда се у вас едно добро разположение.

И тъй, всички хора взаимно си влияем и трябва да сменяме състоянията си. Ние всички трябва да бъдем носители на нещо. И ако не работите вътре в себе си, да смените състоянието си, трябва да срещнете някого. Да кажем, че имате едно неразположение, но никой не идва у вас, как ще смените състоянието си? Аз мога да сменя състоянието на когото и да е от вас. Виждам, че някой от вас е болен, боли го кракът; седи и постоянно си простира крака; или го боли ръката. Дори добива навик – и като се махне болестта, той пак си повдига ръката. Виждам, че някой е неразположен заради ръката си. За тая болка има цяр. Изваждам едно малко шишенце и му казвам: „Намажете си ръката и след 24 часа болката ще изчезне“. Защо този човек е неразположен? Женен е, деца има. Трябват му 200-300 лева, но е много честолюбив, а е дал дума – в 10 часа трябва да има тези пари. И мисли той, неразположен е – няма ги. Можеш да смениш състоянието му, като му дадеш 300 лева.

Тук, на Земята, вие често сте неразположени, има нещо, което ви липсва. Казвате: „Няма кой да ме обича“. Какво разбирате под думата *обич*? То е много общо казано. И след като те обичат, казваш: „Това не е любовта, която ми трябва“. Каква трябва да бъде любовта? Любовта трябва да бъде

или в умствения, или в духовния, или във физическия свят. Ако е на физическото поле, този, който ви обича, ще ви услужва във всичко. Ако е в духовния свят, той ще ви услужва с чувства – ще пали печката ви. Ако е в умствения свят, той ще събужда вашата мисъл – ако сте учен човек и имате един такъв приятел, той всякога ще ви носи по една книга и ще каже: „Много хубави работи има написани тук“. Приятелят ще знае как да ви радва.

Сега, вие как проявявате вашите чувства? Когато обичате някого на Земята, какво правите, за да покажете, че го обичате? Какви са подаръците, които давате? Майката какво прави, за да покаже, че обича детето си? Вие сега се срамувате. За да покаже своите чувства към детето, което обича, тя ще го целува, някой път ще го милва по главата, някой път ще го погладе, а някой път ще го потупа по гърба и ще го целуне. Когато го целува, тя има особено разположение. Как бихте предпочели вие: да ви целуне ли майка ви, или да ви погладе с двете ръце по лицето, или да ви потупа по гърба? И трите неща са израз на чувствата, кое бихте предпочели в дадения случай? То не зависи от вас. Когато ви целуне, майка ви има особено разположение; когато ви милва по лицето, тя има друго разположение; когато ви тупа по гърба, тя има друго разположение. Нейните разположения са различни. Ако имате знание, когато майка ви ви целуне или ви е помилвала, вие ще почувствате какво точно е нейното разположение. Има някои деца, които майките им не са ги целували, но все таки, спрямо едно дете, майката или друг някой трябва да изпълни тая длъжност.

Много пъти, като видите някое малко дете, имате желание да го целунете, без да го питате. Някога детето се поусмихне, а пък някога, като го целунат, то кресне. Това показва нещо за онзи, който го е целунал: в последния случай детето намира, че не сте добър човек. То иска да каже: „Вие не работите за мое добро, не искам вашата целувка“. Някои деца бягат от някои хора като попарени. А пък други хора, като отворят обятия, детето отива при тях. Това състояние е хубаво, но понеже не сте развити, то не се среща винаги.

Ония от вас, които искате да бъдете силни хора, трябва да вземете един малък мангал с недоизгорели въглища и да се учите да поглъщате въглената киселина. Растенията разбират как да я поглъщат. Някои от вас трябва да се учите на това. Сега сте станали много слаби, лесно се отравяте. С въглена киселина можете даже да се храните. Тук се образува доста от нея и на един човек му стана лошо. Двама души се карат – въглена киселина има. Някой ти е неприятен – въглена киселина има. Друг ти е приятен – чист въздух има.

Да дойдем до научните работи. Да оставим това, което вие имате. Всичките ви сегашни състояния не са научни. Вие се намирате в един съвсем дезорганизиран свят. Но вие сте в училище и трябва да започнете да организирате вашите чувства. Аз наричам организирани чувства тези, които са издръжливи. Любовта ви е като някоя пеперуда. Например днес казваш: „Много го обичам“, а утре казваш: „Пет пари не давам за него“. Сменят се и вашите мисли. Мисълта ви не е организирана. Чувствата ви да не губят своята ценност! Чувство, което губи своята ценност, не е организирано. То е от простите метали. Мисъл, която губи своята ценност, е от простите метали. Постъпка, която губи своята ценност, е от простите метали. Скъпоценните мисли, чувства и постъпки не губят своята ценност – и след хиляди години те си имат същата цена. Та, всички носете ония, ценните мисли. И характерът на човека зависи от ценността на неговите мисли и чувства, и на неговите постъпки – колко ценни мисли и чувства има, и колко ценни постъпки.

Тия, ценните неща, дават вече ценните линии на лицето. Някои хора имат такива линии на лицето си. Да се изгуби някоя от тези линии, то значи да се обезобрази лицето. Тази ценна линия не може да се изгуби, освен ако не се деформират мислите. Например, ако живеете 10 години материалистичен живот, мислите само за пари, треперите за пари, то непременно вашите вежди ще станат дебели като на Тарас Булба*, а ако 10 години живеете съвършен живот, ще имате тънки, хубави вежди – зависи. Тънките вежди са направени от възвишени чувства, а дебелите – от материалистични чувства, тях ги интересува обикновеният живот.

a b c

Тия хора трябва да работят върху себе си; но и дебелите вежди имат своята ценност. Вие не знаете още свойствата на веждите. Веждата може в началото да е дебела (*а*), може в края да е дебела (*б*), или може да е навсякъде еднакво дебела (*в*). В трите случая това има различно значение. Веждите към външния край трябва да бъдат малко по-тънки. Няма какво да ви говоря за това, защото ако ви говоря, всички ще започнете да обръщате внимание и да казвате: „Този е такъв, онзи е такъв“. Вашите сегашни вежди не показват сегашното ви състояние, те показват вашето минало състояние: майка ви, дядо ви, прадядо ви как са живели. Сега тепърва трябва да работите в това направление.

Вие не сте в състояние да измените своите вежди и своите устни. Аз съм наблюдавал хора, които за 10 години са изменили устата си – на някои са се изтънили, а на някои са станали по-дебели. Но тази промяна не е станала съзнателно. Външните условия може да са станали причина да се изменят вашите устни, те може да са ви заставили. Тогава те, а не вие, са господари на положението. А трябва вие да бъдете господари.

Дойде една мисъл – вие трябва да я хванете, да я отворите и да видите дали тя носи светлина, или не. Светлина е това, което разкрива нещата, а тъмнина е това, което покрива нещата. Тогава по какво се отличават човекът на светлината и човекът на тъмнината? Обяснете ми сега. Аз ще ви обясня, а вие ще го дадете на другите. Човекът на светлината се отличава с това: да кажем, че върви в тъмнина; но той си има кибритена кутия в джоба и като дойде някъде, където няма светлина, но има някоя свещ, която не е запалена, той драсне една кибритена клечка и запали светилника. Седне и чете. Оставя свещта запалена. Сега, ако през това място мине човекът на тъмнината, той е без светлина, но казва: „Аз мога да изгася тая свещ“. И духне – и я изгаси. Като я угаси – това е невежеството. Той се намира тогава в положението, от което онзи е започнал. Винаги лошият човек

свършва с това, с което добрият започва. Там, където лошият завършва, оттам добрият започва. Значи лошият човек има отначало състоянието на добрия човек, а свършва с едно лошо състояние – с тъмнината. Той изгасява светлината.

Следователно никога в себе си не изгасвайте някое чувство. Вие казвате: „Аз искам да изгася това чувство в себе си“. Аз съм слушал да казват: „Не искам да го обичам“. Ще си причиниш толкова голяма вреда с това. Ти не разбираш закона. Не гаси! Ако изгасиш едно чувство, ти ще навредиш на себе си. Може да кажеш: „Чакайте да изгася тая свещ, да не гори, да не би да изгори“. Ако изгасиш свещта, ти ще спечелиш нещо, но и ще изгубиш нещо. Не гаси своите чувства към никого! Не си разположен към някого – това има отношение към всички хора, не само към един човек. Като изгасиш някое чувство, ти вече засягаш всичките. Ти казваш: „Аз не искам да любя никого“. Помисли! Някой казва: „Аз не искам да обичам този човек“. Това е неразбиране на закона. Ти никога не си го обичал. Ти си представяш, че си го обичал. Не можеш да обичаш някого и после да го разлюбиш. Всичко е възможно, но да обичаш някого и после да го разлюбиш, да не го обичаш – това не можеш да направиш. Ти по-лесно можеш да спреш Земята от нейния път, отколкото, като обичаш някой човек, после да кажеш, че няма да го обичаш. Това е празна работа. Вие опитвали ли сте да изгасите Слънцето? Ти можеш да се заблуждаваш, но това е невъзможно. Ти ще унищожиш себе си. Не туряй в ума си, че искаш да изхвърлиш тия чувства. Така не се мисли. Това не е наука.

Всякога едно лошо чувство, което имаш, едно анормално чувство, което имаш, неорганизираното чувство – замени го с чувство, което е организирано. Не обичаш някого – престани да мислиш за него и мисли за онзи, когото обичаш. Понеже този, когото не обичаш, друг го обича и ти, като не искаш да го обичаш, ще удвоиш любовта на другия. Често бащите правят така. Като не разбирате, вие сами си създавате нещастията. Мома обича някой момък. В реда на нещата е да обича. Баща ѝ не го обича – любовта на момата двойно се увеличава. Бащата, като не го обича, той ще нака-

ра дъщерята два пъти повече да го обича. Ако и майката не го обича, дъщерята ще го обича три пъти повече. Ако и сестра ѝ не го обича, тя ще го обича четири пъти повече. Ако десет души в дома не го обичат, тя десет пъти повече ще го обича. Тъй че те, не само че няма да постигнат своята цел, но в десеторен размер са увеличили любовта. И за омразата е същото нещо, тя действа по същия закон. И ако някой те мрази, ти не се бой от това; защото така той ще увеличи любовта на ония, които те обичат. Някой път казвате: „Светът ни е намразил". Чудни сте вие. Ако светът ви мрази, любовта на Бога се е увеличила в двоен размер – нищо повече. Ако ви гонят хората – в троен размер се е увеличила любовта Му. Може някой да не разбира, но такъв е законът. Той мисли за ония, които не го обичат. Престани да мислиш за тях, те са станали вече причина да се увеличи любовта там, където трябва. А ти, като не разбираш този закон, казваш: „Защо не ме обича той?". Обичат те другите.

Сега може би вие искате да ви обича този, който ви мрази. Кажете ми, как ще ви обича той? Как ще ви обикне змията? Виждали ли сте вие обичта на змиите? Две змии как се обичат? Оплетат се една в друга – това е тяхната обич. Виждали ли сте това? И нещо друго: когото обича змията, пак го обвие – и го удуши. Значи в първия случай тя предава нещо, а във втория взима. Има една любов, която, като се оплете, предава нещо, а има друга любов, която, като се оплете, взема. Много умна е змията, евангелски проповядва; като те изяжда, тя казва: „Понеже ти си роден от Бога, а аз съм твоят ближен, каквото ти е дал Господ, трябва да ми го дадеш. Евангелието казва: *Люби ближния като себе си!* Аз ще взема от теб това, което Господ ти е дал". И те изяжда. Лошите хора казват: „Какво от това, че съм взел от теб 100 лева? Право казва Евангелието: *Даром сте взели, даром давайте*". Бръкнат в джоба ти и казват: „Даром давай!".

Страх ви е от змията, понеже не разбирате нейното естество. Вървим двама с един мой познат. На пътя ни – една змия. Като ни видя, вдигна си главата, издаде си езика и започна да го маха. Онзи искаше да я убива. Аз казах: „Не! Чакай". Той казва: „Раздвоен е езикът ѝ. Ще ни отрови!".

Змията каза: „Аз нямам никакво лошо намерение“. Тя ни поздравлява. Казах: „Ние ще се отбием. Нека се попече малко на слънцето“. Като се отбихме, тя си сви езика. Обърнах се и казах на змията: „Не стой там, понеже друг ще мине и ще те претрепе. Аз ти разбирам езика, но други не го разбират и ще те претрепят. Някой ще помисли, че искаш да го ухапеш. Избрала си много лошо място“. И тя се отби.

Често и вие си изплезвате езика. Например тая сестра си изплезва езика на другата сестра. То е предметно учение. Неразбрана работа е това. (Учителя се обърна към една от сестрите, които приказваха помежду си.) Аз вярвам, че ти си най-добрата. Ще ти кажа четири неща. Ти си много богата, много силна, умна и добра. Но нямаш търпение. Вчера казах на една друга сестра: “Ти приличаш на мен. Каквото имам аз, имаш го и ти. Ти си толкова богата, колкото и аз; ти си толкова силна, колкото и аз; ти си толкова умна, колкото и аз; ти си толкова добра, колкото и аз. Но ти нямаш моето търпение. Ти си богата – трябва да търпиш. Ти си силна – трябва да търпиш”. Силният човек трябва да търпи. Турят ти голям товар, някой път ти иде да го хвърлиш. Казваш: „Ангажирал съм се, 30-40 кг товар съм взел – да помогна! Неприятно ми е, иде ми да го хвърля. Иде ми мисъл, че не съм им слуга. Но казвам: всичко ще свърша, ще им услужа, ще занеса товара“. Умен човек е този, който казва така.

Искам да разрешите един въпрос. Тези две сестри спорят за една къща, която искат да наследят. Едната е наемателка в друга къща. Ако извадя едната сестра оттам и я туря в друга къща, те няма да се карат, ще се разберат. Те се карат за къщата, понеже и едната, и другата искат да я вземат. Как бихте гласували, на кого да дадем къщата? Каквото и да кажете, ако забия една игла в ръката на някого от вас, може да дойде някой, да почне да маже с масло, но не извади ли иглата, с мазане не става тая работа, ще боли там. Най-първо трябва да извадиш иглата, след това да се стисне, да излезе кръв, след това да се измие със спирт, да се превърже и да заздравее раната. Има ли спор, иглата трябва да се извади.

Сега, мога да направя така, че тия две сестри да станат като ангели – да се прегърнат, да се целунат. Но не искам да го направя сега, защото, ако направя на тях едно добро, на вас ще направя една голяма пакост. На мен ми трябват тия две сестри. Те са врати, през които да дойдат екземпляри от Невидимия свят, докато се свърши предметното учение. Много ми е приятно да ги слушам, няма никакво лицемерие. Едната мисли, че е светия, но не е светия. А пък другата казва друго. Много хубаво говорят. Отличен език! Когато две сестри се карат, по-хубаво нещо на Земята няма от това.

Аз бих предпочел един умрял човек да се разгневи, за да оживее, отколкото да бъде кротък и да го заровят в земята. Предпочитам да видя умрелия разгневен и да стане, отколкото да го видя светия и да замине за другия свят. Не е ли още по-хубаво следното? Да кажем, че някой от вас имате възлюбен, който никога не ви се е сърдил, никога не ви е казал една обидна дума; и е умрял. Да кажем, че ако се съживи, той ще ви каже много горчиви думи. Искате ли да се съживи вашият възлюбен? Но като се съживи, ще ви каже най-горчивата дума! Тогава кое ще предпочетете? Вие го обичате. Ако се съживи, ще ви каже най-лошите думи. Знаете ли защо? Някой ще каже: „Като умира, човек отива в ада и там научава най-лошите работи. Той се е оцапал“. Като се върне, ще ви каже: „Ти си причината, че съм се върнал. Защо ме върна от онзи свят? Аз, с всичкия си ум, отивах в онова блаженство, а пък ти ме върна в този затвор! Какво говедо си ти!“. Все пак, вие ще предпочетете тая обидна дума, понеже той е оживял. Ще го потупате по рамото и ще кажете: „Ще ме простиш! Много те обичах. Заради мен потърпи малко на Земята, понеже, ако заминеш, животът ми става несносен. Аз съм млад, не ми се умира. Чакай малко, че като поостареем, двама да отидем на онзи свят. Спрях те малко в този свят, за да отидем двама заедно в другия“. Всякога, когато ще връщаш някого от онзи свят, той все ще направи нещо. Той ще те избави от една неприятност.

Вие казвате: „Защо така говорят тия две сестри?“. Представете си, че тия две сестри са чужденки и си говорят на

китайски или на немски, или на френски. Ако две англичанки се карат, а вие не знаете езика, какво ще кажете: „Какво ли си говорят? Не знаем“.

Сега, по повод спора между тях, вие питате: „Защо да стават тия работи така? Ако Господ е допуснал лошите работи, защо ги е допуснал?“. Защо Бог допусна лошите работи в света? Какво ще отговорите на това? Някой ще каже: „Ти си говедо“. Аз казвам: всички такива говеда като мен поддържат света. Те орат нивите. Ако вие нямахте такива говеда като мен, всички гладни щяхте да умрете. Следователно ние, говедата, поддържаме хората.

Го-веди значи *онзи, който знае* – той е говедо. Онзи, който разбира, той е говедо.

Някой казва: „Ти си много лош човек“. Хубаво, в какво седи лошавината? – „Ти си много отворен човек, каквото правиш, всички го знаят.“ Лошият е особен човек, той е прочут: съдиите го знаят, адвокатите го знаят, с него се занимават, работа на всички създава. Ходи с конвой, като цар, да не би да му причинят някоя голяма вреда; водят го с автомобил, пазят го навсякъде. Големи почести има. А пък добрият – файтони няма, адютанти няма, не е познат никъде. Лошият човек, където и да отиде, навсякъде го познават, с пръст го сочат, а добрият човек не го познават. Лошия не само в този, но и в другия свят го знаят. Кое е по-хубаво? Аз сега ще ви кажа: Лошите хора – това са добрите хора! Ще ви кажа, какво нещо е лошият човек. Отива някой и си купува револвер. Лошият човек го обира – идва и му казва: „Този револвер не е за тебе, а за мен!“ – и му взима револвера. Или пък някой има пари и отива да пирува. Лошият го среща и му казва: „Скоро парите! Тия пари не са за тебе!“ – и му удря две плесници. И като отива при Господа, казва: „Господи, аз изпълних длъжността си. Един си купи револвер и искаше да убие някого с него; аз му зашлевих две плесници и му взех револвера. Друг отиваше да пирува; аз му зашлевих две плесници и му взех парите; казах му: „Ще отидеш да работиш!“. Къде е лошавината на този човек? „Много добре си направил“, казва Бог. Вие гледате от ваше гледище. Много лоши хора има на този свят, които ще видите, че на онзи

свят са светии. А пък много добри хора има, които ще видите, че на онзи свят са лоши.

Сега това са изключения, казвам това за изяснение на закона. Има един естествен живот, а това са крайности на живота. На Земята вие живеете в крайности. Нашият живот на Земята е особен и вие не можете да живеете другояче. Ще можете за в бъдеще, когато станете по-умни. Сега не може. Казваш: „Защо да е така?“. Защото не може да бъде другояче. Защо е студено? Защото не е топло. Защо е много топло? Защото не е студено. Защо не е светло? Защото е тъмно. Защо е тъмно? Защото не е светло. Защо този човек е лош? Защото не е добър. Защо не е добър? Защото не е умен. Защо не е умен? Защото няма светлина. Защо няма светлина? Защото не се е научил да бърка в джоба си, да вади кибрит и да пали свещта. Нека да си запали свещ и ще бъде умен във всяко отношение. Сега не мисли.

Защо Господ създаде света? За глупавите – да се учат. Предметно учение е той. Какъв е смисълът? Глупавите да станат умни, лошите да станат добри, слабите да станат силни, сиромасите да станат богати. Затова е направен светът. Щом се постигне тая цел, какво ще стане със света? Щом мине зимата, ти няма да имаш нужда от твоето дебело палто, ще го хвърлиш и ще облечеш тънко – нищо повече.

Някои искат да знаят какъв е смисълът на живота. Какъв е смисълът? Има два смисъла. Да запалиш свещта и да изгасиш свещта. Смисълът на живота е да се родиш и смисълът на живота е да умреш – нищо повече. Някой казва: „Не ми е приятен животът“. Умри. Казва: „Приятен ми е животът“. Роди се, живей. Защо е създаден светът? Да се родиш и да живееш – нищо повече. Във всеки един момент имаш възможност и да живееш, и да умреш. И всеки човек или умира, или се ражда. Ти скърбиш и искаш да умреш, но дойдеш до едно място и казваш: „Не ми се умира вече!“ – искаш да живееш.

Радостта е продължаване на живота, а скръбта е скъсяване на живота. Радостта е разбиране на живота, а скръбта е неразбиране на живота. Злото е неразбиране на живота, а доброто е разбиране на живота. Разумността е разбиране на

живота, а неразумността е неразбиране на живота. Имаме контрасти. – „Какъв е смисълът на живота?“ Да го разберем! – „Как да го разберем?“ Трябва да станеш радостен. – „Как да стана радостен?“ Лесна работа. Гладен си – какво трябва да правиш? Ще ядеш. Жаден си – ще пиеш; уморен си – ще почиваш. След като си починеш, ще станеш, ще се облечеш, ще се наядеш и ще отидеш на нивата. И после, ще учиш в училището като ученик. После ще се върнеш и пак ще спиш, после пак ще се облечеш и т.н. И после?

Тогава ще се намерите в положението на онзи цар, който повикал всички свои поданици и им казал да му разкажат една приказка без край. Някои идвали, говорили, говорили, но все стигали до един край. Най-сетне един човек започнал една безкрайна приказка така: „Имало един велик цар в света. Той направил един голям хамбар – един километър широк, един километър дълъг и един километър висок и го напълнил с жито. Но когато съграждали зданието, оставили една малка дупка. Като го напълнили, дошъл един щурец, извадил едно зърно и го изнесъл през дупката. Дошъл втори път и изнесъл второ зърно...“. И т.н. Царят попитал: – „Ами краят?“. – „Чакай да извади всичките зърна!“ Изискват се хиляди години да влиза и да излиза щурецът, докато се изкарат тия зърна. Та казвам ви: не търсете приказки без край. Защото много пъти ще влизате и ще излизате през такава малка дупка, за да изкарвате по едно малко зрънце.

Сега да се върнем, ние се отдалечихме. Защо са богатите хора? Не питай. Защо ти си сиромах? Остави това. Ще кажеш: „Защото не съм богат“. Защо искате да бъдете богати? Какъв отговор ще ми дадете? Аз казвам така: Ти си сиромах, защото си нетърпелив! Ти си богат, за да се учиш как да даваш щедро и да имаш търпение. Като дойде някой при теб, ще иска пари и ти ще разглеждаш книжата му. Ти си един касиер на Бога! В богатството ще се учиш да бъдеш търпелив. При теб ще дойдат хора, които ще ти говорят и верни, и неверни работи – ще се научиш на търпение. Ония от вас, които сте сиромаси, за да станете богати, трябва да станете търпеливи. Които сте слаби, нямате сила – станете

търпеливи, за да станете силни. Невежи ако сте, за да станете учени, станете търпеливи! Трябва да имате търпение! Знаете ли какво нещо е търпението? Поне търпението на Епиктет? Аз съм казвал за него. Когато господарят му натискал крака, той казал само: „Ти губиш от това – ще го счупиш и не ще мога да работя“. И счупил крака му. Тогава този римски патриций се учудил на неговото голямо спокойствие, дал му една голяма сума пари и го пуснал свободен. Тогава Епиктет отива в Гърция, където написва много хубави книги. И не е бил християнин.

Вашето положение не е по-лошо от това на приведения зет. В света най-лошо е положението на приведения зет. И най-лошо е положението на приведената снаха. И когато някой ми говори за лош живот, аз подразбирам приведения зет или приведената снаха. Като влезе вкъщи една снаха, всички – свекърът и свекървата – започват да ѝ заповядват и тя се намира в небрано лозе – кому да служи? Тя седи, седи и най-после каже: „Да махнеш майка си и баща си, и братята си! Ние двама с теб да останем да живеем“. Ако имате снаха, какво трябва да ѝ кажете? Когато момата се жени за един момък, да го пита: „Ти имаш ли майка? Тогава не се жени. Когато тя умре, ела при мене. Братя и сестри имаш ли? Когато те измрат, тогава ще дойда и ще се оженя за теб“. И при приведения зет също е така. Да си приведен зет при едного – разбирам, но да си приведен зет при всички – то е много мъчна работа.

Ще превеждате закона. С този характер вие искате да срещнете Христа и да живеете с Него. Как ще живеете с Христа? Ако отидете при Него, Той ще ви прати на Земята, между най-лошите хора, да им проповядвате. Те ще ви плюят, а вие ще кажете: „Защо не ни остави на Небето, а ни проводи за такава тежка работа тук?“. Някои от вас сте пратени. Вие въздишате и казвате: „Кога ще видим Христа?“. Аз не считам, че това е истинска любов. Вие търсите един спокоен физически живот. Всеки един от вас може да го има. Няма мъчнотии в света, които да не могат да се уредят. Пуснете голяма змия в една стая – тя ще се разшава и всички ще избягат. Влиза един адепт, който разбира за-

кона на змиите и знае какво да им каже; веднага понижава температурата на 25 градуса под нулата и всички змии се вцепеняват. И той започва да ги пипа. Знание има човекът.

Срещнеш някой лош човек – не му давай топлина. На лошия човек – никаква топлина, а студ – минус 30 градуса. Ако още мърда – минус 45 градуса. Ако още мърда – минус 50-60 градуса. И като се спре, можеш да го пипаш. А на добрия човек ще му даваш малко топлина. Доброто ще го освобождаваш. Ако не освобождаваш доброто, добрият ще ти стане враг. Лошият, ако не го обуздаваш, ако не го ограничаваш, ще ти стане враг. Тогава – ограничи лошия човек, за да ти стане приятел. Освободи добрия човек, за да ти стане приятел. Това е философия. Можете да отидете при лошия човек, но никакви пари не му давайте, нищо не му давайте! А пък на добрия давайте. Колкото повече дадеш нему, толкова по-добре. Всичко му давай – пари, книги – всичко му давай! От лошия всичко вземай. Този закон можете да го приложите спрямо вашите мисли, чувства и постъпки. От някои лоши мисли всичко вземете, а пък на някои добри мисли всичко давайте! Това е наука. Вие сега мислите много физически.

Христос иска да влезе във вас. Но Христос няма да дойде сам, Той ще прати работници. Какво ще търси във вашия неуреден свят? Това значи, някой път, тъкмо сте мели къщата и мирише на прах, да дойде някой да диша праха. Вие не сте проветрили още, не сте изчистили – няма да дойде. Трябва съвсем да сте проветрили къщата си, та като дойде някой, всичко да е чисто, да няма никакъв прах. Като дойде Христос, мислите ли, че Той ще седи при вас? Вие искате да Го заставите да бъде добър. Господ живее само при смирените, при горделивите хора Го няма.

Това е морализиране сега, това не е наука. Наука е това, което човек може да направи в даден случай. Има много работи, които вие можете да ги направите, а чакате някой да ги направи заради вас.

Вие казвате: „Ако бъдем добри...“. Как ще бъдеш добър? За да бъдеш добър, за да бъдеш приятен на един французин

например, трябва да му знаеш езика и да му кажеш нещо много хубаво. Ударения има там. А не само така, да говориш. И на английски език също има ударения. Някой англичанин може да говори малко грубо, но французинът е тъй деликатен! Ще каже: „O, Madame! Qu`est-ce que c`est?“. Снощи имаше концерт. Идва един, говори френски, приказва с една дама; поклони ѝ се, целуна ѝ ръката. Това е учтивост! Иска да каже: „На ваше разположение съм“. Тя го погледна, той ѝ се поклони, смирение прояви. Ако беше я погледнал надменно, съвсем друго щеше да бъде.

Вие говорите на един остър език и искате да получите в отговор добро отношение. Мекота се изисква в мисълта. Мекота нямате. Като отсъства мекотата, сме много жестоки. Когато направим погрешка, сме много меки, а щом видиш някоя погрешка у някого... А тя е същата твоя погрешка. Той още не вижда своята погрешка. Аз съм забелязал, че много хора, като говорят, изяждат *а*, или, като пишат, няма го *ер*. Има желание да го пише, но го изпуска; или не поставя запетаята, точката, двоеточието. Две точки се слагат там, където се изброяват предмети. Точка и запетая се поставя при голям период. Точка – при завършване на една мисъл. При запетаята има спиране, а при точката – по-голямо спиране. В старите езици, в еврейския например, няма никакви запетаи, никакви точки. Там няма и гласни. Гласните отпосле се слагат, когато се чете, когато се изговаря.

Сега, какъв беше предметът? Челото значи мисъл. Носът значи чувство. Брадата значи постъпка. Това са естествени неща. Всеки път, когато вие си пипате челото, носа, брадата, това ви казва: „Мисли! Чувствай! Постъпвай!“. Всеки ден, понякога по десет пъти, Невидимият свят ще ви дава подтик към мисъл, ще ви заставя да мислите. Той ще ви казва: „На свят мисли. На свят чувствай. На свят постъпвай“. Изпотил си се – избършеш челото си. Хване те хрема – хващаш носа си. Хремата какво показва? Причината на хремата е в сърцето. Имаш главоболие – причината е в ума. Работите не вървят добре – причината е в брадата някъде, в горната, в долната челюст.

Някой те напада: „Ти си такъв! Ти си онакъв“. Искаш да му отговориш. Ти седи смирено и мълчи! Ти си псевдоним – какво от това, че ти говори онзи? Казва ти: „Ти си говедо!“ – „Ти си второ.“ – „Какъв неразумен човек си ти!“ – „Ти си втори.“ – „Какво магаре си ти!“ – „Ти си второ!“ Не – ти си един мъдрец, както и аз. И двамата сме загазили. Магаре – *Маг хахарец*! Ти осъждаш магарето, а пък се качваш на него. Каква е тая философия? Ако магарето е глупаво, защо се качваш на гърба му? Ако този вол е невежа, аз никак няма да се возя на волска кола. Този вол може да бъде условие, при което да живееш. Ако вие се качите в мисловния или в причинния свят, ще видите, че волът представлява едно разумно същество; ангели са те, които имат един отличен ум, разрешават такива задачи, които и най-големите философи не разрешават. Горе са много умни воловете, а долу са много глупави. Защото са дошли да свършат една работа. Те не искат да мислят, те казват: „Когато свършим нашата работа, тогава ще мислим. Сега другите да му мислят, ние – каквото ни заповядват“. Те орат, турят си врата в хомота, отиват в дама. Като си свърши работата, когато умира, волът казва на господаря си: „Господарю, аз вече в хомот не турям врата си, в дама не влизам, с рало не ора – свободен съм, отивам там, отдето съм дошъл“. Благородни същества са воловете, магаретата. Един човек ще ти слугува, но ще каже: „Плати ми сметката“. Къде е доброто на човека? На вола никаква сметка не даваш, само малко слама. Следователно Бог направи животните предметно учение, за да се учите на смирение от тях – от воловете, от конете. Змиите и всички други животни са предметно учение. Тия характери, които имат сега, са вторични, те отпосле ги добиха.

И при човека не е такъв характерът, какъвто беше първоначално. Той е вторичен – човек го получи извън Рая. В Рая той беше в отлично състояние, той имаше най-сладкия език, който някога сме слушали. Когато говорим най-хубаво – това е райският език. Някой път имате райския език, а този език, който сега говорите, той е извън Рая.

Какво научихте сега и какво остана неразбрано? Аз говорих повече, отколкото трябва. На мен нищо няма да пла-

тите, но за осветлението ще се плати. Понеже съм говорил повече, съжалявам, че ще плащате за светлината; и повече въздух е влязъл тук – и за него ще плащате. Какво ви трябва сега? Какво искате?

Едно ви трябва на всички вас: да приложите търпението при големите богатства, които имате. Приложете търпението при голямата сила, която имате! Приложете търпението при голямото знание, което имате! Приложете търпението при голямото добро, което имате! Всички сте много добри хора – богати, силни, учени, добри. Но едно ви само не достига. Христос каза на богатия: „Едно ти не достига“. Кое? Как е изложено там? Той не беше готов да се откаже от богатството. Този богат човек нямаше и търпение. Христос му каза: „Ела, та Ме последвай, ела при Мен.“. А той нямаше търпение да ходи, да се връща вкъщи, да раздаде имането си и да Го последва. Той си казваше: „Какво ще науча от Него? Нищо няма да науча“. Търпението е най-хубавото състояние, което човек може да има на Земята. То е основата на живота. Богатство без търпение не може. Сила без търпение не може. И мъдрост, знание без търпение не може. И доброто не може да се прояви без търпение.

Как може да ме обиди някой? Да кажем, че две сестри се карат. Ако аз взема страната на едната, тя ще ме обикне, а другата ще се докачи. Може ли да не обидя и двете? Може.

Чука един на вратата ми. Виждам го, че се е разгневил. Излизам и му казвам: „Извинете, че ви държах много на вратата. Заповядайте вътре“. И се сменя неговото състояние. Казвам му пак: „Малко съм муден, ще ме извините. Не трябваше да ви държа толкова време на вратата, не е хубаво. Уронва се престижа на човека. Още докато хлопа трябва да му отворя. Вярвам, че няма да ми вържете кусур за това. Вие сте разумен човек и вярвам, че разбирате“. Когато някой хлопа, ти не се обиждай. Не му казвай: „Какво си захлопал!“. Той да хлопа, колкото иска. А пък ти, ако се обидиш, ще се извиниш. Ти не трябваше да го оставяш да хлопа на вратата. Още като го видиш, преди да е потропал, трябва да отвориш вратата. Умният човек така прави.

Сега, приложението къде е? Вие всички имате християнското търпение. Каква е разликата между светското и християнското търпение? Някой път трябва да ви говоря за психологията на търпението. Много работи се говорят в света, които нямат приложение. Представете си, че онзи човек, който идва да хлопа на вашата врата, ви смущава. Вие седите и сте замислен, неразположен сте, недоволен сте от живота, понеже нямате средства. Но този човек, който хлопа, идва и ви носи 20 000 английски лири. Ако разберете това, веднага ще станете и ще отворите, и ще бъдете весел. Вие не разбирате още живота. И най-лошият човек, който се приближава до вас, ви носи несметно богатство. Той е проявление на Бога. Вие имате да научите нещо от него. По човешки да говоря. Може той, като дойде, да иска да вземе нещо, може понякога да има слабост и да каже: „Можеш ли да ми дадеш половината от богатството си?“. И вие може да се скарате, може да кажете: „Той иска да ме подяде. Той иска да му дам половината“. За мъдреца, който разбира, добрият и лошият са еднакви. Един човек в едно отношение е лош, а в друго отношение не е лош. Лошият за вас, за други не е лош, добър е.

И тъй, приложението в практическия живот седи в следното. Не мислете, че в света има излишни хора. Всеки човек, който стане излишен на Земята, веднага го извикват в Небето. А който не е потребен при вас, той е потребен на Бога. Разглеждайте нещата от Божествено гледище. Двама души се карат – казвам: много сладко си говорят. Двама души, които се карат, след време ще станат най-добрите приятели. Българите имат поговорка: „Ако искаш един турчин да ти стане приятел, набий го“. Щом го набиеш хубаво, онзи те признава за герой и ти става приятел. Това, което спаси Георги Димитров, беше неговата смелост. Хитлер се възхити от него. Във вестник *Мир* пишеше: “Хитлер каза, че този герой заслужава да бъде освободен”. Смел човек, не е страхлив. Георги Димитров казал: „Вие, германците, когато се биехте с римляните за своята свобода, ние бяхме най-културният народ, носехме култура на света. Искате да ме съдите. Аз съм българин. Свободен човек съм, трябва да си

изкажа мнението. Вие мислите, че като сте германци, сте културни. Това не е култура!“. И Георги Димитров направи паралел, че това, което е казал той, това е казал и Хитлер. Тогава Хитлер казал: „Да си върви! Той прилича на мен.“ Писанието казва: „Бог помага на смелите хора“. Не пред слабия, но пред силния човек ще кажеш: „Ти знаеш ли, че Бог ме е създал? Махни се от пътя ми! Сега ще ти покажа, че съм силен“. Иди, хвани го за ушите и го поразтърси малко. Ако имате силна, концентрирана мисъл, като срещнете една мечка, тя ще се парализира, няма да се мръдне. Ако мисълта ви е по-слаба от мечката, тя ще ви повали и ще ви тъпче. Тогава – по-добре горе, на крушата.

Всички сте богати, всички сте силни, всички сте разумни, всички сте добри – трябва ви малко търпение. Една кибритена клечка ви трябва. Едно малко усилие: да вземете кибритената клечка, за да запалите огън, да си сварите ориз и да го изядете – нищо повече. За следния път искам следното: едно изложение върху търпението. Две сестри могат ли да ми представят предметно учение за търпението? Как бихте направили едно такова изложение? Дайте ми един проект на изложението.

Седят двама души: един светски и един духовен. Светският обвинява духовния, казва му една лоша дума. Духовният изважда един наполеон и казва: „Благодаря ти, на толкова оценявам твоята дума“. Онзи му казва втора дума, трета. За всяка дума другият му дава по един наполеон. Като дойде до 20 наполеона, той се спира и му казва: „Втори път, като се нуждаеш от пари, можеш пак да говориш и ще получиш същото“. Тогава онзи го хваща за ръката и му казва: „Много добър човек си бил!“. Човекът плаща за всяка лоша дума по един наполеон. Колцина от вас бихте платили в този случай? Да кажем, че за всяка обидна дума, която ви кажат, плащате по един лев. За 100 обидни думи – 100 лева. Вие, които плащате парите, се отличавате с търпение. Давате един лев, втори, трети и пр. Бих ви дал един метод, но не бихте го изпълнили. Бих ви казал: всеки да си носи в джоба по сто лева дребни, и обиди ли те някой – плати му, обиди те друг – плати му! Не разполагате с толкова? Ако ви давам

този опит, може да дадете и хиляда лева. Едните ще спечелят, а другите ще изгубят. Добрите ще спечелят, лошите ще изгубят. Тогава излиза, че които търпят, са лоши, понеже те ще дават. Ще се откупват. Който дава, той е по-силен.

Аз съм разрешил този въпрос. Който идва при мен, аз не му казвам: „Какво хлопаш? Защо ме безпокоиш?“. Не. На тази сестра, която хлопа, ѝ давам нещо, и се свършва работата. Идва една сестра и хлопа. Питам я: „Какво искате?“. – „Искам да бъда назначена чиновничка!“ Казвам ѝ: „Вървете си. Ще ви назначат“. Няма да ѝ кажа, че нямам време, че не съм разположен. Някой ми казва: „Много сте добър“. Сега имам 5 лева, ще ти ги дам. Когато имам повече, ще ти дам повече. Давайте! Как? Без колебание!

На мен са ми чели такива молитви. Богат съм с опитности. Казват някои: „Несправедлив си. Не постъпваш право. Спрямо мен, не си както спрямо другите, не обичаш да постъпваш право“. Казвам: Правилата са такива. Първата буква *Л* е по-голяма от другите *л*, защото е в началото, там започва изречението. Една сестра казва: „Спрямо някои си много любезен. Несправедлив си“. Казвам: „Сега уча справедливостта“. Права е тя. И аз да бях на нейно място, с нейните разбирания, и аз щях да постъпя така. Кой човек е несправедлив? Казва някой: „Ти не се отнасяш добре. Боли ме кракът, другите лекуваш, а мен си оставил да боледувам“. Питам го: „Къде е болката?“. Духна – и кракът му мине. Казвам му: „Друг път, като ти заболее кракът, ела, пак ще ти помогна“. Всички противоречия в живота произтичат от това, че човек не е внимателен. Човек трябва да бъде много внимателен. Понякога си казвам: няма какво да се сърдя на човека, че ме безпокои. А понякога не могат да ме безпокоят, защото знам закона. Идва ми някой насреща да ме безпокои за пари и аз ставам невидим. Той ще дойде в стаята, но преди да е дошъл, замина някъде.

Понякога съм решен да си стоя в стаята – той ми хлопа, аз стоя, за да се уча на търпение. Той удря, аз търпя. Той удря, аз търпя. Той ми казва: „Много лош човек си“. Пак търпя. И след като си замине, пратя някого, да му даде една торба... После ще каже: „Вашият Учител нищо не знае.

Колко пъти съм го ругал“. Други казват: „Като художници отидохме при него да му искахме пари, уж да пътуваме. И той даде пари, а никакво пътуване нямаше“. За мен е безразлично. Аз искам да се освободя от една беля – нищо повече. Дали ще пътуват, или не, дали ще ядат, или не – за мен това е безразлично. Аз, понякога като давам, искам да се освободя от една беля. Казвам: не съм банкер, нямам пари. Банките не са ми дали парите ми, длъжниците ми – също. Някой ми дължал – сегиз-тогиз ще ми дава по 100 лева. Но като се явят десет души и искат по 100 лева, кому да дам? Сега изучавам това изкуство. Ако длъжниците не ми дават, от друго място трябва да намеря пари. В земята има заровено злато.

И тъй, всички ще имате разположение. Бог изисква да бъдем умни. Аз по някой път си казвам: какво вдигаш шум? Хиляди години Господ търпи тия хора, праща им благословение, какво има да се гневиш и да не ги търпиш? Ще се уреди тая работа. Ще се уреди, но трябва да работиш.

Сега, разбрахте ли най-важното в лекцията? Кое е най-важното? („Търпението.“) Търпението значи: в дадения случай да знаеш, че този човек, когото ще търпиш, носи едно богатство. Да си вземеш това богатство и да му благодариш. Ако не съзнаваш това, ще изпаднеш в противоречие. Всеки човек, когото срещнеш, ти носи известни блага, независимо дали го съзнаваш, или не. Ти ще му повлияеш и той ще ти повлияе. Ако разбереш, това ще ти донесе радост, ако не разбереш, ще ти остави скръб. Що е скръбта? Срещнал си някого, когото не си разбрал. Радостен си – срещнал си някого, когото си разбрал. Следователно, когато ти говорят, разбирай добре, за да имаш радост. Скръбта се дължи на неразбраните работи.

Божият Дух носи всичките блага на живота. (3 пъти)

17. лекция, 15 януари 1936 г, София, Изгрев, 7ч. 20 м.

ПЕТТЕ ВРАТИ

Отче наш

Прочетоха се темите: *Предназначението на човешките ръце*. Някои са писали, че предназначението на човешките ръце е да реализират Божията воля. Този, който е писал така, по-добре е засегнал въпроса. Може да се пише много върху ръцете.

Питам: от какво произтичат несъобразностите в живота? Да кажем, че имате някакво неразположение, минава ви някоя лоша мисъл при сегашното ви състояние, или някое лошо желание, или направите някоя микроскопична лоша постъпка. Понякога се запитвате: „Откъде е това?“. Когато грешният прави някое престъпление, ние намираме причините, обаче някой път лошите мисли, лошите желания минават през ума и на един светия. Тогава какво ще кажете? Има и случаи на същества, които са били ангели, в една възвишена чистота и разбиране, и по някои съображения напускат своята чистота, напускат Небето и влизат в едно стълкновение.

Вземете очите за пример. С очите виждаме. Те са едно велико благо, най-великото благо, но много страдания на човека произтичат от очите му. Вземете ушите. И те са сетива. Те са повод за знания, но и за много нещастия. После – вкусът и пипането. Всички тия сетива са пътища, през които нещастията идват на Земята. Зърнал си нещо, видял си нещо – това е причина за твоите страдания. Ти вървиш по пътя, нямаш никакво страдание, но видиш някой човек, облечен хубаво, и веднага направиш сравнение между себе си и него – и ти става мъчно. Виждаш, че твоите дрехи са по-вехтички, а пък неговите са по-нови. Слушаш някой оратор, той говори хубаво, но като излезеш вън, на теб ти стане мъчно, че ти не можеш да говориш като него. Или вървиш и видиш, че някой човек е седнал и яде нещо хубаво, някоя печена кокошка... Аз ви говоря за неща, достъпни за вас.

Казвате: „Защо да се говори за кокошки?“. Понеже това е една достъпна идея. Кога е влязло в мода да се ядат печени кокошки? Някой път можем да се спрем върху произхода на това. Като един исторически факт – кой е бил първият гениален човек, който е започнал да яде кокошки? Най-първо поводът за опичането на една кокошка не е бил ни най-малко лош. В началото е нямало никакво престъпление. Ти надзърнеш в някоя каса и видиш, че има пари; но след време от това гледане започва една мисъл и се впрегнат всички чувства; и ти най-после извършиш нещо, което хората смятат за неразумно.

Вземете съвременната техника. С нея се създават някои удобства, но какви нещастия могат да станат. Например с машини, които се карат с пара. Не че онзи, който е направил машината, има за цел това; той е направил машината за подобрение на положението на човечеството. Но тая машина може да се пръсне и може да убие един, двама, десет души. Кой е виновен? Значи съществува една възможност в машината да направи едно престъпление. При какви условия? Ако онзи, който кара машината, допусне по-голямо налягане на парата и външната обвивка на котела не може да издържи, парата не излиза по обикновения път и котелът се пръска. А знаете ли какво значи да се пръсне котелът на една парна машина? Цялата гара ще хвръкне.

Вие питате: „Защо е така?“. Ще мислиш защо е така. Ти си ограничил парните капки, ти си ограничил тяхната свобода и следователно в тях има едно желание да извоюват онова, което са изгубили. Ти си ограничил парата, а тя иска свобода – и пръска котела. Какво ще стане, като се освободи, тя не му мисли. Какви са били намеренията на онзи, който е събрал парата?

Казваш: „Защо Господ направи света така?“. Дай ми един план как трябва Господ да направи света. Очите на човека му бяха потребни, но щом има очи, има възможност да греши. Ушите му бяха потребни, понеже ако нямаше уши, не щеше да добие знанието, човешката реч. Можеше да няма уши, но тогава щеше да дойде по-голямо зло. Да кажем, че ти си една реалност без очи и уши. Как се живее без очи

и уши? Без очи ще направиш по-малко престъпления, отколкото с очи, но пак ще ги направиш. Сляп си, вървиш и бутнеш един човек, който пада и умира. Казваш, че не си го видял. Това е неумишлено престъпление, но това не е извинение. Онзи, който има очи и е извършил престъпление, това е вече умишлено, той още повече няма извинение. Можеш да извършиш престъпление и без да имаш уши. Глух си; иде зад теб една каруца, ти нищо не чуваш. Викат ти: „Ще те прегази каруцата!“, но ти нищо не слушаш. Кои са причините за неслушането?

Причините съществуват, те са се зародили преди хиляди и милиони години и сега се проявяват. Какво трябва да правим? Има един атавизъм в човека. Ти си вегетарианец, но атавизъм има в тебе – да ядеш месо. Сега минаваш за въздържател и не пиеш вино, но опиването го има у насекомите още преди милиони години. А преди мухите има още друга, по-дълга история, но да почнем от тях. Най-първо мухата е дошла до един плод, от който е яла, но тя не е знаела, че този плод може да ферментира и че има ферменти, които опиват. Човешките мисли – също, колкото и да са фини външно, както и човешките чувства – те са изложени на едно малко окисляване, на ръждясване.

Всякога може да стане една малка, микроскопична промяна в чувствата. Тази промяна показва, че човешките чувства са неустойчиви. Щом се изменят чувствата ти, това показва, че ти си неустойчив, седиш на една почва, която е неустойчива. Тогава трябва да вземеш мерки, защото ще дойде време, когато цялото здание, в което седиш, ще рухне. Може би сега, в дадения момент, няма да рухне, но след 10-20-500-1000 години може да рухне. Може също и някоя твоя мисъл да ръждяса.

Сега у вас се ражда мисълта: „Не може ли другояче?“. Каква е възможността за другояче? Защото не можем да говорим за неща, които не знаем. Не можем да говорим за неща, които не разбираме. Това, което не разбираш, значи никога не си го опитал. Това, което никога не си опитал, не можеш да говориш за него. Но за това, което веднъж си опитал, можеш да говориш.

Има хора, които обичат да крадат моми. Младите момци обичат да крадат моми, старите нямат този навик. Има хора, които крадат книги. Колко пъти в някоя библиотека в чужбина открадват някои ценни ръкописи! Една свещена книга също може да бъде открадната. Английското библейско дружество издало Библията на турски. Изпратили книгите в Цариград. На митницата, турците, като ги видели, изпокрали всички Библии. Този чиновник взел, онзи чиновник взел по една Библия... И колкото турци са се обърнали към християнството, то е било от откраднатите Библии. Изчезнали са Библиите, но тия, които са ги чели, са се обърнали към Христа. Питам сега: къде е престъплението? Ще кажете: „Изпокрали са Библиите на Библейското дружество!". Като са ги изпокрали, какво лошо стана? Кражбата е по-малко зло от благото, което е станало – обърнаха се хиляди турци към светлината.

Библейското дружество изгубило 100-200 000 или 1-2 милиона лири. Какво са 2 милиона при такова голямо благо? – „Но правда трябва да има! Не трябва да се краде!" Съгласен съм. Онзи човек, който първоначално се е научил да краде, е започнал с много добри намерения. В началото човек е имал много благородни чувства, като е дошъл при кокошката. Галел я е, хранел я е, приятно му било. Като снесла кокошката яйца, той гледал, гледал – нещо бяло. Казал: „Чакай да видим". Пипнал го с ръката, помирисал го, вкусил го – искал да знае какво е това нещо, което кокошката е направила. Ученолюбив човек бил той. После казал: „Чакай да го посварим, да го опитаме". И научил се да яде яйцата. Но искал да знае какво има в кокошката, което снася тия яйца. Значи първоначално не е било така, както сега, но с много научна цел, за Божия слава човек е започнал да яде кокошки.

И вие сега – седите и сте недоволни от живота. Някой от вас е недоволен, че не е здрав; друг е недоволен, че не е учен. Някой е недоволен, че не е добър; друг е недоволен, че не е силен. Всички имате разни видове недоволство. Недоволен е някой, че не е красив; друг – че не е практичен, казва: „Не съм учен, не ми стига умът, не зная как да направя това. Аз съм будала". Хубаво, ония, които не са будали,

те са вълци. Които са малко будали, те са тревопасни, а пък които са умни, те са птици.

Сега, изводът. Ще преведете това. Вие искате на основата на вашия настоящ живот да дойдете до разбирането на Божиите пътища. Трябва да се върнете и да изучавате всички ония скрити атавизми, които пораждат престъпленията. Има много работи скрити във вас. Има хиляди, милиони престъпления, скрити във вас, за които Господ не ви е съдил. И понеже Той не иска да ви съди, пратил ви е на Земята, за да ви хване тук. Той не казва, че сте направили престъпление, но ви е турил да се проявите. Той казва: „Вие това направихте ли го?“. Казвате: „Не го направих“. Той знае, че сте го направили. Той ще ви постави в живота и ще го направите втори път, трети път, и пак ще се оправдаете, че не сте вие причината, а еди-кой си. Питам: първата жена, която яде ябълката – мислите ли, че тя за пръв път направи това престъпление? Тя правеше тия престъпления из цялата райска градина. Види някоя круша, ябълка – и я откъсне; тук откъсне, там откъсне – и яде. Откъде дойде престъплението? Като видя красивата змия с хубавите люспи. Хайде да ви я опиша. Тя била с много пъстри, златни люспи. Обвила се около дървото и започнала да говори на нейния език. Ева се зачудила – как тая змия може да говори на райския език. Попитала я: „Как си дошла тук?“. – „Дойдох да видя какъв е вашият свят. Но вие, учените хора в Рая, обръщали ли сте внимание от хигиенно гледище каква тайна се крие в този плод?“ Ева погледнала ябълката и казала: „Чакай да ѝ видя вкуса“.

Първо, прегрешението на Ева беше в това, че тя седеше в един възвишен свят и мърмореше: „Дотегна ми да живея в този свят, колкото и да е хубав. Искам да сляза в един свят с по-голяма широта“. Тогава Господ я изпрати в света на Адам, той да я възпитава. Той беше първият директор на един пансион и Господ прати дъщеря Си да я възпитава този директор, като му даде наставления: „Тя е доста умна и разумна. И като завърши училището, ще я назнача на някаква работа“. Адам, като я погледнал, казал: „Има нещо да стане“.

Казвам: това, което Адам направи, вие вървите сега по същия път. Вие седите тук, близо един до друг, побутне ви

някой и веднага, по някакъв атавизъм, ставате недоволен. Ако до вас седи някой болен, на вас ви е неприятно. Седи една стара сестра. Много е благочестива, всякога за Господа мисли. Тя мисли, че е изправна и че не е като другите, но като дойде някой красив брат и седне до нея, тя го погледне, после погледне настрани, и си казва: „Мъж имам, стара съм“. В какво седи престъплението? За в бъдеще има да правим тия престъпления. В дадения случай, в това, че той е седнал тук, няма никакво престъпление, но има една микроскопично малка възможност и ако тя не се избегне, има опасност да стане някоя голяма катастрофа в бъдеще.

Една капка не може да направи нищо, но като се събират хиляди капки на едно място, могат. Първата капка е един повод, но събрани хиляди, милиони капки на едно място, като им се даде известна насока, те могат да извършат престъпление. Ако едно желание в тебе се увеличава, увеличава, това увеличение ще произведе една постъпка, която е престъпление. Следователно, като дойде едно желание, какво трябва да правиш? Този младият момък не иска да те изкушава. И той не се изкушава. Седнал е при теб и си мисли: „Тая калугерка пак е седнала до мен. Нямаше ли някоя млада сестра?“. А тя си казва: „Много хубаво стана, че Господ го изпрати при мен“. Старата сестра какво мисли и той какво мисли! Вътрешни разсъждения. Никой отвън не знае какво става отвътре. Те си приказват за Бога, за ангелите, за Небето, но в душите на двамата текат два различни процеса. Той си замине, а тя до вечерта все поглежда, представя си го, че е до нея; ходи, погледне се в огледалото и казва: „Стара съм“. Изкушение е това.

Така е и за яденето, и за парите, и за службата. Навсякъде може да има един малък повод за изкушение. Кажат ти някоя дума, а ти казваш: „Защо ми я казаха?“. И повтаряш думата, и в теб се зароди едно лошо чувство. Казваш: „Аз ще му кажа, че не е така, както той мисли“. И започва спор. Мнозина искате да влезете в другия свят. В другия свят можете да влезете, но трябва да бъдете умни. С това съзнание, което имате, ако отидете в другия свят, някои от вас нищо няма да видят, защото, ако видят нещо, ще паднат в изку-

шение. Онзи свят е красив, но и в най-красивия свят има възможност за престъпления. Ако влезете в умствения свят, не можете да направите физическо престъпление, но ще можете да направите умствено престъпление. Ако влезете в духовния свят, в света на чувствата, и там не можете да направите физическо престъпление, но можете да направите престъпление в чувствата. Всяко горчиво чувство е едно престъпление. Всяка лоша мисъл е повод за едно престъпление. Всяка лоша постъпка на физическото поле е повод за друго действие, което не е хармонично. Какво трябва да направи човек? Казвам: вие с никакви закони не можете да ограничите човешката мисъл. Един човек, който има очи, как ще го ограничиш, как ще му кажеш да не гледа? Той ще гледа.

Злото и доброто са неща външни. Човекът е онова, което съзнава в даден случай, че нещо е зло или добро. Човек показва, че е добър, като поддържа доброто, показва, че е лош, като поддържа злото, но самият човек не е нито в доброто, нито в злото. Доброто и злото са само пътища, те показват пътя на човека, за да добие той съзнание, че е човек и че може да прави разлика между добро и зло.

Най-първо трябва да разглеждате вашите мисли. Някой път вие ще се уплашите от мислите си. Дошла някоя лоша мисъл и вие започнете да се безпокоите. Но в дадения случай тази мисъл е само като една кибритена клечка; в тази кибритена клечка седи една възможност да запалиш огън – да направиш едно добро, но с нея можеш да направиш и едно зло. Това зло можеш да го направиш съзнателно, а можеш да го направиш и несъзнателно. Ти можеш с нея да запалиш една плевня или да запалиш и изгориш цяла къща. А с този огън можеш да направиш и хиляди добрини, да го впрегнеш на работа. Зависи как ще употребиш клечката.

Следователно в човешкия ум и в човешкото сърце всякога има различни възможности. И там е човекът. Човек е онзи, който разбира възможностите. В дадения случай човек е онзи, който знае как да употребява клечката. Той трябва да знае, че с тази клечка в едно направление може да направи зло, а в друго направление – добро. Може някой да се спре върху философията: „Не може ли по друг начин?“. Може, но в дадения случай какво трябва да се прави?

Всички вие трябва да бъдете господари на всички свои мисли. Всеки ден ви се дава възможност, изпитват ви. Това, което прекарвате в живота си, е едно изпитание. Бог постоянно изпитва сърцата и умовете на хората. Той е поставил при теб една красива жена, дал ти е пари, турил е човешката слава – много работи. Той ще те прекара през всички пътища, за да опита ума ти, сърцето ти – доколко разбираш законите, които Той е положил. В малките работи е това. Вземете една котка, тя никога няма да се изкуси да яде жаби; дойде жабата – котката ще я побутне и ще я остави. Защо? Една змия обаче, като види жабата, изкушава се – хване я и я нагълта цялата. Защо котката не се изкушава да изяде жабата, а змията се изкушава? Но ако на котката ѝ дадете една птичка, веднага ще дойде изкушението. Така че, ако при жабата не се изкушавате, при птичката се изкушавате. Ти казваш: „Аз съм силен, не се изкушавам“. Казвам: при жабата си силен, няма да се изкушиш, но при птичката ще изгубиш своето равновесие. Какъв е изходният път, какво трябва да прави човек?

Във въздуха, който дишате, в хигиенично отношение има всички възможности да оздравеете и да се разболеете. Много болести се предават чрез въздуха; много болести се предават чрез водата; много болести се предават чрез храната; много болести се предават чрез пипането. Може една болест да се предаде чрез обонянието. Много болести се предават чрез гледането. Някой път ти може да погледнеш някой болен човек и да заболееш. И едно добро може да се предаде чрез твоя поглед. Да ви приведа един пример.

Христос виждаше състоянието на Петър, когато той му каза: „Господи, всичките да се отрекат от Тебе, аз съм готов да положа живота си за Тебе. Имам характер, не съм аз от ония Петровци! Аз съм смел, мога да воювам“. За да го опита, казва му Христос: „Преди да пропее петелът, три пъти ще се отречеш от Мене“. – „Как?! Аз да се отрека?“ – „Три пъти ще се отречеш.“ Някой от вас може да каже, че Христос е внушил на Петър, че ако Той не беше му казал това, онзи не щеше да се отрече. Христос му каза, че три пъти ще се отрече, но не му каза начина, Петър не знаеше по кой начин. Петър не попита: „Като се отрека, какъв цяр има за

това?“. Никак не помисли за цяр. А Христос беше му приготвил един цяр. Той предвиди работата. Какъв беше този цяр? Отрече се Петър, както знаете, и после на третия път, Христос го погледна. Онзи поглед беше целебен. Като го погледна, в Петър дойде съзнанието. Той осъзна, той видя къде седеше причината.

Петър беше смел, но от онези смели хора, които са смели, когато имат пари в джоба си, когато имат нож запасан, когато са на власт – много са смели тогава. Но вземете им парите и другите работи, ограничете ги, и те стават крайно страхливи. Ти не трябва да уповаваш на условията. Трябва да знаеш как да ги използваш. И при липсата на тия условия, пак не трябва да се обезсърчаваш. При малките възможности, пак не трябва да се обезсърчаваш.

На Земята всякога съществува една малка възможност, ако съзнанието ти не е будно, да си създадеш едно голямо нещастие. Може един човек да е дошъл да ти направи едно голямо добро. Може с това добро, което искаш да ти направи, той да ти създаде едно голямо зло. Представете си, че един човек ви е донесъл една топла пита, но наблизо има разбойник, който е гладен. Разбойникът вижда, че си доста силен и за да ти вземе питата, тегли ти един куршум и те утрепва. Ако онзи не беше ти донесъл питата, ти щеше да бъдеш жив. Той е имал добро намерение, но заради тази пита разбойникът те убива. Могат да ти дадат 20 лева и за тези 20 лева да те убият. Често стават сега такива убийства. После, може в някои случаи да се зароди едно състезание. Можете да забележите това при малките деца: като стане да декламира едно дете, след него ще стане и друго. То е хубаво. Но ако детето влезе в една градина и вземе една ябълка, и другото ще влезе. Както за доброто, така и за злото се състезават. Едно дете може да даде повод на 100 деца да направят нещо. Първото няма да го направи майсторски, а най-последното ще го направи най-майсторски.

Никога не допускай в себе си едно изкушение! Най-малките изкушения в света са най-опасни. Ти допускаш например това изкушение: „Този брат или тази сестра ме обиди“. Една малка мисъл. Ти казваш: „Не трябваше да го каже това“, или: „Не трябваше да ме погледне така“. Става въпрос

за погледа. И ще се зароди цял един процес, че този поглед някак си бил накриво, и ще се зароди омраза.

Има четири вида погледи: един, който ражда раздори; друг, който ражда съблазън; трети, с който човек се подхлъзва, и четвърти, с който човек отива към Бога. Трите вида погледи могат да ни отклонят от правия път и да ни турят в съблазън. Само един поглед съществува, който може да ни вкара в правия път. Три възможности има.

Да кажем, че вие задавате въпрос: „Защо Господ ме направи грозен?“. За да не грешиш. – „Защо ме направи сприхав?“ За да не грешиш. – „Защо ме направи богат?“ За да грешиш. Защо те направи силен? За да грешиш. Защо те направи светия? За да грешиш. Защо стана грешник? За да се изправиш. Защо направи това прегрешение? За да познаеш слабостта си. Ти казваш: „Другояче не може ли?“. Кой е другият начин, кажете вашия проект. Някой идва при мен и казва: „Твоят модел не е хубав“. Казвам му: „Много добре, направи по-добър модел. Дай модел! Не само да говориш, че моят модел не е добър. От тая кал трябва да направиш нещо“. Някой пита: „Защо си се окалял?“. Защото не може другояче. Може, някой ще вземе някои малки лопатки и ще направи нещо от калта. Но не зная дали някой от вас може да направи такъв опит. Бих желал някой да измаже една стая с четка, но без да капне нито една капка върху дрехата му. Ще му дам една хубава копринена дреха; не копринена, но с такъв цвят, по който да личат петната. И да боядиса стаята ми, без да стане петно върху дрехата му. Да измажеш къщата, без да падне върху дрехата ти капка вар. Можеш да облечеш друга горна дреха, но не така – без да туриш друга дреха. Вие вършите престъпления с едни дрехи и като дойде вечерно време, оставяте дрехите на престъплението настрани, облечете се с новите дрехи и излезете. Така е лесно, но с новите дрехи да измажеш къщата, без да се оцапаш. Онзи, който иска да му разкрия малките тайни, първо ще го поставя на този опит: да измаже една къща с копринена дреха, без да капне нито една капка отгоре му. Тогава ще му кажа: „Ти си един от учениците, комуто мога да поверя тайните“. Ако падне една капка, няма да му ги поверя, понеже от тая капка той ще направи толкова бели, че

и мен ще повлекат под съдебна отговорност като интелектуален подбудител на престъплението. Това е един анализ.

Казвам: престъплението се заражда в ума ви за нищо и никакво. Разказваше ми един български свещеник за своите младини. Казва: „Чудя се на себе си. Вече 50 години съм служил на Господа. Какъв дявол е дошъл в мене сега?“. Питам го: „Какъв дявол?“. Той казва: „Едно време имах благодетел. Богат беше. Всичко ми оставяше на разположение, а пък аз – това не исках, онова не исках. Човекът ми го даваше, това ми подаряваше, онова ми подаряваше – аз все не исках, казвах: „Не ми трябват“. И сега съжалявам, че не съм ги взел тия работи!“. Какво има сега да се връща в миналото? Това го спъва. Като започнали тия мисли да му минават, явява се една вечер неговият ръководител и му казва: „Едното ти око гледа към земята, а другото – към Бога“. И го пипнал с ръката си. И като станал сутринта, имал черно петно там, където го пипнал, и цял месец стояло това петно. (Учителя посочи от лявата страна на челото над веждите.) Свещеникът беше стар, на 80 години. Казва ми: „Минават и други изкушения. Когато се жених, имаше една по-красива жена и по някой път ми идваше мисъл защо не се ожених за нея“. Попски работи. Оженил си се – това е един човешки порядък. Без любовта какво се постига в женитбата? Ти имаш изкушение, казваш: „Защо не я пипнах малко?“. Какво има в пипането?

Престъплението седи в това: да дадеш на един човек нещо, което не му съответства. Тогава го подлагаш на изкушение. Например бащата и майката често дават на детето, за да не му стане нещо: Бащата пие вино и – хайде, да близне и детето; или малко ракийца – за да не му стане нещо. Ако е момиче, нищо не му става, но на момчето ще даде. Какво трябва да прави бащата? Ти даваш на детето да пие, за да не стане нещо, но щом ти си пил, то е станало вече нещо. Ти пиеш и с това го подлагаш на изкушение. И един ден, то като стане пияница, ти казваш: „Защо Бог допусна това?“. Ако ти не беше пил, и детето не щеше да пие.

Вие мислите сега, че сте установени. Прави сте. Но установени хора няма, не съм срещал установени хора. Аз имам преценка. Във всяка една постъпка вие не можете да

бъдете свободни от греха, понеже вашето съзнание не е будно. Дойде ти едно желание за пари например. При жените, при парите, при плодовете и пр., подбудителната причина е една и съща. Престъпленията идат от благата. Един човек ти поверява няколко милиона; ти вземеш торбата, отвориш я и извадиш един наполеон. Не вземаш повече, толкова ти трябват. Казваш: „Толкова пари има, защо да не взема един наполеон?“. Престъплението не седи в този наполеон. Но в бъдеще ще се образува един навик и като срещнеш един човек, който има само един наполеон, ти пак ще го вземеш. И там ще стане престъплението. Онзи, богатият човек, ни най-малко няма да знае, че си взел една златна монета, но в теб остава един навик. И може би след 10-15-20, след 1000 години ти ще извършиш едно престъпление, което ще ти коства живота. Та казвам: колко трябва да бъдем внимателни! Но не да се плашите сега. Казвате: „Като дойде изкушението, какво ще стане?“. Това, от което се плашите, ще дойде. В този път ще минете през всички изпитания. Няма да остане някое изкушение, някое изпитание, през което да не минете. Не мислете, че ще бъдете пощадени. Всички ще минете през изпитания. Писанието казва: „Който победи...“. Това значи: който размишлява докрай.

Вие не знаете какво представляват влюбените хора. Имате много идеална представа за тях. Да ви обясня, то е един прост въпрос. Това е един квартирен въпрос. Тук, на Земята, двама души се скарват кой коя къща да наеме или кой коя къща да купи. В духовния свят също става спор кой каква къща да наеме. Ти срещнеш една красива мома и се влюбиш. Тя е съградена къща, това е квартира; ти, влюбеният, си един миситин, някой те е ангажирал да му намериш къща, ти намериш тая къща и отидеш да я препоръчаш. Някой път онзи, в когото си се влюбил, не те обича – значи той не иска да ти даде къща под наем; той пък се е влюбил в друг и иска него да даде под наем. Та влюбеният е онзи, който иска да постави някого в една къща под наем. Тялото е къща, вие не знаете. Младата мома е една къща. Ти ще вземеш този наемател, но господарят идва и казва: „Слушай, защо ми прати този? Той не си плаща наема навреме“. И се започва дело за изхвърлянето му навън. Това е безлюбието.

Що е безлюбието? Изпъждането на наемателя. И той казва: „Защо ме тури в тая къща да ме пъдят?“. Тогава у миситина дойде едно угризение на съвестта – че се е влюбил криво. И любовта не е за теб – друг се ползва. Вие мислите, че сърцето ви гори. Вашето сърце не гори, вие сте миситин; гори сърцето на някой друг. Това е първата фаза на любовта. Влюбените – това са къщи. Вие сте във физическия свят.

Да ви приведа за пример една песен. Има една *Песен за скръбта*. Три фази има в нея. *Слушал съм за тебе, скръб...* Когато се говори така, ние се намираме в един неустойчив свят; всичко, което става в него, е преходно. Това е физическият свят. ... *че жестока си била*. Всички работи на Земята са жестоки. Второто положение: скръбта ни най-малко не отговаря, че била жестока, тя казва: „Мен мъчно може да ме обикне някой. Хората не ме разбират, не ме обичат“. Това е духовният свят. После идва умственият свят – третата фаза: *Мъчно може да ме следва някой в пътя, по който вървя. За да мисли добро за мен, той трябва да е жител от съвсем друг свят*. И най-после завършва се с един жив мотив: *Скръбта и радостта са все едно*. Това е в причинния свят – при любовта. Това е вече Божественият свят, където всички неща се разбират. Трябва да минеш от физическия свят в духовния, в умствения, в причинния и тогава можеш да кажеш, че си изпял песента. Това е разбиране на една песен. Дълбоко разбиране. Това е един модел на песента.

Казвам: всяка песен, всяко чувство, което едновременно не засяга всички тия светове, не е разбрано. Ако вашето съзнание няма това разбиране, вие всякога ще паднете в изкушение. Няма човек, който да не се е изкушавал. Не е лошото в изкушението, но в неразбирането на нещата. Ти ще видиш красивата мома и ще кажеш: „Отлична е. Хубаво е направена тази къща“. Но тази къща аз зная за кого е направена. От Божествено гледище всяка къща е направена специфично за някого. Щом видя красивата мома, по номера чета за кого е направена. Видя друга красива мома – виждам пак за кого е направена. И казвам: „Тая мома не е направена за мен“. Виждам друга мома – пак казвам така. И най-после дойда до онова, което е за мен – виждам надписа, чета моя псевдоним. Вземам това, което е за мен. Това не е

престъпление. Престъпление е да вземеш онова, което не е за теб. Някой може да ти отстъпи, става и това.

Вие седите и роптаете. Паднете в едно изкушение; искате да направите някой подвиг и не знаете как да го направите. Ние сме в стълкновение с един порядък. Този порядък е порядък на изпитанията. Светът, в който живеете сега, е свят на изпитания. Ще влезете в друг един свят – на оценка, не само да се изпитвате, но да преценявате нещата. И най-после, трябва да видите в какво те ще ви послужат.

Когато обикнете някой човек, какво обичате в него? Какво нещо е любовта? Някой път трябва да ви говоря върху любовта. Аз не съм се спрял да говоря върху любовта. Тази любов на Земята какво е? Тук вие се занимавате с кираджийство – нищо повече. Всичката идеална любов на Земята, разгледана от Божествено гледище, е кираджийство. Това е първата фаза на любовта. После ще минете във втората, в третата, в четвъртата фаза и тогава ще се отвори за вас просторен свят. В този свят, на физическото поле, ще бъдете разочаровани; в духовния свят ще усетите скърби и страдания; в умствения свят – омраза, и в причинния свят ще се примирите. Вие ще видите причините защо е било така.

За какво може да се изкушава човек? Един момък се изкушава, ако къщата е красива. Ако къщата беше грозна, той щеше да каже: „Тя не е за мен“. Но за онзи жител, който живее вътре, ти нищо не знаеш. Ти казваш, че Бог живее вътре в човека. Ако съзнаваш това, тогава всеки човек е една възможност да намериш истинския път. Ако осъзнаеш, че Бог живее в него, какво трябва да направиш за него? Ти казваш, че Бог живее в него, но правиш разлика. Казваш, че Бог живее в момата, но се изкушаваш от нея. Казваш, че Бог живее в момъка, но се изкушаваш. Ако Бог е в тая мома, тя не може да те изкуси. Ти можеш да се изкушаваш само там, където не е Бог. Където е Бог, изкушение не може да има и прегрешение не може да има. И когато Бог издаде заповедта Си в райската градина, Той се оттегли. Нямаше Го в градината. Адам, като останал без Господа, дошъл в изкушение. Той беше малко дипломат и каза на Ева: „Чух за един адепт“, и я изпрати да го посрещне, а той остана вкъщи. Адептът започнал да ѝ говори на ватански език.

Ако вие бяхте на мястото на Ева, сега, след толкова хиляди години, какво щяхте да направите? Ще направите пак същата погрешка, но в друга форма. Често са я правили. Аз виждам къде е изкушението. Често ми казват: „Учителю, аз заради твоето учение не се ожених“. Заради моето учение не се оженила! Че утре ще дойде и друго учение, и заради него няма да се ожени. Тя досега съжалява, че не се е оженила – значи се изкушава. Не е въпросът там. В какво седи любовта към Бога? Щастието на другите хора да е и наше щастие. Когато друг човек се жени, на мен ми е приятно, понеже аз и той сме все едно. Когато някой прави добро – това съм аз. И когато някой прави престъпление – това съм аз. Не го съдя, като го видя. С неговото разбиране и аз бих го направил. Но понеже той го направи, аз имам сега възможност и мога да изправя това. Има цяр.

Една мома запалила чергата на един момък. На ваш език ви говоря, фигуративно. В какво седи запалването на чергата? Той се е влюбил и казва: „Ако не се ожениш за мен, ще се самоубия“. За да го избавиш от запалената черга, покажи му по-красива мома и той ще каже: „Има за какво да живея“. Не се убива вече и започва пак да си върти мустачките и да се оглежда в огледалото. И ще стане по-идеен. Ако поиска и за втората да се самоубива, ще му покажеш още по-красива, и той пак ще си върти мустачките и пак ще е пред огледалото. А момата какво прави? Мъжете въртят мустаците, а вие, жените, като се влюбите какво правите? Момата ще пипне устата си, уж си чисти устните. Някой път без да искам наблюдавам как момата заглади мустаците. Защото на момъка са видими мустаците, а на момата са невидими. Уж си чисти устата, а пък тя си тегли мустаците. Момъкът, като си тегли мустаците, иска да каже: „Това са закони и правила. В моето царство има ред и порядък. Ще те държа като писано яйце, като цветенце. Виждаш ли тия правила?“. А след като се ожени, няма никакви закони.

Ще ви приведа един пример. Снощи дойде един млад човек при мене да иска съвет. Виждам го, че се намира в голяма мъчнотия в духовния свят. Оженил се е. Аз виждам работите много отдалеч, но нищо не му казвам. Той казва:

„Не живея добре, жена ми иска да ме напусне. Аз съм чиновник, взимам 1400 лв. И тя беше чиновничка, но я уволниха. Тя има пари, но не иска да ги употребява, казва, че аз трябва да помисля. Иска да ме напусне“. Той ѝ казал, че може да го напусне, но тя поискала и детето. Мъжът каза още: „Лош език има тя. Много лоша е станала. Казах ѝ, че не трябва да има лош език. И я набих“. Казах му: „Работите се влошиха. Говори ли ти тя сега?“. – „Започна да ми говори.“ – „За пръв път ли я биеш?“ – „Не, често съм я бил.“ Аз му казах: „Какво ти дава повод да я биеш? Тогава, вие без любов сте се оженили. Как се оженихте?“. Той ми разправи. Казах му: „Вие сте вървели по крив път. Така не се женят хората. Не е хубаво. Няма да я биеш. Работите с биене се влошават. С биене нищо не се постига“. – „И тя бие.“ – „Нито тя трябва да бие, нито ти трябва да биеш. По този начин не може. Този метод на биене не е лош, но с него нищо не се постига. Той не е разумен. Вие сте дошли много наблизо един до друг и затова не се разбирате. Ти искаш своето благо, искаш тя да ти слугува, и тя иска ти да ѝ слугуваш. Вие сте двама, между които няма любов. Господ не е между вас“. Той каза: „Какво да направим сега? Да я напусна ли?“. Той я обича, но неговата обич е съвсем друга. Завързана работа. Казах му: „Ще се повдигнеш в себе си и ще ѝ кажеш: „Аз ти давам свобода. Ако мислиш, че след като ме напуснеш, ще станеш по-добре, по-щастлива, че напускането ще бъде за твое благо, иди си. А ако мислиш, че с мен ще бъдеш по-добре, остани си тук. Стой при мен дотогава, докато намериш друг“. Този съвет мога да ти дам. Ако беше ми говорил по-рано, щях да ти дам друг съвет. Сега ѝ дай пълна свобода. Застани на това“. Той каза: „Мъчна работа. Не е лесно това“. Казах му: „Няма да я биеш сега, ще издържаш. И като ти говори, като те нагрубява, ще кажеш: „Колко хубаво ми говориш, колко е красиво и колко е разумно!“.

Ще приведа и този пример. Един американец имал лоша жена, от която плачел и молел се Бог да го избави от нея, че лош език имала. Веднъж слушал една певица и толкова се трогнал, че хванал ръката ѝ и казал: „Бог ме благослови да чуя твоята песен“. Като се върнал в къщи, жена му пак го

гълчала, но той ѝ казал: „Гълчи ме колкото искаш, 10 пъти повече можеш да ме гълчиш“.

Като се увеличава доброто, увеличава се и злото. И когато се увеличава злото, увеличава се и доброто. Неизбежно е това. Когато се увеличава известно благо, увеличава се и противоположното. Вие искате известно благо, но не мислите, че ще има известни последствия. Има противоположни последствия. Като дойдат външните изпитания, ще кажете „Защо ми трябваше този път?“. Този път на изпитания не можете да го избегнете! Вие ще минете райски живот на Земята, но ще дойдат и изпитанията.

Бог обърна внимание на Адам: „Няма да ядете от този плод!“. Но Адам не можа да изтърпи. Бог му каза: „Няма да го поглеждате, няма да го пипате, няма да го вкусвате, няма да го миришете, няма да го чувате“. Ева отиде и го погледна, и го чу, и го вкуси, и го попипа, и го помириса, и го изяде. Значи с петте си сетива влезе вътре! Та вашите 5 сетива, които имате, са канали, през които всякога изкушението може да дойде. Но сетивата са и канали, през които доброто може да дойде. Тогава казвам: „Бъдете разумни!“ Като дойде едно изкушение, винаги благодарете на Бога!

Сега на вас ще ви дам един съвет: щом дойде изкушението, допитайте се до своя другар. Ева яде, без да пита. Не яжте на своя глава! Повикайте Бог на помощ и Го питайте: „Господи, трябва ли да го направя, или не?“. В себе си ще питаш своя ум и своето сърце, и след като ги питаш, попитай и Господа: „Какво да правя?“. А вие казвате: „Аз съм свободен“. Но свободата е място на престъпления. Само онзи, който е свободен, може да направи престъпление. Можете да дадете сега само един повод, за да направите едно престъпление в бъдеще. Но ако искате да се повдигнете, да не сте в това плачевно състояние, трябва да имате едно отлично съзнание, да гледате широко на света, който Бог е създал. Всички хора са на изпитание и в доброто, и в злото. И трябва да влезете в положението на всекиго едного. Може би някой да не се изкушава като вас. Но човек всеки ден си има своите изпитания.

Например вземете нашето тяло. Ние сме така построени, че моят ум трябва да мисли. Ако моят ум не мисли,

равновесието, което имам, се нарушава. Това равновесие се дължи на ума и на сърцето! Ако изгубим равновесието, ще паднем на земята. Човек не е толкова устойчива фигура. Ако оставиш човешкото тяло без съзнание, то не може да устои. Без съзнанието, човек, като тяло, няма основа. Ти трябва да мислиш! Целият ваш живот не е много устойчив. Колкото е устойчиво съзнанието, толкова и тялото. Устойчив си, докато мислиш правилно. Там се иска тънък анализ. Вечерно време си направи един отчет. Намери престъплението – не в неговата черна форма, но в онова далечното, в малкия му още вид. Ти казваш: „Този човек ми е неприятен“. Но в тази неприятност седи една възможност за престъпление в бъдеще. Вземете и приятността: онзи пияница като види чашата, потреперва за нея. Какво се крие в чашата? В чашата е скрит кръчмарят, а в кръчмаря е скрит дяволът; а пък в дявола е скрит грехът. В червеното винце, в чашата не седи престъплението, престъплението седи в кръчмаря, седи в дявола. И като влезе дяволът в тебе, виното ще те съблазни да го пиеш. На кръчмаря трябва да му платиш, а пък дяволът, и той ще вземе нещо; понеже ти си пил, той ще направи да платиш така скъпо за онова, което те е научил, че ще съжаляваш дълго време.

Сега да ви задам въпроса: коя е отличителната черта на любовта? Една тема. Аз да ви дам отговор. Любов, която ражда живот, който не се окислява – това е любов. Всяка любов, която създава живот, който, колкото и малко да е, се окислява – това не е любов. Любовта трябва да роди един живот, който не се окислява – при всичките условия остава неизменен. Това е проявлението на любовта. Ако у вас няма тази чиста любов, това което имате, не е любов. Ако дойде една нечиста мисъл у вас, това, което имате, не е любов – трябва да знаете, че любовта не се е проявила. В любовта няма никакви противоречия. Любовта е изпълнение на всички закони в света. Тепърва трябва да учите какво нещо е изпълнението на всички закони. Ще каже някой: „Можеш да прегърнеш, да целунеш някого“. Можете да си играете, да го прегърнете, да го целунете – това е начало на прегрешението! След прегрешението ще дойде и отвращението. Сега го прегръщаш, а след време го оставяш и не искаш да

го прегръщаш. Ако е така, това е престъпление. И ако отначало не си го прегръщал, а после го прегръщаш, то е пак престъпление. Защо? Защото и в единия, и в другия случай у теб има користолюбива мисъл. Аз така гледам на нещата. Онзи момък прегръща красивата мома заради красотата ѝ, а пък грозната я прегръща заради нейните пари. Прегръща я от немай къде и като вземе парите, престава. И в единия, и в другия случай аз не се лъжа. Ти се примиряваш с някого заради известни съображения. Никакви съображения да няма. Ти го обичаш със съображения, ти го отхвърляш по известни съображения – това не е правия път.

Правият път е следният: ти трябва да вършиш нещата заради Бога. Но и това е една неопределена мисъл. Върши всичко за Онзи, който е бил всякога добре разположен към тебе, който през хиляди векове ти е давал всички свои благословения и никога не ти е направил един намек, че не си направил нещо добро – ти ще обичаш заради Него, ще Му дадеш Той да се изявява, а не ти! Истинската любов е тая, в която Бог се изявява, а не ние. Щом ти се изявяваш, престъплението идва, щом оставиш Бог да се изявява – то е правата любов! Ти ще кажеш: „Каква може да бъде тая любов?“. Любов без престъпления! Любов без страдания! Любов без лоши мисли! Ще кажеш: „Каква любов ще бъде тя?“. На вас ви се струва, че това е нещо неразбрано. Разбрано е то, но у вас има една политика. Някой пита обичаш ли го. Политика е това. – „Не го обичам“ – и това е политика. – „Обичам го“ – пак е политика. Или идва някой и ми казва: „И го обичам, и не го обичам. При известни условия го обичам, при други условия не го обичам“. Докога ще бъде това? Докато се обикнем.

Двама души, като се отдалечат един от друг, имат стремеж да се съберат. То е обич, прегръщане. А когато им стане много тясно, искат свобода. Безлюбието е свобода. От безлюбие ходиш да се разхождаш, а в любовта, понеже си се уморил от разходката, връщаш се вкъщи да си починеш. Това е още първата фаза на любовта.

Аз още не разглеждам идеалната любов. Това не е идеалната любов. Тук има любов, но тя още не е устойчива. Перките на рибите ще минат през краката на млекопита-

ещите и едва тогава ще достигнат до ръцете на хората. А когато човек стане ангел, тогава ще знае как да упражнява ръцете си. Една сестра е писала в темата си, че ръцете са дадени, за да може човек да бие онзи, който не е свестен и да го свести, а онзи, който е свестен, да го милва. И в единия, и в другия случай има изкушение. Считам и когато биеш, и когато милваш, за изкушение. Само че, когато ми зашлевят плесница, аз усещам най-първо неприятността и после хубостта, а при милването първоначално усещам приятността, а после горчивината. И онзи, който ми зашлеви плесница, после ще заглади, ще замаже работата, ще направи политика. Това не е той.

Аз не търся причината в къщата, нито в чашата, нито в кръчмаря, а в дявола. И най-после, за да разреша този въпрос, от дявола отивам при Бога и Бог ми говори. Дяволът е един кръчмар, нищо повече. Той казва: „Какво да направя от тия грешници? Имам желание да направя сладко вино, но дойдат ферменти и направят виното опиващо. Ни наймалко не желая виното да стане опиващо“. Казвам тогава на дявола, че когато ми дойде желание да пия вино, сам ще си смачкам гроздето. Ти ще пиеш виното, като си смачкаш сам гроздето. Докато не се научите сами да си мачкате гроздето, всякога ще имате изкушение. Ако ви даде вино онзи, който ви обича или който ви мрази, ще имате изкушение. Когато сами сте го стискали, нямате изкушение. Ще кажете: „Тая мисъл не е ясна. Политика е това“. Аз не искам да направя мисълта си по-ясна, защото, ако я направя по-ясна, ще ви поставя в друго изкушение. Ще ви дам един пример.

Американците са много тщеславни. Като отидеш в някой дом, той ще те запознае с жена си, с дъщеря си, със сестра си и ще каже: „Отлична е сестра ми! Прави най-хубавите курабии“. А в България препоръчват жената, че знае да меси най-хубавия хляб. Щом кажат за една жена, че може да меси най-хубавия хляб, знам какво искат да кажат с това. Или ще кажат за нея, че е добра шивачка, или че е много сладкодумна – пак знам какво искат да кажат с това. Или казват: „Тя е толкова добра, че може да ти извади душата“. Пак знам какво искат да кажат с това. Или: „Тя е толкова красива, че душата и сърцето ти може да извади“. Хубаво,

но аз не бих желал да бъда една красива мома, която да изважда сърцата на момците. Аз не бих желал да бъда една красива жена, която като меси хляб, да умъртвява с него хората. Ако знаят, че аз меся хляба, пак ще има изкушение. Ще го направя, без да знаят кой го е направил. И ще следя какво ще стане с онзи, който изяде моя хляб; ако стане с него някоя пакост, ще кажа: моят хляб е причината. Както, ако някой пие вино и стане престъпление, кръчмарят е причината, така е и при яденето. Това е философската страна.

Не трябва да влизате още в другия свят. Трябват ви тънки разсъждения. Ако нямате тия разсъждения, ако нямате едно съзнание да ви пренесе, не можете да влезете в другия свят.

Някой ще каже: „Елате да ви покажем пътя“. Когато започнеш да чувстваш благото на всички хора в себе си, да чувстваш и техните страдания, техните мъки, така, като че ти страдаш, да чувстваш възможностите за тяхното повдигане – като стигнеш до това така да живееш, ти си вече на правия път. Но докато търсиш само своето спасение, да живееш в Бога, ти си наполовина в правия път. Ако виждаш само лошото в живота, ако виждаш живота в неговата опасност – това е друга крайност. Към падналите ще бъдеш снизходителен, а ония, които не са паднали, ще ги съжаляваш. Падналите не ги съжалявам, а ги обичам; съжалявам ония, които не са паднали, защото зная, че ще паднат. Никога не плачи за някой, който е паднал. Казвам: няма вече как да пада; помагам му. Ти имаш много голямо самомнение и мислиш, че никога няма да загинеш. Казвам: животът е пътешествие. Може да се обърка човек и да влезе в някой мочурляк, където никой не е минавал. Върни се назад, понеже колкото повече отиваш в мочурляка, ще потъваш повече и животът ти ще стане безсмислен. Върни се назад! Ако срещнеш такъв човек, ще го заведеш при реката да се измие, после ще го вземеш вкъщи и ще му дадеш да се нахрани хубаво. И ще му кажеш: „Не поставяй лоши кираджии в добрата къща. Постави такъв кираджия, че онзи, чиято е къщата, да ти каже: „Много ти благодаря. Аз съм много доволен от кираджията, пази ми къщата“. Това е фигуративно казано.

Да бъдем изправни в любовта си, та поне горе-долу да не се измъчваме. Сега всеки критикува. Какви ли не критики. Една сестра се смееше, че един брат иска да тури кираджия. Тя ме пита: „Не можеш ли да дадеш един съвет?“. Казах: ще викнеш този, който иска да даде къщата под наем, и онзи, който иска да я наеме и ще попиташ първия колко ще му платят за миситлика, а втория – колко ще плати; на него ще кажем също навреме да си плаща, защото в тая къща наемът не се намалява, а се увеличава. Мога да им дам този съвет и ще ги оставя свободни.

Преди години дойдоха при мен двама души, от които единият миситин. Казах му: „Няма да ти платят толкова, колкото очакваш“. А на собственика на къщата казах: „Този наемател, който ще влезе, няма да ти плаща“. Той каза: „Вижда ми се добър човек“. Добър е, но ще го видиш. След две години наемателят напусна къщата.

В служенето на Бога се изисква един свободен живот. Ще се изкушаваш. В поглеждането се съдържа възможност да съгрешиш след хиляди години, а може и сега. В слушането има възможност да научиш много хубави работи, но и много злини. Навсякъде има възможност да научиш и да съгрешиш. Трябва да знаеш. Когато ти кажат: „Не пипай!“, – не пипай. Когато ти кажат: „Не мириши!“, – не мириши. Когато ти кажат: „Не слушай!“, – не слушай. Когато ти кажат: „Не гледай!“, – не гледай. Нищо повече. Има един вътрешен Ббожествен глас, който ти казва: „Недей!“. Той само те предупреждава и те оставя свободен. Христос казва: „Не съдете, за да не бъдете съдени“. То значи: разсъждавай разумно, за да стават всички неща разумно. Тогава няма да влезеш в осъждение.

Аз ви навеждам на тия мисли, понеже се зараждат сега много смътни схващания. Някой казва: „Ние не живеем добре“. Вие имате много смътни понятия. В какво седи истинският живот? Вие гледате много повърхностно. Някоя сестра е весела, но тая веселост не показва, че тя е на прав път. Или скърби – и това ни най-малко не показва, че тя е на прав път. Казват на някоя: „Какво си се пооправила?“. Тя е на пътя на изкушението. Друга е отслабнала, пожълтяла

– тя е излязла от курника. Но и двете са в анормално състояние. Разбиране трябва.

Като видиш един човек, трябва да го разбираш. От онова, от което той страда, и ти можеш да пострадаш, и в онова, в което той се изкушава, и ти можеш да се изкушиш, макар и не в тая форма. Ти казваш: „Бог е с мен“. Но след няколко дена плачеш с четири реда сълзи. Как можеш да плачеш, когато Господ е с теб? Ти казваш: „Аз, като видях Господа, заплаках“. Онзи, който плаче при Господа, не Го е видял. Плачът винаги показва една вътрешна нужда. Христос плака заради страданията, които имаше да дойдат на света. Ние се радваме при естествените блага. Сълзите имат съвсем друг произход. Има цяла история за сълзите. Ако по този начин започнете да мислите, според тази философия много работи може да се правят лесно.

Някой ме пита: „Така ли трябва да ме гледаш?“. Ами как трябва да погледна? Ако го погледна любовно, изкушавам го, а ако го погледна строго, изстудявам го. Как трябва да го погледна?

Аз считам за умен човек, който може да ме учи. Например аз вземам магарето за професор, когато искам да намеря най-хубавата вода. Когато търсиш най-хубавата вода, намери магарето и го прекарай край една чешма. Ако не се спре, не пий водата. Там, където се спре магарето, пий оттам. Казвам: ще постъпите както магарето, нищо повече. Тръгна с някой учен човек, който е завършил четири факултета, и той ме заведе да ме черпи в някоя сладкарница, след това в някоя модерна кръчма с ликьори. Питам: кой ме е научил по-добре: ученият или магарето? Магарето. Онзи ще ме научи да пия вино, а магарето – вода, то е по-умно. Магарето, за да се научи да пие хубавата вода, много страдания трябваше да дойдат отгоре му. Докато страданията не се стоварят на гърба ти, ти не можеш да се научиш да пиеш хубавата вода. Магарето не е пияница, не ходи да краде. Има и слабости: много е тщеславно, упорито е. Всичката му погрешка седи в това, че не може да си измени мнението; то е толкова упорито, че като го удариш по задницата, казва: „Ти можеш да ме биеш, но аз си имам определено мнение“.

Питат го: „Искаш ли конска форма?“. – „Не искам.“ – „Волска?“ – „Не искам. Аз своята магарешка форма не я заменям с нищо. Толкова години се молих за нея, Господ ми я даде. В другите форми не знам какво има. Не искам друга форма, доста ми е тази.“

Казвам: бъдете благодарни в този живот, който имате сега. Ако в него не можете да носите тия нещастия, които имате, то как искате друг живот, който може да ви донесе по-големи нещастия? Вие искате да имате живота на един цар. А знаете ли какви страдания има в живота на един цар? Можете ли вие да издържите? Не мислете, че един цар или един министър-председател е щастлив. Не мислете, че един човек, който се е учил, е щастлив. Това е област на изпитания. Колкото се повдигаш, толкова и мъчнотиите се увеличават. Не желайте преждевременно да имате нещо, когато още сте деца. Бъдете благодарни!

В този живот какво трябва да научите? Като магарето – да пиете хубава вода, като гълъба – само зрънца да ядете. Гълъба го вземам като образец, че при всички условия не се е научил да яде мушички, а само зрънца. Гълъбът има слабости, но има характер. При яденето е изправен. Ако е за ядене, бих ви препоръчал гълъба, а пък ако е за трезвеност, въздържание, бих ви препоръчал магарето. Ако е за труд, бих ви препоръчал вола, а ако е за подвижност, пъргавина, бих ви препоръчал коня. Ако е за ум, бих ви препоръчал змията – като нея да бъдете. Ако искате да бъдете спокойни, както казват турците „и светът да изгори“, ще ви препоръчам жабите. Това е фигуративно.

Правете тънки различия. Не се самозаблуждавайте. Ако сте радостен, радостта винаги ви готви едно изкушение. Ако сте скръбен, и там има изкушение. И в скръбта, и в радостта има изкушение. И в скръбта има благо, и в радостта има благо, но знайте, че не всяка радост, която имате, носи благо за вас. Тази радост, която носи една възможност вътре във вас, дръжте я; и тази скръб, която носи известно благо, дръжте я. Но оная радост и оная скръб, които не носят блага, пазете се от тях. Не да ви е страх, но да знаете какви ще бъдат последствията. Ако двама се сприятелявате, но след време ще се скарате, тогава по-добре не се сприятелявайте.

И ако двама се намразите, а след време ще се обикнете, тогава намразете се. Ако омразата е път за любовта ви, трябва да минете по този път. А има път, по който могат да минат само великите хора, които разбират закона.

Христос напусна един възвишен живот, дойде, взе греховете на хората върху Себе Си, за да ги избави от грешния живот. Страданията, които Той взе на Себе Си, не му бяха приятни. Казват, че не са Го виждали весел. Че как ще бъде весел? В Неговото лице виждаха една голяма тъга – тъгата на всички хора. Не беше тъжен, но беше взел тъгата на хората. Тъжен беше в това отношение, че хората не разбираха онова, което им говореше. С притчи им говореше. Жалко е, когато не можете да разберете Божиите пътища. Всеки човек, който може да разбере Божиите пътища – то е едно благословение. Аз бих желал сега да разберете Божиите пътища. Вие сте влезли в един живот, дето, каквото и да дойде, не мислете, че без него може. Изваждайте поука! Всяко едно изпитание, всяко изкушение, каквото и да е то, е една възможност в бъдеще да видите величието на Божията любов – ако вървите по правия път. Писанието казва, че всичко това ще се превърне за ваше добро.

Кое е разрешението сега? От всичко, което казах, кое можете да приложите? Ще дойде някой да ми казва: „Ти това каза, ти онова каза“. Хубаво, похвалвам ви, че имате памет, помните какво съм казал. Но от всичко, което съм казал, какво можете да приложите? Аз, като говоря, наблюдавам, правя своите изследвания защо някои хора разбират, а други не разбират. Аз виждам причините. Когато някой говори, ако неговата мисъл не е възприета от публиката, тя се връща върху него, а всяка мисъл, която се приема, остава при тях. Ако не разбирате този закон, когато говорите на хората, вие ще считате за придобивка това, че мисълта ви се е върнала, а пък като остане при тях, вие ще считате, че е загуба, ще кажете: „Неблагодарни са. Аз толкова им говорих!“. Мисълта е останала при тях? Не съжалявайте. Значи те са я възприели.

Писанието казва: „Разкая се Господ, че е направил човека“. Това го пише не Господ, но един човек за Господа. Как

ще го изтълкувате? Ако ви дадат тема: *И разкая се Господ, че направи човека,* как ще я развиете, за да ви разберат хората? Много труден въпрос. Нещата на физическото поле стават по един начин; това е един неустойчив свят – на мимолетните неща, на еднодневките, на цветя, които окапват. Във физическото поле няма нищо устойчиво. В духовния свят има скръб и страдания, и радости. В умствения свят има разлика между тъмнина и светлина, между омраза и любов, а в причинния свят – примирение. Ти се примиряваш с живота, считаш, че всичко, каквото си направил в света, каквото Бог е създал, е добро.

Казвам: щом сте в един свят, където нищо не се постига, където нищо не е станало, вие сте във физическия свят. Щом скърбите и се радвате, вие сте в духовния свят. Щом има тъмнина и светлина, щом у вас се въздига тщеславие, гордост или имате импулс, желание да покажете, че говорите както аз говоря, вие сте в умствения свят. Как трябва да се говори? Казвате: „Логично“. Знаете ли колко престъпления се крият в една логична реч? И знаете ли колко глупости се крият в една несвързана реч? Престъпления се крият в логичната реч, а в несвързаната – още повече. Как трябва да говориш тогава? Не логично. Когато водата от планината слиза надолу, може ли да върви нагоре? Тя се спуска надолу. Когато се изпарява, тя се повдига нагоре. Значи, ако водата се повдига отдолу нагоре, тя не е в същото състояние. Всички вие със сегашните си желания слизате от планината надолу. А искате да се повдигнете, да се изпарявате. Когато някой почне да се изпарява, казват: „Той от много духовен живот е пожълтял и отслабнал“. Често в духовния живот се харчи повече енергия и повече мисли, и вследствие на това се изтощава тялото. Има безполезни мисли. Ти седиш и занимаваш Господа. Не искаш да ти даде знание, но искаш да се покажеш: „ Като се помолих, стана“. Това е тщеславие.

Бъди носител на Волята Божия в света. Господ те тури на това. Радостта на другите да бъде и твоя радост. Не се радвай само когато ти си радостен! Ти казваш: „Аз не съм

опитал още радостта“. Че радостта на другите хора защо не опиташ? Ти, като не си радостен, събуждаш у другите отрицателни чувства. Един слуга никога няма да се представи пред господаря си, че е радостен – тогава господарят му ще има лоши чувства към него. Ако слугата си позволи много ядене, господарят ще се усъмни. Ако слугата направи някой долап с парите му и яде малко, то е, за да се покаже, че е скромен. То е привидно. Като се освободи от господаря си, слугата иска да има същото ядене, да живее по същия начин. Ако човек живее като слуга по един начин, а като господар по друг начин, то е съвместимо.

Казвате сега: „Този брат е просветен“. В какво седи неговата просветеност? В какво седи ценността на златото? В това, че не се окислява. Желязото върши някои работи, но това, което златото върши, желязото не може да го върши. Желязото трябва да мине по закона на еволюцията. Като оре земята, като се изглажда, това желязо ще почне да мисли и ще намери пътя, по който да стане един благороден метал. След хиляди години то ще се облагороди. Златото е минало по пътя на желязото. Ние няма какво да се връщаме при животните, ние сме минали по техния път. Какво мисли мухата? Аз зная какво мисли. Тя ходи да пие без пари в кръчмата. Безочлива е. Като кацне на шапката ти и си замине, оставя там своята визитна картичка. Човек е бил в това състояние. Когато някой казва: „Аз пет пари не давам“, казвам: Това е муха. „Човек трябва да има характер, трябва да бъде устойчив“ – казвам: това не е човек, това е магаре. Някой казва: „Човек може да прави, каквото иска“ – казвам: ето един вълк. „Човек може да си вземе каквото си иска“ – казвам: ето една лисица.

Животните се събрали и искали да направят паметник на лъва, но той не искал. Това било политика у тях, аз така го тълкувам. Казват си те: „Да му направим паметник, та дано умре, да се отървем от него, да не се плашим“. А той се сетил, че искат да го уморят. – „Не искам паметник. Аз съм паметник, като живея.“ Не си правете паметници, понеже по-добър паметник няма от вашия ум, по-добър паметник

няма от вашето сърце, по-добър паметник няма от вашата душа. Какво по-велико искате от това, което е във вас? Казвате: „Да се прославим!“. Какво ще се прославяте?

Питате: „Какво трябва да правим?“. Вие се намирате на един кръстопът. Понякога само се заблуждавате. Не мислете, че сте разрешили всички въпроси. Вие всички въпроси не сте разрешили. Вие сте още като младата мома, която е хвърлила око на някой момък, искате някой момък. Накичила се момата с пари и отива на хорото. Защо играе? За да хване някой момък. Защо се оглежда? За да хване някой момък. Момата носи магическото огледало. И вие ще ходите, ще се молите в църква – вие искате по същия начин да хванете Господа. Най-първо, като Го хванете, казвате, че без Него не можете да живеете, а после казвате: „Да не го видя!“. Вие мислите, че един момък ще ви направи щастливи. Вие мислите Господ да ви направи щастливи. Вие можете да бъдете щастливи, ако разберете онова, което Бог е направил. Ако мислите, че Той ще ви направи щастливи, вие се самозаблуждавате. Той ще ви направи щастливи, но вие ще предизвикате своето нещастие. Нима Господ не направи човека щастлив? Направи го и му вдъхна първото дихание, но човек си създаде своето нещастие, понеже не знаеше как да живее. Казвам: ако не знаете как да живеете, сами ще си създадете своето нещастие.

Вие ще кажете: „Учителю, аз виждам, когато Ти говориш, мнозина спят“. Не спят, те се пренасят в другия свят. Спането в някои случаи аз го изяснявам така. Вие сте наредени по един неестествен начин. Някой път човек ще се намери между хора така, че не може да работи. Това е едно неестествено положение и за да излезе от него, той трябва да заспи и да отиде в друг свят, където да му казват какво трябва да прави; и тогава той се ококори. Да ви приведа един пример.

Във Варна имаше един баща, който имаше син на 15-16-17 години. Ходеха в евангелската църква. Като дойде бащата, синът заспива. Като се върнат в къщи, бащата ругае сина си: „Да не спиш в църквата!“. Синът казва: „Не знам какъв

дявол ме хвана“. Един път обаче бащата заспива, а очите на сина са отворени. И казва синът: „Онзи, който беше в мене, дойде в тебе“. Има едно неестествено положение: когато мисълта е тежка, има напрежение и човешкият двойник излиза навън, и човек заспива. Някой път се разширите повече, отколкото трябва – и заспивате. А ония, които не заспиват, се намират в естествено положение. Не е спане това, разширение има.

Дръжте това в ума си: не се занимавайте със състоянието на другите хора. Че някой спял при теб, че не слушал – вие не знаете какво става с този човек. Един ми казваше: „Аз, като спя, те слушам“. Някои са в будно състояние и пак спят. За мен не е важно, че очите гледат, но съзнанието на човека трябва да е будно; много хора има, които така слушат – те замижават, като че спят, но съзнанието им е будно. И вие мислите, че този човек спи. Не спи. Съзнанието на всинца ви трябва да е будно. Някой седи и се ококори, но съзнанието му не е будно. Съзнанието трябва да е будно. Сега ние се отклоняваме от въпроса.

Ако не знаете как да контролирате вашите сетива, страданията ще дойдат. Страданията ви идат от петте ви сетива. Следователно трябва да станете господари на своите сетива: на пипането – като пипаш, да знаеш защо пипаш; след това – на зрението, вкуса, обонянието и слуха. Трябва да бъдете господари на своите сетива. Ако в този живот това не можете, тогава всичките ви други прояви, които са от по-тънък характер, и тях не ще можете да разберете. Вашите мисли, ум, чувства, сърце – те са от по-сложен характер. Трябва да изучавате сетивата си.

Каква беше задачата, която ви беше дадена миналия път? („Пеене.“) Хайде, нека да имате тая задача за още една седмица. Следващия път ще ми попеете малко. Ще ви дам няколко думи и да им създадете една мелодия. Направете си песен с тия думи: *Сила, живот и здраве носят всички блага на човека*.

Опасността при сегашните условия не идва от недоимък. Вие всички страдате сега не от недоимък, но от изли-

шък. В духовния свят има криза, финансова криза, когато се събира златото в банките, там има свръхпроизводство и няма пазар.

Всеки мисли, че може да пее, и всеки мисли, че може да критикува в пеенето. При пеенето ти трябва да измениш своето състояние. Да мислиш, че ти си единственият човек, че няма друг. Дали те харесват, или не – не мисли върху това. Да пееш, без да се засегнеш от това какво ще мислят другите. Остави това настрани. Някой може да пее по-хубаво от теб, ти кажи: „Много се радвам“. Младите пеят по-добре, защото в тях има повече живот. Старите пеят по-слабо – имат по-малко живот. Животът е, който пее. Щом започнеш да не пееш, живот няма. Щом почнеш да пееш, животът помага. Пей! Трябва да пеем, понеже чрез пеенето повече живот влиза в нас, ако пеем по-малко, по-малко живот влиза в нас. Защо трябва да мислим? Повече живот влиза в нас! Защо трябва да чувстваме? Повече живот влиза! Всички тия неща помагат, докато дойдем до истинския живот. Казано е: „И това е живот вечен, да познаем Тебе, Единаго Истиннаго Бога и Господа Иисуса Христа, Когото си изпратил“. Ние не сме в областта на истинския живот. Ние сме в областта на живота, който преминава.

Трябва да търсим живота, който носи Любовта в себе си. Докато не станете господари на своите мисли, не можете да го имате. С тия разбирания не можете да имате този живот. Вие сте недоволни, сърдите се и търсите причините отвън. Причината е в едно място: причината е във вашето зрение, във вашето обоняние, във вашия вкус, във вашия слух, във вашето пипане.

Божият Дух носи всичките блага на живота. (3 пъти)

18. лекция, 22 януари 1936 г., София, Изгрев, 7 ч. 22 м.

ТРИ КАТЕГОРИИ ХРАНИ

Отче наш

Сега, ако ви се даде темата *Как се превръща желязото на злато*, какво бихте писали? Може би ще кажете, че не знаете как става това превръщане. Ако ви се даде тема *Как се превръща живота в смърт*, какво ще пишете?

Има опасност и в малкото ядене, и в многото ядене. Ако не яде човек, е опасно, но ако яде, пак е опасно. Ако не яде, няма да има нито скърби, нито страдания, а ако яде, ще има всички радости, но ще има и всички скърби. Някои питат: „Защо са скърбите?". Защото ядете. – „Няма ли някакъв цяр за тях?" Има – не яж. – „Защо е сиромашията в света?" Защото ядеш. – „Няма ли никакъв цяр против нея?" Има – не яж. Някои питат: „Каква е философията на живота, да не ядеш ли?". В това няма никаква философия. Какъв е тогава смисълът на живота? Да ядеш ли? И в това няма никаква философия. Щом ядеш – и ще страдаш, и ще се радваш. После? Ще умреш. После? Я оживееш, я не. Някои казват: „Я станеш богат, я не". Има разлика между богат и сиромах. Я станеш учен, я не. Каква разлика има между учен и неучен? Я станеш силен, я не. Вие трябва да се научите да мислите.

Казвам: дръжте за себе си онова, което знаете. Никой не иска да ви вземе капитала. Защото вие се движите с вашия капитал от миналото. За да дойдете тук, вие имате капитал. Казвате: „Трябва да отидем на лекция, да послушаме малко". Защо и за какво ще бъде, няма нужда да знаете. Казвате: „Бъдещето ще е като настоящето". Едно време мислехте за настоящето, а питахте какво ще бъде бъдещето – сегашното е именно това бъдеще. И идващото бъдеще ще бъде настояще. Питам: в бъдеще ще ядете ли? Разбира се. Същото ще бъде, както и сега.

Има три категории храни и три начина на хранене. Ако храната ви е растителна, месна или плодна, вие ще имате три различни разбирания. Ако сте вегетарианец, ще има-

те чисто материалистично разбиране, ще имате обич към материята. Ако сте месоядец, ще имате развит умствен живот, ще доказвате причините, поради които трябва да ядете месо. Защо трябва да ядеш растителна храна, няма какво да се доказва, но защо ядеш месо, трябва да докажеш. Защо ядеш плодна храна? Защото си дете. Растителната храна е за старите, месната – за възрастните, а плодната – за децата. Децата са станали птици, възрастните – месоядни, а старите, като нямат зъби, са станали тревопасни.

В многото говорене има много заблуждения. Има неща, които не са проверени, има неща, които очаквате и които засега няма да дойдат. В този живот ангели не може да станете. Искате да бъдете красиви и богати. Много работи обаче няма да имате в този живот. Ако ви кажа, че няма да ги имате, ще се обезсърчите. Може и да ги имате, но ако ги имате, те ще влязат в употреба, а всяко нещо, което влиза в употреба, се разваля. Всяка мисъл, която дойде в човешкия ум, трябва да я пазите като зеницата на окото си. Ако много я употребявате, ще я развалите. Всяко желание, което много се употребява, също така се разваля. Вие ще родите това желание и с него ще станат всички промени: най-първо това желание ще бъде младо, после ще стане възрастно и след това ще стане старо. Като стане старо, то ще иска да му служиге. Всички желания, които имате в себе си, са все остарели и вие се заробвате да им служите. Седи един човек на 120 години, вие обикаляте около него и той само пъшка. Това е една нова мисъл, която ви давам.

Сега вие мислите за всички онези работи, които никога няма да бъдат. Знаете ли какво няма да бъде? Не знаете. Нещата никога няма да бъдат така, както човек мисли, понеже не стават така, както човек мисли. Човек е започнал да мисли отпосле. И преди да е мислил той, нещата са вървели и са ставали по своя път. Като започнеш да мислиш, ти имаш само тяхното отражение. Ти гледаш живота на другите хора и искаш да знаеш какви са техните отношения, техните състояния. Някога мислиш, че някой човек плаче. Откъде знаеш, че плаче? Откъде научихте плача? От себе си. Ако един човек го духа вятърът и му капят сълзи от очи-

те, това показва ли, че той е скръбен? Вятърът изкуствено произвежда сълзи.

Какво означава плачът? Когато работите им са в безизходно положение и няма никакво разрешение, хората всякога плачат. Плачът изобщо нищо не разрешава. Вие взимате плача на Христа за пример и казвате, че и Христос е плакал за Йерусалим, когато го е видял. Но какво допринесе Христос със своя плач? Защо плака? Той е плакал, защото каквото е говорил на хората, останало е неразбрано. И те нямаше да го възприемат, вследствие на което върху тях щяха да дойдат мъчнотии и страдания. За тях е плакал Христос. Но от плача на Христа не се подобри положението на хората. Мислите ли вие, че като плачете, работите ви ще се подобрят? Не. Ако тогава не беше плакал Христос, пак същото щеше да бъде. И ако плачеш, и ако не плачеш, резултатите са в две направления.

Сега ще ви приведа един малък пример. Когато един кон върви натоварен, вие го поглеждате и си казвате: „Ние сме човеци“. Но представете си неговото състояние. Какво си мисли той? Вие сте сложили на гърба му 70 килограма, но конят не знае това. Знае само, че има някаква тежест на гърба си, но колко килограма е, не знае. Той не знае и защо е натоварен. Той казва: „Хванаха ме, сложиха ми един товар на гърба, показаха ми пътя,“ но къде и защо отива по този път, конят не знае. Вие знаете пътя, знаете къде отивате и защо отивате. Обръща се конят и поглежда към онзи, който го кара. Господарят казва: „Още не си стигнал“. След време конят пак се обърне, а господарят казва: „Още нататък“. Мислите ли, че всеки, който натовари своя кон, ще отиде да му разправя своите намерения? Ще му разправи ли защо го е натоварил? Някога ще го потупа малко по гърба, по главата, а някога ще го шибне малко и ще му каже: „Давай! Върви!“. Вие гледате тоя кон и се смеете. Смешен е онзи, който е натоварил коня си. Смешен е и натовареният кон. Онзи, който го е натоварил, казва: „Това е животно. Господ го създаде, за да носи моя товар“. А пък конят казва за човека: „Това е друго едно животно, което Господ създаде, за да ме товари, за да вървя напред да му показвам пътя, а той

да върви подир мен“. Някой път и господарят иска да му покаже пътя и го води, друг път господарят мисли, че конят е научил пътя си и тогава конят върви напред, а господарят – подир него.

Това са обикновени разсъждения, които трябва да превърнете. Вие трябва да знаете как да превръщате мислите. Ако не се научите на този процес – да превръщате един прост метал в благороден – нищо не можете да постигнете. Защото вие имате един обикновен живот. Най-главното, което ви е занимавало досега, е яденето: каквото и да ти се говори, ти седиш и казваш, че трябва да се яде. Трябва да се яде, но какво? Растителна или плодна храна? Ще ядеш растителна храна, когато си стар; ще ядеш месна храна, когато си възрастен; ще ядеш плодна храна, когато станеш дете. Това е едно разпределение, което не съответства на вашите сегашни вярвания. Сега и старият, и младият, и възрастният – всички казват, че са вегетарианци. Дали сте вегетарианци, това е въпрос. Вие ядете сирене, яйца, масла и пак минавате за вегетарианци. Някои ядат и рибица, и пак казват, че са вегетарианци. Те превръщат рибата в растение. По същия начин вие превръщате нещата. Прави сте.

Един лекар казал на болния: „Ще ядеш само растително, дървено масло. Никакво краве масло, нито биволско, нито свинска мас, само чист зехтин“. Болният бил беден човек, седи и си мисли какво да прави, когато дървеното масло е скъпо. Намислил да направи следното: пробил една дупка на едно дърво и започнал да налива една тенекия свинска мас през дупката. По този начин я превръща в дървено масло. След това отишъл да се пречисти, заради което трябвало да се изповяда. Свещеникът го пита ял ли е мазно. – „Не, дядо попе. Ядох само чисто, дървено масло. Много е хубаво. Прекарах свинската мас през една дървена дупка и я превърнах в дървено масло“. Свещеникът казва: „Глупава работа е това!“. Не е глупава работа, философия има в този човек.

Та колкото и да се посочвате за истински вегетарианци, не сте още такива. От хиляди години насам на Земята измират безброй насекоми, птици, бозайници, хора и пр.; и растението, за да се храни, пуща корените си в земята

наоколо и взима сокове, от които прави маслата, които вие считате за растителни. Не са ли те като мазнината, прекарана през дървената дупка? Колкото свинската мас става дървено масло, като се прекара през дупката, толкова и олиото, което употребявате, е чисто вегетарианско. Вие се смеете на онзи болен, беден човек, където е направил тази дупка, а казвате, че вашата е чиста, вегетарианска храна. Не, не! Не се знае какво е олиото. Аз често виждам по гробища хубави черници и сливи. Децата ги ядат и оттам. Лекарите са започнали да забраняват това, понеже чрез тия плодове може да се предадат някои опасни болести и децата да се заразят. Вие казвате, че соковете от умрелите се филтрират през растенията.

Сега, аз не искам да ви оставя тези образи. Искам да ви дам една философия. Можете да си представите сегашните хора така, както торят нивите си, колко чиста храна добиват от тях. Вие казвате, че нивата е наторена, но не взимате предвид как – някъде тя е торена с животинска тор, а някъде с човешка. При един такъв порядък на нещата каква култура може да има? Каква цивилизация може да има? От дишането на хората във въздуха остават известни утайки, известна „тор"; също и в чувствения свят остават известни утайки от човешките чувства. И в мисловния свят също остават известни утайки от нашите мисли. Енергиите на вашите мисли, желания и пр. – всичко това, което е нечисто, трябва да го филтрирате. Вие ще кажете: „Господ да ме пази от всички злини!" Е, пази ни Господ от всички злини, но ни най-малко не ни пази от последствията на злините.

Всеки ден вие се мените. Един ден сте радостни; дойде ви някоя тъжна мисъл и веднага главата ви клюмне. Защо? – „Баща ми умря." Защо умря? Ял е нещо отровно – нищо повече. Майка ви е умряла. Защо? Яла е нещо отровно. Син ви умрял. Защо? Ял е нещо отровно. От яденето е всичко. Казано е: „В който ден ядеш от това дърво, непременно ще умреш". Защо? Защото си ял от това дърво.

Миналото лято, като бяхме на планината, един наш приятел отиде при овчарчетата и ял отровни гъби. Външно тези гъби били много красиви. Те имали червена краска, като ги

погледнеш, приличат на някоя натруфена мома. Казали му, че ги ядат, а те всъщност не ги ядат, защото ги познават. Щом братът изял гъбата, краката му се подкосили и трябваше да намерим кон, да го изпратим до Дупница. Без малко щеше да отиде в другия свят. Ех, що за ум! Защо заболя той? Защото ял отровни гъби. Никога не възприемай една отровна мисъл – може да е отровна гъба. Никога не възприемай едно какво и да е желание – може да е отровна гъба. Нищо не може да те спаси. Трябва да се учите да прекарвате живота си по възможност с по-малко страдания. Ако знаете как да ядете, няма да страдате. А ако можете да се научите да ядете отровни гъби, да се приспособи организмът ви към тях, ще се избавите от много злини. Тогава могат да ви ухапят някои отровни насекоми, но няма да ви причинят вреда. Защото законът е: злото на злото не може да прави зло; и доброто на доброто не може да прави добро.

Какво разбрахте сега? Злото на злото зло не може да направи и доброто на доброто добро не може да направи. Понякога казвате: „Не мога да направя добро“. На кого? На добрия. „Не мога да направя зло.“ На кого? На злия. На добрия можеш да правиш зло. За кого е злото тогава? За добрите. За кого е доброто? За злите – нищо повече.

Сега вие мислите по вашему. Знаете ли кога мислите по вашему? Когато се обезпокоите. Вие се намирате в положението на две момиче, които искат да се оженят за един момък. Докато момъкът не се е определил, всички момиче обикалят около него, усмихват му се. Дойде едната, той я погледне и пак си гледа напред. Дойде другата, той я погледне и пак си гледа напред. Докато гледа все в една посока, той не е още самоопределен. И едната, и другата момиче искат той да се самоопредели. Като ви говоря сега, вие мислите за момите. Оставете момите настрани. Всеки ден вие играете роля пред тези момиче, и играете ролята на този, който гледа напред. За пример: вие искате да се сгодите за няколко хиляди лева и мислите по кой начин да го направите. По обикновения начин – женените да изпратят сватове, да ви препоръчат пред домашните на момата, че вие сте човек, който може да влезе в брачен живот, че ще се обхождате добре, че ще

дадете свобода на жена си да ходи при баща си и майка си и да се връща, и няма да я ограничавате. Тогава бащата на парите поглежда и казва: „Види ми се, че сте честен момък, но моите дъщери ще ги върнете навреме“ (за парите се отнася). Пак криво ще ме разберете: „Как може човек да се ожени за пари?“. Че как може човек да се ожени за жена си? Вие сте смешни. Твоята жена е направена все от такива малки материални частици. В нея има желязо, злато и пр., всичко има в нея. Жениш се – и ти не знаеш за какво се жениш. За всичко се жениш. Един ден жена ти се изпарява, както се изпарява водата. Изпари се – и я няма. Ти я търсиш, но я няма. Заминала е жена ти. Ще отидеш и ще я заровиш. Тя е оставила на Земята само дрехите си. Ако си евангелист, ти ще викнеш пастора да погребе дрехите ѝ – свещените ѝ дрехи. На гроба ще плачеш за дрехите ѝ. Ако е православна, ще викнеш свещеник и пак ще ходиш на гроба ѝ да плачеш. Ще дойде друга философия – ще кажат, че или тя се е освободила съвсем от дрехите си, или не се е още освободила и обикаля около гроба си. Да оставим тези въпроси. Вие ще кажете, че не сте от тези, които вярват. Едни вярват, че тя се върти около гроба си, а други вярват, че не се върти. Тя никога не се е въртяла. Тя се е въртяла, но в много широк кръг. Едни казват, че нашата Земя се върти около Слънцето. Но защо? Тя знае защо се върти.

Сега, като ме слушате, вие питате: „Какво е отношението на новото към старото?“. Знанието има за цел да освободи по възможност човека от излишни страдания. Това е целта. Ако искате да се освободите, най-първо от това трябва да се освободите. Когато искаш да вярваш в Бога, е същият закон: ще вярваш в Бога, за да можеш да се освободиш от големите несгоди на живота си. Вие питате: „Не може ли другояче?“. Не може. Животът си върви по своя път, както всякога си е вървял. Вие трябва да се нагодите, а не животът да се нагажда към вас. Вие трябва да се нагодите към великия Живот, който носи нещата.

Представете си, че сте в един модерен параход и искате да отидете в Америка; свободен гражданин сте, а може

да сте и арестант. В първия случай ще имате свобода, а във втория няма да имате. Ако отивате сам, ще имате свобода, ако други ви заставят, ще имате ограничения. Понякога вие нямате свобода на движение. Много хора не са освободени в живота си. Значи качили са се на парахода, но ги конвоират. И някой път трябва дълго време да се молите, за да ви пуснат от ограничителните условия, да ви дадат малка почивка... Вие някога питате: „Какво е бъдещето?“. Явили са се сега предсказвачи, пророци, които казват след колко години човек може да се освободи от лошите условия на живота. Те обясняват на какво се дължат тези условия, противоречията.

Има една наука астрология, която казва, че когато човек е малко буен, той е марсианец, обича да се гневи – той има много желязо в кръвта си и проявява сила. Тя може да каже за някой, че е венерин тип – има силни чувства. Друг пък може да има влиянието на Меркурий. Откъде са се взели тези работи? Казват, че когато бил създаден човекът, дадено му било откровение, и сега хората разработват даденото чрез това първоначално откровение. Това е дълбока работа – да можеш да виждаш влиянията на Марс, на Меркурий, на Сатурн, на Венера и пр. От старо време са вярвали в седемте планети, но едва вещите астролози разбират тази наука. А за другите това да се говори за влиянието на една планета са празни думи. Питам: колко е далеч Марс от Земята? („На 55 милиона километра най-малко.“) Едно тяло, което се намира на 55 милиона километра от Земята, да упражнява влияние върху хората?! Как ще си представите това?

Можем да го разберем по закона на аналогията. Представете си, че краката ви могат да ви влияят. Как? Ако краката ти са здрави, те ще те носят. Но един ден малкият пръст на твоя крак заболее и веднага този крак започва да ти влияе: твоето състояние се изменя, ти постоянно обръщаш внимание на пръста на крака си. Той ти заповядва да не ходиш. И да искаш да ходиш, не можеш. Това е влиянието на пръста ти. Можеш да отмахнеш това влияние. Как? Като го излекуваш – но ако знаеш как да го излекуваш. И тогава ще имаш свобода да ходиш. Или ухото на някой го

заболи. Щом те заболи ухото, ти не можеш да слушаш и когато говорят, ще имаш съвсем друго разположение. Могат да ти говорят много сладки думи, но болката е остра и ти мислиш само за нея. Ще гледаш да оздравееш. Някой път има и по-дълбоки вътрешни причини за неразположението. Някой път си неразположен и не знаеш защо. Има две места, в които се съсредоточават болестите. Едното е в мозъчната нервна система, а другото е в симпатичната нервна система. Мъчно ти е, неразположен си и не знаеш къде е мястото на неразположението ти: то не е нито в главата, нито в ръцете и пр. Тогава мислиш, че то е навсякъде. Не е навсякъде. То е както виното – като го пие човек, то отива навсякъде, цялото тяло се опива. Виното е влязло в корема ти и оттам действието му се разпространява по симпатичната и мозъчната нервни системи. И всички клетки, целият човек се опиянява, не знае накъде отива, изгубва посоката на своето движение.

Някога вие имате такова състояние, че нямате нищо определено. Всички ваши възгледи за живота изчезват. Животът ви се обезсмисля. И всичкото ваше верую се обезсмисля. Аз съм виждал такива вярващи, които са идвали при мен на Изгрева. Един от тях казва: „Всичко е празна работа, няма никаква реалност“. Къде отиде неговото верую? Всичко било празна работа! Казвам: ако беше празна, ти нямаше да страдаш. Но е много пълна работа. Ти страдаш не от празни работи, защото празните работи леко се носят, но пълните мъчно се носят. Щом вземеш вино, мъчно се носи. Тежко е това вино, червеното. Влезе ти в ума, че ти трябва заплата с 1000 лева повече; имаш 3000 лева, но искаш да имаш 4000. Някои имат и по 20 000 лева на ден, а някои и по 100 000. Това, което го няма, то те безпокои. Може ли да те безпокои, като го няма? Някой казва: „Не му мисли“. Не, умният човек, мъдрецът, като му трябват пари, той не иска много.

Вие искате да имате неща, механически направени – както в съвременната техника, в съвременната математика, в съвременната музика – и мислите, че така ще имате поясна представа. Една сестра ми показва как ѝ диктуват от

Невидимия свят. Тя не разбира нищо от музика, но написала нещо хубаво. Написала ноти, но не както обикновено пишат нотите, а им турила други опашки. Нищо не разбира от музика, а написала музикални работи – малки музикални пасажи. Има ли смисъл това? Гледам, ключът турен намясто. Интересно е как ги е написала. Тя е за бъдещата музика.

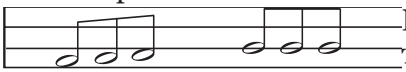

Не искам всички да започнете да пишете по същия начин. За изяснение на неразбраните работи ще ви кажа следното. Тя е поставила в една междина по няколко ноти. Знаем, че обикновено под първата линия на петолинието се пише тона *ре*, на първа линия – *ми*, в първата междина – *фа* и т.н. Но тя не ги е наредила така.

При нея междините са по-широки и в тях е поставила по няколко ноти. В празното пространство на една от тези широки междини тя е турила нотите, наредени по една крива линия нагоре. Аз ще ги преведа. В първата междина е турила три ноти *фа*, но на разни височини. Значи тонът *фа* може да бъде понижен и повишен. Така тя е поставила в първото междулиние три ноти *фа*, но идеята е на този, който ѝ е диктувал. В обикновената музикална система те ще бъдат само *фа*, а тук аз виждам, че едното *фа* е понижено, другото е обикновено, а третото е повишено. Едното е близо до първата линия, но не е на нея, второто е по-нагоре, по средата, а третото е още по-нагоре. Как ще свирите тези три *фа*? Едното е *бемол*, второто е обикновено, а третото е *диез*. Могат да се свирят. Ще кажете: „Какво искат да кажат с това духовете?“. Духовете искат да кажат, че много работи не знаем. Аз казвам на сестрата: „Прочети написаното“. Тя казва, че не може да го прочете. По тази система могат да се свирят известни мелодии, могат да се преведат. Често в обикновения живот вие туряте нещата някъде, но не можете да ги изпълните. Някои ваши чувства трябва да ги понижите, други трябва да повишите, а някои трябва да ги вземете по обикновен начин. Някой път едно *фа* от обикновената музика, на същата височина, на някое място ще го вземете понижено, а на друго място повишено.

„Не може ли да се свири без повишение и без понижение?“ Може. Но онзи, който се занимава с естествената музика, той най-първо трябва да се научи да свири *фа*-то както си е в естествено положение. Какво ще стане, ако някой тури не само един *бемол* на *фа*, но два *бемола*? Това е вече тонът *ми* в обикновената музика. А според тази музика не е *ми*. Два пъти ще го понижиш, а може и три пъти. Какво тънко различие! Това става, това е една отвлечена музика. Тази музика е в чувствата. Едно тънко чувство може да се понижи три пъти, а може и да се повиши три пъти. Има музика и в чувствата. В обикновената музика тези тънки различия не могат да се представят, няма такъв инструмент.

Сега, аз ви говоря за неща, които стават във вас. Вие казвате, че това са отвлечени работи. Те не са отвлечени, но са незнайни. Всеки ден вие се занимавате с любовни работи. Като се влюбите, вие пеете една любовна песен, в която понижавате или повишавате. Трябва да знаете как да настроите любовната си песен. Ако можете да направите някое хубаво парче, ще можете да го свирите добре на онзи, който се е влюбил във вас. На онзи, който не се е влюбил във вас, не можете да му свирите добре – парчето ви не е музикално, не е хубаво, той не го харесва.

Външно вие се обличате, слагате си китка. Щом видя китката, мога да ви кажа какво искате да кажете в музикално отношение. Обувате нови обувки – трябва да знаете какво означават обувките. Слагате си шапка на главата – вълнена, копринена или кожена – трябва да знаете какво означава новата ви шапка. Най-първо се обличате, после слагате шапката си. Всичко това представлява външно понижение и повишение. После, дойде у вас желанието да не обръщате внимание на външното, искате да се покажете семпло облечени и да свирите вътрешно. Щом обръщате внимание на вътрешния живот, вие вече не придавате такова значение на външната музика, казвате: „С външна премяна само не става“. За пример: някой певец пее много силно, иска да го чуят всички; после пее хубаво, за да даде израз. За да пееш хубаво, кръгът, пред който пееш, трябва да бъде много малък. Мъчно е човек да пее на много хора. Като имаш един-

двама насреща си, много хубаво се пее, ако са много, мъчно се пее.

Това, което ви казвам, не обяснява нещата. Това са мисли, които заплитат ума. Как е възможно да преведеш на музикален език значението на една шапка? Някакъв тон тя не може да означава. Но за да туриш шапката си, ти си имал определена мисъл. Ти имаш определени мисли и чувствания – искаш да имаш една червена шапка на главата си, едно червено или синьо, или жълто цвете. Старите сестри се обличат с черни дрехи – защо? Старата обича черното, понеже се срамува вече от това, което е правила в живота си. По този начин иска другите да не видят това, което е правила. Онези, които са се облекли в черно, искат всичко да бъде в тъмно, никой да не вижда. А младият е със светли дрехи – иска всички да видят, че е добре облечен. Онзи с черните дрехи минава за скромен, но той се крие от хората, у него е дошъл и действа страхът, а онзи, който се е облякъл добре и е взел бастун в ръка, той ходи навсякъде, у него има тщеславие, иска да каже: „Хе, отде ида аз! Знаете ли? Аз ида от Слънчевата система, от Слънцето“. А след като поживее десетина-двайсет години и загази в живота, забравя, че е дошъл от Слънцето.

Реалистът ще каже: „Говорете нещо реално за света“. Реално в света е, като ядеш, като не ядеш – това не е реално. Реалност е яденето, а нереалност е гладуването. Казвате: „Говорете ни за реалното“. Яж – нищо повече. Всеки ден ядеш по три пъти – това е реално. Гладуваш – това е нереално. Казвам: това, нереалното, те мъчи. Защо ще се мъчиш, че не си ял? Никой не може да отговори на въпроса защо се мъчиш като не ядеш. Понеже, като ядеш, ти отвътре се освобождаваш, а отвън се натоварваш. А като не ядеш, отвън се освобождаваш, а отвътре се натоварваш. Следователно ние предпочитаме да бъдем натоварени отвън, отколкото да бъдем натоварени отвътре. Що е глад? Натоварен си отвътре. Що е ядене? Натоварен си отвън. Това знаели ли сте го досега? За предпочитане е да си натоварен отвън, отколкото отвътре. Вътрешното натоварване наричаме нереално положение, а външното считаме за реално положение. Каз-

ваш: „Натоварете ме външно, понеже ми дотегна гладуването“.

Всяка идея може да бъде вътрешна и външна. Ако за една идея се радваш, това чувство е външно. Ако си недоволен от живота, това чувство е вътрешно. То не може да намери свой израз. И всичките ви смущения са от това, че вие сте натоварени отвътре. Ние трябва да се освободим първо от вътрешния товар. Говорят за свободата. Свободата седи в това, да се освободим от всички вътрешни товари, които имаме. Това е целта. Хиляди години ще минат, докато се освободим. Има хора, които са се освободили. Трябва да знаеш как да се освободиш отвътре, то е изкуство! Това е целта. Не можеш да се освободиш, да бъдеш свободен едновременно отвън и отвътре. Да пренесеш товара си отвътре навън – това е реалното, защото вън, в реалния живот, вие имате по-голяма възможност да изучавате нещата, предметно да ги изучавате.

Онези, които могат малко да надзърнат навън, в реалното, ще разберат малко, ще имат познания. А някои ще се спънат от мисълта дали ще възприемат и ще кажат: „Съвсем се оплетохме“. Това е отвътре. Някой път вие сте натоварени, искате да бъдете свободни. Ако имате тежки чувства, това показва, че някой ви е натоварил, както вие сте натоварили коня. Тогава ще се заемете да научите езика на този, който ви е натоварил. Ще му кажете: „Пуснете ме, махнете този товар! Готов съм да ви служа“. Ако искаш да се освободиш съвсем, не можеш, но можеш поне малко да се поосвободиш. Господ може да те разтовари, Той знае доколко ти можеш да носиш, и ако знаеш как да говориш на Този, Който те е натоварил, Той ще снеме нещо от тежкия товар, който носиш. Всичко няма да снеме, но някога ще снеме част от товара ти, а друг път може да сложи още повече. Тогава какво ще правиш? Това е за разяснение.

Някога мислите, че като се помолите на Господа, Той ще направи всичко заради вас. Бъдете последователни тогава. Здравият мисли, че като се помоли, всичко ще стане; той казва: „Като се помоля, Бог ме слуша“. Молиш се, молиш се, но като ти излезе една малка пъпка на пръста на

крака, тичаш при лекаря. Защо не се молиш на Господа да я премахне? Реалистите ще кажат: „Ако за всичко тичаш при Бога, лекарите ще умрат гладни“. Защо си болен? За да дадеш данта си на лекаря. Защо си невежа? За да дадеш данта си на учителя, който ще те учи. Това са начини за разсъждение. Трябва да се преведат, за да станат ясни. Лекарят някой път може да те освободи, но някой път освен че няма да те освободи, ще те натовари още повече и болката ти ще се усили.

Аз ви навеждам на мисълта за света на фините чувства. Мен не ме интересуват обикновените неща в живота. Какво ще ме интересува животът на един заек или животът на един вълк, или животът на една мечка, която е затворена в клетка? Какво ще проникне в ума ѝ? И мечката е като човека, по аналогия да мислим. Ако ме затворят мен, какво ще мисля? Тази мечка, която е била свободна, се усеща сега ограничена, не е свободна да ходи където иска. И обикаля в клетката си. Някой път тя иска да раздруса някоя от пръчките, за да види дали може да ги премахне. Не може. И най-после се примирява. Но този живот ѝ е неестествен. Онези, които ни учат, казват да се примирим. Но примирението още не е разрешение на живота. Да се примириш, това е временно разрешение.

Но в живота съществува едно разрешение. Целият свят е менажерия сега, ние сме в една менажерия. И дяволът е директор на тази менажерия. Всички хора, които са дошли тук вътре в тази менажерия, са все чешити. На големите чешити клетките са по-големи, а на малките са по-малки. Директорът ги е ограничил. Той ги храни както си иска и много-много не им дава. Едно време те са живели както са искали, а сега той ги учи на дисциплина, на ред и порядък. До известно време ще им донася храна.

Вие ще кажете: „Такъв ли е животът?“. Не е менажерия животът, но наподобява. Ограничени сме, има едно вътрешно ограничение. Вървиш и си изгубил всякакво понятие за живота; облечен си хубаво, но усещаш едно унижение в себе си. Отде произтича това унижение? Някой път се понадигнеш и мислиш, че всичко можеш да направиш, а понякога

мислиш, че нищо не можеш да направиш. Откъде е дошло това състояние? Ти мислиш, че не може да стане всичко, каквото искаш. Да, станали са някои неща, понеже си бил в хармония с теченията на умните хора. В такива случаи вие мислите, че всичко можете да направите; някога сте в течението на глупавите хора и мислите, че нищо не можете да направите. Някога трябва да видите какво наистина можете да направите. Човек трябва съвсем да се прероди, но прераждането е закон на знание. Музикантът, за да се прояви, трябва да има отличен инструмент и най-добрите учители.

Някой път казвате: „Да умрем, че да се освободим“. Как ще се освободите, и вие не знаете. Аз ви ублажавам понякога за вашата вяра, гениални сте във вярата си. Аз желая да имам вашата вяра! Детето вярва, че каквото бащата и майката кажат, ще бъде. Най-първо вярва на баща си сто на сто, после, като не изпълни бащата това, което е казал, намалява се вярата на детето, докато стигне да му вярва десет на сто – и повече то не вярва на баща си. Не обещавайте това, което не можете да извършите. И на себе си обещавайте само неща, които можете да направите. И не мислете, че вие можете с вашите молитви да заставите онова Същество, Което е направило света, да постъпи другояче. Бог е неизменяем. Като ви говоря по този начин, можете да си кажете: „Тогава да не се молим!“. Ако се молиш, ще те послушат, ако не се молиш, няма да те послушат. Господ ще иска преди всичко да знае дали молитвата ти има някакво основание. Ти искаш хляб, но Господ казва на комисията, която разглежда въпроса за хляба: „Вижте дали тази молитва има основание и ако има основание, дайте му“. Комисията казва: „Преди четири-пет часа е ял, но дайте му“. След това други прошения се разглеждат. Експедитивна е работата там. Ти си млад, искаш да се жениш – даваш си прошението; Господ казва на комисията: „Я вижте дали трябва да се ожени, или не, да я вземе ли, или да не я вземе“. Разглежда се и второ прошение – някой иска да се ожени втори път. Защото хората се женят много пъти. Вие минавате за еднобрачни, а сте многобрачни. Как ще ме разберете? Щом си ял веднъж, ти си еднобрачен. Щом си ял два пъти, ти си двубрачен.

После – трибрачен, четирибрачен и т.н. Всяко ядене е един брак – свързал си се. Значи бракът спада към временните неща.

В брака човек не може да бъде свободен. Там е място на ограничения и на работа. Щом влезеш в това място, не търси своята свобода. Там има учение. Един ден ще търсиш случай да се освободиш от брака, но като се народят десетина деца, ще мислиш за тях, да ги възпитаваш. Всяко едно дете ще ти коства около 400-500 000 лева. Да кажем, че един богат баща има три деца: ако едното коства 500 000 лева, трябват му един и половина милиона лева! Откъде ще ги изкара? Вие трябва да знаете, като сте тук, на Земята, колко милиарда лева коства издръжката ви на вашия Баща, на Онзи, Който ви е пратил на Земята. Вие никак не мислите за това. Някой път трябва да направим математически изчисления, да видите колко струва вашата издръжка. Някога казваш: „Защо съм дошъл тук?“. Там си одрал орталъка, да дойдеш тук да се учиш, а сега казваш: „Защо съм дошъл?“. Да се учиш – нищо повече! И според каквото е ученето ти – толкова средства ти изпращат.

Някои от вас имате установени възгледи. С установени възгледи в света нищо не се постига. Какво наричам аз установени възгледи? Хората нямат установени възгледи. Не ги търсете, никъде няма да ги намерите. Само в Бога има установени възгледи. Аз вярвам в установените възгледи на Бога. Ще приспособим своите възгледи да бъдат подобни на Божиите. И доколкото аз приспособя своите възгледи към Божиите, моят живот ще се подобри. И доколкото аз не приспособявам своите възгледи към Божиите, ще се явят всички противоречия. И Писанието казва: „Да изпълним Волята Божия на Земята“. Това е един възглед на Бога. Затова Бог е направил света. Той иска всяко едно същество да изпълни онзи ред и порядък, който Той е направил. И Той не извинява никого. Той прощава, но не мислете, че можете да измените Неговия порядък. Все едно, ще се научиш един ден да постъпваш така, както Той постъпва. Има един неизменим порядък. Това учим ние. Ние не виждаме, че сме в едно вътрешно стълкновение с Божествения порядък.

Противоречия имаме и казваме, че този или онзи е причина на нашите нещастия. А този човек е само един повод, той иде само да ни покаже, че сме се отклонили от Божия порядък. Ако някой човек ти причинява радост, това е само един повод, който показва кога си бил в съгласие с Божията воля. Онези хора, които ви причиняват радост, те показват, че в Божественото е спокойствието.

Искам да ви покажа сега един метод. Не че нямате метод, имате. Но да допуснем, че имате син и разбойници са го хванали, като мислят, че сте богат. Те искат от вас голям откуп – 20-30 000 лева, но вие няма отде да ги вземете. Ако имате приятели, те ще ви дадат пари и ще откупите сина си. Това е по обикновения начин. Но допуснете, че никой не ви дава и пет пари. Хрумва ви да намерите главатаря на разбойниците и да му кажете, че сте беден. И този човек, като ви погледне, без никакъв откуп пуска сина ви. При първия начин трябва да се молите на ваши приятели, за да задоволите желанието на разбойниците; при втория начин отивате при главатаря. Кой начин е по-умен? Къде седи разликата? Кога вярата е по-силна? Във втория случай. Вие сте дошли сега до второто положение: трябва да отидете при главатаря на разбойниците и с него да се справите, а не с обикновените разбойници.

Първо страхът трябва да престане у вас. Защото, ако се боите, вие ще си кажете: „Разбойниците могат да хванат и мене, и за мене да искат откуп. Те са жестоки“. Вие трябва първо, заради любовта, която имате към вашия син, съвършено да се престрашите. И да можете да образувате у себе си чувство на любов към главатаря. И той може би ще почувства, че никога не е срещал такъв човек. Като ви види, ще му стане приятно, че сте му дошли на гости.

Да изясня този пример. Вие искате да знаете според съвременната карма защо разбойниците хванаха вашия син, защо вие се принудихте да отидете при главатаря и защо другите хора не ви дадоха пари. Как ще обясните това? Как мислите? Кажете вашето мнение. Ще кажете: „Пари им трябваха на разбойниците“. Може да се обясни така. Това е едно рандеву, което трябваше да направи една остаряла

мома, която не се е оженила. Как ще го разберете? Този разбойник, при когото отива момата, е един момък, който в миналото се е влюбил в нея, а тя не е отишла на рандеву с него. Тя го е излъгала. Но сега, като главатар на разбойниците, той прави рандеву с нея, като хваща сина ѝ. Като дойде тя при него, той иска тя да изпълни своето обещание. Тя е обещала някога, в миналото, да се срещне с него, но не се срещнала и сега ще му се помоли да освободи сина ѝ. Нему ще му стане приятно, ще ѝ каже: „Доказах ти, че не ти мисля зло. В мене има благородно чувство. Ти криво ме разбра“. Турците казват в такъв случай: „От мен да мине“.

Изпълнявайте вашите обещания, за да не се намерите в противоречие и да стане нужда да отивате при главатаря на разбойниците, които са хванали сина ви. Вие трябва да давате разумно тълкуване на нещата, което да е съгласно горе-долу с реалността; защото този човек, за когото казват, че е много жесток, ви приема много добре и пуска сина ви – как ще си обясните това? Ще кажете, че Господ му е казал така. Това са особени положения. Има една връзка от миналото. Господ ви казва: „Пази обещанията си!“. Каквото обещаваш, не се колебай да го изпълниш. Казваш: „Как да го изпълня?“. Първото обещание, което си дал, никога не го изменяй. Не второто обещание, аз говоря сега за първото обещание. Всяко обещание в света е Божествено задължение. Никога не се отказвай от задължението си, иначе всякога в живота си ще се намериш в трудно положение. И всички трудности в живота се дължат все на неизпълнение на първите задължения. И те са много. Онези задължения, които сте дали към Бога, изпълнете ги! Всяко едно задължение не е към хората, но към Бога.

Ти си се влюбил. Не е въпрос във влюбването, но задължението си към Бога трябва да изпълниш. Никой не те кара да се жениш. Щом си се влюбил, изпълни задълженията си към Бога. Любовта не подразбира женитба. Това са второстепенни неща. Понеже не си изпълнил първото задължение, идва женитбата. Ето какво е женитбата. Пак криво ще ме разберете. Като обяснява човек реалността на нещата, изпада в заблуждения. Понеже не си изпълнил първото си

задължение, идват страдания и те турят в затвора. Това значи женене. Аз често чувам как дрънкат веригите. Щом не си изпълнил своето първо задължение, ти ще се ожениш – нищо повече. А пък щом си го изпълнил, ти си свободен от женитбата.

Има свободни отношения. Най-красивите отношения са свободните отношения. Те са Божествени отношения. Първото задължение, първото обещание, което си дал – изпълни го! Това, което ти е дал Бог и се ражда в душата ти – бъди верен на него! То е Божественото. То е отношение към Бога. Защото и любовта е едно отношение към Бога. И ако ти правилно изпълняваш своите отношения към Бога, ще изпълниш правилно отношенията си и към всички хора. Ако не изпълниш правилно своите задължения към Бога, ти не можеш да изпълниш задълженията си и към другите хора. Ако отношенията между бащата и майката не са правилни, те не могат да родят дете талантливо или гениално. Следователно отношенията между бащата и майката ще определят дали това дете ще бъде любимо, или не. Детето е един резултат. То е резултат на любовта, която имат бащата и майката към Бога. Когато двама души имат правилна, Божествена любов, тогава се ражда талантливо, гениално дете. Гениалното дете показва правилното отношение, което хората са имали към Бога. За да се роди нещо във вас сега, и вие трябва да имате правилни отношения към Бога. Аз гледам по-дълбоко. Не е до външното раждане. За да се роди нещо дълбоко в твоята душа, отношението на твоята душа към Бога и отношението на твоя дух към Бога трябва да бъдат правилни. Тогава резултатът в твоя ум – това е синът. Любовта, която имат душата и духът ти към Бога, или отношението им към Бога, ще даде в резултат твоя ум и тогава ще имаш отличен ум – да мислиш, да разрешаваш всички мъчнотии в света. Така седи окултната или духовната философия, която разрешава големите проблеми в света. Ако така не разбирате нещата, никак не можете да ги разберете. Ти казваш: „Аз обичам мъжа си“. Твоят дух трябва да има правилни отношения към Бога. Някои от вас, които не ме разбирате, нека затворят книгите. Някои от вас няма как-

во да се занимавате. Задължението, обещанието на твоята душа и дух към Бога, което си дал, трябва да го изпълниш. Тогава и твоят ум ще има правилни отношения към теб.

Сега донякъде се поясни въпросът. Остава необяснено приложението. Приложението е вече упражнение. Искаш да станеш певец, да имаш отношение към всички ноти – трябва да ги знаеш. Вземете тона *до*. Този тон мъчно се взима в обикновената гама. Но вземете *сол*, той се взима лесно. Вземете долно *сол*. От *сол* вече можете да вземете *до*. От този тон, който можете да вземете най-вярно, от него можете да вземете последователно и другите тонове.

Музиката, така както е, тя е нещо външно. Но музиката на Земята е резултат на човешките мисли и на човешките чувства. И когато се хармонизират мислите и чувствата, ние ще имаме най-хубавата музика. Човек, който не може да пее, той не е хармонизирал мислите и чувствата си. Такъв човек е лишен от възможности. А онези, които могат хубаво да пеят, те имат възможности, макар че не са още в съвършенство. Светията например е отличен певец. Какви ли не мантри, песни пее той. Започнете от вътрешния живот. Защото другото е резултат. Всички не могат да бъдат музиканти. Защото музиката е резултат на човешките мисли и чувства. Във вас, във вашия ум и сърце трябва да стане цял преврат, за да станете музикални. Всички не сте еднакво музикални. Музикалността е един дълъг процес. За в бъдеще ще се приготвите, но това бъдеще е различно: може би днес, а може би в утрешния ден, или по-нататък. Това е един процес, не може изведнъж. Човек може да пее обикновено, но за да бъде музиката като магия, да може да си служи с нея, изисква се работа.

Минаваш през гората. Страх те е от животни. Какво трябва да направиш? Ще им запееш. Животните разбират много добре от музика. Има песни за вълците – като ги запееш, вълкът не те напада. Има песни за змиите – като ги запееш, змия не те хапе. Индусите са ги научили. Като им запееш, можеш да събереш змиите, а можеш и да ги разпръснеш, от теб зависи. Змията е много музикална. Благодарение на тази музикалност тя има една възможност. Така, както е

сплескана главата ѝ, тя е много жестока, но е музикална и музикалността ще я спаси в бъдеще. И у вълка има нещо музикално. Но това е една вътрешна възможност, която човек може да предаде отвън чрез своята мисъл и чувства.

И болестите се лекуват с музика, и те си имат музика. Трябва да ви направя опит в това отношение, но опитът струва скъпо. Има болести, които, ако знаеш как да им пееш, минават, ако не знаеш да им пееш, не минават. Музиката може да се приложи за лекуване. Всички сте имали коремоболие. Как ще му пееш? Аз слушах един свещеник как пееше на своето коремоболие. Той беше един от най-добрите певци, които някога съм слушал. На всеки два-три месеца го хващат много силни болки в корема. (Учителят подражава на движенията при силни коремни болки.) Попът вика: „Вай-вай-вай!“. После се завърти на друга страна: „Нека се научи този поп добре! Този дявол го знам. Аз съм го научил вече, от 20 години го зная. Щом кръшна някъде, той веднага ме стисне“. Пее той, пее, голям певец е. По църковната музика: „Па-ву-га-ди – па-па-ву – га-ди-ке, зони-па“. Пее попът: „Олеле, олеле, олеле.“ На този свещеник казвам: „Много сложна е твоята музика, но ще се мъча да я науча и аз малко. След като си попееш, ще ти мине“. *Ол-ли. Ол-оле*. Турците казват: *олур* (*стани)*. *Ол* на английски означава *всичко*. Значи, ако знаеш да пееш, ще имаме ол, ако не знаеш да пееш, имаме вол.

Представете си какво велико търпение има Бог. Той търпи всичко онова, което става в Него. Търпението на Бога седи в това, че всичко става в Него. Какво грамадно търпение има Той! Всички противоречия, приятни и неприятни, които стават, всичко това Той трябва да го превърне. Там седи Неговата мъдрост. И всичко става в Него. Вие съжалявате, че някои работи са станали. Че колко работи са станали в Господа, и Той ги търпи! Казвам: както Той ги търпи, така и вие ще ги търпите. И ще търсите разумното разрешение на нещата. Там е философията. Много работи са непоносими, но трябва да се търпят. Не безразборно, както търпи волът, но трябва да се учи, да се намери изходния път. Всяко нещо си има свой път.

Кои са важните мисли в тази лекция? Какво разбрахте сега? Първата мисъл каква беше? С какво започнахме? („За превръщането на желязото в злато.“) Този въпрос е труден. Кой беше вторият въпрос? („За яденето и неяденето, за чувствата и мислите.“) Някой ще каже: „Да се научи човек да яде – това е цяло изкуство!“. Третото? („Обещанието, което дадохме на Бога, да го изпълним.“)

(Учителя пее по няколко начина следните думи: *Може ли болен Стоян здрав да стане?*) Може. Класически как ще го пеете? Стоян отначало беше здрав и после стана болен. Всичкото му изкуство е, че той се е помъчил да стане болен. Понеже е направил най-мъчното, сега от болестта ще се върне в своето естествено положение. Да стане болен е по-мъчно, отколкото да стане здрав. Ако ти си съумял да заболееш, ще съумееш и да станеш здрав. Следователно всеки човек, който се е разболявал, може да оздравява. Всеки човек, който осиромашава, може да забогатява. Всеки човек, който оглупява, може да поумнява. И всеки, който греши, може да стане праведен. Вие не се спирате на това.

Защо човек трябва да греши? Грешенето е един понисш живот. Трябва да минеш по пътя на злото. То е един нисш живот, който сега се диференцира и минава в друг. В какво седи разликата между доброто и злото? Ще ви дам две нейни черти. Най-първо, злото се привлича при тебе и после, като вземе нещо, се връща в менажерията. Например един вълк се интересува от овцете; той ще влезе в кошарата и щом вземе овцата, заминава си. А доброто се приближава, за да даде нещо. Значи доброто се приближава, за да остави нещо при тебе, а злото иде, за да вземе нещо. Това, което дава, е добро, а това, което отнема, е зло. Доброто излиза отвътре навън и се връща вътре, а злото иде отвън и се връща навън. Това са прости процеси. Всяко нещо, което се връща към тебе, е добро; всяко нещо, което заминава от тебе, е зло, на него не възлагай нищо. Онова, което губиш, то не е реално, а онова, което не губиш, което се връща при тебе, то е доброто, то е реалното. Това е окултна философия. Разчитай само на онези мисли и желания, които излизат и се връщат при тебе.

Сега, в музиката – можете ли да вземете *до* от четвърта октава? Как ще го вземете? И *до* от трета октава не можете да вземете. От втора октава мнозина можете да го вземете. А *до* от първа октава можете да вземете почти всички. В две октави колко тона *до* има? („Три.“) В три октави има четири тона *до*. В четири октави има пет тона *до*. Под думата *до* аз разбирам един тон да се вземе правилно. В пеенето има големи противоречия. Усещам големи ограничения. Тях мога да премахна само с тона *до* – като взема тона *до*, те изчезват. *До* е силата, чрез която аз мога да премахна всички мъчнотии и противоречия около мен. Това е тонът *до*. Щом се премахнат те, значи аз взимам този тон вярно. Всякога, когато искам да постигна нещо в света, аз трябва да взема правилно тона *сол*. Той означава постижение. Не че всичко е постижение, но е начало на постижение. И така, *до* е за премахване на препятствия, *сол* е начало на постижения. *Ми* какво е тогава? Тонът *ми* е по средата, съединителното между *до* и *сол*. Намира се в терца с *до* и със *сол*. Между *сол* и *си* пак имате терца. Има два вида терци: големи и малки. Ако вземеш *ми* правилно, всички неща, които в умствения свят се виждат непостижими, ще станат понятни. Чрез *ми* ти създаваш мислено първата форма, с която можеш да работиш. *Ми* е основата в умствения свят, за да се създаде първата форма, с която можеш да си послужиш. Ако мислиш правилно, ти можеш да вземеш правилно тона *ми*. Трептенията на *ми* се различават. И трептенията на *сол* се различават. В *сол*, за да има постижение, трябва да има мекота. А какво трябва да има в *ми*? При правилното взимане на тона *сол* има възможност един цвят да цъфне. Цветът е *сол*. Но отвън трябва да има най-благоприятна атмосфера за цвета: въздух, светлина и пр. Ако външните условия не са благоприятни, той не може да цъфне. Меки трябва да бъдат външните условия. А при *ми* не отвън, но отвътре трябва да бъдат условията меки. Едно преходно състояние е *ми*, защото минаваш от външните мъчнотии в света към вътрешните. *До* представлява разрешението на мъчнотиите, които се намират на физическото поле. *Сол* представлява мъчнотиите в духовния свят, а *ми* представлява вътрешните противоречия, мъчнотиите в умствения свят.

Вие произнасяте думата *любов*. Започнете да мислите тази дума без никакъв обект. Без никакъв обект произнасяйте думата *любов*. Как бихте разбрали любовта на физическото поле? Как бихте я изпели на физическото поле? Как ще я изпеете в духовния свят? А в умствения свят как ще изпеете думата *любов*! Що е любов?

Любов е това, което носи светлина и свобода. Що е светлина? Светлина е това, което носи живот и свобода. Що е свобода? Свобода е това, което носи живот и светлина. Имате тогава три понятия за любовта. Любовта непременно трябва да носи светлина и свобода, такава любов, която не носи светлина и свобода, не е любов, то нещо временно. Ако така се разбира любовта, тя е една алхимическа сила, с нея всичко можеш да превръщаш. Щом имате светлина, всичко можете да направите. Щом имате свобода, всичко можете да направите. Щом ги нямате, вие сте ограничени. Щом имате любовта, вие ще разбирате законите на Божествения свят. Щом имате любовта, вие ще разберете законите и на духовния свят. А щом разберете законите на Божествения и на духовния свят, с тези закони вие всичко ще можете да направите. Това са методи.

При сегашното разбиране всички се намирате или в положението на сухото дърво, или в положението на желязото. Едно сухо дърво може да го е страх от огъня, но едно желязо може ли да го е страх от огъня? Какво ще стане с желязото, като го турят в огъня? Ще се нагорещи. Сухите дървета трябва да се плашат от огъня. Хората се плашат от любовта. Онези, които са сухи дървета, се плашат от огъня. Онези, които са от желязо, ще кажат на огъня: "Ние ще светнем в теб". Този огън всякога може да превърне сухото дърво в пепел, но пък пепелта е най-хубавата тор. Любовта може да стопи и желязото. Това е пречистване на желязото. Онази топлина, която любовта образува в човека, не трябва да ви плаши. Тя ще изгори сухите дървета, а железните работи ще стопи. И всичко ще сложи в ред и порядък.

Тогава има всичко три положения: живот, светлина, свобода. Какво е любов? Това, което носи светлина и свобода. Досега вие как сте разбирали любовта? („Да се освободим!")

Ако носиш светлина на хората и свобода навсякъде, ти обичаш. Щом не носиш светлина и свобода, ти не обичаш.

Едно от правилата: искате да бъдете обичани, искате и да ви обичат. Никое същество не може да ви обича, ако не носите светлина и свобода. Аз съм пребродил света, и между ангелите, и където и да е – никое същество не може да ви обича, ако не носите светлина и свобода. И при лошите духове да отидете, ако носите светлина и свобода, и те ще ви обичат. Понеже това е потребно за живота. И при добрите духове като отидете, ако нямате светлина и свобода, те затварят вратите си, макар че външно няма да покажат това. Щом не носиш светлина и свобода в себе си, ще намериш всички врати затворени: където и да похлопаш – ни глас, ни услишание.

Така щото, не си правете илюзии, че в живота можете да успеете без любов. Не може. Само в онази любов, която носи светлина и свобода, в нея има всички постижения. И тук, на Земята, и където и да е – тя носи постижения. Това дръжте в себе си като закон!

Божият дух носи всичките блага на живота. (3 пъти)

Всички онези, които усещат, че са много натоварени, да ми кажат – да ги разтоварим малко. Защото не искам да останат натоварени.

19. лекция, 29 януари 1936 г., София, Изгрев

РАБОТЕТЕ С ДОБРОТО

Добрата молитва

Сега ние сме в един век на улеснение. Има изкуство, което човек може да купува. Ако си музикант, можеш да забавляваш хората, като свириш или пееш, а може и да поставиш плочи в грамофона и като знаеш как да го пускаш, те ще пеят и хората ще слушат. Опасността сега, при нашата среща, седи в грамофонните плочи. В миналото са туряни толкова много. Всеки един от вас представлява наслояване на такива плочи. Вземете Земята – тя представлява едно наслояване на хиляди пластове, за да се стигне до сегашното ѝ състояние. Учените хора, които се занимават с науката геология, чоплят едва горните пластове и се опитват да ни обясняват какво е било миналото на Земята. Други учени се занимават с науката за минералите. Трети пък – с науката за растенията, които растат отгоре.

Някои от вас са писали върху темата *Как се превръща желязото в злато*. Една сестра е писала, че желязото се превръща в злато чрез огън. Заключението е правилно. Сложете желязото в огъня. Огънят превръща, но как? Ако сложите желязото в обикновен огън, то се нагорещява, но не се превръща в злато. Как се превръща? Сестрата, която е писала така, разглежда въпроса окултно. Друга сестра казва, че желязото се превръща в злато чрез страдание; тя е мистичка. Мъчнотиите, като ги поставиш в огъня, те стават на радост. Тъй че, трябва да учите.

Това, което досега сте научили, е полезно, а това, което има да учите отсега нататък, е още повече полезно. Ако не свържем новото със сегашния живот, зараждат се много страдания. Страдания се зараждат, ако не знаеш как да пишеш например. Ако си писар някъде и пропуснеш някое *не* или някой глагол, или някое съществително, прилагателно, местоимение, може да стане цял „източен въпрос“. Как така да се пропусне?! В чистия живот не се допуска това.

Има много мисли, които опетняват човека. Една мисъл само премине през теб, и съвсем се измени лицето ти. И не само цветът му, но се измени и изражението. Често например вие сте недоволни, но не забелязвате какво влияние има това ваше състояние. Понякога мръднете единият край на устата, повдигне се тя от едната или от другата страна, или мигнете набързо с едното око, или си вдигате вежди нагоре, или ги свивате надолу, или си слагате десния крак върху левия, или левия върху десния, или се наведете, обърнете се на едната или на другата страна. Това са упражнения, но за едно същество, което разбира езика на движенията, тези криви линии са стенограми, по които то чете онова, което ти пишеш. Всеки ден човек стенографира. Стенографът е вътре в него. Ти слушаш някой музикант, но не си доволен и все ще направиш някоя гримаса, някое движение вляво или вдясно. Някой ти говори, но ти не го разбираш или не си доволен от него – ще направиш някоя гримаса.

Какво разбирате в българския език под думата *гримаса*? Тази дума не е българска. От *грим* става *гримаса* – тя показва един силен контраст. Някой говори нещо, и ти с едното око ще направиш гримаса. С едното око показваш едно, а с другото – друго. Защо? Или пък някои хора имат един циничен смях. Когато някой говори и другият вижда, че той е прост, явява се една особена усмивка на устата му. Ученикът говори нещо, а учителят се усмихва и в тази усмивка седи мисълта: „Този е простак, невежа“. Забелязвал съм следното. Учителят дойде при ученика, сложи си дясната ръка върху главата му и му казва: „Не знаеш нищо, седни си“. (Учителя прави движения с ръце.) Това не е ли едно благославяне на ученика? Учителят може да махне ръката си вляво, после да я махне вдясно. Аз така го тълкувам. Ученикът казва: „Бог от нищо създаде света“. Учителят казва: „Не знаеш нищо, не си запознат с този отвлечен свят. Седни си и проучи малко въпроса. Учи обикновените работи, тия, отвлечените работи не ги знаеш. Седни си на мястото“. Ученикът, който не разбира, се обижда. Той казва: „Учителят ми каза, че нищо не зная“. Че като не го знаеш нищото, ще научиш нещо. Вие ще дойдете до алегориите.

Сега постоянно обикновени работи занимават умовете ви. Учителят в едно училище се занимава с това дали учениците знаят урока си, или не. Всеки ден десетина-двадесет души седят в ума му. Питам, какво ще спечели учителят, ако мисли върху това? И вие понякога имате същото състояние и казвате: „Как ще прекараме днес деня?“. Денят не е за вас. Вие сте професор, денят ви – това са учениците ви. Защо вие искате да знаете дали учениците знаят, или не? Понеже от това зависи вашето положение. Защото, ако тези деца се учат добре, техните бащи и майки ще имат добро мнение за вас и ще кажат: „Значи техният учител знае как да преподава“. Ако не се учат, тогава тяхното незнание косвено се отнася до самия учител. И за да не падне реномето му, той се интересува от това.

Вие питате: „Как ще прекараме днешния ден?“. Може ли да прекарате деня през някъде? Един кон може да го прекараш в обора и да го изкараш, но деня можеш ли да го прекараш по същия начин? Никакъв смисъл няма в това, никаква логика няма. Всички страдате от една неразбрана философия. И във вашето верую, във вярването ви, и в морала ви, в обноските ви – навсякъде човек, като погледне, вижда само дефекти, недостатъци, недостатъци. И при това ще види, че някои от тия хора на невежеството минават за владици, други за свещеници, други за професори, за учени – доктори по философия, доктори по морала, доктори по политическите науки, доктори по еди-какво си изкуство... Все доктори, по какво ли не. А пък то е такова голямо невежество там. Те са смешни. Защото хората се делят на степени: има малки невежи, те са учените; има и големи невежи, те са по-неучените. Някой казва: „Какво зная аз по музика?“. Не че не знае човекът. Но, ако си истински музикант, като отидеш при един банкер и му изпееш едно малко парче, веднага ще го спечелиш с музиката си. Още отвън като засвириш, той ще излезе и ще бъде на твоите услуги. Музиката е като магнит – като го туриш при желязото, ще го привлечеш. Но ако ти само говориш за музиката, за музикалните знаци, това още не е музика. Това са начини, по които музиката може да се изразява. Това са формули, които трябва да се развиват. Искам да разбирате.

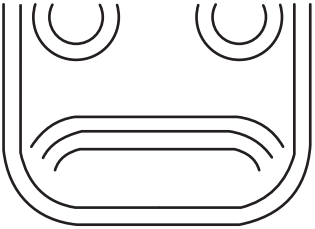

Вие сте художник. Вижте този чертеж. В него има скрита философия. Мога да ви разправям, да развивам тази философия – много проста работа. В този чертеж можете да видите един английски булдог или едно човешко лице, а също по него мога да ви обясня и движението на Слънцето и Месечината – зависи от това как ще се поставят сенките. Това е за обяснение, това нищо не значи.

В света има една наука: вие трябва да обръщате внимание върху вашите мисли и върху вашите чувства. Не да се безпокоите. Мислите и чувствата вървят по известни линии. Ако искате да знаете своето състояние, вземете да пишете нещо – линията на написаното ще ви го покаже. На нервните хора, като пишат, линията им не върви право, някъде тя е вдлъбната, а някъде е издадена, не е равномерна. Неравномерният почерк показва едно нервно състояние, енергията ви не се втича и не изтича равномерно. Това състояние, както и чувствата ви, се отразяват върху почерка. Набраните човешки чувства са израз на една въплътена Божествена мисъл.

Някои казват, че е важна човешката мисъл. Има една друга философия. Има много напластени чувства в нас. Вземете например чувството на глад, на жажда и пр. Чувството на глад показва пътя на живота, по кой начин ще дойде животът. Но, от друга страна, за да добие хляба, човек се е научил на хиляди престъпления. От чувството на глад са се развили хиляди злини в света. Мога да ви обясня причините как са се зародили тия състояния, които съвременните хора имат. Вълкът например, като хване едно агне, казва: „Слава Богу, че Господ създаде това агне, промислил е за моя живот“. Котката ще хване една мишка и ще каже: „Колко е велик Господ, че направи мишките, да поддържат моя живот“. Змията хване една жаба и казва: „Колко добър е Господ, че е направил жабите, да поддържат моя живот“. Това е крива философия. Това е от животинско гледище – че Господ направил жабите за змията, мишките за котката

и пр. Господ не направи жабите за змията, нито агнетата за хората и пр. Как да се обясни това? Един паралел съществува. Вземете едно дете. Когато има плодове на дървото, детето седи отдолу и поглежда нагоре. Защо? Никой учител не го е учил на това. Учено дете е то, поглежда и прави сметка, гледа дали Провидението ще му даде нещо. Представете си, че Провидението му даде нещо – дойде вятър, разтърси дървото и две-три круши паднат. Детето казва: „Слава Богу! Има Провидение. Промислил е Бог за мен“ и вземе плодовете. За детето Господ е промислил, но градинарят, който е засадил градината, намира, че Божественият промисъл, който действа благотворно за детето, не е промислил за него. И казва: „Кой ли е обрал тия плодове?“. Но някой път Провидението не промисля за детето – няма вятър, няма нищо. Тогава то взема един камък, хвърля го, но нищо не улучва. Прицелва се, хвърля втори камък. За него това е предметно учение – дали може да улучи плода. Плодът е като неприятелски войник: детето взема пушката и стреля по неприятеля, казва му: „Слез долу!“. Пада плодът, то го взема и го слага в джоба си.

Казвате: „Това са детински работи“. Кажете ми една ваша сериозна мисъл, която не е детинска. Някой казва: „Аз съм си блъскал главата с геометрия, с математика. Това са детински работи“. С какво си блъскаш главата? $2 + 2 = 4$; 2^{10} събрано с 2^{10} прави четири с коя степен? Превърнете това в геометрична форма. 2^1 е права линия. 2^2 е квадрат. 2^3 е куб. А 2^4 какво е, каква фигура е? 2^4 – това е един куб, станал на осем куба. А 2^5 геометрически на колко куба ще стане? Сега, и да ви обясня тази философия, нищо няма да ви ползва. Вие се намирате в положението на гладен човек.

Един опекъл агне и поканил десет души приятели. Започва да им разправя от каква порода е агнето, колко хубаво е опечено. Но приятелите му не искат философия, те искат по-скоро да свърши речта си и да опитат агнето. Въпросът е да се изяде агнето, а не да се разправя за него. Има неща, които трябва да се опитат, а не да се говори за тях.

Онези, които гадаят, какво ще кажат? Мнозина от вас сте учени, гадаете на кафе, на боб, на карти, мистици сте

вие. Някои от вас сте астролози – гадаете по звездите. Някои сте хиромантици, други сте физиогномисти, а други познавате по почерка. Но вие сте от онзи род гадатели, за които ще ви кажа един пример. Преди 50-60 години, а може и повече, във Варненско се явява една голяма гадателка. Не мога да ви кажа от какво високо произхождение е била тя. От десетки села идели при нея да им гледа. И тя спечелила голяма сума от гаданието. Гадаела с прост морски охлюв: като го на ухото си, веднага започва да предсказва. И определяла на всички хора какво ще им се случи. Но я обрали. Тя не могла да предвиди, че ще я оберат. Предсказвала бъдещето на хората, но не могла с охлюва да предскаже своето бъдеще. Много пъти гадателите предсказват чуждото бъдеще, но не могат да предскажат своето. И ако гадателят иска сам да гадае на себе си, той сам не си вярва в това, което казва. За лекаря е същото. Лекарят, който лекува другите хора, себе си не може да лекува, защото, като заболее, той вече не е лекар. Всеки човек е лекар, докато е здрав. Щом заболее, не е лекар. Ти си добър човек, но щом съгрешиш, вече не си добър, ти си се изменил. Светия си, докато не си съгрешил; щом направиш погрешка, ти вече не си светия. Сега трябва да мислиш как да превърнеш своето грешно състояние и да добиеш пак първото си състояние.

Разбирайте тая философия. Питате: „Как е паднал светията?“. Аз другояче разсъждавам върху това, че светията е паднал. Питате как е възможно светията да съгреши. Вие не разбирате въпроса. Паднал е, един човек може да падне. Може почвата да е била мека и като е паднал, само да се е напрашил; а може и да е имало камък, на който да се е ударил и да усеща болка. Какво се изисква от него? Да стане. И ще го видиш след това, че понакуцва, и ще се понаведе малко, ще поразтрие крака си и пак ще тръгне. Ако един светия е съгрешил, това значи, че теренът, или почвата, или средата, в която живее и се движи, е един неуреден свят. Следователно, като ходи по своите изследвания, той може да се подхлъзне на някой камък и да удари крака си. Какво има? Паднал е. Причината е в неуредения свят, а погрешката на светията е, че е бил невнимателен и че е имал по-висока

преценка на себе си, отколкото заслужава. Няма какво да се безпокоите. Щом е светия, той си има масло – ще намаже с малко зехтин крака си и ще го поразтрие. След този удар всички капилярни съдове са се изменили, кръвообращението не става правилно. И понеже има голям напор в човешкото тяло, тази кръв, като напира вътре, в деликатните крайнини на човешкия организъм, действа вредно. А тези крайнини са свързани с челото, предната част на мозъка, където са белите нишки на човешкото съзнание. На челото се намират тези бели нишки, от които зависи степента на съзнанието. И болката се пренася там.

Казвам: трябва да разбирате как да изменяте своите състояния. Мнозина от вас попадате някой път в мрачно настроение и казвате: „Няма да постигна нищо“. Тази мисъл веднага произвежда едно хипнотично състояние, вие се обезсърчавате и казвате: „Не ми се живее“. Защо? Защото слагаш мисълта: „Не мога нищо да постигна“. Какво не можеш да постигнеш?

Един апаш седи пред една каса и я гледа, иска да открадне. Влюбил се е човекът в касата. Тази каса е желязна, но той е учен човек и знае, че в сърцето ѝ има злато. Той знае, че не може да превърне касата в злато, но казва: „Аз имам знание, с което мога да изкарам от сърцето на желязото злато“. Седи, гледа касата и разсъждава. Но явява се един стражар с револвер и започва да обикаля, наблюдава касата. Апашът си казва: „Откъде се яви този дявол сега?“. След два-три часа той се обезсърчава и казва: „Няма да я бъде, изгубих. Ако не беше дошъл този! Аз имам нещо, с което отварям касите, но сега не мога“.

Питам: какво щеше да придобие той, ако беше постигнал целта си? Този стражар го избави от страдание. Ако беше откраднал, щяха да го хванат и да го съдят. Ако попаднеше под криминална отговорност, щяха да го осъдят на 10 години затвор. Стражарят, който се яви, го спаси от затвора, само че внесе в него мисълта, че не е могъл да постигне това, което е искал. Апашът си казва: „Голям идеал имаше в тази каса – 500 000 лева! С тези пари щях завърша университет и да стана министър. А сега моята работа се свърши, няма да имам образование“.

Аз ви изяснявам нещата с един прост пример, за да го разберете. Всички ваши мисли са все от този характер. Но като ви гледат от един висш свят, не ви съдят. Вие стоите под някоя круша и поглеждате нагоре към крушите. Някой възвишен дух ви гледа и се поусмихва; той не счита, че сте престъпник, той вижда противоречието, в което се намирате. За Бога няма никакво противоречие, Той е създал тия круши за вас – кой ще ги яде, ти или друг, за Него е безразлично. Но при тази круша е дошъл втори господар. Тези, вторите господари, са създали най-големите нещастия.

Но да кажем, че този апаш, който в началото се е обезсърчил, след това си казва: „Не е само една каса и едно място. Има и други каси. Ще отида на друго място“. Сега ще ви представя какво става, когато апашът е намерил втора каса и стражар не се е появил. Той си изважда инструмента, отваря касата, намира в нея голямо съкровище, взима го и заминава. Отива в странство, образова се, възпитава се, става знаменит човек. През всичките години, докато завършвал образованието си, той бил много радостен и весел, а търговецът, чието богатство откраднал, все въздишал, като поглеждал празната каса. Но той бил добър човек и когато видял, че са му взели парите, си казал: „Такава била Волята Божия“. Но онзи, след като постигнал целта си, върнал се. Можел да стане владика един ден или виден оратор, или държавник. Написва той един чек и го изпраща на търговеца, като му пише: „Преди десет години аз отворих вашата каса и задигнах 500 000 лева. Ще ме извините, условията бяха такива. Направих една погрешка, но човешко е, не ми се сърдите. И понеже моето положение сега се подобри, връщам ви взетото и отгоре ви давам още 500 000 лева. Един милион лева ви давам. Ще ме извините. Аз ви благодаря, че бяхте доста търпелив. Вие не ме познавате, но искам да ви кажа, че съм честен човек. Благодаря ви, че имахте търпение да не пуснете детективи да ме намерят, а казахте: „Каквото Господ даде. Такава била Божията воля“. И понеже вие оставихте тази работа на Бога, Неговите ангели ме намериха и ми казаха: „На този човек ще му върнеш парите назад. И двойно ще ги върнеш, с лихвите ще платиш“. И аз,

съобразно с Божия закон, изпращам ви тази сума. Въпросът е ликвидиран. Ще знаете, че има и честни крадци в света“.

Бъдете честни крадци. Откраднеш – върни! Като направиш една погрешка, не седи да плачеш върху нея, поправи тази погрешка. Това е благородство. Кажи: „Честен крадец съм“. Честен в това отношение, че добиваш знание, постигаш целта си и след това връщаш парите на онзи, който ти е помогнал, без да иска.

Сега да се върнем към чертежа. Това са три линии (*вътрешните криви линии*). Тази, горната линия има няколко значения. Тя не е еднаква. Отдясно линията е малко поиздадена, а отляво е малко по-полегата, защото вляво има външни противоречия, неблагоприятни физически условия отвън. А отдясно, където линията е изпъкнала, това показва, че има известни мъчнотии отвътре. Ако една линия е вдлъбната, мъчнотиите са отвън. Вдлъбнатите и изпъкналите линии са физиогномичен израз на физиологични и психологични състояния. Като погледнем едно лице, виждаме, че по него някъде има планински върхове, а другаде – долини; например скулите са издадени, а страните са вдлъбнати. Аз съм като учения, който изучава география, повърхнината на Земята и значението на планините и долините. Като изучавам лицата, аз правя това заключение: когато страните са хлътнали, това показва, че стомашната система е слаба и че кръвообращението не е добро. И мога да предскажа по дълбочината на хлътването след колко години от какви болести може да страдате. Така е, общо казано. И затова хората искат да бъдат с лице като месечина, никой не иска да бъде с хлътнало лице – то показва, че благоутробието на човека, т.е. стомахът му, е разстроено, а всичко зависи от него.

Аз вземам *благоутробие* в преносен смисъл, стомахът не е утроба. Когато в храносмилателната система има нещо, което куца, това значи, че вашите работи на физическото поле не са в ред, вие сте немарлив човек. Щом стомахът ви е разстроен, вие сте немарлив на физическото поле. Щом белият ви дроб е разстроен, вие сте немарлив в духовния свят. Щом мозъкът ви е разстроен, вие сте немарлив в умствения свят. Казвам: ако страдаш от стомаха си, поправи своята не-

марливост във физическия свят; ако страдаш от гърдите си, поправи своята немарливост в духовния свят; ако страдаш от мозъка си, изправи своята немарливост в умствения свят. Как? В умствения свят – мисли право, в духовния свят – чувствай право, а във физическия – постъпвай право. Нищо повече.

Ще ви приведа един действителен пример, който се случва във Варна. Една майка има четири деца. Най-големият е син, после идва дъщеря и после – още една дъщеря, която се казва Йорданка. Майката учи втората си дъщеря: „Йорданке, чети *Отче наш*!“. – „Няма да чета. Не искам да чета.“ Тя пак казва: „Чети *Отче наш*! Няма да ти дам да ядеш“. Седи дъщерята два часа гладна, бие я майка ѝ и най-сетне ѝ казва: „От тебе трябва човек да стане“. Взема я, вдига я във въздуха и я блъсва на земята. И детето казва: „Олеле, мамо! Ще чета *Отче наш*“. Как ще обясните това? Биха я, гладна я държаха, но най-после, когато майка ѝ я вдигна и я блъсна в земята, тя се съгласи да чете. Когато ви направят някаква голяма пакост, вие искате да четете *Отче наш*. Или ако Йорданка види някой момък, когото харесва, тя казва: „Готова съм да чета *Отче наш*“. Кога ние четем хубаво *Отче наш*? Всякога трябва да има нещо, което Бог ни е дал, някое голямо благословение, изобилие. Някой седнал на трапезата и пред него кокошка или агне сложени. Той изяжда кокошката и казва: „Колко е хубаво, Господи!“. Но не мислете, че това е много издигнато състояние. Едно същество от един висш свят ще счита, че това е един повърхностен човек. Понякога обичате човека не заради нещо съществено, което има в него, но заради неща външни, на повърхността. Любовта ви е повърхностна. Ти обичаш някого – не че имаш отношение към душата му, има нещо преходно в чувството ти.

Понякога ти нямаш хубав обяд и лицето ти става не много приятно, по-кисел си, намръщен. Питам, какво е това състояние? Значи ти не си господар на себе си. И при хубавите, и при лошите състояния лицето ти трябва да бъде едно. Не си ял и си нещастен. Други са щастливи да ядат – радвай се на онези, които ядат, нищо, че ти не си ял. Когато ям, аз

се радвам. Защо? Аз, умният човек, ям най-накрая. Умният човек никога не сяда да яде пръв, той казва: „Нека другите да ядат“. Като се наядат другите хора, той тогава яде, последен, и като яде, е свободен. Никой не му завижда. Защото, ако седне пръв да яде, другите ще завиждат и ще кажат: „Той взе най-хубавото“. Може да си последният, който е дошъл – последен ще ядеш. Има два начина за ядене: може да ядеш, след като всички се наядат или може да се наядеш, когато всички спят. Когато първи ядеш, всички трябва да спят. Да няма кой да ти завижда. И в живота е така. Майките не дават ли най-първо на децата си? Майките първи ли ядат, или последни? Умната майка като сготви, дава първо на децата си и после тя яде. А някой път се нахранва първа, когато децата спят и тя гледа да не ги събужда.

Сега, приложението на тази философия. Трябва да се преведе всичко това. Може да се признае един факт, да се констатира като факт. Каква полза има от това? Какъв извод ще направите от него? Какво приложение ще намерите? Казват: „Има добро и зло в света“. Не питайте защо съществува злото. Злото човек сам го е прави в своя живот. Извън човека то не съществува. Може да има някакво съществуване. Но злото е нещо разумно. Един вълк, който прави зло, не е ли разумен? Тогава какво е отношението между онзи, който ще направи зло, и онзи, който е направил добро? Злият напада. Но добрият, и той напада. Не мислете, че добрият човек не напада, и че той не е силен. И добрият, и лошият са силни, но лошият употребява силата си по един начин, а добрият – по друг начин. Лошият ще ви причини рана, а добрият ще ви лекува раната. Вълкът по някой път минава за добър. Той ще вземе агнето, ще го сложи на врата си и ще го носи. Кавалер е той, дипломат е. Казва на агнето: „Няма какво да стоиш в тази кошара“. И това агне седи и не блее. А като го занесе в дома си, вие знаете как ще постъпи. Някой път как постъпвате вие? Казвате: „Човек трябва да проявява известна дипломация“. Вие гладите и мажете работата. Че какъв морал е това?

Съществува един живот, където нещата трябва да бъдат точни. Вие сте влезли в една нова фаза на живота. Кривите

линии прави не могат да станат. При вдлъбнатите и изпъкналите линии имате два противоположни резултата. При изпъкналите линии нещата се разединяват, а при вдлъбнатите се събират на едно място. И изпъкналите, и вдлъбнатите линии са потребни. Когато искате да се освободите от нещастия живота на Земята, започнете да рисувате изпъкнали линии и всичкото зло ще си отиде от вас. Ако искате да съберете доброто, да дойде доброто, рисувайте вдлъбнати линии. Някой път вие започвате да рисувате вдлъбнати линии, когато иде злото. Тогава то ще дойде, ще се събере във вас. Приложете тази философия. Вие казвате: „По-добре да си кусаме от агнето“. Аз искам да ви дам един обед, но не съм от онези хора, които дават обед с печени агнета. Аз ще ви заведа на екскурзия, ще ви заведа при една овощна градина, при свободни дървета и ще ви кажа: „Ето, вземете си, всеки един от вас, наберете си, яжте и сложете четири-пет ябълки в джоба си, но повече не събирайте“.

Сега да се отнесем към онзи велик закон в света, който регулира Живота. Днешният ден е важен за днес, но той не е най-важният ден в живота ви. Може да имате един ден, прекаран в страдания, но той не е най-нещастният ден. Вие делите дните – някои дни са щастливи за вас, а някои са нещастни. Как ще си обясните това? Как е възможно? Какво отношение има вашето верую към този въпрос? Вие казвате, че Бог е създал всичко в света. Как е възможно в един свят, който Бог е създал, вие да бъдете нещастни? Един човек до вас е щастлив, а вие до него сте нещастен. И двамата живеете в Божия свят, дишате същия въздух, същата вода пиете, същия хляб ядете. Или имате двама братя; една и съща майка ги е родила, един и същи баща имат, а единият е нещастен, а другият е щастлив. Как ще си го обясните? Вие ще кажете: „Това не ни интересува“. Прави сте. Осъденият се интересува какво ще реши съдията, но теб, който не си осъден, това не те интересува. Ако обаче ти си умен човек и ако този, когото съдят, е богат, какво трябва да направиш? Ти не разбираш, че Провидението ти готви едно благо, че от това какво ще реши съдията, зависи твоето щастие. Този човек, когото съдят, е богаташ, милионер, и въпросът седи

на косъм, зависи от съдията какво ще реши. Ако ти си умен, ще се поинтересуваш и ще отидеш, когато съдията пише оправдателната резолюция. После ще отидеш при този затворник-богаташ и ще му кажеш: „Една новина ще ти кажа: оправдават те“. – „Откъде знаеш?“ – „След четири-пет часа ще бъдеш оправдан.“ И онзи казва: „Ако думите ти са верни, ще ти направя голямо добро.“ А ако си един прост човек, ще кажеш: „Не ме интересува да му казвам, нека си тегли“. Но ако му кажеш тази новина, като излезе от затвора, твоето положение ще се подобри.

Защо стана тази работа? Този богаташ направи една погрешка и съдията трябваше да изправи неговата погрешка, но това стана заради теб, за да се подобри твоето положение. Изводът сега: направете едно добро. Кога? Гледайте, когато богаташът е в съда и после вижте, заинтересувайте се какво мисли съдията. И като разберете, че ще го оправдаят, вие да сте първият, който ще идете и ще кажете на подсъдимия: „Една отлична новина зная за вас, в един-два дена ще ви освободят“. И като кажете тази блага дума, вашето положение веднага ще се подобри. Това учат окултните науки.

Някои науки са окултни, а други са духовни. Окултни и духовни науки не е едно и също. Духовното е вътрешната страна, а окултното се отнася до външната страна. Не можеш да кажеш: „Аз окултно вярвам в Бога“. Окултно не се вярва в Бога. Окултното – това е физическото, малко посложно, но чисто физическо отношение, а духовното е вътрешното отношение.

Та казвам: изучавайте себе си. Станете сутрин и изучавайте първата ваша мисъл. Хванете една основна ваша мисъл. Онези от вас, които искате да напреднете, правете това всеки ден. Една основна мисъл, която не може да се мени в ума ви. Основна мисъл е тази, на която качествата не се менят, при всички условия тя остава една и съща. Основна мисъл наричам тази, която оставя дълбок отпечатък във вас, макар и да минат 10, 20 или 100 години. Някое дълбоко чувство е минало през вас и ако то остане дълбоко запечатано, то това чувство е вярно. Защото тези чувства, през които минаваме, са въплътена мисъл на Бога. А нашите чувства

служат като основа на нашите мисли. Нашите чувства са реализирана Божия мисъл. Та когато човек чувства и постъпва добре, Бог се радва на това положение и ние сме тогава представители на Неговата мисъл. А когато постъпим зле, тогава по сърце, по чувства ние представляваме опаката страна на Божията мисъл и затова Бог всякога се стреми да ни изправи. Тогава ние започваме да мислим, защо Господ така създаде света. Не. Бог изисква всички ние да бъдем в своите чувства, в своето сърце носители, представители на Божиите мисли. Със сърцето си ще бъдеш представител на Божията мисъл – Бог ще мисли, ти ще чувстваш. Най-първо Бог ще мисли, и ти ще чувстваш, както Той мисли. После ще мислиш, както Бог мисли. И ако си разбрал Божията мисъл правилно, ти ще чувстваш вътрешна радост, а ако си я разбрал криво, ще чувстваш скръб в сърцето си. Скръбта показва, че не си разбрал Божията мисъл, а истинската радост показва, че си разбрал Божията мисъл. Така седи въпросът.

Затова стремете се да имате повече радости, понеже те ще покажат, че разбирате Божията мисъл. Не да питате защо Господ направи света. Това е друг въпрос. Вие не можете да знаете защо Господ е направил света. Тези, които искат да разрешат този въпрос, са невежи хора. Светът не може да бъде направен. Защо е създаден светът, това само Бог го знае. Каквото ние тълкуваме за това, това са само наши възгледи. Ще кажеш: „Онази мома за онзи момък ли се ражда?“. Не. Вълкът може да каже, че онова агне се ражда заради него – той мисли така. Или някоя жена може да каже: „Аз трябва да стана майка“. Че откъде накъде? Много голям чин искаш, майка да станеш. Друг иска баща да стане. Всички сте амбициозни.

Аз считам тези бащи и майки, които бързат да оженят децата си, за много глупави. Дъщерята няма още 18 години, а казват: „Да я оженим, да стане майка“. Момъкът няма още 20 години, казват: „Да го оженим, да стане баща“. Той иска като Бога да твори, баща да стане. После казват: „Роди му се дете“. Това дете е едно недоносче. Какво ще роди една мома на 15-16 години? Един глупак. Какво ще роди един мо-

мък на 15-16 години? Един глупак. Това са вашите социални възгледи. Казвате на някого: „Ти няма ли да се жениш?“. Ще се ожениш, когато Бог иска да те ожени, а не когато хората искат. Когато дяволът иска да те жени, трябва да се пазиш; и когато хората искат да те женят, пази се, стой настрани. А когато Бог те жени, ти давай внимание. Някой пита: „Трябва ли да се женим?“. Има хора, които дяволът ги е оженил – те по цял ден се бият. Има такива, които хората са ги оженили – между тях спор има кой да бъде първи, кой да заповядва вкъщи, кой е по-учен, чий баща е от по-добро семейство. Аз съм слушал такива неща. Тя казва: „Аз едно време те взех и те направих човек. Ти беше слуга при баща ми, щеше да си останеш сополанчо досега“. И той, горкият, седи и слуша. Казвам, че тогози хората са го оженили. А пък тези, които Бог ги е оженил, те са като двете ръце – хващат се, те са като краката – вървят заедно, те са като очите, като ушите.

Как трябва да се ожениш? Както ръцете са се оженили, както краката са се оженили, както ушите, както очите са се оженили. Трябва да имаш един идеал. Аз ви говоря сега за онова вътрешно разбиране, за да не дойде после едно вътрешно разкаяние, та да кажете: „Защо ми трябваше да се оженя? Що ми трябваше по дяволски да се женя, що ми трябваше по човешки да се женя?“. А щом Бог те е оженил, ще кажеш: „Много добре стана, че се ожених“. Вие ще кажете: „Ние, които сме се оженили вече, кой ни е оженил?“.

Сега, без да искам, аз ви обиждам. Не ви обиждам, но ви правя една пакост, без да искам. Представете си, че седите тук и не се виждате, понеже е тъмно. Някой е черен, някой не е облечен, неглиже е, но аз съм невнимателен и влизам с лампа при вас, и виждам, че сте в неестествено положение. Вие казвате: „Да се махне този, той ни излага!“. Сега ви излагам, ще ме извините.

Казвам: изправете погрешките си. Ако вие сте направили погрешки за вас, за вашите деца не ги правете. Ако сте направили погрешки във вашия ум, не ги правете в сърцето си. Ако сте направили погрешки в сърцето си, не ги правете в тялото си, в постъпките си. Давам ви начин да се освобождавате от ненужните терзания, които ще имате.

Имах едно посещение, в неделя не слязох за беседа – гости имах, занимавах се с тях. Това вие го наричате хрема. Питате ме: „Как е хремата?“. Казвам: „Много хубаво, отлично. Любовно се разговаряме с нея и аз толкоз я обичам, че от любов плача, текат ми сълзите“. То не е баш така... Идва една сестра и ми казва (тя иска да покаже, че ме обича): „Учителю, дай ми половината от твоята хрема“. – „Не си я давам, стой малко настрани. Тя е заразителна“. А аз съм от ония хора, че искам, като ме напусне хремата, тя да има добро мнение за мене. Искам да постъпя както трябва. Тя ми казва, че ходила при някой болен, и му давали лекарства, и го измъчили. А аз я угощавах добре, през цялото време ѝ давах портокали. Накрая, за изпращане, снощи я заведох на концерт, с автомобил. Седна до мен една дама и ми казва: „Добър вечер“. А този стол беше за моята възлюблена. Погледнах я аз – тя седи сериозна, и си казвам: „Дано не я хване хремата“.

Всички състояния, които човек преживява, той не ги преживява сам. Нито живее сам, нито умира сам. Всичко онова, което става във вашия ум, то се дължи все на същества в една или друга форма. Всички вие мислите и казвате: „Аз мисля така“. Не, то е външно разбиране. Това е сбор от разумни същества, които си влияят взаимно. Едно същество дойде като хрема, друго – като треска и т.н., и ако вие разбирате закона, една хрема може да ви донесе голямо благо, а ако не го разбирате, може да ви донесе голямо нещастие. Хремата мога лесно да я излекувам. Подпушване става някой път. Ти ще кихнеш, но кихането е хубаво нещо, кихането е пречистване на организма. Хремата е процес на чистене. Ако ти се подпушиш, ако не си внимателен, може после да се роди гърлобол, а после и по-тежки болести.

В окултната наука има закон: едно малко препятствие в живота, каквото и да е то, не го считай за нещастие. Например вие сте недоволни, че нещата в живота ви не са станали така, както вие ги мислите. Радвайте се, че нещата не са станали така, както вие мислите. Онова, което Бог е намислил, то няма да стане сега, то само отчасти се е реализирало. Изискват се хиляди години още, за да се реализира онова,

великото, което седи пред вас като идеал. Ако това благо Бог ви го даде всичкото, ще се струпат отгоре ви, ще награкат и какво ще правите? Че ако сте най-богатият човек, мислите ли, че ще бъдете най-щастливият? Не. Нещастие е да бъдеш богат човек. Нещастие е да бъдеш и сиромах. Нещастие е да бъдеш невежа. Нещастие е да бъдеш и учен. Нещастие е да си глух, но нещастие е и да чуваш всичко. Ако ти чуваш всичко, ще чуваш зова на хиляди и милиони нещастни същества, които плачат и викат към Бога, викат за помощ. Едного бият, другиго мъчат и изтезават – какво ще правиш? Ти не можеш да помогнеш.

Има една друга философия. Няма никой в света, който да не страда. Мъчението е един процес за изправление. Когато ризата плаче, като я перат, аз се радвам, понеже тя става чиста. Когато желязото се нагорещи, аз се радвам, понеже то се превръща в злато, според тази сестра, която казва, че огънят превръща желязото в злато. (Учителя чете една тема.) Съгласни ли сте? Основата е вярна. Плюс нещо друго има. Вие ще кажете, че любовта е това и т.н. Може да направите един паралел между желязото и златото, макар че сравненията не са доказателства.

Златото е един по-благороден, по-съвършен, по-учен метал. Златото знае повече, отколкото желязото. То е взело всичките предпазни мерки да не се окислява. Златото не се окислява. Окисляването – това е безпорядъчно женене. Някой човек често се влюбва: види някого и се влюби; в този, в онзи се влюби – то е положението на желязото. Защо се влюбва, не знае, и после казва: „Беля ми навлече това“. Не се влюбвай в кого и да е. Без да се влюбвате. Дръж своите чувства. Да имаш цена, като златото, човек да те оцени. Златото има цена в ума на човека. То е умно. Към златото човек има особено предразположение. А желязото, за да се избави от ръжда, трябва постоянно да е в работа. Ако вие се намирате в положението на желязото, ще трябва да работите постоянно и в твърдата почва, иначе ще хванете ръжда. Ако сте като желязо, не търсете охолния живот, но ако сте като злато – да. Като злато може да стоите и на влага, и няма да претърпите промяна, но като желязо ще претърпите известно видоизменение. Искате да отидете в света да

проповядвате на хората. Като желязо не можеш да проповядваш, но като злато можеш. Какво ще проповядваш, ако ти самият се окисляваш?

Да ви изясня сега идеята. При всички условия, каквото и да стане, да остане в теб едно чувство неизменно. Каквото и да стане, никога да не паднеш. Може да се наклониш на едната и на другата страна, но никога да не падаш. Това е доброто разбиране в света. Ти ще се огъваш навсякъде, но никога да не губиш своето равновесие. Това разбирам морален живот. Морален живот има онзи, който не пада. Но това зависи от неговото разбиране, от неговите чувства. Зависи как са свързани неговите чувства с Божиите мисли. И всеки трябва да знае какво Бог е определил.

Не желайте неща, които не са ви предопределени. Не искайте богатство, което не ви е дадено. Искайте само това, което ви е определено. Защото, ако вземеш повече, отколкото трябва, това повече ще ти донесе голямо нещастие. Аз мога да ви приведа много примери. Ако забогатеете например, ще се развали вашият характер. Вие сте били беден човек, нямали сте нищо и сте имали доверие във всички хора, които влизат в къщата ви. Като станете богат, въпросът е вече друг – като влезе в къщата ви някой, вие ще имате подозрения към него. Ако сте подозрителен човек, това значи, че сте забогатели преждевременно, вървите по един неестествен път. Истинското богатство трябва да бъде за вас като извор – кой е отишъл при извора, кой е пил, да не ви интересува. Да считате, че всеки има право да пие. Тази вода той никога няма да я изпие. Тази вода сама чисти себе си. Вода, която тече, не може да се омърси.

Същият закон е и за мисленето: ако във вас Божественият живот извира като извор, той е чист. Извирайте! Имайте желание да бъдете извори! Не бъдете застояла вода! Вие някой път казвате: „Защо ми трябва да мисля за тези работи? Други да мислят“. Ами измърсената риза не трябва ли да се опере? Казваш: „Да не се носи“. Има друга опасност тогава – ризата, която не се носи, събира прах и ако този прах остане по нея да стои 30, 40, 50, 100 години, тя ще се разпадне. Риза, която е носена, става по-здрава. Има светии, които са носили през целия си живот две ризи и те не са се скъса-

ли. А някои грешници по няколко ризи скъсват на година. Лошото в човека къса, а доброто събира прах. Лошото скъсява живота, загрозява лицето, руши организма, руши стомаха, дробовете, мозъка – всичко руши. Злото е една сила, с която много умно трябва да се справяте. Затова казвам: доброто – това са онези сили във вас, които представляват възможности за вашите постижения.

Работете с доброто. Гледайте това добро да го придобиете, за да постигнете онзи идеал, който имате. Доброто е най-разумното в света. То ще ви покаже пътя на вашите истински постижения, не тези, които имате сега. Вие ще кажете: „Ние сме окултни ученици, разбираме от музика“. Вие пели ли сте на умрели хора? Има една особена погребална музика. Поповете, и те пеят, но аз, като пея, знаете ли какво става?

Един светия срещнал едно погребално шествие и поискал да направи едно добро. Казал на свещеника: „Вземете кадилниците и се отдалечете“. И на музикантите казал: „Отдалечете се, аз ще му запея“. Като запял светията, умрелият станал от ковчега да го слуша. И попитал: „Кой е този, който пее?“. Тогава светията казал: „Няма какво да го водите на гробищата“ – и го върнали вкъщи. Оженили го този човек.

Оженете човека за доброто, за да не умира. Всеки, който умира, е оженен за злото. Онези, които са умрели, са оженени за злото. Онзи, който е оживял, се е оженил за доброто.

Пита ме сега един: „Да се женя ли, или не?“. Казвам: „Не, не се женете“. – „Може ли млад човек да не се жени?“ Ще се ожениш, когато те носят с кадилницата. На друг казвам: „Ожени се“. Той казва: „На онзи казваш да не се жени, на мен казваш да се оженя“. Казвам: „Ако се ожениш, аз ще ти пея и няма да те носят на гробищата“.

Вие трябва да имате една ясна, конкретна представа. Доброто е отношение. Това е съчетание на душите, това е приятелство, това е женитба, това е любов. Може да го кръщавате с хиляди имена. Това е смисълът. Ако разбирате, то е проявлението на Бога, това е мистичният брак, както го наричат. Но това е една неразбрана работа. Хората започ-

ват с мистичното и свършват с физическото. Физическото и мистичното нямат отношение. Ти ще започнеш с физическото и ще свършиш с мистичното, но мистичното с физичното нямат никакво отношение.

Този свят, както сега върви, показва разбирането на хората. Тия хора са имали едно време разбиране, но резултатите са много криви. Приложението на нашия идеал ние сме го изопачили. Вие всички очаквате все да бъдете щастливи. Докато има кадилници да кадят подир вас, на гробища ще отивате. Когато престанат кадилниците и дойдете до онова, Божественото разбиране, ще дойде светията и ще запее. И вътре в душата ви ще дойде Божественото разбиране.

Някои стари сестри са ми казвали: „Защо не дойде малко по-рано, та да не се женим?“. А младите казват: „Откъде дойде този Учител?“. И едните, и другите не ме разбират. Нито едната, нито другата страна е права. И сега не е късно. Идеята е да се образуват ония правилни връзки, които някога са съществували между човешката душа и Бога, защото тогава ще имате постижения на Земята, ще постигнете това, което искате. Това е и желанието на Бога – да постигнете това, което вие желаете. Или – да реализираме това, което Бог желае – то е едно и също нещо, то е радост. Това е моето желание. И когато всички хора разберат този вътрешен закон, тогава ще дойде Царството Божие на Земята. А по този начин, както вървите, няма да имате никакви постижения.

Сега остава идеята как се превръща желязото в злато. Желязото има едни трептения, златото има по-високи трептения. Следователно трябва да се повишат трептенията на желязото. Как ще превърнете трептенията? Имате преминаване от *до* към *ре*. По какво се отличава *до* от *ре*? По трептенията. При *ре* се увеличават трептенията. Като дойдете до последното горно *до*, там имате най-високи трептения, до 30-40 000 трептения в секунда. Някои считат, че са 30 000 трептения, други казват 40 000, а някои казват 45 000. Това се твърди на основата на физични изчисления, но аз не съм правил такива.

В музиката има три вида трептения, три вида тонове. Има едни тонове на физическото поле, например обикновените трептения на *до*, те са механични тонове. Има други, органични, те събират и творят. А има и трети, психични, те мислят. Има една музика, която само раздвижва нещата; има друга, която ги организира, и трета, която кара човека да мисли. Значи има една музика, която те кара да се движиш, при друга музика в теб се заражда желание да се организираш, а третата те заставя да мислиш. Аз говоря за музиката, която кара хората да мислят, понеже от нея зависят другите два вида.

Вие пеете *Братство, единство*. Какво означава това? Това е движение. (Учителя пее само думите *братство, единство*.) Сега изпейте органически *Братство, единство* – да считате, че нещо не само се движи, но се и организира. Най-после, това „братство“ мисли. За да се направи това братство, трябва да се пее. *Братство, единство* ще го пееш в движение, в организиране и в мисъл, по трите начина.

Някой път трябва да дам образец на най-способните музиканти от вас, но не сте еднакво способни в музикално отношение. Не може да се обясни на никого това, за което няма известно понятие. Другото, каквото и да ви се говори, ще бъде безполезно. Иначе ще се произведе във вас едно смущение и вие ще кажете: „Коя музика трябва да учим?“. И трите ще учите. Като вървиш, ще пееш *Братство, единство*. Като седнеш и искаш да се организираш, ще пееш музиката, която организира. А когато искаш права мисъл, ще пееш онази психична музика, която организира мисълта.

Като вземе един музикант цигулката и си постави главата по определен начин, аз зная как ще свири. Някой, като свири, прави много движения. Когато един диригент дирижира с много излишни движения, това е първата степен. Човек може да тактува с меки и плавни движения. Една стара сестра е капелмайстор, тя е учила 20 години диригентство, но не го е научила. Има един брат, който дирижира физически, тя дирижира органически. Свобода на мисълта трябва да имате. Мисълта трябва да бъде свободна. В сестрата има едно същество, което иска да се учи. Иска да ѝ стане

наследник. То иска да се организира отвътре, да дирижира по втория начин. Съзнанието на тази сестра и съзнанието на другия диригент се различават.

Когато едно колело се завърти, вие питате как се е завъртяло. Някой го е завъртял, но друг му е заповядал да го върти. Когато вие говорите, мислите, че сте свободни – ни най-малко. Вие сте в училище и мислите, че сте свободни – вие сте заставени на това. Вие сте научили урока си и мислите, че сте свободни – вие сте заставени, ограничени сте. Аз ви говоря, но много неща, които казвам, нямат място да ги говоря. Те са като баласт, потребен за равновесие. Ако бяхте от напредналите, аз за десет минути щях да кажа всичко и щеше да се свърши работата. А аз два часа говорих. От тези два часа колко минути са важни? Първите десет минути са важни. Искате да бъдете щастливи. То е напрежение на нервната система, на симпатичната нервна система. Тогава ви казвам: не правете моята погрешка, не водете дълги разговори. Не дръж дълга реч на своя организъм, ако искаш да бъдеш щастлив. Отпусни малко организма, десет минути като му говориш, то е достатъчно. Не го дръж в напрегнато положение. И в музиката кратките работи са хубави. Не напрягайте ума си повече, отколкото трябва. Не напрягайте сърцето си повече, отколкото трябва. И не напрягайте волята си повече, отколкото трябва.

Другото, което ви смущава, е следното. Вие ще кажете: „Всичко онова, което учихме досега, за какво е било?“. Ето как разрешавам въпроса. Това, че досега сте яли, е намясто, но вашето ядене в миналото е само основа за бъдещото ви ядене. Не е важно как сте яли, но как трябва да ядете за в бъдеще. Каквото сте яли, то е вече направено, каквото имате вътре в тялото, то е реализираното ваше ядене. Важно е отсега нататък какво и как ще ядете. Ако това, което съм казал, няма да има резултат, то вашият живот ни най-малко няма да се измени. Трябват ви най-малко двадесет години, за да реализирате това, което в тази лекция, тази нощ ви говорих (за вас е нощ, за мен е ден). Защото сега се занимавате с обикновените работи. Всеки от вас ще запомни основните неща. Този чертеж е цяла философия. Там е това, което ви

говорих. Но може и в днешния ден да го реализирате. Това, което ви говорих, са формули.

Писанието казва: „Всичко, което се случва на онези, които любят Бога, им съдейства за добро“. Два часа ви говорих. Казвате: „Много дълго беше“. Лошо е два часа, понеже 2 е фатално число. Един час е намясто, а два часа – това е женско число, една жена е влязла. Тя ще ви пердаши, нищо повече. Тази година, и тя е женска. И моята реч от два часа е женска. Две жени, като се съберат заедно на едно място, вдигат цял скандал. Затова повикайте и двама мъже, съберете ги заедно. Ще получите числото 4. Ще имате един мъж, който мисли. Един човек ще имате.

2 + 2 = 4; 2 x 2 = 4. Две с две, и умножени, и събрани, дават четири. Едно нещастно число, като го умножиш само на себе си, ти ще се избавиш от едно зло. Затова и Писанието казва: „Направи добро на онзи, който ти е направил зло“. Той от теб е откраднал 2000 лева, ти му дай още 2000 лева. Тогава този човек ще го спечелиш. Като му дадеш още 2000 лева, той ще ти каже: „Много ти благодаря. Аз ще те слушам и ще ти се изплатя“. Числото 4 показва, че той ще върне двете хиляди лева в бъдеще. Ще ти върне, което ти е откраднал, и твоите 2000 лева, които си му дал, също ще ти върне. Ти си спечелил един приятел. Изправил си една погрешка в себе си – да не мислиш зло. Ти си поставил нещо в правия път.

Съберете доброто и злото на едно място, за да се оправят работите във вашия живот.

Божият Дух носи всичките блага на живота.

От тази беседа ще ви направя едно резюме от два-три листа, какво трябва да разберете.

20. лекция, 5 февруари 1936 г., София, Изгрев, 6 ч. 45 м.

ТОНИРАНЕ

Отче наш
Бог е Любов

Ще ви прочета първите 10 стиха от 5. глава на Посланието към ефесяните. Това се отнася до една далечна епоха. Апостол Павел пише това послание до светиите, а не до обикновените хора. Тук авторът се занимава с отрицателната страна на живота. Той се връща към останките от миналото. Много пъти човек се връща към тях. Някои неща са останки, те трябва да се изяснят на съвременен език. Богатите хора не обичат да ядат трошици, парченца сух хляб, те търсят все меки хлябове. Но когато закъсат и нямат топъл хляб, и те започват да търсят трохи из торбата. Като осиромашее човек, започва да търси трохите. Но от дългото стоене в торбата и от нечистите ръце трохите се изцапват; така хлябът изгубва своята първоначална чистота. Отрицателните страни на живота – това са окрухите, останали от някакво минало богатство на хората. (Учителя чете стиховете от цитираната глава.)

Опасността в живота не седи е сиромашията, но в богатството. Опасността не седи в невежеството, но в знанието. Опасността не седи в безсилието, но в силата. Богатият, при всичкото изобилие, което има, не се учи. Единственото нещо, което богатият може да научи, това е свещеният мързел. Работа не му трябва, мисъл не му трябва, нищо не му трябва. Той си въобразява, че има всичкото знание, че пари има, на които уповава. – „Като си имам пари, лесно минава животът“ – така разсъждава богатият. Той разчита на богатството си. Силният – и той мисли по същия начин. Знаещият – и той мисли по същия начин. Има известни различия, както в музиката всеки тон се различава от другите.

Често ме питат: „Ти знаеш ли да рисуваш?“. Аз обичам рисуването, но ме е страх да рисувам. Знаете ли защо не рисувам? Защото досега не съм намерил съответните типове,

които да рисувам. Не искам да рисувам, за да не осакатя себе си. Чертите на лицата на сегашните хора са съвсем изопачени. Нито ръката му е ръка, нито ухото му е ухо, нито кракът му е крак. Не прилича на човек. Като сравняваме този човек с първоначалната форма на човека, виждаме голяма разлика. Какъв художник ще бъда тогава? Карикатурист. Понякога се въздържам да рисувам прави линии. Една крива линия, като я правиш, трябва да я направиш на свят, правата линия – също. Понякога и правата линия не я правиш права, но изкривена. При кривата линия всички точки трябва да са на еднакво разстояние от една вътрешна. Не е лесна работа това. Мярка е. Значи в изкуството си трябва да имате един калейдоскоп: като рисувате една карикатура и като я гледате в калейдоскопа, да се показва като една правилна фигура, линиите да се нагаждат.

Всички вие живеете в един век на свещените науки на остатъците. Изучавате например анатомия. Като влезете в някой музей, ще видите там кости на животни, останали от далечното минало. Те се пазят като скъпоценни неща. Там няма нищо настоящо, а се представя свещеното минало. Какво е било това свещено минало? Нито помен няма днес от него. Само кости се срещат. Същественото обаче го няма. Например: хората посещават костите, останките на някой светия. Докато е бил жив, никой не му е обръщал внимание, всички са били слепи за него, а сега всички му обръщат внимание. Знаете ли какъв е бил светията, когато е бил жив? Докато е бил на Земята, той е бил свещ в къщата си, светел. Никой не му обръщал внимание. Един ден излязъл от къщата си, цъкнал една кибритена клечка и запалил къщата. Тя започнала да гори, хората започнали да се стичат около нея и казвали: „Ето светията!“. Не, това е къщата му. Човекът от недоволство запалил къщата си и заминал. И сега гори къщата му. Всички хора се въртят около нея и чакат – дано да получат някакво благословение.

Аз ви представям сега една крива идея, която лежи в умовете на хората. Такова понятие имат те. Една свещена религия на останките е това. Това е моралът на човека. Казват за някого: „Морален човек е той“. Морален е, че дава на про-

сяка оцапания хляб от торбата си, за да се освободи от него. Съдраните си дрехи дава и минава за голям благодетел.

Един български светия – така го наричаха в Сливен – разказваше една своя опитност. Той беше около 80-годишен, с доста правилно лице. Приличаше малко на светия, имаше светийски черти. И правите, и кривите линии в него бяха доста правилни. Това лице, дядо Димитър, ми разказа една случка от живота си. Отишъл той в един манастир да се покалугери. Там го впрегнали на работа. По едно време цървулите му се скъсали. Той не се обличал като монах, но още като оглашен, приготовлявал се. Един ден идва при него игуменът, оглежда го от горе до долу, харесва му се – приличен е, прилича малко на светия. Игуменът казва: „Дайте му едни нови цървули“. Дали му нови цървули, ама като взел новите, старите не искал да ги хвърли. Но погледнал един свой събрат с по-скъсани от неговите цървули и му казал: „Хайде, ще ти дам на теб моите скъсани цървули“. И дядо Димитър казва: „Мислех, че съм направил добро. Но една вечер сънувам, че ме занасят на оня свят. Казвам: „Не искам да отида на оня свят. Ще поживея още тук“. Но някой ми казва: „Не, ще отидеш на онзи свят“. Отивам аз и гледам: наредени на една маса хора и пред всеки поставена чиния. Някой ми казва: „Тук ти е мястото“. И гледам – пред мен на масата сложени два скъсани цървула. Зададоха се по едно време едни, които носеха ястие. На всички сипаха в хубавите, чисти чинии, а на мен – в цървулите. Попитах: „За мене няма ли чиния? В цървул не съм ял досега. Оставете“. Казаха ми: „Кой каквото е изпратил от онзи свят, в това ще му сипем“. И в тази мъчнотия се събудих, върнах се от онзи свят. Та аз разбрах едно нещо: скъсани цървули не давай никому, понеже ще ги намериш в другия свят“. Това е една негова опитност.

Сега да ви кажа. Понеже аз съм художник и искам да рисувам, поукрасих малко разказа, притурих тук-там нещо, покоригирах картината, представих я малко по-оригинално. Дядо Димитър съвсем другояче ми я предаде, по-научно, а аз ви я представих по-достъпно. Ако ви я представя така, както той на мен, няма да ме разберете. Но и онзи, който

чуе този разказ от мен, ще прибави няколко украшения и накрая ще излезе така, както не е било. Но ви казвам, че главните линии ги казах така, както са: че дядо Димитър е бил в манастир – вярно е; че прилича на светия – вярно е; че е работил добре – вярно е; че е скъсал цървулите си – вярно е; че игуменът решил да му даде нови цървули – вярно е; че е ходил в онзи свят – вярно е, всички тия работи са верни.

Ние не можем да сравняваме небесния живот със земния, понеже земният живот представлява останки от нещо; в сравнение с небесния, това са останки – като костите на светиите. Какво ще говориш за костите на един светия, от когото не е останало нищо друго? Някои питат: „Прилича ли небесният живот на земния?“. Разликата между планината и долината е грамадна. Те са несъвместими неща. По какво се различава планината от долината? Грамадна е разликата между тях по стремеж: долината нависоко не се качва, а планината на ниско не слиза. И ако кажете на планината: „Слез долу“, тя ще каже: „По никой начин!“. И ако кажете на долината да се качи, тя ще каже: „Не, не се качвам“. Планината и долината са несъвместими неща, но живеят една до друга. Долината винаги живее при краката на планината, а планината живее близо до главата на долината. Те имат две характерни черти: планината е чрезмерно щедра, тя дава даже и това, което не трябва, а долината е такава егоистка, че събира и това, което не трябва. Има един анекдот за Плюшкин, вие знаете какво се говори за Плюшкин.

Вие мислите, че знаете нещо. Онова, което знаете, не е същественото. Аз наричам това знание знанието на един минералог. Но минералогията изучава остатъците от едно богатство на миналото. Това са окрухите от това богатство. След това идат растенията – това са остатъци от друго богатство. Имате и животните – това са пак остатъци. И найпосле имате човешките остатъци. Чертежът не е точен.

Чертеж I представлява минералното царство, чертеж II – растителното, чертеж III – животинското, чертеж IV – човешкото царство. Това са стенографски бележки в Природата – там също съществува стенография. И онзи, който раз-

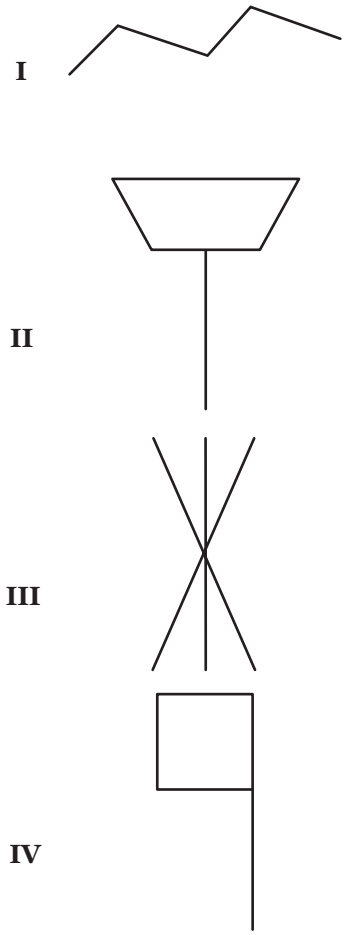

бира законите, може да знае по какво се отличават тези четири царства. Минералното царство е дало най-хубавите скъпоценни камъни. Един малък къс от някой скъпоценен камък струва милиони в човешкото царство. В този камък сам по себе си няма никаква разумност, той не говори, а има цена. Значи един камък, който не говори, има много по-висока цена, отколкото един човек, който мисли и говори. Един скъпоценен камък може да струва 10, 15, 20 милиона и повече, а за един човек не зная колко биха дали днес. Кое оценявате в скъпоценните камъни?

Та казвам, един минералог изучава произхода на минералите. Но всъщност този въпрос – как са се образували те, ни най-малко не е засегнат. Минералогът изучава остатъци, минералите в една по-късна фаза. А как са се образували те – това е една наука дълбока и незасегната още. След минералите идат растенията, и те са пак един остатък. След това иде животинското царство, което е пак остатък. И после иде човекът. Ние изучаваме само остатъците.

Човек сега не е това, което е бил, когато е бил създаден. Къде е онзи човек, когото Бог е създал? Казвате: „Това са форми“. Вие носите не формите, които Бог е направил, а формите, които Адам е направил. Като излезе от Рая, Адам създаде човек по образ и подобие свое. Той роди синове, които са направени по негово подобие. Вие казвате: „Чада Божии сме“. Не, вие сте това, което Адам е направил. Всич-

ки вие носите модела на Адам. Той имаше двама сина: първият, Каин, беше човек на силата, който направи първото престъпление, че уби брат си; вторият, Авел, беше овчар. После на Адам се роди третият син – Сит. Какво означава *Сит*? Сит е на ядене, наситен е, няма какво да яде повече. Това значи Сит.

Какво означава гладът? Човек, който е гладен, той глади, маже, а като е сит, не глади, не маже. Всеки, който глади и маже, е гладен. Жената защо маже къщата? За да донесе мъжът ѝ хляб, ядене. Ако не маже, няма ядене. Или се облича хубаво, защо? Защото, ако не се облече, той нищо няма да ѝ донесе. Казвате: „Много хубаво е облечена тази жена, с копринени дрехи“. Чудни са хората. В какво се облича жената? Кой направи копринатa? Бубата. Значи жената се е облякла с дрехите на бубата. И казват след това, че философ ще стане. Ще стане подобна на буба. Като се облече с копринени дрехи, ще се научи да пъпли като буба. Или някой се е облякъл с ленени дрехи – ще прилича на дърво; или с вълнени дрехи се е облякъл – ще прилича на животно.

Кажете ми, в какво седи хубостта на една дреха? На ленените, копринените и вълнените дрехи? Вие мислите, че това е голяма наука. Това са архаични работи. Всичко това са останки. Който се занимава с тях, светия не може да стане. Всички хора носят остатъци от дрехите, които някога са носили другите. Вие носите старите дрехи на вашите предци, но нито един от вас още не е сложил райска дреха. Вие считате Адам за много културен. Как може Адам да бъде културен, като съгреши и видя, че е гол? Сега има много нудисти. На някои ще се поревне това, но не им се позволява. Мисля, че в Париж има едно такова общество. Сложили са ги на един остров. И в Германия има такива; и в България има такива. Навсякъде ги има. Когато отидете на баня, всички сте нудисти; когато отидете на плажа, пак сте нудисти.

Моят език сега е архаичен, говоря за изостанали неща. Голи сте значи. Какво разбираме ние под думата *голота*? Адам се е видял гол. Той видял своята голота, но в Писанието не се описва каква голота е била неговата. Като се видял

гол, той се засрамил, понеже Господ щял да му дойде на гости в градината. Засрамил се, замълчал и се скрил. Казал си: „Досега бях облечен, а сега ме е срам“. Дотогава не го било срам да види лицето на Господа, но като направил едно престъпление, той се скрил, не смеел да излезе пред лицето Му. Защо го търсил Господ в райската градина? Казва се, че Господ ходил из райската градина и го викал. Но Той не му каза: „Адаме, какво си се скрил там, какво направи?“. Така не се говори, Господ не може да говори по този начин. Той можеше лесно да намери къде е Адам, грешният Адам. Но Той не търсеше грешния, Той търсеше праведния Адам. Той казваше: „Адаме, праведни Адаме, къде си?“. Питам, къде отиде праведният Адам? И как от праведния Адам излезе грешният? Кажете ми. Господ направи един праведен Адам и от този праведен Адам се излюпи един грешен Адам. Изяснете ми това философски. Нали сте ученици, нали знаете много? Признавам, че знаете, но как ще обясните това? „Замъчила се планината и родила мишка.“ Какво разбирате от това? Аз не разбирам този език. Как може планината да роди мишка?

Често, когато не искат да дадат нещо на човека, го залъгват. Вас всички все ви залъгват. Вие не сте дошли още дотам да ви се каже нещо, не сте готови. Искате все да ви залъгват. А там, където залъгват човека, никога не може да му се каже нещо съществено. Искате да ви дадат една дреха, едно бонбонче. Това е залъгване.

Има една такава поетическа форма, една строфа: „Планина висока, долина дълбока“. В какво седи височината? Дълбочината какво е? Във височината е вложеният капитал. В дълбочината е обработеният капитал. Що е планина? Там, където се влага капиталът. Що е долина? Там, където се влагат приходите от обработения капитал. Защо са планините? Защо са високите места в живота? Те са поле за обработване, където се влага капиталът. Що са долините? Места, където можете да спечелите. Някога вие правите погрешка: за да придобиете нещо, качвате се на планината. Колко пъти се качвате по планините, какво сте придобили? Вие само влагате там и след това се връщате с бележка, че

сте вложили нещо. Така и чиновникът отбелязва в чекова или в спестовна книга, че сте вложили толкова и толкова пари. Къде ще търсите приходите след една година? Този капитал го пускат в обръщение. И вие ще дойдете и ще вземете една десета част, колкото ви се полага.

Виждам сега, че у вас има от една страна любопитство, а от друга – нетърпение. Както аз разбирам въпроса, положението е като с една печена кокошка – вие сте гладни, а аз ви разправям как се е родила кокошката, как се е хранила, кои са баща ѝ и майка ѝ, как са я заклали, как сме я опекли, и вие седите, и слушате. И аз ви говоря, а вие казвате: „Кажи, че да ядем вече!“. Мога, без да ви разправям историята на кокошката, да ви кажа: „Заповядайте да ядете“. Тогава вие ще кажете: „Отлична е вашата кокошка!“. По какво познахте, че е отлична? Вие имате само впечатлението на вашия език, че тя е вкусна. И какво сте придобили? Преди да ядете кокошката сте били малко омърлушени, а сега, след като я изядохте, имате малко самочувствие, едно микроскопическо обнадеждаване, и казвате: „Пътя от 20 километра, който ми предстои, мога да го извървя“. И смисълът на храненето е, че след всяко ядене ние можем да извървим двадесет километра. А това е една печалба, една придобивка. Ако не ви дам да изядете кокошката, нищо няма да извървите.

Казвам: вие трябва да излезете от областта на това знание, което имате сега. Много работи има, които са ви потребни. Но вие трябва да имате знанието на минералите и на растенията. Минералите бяха способни, те достигнаха върха на своята култура в златото и в скъпоценните камъни. Те се научиха не само да я пречупват, но и да я разлагат. А това е способност, това е цяла наука. Наука е да се използват слънчевите лъчи, цветовете на Слънцето. Учени бяха те навремето си, знаеха неща, които хората едва сега учат. А сега са само останки. По какво се отличаваха растенията? Растенията събраха сладките и горчивите неща. Те разложиха слънчевата светлина и отидоха още по-далеч. Минералите само разложиха светлината и показаха нейната красота на света, а растенията събраха тази светлина и показаха какво се крие в нея. Събраха я в своите сокове, сладки и

горчиви. Та когато някой човек носи скъпоценни камъни, аз разбирам защо ги цени. Той казва: „Да имам знанието на този камък, на неговите предци!“. Той иска да стане такъв. И когато ядете плод, кажете: „Да имам това знание, което растенията имат, да мога от светлината да изваждам сладкото“. Но и растенията, както сега ги виждате, това са остатъци. Гледаш една круша, ябълка, гледаш плода ѝ. Знаете ли колко атавистични идеи са се родили от плодовете? Ще ви представя един пример.

В едно училище един учител внесъл в клас пълна кошница с ябълки. Той имал 30 деца в отделението, момичета и момчета. Като раздал на всяко дете, за най-последното останала една малка ябълка. Момиченцето, като видяло, че е останал малък плод за него, казало на учителя си: „Аз не обичам да ям плодове“. То останало недоволно. Защо е недоволно? Децата изобщо са много наблюдателни. У тях конкретният, обективният ум е силно развит. Ще погледнат първо дали ябълката е голяма, после дали е хубава, шарена. Децата имат стремеж към голямото, те искат да вземат голяма ябълка, да е жълта или червена, цветът ѝ да е хубав. И понеже на последното момиченце се паднала малка ябълка, то не искало да я вземе. То има ум, различава: другите взели по-големи, а на него оставили малка ябълка. Затова то казва: „Аз не ям такава малка ябълка, няма да добия от нея това знание, което ми е потребно“. Така тълкувам аз постъпката на това дете. Втори път учителят става по-умен. Той увива поотделно всяка ябълка в хартийка и ги поставя в кошницата. На всяка ябълка е написано името на един ученик. Така ябълките не се виждат и детето не може да познае каква ябълка му се дава, голяма или малка. Така всички ученици остават доволни.

И вие живеете в света като деца. Едно време се сърдехте, че ябълките били открити, а сега ябълките са увити и не се сърдите. Учителят ви казва: „Всеки от вас трябва да държи ябълката скрита в хартията и като отиде вкъщи, тогава ще си я изяде“. Та вие сте от учениците, на които учителят е дал ябълки, завити в хартия. Щом се сърдите, щом има недоразумения, аз разбирам, че ябълките не са завити и

вие виждате, че не са ви дали голяма ябълка, че не е узряла, че е малка, че може да е червива. Този пример се дава, за да разберете отношенията в сегашния живот.

Понякога вие казвате: „Кажете ни нещо тайно от окултната наука“. Всички неразбрани работи са тайни. Няма защо да ви казвам тайни работи, явни работи трябва да ви казвам. Направите някакво престъпление – вие сте „таен“ вече, ставате сериозен. Когато не знаете, мълчите и минавате за умен. Не говорите, защото, ако говорите, ще се издадете, че не знаете. Кое е по-хубаво сега: да говори човек или да мълчи? Кое е по-хубаво: да носиш най-малкия живот в себе си или да носиш остатъците на най-великия живот? Да носиш един скъпоценен камък или да носиш най-малките остатъци от живота? Идвате при мен постоянно и казвате: „Окъсали са ми се обущата“. Че кога ли са били здрави? – „Окъсали са ми се дрехите“. Че кога ли са били здрави дрехите ви? Според мен всички дрехи, които хората носят, са все скъсани – нищо повече. Какво ще разберете сега? Докато разсъждавате така, както досега, вие нищо няма да разберете. В това отношение трябва да знаете, че дрехите на животните никога не се късат по естествен начин. Когато се похаби кожата на животното, тогава неговата дреха се къса. Там, на мястото, не може вече да израсте нова козина. Или някоя птица, когато ѝ се повреди кожата, пера не израстват вече на това място. В културно отношение птиците и животните седят малко по-горе от човека. Не че седят по-горе, защото всъщност казват, че човек седи по-горе от животните. Човек мисли, че седи по-горе от животните, но това е вярно само в известни отношения. Човек се е учил при минералите, той е бил ученик и при растенията, бил е ученик и при животните, сега е ученик в човешкото царство. И там няма да остане – ще влезе в ангелското царство и така ще прогресира.

Та казвам: така, както сега седите и както сега мислите, какво ще постигнете? Някой ме пита: „Аз прогресирал ли съм, как ме виждате?“. Каквото и да кажа сега, вие няма да ме разберете. Една сестра ме пита: „Как ме виждате сега?“. Аз си казвам: „Виждам те гола“. На нея казвам: „Имаш доста

заложби, доста дарби от дядо ти и от баща ти, ще отидеш да работиш, да печелиш. Ако работиш, ще печелиш. Така ще се развиваш. Ако не работиш, оставеното от дядо ти, баща ти и баба ти, ще го заложиш тук-там, докато един ден няма да има какво повече да залагаш и ще заминеш там, където не знаеш къде е, ще си отидеш“.

В какво седи сегашният живот на Земята? Залагаш един, втори, трети, четвърти, пети, шести път – все залагаш, и все растеш. Като дойдеш до тридесетгодишна възраст, станеш левент, красив. Но работата се обръща бамбашка – както си вървиш с главата нагоре, обръщаш се с главата надолу. В Холивуд, в Америка, като нямат какво да правят артистите там, измислили следното нещо: вдигали краката си нагоре, мъже и жени, с главите надолу, опрени върху ръцете си, и взимали яденето с устата си. И ние в окултната школа сме като тези американци – някой ученик вдигне краката си нагоре и минава за много учен. Казваш: „Може ли така?“. Може, защо не, не е голямо изкуство. Ще ви кажа следното. Преди милиони години, като си бил растение, ти си бил с главата си надолу и в това положение си се хранел. Онзи американец мисли, че е измислил нещо ново. По атавизъм му е дошло на ума, че едно време, като е учил при растенията, като растение, е ял с главата надолу. И сега въпросът му е: „Как ме харесваш така?“. Казвам му: „Стига да ядеш...“. Ако хората започнат да ядат в положение с главата надолу и краката нагоре, ще станат по-добри. Тогава поне по-малко ще ядат. И действително, тези американци, като ядат в това положение, за да могат да прекарат храната нагоре, много по-малко ще ядат. И понеже краката ще са нагоре, към Слънцето, хората ще имат повече енергия и ще бъдат по-здрави. Хубаво е някой път мислено да си представите, че взимате обед с главата надолу и с краката нагоре.

Вие ще възразите: „Каква култура е тази? Това е цяло безобразие!“. Но когато кажете една дубара, една лъжа, питам: това не е ли десет пъти по-лошо, отколкото да ядете с главата надолу? Ние се сърдим, като онзи турски мирови съдия. Това било в турско време. Един човек, който имал дело при него, знаел слабостта на съдията, че обича пряс-

но масло, и му казал: „Сади ефенди, ако отсъдиш делото в моя полза, ще ти донеса едно гърне прясно краве масло, от най-хубавото“. Съдията веднага решил делото в негова полза. Но клиентът бил хитър. Той взел конски тор, напълнил гърнето с него, четири-пет кила тор, а отгоре турил четири пръста масло. Съдията взел гърнето, но като бръкнал до долу, какво да види? Той се обидил, извикал клиента си и му казал: „Ти не знаеш ли, че аз съм съдия? Ти мене с конски тор ли ще ме храниш?“. „Господин съдия, ти още оня ден изяде конския тор, като реши делото в моя полза.“

Направете си извода много обективно. Аз искам да се научите да мислите. Ще кажете: „Защо се говорят тия работи?“. Най-първо се научете как да очистите вашия ум. Докато не се научите да чистите ума си, вие не можете да имате ясна представа за чистотата. Чистотата започва от очистване на съзнанието. Трябва да се очисти съзнанието! Не трябва да допускаш нито една нечиста мисъл в ума си. Това е цяло изкуство. Ако се отвориш, хиляди същества ще дойдат и ще налеят нещо нечисто в теб. Знаете ли какво ще стане? Ще стане като с онзи поп, който си имал едно шише с вода, и като четял Евангелието, разхождал се и си пийвал от водата. Един ден попадията донесла ракийца, и то бистра, и я наляла в шишето вместо вода, като си казала: „Нашето попче обича да си пийне ракийца“. Попът, като започнал да чете, вдигнал шишето, защото гърлото му било засъхнало, и пил, като се очудил как стана така, че водата да се превърне в ракия. Казал си: „Божия работа е тази“. Не, не е Божия работа, тази е женска работа. Някоя жена ще влезе във вашия ум и ще ви налее вътре малко ракийца. Вие ще четете Евангелието и като видите ракийцата в шишето, ще кажете: „Божия работа е тази“. Никаква Божия работа не е тази, а е женска работа. Разсъждение трябва.

Вие си мислите и очаквате, че като умрете, като отидете на онзи свят, ще ви посрещнат ангелите, ще ви посрещне и Христос. Това е съвсем лъжливо схващане за живота. Бог иска да работите във вашите мисли, чувства и постъпки. Четири свята има, в които трябва да работите. Като станете, първо трябва да работите в света на вашия дух, после – да

работите в света на вашата душа, да работите в света на вашия ум и да работите в света на вашето сърце. Аз изразявам това на един прост език така: вие трябва да разбирате законите на вашия дух, законите на вашата душа, законите на вашия ум и законите на вашето сърце. И ако разбирате това, животът ще потече по друг начин. Това, което дотук съм говорил, наричам го стивасване. Какво нещо е стивасар, дръндарин? Той си има лък, има си и бухалка и удря памука. Това е стар модел, сега нямаме дръндари, а даракчии. Тези нишки, от които трябва да си направите преждата, трябва да се разединят, за да могат да се предат. Човешкият ум е присинясал понякога, в него всичко се е сбило на едно място, така че трябва да изваждате конец по конец, за да бъде преждата хубава.

Казвам: ако вие не разбирате законите на минералите, без да знаете защо няма да обичате и златото. После обичайте растенията и животните и най-после обичайте и себе си. Но понеже живеете в човешкото царство, трябва да знаете на какво се основава вашата любов. Ти обичаш някого, защо? Дойде някой при мен и казва: „Ти не ме обичаш“. Какво подразбирате под думата *обичам*? Как ще развиете тема върху думата *обич*? Кои са съществените качества на обичта? На български език думата *любов* не е силна. *Лю* – това е днешното обулване, а частицата *бов* означава, че нещо се е коригирало. *У* е доста груб звук. Това е гърлен звук, който се среща и при животните.

Когато някое животно е недоволно, то издава този особен звук. Чували ли сте какъв звук издават недоволните животни? Кучето например коя гласна издава? Припомнете си това. Когато кучетата баучат, у тях се чува често гласната *у*, нещо зловещо звучи тогава в гласа им. Тази гласна трябва да се омекоти. Трябва да знаете как да я превърнете. Понеже звуците на *у*-то са смъртоносни, този звук *у* трябва да се трансформира. Когато го произнасяш, трябва да знаеш как да го произнесеш. Ако не го произнесеш добре, сам можеш да си създадеш нещастие; много пъти ще кажеш една дума и от тази дума ще зависи твоето нещастие. Известни звукове са смъртоносни. Ако не знаете как да ги произнесете, те

могат да бъдат като един силен удар. Писанието казва, че ако човек не знае как да контролира своя език, той действа смъртоносно. При произнасяне на думите съзнанието трябва да бъде будно. Не е въпрос да говориш каквото си искаш. Опасно нещо е това. За всяка празна дума, за всеки празен слог хората ще бъдат съдени.

Вие се гневите. Какво право имаш да се гневиш, я ми кажи? Можете ли да се обосновете, че имате право да се гневите? Че някой човек ви е срещнал и не ви е поздравил или че не ви е погледнал както вие искате, какво от това? Че как трябва да ви погледне той? Представи си, че си дошъл вечерно време и аз съм те посрещнал с една свещ, а ти искаш да те посрещна с такава голяма лампа като тази в салона. Колко свещи има тази лампа? („Повече от триста.“) И тогава ти си недоволен.

Вие започвате от много високото, от големите величини. Започнете първо с малки величини. Вие давате на себе си царски права. Не започвайте с царски права. Започнете в живота си с най-малкото право, което ви се дава. И в науката е същият закон. Започнете с най-малкото знание, не с голямото знание.

Например голямо знание било, какво казват звездите за човека. Нищо не казват – една звезда не мисли нищо за човека, тя не му обръща внимание. Една голяма звезда като Сириус какво щяла да каже за някой си човек на Земята? Астрологът сам е възприел това голямо знание. Той гъделичка тщеславието и гордостта на човека. Той казва: „Чакайте да видим какво говорят звездите за човечеството“. Нищо не говорят звездите. И Слънцето не говори нищо. Слънцето се занимава с велики работи. Неговото предназначение е велико, то обръща малко внимание на Земята. Погледне я оттук-оттам, както някой момък поглежда момата, вижда, че Земята е млада мома и казва: „Бива я“. И ѝ изпраща от пространството своята усмивка. Светлината е неговата усмивка. Но Бог го е турил толкова далеч, че то постоянно пише любовни писма на Земята. И Земята пише любовни писма на Слънцето. То ще каже: „Как преживявате там, долу? Аз все изпращам по нещо до вас“. Земята казва: „Понякога сме до-

бре, а понякога сме зле. Понякога ни е студено, а понякога ни е топло“. Слънцето казва: „Чудя се, как така! Аз доста гориво изпращам на Земята?“. Земята казва: „Не знам“. Как ще обясните това? Слънцето изпраща достатъчно гориво на Земята, а на Северния полюс има до 2000 метра високи планини от ледове, от хиляди години натрупани.

Сега, аз не искам да ви говоря по това. Не искам да ме разбирате криво. Един наш приятел говори с жестове нещо на някого и онзи му казва: „Защо ми се сърдиш, защо ме хукаш?“. – „Не, обичаят ми е такъв.“ Какво има да му се доказва? Тихо и спокойно ще се разправяте. Понякога вие се вълнувате. Някой ви е обидил преди хиляди години и сега сте намерили някого, който прилича на него, и го хукате.

Вашата философия често прилича на следното положение. Отива един вълк да пие вода от коритото на една чешма. Едно агне пие вода по-долу от него. Вълкът се обръща и му казва: „Слушай, ти миналата година защо ме псуваше?“. – „Че аз миналата година още не бях родено. Нямаше ме тогава.“ – „А защо ми мътиш водата?“ – „Как ще ти мътя водата, когато ти пиеш горе, от главата, а аз под тебе долу?“ – „Ти ще се оправдаваш ли още?“

Някой казва: „Аз имам тапия“. Имал тапия, защото бил завършил – зоология, ботаника, минералогия, физиология, анатомия, астрономия. Всички тия хора имат тапии за знание. Питам, какво знание е това? Казват за някого: „Той е астроном“. Какво ли разбира от астрономия? Аз съм срещал астрономи, които питат какво има на Слънцето? Казват: „Има азот, кислород, водород“ и пр. Казвам: „Не, тези работи и аз ги зная, но питам има ли живот на Слънцето? Какви данни имате за това?“. – „При такава температура, каквато Слънцето има, там не може да има живот.“ Температурата на повърхността на Слънцето, на неговата кора, е 4000°. Но тази топлина е толкова естествена там, за едно слънчево същество, както за нас тук е естествена топлината от 37°. Съществата на Слънцето са другояче организирани, тяхната материя е по-ефирна, има по-бързи трептения. Следователно тамошната висока температура е съгласна с високите им трептения. А трептенията на нашата Земя съответстват на

температурата от 37°. За нашето тяло е несъвместима температурата например от 40–42°, защото се разрушава хармонията на неговите трептения. Така че, Земята не е меродавна, понеже земната материя трепти по-слабо и се разлага от Слънцето. А материята на Слънцето е по-устойчива. Слънчевите същества даже и при 10 000° до 16 000° топлина изпитват приятност, а един човек, попаднал при тия условия, веднага ще се превърне в газ, нищо няма да остане от него. Но като слънчево същество той може да живее там.

Астрономът казва: „Това са въображаеми работи“. Казвам му: „Ти не си ли въображаем? Седиш си тук и оттук си въобразяваш какво има на Слънцето. В какво седи твоята наука? Колкото е вярна твоята наука, толкова е вярна и моята. Аз мога да ти докажа това“. Ако един човек се постави при 200°, той ще изгори. Но ако не изгори, как ще си обясните това? Ще кажете: „Има нещо“. Ако поставим човек при 400° и не изгори – има нещо. Ако го поставим при 1000° и не изгори, как ще обясните това? Има нещо значи. По този начин ние идваме в стълкновение със сегашната наука и казваме: значи знанието, което имаме сега, нищо не струва.

Това знание, което сега имате, е натрупано като прах върху кожата на един тъпан. Не считайте това за обида. Като дойде пръчката на барабана и го удари, нищо няма да остане от този прах. Ще остане само кожата на барабана, прахът ще се вдигне. Та като дойдат умните, всичкото ваше знание ще изчезне и ще остане само същественото, вложено във вас.

Кое е същественото, вложено в човека, с което той трябва да започне своето учение? Например, кажете ми една дума от езика на растенията. Когато бяхте при растенията, какъв беше техният език? Когато бяхте при минералите, какъв беше техният език? Когато бяхте при животните, какъв беше техният език? Можете ли да ми кажете нещо от това? Вие ще кажете: „Това са детински работи“. Младата мома не иска да каже, че е била малка, тя се срамува да каже, че е била малко детенце, но и сега още не е поумняла. Като беше малко дете, тя беше много по-умна, отколкото е сега.

Аз мога да докажа това. Най-умната мома е глупава като фасул. И най-умният момък е глупав като грах. Да ви изтълкувам това. Какво значи, че момата е умна като боб? Умна е, защото е проумяла как от боба може да изкара сладко, медец, и като даде на момъка малко от този медец, запалва му чергата, той полудява и тръгва подир нея. И казва: „Дай ми още малко от този мед“. И пише писмо: „Моля, дай ми още от онзи сладък сок, от който ми даде по-рано“. Тя отговаря: „Върви си, моята фабрика още не е изработила от този сок. Трябва да почакаш още малко“. Това е езикът в царството на растенията.

Когато казваме, че момата е проста като фасул, какво разбираме под думата *прост*? Простият човек понякога ни най-малко не е прост. Тази мома знае, че там, където е сладкото, има и горчиво. Тя е започнала със сладкото, но ще дойде и горчивото. И тогава ще има обратни резултати.

Сега вие се смеете, но тази работа не е за смях. За какво е? Тя е за размисъл. Тази мома, която може да изкара сладко, е умна, но тя е още във втората фаза, в царството на растенията. Тя трябва да мине и през царството на животните. Какво трябва да придобие тя от това царство? При животните тя ще се научи да работи. Като дойде при човека, тя ще се научи да мисли. И така, в минералното царство първо ще се научи да разлага светлината; после, при растенията, ще се научи как да разпознава и добива сладкото и горчивото; след това, в животинското царство, тя ще се научи да работи, там тя ще стане търговец. А в човешкото царство ще стане банкер. Като банкер, тя ще си прави годишния баланс: толкова продадено, толкова печалба, толкова дивиденти. И раздава дивидентите. Човек е един завършен кръг, една банка, която ще даде на своите клиенти дивиденти от вложения капитал. Така че, всеки трябва да си направи отчет на своята банка: дадено толкова, спечелено толкова. И на всички клиенти ще дадете дивиденти. И те ще кажат: „Това е една честна и почтена банка, която не е фалирала и не трябва да фалира.“

(Учителя се обърна към една сестра.) Сестра, какво разбрахте вие? Вие се усмихнахте малко. Когато Господ гово-

реше на Сара, че ще роди, тя се усмихна малко. Често смехът произтича от това, което не може да стане от човешко гледище. Щом човек се поусмихне, той иска да каже: „Това може да стане, но може и да не стане, я стане, я не“. Работите стават, само когато Бог е казал, и никога не стават, когато хората кажат. Когато нещата не стават по човешки, ние плачем. Щом плачеш, значи обещанието е по човешки направено и затова не е станало. Радваш се, весел си – значи обещанието е по Бога, и нещата са станали. Радостен си – нещата са станали, както Бог е казал; плачеш – нещата не са станали тъй, както хората са обещали.

Сега, кое е същественото, което трябва да остане у вас? Това, което досега говорих, беше за кокошката. За историята на кокошката повече няма да говоря. Наближавам вече към края. Кое остана като съществено? Направете ми едно резюме на онова, което досега говорих. Кой може да направи такова резюме само за десет думи? („Човек трябва да свикне да работи в своя ум, сърце, душа и дух.“) Вие може дълго време да сте гледали как грънчарят приготовлява глинени съдове и накрая да удостоявате да купите една стомна или една чиния, но това още не е важно. Ти носиш празна стомна, празна паница. Онова, което ще ти се сипе в паницата, то е важно. Важното засяга съдържанието. Вие сте ходили при грънчаря, гледали сте и знаете много работи. Това са специални работи на грънчаря. Аз не съм като грънчаря, нямам онова знание, но за мен е важно да си служа с онова, което грънчарят е направил. Аз мога да отида със стомната си за вода и с неговата паница мога да си взема ядене, мога да употребявам неговите съдове.

И тъй, вие имате много работи, които се изработват, но не знаете как са изработени. Знаете да ги употребявате, но не знаете как да ги изработвате. Вие не знаете как са изработени вашите очи, вашите уши, вашия мозък, ръце и крака, произхода и историята им не знаете. Обаче вие имате способности да употребявате своя мозък, имате знанието как да си служите със своите очи, можете добре да ги използвате. Ще дойде ден, когато ще се занимавате с устройството на човешкия мозък. Тогава вие ще приготовлявате

мозъците на другите същества, които седят под вас, и ще им ги предадете. Други пък са работили върху вашите мозъци, те са ви ги направили и са ви ги изпратили. Вашата глава е отлично радио. По-хубаво радио от човешката глава не съм виждал. Тя може да работи с дълги и с къси вълни. Човешкият мозък работи с вълни с дължина десетмилиардна част от милиметъра. С каква дължина вълни приема сегашното радио? („Шестнадесет метра.“) А мозъчното радио приема с дължина десетмилиардна част от милиметъра. Това важи за онзи, който разбира от „костите“ на нещата.

Виждате каква област на знание ще имате за в бъдеще. Човек получава възприятия от всички страни, но има знание, което още не му е достъпно. Много работи ви вълнуват, но те са извън Земята, не са от „мира сего“. Вие искате да ги реализирате на Земята, вие мечтаете за идеалната любов. Това са трептения на един свят далечен-далечен. Тупти сърцето ти и мислиш, че тази любов може да се реализира на Земята. Ако ви кажа, че няма да се реализира, какво ще си мислите? Във Вселената – да, но на Земята не може. Отчасти – да, предвкусване може да има, но да я имате сега – невъзможно е.

Трябва да знаете кое е възможно и кое е невъзможно. Някой казва: „Ти не ме обичаш“. Че не го обичам, не го обичам – тъй, както той иска да го обичам, не мога да го обичам. Не мога да го обичам, понеже ръцете ми не са съгласни. Аз искам да го обичам, но ръцете ми казват: “Не”. Искам да го обичам, но краката ми не го обичат, не искат да отидат при него. Искам да го обичам, но очите ми не искат да го гледат, ушите ми не искат да го слушат. И сърцето ми не иска да го приеме. С всичко това трябва да се справим. Това е като в Народното събрание. В моя парламент депутатите са на особено мнение. А това е демократична работа, ти не можеш да приложиш един закон, който не е минал през камарата, трябва да си дадат мнението всички депутати, иначе е произвол.

Любовта е най-демократичното нещо, по-демократично нещо от любовта няма. Но и по-непостижимо нещо от любовта няма. И по-аристократично нещо от любовта няма.

Цялата мъчнотия е в демокрацията, в демократизма. И всичката хубост е в демокрацията. Какво нещо е царизъм? Търсете откъде е произлязла думата *цар*, *цезар*? Цезар беше първият. Защо го наричаха Цезар? От какво произлиза тази дума *цезар*? Как е тя в латинския език? Вие не сте отишли толкова далеч.

Оставете сега това. Любовта е една всеобемаща сила, която има предвид благото на всички същества. Следователно ти не можеш да обичаш когото и да е, ако едновременно не обичаш всички. Да обичаш само едного, това е несъвместимо с любовта. Ако една майка обича само своите деца, това показва, че тя е достигнала само до известна степен на любовта. Такава майка трепери за двете си деца и е готова да пожертва за тях живота си, но тя няма да го пожертва за другите. Един ден любовта на тази майка трябва да се разшири.

Вие имате любовта на Христа, Който пожертва живота Си за грешните, а не за праведните. Той се отличава по това, че дойде да приложи любовта Си за грешните хора, не за праведните. Той дойде за тези, които никак не я заслужават. Той показа любовта Си към тези, които не разбират Неговата любов. Това е една неразбрана идея. Две хиляди години вече как любовта на Христа никак не е разбрана. Да оставим сега това дали е разбрана, или не. И това си има своите причини. Някои са я разбрали. Светиите, онези, които вървят по пътя на Христа, те разбраха любовта Му, а другите, обикновените хора, които търсят любовта, те тепърва ще я разберат. Всички имат желание да я разберат. Досега аз не съм срещал нито едно същество, което да не е ангажирано с любовта. И мравките, и минералите – всички са ангажирани с любовта. Минералите разглеждат любовта от особено гледище. И в тях има любов, и те се обичат. И скъпоценните камъни, и те страдат, и в тях има страдания. Понякога един скъпоценен камък, след като са го носили дълго време, му става тъжно, очите му потъмняват, той изгубва светлината си и не може да блести. Това са забелязали ония, които носят такива камъни. И тогава ги лекуват: дават тия камъни на някоя здрава, чиста мома, да ги носи извест-

но време, за да възстанови по този начин тяхната първична чистота. Така се лекуват скъпоценните камъни.

Питам, кой трябва да носи човешкия ум? Ако вашият ум не мисли, кой трябва да го носи? Законът: да мислим за Бога – това е закон за тониране. Вие и досега още не знаете защо трябва да вярваме в Бога. Вие и досега вярвате в Бога заради нещо, което не е. Ние сме в епохата на тоническите средства. Ти трябва да мислиш за Бога, за да се тонират духът ти, душата ти, умът ти и сърцето ти. Това са най-елементарните работи, които имат различно приложение. В света ти не можеш да имаш някакви постижения, ако умът ти не е тониран, ако не мислиш за Бога. Но за да бъдеш успешен, за да мислиш за Бога, твоят дух, твоята душа, твоят ум и твоето сърце трябва да бъдат тонирани. Ако умът ти, сърцето ти, душата ти и духът ти не са тонирани, ти не можеш да имаш никакви успехи. И в края на краищата ще имаш най-големите разочарования. Трябва да остане у вас тази мисъл.

Искам да ви избавя от едно заблуждение. Вие мислите сега: „Какво ли има още да се говори?“. Та вие още не сте работили. Нямате изкуството на любовта. Вие не разбирате какво нещо е любовта като изкуство. И музиката като изкуство не познавате. Аз още онзи ден загатнах какво нещо е органическа музика. Тя трябва да се пее, образци са нужни, нужни са и опити. Вземете за пример съвременната музика. Вземете един тон. Ако вземете тона *до* в *до мажор* или в другите гами нагоре, ще видите, че в тях има едно различие, *до* не се изразява по един и същ начин в различните гами. В обикновения строеж на сегашната музика тези тонове са еднакви. Но що е *тон*? Това са първите организирани трептения на Живота, това са първите организирани трептения, които са в хармония. Единственото нещо, което не прави пакости в света, това е музиката. Но има една музика, една гама има, която разрушава. Има едно пеене, което разрушава. То не е още организирано. Музиката е начин за правилно организиране на материята, за правилно организиране на човешките мисли, за правилно организиране на човешките чувства и за правилно организиране на

човешките постъпки. Тези организирани тонове съществуват. Достатъчно е да вземеш *до* и в теб вече се организира нещо. Като пееш, в теб се тонира нещо. Защото хармонията съществува в Природата.

Думата *музика* какво изразява сама по себе си? Аз не харесвам сричката *му*, тя е груба сричка, проста. *Му* е близо до животинското, *му* е мучене, волът казва *му*. Не че е лошо, но този звук *му* е много груб. Думата *музика* е много проста. Звукът *лю* е също така груб. „К-к-к“, и то е грубо. Змията съска. Някой паток също така съска. И в българския език има съскане. И на турски език я има тази сричка *със*. Англичаните избягват някои звукове. Например те не изговарят *р*. И те имат този звук, но не го изговарят като нас. Например в думата *мистър, р*-то не го изговарят. В думата *сър* също не произнасят *р*. Произнасяли са го по-рано, но понеже е груб звук, са го изоставили. Звукът *р* е до известна степен животински. Англичаните знаят това и затова го избягват. Кучето например издава този звук *р-р-р*. Българинът казва *с-с-с*. Какво значи този звук? На турски език *с-с-с* значи *мълчи*. Германците още имат гърлени звукове. Германецът е още груб, той не се е справил още с грубите гърлени звукове. Вземете звука *у*. И славяните, и българите употребяват *у*. Но звукът *о* е по-висш, по-мек. Всички народи отиват постепенно към меките тонове. Значи у хората работи един закон за трансформиране на твърдите звукове в меки.

И в музиката съществува това. Имената на нотите са с хубави звукове. Това представлява едно от благоприятните условия в музиката. За пример *до* е хубаво, *ре* също. В *ре* е хубаво *е*-то, в *до* – *о*-то. После, хубави са *ми* и *фа*. Те са отворени тонове. Също хубави са и *сол*, *ла, си*. Сега аз ви разхвърлих цялата азбука на музиката, но това се разхвърляни мъртви кости, вие не знаете какво трябва да правите с тях. Тези кости трябва да ги съберете и да им турите живи мускули и нерви, и след това да им духнете, за да оживеят. Сегашната музика не възкресява мъртви хора. Аз съм слушал опери и не намирам там никаква музика. Но радостното е, че отиваме към музиката. В операта няма никаква музика,

понеже там има звукове, които никак не съответстват на думите. Всеки звук си има свой тон. Между думите и звуковете, между думите и музиката трябва да има хармонично съотношение. Всякога човешкият говор трябва да бъде музикален. Всички трябва да се учите да говорите музикално. Сила Божия е това! Как ще кажете например *моля*? Моля, моля, моля... (Учителя произнесе тази дума по няколко начина: грубо и меко, силно и слабо, тихо и силно.) В думата *моля* звукът *о* е хубав, но звукът *л* е слабост, каквото *о* -то придобива, *л* -то ще го изгуби, всичко ще отиде. Истинската музика е магия.

В живота вие искате да придобиете нещо, искате да спечелите нещо. Не искам да станете користолюбиви, но за да спечелите, вие трябва да имате знания. Като художник, аз трябва да рисувам хубаво, да пиша хубаво. И като река да ви рисувам, трябва да нарисувам вашия портрет такъв, какъвто сте бил първоначално, а не какъвто сте сега. И ще ви кажа защо. Вие излизате от един рудник, очернени, и ми казвате: „Я ме нарисувайте“. Че какво ще те рисувам? Ти не си човек. Измий лицето си няколко пъти със сапунена вода и тогава ще те рисувам. Аз не искам да рисувам хора, които са излезли от рудника. Ще премахнете всички дрязги, всички лоши чувства от сърцето си, лошите мисли от ума си, от душата си, от духа си – тогава ще ви рисувам. И като ви нарисувам такива, каквито сте били, ще ви дам такава картина, че да разберете какво е изкуство. Не е въпрос да ви рисувам със сегашния ум, сърце и пр. Тогава ще видите какъв художник съм и какво изкуство владея. Аз имам много хубаво ръководство за изкуство. Не съм прост художник, гениален художник съм. Засега съм карикатурист, много голям простак. Като рисувам, казвам: „Добре че съм такъв голям простак“. Че какво ще му рисуваш на днешния човек?

Всички трябва да рисувате хубаво, да говорите правилно. Художество трябва да имате всички. Разбиране трябва да имате всички.

Сега вие може да кажете: „Ние се объркахме“. Че вие никога не сте се оправяли. Някога ще се спра на въпроса какво разбирам под думата *морал*. Казват за някого, че е

щедър, а за друг – че е скържав. Не съм срещал щедри хора. Аз например съм много скържав. Имам едно сито, такова скържаво, че водата я прекарвам по десет пъти през него. И тогава я давам на другите. Благото на живота не седи в изобилието, но малкото, което знаете, трябва да е чисто. У мен има знание, с което всякога мога да си послужа. В мен има клечка, с която мога да запаля целия свят. И съм дошъл до това положение, че като кажа: „Запали се!“ – запалва се, „Изгасни!“ – изгасва. Това е изкуство. Понякога казвам: я да ме заболи кракът! – болестта веднага дохожда. Искам да видя докъде съм дошъл, колко мога да търпя. До едно място търпя, седя хладнокръвен, но по-нататък не съм спокоен. Започват да мърдат очите ми, сълзите ми протичат и казвам: потече водата, счупи се съдът. И после пак започвам да пека това гърне, в което ще сложа търпението. И виждам, че пак мога да търпя. После казвам на болестта: „Ти ме хвана едва за крайчето“. Това е цяла наука – да можеш да изтърпиш страданието.

Що е страдание? Само едно голямо същество може да ти причини страдание. Не се самозаблуждавайте. Аз мога да ви прободa с един нож, но не ножът ви е причинил страданието. Зад всеки нож седи едно разумно същество. Зад всяка болка се крие някаква причина. Зад всички работи седи нещо разумно. Ако ти не изтълкуваш страданието правилно, ако го изтълкуваш криво, тогава от едно страдание ще си създадеш друго, по-голямо. Някои мислят, че Учителят няма страдания. Не, не, най-големи страдания имат Учителите, но те ги търпят. Учителят разговаря със страданието, пита го: „Какво искаш?“. – „Никъде не ме приемат. По мой адрес такива неща пишат. Какво ли не е писано!? Цяла хайка от лекари се образува против мен. И като вляза някъде, не мога да си изляза – турят отрови, бомбардировка има. Какво ще правя сега?“ – „Хвани лекаря.“ Идва някоя болест при мен и ми се смее, като ми казва: „Вчера хванах един лекар, завършил медицина, и го прострях на земята“. Силата на всеки от вас се показва, когато сте болни. Когато си болен, тогава ще се види каква е силата ти, а не когато си здрав.

Научете се да обичате Бога. Вие ще възразите, че не сте

Го виждали. Обичайте това, което не виждате! Ще кажете, че не сте Го чули. Обичайте това, което не сте чули! Мислите ли, че това, което не сте чули, не можете да го обичате? Можете да го обичате. Дошла ви е една мисъл и казвате: „Чух нещо вътре, дълбоко в съзнанието си“. Мислите ли, че чуване е само това, обикновеното чуване? Има степени на слушането. Казвате: „Идеята не е ясна... Как можем да обичаме Бога?“. Стремете се да пиете по възможност от най-хубавата вода, която съществува на Земята. Това е идеята. Да обичаш Бога – това значи да пиеш най-хубавата вода, понеже тя носи еликсира на Живота. Аз не подразбирам някаква форма. Ти ще познаеш, че обичаш Бога, ако в твоя живот влезе едно малко доволство, което постепенно да се увеличава. И тогава ти вече си дошъл до любовта към Бога. Нещо специфично идва в теб и започва да изменя твоя живот. Ти ходиш, но като дойдеш до това нещо, приятно ти е да се спреш дотам. То е една малка свещичка, която постоянно се разгаря. Считайте любовта към Бога като малката свещичка, която сега се е запалила. И не я изгасвайте. Не я слагайте под калпака, защото цялото ви щастие зависи от тази свещичка. Не я гасете! Всъщност тя никога не загасва, но понякога можете да я сложите под някакъв калпак. Иначе, тя никога не изгасва!

Дръжте идеята за Божията любов, макар и да е непонятна за другите хора. Тя е мярката, с която всички други работи се мерят.

Следващият път ще кажа това, което не съм изказал още. Аз съм говорил два часа, а върху този предмет има да говоря още четиристотин и петдесет часа. Тъй че, мислете му.

Да просветне Божията Любов в нашите души! (3 пъти)

21. лекция, 12 февруари 1936 г., София, Изгрев, 7 ч. 10 мин.

ЛЕСНИЯТ И МЪЧНИЯТ ПЪТ

Добрата молитва

Ще прочета част от 9. глава от Евангелието от Марко, от 14. до 30. стих.

В света има много мъчнотии, които не можете да премахнете. Случват се. Тези ученици искаха да премахнат една мъчнотия, но не можаха. Те питаха коя е причината. Христос им каза, че тази мъчнотия може да се премахне с пост и с молитва. Дават се условия. Необходими са знание и вяра. Знанието седи в изучаването на един порядък, който е установен. Този порядък обуславя живота на хората. Пътищата Божии – това са закони, които постоянно се изучават. Значи неизследимите Божии пътища трябва да се изследват. Когато четете Писанието, разбирате, че трябва да се следват Божиите пътища – това значи, че те трябва да се изучават, да се изучават и начините, по които трябва да се прилагат законите. Имате време.

Онези от вас, които сте се занимавали с месене на хляб, знаете какъв е порядъкът. Първо житото трябва да се смели от някой воденичар, след това трябва да знаете как да направите от брашното хляба. Най-първо ще направите нощви, ще отсеете брашното. И там имате известни правила, на единия край на нощвите какво ще сложите. Ще вземете кваса, ще сложите брашното, ще турите вода, пак брашно, пак вода – ще направите тестото. После това тесто го правите на самуни, които поставяте в пещта и ги опичате. Може да дойде някой философ и да каже: „По друг начин не може ли да стане хлябът?“. Той е станал веднъж, Природата го е направила на малки самунчета – дребни семенца. Вие не сте доволни от тях, по някой път ги вземате, счуквате ги, слагате вода – правите варено жито. Това е известен порядък, който трябва да изучавате.

Или искате да изучавате езика – и тук има известни правила. Има азбука – трябва да изучавате буквите; после,

има известни граматически правила; после, всеки език си има фонетика, начин на произношение. Може някой да каже, че това е лесна работа. То, лесните работи са мъчни. Защото не само трябва да произнесеш една дума, но трябва да знаеш и да я напишеш. Например вземете думата *почва* на български. Тя еднозначна дума ли е? Почва значи това, в което се сее нещо, но почва значи и начеване на нещо. Значи думата има две значения: едното показва земя, в която трябва да сеете нещо, другото показва действие, някакъв глагол, работа – почвам сега. Например: „Почва любовта“. Любовта е семе, което се сее с това, което започва. Вземете думата *истина*. Ако измените ударението на български език, думата *ѝстина* става *истѝна* – съвършено се изменя значението. Значи езикът не е достатъчно богат, щом една и съща дума, само с изменение на ударението, има две толкова различни значения. Каква грамадна разлика има между *ѝстина* и *истѝна*. Едното дава живот, другото смразява живота. Това са етимологически въпроси.

Съществува закон на мисълта. Човек трябва да се научи правилно да мисли. Той не може правилно да мисли, докато не сложи в хармония своите мисли и чувства. Ако не е господар на чувствата си, ако не е господар на мислите си, той не може да мисли. Мислиш едно, мислиш друго, но няма пластичност в мисълта ти. Защото може да мислите тъй, както растат и цъфтят дърветата, без да дават плод; може да растете, но когато говорим за *мисъл*, ние подразбираме тя да има своя плод. Една такава тема всеки може да развие. Има томове писани за това какво нещо е мисълта на човека. Обяснили са много неща, но много пъти тия обяснения нямат приложение. Понеже хората, които са писали върху мисълта, искат да установят известни правила, да видоизменят схващания. А законът на мисълта не може да се видоизмени. Защото той е по-висш свят, установен свят, ти него не можеш да го видоизмениш. Ти трябва да го представиш такъв, какъвто е.

Ако нямаш правилна мисъл, не може да чувстваш правилно, не може и да постъпваш правилно. Ако не постъпваш правилно, не може да чувстваш добре, не може и да

мислиш правилно. Ако не чувстваш правилно, не може да мислиш правилно, не може и да постъпваш правилно. Ако тия работи не ги туриш в ред, ти не можеш да имаш никакви резултати.

Казваш: „Трябва да се прояви чувството“. За да се прояви едно чувство, мисълта е условие. Има закон, по който чувствата може да се проявят. Чувството е като семе, което трябва да посееш, да израсне, да даде своя плод. Ако посееш твоето чувство в неблагоприятна почва, може би ще останеш разочарован. Много пъти ние сме разочаровани от нашите чувства, разочаровани сме от нашите постъпки, разочаровани сме от нашите мисли. Защо? Понеже не сме спазили ония правила, които са необходими. Някой ще каже: „Трябва да се спазят“. Как ще ги спазиш, като не ги знаеш? Или как ще ги приложиш, ако не си учен?

Сега навлизаме в една нова област. Вие всички имате установени възгледи и много мъчно е да се отучите от един стар навик. Например имаш навик, останал от дядо ти, от баба ти, да се почесваш отзад по главата. Като дойде някаква мисъл, току се почешеш там. Но представете си, че има издаден закон, според който всеки, който се почесва на тила, ако е в съда, изгубва делото. Имаш някакво дело, има прокурор и съдия, и стражар. Ти се почешеш отзад по главата и – изгубиш делото. Защо? Просто защото си се почесал по главата. Казваш: „Какво има от едно почесване?“. Вие не му давате никаква цена. Добре. Да изясня мисълта си, малко е отвлечена. Ти имаш една кибритена клечка и при тебе има десет кила барут; само драснеш клечката и я поставиш до барута. Казваш: „Какво има, сложих само една клечка!“. Но веднага цялата ти къща и ти самият – всичко отива. Не се пали клечка кибрит при десет килограма барут. Клечката трябва да бъде в кутията си и ти трябва да се откажеш от желанието си да палиш клечка и да опитваш.

Казвам: човек не е просто същество. В него има взривни сили. Някой път само една дума ти кажат и ти кипнеш. Една дума дойде до ухото, и стане цял взрив. Питам: такъв човек какво може да направи в света? Имате врагове и тия врагове всякога може да ви причинят вреда.

Вие мислите, че сте господари в света и може да правите каквото си искате. Трябва да се освободите от едно тайно общество. Всички хора са роби на тайни побуждения и похождения. Допуснете, че един от вашите врагове е сложил една примка в главата ви – една мисъл, че трябва да бъдете добре облечени, да имате хубави обувки, хубава шапка, за да имат хората добро мнение за вас. Идеята е намясто, но нямате пари. За да се реализира вашата идея, трябват ви 5000 лева. Най-после този ваш „благожелател“, когото вие не виждате, който ви дава наставления, ви посочва един богат човек, банкер, от когото може да заемете. Отивате при банкера да искате пари, но вашият „приятел“ вече му е казал: „Този човек обича да кръшка като риба, ти го хвани добре, вземи му полица, да го обвържеш, да не си играе и да не те играе“. Отиваш ти при банкера и вземаш 5000 лева, но той те обвързва хубаво: условието е след три месеца да върнеш парите, като ти туря и 25% лихва. Ти му казваш, че след три месеца ще ги върнеш, защото имаш да вземаш 5000 лева от някого. Така. Обаче твоят „приятел“, който ти даде мисълта, че трябва да бъдеш хубаво облечен, отива при онзи, от когото имаш да взимаш, и му казва: „Не му ги давай, той си има пари“. Ти си обещал на банкера, че след три месеца ще му върнеш парите. Ако не устоиш – глоба. И сега ти, който искаш да си купиш хубави дрехи, хубави обувки и шапка, за да имаш уважението на хората, ставаш безчестен, оплитат се работите ти.

Та много от нашите идеи са смешни. Някой ще иде на училище, за да се повдигне пред хората. Но неговото знание може да те излъже. Има един свят на долапчии, най-големите долапчии в света, които тепърва трябва да изучавате. Такива долапчии, че ви трябват още хиляди години, за да можете да изучите ерменските им долапи. И Писанието казва, че големи са долапите на дявола. Вие питате откъде са тия нещастия, които ви сполетяват. Откъде ли? От тази област. Тази област, в която сте нагазили и сте се разпасали, опасна работа е там. Трябва да бъдете въоръжени, когато ви атакува вашият неприятел с всичкото знание, което има. Вие сега може да се заблуждавате и да казвате: „Господ ще

ни пази“. Не! Разбирате ли какво нещо е това? Даже Христос, един от Великите учители, не казваше така, ами всяка вечер по четири-пет часа трябваше да се моли, да бъде във връзка, за да може да противостои на тия противоречия в живота. Вечерно време вие се изтягате на леглото, без дори да се помолите. Ако си православен, ще направиш едно махане на ръката, ако си окултист, ще кажеш една формула: *Бог е Любов*. Но не върви само с *Бог е Любов*. Или четеш *Добрата молитва* – ама не върви само с *Добрата молитва*. Четеш *Отче наш* – ама не върви само с *Отче наш*. Не че молитвата не е силна, но не върви.

Сега, когато казвам, че не върви, ето какво подразбирам. Ти носиш един хляб под мишницата, носиш го първо под дясната мишница, после под лявата. Това, че го носиш, нищо няма да те ползва. Ти четеш *Отче наш* – носиш хляба под дясната мишница. Четеш пак – носиш хляба под лявата мишница. Така не върви. Тази работа с местене на хляба от едно място на друго, не става. Какво се изисква? Трябва да се яде този хляб, трябва да дъвчеш, и то ще дъвчеш по всичките правила. Само по този начин може да извадиш от хляба ония сокове, които може да те ползват.

Чети *Отче наш* така: казваш *Отче наш* – хлябът е в торбата; кажеш пак *Отче наш* – извадиш хляба от торбата, слагаш го на трапезата; пак казваш *Отче наш* – ти сдъвкваш хляба, слагаш го в запасната торба, и след като се наядеш, ще кажеш пак *Отче наш* – ще поставиш хляба в свещената торба. Благослови този хляб да израсне. Значи колко пъти четеш *Отче наш*? Един път – за да извадиш хляба от торбата и да го туриш на трапезата; втори път – за да се научиш как да ядеш; и като влезе в свещената торба, трети път – да се помолиш пак, та този хляб да възрасне в теб. Това е обновяване. Това показва пътищата и законите. Всяка мисъл, всяко чувство, което ти имаш, ако не го прекараш през тия процеси, не можеш да имаш завършен резултат.

Вие всички търсите лесните пътища в живота. Всички хора се отличават с една голяма слабост – че всеки търси лесния път. Най-лесният път е най-мъчният път. Най-мъчният път е най-лесният път. Който разбира. Ако ти искаш да

сполучиш в живота, търси най-мъчния път, за да намериш лесния. В мъчния път няма да намериш препятствия, понеже малцина ходят по него, свободно ще минеш, той е отворен. В лесните пътища става гъмжавица, в която ще изгубиш време. Вие си мислите, че в света има лесни пътища. Но по човешки е така. Всъщност лесният път е разумният път. Вие търсите пътища, които не са разумни. Вие искате живот, в който да няма мъчнотии, да не мислите много, да не се трудите много, като легнете, да не ви безпокои никой, всичко да ви е наредено, да имате слуги. Хубави работи са тия. Хубаво е, ако имате двама-трима слуги, за вас е добре и лесно, ами за слугите как е? В света, който Бог е създал, хората едни други се ползват. Всички хора не са на едно стъпало.

Да ви задам сега една тема да напишете: *Пътят на един слуга* или *Пътят на ученика*. Пътят на слугата какъв е? Аз ви говоря за неща, които са понятни, но трябва да имате ясна представа. Вие сте изучавали теоретически нещата. Например теоретически знаете за червения цвят, за портокаления, за зеления, за синия, ясносиния, виолетовия и т.н. Някои от вас знаете да боядисвате, но не можете да употребите тези цветове, за да се лекувате. Имате едно неразположение – вие може да го боядисате. То е неприятно, понеже няма чист цвят, няма хас боя. Боядисайте това неразположение. Трябва да знаете какъв цвят да му турите в даден случай. Не си доволен от живота, имаш дреха, но не си доволен от дрехата, платът е хубав, но цветът не ти харесва. Някой път може да ти хареса цветът, пък като пипнеш плата, той не ти харесва. Казвам: всяка наша мисъл има цвят. Цветът винаги определя цената на нещата. От Божествения цвят зависи цената.

Един учен, мисля сръбски професор, който изучавал инфрачервените лъчи, намерил, че те са много силни. С тия лъчи едно запечатано в плик писмо може да се прочете, без да се разпечатва пликът. Туй, което е невидимо, което е скрито, става видимо. Вие искате понякога да прозрете във вашата съдба. Как тъй ще прозрете? Този човек правил своите опити, демонстрации, изучавал инфрачервените лъчи на светлината и успял с тях да разкрива известни тайни.

Вие искате да проникнете в съдбата си, в бъдещето, но трябва да имате светлина. С каква светлина разполагате? Казвате, дарба да ви даде Господ. Съвсем механично разбирате нещата. Такова нещо в света няма. Дарбата не е като брашно, което може да се тури в един чувал. Тя не е нещо, което може да се напише. Една дарба, за да ти се даде, ти първо трябва да имаш обич към нея, трябва да имаш стремеж да я възприемеш. После, след като я възприемеш, трябва да имаш желание да ѝ дадеш широк простор да се прояви. Ако нямаш обич към дарбата, ако нямаш желание да я възприемеш и ако нямаш желание да ѝ дадеш свобода, тази дарба не може да се прояви у теб. Това са три фази.

Та казвам сега: *почва, любов, истина*. Какво разбирате от тези думи? Ако ви кажа да изпеете *почва,* как ще я изпеете? Как ще изпеете глагола *почва*? Как ще изпеете *любов*, как ще изпеете *истина*? Аз на *почва* бих дал един тон, на *любов* – два тона, на *истина* – три тона. Едно, две, три – всичко шест. Шест тона, кои са тия тонове? С кой тон трябва да започнете? Ние трябва да изучаваме тази музика. Ти не можеш да изучаваш окултната музика, докато не си изучил обикновената музика, за която хиляди години хората са се трудили. Ако тази музика не я познаеш, до окултната ни най-малко не можеш да дойдеш. Тази музика е предговор към окултната музика, води към нейното разбиране. Окултната музика не отхвърля сегашната музика. Тя я допълва, обяснява.

Божественият живот не отхвърля сегашния живот, той го осмисля. Някои казват, че Божественият живот като дойде, сегашният живот не ни трябва. Не е така. Така е за онези, които не знаят. Божествената любов, Божественият живот осмислят земния живот. Защото земният живот, и той е Божествен. Не е Божествен, понеже не е разбран както трябва, не се прилага както трябва, неразбран е. Трябва да се премахне неразбраното в живота. Не е лошото в светския живот, в неразбирането на живота е погрешката. И в духовния живот има неразбиране. Някой казва: „Този духовен живот не струва“. Не е така. Той е неразбран.

Ще кажете: „Какво да правим ние?“. Всеки може да ви каже, че никой от вас не живее добре. Така не се говори. Ние живеем неразбрано, не че не живеем добре. Какво значи да се живее добре? Неразбрана идея е това. Ами доброто – това е земният живот. Доброто е основа на земния живот. Не живеем добре – значи земният живот не е използван, както трябва. Какво трябва да правиш в земния живот? Ще четеш *Отче наш*, за да извадиш хляба от торбата и да го сложиш на трапезата. След като се помолиш, ще го сложиш във вътрешната торба – от външната торба ще го извадиш и ще го сложиш във вътрешната. Или да ви направя един превод. Ще извадиш житото от хамбара и ще го посееш на нивата. В хамбара, колкото и години да седи, не може да принесе плод, то не е капитал, който може да принесе полза. Но ако го посееш на нивата, това жито вече може да се увеличи. Всяка мисъл, всяко желание може да се увеличи. Ако едно желание влезе в човешкото сърце, се увеличава. Мисъл, която влезе в човешкия ум, се увеличава. Постъпка, която влезе в човешката воля, се увеличава, расте.

Сега остава една мъчнотия: как да приложим това? Вие намирате, че приложението е много трудна работа. Най-лесната работа е приложението. Какво ти коства да приложиш едно правило? В граматиката има например едно правило къде да се слага запетая. Имате едно предложение, което не е завършено – слагате запетая, значи ще се спрете малко. Тя е една малка спирка, не гара. След това в българския има точка и запетая – това е по-голяма гара. Точката е вече голяма гара, като Софийската. Оттам тръгвате за Белград. Това е само за изяснение на нещата.

Казвате: „Как да приложим това правило?“. Това правило няма да го измисляш, ще вземеш граматиката и ще го научиш. Често там, където българинът пише точка и запетая, англичанинът пише само запетая. Българинът има повече време, затова слага по-голяма спирка. Англичанинът няма време да слага точка и запетая, понеже за него времето е пари, слага една запетая и продължава. Най-после слага точка и спре. Може би тази практичност е една от причи-

ните, че тяхната граматика е много опростена. Като дойдете до славянските езици, после гръцкият, латинският, с тия падежи, с тия сложни времена – това са хора, които разполагат с много време. Вземете еврейския език, той има две времена – минало и бъдеще, никакво настояще няма. Евреинът настояще време няма. Той казва: всяко нещо, което казваш, е минало. Евреинът за настояще не мисли. Той мисли за миналото и за бъдещето. Ние мислим и за настоящето. Питам, от какво произтича това? От характера, от онова психологическо разбиране, което евреинът има. Той цени времето. Евреите съществуват от толкова хиляди години, те имат отлично понятие за времето. У един евреин чувството за време е много хубаво развито. Той е разточил тия граници във вечността: бъдещето е някъде далеч, миналото е някъде далеч. Времето го е разделил и макар че няма настояще в него, той знае. Евреинът знае бъдещето колко се приближава и кога се приближава; евреинът разбира миналото колко се е отдалечило. Само две времена има той, но ги разбира много добре. Ние имаме и бъдеще, и настояще, и минало, и не сме толкова запознати с бъдещето, не го знаем колко близо е. Пък и настоящето не го знаем колко е настояще.

Сега, кой е прав? Евреите не са прави. Под настояще аз разбирам, когато нещо от вечността, от бъдещето, минава в миналото. Докато е тази преходна форма, е настояще. Настоящето е един момент, в който бъдещето се трансформира в минало. Или: житото, което взимаш от хамбара, то е бъдещето; като го сееш, този момент, когато хвърляш житото върху земята, то е настояще; като падне на земята, то е вече минало, минало настояще. Тогава казвам: трябва да има бъдеще настояще и минало настояще. Какво разбирате вие под минало настояще и бъдеще настояще? Изваждаш житото от хамбара, слагаш го в тенджерата да го вариш – то е бъдеще настояще, ти го очакваш. Като го ядеш вече, като го сложиш в торбата, то е минало настояще. Аз разбирам процеса. На еврейски език този процес не можеш да го изясниш. В този език има неща, които са неясни. Затова Евангелието не може да се пише на еврейски език. Еврейският

език няма пластичност, не изразява, не изказва новите форми, в които мислите Христови можеха да се напишат. Гръцкият език имаше по-голяма пластичност. Много архаичен език, много отрязан е еврейският. Тогава можеха да пишат стари пророчески работи, но като дойдем до онази любовна мисъл на християнството, тя на еврейски език не може да се пише. Пък и на български език не може да се пише. Трябва да се създаде един нов език. За това, че не можем да приложим любовта, причина е езикът. Нямаме форми.

Затова в сегашния живот, в новата култура, която иде, трябва да се създадат съответстващи нови езикови форми, за да бъде умът пластичен. Езикът трябва да е пластичен, за да може да се изрази Божествената мисъл на Божествен език. Онзи език, от който е зает човешкият, е толкова пластичен, че само едно значение имат думите, толкова е богат, че всяка идея има своя форма. Докато тук за много идеи употребяваме една и съща форма. Не можем да правим различие. Например не можем да правим различие между *обич* и *любов*.

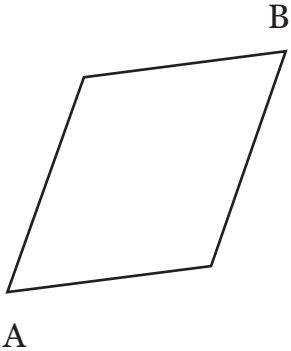

А е един център на изтичане на любовта, която се проявява. Има и един център на приемане на любовта. Как се проявява тя? Едно същество, което те обича, то ще ти даде свобода. Ти, за да го обичаш, трябва да го приемеш в себе си, т.е. да ограничиш тази свобода. Така, като го приемеш в себе си, ще дадеш съвсем друго значение на любовта. Любовта, която дава, и любовта, която приема, нямат една и съща форма. Любовта, с която майката прегръща своето дете, коя любов е? *А*. Имате и *В*. Къде майката прегръща детето, в *А* или в *В*? В *В* прегръща детето. Добре, но след като го държи в прегръдките си, в един момент му казва: „Хайде сега да вървиш на училище“. Хубаво, но ако детето не разбира, то казва: „Защо майка ми ме изпъди?“. Най-напред го прегръща и милва, после го праща вън. Къде е лошото? Детето има

криво разбиране. То трябва да се върне в *А*, тогава тя пак ще го прегърне. След това пак ще го изпрати навън, и пак ще го приеме. Нас в Небето са ни милвали, после са ни казали: „Хайде на училище на Земята!“, изпъдили са ни вън от Рая, за да се учим. Но ние пак трябва да се върнем. Казват, че Господ изпъдил хората от Рая. Хората не разбират езика Му – Господ е казал на Адам да отиде на училище. Къде била погрешката на Адам? Не му се ходело сам на училище, търсел да си намери другарка, та двамата да идат. Докато намерил другарката – той не искал другар, но другарка, от противоположния полюс – закъсал в тази работа, Баща му се разгневил и изпъдил и двамата, да идат на училище. Дълъг бил този път, затова на Адам не му се ходело сам. Такава една версия има за изпъждането на човека из Рая. Това е само за изяснение на тази идея.

Трябва да се учим! Всичко друго на Земята – че трябват учебници, че трябват другари, стая – те са второстепенни неща. Най-първо трябва да разберете, че трябва да учите. Да учите каква е Волята Божия, какви са Неговите закони. Господ ви даде красив ум, дал ви е красиво сърце, дал ви е красива душа, дал ви и красив дух. Има какво да учите. Вие седите и мислите за шапката, за дрехите. Те не са лоши работи, но за кого е шапката? Снощи дойдоха двама души да ме посетят и им дадох една идея. И на вас ще я дам. Човек прави нови дрехи, облича се за хората, а е гол за себе си. Когато искаш да се покажеш на хората, ти ще се облечеш; когато искаш да се запознаеш със себе си, ще хвърлиш дрехите. Хубавите дрехи са за хората, а голотата е за човека. Тъй щото, своята голота няма да показваш на хората, понеже голотата е за тебе. Това е друга дреха, за тебе. Под *гол* какво разбирате?

Гол значи *необлечен* на български. В езика, от който е произлязла тази дума, *гол* значи предопределена съдба, велик идеал. *Г* е знак на вечността. *О* – това са условията. Значи човек, който иска да бъде гол, той трябва да бъде освободен от всички посторонни неща, които го спъват в живота, да има чиста мисъл, да разбира

Божия път, не да го смущава това, че пари няма, че ядене няма – как Господ да не помисли за неговото ядене, как Господ да не помисли за неговите обувки?! Господ, като те види с обувки, казва: „Моя син са го подковали отдолу“. Като отидете при Бога, Той казва: „Снемете подковите, съблечете го, шапката свалете. Гол го оставете да се върне при Мен“. „Гол“ какво значи? – „Такъв, какъвто съм го пратил, такъв го искам. Не с нови дрехи.“ Не е ли така? Като умре човек, как отива при Бога? Те му слагат и пръстени, но, като умре човек, и пръстени, и дрехи, и шапка, и обувки – всичко оставя на Земята, той отива гол при Бога. Ние всички трябва да се върнем при Баща си такива, каквито сме – облечени, но не с тия дрехи. Трябва да се върнем, облечени с дрехите на светлината – облечени със светли мисли, със светли чувства, със светли постъпки. Това са скъпоценни камъни.

Казвам: дрехите, които имаме на Земята, са отлични, но тия дрехи са за Земята. А какво казва Йов на едно място? Той казва, че гол го е родила майка му и той после се облякъл. Гол е дошъл на Земята и гол ще си отиде. Ние казваме: „Оголяхме“. Не, аз другояче разбирам това. Ако ти си престанал да мислиш както трябва, ако си престанал да чувстваш както трябва, ако си престанал да постъпваш както трябва, ти си на кривия път. Това е голота, това подразбирам под оголяване. Тогава, за да не оголяваш на Земята, започни да мислиш, започни да чувстваш, започни да постъпваш. Откъде трябва да почне човек?

(Учителя пее.) *Почва* – имате *сол*; *Любов* – имате *до*, *ре*. *Истина* – имате три тона: *ми, фа, сол*. За да ти върви в света, трябва първо да знаеш как да се тониращ. Не може да се тонира човек, който постоянно мисли за своето добро. За да се тонирате, за да се избавите от всичките ваши нещастия, вие трябва да се освободите от вашата крива философия. Като станете сутрин, най-напред мислете за доброто на другите хора. Защото, като мислиш за доброто на другите хора, твоето добро се включва в тяхното добро. Ти мисли за тяхното добро, Господ да помисли за твоето. Господ мисли за доброто на всички. Ние, като мислим за себе си, вземаме Божията работа. Разбирайте така: ти мисли за доброто на

другите хора, Господ в тебе да мисли за твоето добро. Ти стани проводник на онова добро, което Господ мисли да прави навън, и тогава кажи: „Доброто, което Бог е вложил в мен, това добро желая да бъде за моите ближни, за моите братя, за моите сестри, това добро Бог да го даде на тях“. Тогава имате превръщане, имате същия закон: *А* и *В*. Това е за тониране. Ти си неразположен духом, казваш: „Не ми върви“. За да ти върви, прояви доброто в теб. Това добро, което Бог е поставил вътре в теб, проектирай го навън, пусни в обръщение Божия капитал.

Вие се молите: „Господи, да изпратиш Духа Си, да ме одариш“. Това е крива молитва. Няма какво Господ да те одарява. Казваш: „Той е дал Духа Си.“ На апостолите Бог даде Духа Си, за да възрасне онова, което е в човешката душа. Той ще изпрати Духа Си и този Дух е като светлината, ще възрасти онова благо, което е вложил Бог в човека, когато го е създал. Но понеже човек не е бил силен, не е работил за възрастването му, сега пак трябва да дойде Духът – трябва да дойдат разумни същества, да му помогнат, да му покажат скритите работи, които са в него и по кой начин той може да ги разработи. Духът като дойде, ще започне да те учи.

Вие целия си живот изгубвате в противоречия. Ставаш сутрин и казваш: „Не съм разположен духом“. Чакаш час, два, три, четири, пет – целия ден не си разположен. Защо не си разположен? Защото някое същество е дошло и е пуснало един бръмбар в ума ти, че трябва да имаш нова шапка, нови дрехи, че там има един банкер, от който може да вземеш 5000 лева на заем, да направиш дрехите. Тъй е сега горе-долу. Извърши Волята Божия, тогава си прави новите дрехи. Кога се обличате добре? Вие отивате при Господа облечени как? На църква всички отиват да се молят хубаво облечени. Хубаво е това, но ние започваме по кривия път. Аз, като отивам при Господа, ще се облека в своята мисъл, в своята права мисъл, ще се облека в своето право чувство, ще се облека в своята права постъпка. Така като се моля на Господа, молитвата ми е приета. Ще се върна след това да сложа новата шапка и новите дрехи, то е второ облича-

не. Най-първо за Господа ще се облека, работата ми да е уредена, и тогава ще се облека за света. Ще сложиш бомбе или самурен калпак, ако е мъжка шапка, или ако е женска – с перо. Може да сложите каквото искате, каквито искате цветове, каквито искате дрехи – нищо не значи, това са обикновени дрехи – всички те са хубави, ако си ходил при Господа. Тогава успешно обличаш новите дрехи. Райската птица има най-хубавите дрехи, които струват 25 милиона.

Една райска птица струва 25 милиона. Аз съм правил изчисления колко струва да се боядисат така нейните дрехи, с хас боя. Когато имате някоя дреха, нека да бъде така хубава, и с огърлица от скъпоценни камъни, че като погледнете, да ви е приятно. Сега хората учат, че трябва да се обличате скромно. Вие и отвън така сте облечени, и отвътре така сте облечени, че никъде ви няма – ни на Небето, ни на Земята. Това не е философия. Къде е противоречието? Вие трябва да се облечете много хубаво. Но първо ще започнем с обличането отвътре. Мисля, че за него не се изискват векове, в един век може да стане. За един живот може да стане, за един месец може да стане, за една седмица може да стане – за всеки от вас различно. Но и всеки ден може да става. Въпросът е – какво трябва да се прави? Да се облечем. Сутрин, като станеш, ще се облечеш със своите добри мисли, ще се облечеш със своите добри чувства, със своите добри постъпки и ще се явиш при Господа. Ако Той одобри твоите мисли, твоите чувства и твоите постъпки, ти ще се върнеш и ще се облечеш с най-хубавите дрехи, които имаш.

Ние седим и казваме, че сме остарели, че сме закъсали. Защо остаряваме? Ами че вие сте взели целия свят да носите на гърба си, как няма да остарявате? Мислиш, че си се родил баща, майка. Вие имате криви идеи за баща си и за майка си. Имате криви идеи как ще се осигури вашият живот, имате криви идеи за нещата. Мислите, ще имате ли прехраната на един чиновник. След това искаш да се ожениш и мислиш каква ще бъде тази, за която ще се ожениш, ще може ли да живееш с нея, после – деца ще имаш ли, как ще ги възпиташ, пари ще ти трябват – ред безпокойства от единия край до другия. Това живот ли е? Ще се безпокоиш

за децата, които нямаш, ще се безпокоиш за възлюбената, която нямаш. Че защо ти е възлюбена, за която трябва да се безпокоиш?

И като отиваш при Господа се безпокоиш: „Дали Господ ще ме обича, или не, дали ще ме одари с нещо?“. Това е крива идея, твое заблуждение. Твоят възлюбен не се нуждае от нищо, Той всичко има. Той иска ти, като отидеш при Него, да бъдеш добре облечен. Щом мислиш дали ще те обича, или не, ти си на крива посока. Така не се мисли. Това не е живот. Дали щял да ви обича, то е съвсем друг въпрос. Може да знаете напълно дали ви обича, или не. Когато обичаш някого, не може той да не те обича. Ако той не те обича, има други причини. Не може да обичаш и да не те обичат. Ако ти обичаш някого в душата си и желаеш всичкото добро за него, и не мислиш лошо за него, той не може да няма към теб разположение. Ти ще гледаш, ще изследваш какви са неговите отношения към теб. Не, аз гледам какви са неговите отношения към другите, не към мен. Каквито са неговите отношения към другите, такива ще бъдат и към мен.

Сега, не искам да зная какво е вашето знание. Ако е за знание, и аз зная. Даже онова, което аз зная, го оставям настрана, то е частично схващане. Не че не е важно. Но има и друго разрешение.

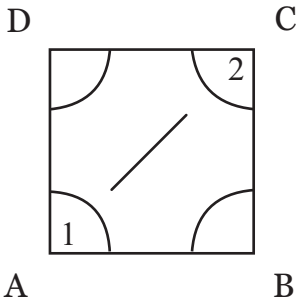

Тази фигура, този квадрат, се изменя и става ромб. Тия ъгли, които имате, се изменят. В един квадрат имате четири ъгъла, които са общо 360 градуса. И в една окръжност имате 360 градуса. Следователно тия криви линии при ъглите на квадрата са отсечки от окръжността. Квадратът не е нищо друго, освен една окръжност, обърната навътре. А кръгът е един квадрат, обърнат навън. Онези, които разбират този въпрос, казват: „Животът е един кръг“. Това е квадрат, който е турен в действие. При кръга се изучават законите на квадрата. И при кръга, и при

квадрата се изучават законите на кръга. Следователно трябва да разбираш тия две страни на живота. То е обективното, външното разбиране на живота, и вътрешното разбиране на живота. Те нямат една и съща форма. Квадратът е понятна форма – това е определение, о-пределяне. В този квадрат всяка една стена има по един ъгъл, с който да се занимава. Сега тази идея е много тъмна за вас, трябват ред други обяснения, приложени в живота, за да я разберете и как се прилага. Да кажем, един ъгъл може да се смени, да се намали с 45° – на мястото на 90° може да се постави 45°. Този ъгъл може и да се увеличи с 45° – тогава ще стане 135°. Доколко може да се увеличи един ъгъл? Щом стане 180°, вече става права линия. Щом стане 179°, той е най-големият ъгъл, още един градус – и той е права линия. Правата линия вече има [...] на кръга. Така, когато едни прогресират, при тях се увеличават условията. В един дом, когато на един му върви, на друг не му върви. Защото, когато човек се качи на коня, на човека му върви, но на коня не му върви. Човек печели, конят харчи. Но щом човекът се качва на коня, конят не мисли за храната си, човекът промисля за нея, след като слезе от коня, той ще му даде храна. Ако човек не се качва на коня, не мисли за него.

Законът е същият: ако вие служите на Бога, ако се определите да Му служите, Бог ще промисли за вас. Ако вие не Му служите, и Той няма да мисли за вас. Вие искате без да Му служите, Той да промисли за вас. Няма такъв закон. Ако Му служите, Той непременно ще промисли за вас. Но трябва да правите, не само да говорите: „Аз служа на Бога“. Ето какво подразбирам. Представете си, че аз съм беден човек, закъсал съм. Казвам: „Господи, покажи ми един път как да изляза от тия лоши условия, в които се намирам. Съвсем закъсах, ходих на едно място, не ме приемат, учител исках да стана, това, онова – никъде не ме приемат. Така се случи“. Господ казва: „Я тръгни там, по пътя“. Тръгвам и виждам една млада наранена мома, кръв тече. Господ казва: „Вземи я на гърба си“. Вземам я, нося я, връщам я в съзнание. Оказва се, че тя е княжеска дъщеря. Ходила на екскурзия и се случило нещастие. Тя ми дава адреса си и ми благодари

за услугата. И оттам насетне всичко ми тръгва напред. Така намирам този, който ме назначава на служба, този, който ми помага. Господ казва: „Този е пътят“. Аз можех да кажа: „Как така ще взема младата мома, тя не е за мене, тя се занимава с други работи“. Но Господ казва: „Вземи я на гърба си“. Ти намериш на пътя една свещена идея, Господ казва: „Вземи тази свещена идея“. Ти кажеш: „Тя не е за мен, не мога“ – ти си затваряш пътя. Вземи я на гърба си, занеси я у дома. Тази идея, като оживее, ще ти покаже, че е княжеска дъщеря. Оттам насетне твоите работи ще започнат да се оправят.

Какво повече да ви говоря? Вие сега искате да кажете: „Няма ли нещо, пари за дрехи да си направим, да се облечем?“. Ще дойдат дрехите. Вие сега нямате ли дрехи? Имате доста хубави дрехи.

Как пяхме *почва, любов* и *истина*? Значи работите почват с този устрем. *Почва* значи движение, да се зароди в теб една идея. Ти ще я приемеш, ще възприемеш любовта. Любовта е тази царска дъщеря, която вземаш и занасяш у дома си. Тогава ще дойде истината. Докато любовта не влезе в душата ти, не можеш да разбереш истината. *Почва, любов, истина*. Истината е резултат, истината е вече път, всички ония възможности, чрез които може да се повдигнем. Всеки от вас трябва да има амбиция не, но стремеж да се повдигне. Всеки трябва да има желание, увереност в своята мисъл, не да се колебаете, но в даден случай да знаете, че вашата мисъл е права. Правата мисъл е права за всички. Една моя права мисъл не е права само за мен. Моята мисъл е мисъл за всички. Всички хубави мисли на целия свят са и мои мисли. Хубавото във всички е и мое хубаво, хубавото в мен е хубаво за всички. Благата в света са общи за всички. Онова, което Бог е създал, е за всички. Трябва нашето съзнание да се разшири, да се разшири и сърцето ни.

Тази работа без свирене няма да стане. (Учителя взема цигулката.) В света има един Божествен план – много пъти сте слушали за него – който трябва да се реализира. Няма друг план, ние трябва да реализираме Божия план, не каквото ние мислим. Има един Божествен план, който всички

същества, които са на служба, искат да реализират. И ние, на Земята, трябва да го реализираме. Божият план трябва да се реализира! Когато Божият план се реализира, тогава и нашите планове ще се реализират. Ако Божият план се отлага, и нашите планове се отлагат. Ние искаме най-първо да се реализира нашият план, и после Божият план. Не може да бъде. Вие сега искате вие да бъдете щастливи. Вие и без това сте щастливи. Вие сте от щастливите нещастници. (Учителя свири и пее.)

Почва, любов, истина.

Почвай работа с права мисъл, право чувство, права постъпка.

Там е истината. (два пъти)
Любовта ражда живота,
истината ражда свободата,
почвата ражда житото,
и човек е всякога готов да си похапне.

Упражнението е това. Това е външната страна на пеенето. Когато дойде вътрешната страна на пеенето, трябва да има смисъл. (Учителя свири и пее:)

Сам бях в света.
Станах слуга на Господа.
Той ме прати в гората
да събера гориво за зимата.
Но духна вятър, заваля дъжд и ме окваси,
измокри всичките ми дрехи.
Тръгнах аз назад, без да нося нищо,
и по пътя се оцапах.
Като се върнах в дома,
господарката ми каза:
Няма да влизаш,
докато отвън не се очистиш.

Отива хубаво облечен, завалява дъжд, окаля се, не го искат нечист. Който не разбира, казва: „Окалях се“. Не е въпросът там. Казвам: вие сте сега в гората, за да събирате гориво, а не събирате.

Учете се да мислите, да чувствате и да постъпвате, да вършите Волята Божия. Това е хубавото. Може да си кажа

сега: какво ли ще ме разберат, като им пея. Аз не пея само на вас. Пея на всички. Като пеех, по радиото ме чуха не само тук, чуха ме и на други места, че пях песента, че сам бях в света, че станах слуга на Господа.

Казвам сега: да остане в душата ви мисълта да бъдете смели в изпълнението на Волята Божия. Вършете Неговата воля, за да се уредят вашите работи. Понеже законът е такъв: като вършим Волята Божия, ще се свърши и нашата воля. Когато всички хора се решат да вършат Волята Божия, Царството Божие ще дойде на Земята. И тогава, всички като сме разумни, ще стане и нашата воля, и кой каквото иска, ще стане, и Бог ще ни покаже по кой начин да се зарадваме. Докато Царството Божие не е дошло, каквото и да мислите, нищо не може да стане. Това, което Бог иска, не е станало, че ще стане това, което ти искаш ли? Това е невъзможно. Когато дойде пролетта, всички цветя ще израснат, ще цъфнат. Сега, преди да е дошла, трябва изкуствен цветарник.

И тъй, най-първо, преди всичко, е работата за идването на Царството Божие на Земята. И като станете сутрин, поставете мисълта: „Да бъде Волята Божия!“. Аз не искам да остане у вас тази мисъл като един морал, аз не поддържам това. За мен моралът е външна страна, за мен важното са идеите. За мен същественото е чистата мисъл, която имам. Това е същественото отношение, което се образува между Бога и мен. Важно е чистото желание, то е връзката между Бога и мен. За мен моята чиста постъпка ще образува връзката с Божественото. Ти не можеш да направиш тази връзка, ако твоята постъпка не е чиста. С Бога не можеш да направиш връзка, ако чувствата ти не са чисти. Ти искаш да се върнеш у дома, но си се окалял и господарката казва: „Очисти се и тогава влез!“. Ти казваш: „Вкъщи не ме искат“. Не че не те искат. Но ти трябва в самия себе си да изчистиш всички връзки. Не трябва да се безпокоиш. Няма за какво да се безпокоиш, понеже живееш в един разумен свят.

Божията любов носи пълния живот.

22. лекция, 19 февруари 1936 г., София, Изгрев

ТЯЛОТО НА ЛЮБОВТА

Отче наш
Махар Бену Аба

Четоха се темите *Какъв е пътят на слугата*.

Прочете се Евангелието от Йоан: 10. глава, от 1. до 19. стих.

Духът Божий

За следния път пишете върху темата *Отличителните черти на човека*.

Има някои неща, които са важни не за човека, а за ученика. Думата *човек* подразбира същество, което мисли. Човек е дошъл на Земята, за да бъде ученик, а не може да учи човек, който не мисли. Първата тема, която дадоха на човека, на ученика в училището, беше да учи послушанието. Човек не можа да развие тази тема. Всички вие знаете разказа за непослушанието, което води към неразвиване. Човек трябваше да излезе извън Рая, за да научи послушанието. И откак е излязъл, все го учи. И като се научи на това послушание, ще се върне в училището.

Послушанието е един предмет, една теория. В какво седи то? Можеш да кажеш: „Послушанието седи в това да обичаш Бога“. Но трябва да го приложиш в живота. Много пъти ние говорим за неща, които не са ни ясни. Например можем да говорим за онзи свят, но на вас не ви е ясно какъв е той. Постарайте се да си представите света на един съвременен учен. Неговата ученост не седи в лабораторията му и в книгите му, но в онова широко разбиране, в онова познание, което има за света. А неговите книги, лабораторията му, библиотеката му – всичко това са само спомагала, условия. Човек, понеже е ученик, от доста дълго време прави ред опити в своята лаборатория, защото мисли, че животът е несносен. Има много професори, които, като правят ня-

какви опити, става взрив и професорът завършва училището, и друг дохожда на негово място. Може да умре някой, и друг може да умре, но опитът трябва да се направи. Човек трябва да учи. Опитът може да излезе несполучлив – това нищо не значи.

Мнозина от вас имате криво схващане и мислите, че в това училище, в което сте постъпили, най-много за 5-10 години ще можете да завършите и да излезете да направите един опит, за което да ви поставят на добра служба със заплата. Божественото училище не е такова. Аз съм слушал някой да казва: „Ето, 20 години вече как уча тук и нищо не съм научил, изгубих времето си само“. Ако разгледаме живота, кой не е изгубил своето време? Ако човек не разбира правите пътища Божии, ако не разбира смисъла на своя живот, той може да се самоизмами и да мисли, че неговите работи са уредени. Може да са уредени до известна степен, но все таки земните работи остават неуредени. Ако мислим, че земният живот има завършване, тогава той е безпредметен. Защо? Понеже нямаме нито един резултат.

Някои се спират на въпроса защо животът е толкова мъчен. Този въпрос е безпредметен. Вие можете да зададете същия въпрос в едно училище: защо в училище предметите стават все по-мъчни. Отначало училището е лесно, в отделенията учителите занимават децата с много елементарни работи. През втората и третата година е по-мъчно, а през последните пет години става още по-мъчно. В университета е още по-трудно, а ако се специализирате, работата става съвсем трудна. Питам: ако вие сте изкарали 20 години в учение, какво от това? Един човек, за да стане специалист на Земята, трябва да учи 20 години, и след това пак чувства, като че ли все му липсва нещо, и че нищо не знае, и пак трябва да учи.

Има учени, които 20 години изучават даден предмет и накрая пишат една научна книга. Човек все таки пише една книга – животът не е нищо друго, освен писане на една книга и всеки ден трябва да решаваш в себе си кое е право и кое е криво.

Някой ми казва: „Покажи ми кое е правото и кое е кривото“. Ти не можеш да бъдеш крив, докато не си бил прав.

Ти не можеш да бъдеш грешен, преди да си бил праведен. Защото само праведният може да чувства греха. Чистият човек, чиито дрехи са чисти, може да вижда петната по тях, а нечистият, чиито дрехи са нечисти от горе до долу, не може да види петната по тези дрехи. Следователно ние искаме да възстановим нещо, което сме изгубили. Ние искаме да възвърнем онази първоначална свобода, която Бог ни е дал, тази правда, която Той е вложил в нас. Свободата е свързана с истината и придобиването на тази свобода не може да стане по механичен начин. Никой не може да ни направи свободни.

Ако мислите, че някой може да ви направи свободни, вие се лъжете. Някой мисли, че ако има богатство, ще бъде свободен. Не. Ако имате богатство на Земята, ще се зародят много крадци, ще бъдете под постоянен страх. Даже силният на Земята – ако някой може да е силен на Земята – пак има кой да му завижда, пак не е свободен. Тогава в какво седи свободата на човека? Свободата на човека седи в следното. Свободен е онзи човек, който не препятства никому, той се занимава само със себе си. Другояче казано, на съвременен език: занимавай се само с Божиите работи и не се занимавай с оправяне на хорските работи. Сегашните хора, като оправят света, те го оправят по един животински начин. Някое голямо куче, като срещне малко куче с кост в устата, казва му: „Кой ти позволи да носиш тази кост?“. И малкото куче захвърля костта с квичене, оставя я на земята и бяга. Взима я по-голямото, от него я взима още по-голямо куче и най-после костта остава в най-силното куче, което казва: „Всички кости трябва да дойдат при мен! Никой няма право да ги взима без мое позволение.“

Когато искате да бъдете щастливи и само вие да бъдете свободни, нямате ли разбиранията на голямото куче? Когато искаме да подобрим само нашия живот, ние приличаме на животни. От това гледище не можем да разглеждаме живота. Може това да е право от гледището на хората, обаче ние сме дошли на Земята да изучаваме Божественото право и да работим не за себе си, но за хората. За нас ще работят други, а ние ще работим за Бога. Христос казва: „Аз не

дойдох да сторя Своята воля, да работя за Себе Си, но дойдох да работя за Бога, да върша Волята на Отца Си. Дойдох да положа душата Си за Неговата работа. Аз Те прославих, свърших Твоята работа, Отче, прослави Ме и Ти. Онова, което Ти си намислил да направиш за Мен, направи го“. Това е пътят на ученика. Мнозина имат друго разбиране. Като дойдат в света, те искат да го оправят. Тази работа не е за тях, тя е работа за Бога. Бог ще оправи света.

Снощи дойде една стара позната при мен, нека я нарека стара сестра. Отдавна не беше дохождала, но все таки и тя върви в пътя, чувства се, че е тук. Казах ѝ преди години: „Пътят, по който вървиш, не е за теб. Ти трябва да измениш пътя си. Това от теб зависи“. Тя е енергична, тогава искаше да оправя света. Идвала е много пъти. Сега аз ѝ казах: „Помниш ли какво ти казах преди години? Казах ти тогава, че този път, по който си тръгнала, не е за теб, защото ще ти стане тясно. Ти тогава, при онзи разговор, каза: „Човек трябва да работи“. Да, човек трябва да работи, но умно трябва да работи. Той трябва да знае как да работи. Така. Това беше първия път. Втори път идва при мен и ме пита: „Как трябва да работя?“. Тя си беше намислила нещо, имаше си проект. Доста заможна, богата жена е. Но случило се така, обстоятелствата така се стекли, че кармата – професорът – ѝ дал трудна задача, която трябвало да реши. Изпитал я професорът. Тя мислела, че лесно ще мине, смятала да си оправи работата. Решила да гради голямо здание в Пловдив. Това беше преди 1915 година, преди започването на войната. Казах: „Трябваше по-рано да ме питаш, а не сега. Но ако ме питаш, не гради сега, отложи“. – „Ако сега не започна да градя, ще имам загуба. Приготвила съм всичкия материал.“ – „Твоя работа. Ако не ме слушаш, ще изгубиш.“ Започна войната през 1915 година, спря се работата и тя довърши къщата си след войната, но изгуби. Снощи идва пак и ми казва, че я е сполетяло голямо нещастие. Един голям син, на когото тя разчитала много, за четири дена се поминал. И тя съвсем се обезсърчила, не знае какво да прави: „Стара съм вече, на 70 години. Няма какво да се прави“. – „Този път, по който вървиш, не ти е пътят.“ След това ѝ дадох беседите *Царският път на душата* и ѝ казах: „Чети“.

Как се влияе човек! Тази жена е тъжна, плаче пред мен. Аз зная, че не тя плаче, но синът плаче в нея. Казах: „Син ти, който е заминал за другия свят, не си е уредил работите, той не е готов за там и плаче“. И тя ми разказа един сън за него. Сънувала, че го вижда и го пита: „Какво правиш на онзи свят?“. – „Дадоха ми една служба, да пазя моста на една река, по която минават всички параходи, не само на българския народ, но и на целия свят. И понеже било много опасно мястото, всички параходи потъвали там, работата била много мъчна.“ А всъщност този е мостът, по който хората минават от този свят за другия, и корабите им все потъват. Казвам: „Не плачеш ти, но твоят син в теб плаче“. – „Защо?“ – „Защото не се е учил. И ти трябва да учиш, защото иначе и ти, като отидеш на онзи свят, ще плачеш. И теб ще те турят на моста.“ Като ѝ показах несретите, че това, онова не е направила, видях, че още не ѝ иде наум какво трябва да направи. Тя казва, че не може да работи, но тя подразбира физическа работа. По едно време каза, че имала две мини: едната за въглища, а другата за олово. Те били с повече от хиляда декара. Аз мислено изпращам идеята, а на нея ѝ казах, че тази мина може да се разработи хубаво. Като възприе тази мисъл, тя стана весела и каза: „Имам малко надежда в света“.

Светът е предметно учение. Ние няма да останем в този свят. Той е училище. В отделенията, в прогимназията, в гимназията ще се учим, в университета – също. После ще се специализираме и най-после ще влезем в един друг, много по-широк свят, за който всички се приготовляват. И всички длъжности в това училище трябва да ги изпълняваме. Всеки ученик трябва да бъде изправен. И способният ученик е почитан. Ако човек иска да бъде слушан от Бога, той трябва да се учи. И ако искате да бъдете в това училище, вие трябва да се учите.

Много пъти вие говорите за любовта. По какво се отличава любовта? Любовта донася на човека един безболезнен живот, безболезнени състояния. Болестите остават отвън. Можете да страдате отвън, но вътре в себе си ще имате един живот без болка. Не се безпокойте от нищо, любовта изключва болестите. Тя е светът на Живота. Ако нямате

Божествената любов, вие не можете да имате онзи Живот, който търсите – Божествения. Ако не сте свързани с любовта, няма да се свържете и с Божествения живот. За да се прояви Божественият живот у вас, трябва да разбирате законите на любовта. За да се прояви Божественият живот, трябва да разбирате света на Божествената мъдрост, на Божественото знание, на светлината. Животът изисква светлина. А светлината е носителка на знанието. Щом дойде светлината, няма да се спъвате. Противоречията на живота произтичат от спъването, от тъмнината.

Преди няколко дена един приятел разказа един анекдот, който е действителна случка. Този брат изложи случката в един малък разказ. Аз ще ви го представя както го схванах. В Малкотърновско умира някой си богат българин, чорбаджия. Той оставил само едно голямо здание, в което скрил парите си. Но умрелият така се привързал към къщата си, че който влизал в нея, изпитвал голям страх; и като влизал, умирал – умрелият чорбаджия ги душил. По време на Севастополската война, когато англичани и французи дошли да се бият с русите, през това село минал един полк французи. Като културни хора, те искали да вземат най-хубавата къща в селото. Искали да настанят офицери в тази къща, но ги предупредили, че ако влязат в тази къща на чорбаджията, може да се случи нещо с някой от войниците или офицерите, за което после да ги държат отговорни. Селяните казали: „Тази къща е много хубава, но е чумава. Дух има в нея, който души хората“. Французите се уплашили, но един от тях казал: „Аз ще отида“. Той бил окултист, разбирал законите. Влязъл в къщата и вечерта наредил в кръг 24 свещи, по една свещ на час. Запалил ги. И в себе си държал една свещ запалена. Влязъл вътре в кръга, между свещите. По едно време се чука на вратата. Той казва: „Влез!“. Онзи отвън му казал: „Излез!“. Но като не се разбрали французинът и българинът, последният казал: „Ако не искаш да излезеш, аз ще вляза“. И отваря вратата, влиза вътре и започва да гаси свещите наоколо, една по една. Французинът седи със свещта вътре и ги пали отново. Българинът гаси свещите, половината от тях изгасил, а французинът една по

една отново ги пали. Вървят и двамата, и обикалят кръга. Колко пъти са го обиколили, не се знае. Накрая, като пропял петелът, българинът си заминал.

Какъв е изводът от това? Той е следният. Вие сте сега в един чумав свят, но запалете 24 свещи около себе си и като дойде дяволът, той ще хлопа и вие ще му кажете: „Влез!“. Дяволът ще ви каже: „Излез!“. Той влиза и започва да гаси свещите, а ти ги палиш. И като пропеят петлите, дяволът ще си замине. Този закон е верен: за да те оплете дяволът с една лоша мисъл, той трябва да изгаси свещите ти. Той ще дойде и ще изгаси едно хубаво твое чувство или една хубава твоя мисъл. Ти ги пали отново. Два-три часа ще бъде така, и като пропеят петлите, той ще си отиде. Оттам насетне и този българин се уплашил и вече не ходел в къщата. Като види, че в твоята къща има 24 свещи и че те се запалват от само себе си, дяволът се убеждава, че свещите в човека не могат да се изгасят. Затова той ще седи отвън.

Изводът сега: никога не угасвайте своите свещени мисли, никога и на никого не позволявайте да ви ги гаси! Който и да е: баща ви, майка ви, брат ви и прочее – не позволявайте да угасяват свещените ви мисли! Стойте като французина. Който и да дойде, не му позволявайте да ви гаси свещта! Ако някой ви я изгаси, вие я запалете отново. Тази свещ, която имате в себе си – това е човешкият ум, това е човешкият дух. Не се обезсърчавай, че някой угасил свещта ти, че някой казал една обидна дума за теб. Запали свещта си. Защото всяка лоша дума е угасване на една свещ. Запали я пак! Втора лоша дума ти кажат – запали пак свещта си!

Сега, може да се роди друг въпрос: така лесно се говори, но как да го направим? В света има два начина, по които човек може да служи на Бога. Единият начин е по свободата на неговата воля, а другият – като бъде заставен. При първия начин човек остава свободен сам да избере и ако не направи добър избор, той ще бъде заставен. По какво ще отличите дали вашият избор е бил прав, или крив? Ако в началото се чувствате, че сте свободни да направите нещо, а като го направите, се ограничите, вие сте тръгнали по крив път. Ако искате да извършите една работа и се усещате

крайно ограничени, а като я направите, се освободите, този път е правият. Това, което в края освобождава човека, това е правият път. А това, което ограничава човека в края, това е кривият път. Значи в кривия път свободата е в началото, а ограничението накрая; в правия път ограничението е в началото, а свободата накрая. Същия закон можете да приложите и по отношение на вашите мисли и чувства. Ако едно ваше чувство в края ви ограничава, това чувство е криво, то върви в крива посока. Ако една ваша постъпка в края ви ограничава, тя не е права, тя нищо няма да ви допринесе.

Тези неща трябва да ги разбирате вътрешно. Ти извършиш една постъпка и питаш дали е права, или не е. Хубаво, някой ще ти каже, че тя е права. Можеш да ме попиташ например: „Да се кача ли на това дърво, или да не се качвам?“. Ще ти кажа или да се качиш, или да не се качваш. Но ако си сам в гората и те гони мечка, кого ще питаш? Имаш ли избор? Качваш се, нищо повече. Който се качва, той винаги е на правия път. Който се качва на планината, винаги е на правия път, а който слиза от планината, винаги е на кривия път. Но онзи, който слиза от планината в долината, слиза за храна и като вземе храната си, трябва да се качи пак горе. Човек слиза на физическия свят, за да добие опитност и като се върне в онзи свят, да има с какво да се занимава. Той ще се занимава с придобития материал, който е взел оттук, и ще го обработва.

Казвате: „Какъв ще бъде другият живот?“. Гледате тялото си и се питате: „Какво ще правим това тяло? Как ще го оставим?“. Тялото, в което сега живеете, не е вашето същинско тяло. То е една временна хижа, която ви е дадена на разположение. Някои от вас имате хубава къща, спретната, а на други къщата не е толкова добре построена. Например на някои от вас прозорците са сложени много наблизко, а на други са много далеч един от друг. После, вентилацията на някои от вас не е добре поставена. На някои входната врата не е добре направена, на други телефонните слушалки не са хубаво направени. На някои от вас слугите не са добре възпитани. На някои автомобилите не са хубаво направени, много са старомодни...

Любовта, Мъдростта и Истината – това са трите свята, в които човек може да живее. Като живее на Земята, човек се приготовя да създаде едно тяло – тялото на Любовта, което никога не умира. Ние търсим любовта, защото само чрез нея можем да съградим своя живот. За да възкръсне, човек трябва да съгради в себе си това ново тяло на Любовта. Тялото, което човек съгражда, има своите начатки в любовта.

В окултната наука се говори за 7 тела, 4 от които са обвивки, а 3 са съществените тела. Трите съществени тела аз наричам тяло на Любовта, тяло на Мъдростта и тяло на Истината. Сега засега върху двете тела – на Мъдростта и на Истината – има много да се работи. Ние се стремим главно към Любовта. Единственото тяло, към което ние се стремим, това е тялото на Любовта. Когато говорим за Любовта, разбираме реалното тяло.

Когато тялото на Любовта в човека се съгради, той ще възкръсне. Първо той ще се роди от Бога и след това ще започне да расте. Възкресението идва тогава, когато това тяло в човека възмъжее. Тогава човек ще бъде свободен от всички несгоди, които има сега на Земята. Той ще има положителни познания, той ще разбира езика на Природата. Тогава светът няма да му бъде така чужд, както е сега. Всеки човек, който е развил в себе си тялото на Любовта, може да посещава Земята навсякъде. И при най-лошите хора да попадне, и между най-лошите зверове да се намери, всички ще го познават и на крака ще му стават. Щом имаш тялото на Любовта, никой не може да ти бъде неприятел. Важно е, докато се съгради това тяло.

Сега вие мислите, че като отидете на онзи свят, само ще пеете. Че как ще пеете, като нямате тялото на Любовта? Само любовта може да пее. Ти се страхуваш, че си остарял. Докато пееш, докато си в любовта, ти постоянно ще бъдеш млад. В любовта човек вечно се подмладява. Що е любовта? Вечно подмладяване, вечно придобиване на Бога. Това са неща, които вие можете да разберете. Сега се обезсърчавате и казвате: „Нищо не можем да разберем“. Какво искате да разберете? Представете си, че аз мога да ви финансирам. Щом е така, направете такъв избор, че да не съжалявате.

Има един анекдот, в който се разправя за човешкото завистливо сърце. Един цар повикал едного, който бил много завистлив, и му казал: „Искай от мен каквото ти е нужно, но ще знаеш, че каквото поискаш, на съседа ти ще дам двойно“. С това царят искал да изпита омразата и завистта на човешкото сърце. Тогава човекът мислил, мислил и казал на царя: „Искам да ми извадиш едното око“. Той пожелал от царя да му извадят едното око, за да извадят на съседа му и двете. Това не е избор.

Казвам: не завиждайте никому. Радвайте се на всяка добра придобивка, която хората имат, защото доброто е от Бога. Колкото и малко да е това добро, в когото и да е – в растенията, в животните или в човека – радвайте се на това добро. Доброто е винаги от Бога. Ние се радваме на едно дърво, ние се радваме на една круша, на хубавите плодове. Радвайте се на хубавото грозде, на хубавата смокиня, на добрата крава, която дава хубаво мляко. Трябва ли човек да съжалява, че не е една хубава крава или една хубава круша? Всеки може да бъде едно плодно дърво и да дава хубави плодове. Христос уподобява човека на лозова пръчка. Всеки човек може да бъде поне хубаво грозде. Колко знание ни трябва на нас? В какво седи знанието на лозовата пръчка? В това, че и при най-лошите условия да я поставите, тя оттук ще се промъкне, оттам ще се промъкне, ще смуче сокове от земята и ще изкара нещо сладко. Тя ще изкара от тия лоши условия хубаво, сладко грозде. А човекът, като го поставите в земята, и хиляди години да седи, няма да изкара нищо сладко. Христос казва: „Аз съм лозата, а вие – пръчките“. Значи Отец ни е поставил при най-лошите условия. Той ви е турил като лозата в земята и трябва да гледате от нея да изкарате нещо, да дадете един хубав плод. Дълбоко трябва да пуснете корените си, да извадите сокове от земята и да направите най-хубавото грозде. Кой ще яде гроздето, не е важно. Ти ще ядеш ли гроздето си? Не. Лозата яде ли гроздето си? Не.

Следователно и доброто, което човек прави, не е за него. Доброто, което хората правят, е за нас. И доброто, което ние правим, е за другите, не е за нас. Благото, което Бог е създал, е за нас. Благото, което ние създаваме, е за Бога. Един

ден Той ще дойде и ще опита плода ни. Казано е в Писанието: „По делата им ще ги познаете“. Делата – това е плодът. От този плод ще се познае до каква степен на разбиране, до каква степен на любов, до каква степен на послушание, до каква степен на знание, до каква степен на мъдрост, до каква степен на истина и на свобода са стигнали хората. Тези са условията, които трябва да преодолявате.

Понякога вие не сте разположени да четете. Аз съм слушал мнозина, които казват: „Не си струва човек да чете, не си струва много да размишлява“. Срещал съм и мнозина, които питат: „Как трябва да размишляваме?“. Мъчно нещо е да размишляваш, мъчно нещо е да съзерцаваш. Като размишляват, много хора заспиват. Някой седне да мисли и пита: „За какво трябва да мисля?“. Ще мислиш за истината. – „Какво ще мисля за истината?“ Ако аз седна да мисля за истината, ето какво би ме интересувало: щях да се заинтересувам от ония хора, които са затворници, които са болни. При болния ще отида и ще го излекувам, а при затворника – ще отида в затвора, ще приспя стражаря, ще пусна затворника на свобода и ще му кажа: „Повече не се връщай!“. Така ще изучавам законите на свободата. Това наричам свобода. Само така може да се учи истината. Ако искаш да изучаваш истината, ти трябва да освобождаваш другите хора. Като освобождаваш тях, и себе си ще освобождаваш. В недъзите на хората трябва да виждаш и своите погрешки и слабости.

Вземете човешкото тяло, в което човек временно живее. Един ден ви заболи кракът и не може да ви служи. Какво трябва да направите? Освободете крака си. Един ден те заболи ръката – освободи ръката си. Друг ден те заболи окото – освободи окото си. Някога те заболи коремът – освободи корема си. Човек първо трябва да лекува своето физическо тяло. Някога ще заболее едно твое чувство. Ти трябва да знаеш как да го излекуваш. Човек трябва да знае как да лекува своите чувства. Друг път ще заболее някоя негова мисъл. Човек трябва да знае да лекува и мислите си.

Вие как лекувате мислите и чувствата си? Когато поръсите едно свое чувство с омраза, по този начин вие го изгаряте. Казвате: „Аз трябва да мразя“. Знаете ли какво ще направи омразата върху вашите чувства? Тя ще ги попари.

И какво трябва да правите тогава? Какво трябва да правят онези от вас, които мразят? Те трябва да обичат. Как ще започнете да обичате? Представете си, че срещате един човек, който не ви обича. Как е възможно да обичате един човек, който не ви обича? Представете си, че този човек, който не ви обича, е цар и разполага с власт в своята държава. Като го мразите, вие ще навлечете на главата си всичките бели. Тук ще кажете една лоша дума за него, там ще кажете една лоша дума, и ще попаднете под отговорност. Какво трябва да правите? Ако този човек е като теб, лесна работа, но това е един цар. Какво ще правиш тогава? Ти имаш говеда – той издаде заповед да ги продадат. Имаш земя – той издаде заповед да наложат секвестър. Той заповядва да интернират сина ти, дъщеря ти, жена ти, а тебе поставя в затвора. Какво ще правиш при това положение? Ти нямаш никаква сила, никаква власт, с която можеш да се освободиш. Кой е този, който може да интернира? Дяволът.

Следователно, когато не изпълните Волята Божия, дяволът се явява в качеството на изпълнителна власт. Той е изпълнител на Божиите закони. Дяволът е, който интернира грешния. Той ще дойде и ще му каже: „Ти не си за този свят, ти си за министър“. Направи те министър, а после те пъхне в затвора. Как ще излезеш от този затвор? Как бихте разрешили вие тази задача? Това са изключителни работи. Това са най-лошите условия, при които човек може да се намира. И Христа интернираха, разпнаха Го на кръст и след това дойде дяволът с всичката си свита и насила Го заведоха в своя свят. Казват, че Христос, Който дотогава бил миролюбив, като дошъл в света на дявола, казал: „В името на Любовта заповядвам тази врата да се отвори!“. Ритнал с крака си и вратата изхвръкнала настрани. Понеже адът е място на тъмнина, като влязъл вътре, Христос казал: „В името на Господа заповядвам всички свещи да се запалят. И колкото затворници има тук, всички да бъдат свободни!“. Три дена само се разхождал Христос из ада, на всички затворници там казал: „Хайде сега, навън! Какво търсите тук?“.

Всички вие сте от тези, които са излезли от ада. Любовта е, която отваря вратата на ада, Мъдростта е, която дава

светлина всеки ден, а Истината е тази, която отваря вратата на затворниците и ги прави свободни. Радвайте се на това, което Христос е направил.

Казвате: „Ние искаме да знаем кой е Христос“. Кой е Христос и какво е – това не трябва да ви занимава. Христос казва: „Никой не познава Отца, тъкмо Синът“. И никой не познава Сина, освен Отца. Ти никога не можеш да познаеш Христа, ако нямаш синовни отношения към Бога. Ти не можеш да познаеш Бога, ако Той не те познава. Първо Бог трябва да ни познае, и тогава ние ще Го познаваме, както сме познати.

Казвам: започвайте сега със закона на любовта. От толкова години ви говоря за любовта. Що е любовта? Любовта – това е новата дреха, с която ще се облечете. Но тази дреха е външната страна на любовта. Любовта е новото тяло, в което ще влезем, новите разбирания, които ще имаме, новият живот, новата светлина, които ще дойдат в света. Това е любовта, която ще дойде на Земята. Ние искаме сега, във временния живот, който имаме, да придобием любовта. Христос затова дойде на Земята. Понеже Христос се качи горе, по същите стъпки ще вървите и вие. Засега вие сте между Рая и ада. Единият ви лакът опира. Минали сте вече границата, но все още имате влиянието на онзи свят. Понякога се намирате в положението на евреите в пустинята: имате манна на разположение, но въпреки това пак съжалявате някой път за живота в Египет, за месцето и за краставиците, които имахте там. Искате неща, които не са хигиенични. Вие трябва да се освободите от влиянието на ада, от старите навици, от това, което наричате наследствени черти. Според мен кармата – това са наследствените черти от онзи живот, който човек някога е живял. Той е живял в света на греха и всички негови мисли, стари навици, всичко това е внесено в тялото, което той трябва да преработи. Понякога, след като сте работили дълго време, се чудите откъде идат тия мъчнотии. Понякога ви идват такива лоши мисли и желания, че съжалявате, където сте тръгнали в този път.

Един православен свещеник ми разказа следната своя опитност: „Вече съм станал 50-годишен и от толкова години

служа на Бога. Защо съм се заел да паса тези говеда? Защо не седна да си уредя живота? Такива мисли ми минаваха през главата. Казвам после на този дявол, който ме мъчи: „Махни се оттук. Не искам да се занимавам с теб“. Едва се освободя, после пак иде. Малко оставаше да кръшна.“

Кой е правият път сега? Правият път е този, който започва с тъмнина, а свършва със светлина, с виделина. Крив път е този, който започва с виделина, със светлина, а свършва с тъмнина. Ако колкото по-навътре навлизаш в живота, светлината намалява и работите стават все по-смътни, ти си в кривия път. Не казвам, че нямате разбирания, но в пътя, по който вървите, ще срещнете мъчнотии. Аз ви привеждам тези примери, за да можете по-лесно да се справите с мъчнотиите, които имате.

Не е въпрос да се отказвате от земния живот. Отказването е вътрешно, не е външно. Външно човек може да се откаже, но всъщност от това, което желае, той не се е отказал. За да се откажеш, ти трябва да разбираш закона. За да се откажеш от месната храна, ти трябва да я заместиш с плодна. Не можеш да се откажеш от месната храна, докато не я заместиш с плодна. Всички месоядни животни имат една наследствена черта, която дойде отпосле. Първоначално те не са били създадени месоядци, те са били тревопасни, но месоядството дойде в техния живот като вметната храна.

Казано е в Писанието, че ще дойде ден, когато и лъвът, и вълкът ще се хранят с трева, както са се хранили първоначално. Кога ще стане това? Когато хората започнат да мислят правилно. Че вълците и досега живеят у хората. Онзи човек, който мисли като вълка, не може да не се храни с месо. Онзи човек, който мисли като лисицата, не може да не се храни с кокошки. Какво лошо има в това? Нищо лошо няма. Вълкът казва: „Понеже сега съм лош по естество, аз трябва да се храня с овце и с агнета, за да се поправя. И в Писанието е казано: „Ако не ядете плътта Ми и не пиете кръвта Ми, нямате живот в себе си“. Понеже Христос е агне и е позволил да се яде плътта Му, на основание на това, на основание на Христовото учение, и аз имам право да ям агнета и овце, за да стана добър“. Разсъждението на вълка е

право, но кога? Когато той разбира двете страни на въпроса. Кога е криво? Когато се разбира само едната страна на въпроса. Вълкът разбира само едната страна на въпроса. А злото седи в неразбирането на нещата.

В какво седи злото? Не в богатството на човека, но в злоупотреблението, което богатият прави с работниците си. Един фабрикант, който има две хиляди работници, иска на всеки един от тях да плати с половин лев по-малко от това, което е определил да даде. Какво е доброто? Ако в него се роди желание на всеки работник да придаде половин лев повече, отколкото му е определил като заплата. Този е правият път. Вместо в него да се зароди желание да откъсне по половин лев от всеки работник, нека пожелае да даде с половин лев повече от определеното. Значи ние всякога вършим това, което не е право, което ощетява. Направи това, което не ти е приятно. В Божествения живот човек всякога върши това, което е право, което не ощетява никого. Това, което ни ощетява, е човешкият път. Това, което ни възнаграждава, е Божественият път. Човек всякога иска да откъсне нещо, да ощети някого. Напротив, нека всякога от нас да замине. Това е пътят на любовта.

Казвам сега: в големите работи вие сте успели, но в малките не сте успели. Има някои неща, в които вие сте несправедливи. Вие сте несправедливи спрямо себе си. Когато учим, не знаем какво да учим. Някой казва: „Еди-кой си е по-даровит от мен“. Значи ти му завиждаш. – „Ами той знае няколко езика.“ Радвай се на това. Ако той знае няколко езика, и ти можеш да знаеш. Някой е музикант, свири добре. И ти можеш да свириш като него, и ти можеш да бъдеш музикант. Срещаш някого и казваш, че е добър човек. И ти можеш да бъдеш добър като него. Лошо е, когато не срещаш добри музиканти, когато не срещаш добри певци, когато не срещаш добри хора. Всичко добро, което срещаш в живота си, и ти можеш да го постигнеш. Това, което не срещаш, не можеш да го постигнеш.

И тъй, когато дойдат противоречията в живота, вие трябва да държите в ума си мисълта, че зад всяко противоречие седи Божественият Дух, който скрито работи. Чрез

всяко изпитание Господ изпитва ума и сърцето на човека. Като каза на Адам да не яде от Дървото за познаване на доброто и злото, с това Господ искаше да го изпита, да види доколко е готов. Адам не сгреши като Ева, но неговата погрешка седеше в това, че той не искаше да остави Ева сама. Когато Господ искаше да изпъди Ева от Рая, Адам каза: „И аз ще отида с нея“. И Господ му позволи да излезе. Той предпочете да напусне Бога, но да не се отдели от жена си.

Сега всички вие заради мъжете си и заради жените си напускате Господа. Това е свободата, която имате. Господ казва: „Много добре, опитайте и това“. Тогава Господ каза на жената: „Понеже ти послуша чуждия съвет, на змията, затова с болка ще раждаш. Каквото правиш, все болки ще имаш. Няма да видиш бял ден в живота си“. А на мъжа каза: „Понеже ти послуша съвета на жена си, ще ореш и ще сееш, и нищо няма да придобиваш“.

И тъй, ако страдаш отвътре, жена си; ако страдаш отвън, мъж си. Следователно, ако слушаш чужд съвет и страдаш вътрешно, жена си. Ако страдаш отвън и работите отвън не вървят добре, ти си мъж, който слуша жена си. И затова казвам на жените: престанете да слушате чуждите съвети. А на мъжете казвам: престанете да слушате глупавите съвети на жените си.

Добрата молитва

23. лекция, 26 февруари 1936 г., София, Изгрев, 6 ч. 20 мин.

СЛУЖЕНЕ И ПРИСЛУЖВАНЕ

Добрата молитва
Духът Божий

Прочете се 2. глава от Деяния на апостолите, от 1. до 37. стих.

Всичко в живота е постижимо

Трябва да мислите върху темата *Какви трябва да бъдат отличителните черти на всеки човек.*

Човек има слаби страни. Той е едно дете, което се занимава с несъществени работи. Той започва с несъществеността и дохожда до съществеността. Например първо започва с плач. Защо плаче, и той не знае. После започва с яденето, и не знае защо яде. Започва с дишането, и него не го знае. Чеше се по главата, и това не знае защо прави. Прегръща този-онзи, и него не знае. Казват, че детето прегръща майка си, защото е негова майка. Но когато се дави някой и се хваща за дърво, питам: това майка му ли е? Някои казват: „Да, този го обичаме, да го прегърнем“. Отчасти е вярно това. Пазете се от криви крайни заключения. Казват: „Така е писано“. Но – както го разберете. Някой прегръща майка си, някой прегръща дървото или някой камък, някой прегръща чашата. Това са сравнения, чрез които се определя коя е права мисъл. Правата мисъл е път, по който човек трябва да върви.

Всички вие вървите по правия път, но знаете ли колко често човек се отклонява от него? Вземете следния пример. Представям ви едно малко дете, ангелче, едно малко момиченце или момченце. Тези ангелчета постоянно прегръщат майка си и баща си. То расте, стане на 15–16 години и един ден вече не прегръща баща си и майка си. Отначало се връща рано вкъщи; после младата мома, която шеташе вкъщи, сложи някое перце на шапката си или цвете на главата си

и излиза навън, а момъкът – с другари, с чаша в ръка, пие. Казват, че такава е природата на човека. Никаква природа не е това, това е кривият път. Други казват: „Трябва да си търси хляба човек“. Много добре, ще ви дам едно възражение. Право е, човек трябва да търси хляба си, но трябва ли да търси въздуха си, трябва ли да търси светлината си? Можеш ли да тръгнеш да търсиш светлината? Казваш, човек трябва да си кладе огъня. Че кой човек, като си е наклал огъня, е живял само с него? Ние живеем с това, което не сме клали. Онова, което сме наклали, е залъгалка. Бог отдавна е запалил голямото светило, и ние искаме да приличаме на Бога, и казваме: „Чакай, както Бог запали Слънцето, така и ние да запалим огъня“. Но Бог е запалил от милиони години Слънцето и то не изгасва, а пък ти запалваш огъня и за няколко часа той изгасне.

Искам да ви наведа на следното: мисълта ви трябва да бъде свободна. Не се спирайте върху неща, които спъват вашата мисъл. Не се спъвайте в крайните предели на някаква идея. Вие казвате: „Така е определено“. Но какво трябва да разбираме ние под думата *определено*? Казвате: „Бог е определил така“. Не знаете какво е определил Бог, но някой може да се обезсърчи и да каже: „Понеже не знаем, няма какво да се занимаваме“. Именно, ще се занимаваш с това, което не знаеш.

Вие може да имате друго възражение: „Хубаво, ако този момък не се занимава със своите другари, той ще бъде в уединение. Животът му ще бъде скучен. Той трябва да намери тези другари. И ако младата мома не ходи на хорото, тя ще остане самотна и ще страда“. Питам, онова момиченце, което се занимава с кукли, какво е придобило? На правия път ли е? Баща му е купил четири-пет кукли. То всеки ден ги къпе, облича ги с рокли, но тези кукли не растат. На едната кукла се счупил кракът, на другата – ръката, на тази излязло окото, и детето постоянно се оплаква. Бащата казва: „Нищо от това, че кракът се е счупил, ще купим друга кукла“. И то ще поплаче за пострадалата кукла, и после със скръб ще се раздели с нея. Възрастните казват: „То е дете“. Ако ви гледа едно същество от по-напреднала еволюция, от другия свят,

за него и вие се занимавате с кукли и плачете за някой счупен крак. Какво ще каже това същество? – „Деца са“. Вие мислите, че в тази кукла е всичко, но няма нищо в нея. То е едно занимание. И всички работи на Земята имат все същия характер. Няма нещо съществено. Всичко е преходно. Един ден куклата омръзва на детето и то я хвърля. То разбира, че това занимание е глупаво. За да разбере това, вие трябва да му дадете нещо по-съществено.

Кое е същественото в живота? Съществено е това, с което не се занимаваш. То не се нуждае от теб. Съществено е само онова, което може да ти служи. Само умният може да служи, а ние можем само да прислужваме. Може да служи само умният, знаещият човек, а онзи, който не знае, той може само да прислужва. Някой казва: „Аз съм станал роб. Не искам да ставам слуга, не искам да слугувам“. Ти много хляб има да ядеш, докато дойдеш до положение да слугуваш. Като слугуваш, ти ще се освободиш от всички мъчнотии на живота. Докато имаш мъчнотии, ти не си слуга, а прислужник. А като се освободиш от всички мъчнотии, ти си вече слуга. Слугата чувства, че се е освободил. Слугата – това е пробният камък. Докато чувстваш неприятност от това, че си слуга, ти не си слуга, а прислужник. А като ти е приятно, че си слуга, тогава вече си излязъл от областта на временното, на преходното, от това, което причинява всички страдания.

Ние много говорим за страданията. Човек страда и от многото, и от малкото – той все страда. Можеш да страдаш и от любовта, можеш да страдаш и от безлюбието. Но има разлика дали човек страда от любов, или страда от безлюбие. Безлюбието ще те съблече гол и ще те остави, то ще ти вземе дрехите и ще си замине. А любовта ще те съблече гол, ще свали окъсаните ти дрехи, ще те измие и ще те облече с нови дрехи. Ще вземе старите ти дрехи и ще си замине. Кое е по-хубаво? Безлюбието ще те намаже с мед и ще те остави отвън да те хапят мухите, а любовта ще те съблече, ще те облече с нови дрехи, ще те тури в стаята и ще ти даде книги да се занимаваш. Тя не ти дава никакъв мед. Медът, с който безлюбието ще те намаже, ще бъде не за теб, но за

мухите. Защото безлюбието отгоре на всичко ще ти свърже и ръцете. И ако го питаш: „Защо ми направи така?“, то ще каже: „Искам да те науча на търпение“. А любовта ще ти каже: „Искам да те науча да четеш, да работиш“. Безлюбието започва с търпение, а любовта – с учение.

Кое е по-приятно сега? Понеже не сте приели да бъдете учени от любовта, дошло е безлюбието да ви учи на търпение. Кое е по-хубаво тогава? Като ви учи безлюбието на търпение, ще знаете, като дойде втори път любовта, да приемете нейния метод, а не да се възмущавате от метода на безлюбието. И от безлюбието ще се учите. Това са елементарни работи, които трябва да ви се напомнят.

Някой път вие седите като наследници, като царски синове, които очакват баща им да умре и най-големият син да стане наследник, да се възцари, а другите да се възползват и да придобият от баща си кой 100 000 лева, кой 200 или 300 000 лева на месец. Това е една заплата, с която малко ще се освободите от опекунството на вашия баща. Бащите-царе са големи опекуни. От тях никой не е свободен. Правила имат те, от които главата на човека побелява. Само побелява главата, но хас бяла боя не става, а е такава бяла боя, която много цапа дрехите.

Някои казват, че трябва да ни се говори. Но трябва и да се работи. Ако говориш, няма кой да те слуша. Аз съм срещал някои пияници. Той върви по улицата и си говори сам на себе си. Срещам един турчин, който си говори: „Е, Хасан, ти вярваш в Мохамед, но защо си се напил? Как не се срамуваш? Какво ще кажат хората за теб? Напил си се като магаре“. Върви той и си говори. С кого говори? Ти казваш: „Аз направих това и това. Направих една погрешка, не трябваше да я направя“. Кому говориш? Кой те слуша? И след това си казваш: „Не съм само аз, който правя погрешки. И другите хора ги правят“. Утре Хасан пак се напие и пак се повтаря същото: „Хасане, кога ще изтрезнееш?“.

Има едно еднообразие в живота, което причинява скуката, в която сега се намираме. Някой баща е разтревожен, че децата не го слушат. Влезеш в някой дом – майката е разтревожена, защото бащата не е донесъл нищо. Отиваш

при някой търговец – и той е разтревожен, понеже са го ограбили. Отидеш при някой ученик – той е разтревожен, понеже са го скъсали на изпит. Всички хора са в безпокойства. Ти си един гадател, питат те: „Я ми кажи какъв ще ми бъде късметът?“. Питаш: „Кой е господарят ти: безлюбието или любовта?“. – „Безлюбието.“ Тогава ще служиш на търпението. Ти се безпокоиш за сина си, за дъщеря си, за жена си, за службата си – търпение ще имаш, всеки ще ти каже да търпиш. Ако служиш на любовта, тогава ще учиш.

Та кои от вас се безпокоят? Кой учи търпението? Седи една млада сестра при мен и казва: „Ето, 15 години все уча и нищо не съм постигнала“. Аз я гледам и нищо не казвам. Тя казва, че животът няма смисъл. Аз виждам, че тя е в безлюбието, тя учи търпението. Щом се безпокоиш, ти не си в любовта, ти учиш търпението. Ти пак се учиш, но търпението учиш, а учението на любовта е друго учение. То е Новото учение.

Аз правя това разграничение, за да знаете, че когато учите търпението, то е предисловие на любовта. По едно съчетание, вашите прадеди са оставили едно наследство със заблуждението, че са ви направили наследници и вие сте се заловили да изплащате техните дългове. Това е едно съчетание, обвързали сте се с един договор, и сега трябва да изплатите дълга според този договор. Ще го изплатите, наближава времето да го изплатите, но не правете нов дълг. Като се освободите, не влизайте в тази каша, да изплащате чужди дългове. Тъкмо изплатиш един дълг, станеш гарант на друг дълг. Който гарантира, той трябва да плаща. Какво се ползва човек, като стане гарант?

Наскоро дойде един вярващ, един правоверен, който ни доказа доколко е правоверен. Той казва, че е от славянско произхождение. Иска да го приема, защото от сутринта ме чакал. Не усещам разположение да го приема, но си казвам, че е чужд човек, дошъл е отдалеч. И го приех. Той казва: „Слушал съм за теб“. Чел книгата на някой си руснак, та от противоречията на този руснак се убедил, че аз съм на правата страна. – „За когото говорят лошо, аз си съставям добро мнение за него. Искам да знам същественото в твое-

то учение, какво ти учиш.“ Казвам му: „Моето учение е, че говедата трябва да бъдат без юлар и конете трябва да бъдат без подкови, да не ги коват, и конят сам да влиза и излиза, сам да се връзва и развързва, и сам да отива и да се връща от гората“. Той казва: „Прав си. Аз съм вегетарианец и съм дошъл до убеждението да не се колят животните, имам съчувствие към тях. Сега продавам само яйцата на кокошките, а кокошките не продавам, понеже не искам да ги коля. Сега търгувам с яйца“. Много правоверен човек се представи. И като е толкова правоверен, казвам си: „Ще го опитаме“. Викам един усърден брат и му казвам да му даде някои книги. Онзи продължава: „Аз съм в едно село. Там има осемнайсет души, все съмишленици на това учение. Ние искаме да се присъединим към вашето общество. Сега, като се върна в село, нека дойдат някои братя да ни посетят“. Казах на брата да го поканят в стаята за гости. Братът каза: „Нека дойде гостът в сряда да чуе какво говорите“. Аз го допуснах, той дохождаше в клас. Спа тук, при нас, и после казал на брата: „Продадох яйцата си, но така се случи, че не съм предвидил нещо и не ми стигат 400 лева“. Братът взел назаем от други и му дал парите. След това казал, че му трябват още 300 лева. Хайде, дадоха му се още 300 лева и така станаха 700 лева. Той си оставил туристическите обувки, защото са малко груби и не можел да ходи с тях из града. Братът му дал своите обувки. После, като на правоверен, дадоха му няколко книги: *Царският път на душата* и други някои, но той остави книгите, както обувките си. Казал на брата, че се познава с еди-кой си големец, който може да уреди някаква работа на този брат. После каза, че работата му вече почти е наредена, утре или вдругиден най-много ще се нареди съвсем. Но този господин изчезна и не се е върнал още.

Питам: какъв е пробният камък? Ще кажете как така този наш брат да се излъже! Кой от вас не се е лъгал? Има ли някой от вас, когото да не са лъгали и да не се лъже? Ако отвън не го лъжат, отвътре, в мисълта, се лъже. Докато не се освободим от тези правоверни братя, ние всякога ще се лъжем. Аз си рекох: „Доста е напреднал този брат. Кокошки не иска да продава, само яйцата им продава. Една стъпка му

трябва до Царството Божие – като се откаже да продава и яйцата“. Когато човек се намери в трудно положение, той става много изобретателен.

Казвам: пазете се. Ще дойде някой и ще ви говори разни работи. Пазете се от хора, които искат да ви залъгват. Как ще познаете дали някой ви говори право, или ви лъже? Всякога истината тежи повече. Лъжата е много лека и наглед е обемиста. Щом е тежък, има нещо в човека. Ценните метали, които влизат в работа, са тежки. После, ако е скъпоценен камък, гледайте как разлага светлината; ако я разлага много хубаво, той е скъпоценен камък. Като го сравните с някоя призма, която също разлага светлината, има голяма разлика.

Едно правило: когато в дома ви влезе човек, който говори истината, той носи спокойствие на ума и на сърцето. Когато един човек, който и да е, влезе вкъщи и не внесе спокойствие в сърцето и в ума на тия хора, в този човек има нещо криво. Ако успокоява ума ти, той е на правата страна. Това е едно правило да не се лъжете.

Преди няколко години дойде при мен един православен поп с благочестив вид, гледа изпод вежди като Тарас Булба, седи със скръстени ръце. Той каза: „Аз съм се убедил във вашето учение, искам да вървя по него, но ми трябва едно бяло джубе. Черното джубе ми дотегна, искам да напусна православната църква“. Казвам: „Не. Не напускай Църквата. Не ти трябва бяло джубе“. Въпросът не е в бялото джубе, но той иска да му дам пари, да си направи такова джубе. Рекох: „Иди си сега. Аз виждам, че ти още не си свършил мисията си в православната църква. Ще отидеш там да работиш“. Той казва: „Тези хора там са некултурни“. Втори път пак дойде и пак говори за бялото джубе, и пак пари иска. Виждам, че той иска едно скъпо джубе и килимявка за около 2500 лева, които аз да му дам. Казах му: „Работата не седи в джубето, но като ти е притупало толкова за джубе, ще видя, ако можем отнякъде да изкараме пари, ще ти дадем“. Питах го къде живее. Каза, че живее в Пловдив, даде ми адрес. Натоварих един брат от Пловдив да разпита за него: „Виж този свещеник какъв е“. Братът отива на посочения адрес и се оказва, че никакъв свещеник няма там.

Та казвам: дълбоки са пътищата на дявола. Още като говори, се хваща. Казвам, свещеници са те според своите разбирания. Един ден, като се просветят, няма да постъпват така. Какви са подбудителните причини за тези постъпки? Все си има някаква подбудителна причина. Ако не я знаете, вие може съвсем да се оплетете.

Сега ще приведа един пример, една приказка. Имало един пътник, който влязъл в чорбаджийска къща. Чорбаджията току-що бил заклал една голяма патица, била сварена, хубаво приготвена. Той я скрил в долапа, а на пътника дали друго ядене, угостили го с боб. Той усетил миризмата на патицата. На сутринта, рано, той сложил патицата в торбата си и тръгнал на път. – „Останете да ви гостим.“ – „Докато у нас царува цар Паторан, добре е за нас. А у вас сега не царува.“ Чорбаджията го запитал: „За какъв цар Паторан говориш?“. Пътникът си отишъл и стопаните си казали: „Освободихме се от този гост“. Поглеждат в тенджерата – патката я няма!

Та, в пътя вие може да се натъкнете на два рода лъжи. Пазете се от тях. С едните лъжи забавляваме себе си, а с другите забавляваме другите хора. Повечето хора са се освободили от лъжите, с които забавляват другите, но не са се освободили от лъжите, с които забавляват себе си. Някой път ние искаме да залъжем себе си, но Божественото не се залъгва. Направиш една погрешка и се извиняваш, но онзи отвътре ти казва: „Не е право, не е право“. Та второто положение е това – да не се самозаблуждаваме.

Развитието на човека седи в онази сила, която той ще придобие и в която ще стане свободен и достоен да служи на Бога. Служенето да бъде радост за него. Служи онзи, който с радост служи на Бога. А онзи, който не служи с радост, той не е готов още. Който служи с любов, той не трябва да прави разлика дали е на голяма, или на малка работа поставен. Изобщо той не прави различия. Дали помага на беден човек, или на богат, на животно или на растение – за него всичко има смисъл. Той всичко прави присърце. Това се отнася за онзи, който е разбрал Божественото. Онзи, който се оплаква от своя живот, той не е разбрал още нещата. Вие

сте се освободили от първото заблуждение, но от второто още не сте. Ти се обръщаш към Бога. Трябват ти обувки, молиш се, и ако не ти ги даде, недоволен си. Ти си един невежа, а искаш Бог, Който е направил света, да ти обърне внимание. Четири месеца има суша, едно дърво се моли за водица. Господ ти казва да му помогнеш, но ти казваш: „ С това дърво ли ще се занимавам?“. Същият закон се прилага и към вас. И Господ казва за теб: „С тебе ли ще се занимавам?“. Както ти си позволяваш да искаш обувки от Господа, така и дървото иска да му се помогне. По отношение на дървото човек е като Бога. Всеки човек може да направи това, което растението не може да направи. Той може да донесе вода, а растението не може.

Аз ви говоря за наследствените черти в човека. Прегради има, които ви спъват. Вие идвате до някои наследствени черти. Тъкмо намислиш да направиш нещо и веднага казваш: „Не е време сега“. Все не е време, и така отлагаш. Не е време за големите работи, а за малките работи всякога е време. Например в стаята ти може да е паднала някоя малка шушка – наведи се и я вдигни. Казваш: „По-добре да взема метлата“. Не, някога е по-добре да я вземеш с ръката си, отколкото да я изметеш. Или имаш едно малко петно на дрехата си. Казваш: „Ще оставя жена ми да го очисти“. Не, вземи ти сам да очистиш петното, нищо повече. Не оставяй нито на майка си, нито на жена си да чистят петната ти. Това са малките работи. Щом отлагаш тези работи, ще отложиш и по-големите.

Създавай в себе си характер. Очистването на петното ще създаде една отлична черта в характера ти. Или пишеш нещо, но често изяждаш някои букви – или в средата, или в края – или някоя запетая, изобщо някой препинателен знак изпуснеш. Или като говориш, не произнасяш някои думи добре. Научи се да говориш отлично, за да те разберат. Например казват ми на френски: N’est-ce pas? Българинът казва: „Баща ми не спа снощи“. Българинът разбира едно, а французинът – друго. Откъде това съвпадение? Някой казва *вълк*, а друг казва *вук*. Човек трябва да започне да облагородява произношението на думите. Някой път наблюдавам,

че има нещо грубо в човека. Говори някой човек, но като се вслуша в говора си, чувства нещо грубо в себе си, в своя говор. Кажеш нещо, но и ти не си доволен, има нещо грубо в думите ти. Ако другите ти кажат това, ще се обидиш, но ти сам си казваш, че е грубо. Изговори всяка дума музикално, произнеси я както трябва. Като слушах руския компонист Прокофиев, той представяше една музика, която изразяваше варваризма в живота, грубия живот го представяше музикално. Той направи големи дисонанси и после, както един работник, взима мистрията и нахвърля на стената от мазилката, и после я изглажда хубаво. След това пак взима от мазилката, пак нахвърля на стената, и пак я заглажда. Значи онзи, грубия живот той го слага в музикална форма. Взима мистрията и заглажда. Така правеше той с дисонансите. Той е майстор да превръща дисонансите, да ги изглажда. Той е намерил начин да примирява мъчнотиите. Първо ще имаш мъчнотии, а после – примирение. Там е силата на човека.

В живота трябва да се внесат нови неща. В науката трябва да се внесе нещо ново. Класическата музика е хубава, тя е много изгладена, много полирана, но тя не е истински класическа. В истинската музика, в истинския говор и един може да говори, и друг може да говори. Ние говорим истината, когато нашите думи имат влияние, имат въздействие върху нас. Ако кажеш на себе си една дума, трябва да видиш какво въздействие оказва тя. Човек понякога и на себе си говори истината. Казваш си: „Ще се оправят работите ми“, но нещо ти казва: „Я се оправят, я не се оправят“. И после си казваш: „Кой знае“. Щом кажеш, че работите ти ще се оправят, и вярваш в това, ти говориш истината на себе си. Ти казваш някому: „Ти ще оздравееш“, но в себе си мислиш, че я оздравее, я не – ти не говориш истината. Кажи: „Ще оздравееш!“ и не се съмнявай. Аз не съм намерил изключение в думи, казани с увереност.

Преди няколко време дойде при мен един господин да ме безпокои, да иска нещо. Казах му: „Махни се от главата ми, иди си. Ще оздравее жена ти“. Той каза: „Как ще оздравее? Това е грубо!“. След пет-шест месеца дойде да ми

благодари, че жена му оздравяла. – „Макар че ме изпъди грубичко, но жена ми оздравя.“ – „Кое е по-хубаво – рекох му, за да загладя своята погрешка – аз излекувах жена ти. Бих могъл да ти кажа меко, че жена ти ще оздравее, че Господ ще помогне, а пък аз ти го казах рязко.“ При първото дохождане му бях говорил, че трябва да вярва, за да оздравее жена му, но той ме питаше какво нещо е вярата. Казах му: „Нямам време да те слушам сега. Жена ти ще оздравее“. Той искаше да каже, че трябва да го посрещна добре. Аз му казах: „Имай вяра, но не такава, каквато сега имаш“.

Какво нещо е вярата? Вярата е запалена свещ. А слабата вяра какво е? Тя е свещ, която постоянно се пали и изгасва. Нещо мъжделее, но не свети и в работа не влиза. Вярата е запалена свещ, която, като я запалиш, виждаш ясно. С вяра всичко е възможно. И ако нещата не стават както трябва, причината за това е, че в нас не е запалена свещта ни. Онова, от което човек има нужда, всякога може да го постигне.

Същественото в живота, от което се нуждаем, то е постижимо. Има неща, които не са постижими днес, засега не им е дошло още времето. Искаш да бъдеш силен, богат – не му е дошло времето още. Кога ще му дойде времето? Ти благодари! Бъди благодарен на сегашното, което имаш. Сегашното е добро. Благодари за сегашното разбиране, което имаш. Аз говоря за това днес какво трябва да бъде. Бъди благодарен от него. Утре ще се смени състоянието. Другият ден носи друго предназначение, което Бог е дал. Всеки ден си има своя програма. Днешният ден е за днес. Утрешният ден е за утре. Днешната работа не е за утре. Днешната работа, ако остане за утре, ще сгрешиш. Ако оставиш лук на силен огън и го пържиш повече, отколкото време е определено, лукът ще прегори. Някой път искаш много рохки яйца. Тогава, като заври водата, спусни яйцата и гледай часовника, само три минути да се варят. Ако ги държиш пет-десет минути, ще имаш твърди яйца. Същото се отнася и до доброто: ако превариш нещата, ще ги изгориш. Трябва да постъпвате според ръководството на духа ви.

Често вие казвате: „Ако дойде Духът“ или „Като дойде Духът“. Има някои, на които Духът говори, но те говорят

на езици, които хората не разбират. Един от тях говори на еврейски език – какъв ти еврейски, никакъв еврейски не е това. Казват, че някой говори на английски език – никакъв английски не е. Някой говорел на френски език – никакъв френски не е това. Това е един свят на заблуждение. Тези, на които Духът говори, всички хора ги разбират. Духът, като дойде, Той ще говори нещо разумно, което хората ще разбират. Ако ти научиш един език по дух, този език е като зазоряване, ти можеш да стоиш в една страна и езикът ти ще изгрее в теб, както изгрява Слънцето. Ти слушаш, слушаш, докато един ден думите ще започнат да се редят и изведнъж всичко ще ти стане ясно. Като че си бил французин или англичанин. Иначе едно ще научиш, друго ще забравиш. Това са невежите духове – едното научиш, другото забравиш. А Божественото държи всичко в съзнанието. На теб ти е приятно, лее се езикът, лее се. Когато в живота едната страна се подобрява, а другата се разваля, ти си на крив път. Същият закон е и тук. Това е метод. Може да не ме разберете.

Понякога, като говоря, някои ме разбират много криво. Аз ни най-малко не засягам вашите убеждения, това, което вие знаете. Дошъл някой да ми говори за онзи свят – какво е видял, какво е сънувал. Мен сънища и видения не ме интересуват, този живот не ме занимава. Защо? Не ми говорете за онзи свят, понеже не го разбирате. Аз живея там. Ти си ходил снощи само на разходка, а аз живея там. Ти си ходил само до границата. Грамадна разлика има между това, което разправяш, и това, което аз зная. Ти разказваш как си видял ангелите. Такива ангели, каквито ги описваш, там няма. Ще ми разправяш за актьорите на сцената. Те си играят ролята там, това не е нещо реално; ти ми говориш за сцени от онзи свят. Това не е животът на онзи свят. В онзи свят, като срещнете съществата, в техните думи има живот. Не в дрехите им, но в погледа им е тяхната сила и красота. Те са облечени със светлина. Приятно ти е да видиш едно от тия същества. Достатъчно е само да зърнеш едно същество от другия свят, за да го помниш с години. Като видиш един ангел, през целия си живот няма да го забравиш. Може да

си видял нещо ангелско, но това е само отражение. Ангелите въобще рядко слизат на Земята. Когато някой ангел е пратен за работа, той не може да слезе много ниско. Има и други ангели, и ангелчета, и служебни духове. Има десет категории духове. Напредналият дух, ангелът, остава горе, а другите, по-ниските от него, слизат долу. Те представляват една верига, спусната в кладенеца. Онова въже, което е горе, и това, което е долу, в кладенеца, се различават. Горното е чисто, а долното е оцапано.

Аз ви приведох примера с правоверния, за да ви предпазя от такива братя, които идват и продават само яйца, а кокошките не продават. За мен онези, които продават яйца и които продават кокошки, са все едно, без разлика. Аз ви говорих за вълка, който може да каже също, че на основание на Свещеното писание, понеже Бог живее в овцата, той може да яде овцата, за да влезе Божият живот в него. Логически е вярно това, но то е по буквата. Христос казва: „Думите, които Аз ви говоря, са живот, а плътта нищо не ползва."

Сега да дойдем до хубавата страна. Вие искате Господ да ви слуша, нали така, искате Той да бъде добре разположен към вас. Бог всякога може да бъде добре разположен към вас. Когато искате това, идете при някоя вдовица, при някой беден и направете една малка услуга. Вие мислите, че можете да влезете в Царството Божие, без да правите услуги на другите хора, но това не е животът на Невидимия свят. Малките услуги! Правете малки услуги, не големи. Бъдете точни в малкото. Това няма да ви отнеме време. Малките неща ще ви отнемат 4-5 минути най-много. Вие може да пожертвате на ден по 30, 40, 50 минути за услуги. Някой казва, че нямал време да направи добро. Всеки човек, и най-бедният, има 30 минути на разположение за доброто. Всеки ден влагайте по 30 минути капитал във вашия живот, за да успявате. Тридесет минути! Тогава никаква друга работа не върши за себе си – не мисли за себе си, не мисли и за домашните си. Мисли само за Господа и за Неговата работа. Мисли, но на свят мисли. Питаш какво ли ще излезе от това мислене? Ще излезе много повече, отколкото очакваш.

Сега ви давам една задача. За цяла седмица ще вложите по 30 минути на ден. В 30 минути колко петорки има? Шест. Значи, всеки ден ще правите по шест услуги, по пет минути за всяка. Седем дена, по 6 услуги на ден. За седем дена, това са 42 услуги. Да не дойдете да правите тези услуги на мен. Правете ги на тези, които се нуждаят от тях. И не само на вашите приятели, но и на по-далечните от тях. Правете по една малка услуга и да ви е приятно, че я правите, без да ви я искат. Но да бъдат такива услуги, от които да се нуждаят тия, на които ги правите. Това е задачата, която ви давам: половин час да посветите на Господа. Ако сте вкъщи, за половин час ще оставите работата си. Ще разпределите времето си от сутринта до вечерта така, че да може да направите задачата си. Ако някои от вас са заети сутринта, можете да посветите половин час на обед или вечер. Например: вие сте чиновник, ще посветите половин час, след като излезете от работа. Онези, които са на служба, излизат от работа в шест часа вечерта. Ще тръгнете из София и ще гледате кой има нужда да му помогнете. Ако видите някой хамалин, който е уморен, ще се приближите при него и ще поискате да му поносите товара пет минути, докато той си почине. Или ако някой хамалин не може да вдигне товара на гърба си, ще му помогнете, ще настаните товара му добре и ще си заминете. Ако срещнете някоя стара баба, която едва носи кошница с провизии, ще вземете кошницата и ще я поносите пет минути. После може да помогнете на някое малко дете, което едва носи нещо. Ще кажете: „С такива малки работи ние не се занимаваме“. Тогава идете при някой генерал, който е закъсал в нещо, и му помогнете. Посетете някой учител или професор, който е закъсал. Ако не искате да направите това, ако искате някоя духовна работа, идете да посетите някой закъсал свещеник или владика. После влезте в някой дом, където живеят млади мъж и жена, които са закъсали в отношенията си, и им кажете: „Много ми е приятно, че сте се оженили, радвам се. Нали знаете, че в живота стават разни неща. В живота има ред несгоди, но прощавайте си“. Кажете им: „Ние ще ви оставим нашето благословение. Ще се оправят работите ви, само не се карайте“. Като излезете

от този дом, мъжът ще каже: „Господ е изпратил този човек“. И веднага двамата ще се прегърнат и ще се примирят. Като се върнете, Духът ще ви каже: „Много добре сте направили“. Всички благословения на шестте души, на които сте направили услугата, ще дойдат върху вас, защото те ще изпратят своето благословение към вас. Тогава ще имате и Божието благословение.

Божият Дух носи всичките блага на живота. (3 пъти)

Всеки да изпълни задачата си, както я разбира. Който не я разбира, да направи, както аз казвам. Но всеки от вас да бъде свободен.

24. лекция, 4 март 1936 г., София, Изгрев, 6 ч. 30 мин.

СЕГАШНИЯТ МОМЕНТ

Добрата молитва

Дайте по 100 000 лева на един обикновен човек, на един талантлив и на един гениален човек. Как ще постъпи всеки от тях с тези пари? От толкова години вие имате едно богатство – тази Библия. Чели сте я, но какво сте придобили? Колко се е писало, колко се е говорило за нея!

Да кажем, че завършвате университет. Какво можете да постигнете след това? Можете да станете учител, професор, доктор. Да допуснем, че станеш лекар. След като си излекувал 1000 души, какво си придобил? Излекувал си само 1000 души. Всеки човек ти е платил по 1000 лева, значи стават един милион лева. Лекуването е било солидно, не само по една визита за 100 лева. Аз говоря за големите лекари, не за обикновените. За такива лекари даже е малко 100 лева за една визита, на тях понякога се плаща и 200, 300, 500 и повече лева.

Вие седите и мислите за онзи свят, за Рая. Искам да ви кажа каква е мисълта ви. Вие сами си препятствате с тази мисъл. Нека да вземем един млад син, който е при баща си. Добре му е при бащата, работи си, но в него се заражда идеята да отиде в странство, да се повдигне, иска да предприеме нещо ново. Какво ще бъде положението му, ако отиде в странство? Ще го посрещнат ли както го посрещат в дома му? И вие мислите така за Рая. Че вие излязохте от него и дойдохте в света, за да спечелите нещо, и сега искате да се върнете назад. Каква ви е придобивката? Нали знаете, че в един кладенец, ако пуснете две кофи, ще извадите пълната, не ви трябва празната кофа. Искате да отидете на онзи свят – ако си пълна кофа, ще отидеш, ако си празна кофа, няма да отидеш, там не се нуждаят от празни кофи. Това е за разсъждение, не се отнася лично до вас. Може да кажете: „Ние празни кофи ли сме?“. Пълна кофа си, но може да се изпразниш. Ето какво подразбирам. Вие днес сте щастли-

ви, имате мир. Утре гледаш – съвсем сте изпразнени, имате песимистично настроение. Онова, което сте имали, сте го изгубили. Не сте доволни от живота. Питам: пълна кофа ли сте, или празна? Това е само за разяснение.

Не е въпрос само до празната кофа, но вие имате в себе си друга идея, която ви спъва. Сега да ви дам един ребус. Вие играете на лотария. Взели сте един билет и гледате номера му – 1234. Питам, този номер може ли да печели? Този билет не може нищо да спечели. Защо? Ако седиш в дома си между братята си, можеш ли да печелиш? Не можеш да печелиш. Нито ти, нито брат ти, нито баща ти, можете да печелите в дома си, защото, ако започнете да печелите, ще се получи едно различие: един от братята ще забогатее, а друг ще осиромашее и тогава съществуващите отношения ще се развалят. В дома не може да има печалба. В дома не може да има и ядене, и пиене. Какво ще ядете? Вие един друг не можете да се ядете. Ти никога не можеш да изядеш един човек, когото обичаш, ще предпочетеш да умреш.

Сега, това е за онези от вас, които можете да мислите. Има някои между вас, които са още деца. И не е потребно да мислите като възрастни. Младият не трябва да мисли нито като възрастния, нито като стария; старият не трябва да мисли като младия. За какво трябва да мисли старият сега, за старините си ли? Право ли е да мисли за старините си? За какво трябва да мисли младият, за младините си ли? Старият не трябва да мисли за старините си, и младият не трябва да мисли за младините си.

Дадат ви една здрава ябълка и една гнила. Какво трябва да правите? Гнилата ще посеете, а здравата ще изядете. Защото това, което е гнило, не се яде, то трябва да се посее. Външността на плода гние, а семето му казва: „Посей ме!“. И когато в живота си имате големи неприятности, вие трябва да работите. А тогава именно вие си почивате. Не е време за почивка във време на страдания. Ще работиш! Това е истината. Само болният човек може да си почива, турят го на легло, за да си почива. Какво ще почива? Той се обърне на едната страна, на другата страна, свие единия си крак, свие и другия, свие си ръцете, охка и прочее. Когато

някой иска да почива, затваря се да се моли, както калугерите се молят. Че какво ще се моли един развълнуван човек? Аз бих ви препоръчал, когато сте развълнувани, не се затваряйте в стаите си, но вземете мотиката и копайте, или изперете дрехите си. А вие сте седнали и казвате: „Моля Ти се, Господи, виж моето нещастие!“. Когато нямаш никакви страдания, седни на стола си и повикай приятелите си на угощение. А щом си на парила, вземи чука, мотиката, перото, коритото и – на работа! Това е едно ново разбиране. Хубавото време, когато трябва да почиваме, ние го иждивяваме за работа, а времето, когато трябва да се работи, ние го иждивяваме в почивка. Обърнали сме живота наопаки и нямаме резултат.

Отиват двама християни в света. Единият развива в себе си дарбата да познава къде Бог е скрил богатства в земята, а другият изучава къде има богати хора. Кой от двамата ще спечели повече – онзи ли, който познава земята, или онзи, който познава хората? Как мислите? Можете да направите опит. Човек е користолюбив. Някой ще иждиви много време, за да извади от земята пари, богатство. Като онзи американски проповедник. Той отишъл при един американски земеделец и цяло лято му проповядвал. Онзи му казвал: „Много си добър, много добре проповядваш“. И като си заминавал, дал му половин долар. Проповедникът го погледнал учудено. Земеделецът казал: „Това е за устата ти. Ти никаква работа не работи, само си отваряше и затваряше устата. И аз приказвах, но на мене никой нищо не ми плати. А ти искаш да ти платят“.

Погрешно е, че ние учим другите на това, което сами не знаем. Проповядваме любовта, която не сме опитали. Учим за някакво знание, което не сме приложили. Не че човек не трябва да учи, но за да имаме едно истинско постижение в този път, по който вървим сега, трябва да приложим знанието, което имаме. Иначе всякога ще имаме отрицателен резултат. Вие можете да направите един опит, даже с вашите възлюбени деца, дъщери и синове. Разделете парите си и им ги дайте. Останете без пет пари и ще видите как те ще постъпят с вас. Вие мислите, че ще имате тяхното уважение

и почитание? Не, ще изгубите всякакво уважение и почитание. Вие мислите, че като се запознаете, ще имате уважение един към друг. Не, като се запознаете, ще изгубите уважението си. Сега всички се запознавате. Като се запознаваме, всеки най-първо изучава отрицателните черти на характера на другия. Някой отначало ви гледа отдалеч, че сте богат човек, че имате знания, и ви уважава. Но щом дойде близо и види слабите ви страни, казва: „Вятър го вее на сива кобила“. Питам: при тези разбирания, какво знание можете да дадете, с което светът може да се оправи? Тези мои думи вие ще ги разберете обезсърчително. Обезсърчително е, когато човек изучава окултната наука.

Казва се в окултните науки, че носът на човека трябва да бъде дълъг, за да е умен. Ухото му трябва да бъде добре построено и да не е малко. И веждите му трябва да бъдат такива или онакива. Така е донякъде, но това е относително. Обикновено тези, които са изучавали физиогномика, не са изучавали кога един нос например трябва да бъде дълъг, за да има своята стойност. Аз съм забелязал много носове, които са направени от желязо, други са направени от мед, трети от калай, много носове са направени от пръст, от глина, някои са направени от камфор, някои от захар, а малко носове има, които са направени от злато. Това е символично. Казват, че някой има дълъг нос. Но от желязо ли е? Железният нос може да се налага, медният нос ще те отрови, калаеният нос ще те калайдиса, а носът, направен от камфор, ще те излекува, когато имаш хрема. Камфорът действа лечебно. Сега, носът не може да бъде железен, но може да съдържа качествата на желязото, може да съдържа качествата на медта, качествата на оловото, на среброто, на златото или на много други елементи. Зависи какво е качеството на носа, какво е устройството на носа, каква е нервната система, какви са нервите, както и енергиите, които функционират. Защото носът е един орган и зависи каква енергия функционира в него. Каквото минава през ума ти, това ще мине и през носа ти. И каквото мине през носа ти, това ще мине и през ума ти. Например, ако ти помиришеш едно хубаво, благоуханно цвете, в ума ти ще дой-

де една светла мисъл. Ако пък помиришеш някое лошо цвете, в ума ти ще се създаде един неприятен образ и в мисълта си няма да имаш нищо светло.

Питам сега: спрели ли сте се вие в себе си да мислите кои са отличителните черти, с които се познавате? Ще ви кажа какво разбирам под отличителна черта. Аз наричам отличителна черта тази, която при всички условия не се изменя. Това е човекът. Вие трябва да имате една черта, която при каквито и условия да ви поставят, не се мени. Това е отличителната черта на човека. Това, което се мени, на него не разчитай. И то е хубаво, но е преходно. Някои казват: „Този живот е изменчив“. Аз гледам другояче. От научно гледище, това, което се мени, не е лошо. Защото в промените на нещата са условията. Ако на Земята, както и на Небето, нямаше никакви промени, ние щяхме да бъдем в ужасно положение. Благодарение, че всичко на Земята се мени, в промените на земния живот е щастието на хората. Във външната среда трябва да има промени, за да дойде щастието. Но самият човек трябва да има една черта, която не се променя, по която той да се познава. Понякога човек не може да се познае.

Ще приведа един анекдот. Скарали се двама души и се дали под съд. Единият казва за другия: „Господин съдия, той се осмели да ми каже: „Ти си магаре“. – „А ти какво му каза?“ – „Ти си магаре.“ Съдията пита другия: „А ти какво му каза?“. – „Ти си магаре.“ Съдията казал: „Тогава аз съм обиденият, защото и двамата казвате, че аз съм магаре“. Питам, такива разсъждения какво допринасят? Кой е магарето? Съдията слуша. Понякога съдиите са много невъзмутими. Аз не съм ги чувал, само са ми разказвали. Някоя от страните говори пред съдията много нецензурни думи, той слуша невъзмутимо и казва на секретаря: „Запишете това“. И секретарят записва точно каквото е казал човекът. Съдията седи невъзмутим.

Питам: колцина от вас, като ви кажат такива думи, няма да се възмутите? В този смисъл трябва да разглеждате живота: Бог ви е поставил в живота, за да ви изпита. Светът е училище. Бог ви изпитва търпението, милосърдието, по-

стоянството, верността, надеждата, знанието ви – изпитва всичко каквото сте усвоили. И така е устроен животът, че всякога има условия да ви изпитва какви сте. Там, където не подозираш, Той ще те опита какво мислиш.

Ти казваш: „Каква нужда има Господ да опитва работите?“. Аз правя следната аналогия. Когато ще минаваме по един мост, какво правим? Изследваме дали мостът е здрав. Господ иска да дойде. Ти Му казваш: „Господи, тури ме на работа“. Той иска първо да опита, като те тури на тази работа, дали ще я свършиш. И дълго време ще те опитва. И не само ще те опитва, но като види слабите ти страни, ще ги изправи. И тогава ще ти даде работа. И ако някой път не ти е дадено това, което искаш, то е защото много неща ти липсват.

Един мой познат ми каза следното: „Чуден човек съм. Има някои хора, като дойдат при мен, иде ми да им шибна една плесница. Има други, като дойдат, искам да ги прегърна и да ги разцелувам. Дойде някоя жена, искам да я ритна, като дойде друга жена, приятно ми е. Как обясняваш това нещо?“. Казвам му: „Тази, където искаш да я ритнеш, и тя иска да те ритне. А онази, която искаш да прегърнеш, и тя иска да те прегърне“. Той казва: „Но защо не ме прегърне?“.

Сега вие криво ще ме разберете и ще кажете: „За такива неща говори ли се?“. А аз ще ви попитам: за такива неща мисли ли се? Не само какво се говори е важно, но и мисълта е важна. Аз отивам по-далеч и казвам: не трябва да се мисли това, но щом се мисли, трябва да се говори, защото, щом се мисли, назад не може да се върне. Ти трябва да го кажеш, трябва да излезе от устата ти навън, за да се освободиш.

Ако искаш животът ти да е мирен, не трябва да допускаш каква и да е мисъл. Ако една добра мисъл я допуснеш, тя ще има добри последствия и ще се реализира. И ако допуснеш лошата мисъл, и тя ще се реализира. Такива са основните закони. За никого няма изключение. Ние съжаляваме, че сме казали една обидна дума. По-далеч трябва да отидем – трябва да съжаляваме и за това, което сме помислили, защото то е и почувствано, и ще се каже, и така ще се реализира.

От всинца ви се изисква съзнание, да бъдете господари на мисълта си, да няма нужда някой да ви наставлява, да ви казва: „Защо направи тази погрешка?“. Не трябва да се съдим. Христос казва: „Не съдете, за да не бъдете съдени“. Съдете се сами! Нека всеки съди себе си, оставете другите. Защото само онзи има право да съди, който не прави никакви погрешки. Никога не съди! Виждаш, че някой брат прави погрешки – ти го повикай и му кажи: „Аз искам да ти кажа следното. Едно време и аз живеех като теб, мислех и постъпвах като теб, но много пати главата ми. Ако и ти постъпваш така, и ти ще изпиташ същото. Внимавай само“. От пътя, по който е тръгнал този човек, ти не можеш да го върнеш назад. Ще му кажеш само: „Внимавай да не хлътнеш“. Той ще мине по своя път, и трябва да мине.

Мнозина имате неща, които не сте постигнали. Например някои от вас не пишат красиво, нали? Някои не пишете свързано, други не туряте запетаите намясто, мнозина изяждате букви, мнозина не поставяте глаголите, местоименията, прилагателните, съюзите, съществителните, там, където трябва. Има закон, който обуславя мисълта, говора, изобщо целия живот. Не може човек да говори каквото си иска. Той може да говори каквото си иска, но последствията ще бъдат съответни.

Възможно ли е да напише едно обидно писмо на обикновения човек, без той да се обиди? Ще ви дам една такава задача: напишете едно обидно писмо, без да се обиди онзи, който ще го чете и до когото се отнася. Не любовно писмо, но обидно писмо напишете. *0-бидно*. Какво означава това?

Вие казвате, че някой умрял. Какво значи умира? *У-мира* – значи отива в мира, в света. Защо именно, като се тури едно *у*, то ще покаже, че този човек е умрял? Всеки човек, който не мисли като нас, ние го считаме умрял за нас – той не ни е полезен. Умрял човек е онзи, който не може да ни бъде полезен. Злото куче е за предпочитане пред умрялото. Злото куче е за предпочитане пред умрелия лъв, който не показва никакъв живот.

Що е смъртта? Когато човек престане да мисли, да чувства и да постъпва правилно, той е мъртъв. Това е смъртта.

Нали някой път вие чувствате вашата слабост? Налегне ви някаква тъга, мрак, тъмнота, не искате да се молите. В човека има нещо, което не иска да се моли. Разгневи се, не иска да се моли. Той се гневи на Бога и не иска да се моли. И на светиите се гневи, и на баща си се гневи, и не иска да се моли. Кому се гневиш всъщност? Твоят сегашен баща едно време ти е бил син и ти си го възпитал така. Той сега е станал твой баща и каквото си го научил, когато ти е бил син, сега, като баща, ти предава твоето учение. Баща ти те налага – ще си кажеш: „И аз съм го налагал едно време така“. Или, ако те милва, ще кажеш: „И аз съм постъпвал спрямо него добре, затова той сега е разположен към мен“. В баща си ти ще видиш себе си. Когато някой човек постъпва добре с вас, това показва, че вие сте постъпвали добре с него; когато постъпва зле с вас, и вие сте постъпвали зле с него. Има изключения обаче. Но общото правило е такова.

Какво трябва да се прави? Постъпвай добре в сегашния момент, та в бъдеще да ти бъде добре. А когато някой сега постъпва с теб така или инак, кажи му: „Прави, каквото знаеш“. Ожени се някоя млада мома. Съгреши някъде и нейният възлюбен ѝ зашлеви две плесници, а тя му целуне ръката. Тя не си обръща гърба, за да му покаже, че не иска да го види вече, а му целува ръката. Как бихте постъпили вие в такъв случай? Колцина от вас биха имали такава доблест? Има ли някоя от вас, която да е целунала ръката на мъжа си, когато той ѝ залепи плесница? Има ли една сестра да е постъпила така? Има ли някой брат, чиято жена да му е зашлевила две плесници, а той да ѝ целуне ръката? Вие сте окултни ученици. Защо не сте направили това? Кои бяха съображенията ви?

Сега какво може да се направи? Аз съм за реалното. Не какво мога да направя за в бъдеще, но какво мога да направя сега, в сегашния момент. За мене петте лева, които могат да ми се дадат сега, струват повече, отколкото десетте хиляди лева, дадени в бъдеще. Сега, сега! Тази жена е разбрала закона. Като ѝ удари с дясната си ръка една плесница, мъжът ѝ казва: „Това е Божият закон, който трябва да се изпълнява“. Ти трябва да бъдеш човек намясто, съвестен, справедлив,

трябва да имаш отличен живот, милосърдие, да обичаш хубавото и красивото и трябва да водиш сметките си много добре. Да бъдеш човек намясто – това означава палецът на ръката. Да бъдеш съвестен – това е езикът на показалеца. Да бъдеш справедлив – това е езикът на средния пръст. Да обичаш красивото и хубавото, да си милосърден – това е безименният пръст. А да водиш сметките си добре – това е езикът на малкия пръст. С другата плесница мъжът предава същото нещо. По този начин той проповядва. Двете плесници – това е написаното писмо. По-хубаво писмо от тези две плесници не съм виждал.

Някой от вас може ли да целуне ръка на онзи, който му удари две плесници? Такъв няма нито един. Всеки някога е ударил две плесници на някого, но не са ви разбрали. Много съжалявам, че не са ви разбрали. Аз не засягам старите роли, които сте играли. Как сте играли, не ме интересува. За мен сегашното е важно. Аз се интересувам от новите роли, които ще играете. Можете да ми покажете вашите венци, как са ви посрещали. Хубаво, миналото е отлично. Може да сте играли някъде сполучливо, някъде несполучливо; положителното и отрицателното се допълват, но важна е онази роля, която сега трябва да играете. Ако ви се представи избор, каква роля бихте искали да играете в драмата на живота? Всякога трябва да изберете роля, която друг не е избрал. И тогава ще се намерите в трудно положение.

Едно време Господ искал да уреди света и затова изпратил един ангел да носи на хората Божиите благословения. Ангелът, като дошъл на Земята, видял една царска дъщеря, която била толкова красива, че той се зачудил как може да има такава красота тук. Той искал да знае кои са причините за това. Да станат на Небето съществата така красиви, той разбирал, но на Земята как може едно същество да стане толкова красиво? На Небето ангелът нямал изкушения. Той се загледал в красивата царска дъщеря и не забелязал как благословенията започнали да падат на Земята и хората ги разграбили. Той трябвало да раздаде тези благословения на способните, а сега, като нападали на Земята, кой каквото сварил, взел. Накрая дошъл един човек, който нищо не бил

взел. Той попитал: „Има ли и за мене едно от тия благословения?“. Ангелът отговорил, че само вярата е останала. Това благословение е за Небето, но всичко друго, което било за Земята, било вече разграбено. Понякога идват при мен и питат: „Няма ли нещо за нас?“. Казвам: само едно нещо е останало – вярата. Този ангел останал на Земята дълго време, за да изправи погрешката си. Ако вие сте изпратени да занесете Божиите благословения и се захласнете, всички благословения ще изпадат на Земята и хората ще ги разграбят. При това положение вие наполовина сте извършили работата си.

Трябва да разглеждате живота не от положението, в което сте сега. Защото какво сте сега, вие не знаете. И ако не се познавате, вие ще се намерите в трудното положение на онзи българин, когото поканили да отиде на баня. Понеже се опасявал, че като влезе между голи хора, ще се изгуби, вързал на ръката си една мартеница. Но като влязъл в банята, видял, че всички имат на ръката си по една мартеница, за да не се изгубят. Намерил се в чудо. Казал си тогава: „Това аз ли съм, или не съм аз?“. Кое е вярното?

Да имаш една черта, която никой друг няма – това е човекът. В себе си ще имаш една черта, която само ти ще носиш. Аз няма да ви кажа коя е тази черта. Тя не е любовта. Любовта е нещо общо. Не е и знанието. Знанието е общо. Не е и свободата. Не е и красотата. Кое е тогава? Ще ви оставя да мислите върху нея. Помислете. Това, което намислите, да не го мисли друг. Защото щом се съберат няколко души и мислят за едно и също нещо, то не е онова, което търсиш.

Сега към предмета. Онова, което е заложено у вас, него трябва да развиете. Какво можете да направите от себе си – това е важното в сегашния момент. Без разлика. Някои казват: „Аз съм на 40, 45, 50 години“. За мен обаче годините не важат. Дали сте на 5 години, на 20, 30, 60 или на 120 години, това не е важно за мен. Защо именно на 120 години хората умират вече? Щом ти си баща и твоят пръв син се ожени, ти вече си мъртъв. И хората сега умират преждевременно. Някоя 20-годишна дъщеря се оженва и тогава бащата и майка-

та умират. Сега всички искате да ожените дъщерите си. Но трябва да умрете. Или някой път вие искате да предадете своите добродетели на другите хора. И тогава пак ще умрете. Щом искаш другите хора да станат добри като теб, ти ще умреш. Ти можеш да живееш дотогава, докато хората около теб са лоши. Щом станат добри като теб, ти ще умреш. Че вие сте тук, понеже не се споразумявате. У вас ежби – колкото искате. Не че сте лоши, защото ако бяхте лоши..., но всинца сте много добри и от голяма добрина страдате. Вие сте станали по-добри, отколкото сте.

Ако доброто разрешаваше живота, тогава защо Бог допусна злото в света? Злото съществува, за да бъде Небето щастливо. Онези същества долу живеят, и в Небето съществата живеят – два живота има. Адът – това са корените на живота, а Раят – клоните му. И в ада не е така, както го разправят, това са малко пресилени работи. Лошото положение в ада е нещо индивидуално. Всеки, който е влязъл в ада, като не разбира смисъла на този живот, се измъчва. Той си създава едно мъчение, което не е по неговите сили. Това е друг въпрос. Злото е произлязло от поляризирането, от разединението на полюси. Когато човек се е разделил на положително и отрицателно, тогава се е явило злото в света. В света на любовта зло не може да съществува, понеже там няма това разединение. Но тъй като тук хората са разделени, то зло може да съществува – между господар и слуга, между мъж и жена и пр. И във вас съществува злото, понеже човек е поляризиран: лявата му страна е женска, а дясната – мъжка. Следователно злото е вътре в човека. И постоянно мъжът и жената в него се карат. Какви ли не караници има.

И при това, като не можете да се спогодите, да примирите вашите мисли, вие търсите някое друго същество отвън да внесе ред и порядък, но то ще внесе още по-голям безпорядък. Ако Адам беше почакал малко – още 8000 години – за създаването на Ева и ако в наше време се беше създала една жена за Адам, щеше да бъде по-добре. Но Адам побърза и Господ му създаде жена. И какво стана? Всички излязоха вън от Рая. Животът, който имаме сега, е резултат. Аз не

се интересувам от резултатите. Този резултат се дължи на една мисъл, която е съществувала някога. Нашият сегашен живот е резултат на една мисъл, а нашият бъдещ живот ще зависи от това, как ние разбираме сегашния момент.

Сега, каквото и да казваме, по-добре да оставим този въпрос, понеже е много дълбок. Който се е заел да разреши въпроса за злото, той става лош. Затова заемете се да разрешите въпроса за доброто, за да станете добри. Ако се заемете да решавате въпроса за злото, ще станете зли. Ако се заемете да решите въпроса за правдата, ще станете праведен. Ако се заемете да решите въпроса за любовта, ще дойде любовта във вас. Щом мислиш по въпроса от какво се е родила омразата, ще дойде омразата в теб. Започнеш ли да изучаваш истината, истината ще дойде в теб. Започнеш ли да изучаваш лъжата, лъжата ще дойде в теб. Сега новия метод го няма още.

Всички стари учения са стари методи. Това, което се е проповядвало на Изток, учението на йогите, то е старо учение, то е една наука, която е опитала всички свои методи, но има нещо, което още не е постигнала. Проповядват, че човек трябва да познава огъня, понеже огънят има влияние върху астралното тяло. Това е една стара теория. Кой не познава огъня? Всяка страст се дължи на огъня.

Щом имаш страст в себе си, настанала е зима и ти си наклал огъня си, и се печеш на него. Обичаш някого – зимно време е. Мразиш някого – лятно време е. През зимата ти влизаш там, където ти е топло. Ако лятно време стане топло вкъщи, ще излезеш навън.

Сега аз не искам да вземем това като противоречие. – „Ама Какво е казал Христос?“. Вие изучавали ли сте това, което Христос е казал? Изучавали ли сте Неговата дълбока мисъл? Това, което е писано в Библията, е много малко. В Евангелието имаме само една малка подкваса и вие често трябва да варите вашето мляко, да правите опити, да слагате от тази подкваса. Като сте чели Евангелието, намерили ли сте другите откъслеци, които не са писани? Има стихове тук, взети от някоя голяма беседа, която Христос е държал в продължение на 3-4 часа и от тази дълга беседа е взет и по-

местен само един малък пасаж. И вие можете ли да възпроизведете всичките пасажи на тази реч? Христос е обещал, Той е казал: „Аз ще ви изпратя Духа Си и като дойде, Той ще ви припомни всичко“. Значи Той ще възпроизведе всичко, каквото Христос е казал. И още други работи ще ви научи. Значи още работи ще ви дадат.

Онова, което Христос е казал, още не е приложено. Следователно то не е старо, а е старо това, което е приложено и няма резултат. Че християнството още не е приложено! Другите работи са приложени. В християнството са влезли разбиранията на старите езически школи и е станала цяла каша. Например въпросът *как трябва да се спаси човек* е едно старо учение. А мисълта на Христа седи в това, че спасението става, само когато човек обича Бога. Нищо повече! В любовта е спасението.

Всички пророци са говорили, че човек трябва да познава Бога, но те са разбирали въпроса буквално. Какво е да познаеш Бога? Казано е: „Това е живот вечен, да позная Тебе, Единаго Истиннаго Бога и Господа Исуса Христа, Когото си изпратил“. Любовта е път за познаване на Бога. Щом Го познаем, това е Живот вечен. Тогава ще имаме резултат. Тогава ще имаме Живот – онзи постоянен живот, който не се изменя. Като придобием Живота, това е едно удостоверение, че ние сме намерили истинския път на живота. В този път искам младите да си останат млади, старите да си останат стари, слугите да си останат слуги, господарите да си останат господари. Не е въпросът за външната форма на нещата. Даже трябва да познавате и всичките изкуства. Това всеки ден трябва да става. Всеки ден да бъдеш и дете, и възрастен, и стар, и господар, и слуга, и лекар, и професор, и прочее, какво ли не да бъдеш – и вечерта пак да си такъв, какъвто си бил в началото. Сутринта, като излезеш, ще станеш всичко.

Тогава къде е вашето познание? Ако аз бях жена и имах мъж, щях да вляза вътре в него и щях да го науча как да се обхожда с жените. Аз ще доведа близо една красива жена и ще му кажа: „Я целуни тази жена. Я я прегърни. Хубаво ще я целунеш, хубаво ще я милваш“. Ще го уча отвътре. И после

ще го опитам отвън. Ще изляза вън от него и ще му кажа: „Я покажи своята опитност“. И като започне да ми мънка и да ме лъже, тогава ще вляза вътре и ще го шибам с камшик, и ще го налагам. Като изляза от него, той ще каже: „Много страдах“. И тогава ще му кажа: „Не лъжи. Като дойде някоя жена, обичай я. Лошо не ѝ прави. Тя трябва да е благодарна от теб“. Вие сте чудни. Когато Господ доведе тази жена при Адам, той каза: „Моето детенце“ и я прегърна. Тази жена беше дъщеря на Адам. Но да не ви се види странна тази работа. Понеже тялото на Ева беше взето от реброто на Адам, той каза: „Тя е плът от плътта ми и кост от костта ми.“

Но той видя само външната дреха на Ева. Той се заблуди в това. Бог не взе Ева от ребрата на Адам. Той направи от ребрата на Адам само нейната дреха и тури друго в нея. А Адам каза: „Тя е като мен“. Не, той се излъга, като каза за Ева: „Тя е плът от плътта ми и кост от костта ми, и каквото аз правя, това и тя прави. Въпросът е разрешен“. Не, тя не направи това, което Адам направи. Бог не заповяда на Ева да не яде от Дървото. Бог каза това на Адам, а Адам каза на Ева: „Няма да ядеш от този плод. Аз ти казвам това“. И тя отиде при Дървото и каза: „Баща ми каза така“. После, като се върна, тя убеди Адам да яде. После му се присмя. Аз бих ви привел една приказка по това, но иска много време, сега се разсъмва вече. Ще оставя приказката за друг път.

Аз се радвам, че сега сте недоволни, понеже всички сте все светии, а няма кой да ви почита. Недоволни сте, че нямате поклонници. Радвам се, че нямате поклонници, понеже, ако дойдат поклонниците, ще влезете в изкушение. Светията е поставен на голямо изкушение. И светицата е поставена на голямо изкушение. Ако дойдат при светията поклоннички, млади момиче, той ще се изкуси. Също така, ако дойдат при светицата млади момци, и то не един, а няколко, и тя ще се изкуси. Разсъждавам по човешки.

Човек не може да избира. Ето къде ще бъде погрешката. Щом човек прави различие между един и друг, той вече е съгрешил. Един му харесва повече – това е погрешно. Щом помислиш, че един е по-добър, а друг – по-лош, ти си направил погрешка, ти си вече съблазнен, ти го държиш по-

дълбоко в себе си. Всички хора са еднакво добри, но всички не са проявени еднакво. Щом мислиш, че един е по-добър от друг, тогава ти едного ще възлюбиш, а другиго ще намразиш. И тогава ти си се отклонил. Нали Христос казва: „Любете враговете си“. Дойде някой грешен – ти и него трябва да обичаш. Как трябва да го обичаш? Ако е жаден, дай му една чаша вода. Ако е гладен, дай му едно парче хляб. Ако иска да чете, дай му една брошура. Ако няма обувки, дай му някои хубави. Ако няма шапка, дай му. Ако няма риза, дай му. Ако няма подслон, дай му такъв за една вечер. Но само за една вечер, няма защо да го осигуряваш за една година. Ще му кажеш, че му даваш само за една вечер. Като дойде на другия ден, пак ще му кажеш: за една вечер. А не да му кажеш: „И можеш да седиш цяла година“.

Никого не трябва да безпокоите постоянно. Някой постоянно седи в теб и хлопа; седи в ума ти като гостенин и не те оставя да работиш. Един цар, като отиде на гости в друга държава, ще седи три-четири дена и после пак ще се върне в своята държава. Научете се да бъдете свободни. И като пазите вашата свобода, пазете свободата и на другите хора. Вие сте братя и сестри помежду си и ако не пазите вашата свобода, и другите не могат да пазят свободата си. Никой не може да ви наложи свободата си.

Добре, кое остана неразбрано досега? От всичко казано, какво искате да знаете? („Приказката.“) Вашата работа знаете ли каква е сега? Отива един в дома на едного, чиято дъщеря го пита: „Ти женен ли си? Деца имаш ли? Момчета ли имаш, или момичета?“. Кой от какво се интересува? Момичето се интересува дали има момчета, а момъкът се интересува дали има момичета. Ако дойде някой при теб и те пита: „Ти женен ли си? Деца имаш ли?“, какво мисли той? И бащата, и майката, и дъщерята, и синът – всички мислят по един и същ начин. Само че бащата иска да намери някоя мома, да се освободи от сина си, затова пита: „Ти имаш ли дъщеря?“. А младата мома иска да мине за благодетелка и казва: „Хайде, вместо твоят син да те безпокои, нека го взема аз да го възпитавам, аз да го уча. Аз съм учителка, възпитателка“.

Та сега, каква роля искате да играете: на сина или на дъщерята, или на бащата и майката? Искате да се освободите ли, или искате да освобождавате? Като разсъждавате по този начин, вие ще се подмладите. Казано е от пророците: „Онези, които чакат Господа, тяхната сила ще се обнови“. По този начин като разсъждаваме, силата в нас ще ни обнови. Обновяване трябва. Не подмладяване, а обнова.

Всеки ден трябва да се внася по нещо ново. Но човек трябва да разреши този въпрос. Като дойдат гостите ви, как ги посрещате вие? – „Ти вярваш ли в Бога, в Господа Исуса Христа?“ И ако дойде някой странник, жената какво трябва да го пита? Тя ще го пита: „Женен ли си, или не?“. Ако пък мъжът го пита: „Ти женен ли си, имаш ли жена?“, какви ще бъдат впечатленията на този странник? Когато жената го пита, той ще я погледне и ще я сравни с жена си. А когато мъжът го пита дали е женен, той ще сравни себе си с него. Тогава домакинът казва: „Можеш ли да ме запознаеш с твоята жена?“. Той има право да иска това. – „Както ти се запозна с моята, така и аз желая да се запозная с твоята.“ Това е в реда на нещата. Ако аз съм пътник и се запозная със семейството, с жената на домакина, то и той има право да се запознае с жена ми. И странникът ще каже: „Следващия път ще пратя жена си“. Ако дойде жена като гостенка вкъщи, какво ще стане? Домакинята ще я пита: „Ти женена ли си?“. Като пита така, тя я сравнява със себе си. Какво трябва да направите, като дойде при вас един странник, какво трябва да го питате? Вие знаете сега.

На Земята вие сте в едно училище. Необходимо е правилно разбиране на Божиите пътища, защото ние всякога грешим, понеже не разбираме Божиите пътища. Всички хора, които могат да ни принесат добро или зло в живота, са необходими, защото и в злото, и в доброто можеш да се приближиш в Божия път, а можеш и да се отклониш от Божия път. И в злото, и в доброто можеш да се приближиш към Бога. Доброто, което те упътва към Бога, е добро. И злото, което те упътва към Бога, то е доброто зло. Но при едното и при другото ти ще имаш два различни резултата. Доброто ще те прати при Бога на любовта, а злото няма да

те прати при любовта. В това е различието. И злото ще те упъти към Бога, но ти няма да имаш това високо разбиране, каквото ще имаш при доброто. Злото ще ти стане подложка, върху която доброто ще може да се изгражда. („Сега, ако може, да ни разкажете приказката.“)

За приказката на Ева ще ви изпратя Адам да ви я разкаже. Следващия път ще доведа него, той да ви говори. За чуждата жена аз не мога да говоря. За чуждата дъщеря аз не мога да говоря. Ако втори път ме видите да идвам с някого, ще ви говоря за приказката. Ако не, ще чакате.

Коя е съществената мисъл на днешната лекция? Бъдете доволни от това, което ви е дадено. Но не доволни по такъв начин, че да не искате нищо повече, а доволството ви да бъде като основа да търсите нещо ново. Бъдете доволни, че върху онова, което ви е дадено, могат да се градят нови неща, и не съжалявайте за нищо в живота си. Човек, който съжалява, не разбира живота. Има защо да съжалявате, някой път можете да съжалявате, но това съжаление не е ваше. Друг някой съжалява – и вие с него заедно. Но онзи, който е разбрал живота, трябва да благодари за това, което е разбрал. Това е за учениците. А за света е друго. Това учение не е за света. В света хората ще скърбят, ще разправят своите скърби. Те са прави. Но онзи, който иска да намери правия път, той в себе си трябва да го намери, а не отвън. То е реалното. Ако се ползвам от онова, което аз опитвам и при доброто, и при злото, аз съм разбрал живота. Значи и от двете се ползвам.

Отче наш

25. лекция, 11 март 1936 г., София, Изгрев, 6 ч. 27 мин.

РАДИАЦИИ

Добрата молитва

Написахте ли вашите теми? Темата беше да напишете по едно обидно писмо някому, без той да се обиди. Вие криво тълкувате думата *обида*. Какво значи да обидиш? Обида значи нещо *да бъде* – „о-биде“. Англичанинът казва: „Be man“. Трябва ви знание. Трябва да се учите. Вашето знание представлява много набран материал, но който не е систематизиран, разхвърлян е; много работи знаете, но защо са ви, за какво да ги използвате – не знаете. В някои съвременни модерни къщи домакинята има какви ли не неща: разни шишенца, кутии, четки, както войникът си има нож, пушка, патрондаш, или както земеделецът си има рало. Това са прибори, инструменти за работа. Това, което знаете, трябва добре да го знаете, за да можете да го използвате.

Казвате за някого: „Той е добър човек“. А знаете ли какво е добро? Това е знание. А какво е престъпление? Това е един философски въпрос: да се разгледа, да се обясни в какво седи престъплението. Да кажем, че има една каса, в която е турено злато, известна сума. Ти имаш нужда от пари. Ако дойде слугата, отвори касата и ти даде пари без господаря, той прави нещо, което законът забранява. Ако и господарят е там, при касата, това е нормално, но ако го няма, това се счита за престъпление.

Какво означава тази каса? Ти представляваш една каса; искаш да говориш, но ако думите излизат от теб без позволение на господаря, ти вършиш престъпление, виновен си. Значи може да дойде някой, да ти отвори устата и да изкара нещо от теб, но господарят ще дойде и ще търси парите вътре в касата. Ти казваш: „Аз имам право да говоря“. Имаш право да говориш, но онзи, който ти е дал това право, не е казал така да разпиляваш думите. Всички тук се отличавате с голямо разточителство. Отваряте устата си и пръскате навсякъде. Сега например при този дъжд, който имаме, ти

си извадил пръскалката и пак поливаш. Разумно ли е това? Ако три-четири седмици е било сухо време и поливаш, тогава е намясто.

Вие искате да ви говоря и моето говорене да съвпада точно с това, което вие вършите. Всякога, когато една моя мисъл попадне на вашата мисъл, казвате: „Тъкмо това ми трябваше“. Моята мисъл да съвпадне с вашата или вашата мисъл да съвпадне с моята – това е нещо второстепенно. Вие се нагаждате към всеки човек какво да му говорите. Това не е правилно. Дойде един разбойник и казва на господаря: „Отвори касата или ще те убия“. Той от страх отвори касата, даде на разбойника и после казва: „Накараха ме“. Оправдателно ли е? Не е оправдателно. Ще кажете: „Какво трябва да направи тогава човек?“. Там е въпросът. Трябва ви нов начин за разсъждение. Трябва ви нов начин за разбиране. Всички нещастия сега в света показват, че у всички хора има едно вътрешно неразбиране. Ония закони, които Бог е положил в света, вие не сте ги научили.

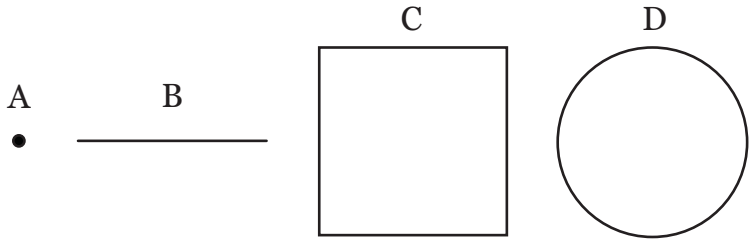

Ето, това е точката *A*. Ние ще направим тая точка да е видима. Имате линията *B*. Имате квадрата *C*. Имате окръжността *D*. Сложна работа е това. Някой път вие казвате, че човек трябва да има линия на поведение или линия на лицето. Какво означава *линия*? Това е светът на постъпките. Това е едноизмерният свят. Точката няма измерение. Когато човек борави с точката, като я задвижи, образува се линията – първото измерение, линията е елемент на едноизмерния свят. От друга страна, самата линия е елемент на квадрата, а квадратът е елемент на двуизмерния свят. Окръжността е елемент на триизмерния свят.

Добре, какви са свойствата на едноизмерния свят? Той се отличава със своята дължина. С какво се отличава двуизмерният свят? Със своята широчина. С какво се отличава триизмерният свят? Със своята дебелина, със своя обем. С какво се отличава четириизмерният свят? Със своята радиация – той радиира, изпуска лъчи от себе си, или – с разширението. Четириизмерният свят е светът на по-напредналите същества, които живеят в една рядка материя. Тия положения трябва да ги свържем. Вие тук боравите с едноизмерния, двуизмерния, триизмерния и четириизмерния свят. Това е четириизмерният свят. Ако някой мисли, че това е разбрана работа – не е. Това още е неразбрана работа.

Пишете думата *любов*. Любовта е много неразбрана работа. Всички говорят за нея, но тя е най-неразбраното нещо. Не че не знаеш, но нямаш никакво определение за любовта, понеже твоята любов се мени. Ти нямаш една мярка, с която да я измерваш. Любовта е нещо много неустойчиво. Тя е като светлината – блесне и изчезне. Като дойде, не можеш да я поканиш на гости. Не можеш да ѝ дадеш стол да седне. На стол не сяда, вода не пие, хляб не яде. Как ще се запознаеш с нея? Тя и не разговаря. Мине някой път и ако ти си невнимателен, бутне те на земята и си върви. Ти казваш: „Какво ме бутна?“. Тя мине втори път, вдигне те и си върви. Някой път те издига нагоре и си заминава и ти вече имаш различно разбиране за любовта, казваш: „И бута ме, и вдига ме любовта“. Любовта е, която кара хората да страдат. Не че тя иска да страдат, но като те постави в едно положение, което не разбираш, ти страдаш.

Сега въпросът не е за любовта. Въпросът е за тия светове, в които живеем. Едноизмерният свят има отношение към нашите постъпки, следователно всяка една постъпка е едноизмерна. Двуизмерният свят има отношение към нашите чувства, следователно чувствата ни са двуизмерни. Триизмерният свят има отношение към нашите мисли, нашите мисли са триизмерни. А разумността е четириизмерна. Там е радиирането, разширява се мисълта на човека. Там е това, за което казваме *безсмъртното*. Това е един свят, който не можем да определим. Той е свят на разширение. Едноизмерният свят не може да се разширява. За да се раз-

шири, той трябва да се измени, той трябва да стане двуизмерен. И двуизмерният, ако иска да се разшири, трябва да стане триизмерен. И триизмерният, ако иска да се разшири, трябва да стане четириизмерен.

Вие имате обикновени схващания. Били сте в някоя гостилница и мислите за това, че гостилничарят не е наготвил добре. Платили сте 25 лева за яденето и си казвате: „Не искам да ходя там да ям“. Когато ти говоря за тия измерения, в ума ти седи гостилничарят с неговите тенджери и това, че не е сготвил добре. Остави гостилничаря! Аз ти говоря за нещо Божествено, а ти мислиш за това, че жена ти не се е отнесла добре с теб. Отворила е касата, без да е позволено: или е сложила в нея нещо, което не е ценно, или е извадила нещо, което е ценно, и ти се сърдиш.

Някой се сърди, че са му казали обидна дума. Какво е обидна дума? Дума, за която плащат повече, без да има цена. Всички обидни думи са неща, които нямат стойност, а ги продават като скъпоценни камъни. За мен обидната дума е един обикновен камък, който пет пари не струва. А добрата, хубавата дума е един скъпоценен камък. Ценните работи към кой свят спадат? Те спадат вече към висшия свят.

Казвам: трябва да знаете как да боравите с точката, с линията, с плоскостта, с кръга, трябва да знаете и как да боравите с радиацията, лъчеизпускането. Всеки един от вас трябва да знае закона на лъчеизпускането. Като влезеш в света на лъчеизпускането, ти вече имаш нещо определено. Човек, който не се е научил да изпуска нещо, той нищо не знае още. Свободата седи в това да изпускаш. Но как да изпускаш? Всичко, което изпускаш от себе си, трябва да бъде ценно. Щом изпускаш неценни работи, ти си още в нисшите светове. Ще излъчваш и нагоре, и настрани – във всички посоки. И кой каквото намери, ще бъде винаги ценно. Тогава ти ще минеш за светия, за гений, за любимец на Бога. Писанието казва: „Чисти бъдете“. Но

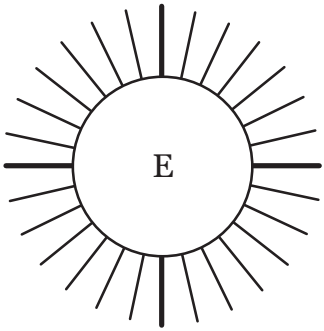

каква чистота? Някой взема своите сравнения от физическото поле: чисти стаи, чисти дрехи, чист въздух и пр. Това е само външна чистота, това не е още чистота. Чистите работи – това са ценните работи, които радиират от себе си. Всяко едно тяло, което радиира, е чисто. А радиират само живите същества. Това, което има живот в себе си, то изпуща радиации. Мъртвите неща нямат радиации, нямат лъчеизпускане. И следователно, всеки човек, за да бъде здрав, за да бъде весел, за да бъде силен на физическото поле, трябва да излъчва от себе си. Как? Това не е нещо физическо, на което мога да ви науча.

Сега, елементите: линията – какво означава, как ще я превърнеш? Аз съм написал на дъската цяло едно писмо. То съдържа всичко в себе си. Който се е научил, ще може да го чете и никога няма да направи погрешка. А който не се е научил, ще го тълкува по един или по друг начин. Обаче тълкуванията не трябва да са произволни.

На този закон (на това писмо) се основават всички окултни науки. Дали един човек постъпва добре, аз меря това с правите линии. Дали неговите чувства са благородни и добри, аз меря това с плоскостта. Дали неговите мисли са прави, аз меря това с кръга. И дали той е човек на Бога, аз меря това с радиациите.

Бъдете свети, казва Писанието. Какво нещо е святостта? То е лъчеизпускане. Ти трябва да се разширяваш, да излъчваш, та на всички хора, които са около теб, да им стане светло. Тъмнината, която е около тях, да се замести със светлина и те да започнат да виждат. Значи ти изпускаш нещо ценно. Това е лъчеизпускането.

Двадесет души са попаднали в някаква гора, изгубили са пътя и са смутени, и не могат да излязат от гората. Опасно положение е това. Най-после идва един човек, който знае пътя, и им казва: „Аз ще ви кажа откъде да излезете“. Показва им пътя и всички стават весели, няма вече смущение. Защо? Той радиира нещо от себе си – има знание.

Мнозина искате да имате знания. Преди няколко дена иде една млада сестра, от света. Тя била по-рано евангелистка, после станала православна. Евангелисти, протестанти, православни – според мен това е мода. Например облече се

някой с черни дрехи, после с бели дрехи, после със сини, с червени. Или си е облякъл някои модерни копринени дрехи. Това е мода. Но защо искаш копринени дрехи, или защо искаш вълнени дрехи, а не оценяваш памучните? Хората не обичат памучните дрехи, защото памукът много се увива. Трябва сега предметно учение. (Учителя изважда кърпата си и я усуква.) Памукът много се усуква. Ние не обичаме усукани работи. Но памукът си има и своята добра страна, той е добър проводник на топлината. Като дойде топлината, дава ѝ път, тя минава и си заминава. После и проветряването става много хубаво. Вълната, коприната – те са много аристократи. Вълната казва на топлината: „Като влезеш вътре, няма да излизаш навън“. И с коприната е същото. Вълната и коприната, като дойде топлината, ще питат първо господарката и тогава ще видят какво да направят. А пък памукът не пита господарката, пуска всичко без нейното позволение, и отвън навътре, и отвътре навън. Неговите разбирания са други. Следователно, ако един слуга, който не те ощетява, трябва да направиш дрехите си от вълна, а ако искаш добре да се проветряваш, трябва да ги направиш от памук. Както виждате, досега ние имахме копринени или вълнени дрехи, а сега турихме памука и той пуска навън и навътре. Но трябва да знаете при какви условия да турите памука на работа и при какви условия – вълната. Това са символи.

Вие казвате: „Ние трябва да знаем нещо за Христа“. Хубаво. Христос имаше постъпки. Ти не можеш да познаеш Христа, ако нямаш Неговата линия на поведение, Неговите постъпки. У Христа имаше чувство. Заради любовта Той прие да носи греховете на хората. Ти искаш да следваш Христа, но греховете на хората никак не искаш да ги носиш. После, у Христа имаше мисъл. Той мислеше как да намери път, по който да помогне на тия хора. А ти за хората не мислиш, от сутрин до вечер мислиш за себе си. Казваш: „Аз искам да се запозная с Христа“. Че как ще се запознаеш? Като ти дойде на гости Христос, ти най-първо ще Му приказваш за себе си, за децата си, за жена си, и ще Му кажеш: „Господи, малко съм беден. Не можеш ли да ми отпуснеш малко кредит?“. Имаш погрешка в схващането си.

Кредитът отдавна е отпуснат, но този кредит не е използван. Вие казвате: „Ние не сме добри хора“. Какво означава това? Всякога, когато казвате, че не сте добри хора, аз казвам, че кредитът, който ви е отпуснат от Невидимия свят, не е използван. Имате една нива, която не е работена – това е един кредит, който не е използван. Имате един ум, който не е обработен. Имате едно сърце, което не е обработено. Имате воля, която не е обработена. Понеже сте влезли в един живот на особени разбирания, като речете да работите, не работите както трябва. Ще вземете малко мотиката, отгоре-отгоре ще блъснете малко и ще кажете: „Другите да копаят“. Тая работа не става така. Ти сам ще изореш нивата си. Ти сам ще копаеш градината си. Върху твоя ум и сърце сам ще работиш. Ако оставиш други хора да влязат и да боравят с твоето сърце и ум, те може да работят, но ще работят, както те знаят, и после ще съжаляваш.

Ти в сърцето си пускай само Божествения Дух да дойде да ти помага. Ако разбираш. Начин на разбиране е това. А сега сърцето ви на кой ли наемател не е дадено? И неразположението, което имате, от какво зависи? Много наематели имате там. Пуснали сте вътре в четири-пететажното здание наематели – на първия етаж, на втория и пр., но те не плащат. И цял ден говорите за наемателите, че не са ви платили, че са безчестни. И постоянно се сърдите. Ти си умен човек – ще пускаш наематели, които плащат. Щом си пуснал наематели, които не ти плащат, това показва, че не си умен човек. Защо не ги познаваш? И щом наемателят ти е лош, това показва, че и ти не си добър човек. Щом някой говори нещо лошо за теб, показва, че не си от много умните хора.

Аз разсъждавам така: дойде в мен една лоша мисъл – тя е наемател от третия етаж; дойде едно лошо желание в сърцето ми – това е наемател от втория етаж; дойде една лоша постъпка – тя е наемател от първия етаж. Нареждат се. Тогава казвам: „Чакайте. Четвъртия етаж още не съм го дал“. В четвъртия етаж няма да стъпи нито един от наемателите от първия, втория и третия етаж. Намирам един отличен наемател и го пускам на четвъртия етаж, и той, като влезе вътре, се разправя с тях. Можете да си представите как се разправя.

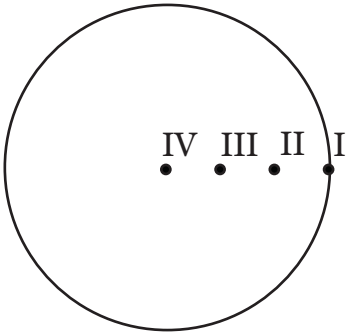

В този чертеж първият, вторият и третият етаж са тук, а четвъртият етаж е центърът. Като влязат лошите наематели, които не плащат, ние сгорещяваме този център и им става топло. Но не искат да излязат. Нагорещим ги още и първият, вторият и третият етаж казват, че не могат да търпят и излизат навън. И ще освободят етажите. Този в центъра, в четвъртия етаж, ще ги нагорещи. Следователно причинният свят е мястото, където се поправят всички погрешки. И когато аз говоря за любовта, подразбирам четвъртия етаж в човека. Там, където любовта влезе, нагорещява всичко и ония, които са недостойни, тя ги кара доброволно да си излязат навън, да оставят етажите свободни и да си вървят, дето искат. Какво разбрахте сега? Това е фигуративно казано.

Ще имате едно убеждение в себе си, което да не се разклаща. При всички външни условия, които могат да ви сполетят, вашето убеждение да не се измени. Понеже, ако се измени, то не е реално. Реалността е нещо, което не може да се измени. В света съществуват две реалности. В съвременната наука съществуват реалност и относителна реалност. Относителната реалност е сянка на реалността. Не че сянката не е нещо реално. Реално е, но тя винаги произтича от реалността. Реалността е, която създава относителната реалност.

Та, във всички вас има неща, които са относителни. Тия относителни неща произтичат от самата реалност. Мисълта си има своята относителна реалност. Чувството си има своята относителна реалност. Постъпките си имат своята относителна реалност. Има нещо съществено в постъпките и има нещо несъществено. Разликата е само в частичката „не“. Сянка е относителната реалност, но тая сянка можеш да я използваш. Лятно време можеш да седнеш да си починеш под сянката на едно дърво, но зимно време не можеш.

Питам, защо пиете вода? Казваш: „Жаден съм“. Но защо си жаден? Жаждата – това е закон за оправяне на света на чувствата. Гладът –- това е мярка за оправяне на постъпките. Дишането – това е закон, за да оправиш мисловия си свят, за да оправиш мислите си. Когато си жаден, от жаждата си ще съдиш дали тя е естествена, или неестествена. Ако е неестествена твоята жажда, значи имаш някое чувство, което е неестествено. Ако гладът ти е неестествен, значи има нещо, което е неестествено във физическия ти свят. Ако в дишането ти има нещо неестествено, ако не дишаш свободно, ако не ти е приятно дишането, значи има нещо, което препятства на твоите мисли. Това са диагнози. Всеки трябва да изучава тези отношения.

Вие нямате ясна представа за нещата. Мислите, че като отидете в онзи свят, ще се уредят работите. Как ще отидете в онзи свят? Много крива представа имате за него. Вие искате да отидете в онзи свят с физическото си тяло, да видите Христа отвън. Че Христос го има и тук. (Учителя показва двата портрета в салона.) И тук, и там не е нарисуван, както трябва. Христос не е такъв, какъвто хората Го знаят. И Той се е променил. Христос, като отиде при лошите хора, става грозен, като отиде при красивите хора, става красив. Като отиде при меките хора, става мек, като отиде при твърдите хора, става твърд. Навсякъде, каквито са хората, такъв става и Той. Може погрешно да разберете това. Не че Христос става такъв. Когато светлината дойде до вълка, у него ще се зароди желание да изяде агнето; когато светлината дойде до лъва, у него ще се зароди желание да тръгне нанякъде.

Вие сте като рентиерите, разглеждате живота от тяхната гледна точка. Всички желаете да няма нищо, което да ви безпокои, да ви е уреден животът. Това положение трябва да го оставите. Да бъде уреден животът на всекиго от вас не е мъчна работа, но трябва да знаеш как да постъпваш, трябва да имаш линия на поведение, трябва да имаш разширение на чувствата – да обичаш.

Да обичаш, това е закон на плоскостта; чувствата са в един свят, който е плосък. А мисълта е в света на сферата. Но това са думи най-непонятни. Виждаме, че тъй като

светът на мисълта е сферообразен, то и човешката глава е сферообразна; затова в умственият свят има най-малко съпротивления, там с много малки разноски можеш да свършиш една работа. Светът на чувствата е по-труден, а във физическия свят, при постъпките, се изисква много голямо знание, понеже материята тук е груба. Аз ви навеждам на тия мисли, на този начин на разсъждение, понеже всички противоречия произтичат от това.

Вие имате едно верую. В какво вярвате? Че Христос дойде на Земята да спаси човечеството. Как го спасява? Каква е вашата идея за спасението? Кога майката спасява едно дете? Когато го роди здраво и постоянно го храни, възпитава го и така го въвежда и запазва в живота. Но ако майката го роди мъртво или го роди живо, но не го отхрани и възпита добре?! Тая майка се е наела да го роди, но не се е научила да го въведе и съхрани в живота. Сегашните майки не знаят как да възпитават децата си. Щом станат на шест-седем години, те ги изпращат на училище. Ако остане на майката и на бащата да им дадат възпитание, то децата ще останат невежи. Птиците защо не прогресират? Понеже малкото знание, което имат, го унаследяват. А хората придобиват ново знание.

Човек, когато не знае как да живее, остарява. И аз мога да ви обясня това. Когато лицето на човека се набръчква и погрознява, то си има своите причини. Ако вземете дълъг конец и го обтегнете от едната и от другата страна, какво ще стане? Мислите ли, че той ще остане прав? Не. Той ще бъде винаги малко огънат. Ако турите на този конец в средата една малка топка, ще имате малко огъване. Какво показва това? Този конец казва, че по законите, по които ние живеем, трябва да повикаме и други светове на помощ. Щом конецът се огъне, той вика на помощ умствения свят. Ако искаш той да седи в плоскостта, викаш на помощ правата линия, чувствата, любовта викаш. Но една любов, която е права линия, една любов, която е плоска, една любов, която е кръгообразна – там още са наемателите, и те не плащат. До третия етаж е така.

В четвъртия етаж е причинният свят – Разумното, Божественото. Не онова, Абсолютното Божествено, но това е

светът, който ражда нещата. Аз говоря за четвъртия етаж – причинния свят. Той е вече атмосферата на Любовта. Той е, който урежда нещата. Докато не дойдете до четвъртия свят, до разумното, не могат да се уредят работите. Науката отива към него.

Разумният свят взема предвид всички положения на живота. Ти ще започнеш от точката, ще минеш през линията, плоскостта, кръга и ще дойдеш до радиирането, до лъчеизпускането. Ще направиш една маневра в себе си. Например: ти си беден човек и искаш да си оправиш работите. Няма да седнеш да мислиш за своята сиромашия, но ще направиш следното: ще си мислиш, че си богат човек, че имаш говеда, овце, камили, къщи по целия свят, златото просто така тече в касата ти. Ще започнеш да мислиш, че от теб излиза злато като от извор и навсякъде даваш, пускаш, пускаш, и си държиш една статистика, че днес си помогнал на 100 души, утре на 200 души, на 300 души, на няколко милиона – помагаш на целия свят.

Ще кажеш: „Това е въображение“. Това, което мислиш, то ще стане. Знаете ли какво нещо е силата на човешката мисъл? Няма нещо, което човек да е помислил и да не е станало. И няма човек, който да е помислил нещо, и да не е станало. Това е реалното. Ти искаш да станеш учен – то е вече станало, някой на твое място отдавна е станал учен. Ти искаш да напишеш една книга – някой отдавна е написал тая книга. И ти можеш да я напишеш. Или искаш да биеш някого – някой вече го е набил. Ти искаш да откраднеш – някой вече е откраднал. Ти искаш да бъдеш красив – някой вече е красив. Искаш да бъдеш силен – някой е вече силен. Ти искаш да хвъркаш – някой вече хвърка. Аз не мога, но патицата хвърчи.

Аз искам да пробия Земята – че слънчевите лъчи отдавна са я пробили. Има същества, които отдавна са пробили Земята, има цели тунели, направени от тях. Обаче за нас Земята ще бъде реално пробита, когато ние я пробием. Нашия мозък трябва да го пробием, в мозъка трябва да направим много тунели. Мозъкът представлява нашата Земя и той трябва да се организира. Не че ние ще го организираме. Но има известна работа, която ни е дадена да свършим. Бог ще

ти даде храна, светлина, но ти сам ще отвориш очите си и ще възприемеш светлината. Ти ще учиш сам.

Като възприемаш светлината, няма да възприемаш колкото си искаш. Господ първо ви учи да не сте разточителни. Турил ви е малки прозорци, не ви е турил големи прозорци. Вие искате къщи с по 4-5 прозореца. Мерили ли сте колко са големи вашите прозорци? Дълги са до три и половина сантиметра и около един-два сантиметра са широки. Това са вашите прозорци и през тях влиза толкова светлина, че осветлява всичко и всичко виждаш. И слушалките ти са едни малки дупчици – Господ иска и малко да слушаш. Малко да слушаш и много да разбираш. Той не прави големи дупки, да влезе много, а малко да влезе, обаче каквото влезе, да го разбереш. Ти може да имаш желание много да влезе и много да разбереш. Не – малко, но разбрано. Многото вътре само ще те безпокои. Малко знание ти трябва, но разбрано. Малко движение в ухото ти вътре, но разбрано движение. Понякога, каквото и да каже някой, вие, без да проверите, казвате: „Така и така казва той“. Оставете този метод.

Ръката ти е плоска. Защо? Защото тя е носителка на чувствата. Можеш да си поставиш ръцете така. (Учителя поставя двете ръце една срещу друга, дланите една срещу друга, допрени.) Или някой път ги поставяте така. (Учителя поставя ръцете една върху друга, с гръбната страна навън, лявата ръка върху дясната, ръцете са сложени върху гърдите.) Някои сестри дойдат, слагат си двете ръце на корема и се поклонят, и после подават ръка, за да целунат моята. Вие с това искате да кажете: „Ще внимаваш за моето благоутробие. Да бъдеш внимателен за всички мои нужди, за това, което ми трябва на физическия свят. Да не ме урониш нещо. Тук, във физическия свят, всичко да имам, че тогава приятелство“. Щом не е уредена работата на физическото поле, човекът не признава другото. Или някой път дойде някой, седне на стола, прехвърли краката си един върху друг и говори. Аз вече го зная. Щом си прехвърли краката, то е написано вече. Или някой седи и се почесва отзад по главата с едната и с другата ръка. Това са движения, които говорят. В човека са прекръстосани тия светове, образуват се прави линии или квадрати, или кръгове, или радииращи линии.

Щом дойде един човек, той веднага трябва да си даде акредитивните писма. Всеки гостенин, който дойде у вас, е един посланик. Нека си представи акредитивните писма. Някой ще ми разправя, че е благороден. Нека да си държи думите за себе си. Ще извади своите акредитивни писма от стомаха си, тези от сърцето си и тези от ума си. А четвъртото акредитивно писмо аз вече го имам. Съобщението от четвъртия свят е дошло при мен, преди той да е дошъл. И те ми пишат така: „Наскоро ще дойде един наш посланик. Бъдете внимателни с него. Той е човек много непостоянен, обича да пооткрадва, да послъгва, да кръшка. И гледайте да го повъзпитате малко нещо“. Дойде друг. И за него ми казват отгоре: „Иде един наш посланик. Отличен човек е той. Можете да имате пълно доверие в него“. Като дойде този, първият, шмекерът, казва: „Аз съм пратен от еди-къде си“. Казвам му: „Дай си писмата“. Той казва: „Нямам писма!“.

Понякога сте неразположени духом, нещо сте недоволни от света, не искате да живеете, казвате, че Господ е направил света така и така, казвате, че всички хора са лоши. Не само вие, но и всички хора имат понякога това неразположение – някои повече, някои по-малко. Мислите ли, че когато сте недоволен от Бога, у вас няма някой пътник, някой чужд посланик от Невидимия свят? За какво има човек да се сърди на Бога, я ми кажете? Че си нямал пари. Че кой е виновен за това? Колко пари ти трябват? Или че не си бил здрав. Кой е виновен за това? Ти казваш: „Ами, окръжаващата среда е такава“. Всички тия факти ги приемам така, както са, но кой е виновен за това?

Наскоро четох един разказ. Един млад граф в Европа се запознал с една госпожица от богато семейство. Едновременно се запознал той с 40 такива госпожици. И всичките ги залъгвал, четиридесеттях. И на всичките пишел писма, че е готов за всяка от тях да се ожени. И всичките тия четиридесет кандидатки усетили как той ги лъже. Събрали се те и всяка носела писмата му. И решили: една му дава рандеву в един парк и всички отиват там, и го ограждат, и му дават един хубав поздрав със своите омбрели. Кой е виновен сега? Той не е виновен, че се е запознал с четиридесет моми.

Къде му е вината? Събират се госпожиците и колективно го бият. Хубаво, какво ще придобият те, като го набият? Че кой не обича кокошките? Всяка от тия моми е една кокошка. На графа му трябваха 40 кокошки, понеже бил закъсал и му трябвали пари, за да учи. От тая любов изтегли една сумица, от другата изтегли и т.н. Това са 40 банки, от които той тегли кредит. Къде е сега неестественото? Не е въпросът, че постъпката е лоша, но трябва да се определи в какво отношение е лоша. Отварянето на касата е естествено, само когато господарят каже да се отвори и тя се отвори в негово присъствие. И аз така говоря: когато Господарят е тук, аз отварям своята каса – своя ум и своето сърце. А когато Го няма Господарят, някой ме пита: „Защо мълчиш? Кажи ми една дума“. Мълча. – „Какво мълчиш?“. Мълча. Казва: „Диване е той“. Питам: аз ли съм умният, или той е умният?

Въпросът не е за мен. Аз искам вие да бъдете умни. Всички трябва да бъдете умни, понеже, ако не сте, работата няма да върви. Това е всичко. В една кола всяко колело трябва да се движи добре, и четирите колела трябва да се движат добре. И осите трябва да са добре намазани. И всяко нещо трябва да си е на мястото и добре да изпълнява работата си. Ако едно колело се движи хубаво, а другото не се движи хубаво, какво ще стане? Вие сте колелата на Божествената каруца.

Какво значи *колело*? Кръгът – това е измерението на мисловия свят. В мисловия свят вие сте служители на Бога. В мисловия свят вие сте колела на Бога. Граници има между световете. В света на чувствата, който е плосък, вие сте седалище, на което хората седят. Като определям границите на нивата, подразбирам едноизмерния свят. Едноизмерният свят представлява граница на чувствения свят. А чувственият свят е граница на умствения свят. А умственият свят е граница на причинния свят. И ако границите са правилно определени, то отношенията на същества, които живеят в тези светове, са правилни. Следователно границите на вашия физически свят, границите на вашия сърдечен свят, на вашия умствен свят – всички тия граници трябва да са правилни. Вашият причинен свят – той е уреден. Всички тия граници трябва да са правилни.

От онова, което сте чели, което са ви разказвали, например за поведението на Христос, какво разбирате? Някои са ми разказвали, че са виждали Христа. Виждали са сянката на Христа. Относителния Христос са виждали. Има един реален Христос, има и един относителен Христос. Какво ли не са ми разправяли за Христа. Някъде са Го виждали, облечен с шопска дреха, с шопски потури. Това не е Христос. Някъде са Го виждали с класическа дреха, дълга римска тога. И това не е Христос. Художниците как Го рисуват? Този портрет тук правилно ли е нарисуван? (Учителя показва портретите в салона.) Това там е човек, но вие сте свикнали с този образ и казвате: „Каква хубава мантия има, какво хубаво изражение има!“. Мислите ли, че този прилича на реалния Христос? Сянка е това. Всички казват, че е отлична картина. Това е сянка на нещата. Казваш: „Сърцето ми е топло. Сърцето ми гори“. Това е сянка. Какво разбираш под горене? Радиира твоето сърце.

Какво е *огън, агни*? Какво е Агни йога? Една стара наука, наука за огъня. Според нея огънят всичко разрешава. Не, огънят не разрешава всичко. На този, обикновения огън ти можеш да си изгориш ръката, можеш да се опърлиш, той може да ти причини голяма беля. Но зад огъня има нещо друго. Това е цяла философия. Огънят е само една проекция, едно отражение на закона на Любовта.

Ако вие усилите топлината на вашите чувства, ще причините едно нервно разстройство на вашия мозък. Така много хора заболяват. Аз виждам и правя своите изследвания. Щом се повиши температурата на мозъка, може и с една стотна част от градуса, това се отразява върху човека. Каква е нормалната температура? („Тридесет и шест и половина градуса.“) Ако тази топлина в мозъка се повиши само с една десета от градуса, или стане 37 градуса, тя вече не е нормална. Природата никак не търпи отклонения. При всяко повишение или понижение на температурата винаги се изменя цялото състояние на човека. Когато се повиши температурата, вие се усещате крайно неразположен в чувствата си. Понякога вие не обичате някого, хладен сте – намалила се е температурата ви. Някой път с всички искате

да станете приятели и близки, искате всички да прегърнете – повишена е температурата ви.

Искате да прегърнете всеки, когото видите – това е анормално състояние. Това не е нито будизъм, нито християнство. Младите са експанзивни, а старите – философи. Нито младият е в естествено състояние, нито старият. Вие казвате: „Какво трябва да се прави тогава?“. Там е въпросът. Трябва да се дойде до разумния живот. Трябва да знае човек как да постъпва. Бог изисква всички Негови деца да бъдат разумни, да разбират и физическия, и духовния свят. Духовния свят аз го наричам свят на чувствата. А умственият свят е свят на мисълта. Бог изисква всички вие да бъдете разумни. Разумни в постъпките си, разумни в чувствата си, в мислите си, понеже това са елементи, които за самия теб са полезни. Аз говоря за една разумност, която е вътре във вас. Аз говоря за една разумност, на която аз да се радвам, независимо какво говорят хората. Аз да съзнавам, че изпълнявам Волята Божия, и това да ме радва. Какво говорят хората, това не е меродавно. Ако хората са добре разположени, то е добро, но и ако са добре или зле разположени, това е относително. Важно е онова разположение, когато аз съзнавам, че върша Волята Божия – това е меродавно. Това съзнание е меродавно. Не искам хората да го знаят. И това съзнание ще ви даде вътрешна сила. Аз желая да имате съзнание, че вършите Волята Божия и да сте доволни, и никак да не съжалявате, че сте направили нещо. Да не говорите: „Аз не трябваше да направя това добро“. Че Бог е дал всички блага на света! Той какво трябва да каже тогава?

Бог, като погледне човека, вижда, че той ще се намери в трудно положение, и му казва: „Не върши това, ще пострадаш“. Човекът не слуша и пострадва. Защо страдаш? Защото не вършиш доброто. Защо страдаш? Защото не мислиш доброто. Защо страдаш? Защото не постъпваш добре. Ти казваш: „Аз постъпвам добре“. Не както хората искат, но да постъпваш така, както Бог постъпва спрямо теб. За мен е меродавно това: аз да постъпвам така, както Бог постъпва спрямо мен. Това е образец. И да чувствам така, както Бог чувства, не в голяма степен, но в малка. Да мисля, да чувствам и да постъпвам така, както Бог мисли, чувства и

постъпва – щом постигна това, тогава всичко мога да постигна в света.

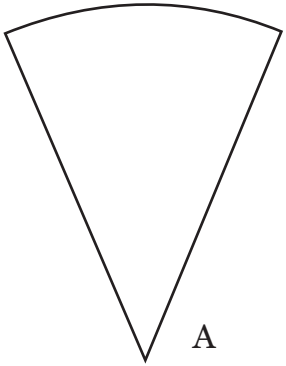

Какво искате да постигнете например? Искате да бъдете красиви. Отлично нещо е красотата. Ще работите с линиите. За да бъде лицето ви красиво, трябва линиите на едноизмерния свят да са намясто, плоскостите на двуизмерния свят да са намясто, и сферите, разширението на умствения свят да са намястото си. Три вида линии има. Да кажем, че тук имате точката А. Това означава умствения свят. Имате вече резултатите на разумния свят. Радиирането произтича от един елемент на разумния свят. Радиуси, радиални линии, които излизат от един общ център, има само в разумния свят. Това е светът, който разрешава всички мъчнотии.

Някой път нещата могат да се вливат към един общ център, това е едно нещо. А ако свободно излизат от един център, както е в причинния свят – това е друго нещо, то е израз на чисто Божествения свят. И човек, който е влязъл в причинния свят, той е вече щастлив. Той оценява постъпките на всички хора и им дава много добра оценка. Той не влиза в стълкновение с никого. И където влезе, става приятел с всеки човек и му показва как да се справи с мъчнотиите си.

Някой идва при мен и ми казва: „Учителю, кажи на едикого си...“. Казвам му: „Ти си дошъл, на теб ще кажа найнапред“. Казва: „Той така и така ми каза“. – „От теб започвам. Ти искаш ли да бъдеш като него?“ – „Не.“ След малко другият идва при мен. И той казва: „Така и така“. И с него започвам така: „Ти искаш ли да бъдеш като него?“. И всеки иска да ме вземе на страната си, да разбера, че той е прав. А пък аз виждам, че не са прави.

Идват ясновидци при мен, искат да ми кажат, че много знаят. Много малко знаят ясновидците. Под ясновидство разбирам да виждаш нещата в дадения случай така, както

се проектират в Божествения свят. Да виждаш дали този образ е прав, или не. В България, при моите изследвания, само един ясновидец видях, и то жена. Пипнах на едно място главата ѝ, в един Божествен център. У другите не видях този Божествен център събуден. Само у тази млада мома видях ясновидство, и то на едно място е развит центърът. Казах ѝ: „Ако цялата ти глава беше такава, ти щеше да бъдеш гениална глава“. И аз, като пипнах това място, от него излезе светлина, и то мека и приятна. Тая светлина показваше развита справедливост и едно Божествено разбиране на нещата.

Нали имате звънци? Преди няколко вечери бях на гости у един наш приятел. Според стария ред, за да вземем автомобил, трябваше да отидем на пазара, и щеше да мине половин час. Домакинът обаче бутна едно копче, поиска номер и поръча автомобил. Каза адреса си и след 5-10 минути дойде автомобилът. В Божествения свят е така – веднага идва. Но ако не знаеш как да бутнеш, не стават работите. И трябва да помните добре номера, числата.

Какво разбрахте сега? Преля ли водата? Ако е преляла, не е добре. Ако водата прелива, значи в тръбата има нещо, задръстена е. Водата радиира. Тя трябва да влезе в своето място. Казвам: вашата канализация е доста остаряла, тръбите са доста стари и са подпушени с пясък. Мои изследвания са това. Понеже има нови тръби, изпратени от управлението на Невидимия свят, ще ги вземете и ще поставите нова канализация, нищо повече. А старите, като ги извадите, можете да ги употребите за друго. Но непременно да си уредите канализацията! После ще дойде една комисия и ако намери, че не сте направили новите канализации, няма да получите нужната бележка. То е като един изпит. Когато учителят изпитва ученика и той не си знае урока, учителят му туря само един кол, единица. А аз не желая да ви поставят единица.

Ще използвам дванадесетобалната система. Да ви поставят по 12 – 1 и 2.

Отче наш

26. лекция, 18 март 1936 г., София, Изгрев, 6 ч. 30 мин.

ТРИТЕ УСТОЯ

Добрата молитва

Кои бяха основните положения на миналата лекция? („Причинният свят е атмосферата, в която любовта живее.“) Тия работи разбрахте ли ги? Можете ли да ги приложите? Да не станете като онзи свещеник в старо време, който ходил на една задушница и като му донесли цяла камара хляб, отишъл зад нея и казал: „Виждате ли ме?“. – „Виждаме ви само калимявката.“ – „Идущата година никак да не ме виждате.“ Та, да се увеличи вашето разбиране, а вашата калимавка да се изгуби. Аз взимам добрата страна на примера. Когато има малко хляб, калимавката се вижда; колкото повече се вижда, толкова по-голяма е беднотията.

Има една опасност от повърхностно разбиране на нещата. Понякога мислим, че като вярваме в Бога, това е достатъчно. Казваме: „В Бога вярвам аз“. Има неща, които трябва да се приложат. Само с виждане нищо не можеш да разбереш от тях. Например водата, ако не я приемеш, не можеш да утолиш жаждата си с нищо. Можеш да кажеш, че жаждата и без вода може да се утоли. Водата е, която може да утоли твоята жажда. Но пиенето на много вода има една противоположност. Препиване има, и преяждане има. Мярка трябва. Каква е мярката да знае човек колко да пие? Има мярка. Природата си има мярка.

Та онова, което знаете, то е хубаво при условията, при които живеете. Но понеже животът не е нещо установено, то и хората не са установени, те са като чергари. В градовете са направени къщи, но хората са подвижни, днес са на едно място, утре са на друго място. Така е било и с млекопитаещите. Те на едно място не могат да стоят, 10, 20, 100 хиляди животни на едно място не могат да стоят, ще отъпчат мястото. Постоянно трябва да се движат от едно място на друго. И човек в своето развитие прилича на чергарско животно. И ако не се движи, ако живее на едно място, то мяс-

тото се отъпква и става нездравословно за неговото развитие. Това може да ви се вижда малко непонятно. Ще кажат някои: „Как да го разберем?“. Има един начин за разбиране – ще попитате гладния: „Как мога да зная, че съм наситен вече?“.

Имаме няколко вида мерки. Сега ние започваме от простите мерки и отиваме към сложните. Не трябва да имате само едно просто любопитство. Може да слушате една лекция или една песен, но въпросът не е само в изпяването на песента или в изслушването на лекцията. Имате едно шише. Как ще проверите дали то е пълно? Ако го отпушиш и го обърнеш, и нищо не излиза, то е празно. И как след това ще познаеш, че се е напълнило? Като започне да прелива, то е пълно. За всеки човек е определено какво количество храна може да приеме. Стомахът идва до едно състояние, че нито една хапка повече не можеш да туриш. Има някои хора, които престъпват този закон. Този закон е верен не само по отношение на физическия свят, той е верен и по отношение на чувствата на човека, по отношение на чувствения свят. Ако ти в сърцето си поставиш едно желание повече, отколкото то може да носи, ти ще създадеш едно противоречие. И ако поставиш в ума си една мисъл повече, отколкото умът ти може да носи, ти веднага ще се намериш в същото противоречие. И ако поставиш повече в стомаха си, той ще се намери в особено състояние.

Някой път хората се занимават с установения живот, както го наричат. Няма установен живот. Например старият и младият имат различен живот. Младият не остава в младостта си, постоянно се изменя, расте. Изменя се начинът на неговото движение, изменя се начинът на неговото чувстване, изменя се начинът на неговото мислене. В детството си той мисли едно, в зряла възраст мисли друго, а на старини – пак друго. Изменя се положението му.

Кое е онова, което състарява човека? Аз твърдя, че човешкото е причина за състаряването на човека. А причина за подмладяването е Божественото. Ако искаш да станеш млад, стани Божествен. Ако искаш да станеш стар, остани човек, продължи да носиш човешкото в себе си. Или дру-

гояче казано, другата мярка е: ако искаш да осиромашееш, харчи повече, отколкото придобиваш; ако искаш да забогатееш, харчи по-малко, отколкото придобиваш. Щом харчиш повече, ще остареешь.

Казваш: „Ще взема отнякъде пари назаем“. Още повече ще закъсаш. Щом вземеш пари на заем, ти си остарял вече, работата е свършена. Щом взимаш пари назаем, ти ще се научиш на доста големи хитрини. Тогава онзи, който дава пари в заем, и онзи, който взема парите, ще започнат да се надхитрят. И хората, които взимат пари назаем, са придобили толкова голяма честност, че трябва трима души гаранти да подпишат една полица, та да дадат на човека пари. Каква честност! В нашия век ние сме станали толкова културни, че трима души трябва да препоръчат някого, за да се докаже, че е честен. И ако няма трима души да те препоръчат, не можеш да получиш пари. Но тези трима души, които ти стават гаранти, че си честен, често ги хващат да платят това, което ти си взел назаем.

Е, добре, какво подразбират тогава хората под думата честност? Честността – това е най-високото състояние на човешкия живот. В човека, като човек, по-благородно чувство от честността няма. Най-възвишеното нещо в човешкия живот е честността, да бъде човек честен. За онзи обаче, който разбира речта, както аз представих горе работата, тук има една малка ирония. Щом трима гаранти са необходими за тебе, ти всъщност минаваш за човек, който не е честен. Отиваш при едного, който иска гаранти, и му искаш 100 лева назаем. Ако е сигурен сто на сто, че ще му ги върнеш, ще ти даде. Но като те погледне, той не иска да ти даде, защото не те счита за честен, и ти казва: „Нямам“. Той не иска да ти каже: „Няма да ги върнеш“ и е принуден да те излъже, като каже, че няма.

Ако стане земетресение и се съборят къщите, вие започвате да мислите за какви ли грехове хората страдат. Хубаво, да кажем, че се качвате на един влак, който се кара от един инженер-машинист, но той се е понапил малко, невнимателен е и не кара с тая бързина, която е определена и която релсите могат да издържат. Той пусне влака тъй свободно,

че машината изскочи от релсите и пътниците пострадат. Кой е причината? Машинистът. Може причина да са онези, които са построили пътя. Две причини може да има. Ти искаш да се качиш на един влак: как ще познаеш дали машинистът кара добре и дали пътят е добър? Малко е сложна работата. Животното познава.

Един слон, още като си тури крака на един мост, ще познае дали той е здрав, или не. Там, където слонът не минава, не минавай и ти, отдръпни се. Щом слонът минава, мостът е здрав. Как ще обясните това? Има си причини физиологически, има причини чувствени, а има и причини от мисловния свят, с които слонът в дадения случай си служи.

Та казвам, и вие можете да знаете, като се качвате на влака. Някой отива на гарата, но казва: „Днес няма да пътувам. Не съм разположен“. И се връща у дома. Казват му: „Защо си толкова суеверен?“. После вестниците пишат, че този влак излязъл от релсите. Значи у човека има едно чувство, което определя дали влакът ще излезе от релсите, или не. Например поставете в един кошер една изкуствено направена пита и пчелите, като влязат, веднага познават, че питите не са направени както трябва и започват да ги изтъняват. Как познават? Те нямат инструменти. Ако е някой инженер, той ще извади известни уреди, за да види дебелината каква е, а пък тая пчела няма никакъв уред, но веднага познава и поправя своите килийки.

После, вземете патицата, която не минава за толкова интелигентна. Когато някой човек не е умен, казват, че има пачи ум. Но и патките са доста умни. Една патка, като ѝ дадете царевица, глътне я веднага, а ако ѝ дадете кафе или боб, още като бутне зърното с човката, хвърля го, не го взема. Откъде знае? От човката си. Едното взема, а другото не взема. После, патката има съобразителност. Не за малките патици, а за големите, за гъските говоря. Една патка води десетина патета. Като минават патенцата, от реката наблизо излиза един голям плъх и хваща едното пате. Тогава един паток хваща плъха за гърба и го носи. Плъхът държи патето в устата си, а пък патокът носи в устата си плъха и отива към реката. И като дойде при реката, патокът натиска

плъха във водата. Плъхът пуска патето, но патокът не пуска плъха, пъха го във водата и го вади, пъха го и го вади, и така няколко пъти. Плъхът се обезсили съвършено и патокът го пуска, изхвърля го навън. Доста съобразителен е патокът, и практичен. Той знае, че трябва да потопи плъха вътре във водата и да го държи там по една-две минути.

Понякога вие казвате: „Откъде да зная това и това?“. Ако един паток знае как да постъпи, ако един слон знае как да постъпи, то чудно е, че хора религиозни, които много знаят, не знаят как да постъпват. Когато човек не знае и когато у него личните чувства са много развити, той, за да не покаже, че е слаборазвит, ще каже, че много знае. То е човешкото. Тогава личните чувства се проявяват. Или като каже, че е много набожен, то пак личните чувства се проявяват. Човек се показва или че много знае, или че е много силен, или че е много богат, или че всичко може да направи. Личните чувства са тук, тук действа човешкият елемент. Докато говориш, че всичко можеш да направиш, ти се движиш в човешкия свят. Въпрос е колко можеш да направиш.

Един пример ще ви дам. Това е действителен случай, станал е във Варненско, не мислете, че аз го скроявам. Едного го заболява корем. Идва друг да го лекува и казва, че трябва да му се сложат вендузи. Вземат за вендуза едно голямо гърне, турят в него кълчища и го поставят на корема. Като слагат тая вендуза, целият стомах влиза в гърнето. Не може да диша човекът, вика: „Умирам!“. И не могат да изтеглят гърнето. Един по-умен удря гърнето и го строшава.

Питам сега: това ли е лекарството – вендузи, големи колкото гърне? То си има малки вендузи, малки специални чашки. Как ги турят, не зная, вие го знаете по-добре. Някъде и вендузите работят – за влизане на кръвта в известни области, където тя отсъства. Там, където има болка, има отсъствие на кръв. Например имате някъде една установена болка, в крака или ръката. Това показва, че там има по-малко кръв, отколкото трябва, и в вследствие на това се заражда едно специфично състояние, което наричат болка. И ако погледнете това място, където има по-малко кръв, винаги него-

вата краска се различава. Ако разгледате човешкото тяло, ще видите, че краската навсякъде не е еднаква. Някъде има посиняване. Посиняването показва, че състоянието на капилярните съдове не е естествено. А благосъстоянието на човека зависи от хубавото състояние на капилярните съдове.

Та при вярата в Бога трябва да има друго, особено съотношение: за да вярваш в Бога, трябва и тялото ти да вярва, и сърцето ти трябва да вярва, и умът ти, и душата ти, и духът ти трябва да вярват в Бога. И тогава да сте потопени и да живеете в Него. Не можеш да вярваш във въздуха, ако не си потопен във въздуха. Не можеш да вярваш в светлината, ако не си потопен в светлината. Тая светлина свободно да влиза, тогава тя извършва добре това, което трябва да извърши. Ти трябва да си потопен и в мисловния свят, ти трябва да си потопен и в духовния свят. Потопен трябва да бъде човек! Ако не е потопен, той не може да живее. Има някои неща, в които човек, ако не е потопен, не може да живее. Рибите, които не са потопени във водата, умират. Човек е излязъл от това състояние, да е потопен във водата, той няма нужда от толкова много вода, колкото рибите. Но ако не пие вода, пак може да умре. Рибите имат нужда цялото им тяло да е потопено във водата. Млекопитаещите са излезли на въздуха. У тях се приготовляват специфичните условия за умствения свят. Затова млекопитаещите са във въздуха, за да могат клетките да приготвят ония материали, с които да се строи човешкият мозък. Значи млекопитаещите са пионери в граденето на човешката глава. У рибите главата е по-малка. Техният мозък е много по-слаб. Условията на рибите са такива, че те не са заставени много да мислят, много благоприятни са условията във водата по отношение на изхранването, всичката храна е наблизо. Това са ред сравнения, които по някой път се правят за изяснение.

Някой казва: „На мен не ми трябва много знание. Поп няма да ставам“. Че поповете знаят много малко. По-невежи хора от поповете няма. По-невежи хора от богословите няма. По-невежи хора от законоведците няма. По-невежи хора от лекарите няма. Какво е това знание на лекарите да лекуват? Лекуват един човек и го уморят. Проповядва,

проповядва някой човек – и нищо. Там, където има много богословски училища, там има най-големи безбожници. Много знаят! Знаят как е създаден светът. Учените вече хиляди години учат това и не го знаят, а богословците казват, че според Библията светът е създаден от Бога за шест дни. Не стойте в това заблуждение! Мойсей бил писал това. Той писал по човешки, че светът бил създаден за шест дни от Бога, и понеже само за шест дена го е създал, казват, че Той е всесилен. Ако за шест дена е създаден светът, нямам нищо против. Аз не държа на това за колко дена Господ е създал света. За мен е важно дали е вярно, че Бог за шест човешки дни е създал света. Нямам нищо против. Онзи настоява на това, за да се видела Силата Божия. Но ако не е така, защо да приписваме на Бога работи, които не е направил – да опростяваме работите?

Някой проповядвал веднъж за петте хляба, че Христос нахранил с 5 хляба 5000 души, и казвал: „Това не са били обикновени хлябове, но хлябове като могили“. Един го слушал и подсвирнал. – „Защо свириш?“. – „Дядо, аз не се чудя за хлябовете, че са били големи, но каква ли е била тази пещ, че да побере такива големи хлябове!“

Някои ясновидци казват: „Онзи свят е чудо. Ония ангели, хе-хе! И облечени хубаво, и ножовете турили така“. Тези хора са скроили това по човешки. И кракът им не е стъпвал в света на ангелите, а ги описват. Това са човешки дубари. Никакви ангели не е видял той. Казва: „Снощи видях Христа“. Как Го видя? – „Като шоп облечен, с такива гащи“. Видял и Бога-Отец той, с дълга брада. Тогава всички вие, които имате бради, все сте Саваотовци. Не, не! Пазете се от неща, които са неверни. Аз не съм за критика, но ония неща, в които вярвам, трябва да са близо до истината. Няма по-хубаво нещо от истината.

Представяй винаги вярно нещата. Някой ми казва така: „Видях една мома като ангел! Но тя... красота! Много красива!“. Казах му: „Аз много се интересувам от красотата. Можете ли да ми покажете тая мома?“. – „Може.“ Аз не зная къде е видял той красотата. Виждам – една мома обикновена, с най-обикновени черти, с валчесто лице, малко чер-

вено, с тънки вежди, спретната малко, но красота като на ангел тя няма. Досега аз съм имал само един случай да видя красива мома.

Толкова съм ходил, в Америка съм бил, навсякъде, но във Варненско видях една мома, която е прочута. Тя отговаря на представата за красота. Тя е чудо на света. Има красиви черти, пластичност, изразителност, интелигентност, доброта. Отговаря на всички условия. Защото има известни условия, по които се отличава красотата. Трябва да има една съразмерност между челото и брадата. Ако брадата е широка и челото е широко, такава мома не е красива. Аз не бих желал да си говоря с една мома, която има широки челюсти; не бих желал да си говоря с една мома, която има много заострена брада. Това са мои съображения. Но ви казвам, не бих желал например такава мома да взема пари назаем от мен. Една мома, която има широка брада, ще постъпи в такъв случай по един начин, а тази, която има тясна брада, ще постъпи по друг начин. Красивият човек пари назаем не взема. Ако му дадат, взема, но той да проси – не.

Човек, който те заставя да направиш добро, той не е добър. Човек, който те заставя да му намериш пари, той не е добър. Това е моя оценка. За мен не е добър. Може да не ви се хареса това, но той не е добър. Той ще каже: „Ти ми помогни, а пък утре аз ще ти помогна“. Ще ти помогне? Това са стари навици, от миналото, от които всички трябва да се освободите.

Понеже искаш да се повдигнеш в света, да си подобриш положението, ти искаш да станеш богат. Но за да станеш богат, ти ще направиш мнозина хора нещастни. Някои хора, за да станат учени, правят какво ли не. Ще правят инжекции, ще правят опити с вивисекция, за да спасяват света от някоя язва. Нямам нищо против вивисекцията, но колко животни отиват! По едно време живо агне ще го разрежат, да му видят сърцето! Но студентите се възпротивиха. Има други начини, по които може да се види как функционира сърцето. Сега чрез тия невидими лъчи може да се види това.

Започнете с едно учение, което се отнася до вас самите. Най-първо се изпитайте доколко можете да търпите, да

знаете дали сте търпеливи. Някой мисли, че е търпелив. Ще ме извините. Аз само един търпелив човек съм срещал при моите изследвания. Търпеливият човек си има своите признаци и в трите свята. Това е нещо, което трябва да го придобиете. То не е само въпрос на човешката воля. Направете си един опит, за да видите дали сте търпеливи. Търпеливият човек трябва да бъде безстрашен, трябва да бъде смел. Ако не е безстрашен, той не може да бъде търпелив. Второ, този човек трябва да бъде много умен. Ако не е умен, досетлив, той не може да бъде търпелив. И най-после, търпеливият човек трябва да бъде чрезмерно чувствителен. Някои казват, че не трябва да чувстваме. Не. Търпеливите хора са крайно чувствителни. Търпеливият човек усеща нещата, той предвижда нещата. Той усеща какво ще стане след 20 години. И следователно избягва неблагоприятните условия, при които може да бъде поставен. Затова е търпелив. Ти не можеш да го изненадаш с нищо. Той е ясновидец в тоя смисъл.

Казват, че човек трябва да придобие ясновидство. Не. Всички имате ясновидство, само че не си служите с него така, както трябва. Не притъпявайте вашите чувства. Аз съм правил своите наблюдения на варненския бряг, ходил съм зимно време да наблюдавам животните, за да видя дали усещат. Някой път те виждат, някой път четат по човешкото лице. На една птица можеш да предаваш мисълта си. Седя аз на брега и гледам, навътре в морето цяло ято от малки патици. Те не ме виждат, аз ги наблюдавам от известно разстояние. Правя своите опити, проектирам им една мисъл, че на брега има много ядене. Но и аз участвам като патица – и аз съм заинтересован, казвам: „Много голямо ядене има на брега!“. Гледам – всичките идват, хвъркат към брега. И проектирам друга мисъл, казвам: „Скоро да бягате, че голяма опасност иде“. И всички патици отиват към морето. И правя първи, втори, трети опит и виждам, че възприемат моята мисъл. Как възприемат?

Ако една патица възприема моята мисъл, то и аз мога по същия начин. Ако Бог е вложил тая дарба в една патица, казвам, че и в мен има същата дарба. Често съм правил та-

кива опити. Влизам в някое село. Не ми се разправя с кучета. Спра се на някоя улица, нямам разположение да мина по тая улица. Защо? Не знам, нямам разположение. Чувствам, че в тая улица има едно лошо куче, ще си имам работа с него. Има друга улица по-горе. И по нея не ми се минава. А към третата улица вече имам разположение. Там няма лошо куче. И аз като патицата схващам това лошо куче. Цялата местност, на половин километър наоколо, това лошо куче е изпълнило със своята кучешка мисъл. Разбирайте.

Казвате: „Аз зная“. Да ви кажа какъв опит направих веднаж с един ясновидец. Той само се хвалеше, че много знае, че вижда много работи. Казах на едного: „Ще напишеш в едно писмо, че му изпращаш една сума, но никакви пари няма да пратиш. Ще му направиш една малка дубара, ще го подиграеш малко, да видим дали ще познае кой му е пратил писмото“. Онзи казва: „Аз зная кой е писал писмото“, но посочи съвсем друго лице. И колко заблуждения има такива.

Ти, ако си един психометър, ще туриш плика на челото си и ще се отвори пред теб един свят, и ще видиш кой ти е писал. Не искам да ви обезсърчавам. Всеки един от вас може да има ясновидство, да бъде ясновидец. Ще ви дам един начин за постигане на ясновидство: трябва да се опитвате. Може да направите най-малко сто опита, за да видите колко сте ясновидец. Вие сте ясновидец като онзи персийски ходжа, когото жена му направила гадател. На случайностите не даваме голямо доверие. Например всички можете да направите следния опит. Съсредоточаваш ума си – искаш да посетиш един свой приятел. Той живее на еди-коя си улица. Може да живее на половин километър разстояние. Ти казваш: „Аз хващам неговата мисъл. Той ме вика“. Спри се. Ти имаш едно желание, а никой не те вика. Някое съвсем друго лице вика другиго и ти си схванал това.

Аз съм виждал как се заблуждават някой път момите и момците. Има четири-пет моми, наредени по права линия. Момъкът поглежда една от тях и се поусмихне, и всяка, като види това, казва си: „Поусмихна ми се. Представи си, този ме срещна и ми се усмихна“. По същия начин и момците се

заблуждават: наредени са 4-5 момци и момата се усмихне, но те не знаят на кого се е усмихнала. Като ти се усмихне някой, виж има ли някой друг край теб. Ако има, тогава не знаеш на кого се е усмихнал. Ако си сам, тогава сто на сто можеш да вярваш – донякъде, – че на теб се е усмихнал, но и тогава може да има изключение. Види те някой, усмихне се насреща ти и после лицето му вземе сериозно изражение. – „Защо ми се усмихна?“ – „Погледнах те и те помислих за един мой приятел, а после видях, че не си.“

Но при усмихването има друго нещо, което регулира нещата. Не може да ти се усмихне един човек, който не те познава от миналото, не може да ти се усмихне някой, с когото нямаш кръвни или духовни връзки. Трябва да имаш кръвни връзки, трябва да имаш духовни връзки – това са чувствени връзки в духовния свят, трябва да имаш и идейни или мисловни връзки – те са в умствения свят. Ако имаш тия три вида връзки, този човек ще ти се усмихне, непременно ще те поздрави. Защото усмивката е един поздрав, израз на познанство. Онзи, който ти се усмихва, той те познава. Усмивката е най-хубавият поздрав, който може да има.

Казвам: бих желал всички да виждате. Но не така, както сега. Вие всички сте ясновидци – ако сложа на масата сто английски лири, всички ще ги видите и даже ще дойдете и ще ги преброите. Значи това зрение, което сме добили, физическото зрение, ние сме го придобили с голямата любов, която сме имали към външния свят, към предметите. Ако у нас се усили любовта към духовния свят, ние ставаме духовни. За да се развие духовното зрение, трябва да се развие у човека чувството. И трябва да се развие умът, за да се развие умственото зрение, или както го наричат, съзнанието.

Съзнание има на физическото поле, което се обуславя от нашето зрение. Съзнание има в духовния свят, което се обуславя от чувствата на човека. И съзнание има в мисловния свят, което се обуславя от мислите на човека. Това не е никаква привилегия. Вие трябва да бъдете духовни, за да се развие у вас вашето духовно съзнание, и ако ви стане този свят известен, вие можете да се избавите от много непри-

ятности, които можете да срещнете. В духовния свят има толкова вероятности да се разболеете.

Много болести на Земята се дължат на физически причини – на храната, водата, въздуха, на малки микроби и пр., но много болести се дължат и на чувствата, изостанали от преди хиляди години. Тия мумии, които разкриват в Египет – много англичани платиха там с живота си. Ако един човек е вложил в един предмет едно чувство, може и преди хиляди години, ти можеш да пострадаш от този предмет. Ако буташ един гроб и ако там е направено едно заклинание, ти можеш да пострадаш. Ако минеш по една улица, където е направено заклинание, и не вземеш мерки, можеш да пострадаш. Някой ще каже: „Как може да бъде това? Чудна работа!“. Ако на физическото поле човек постави една бомба някъде и когато минаваш, я допреш, няма ли да пострадаш? Ще избухне бомбата. Как ще се отървеш? Едно лошо чувство е бомба. Една лоша човешка мисъл е бомба и може да експлодира. Дали ще пострадаш зависи от това на какво разстояние си.

Като ви говоря сега тия работи, не трябва да влезе у вас другият бръмбар – за опасностите, които съществуват. Затова всички Учители препоръчват на ония, които влизат в духовния свят, да имат Учител, който да им показва кои чувства да пипат и да възприемат, кои мисли да възприемат и кои не. Можеш да ги възприемеш, но за някои мисли ще платиш. Има мисли и чувства, с които по никой начин не трябва да се занимаваш. От такова непослушание може да пострадате, дори и хиляди години да са минали.

Дават едно поверие за Рая, за онова Дърво на познание на доброто и злото. Господ казал на Адам: „Предупреждавам те от това дърво да не ядеш, в който ден ядеш, ще изгубиш свободата си, ще изгубиш всичко, каквото си придобил и ще умреш, и ще станеш един от последните, и после трябва да те избавят“. Вие казвате: „Каквото Господ казва, човек трябва да го изпълни“. Изпълни ли Адам това, което му беше казал Бог? Сега, прегрешението на мъжа е едносложно, а прегрешението на жената е двусложно. Как е там в Библията, като сте я чели, Бог на Адам ли даде заповед, или на Ева? („На Адам, Битие, втора глава.“)

Пазете се: аз не искам да говоря това, което вие мислите. Вие казвате: „Учителя говори точно това, което аз мисля“. Ако говоря това, което вие мислите, това не е правилно, нито ако вие говорите това, което аз мисля, е правият път. Трябва да се говори онова, което е Божественото. Не така, както аз мисля, и не както вие мислите, но както Бог мисли. Дали моята мисъл е съгласна с вашата мисъл, това не е толкова важно. Ако десет души се събират и мислят да ме оберат, и са съгласни в мисълта си, това права мисъл ли е? Ни най-малко не е меродавно това, колко души мислят едно и също.

Всяка мисъл, която нарушава равновесието на вашия умствен свят, не е права. И всяко чувство, което нарушава равновесието на вашия духовен свят, не е право. И всяка постъпка, която нарушава равновесието на вашия физически свят, не е права. За някого казват, че е лош. Аз не се произнасям така. Аз гледам у човека какво е неговото равновесие, какво е равновесието на неговия ум, сърце и воля, и тогава се произнасям. Имам мярка. Щом има равновесие в ума си, той е умен човек. Щом има равновесие в сърцето си, той е добър човек. Щом има равновесие в своята воля, той е добър човек на физическото поле. Това са мерки, с които трябва да се мери. И в себе си трябва да имате мерки.

Понякога вие губите своето равновесие. Някой казва: „Извинете, не можах да се сдържа“. Защо не можа да се сдържиш? – „Защото нямам равновесие.“ Вие сега мислите: „Както Господ одари човека“. На всинца ви Господ е дал дарби, вие ги имате вътре в себе си, но колко от тези дарби сте използвали?

Снощи се даваше един концерт и тук някои го слушаха по радиото. Колцина от вас слушахте концерта? Имаше ли някой от вас на снощния концерт на италианеца? („Слушахме го по радиото.“) Радиото ни най-малко не може да представи какъв е концертът. Тонът беше десет пъти по-слаб от онзи тон, с който италианецът свиреше пред публиката. Аз бих турил на радиото бележка единица. По радиото все едно че слушаш обикновена цигулка, а ако слушаш цигулката намястото, на живо, тонът е съвсем различен, има една мекота, която по радиото не може да се предаде. И аз сно-

щи, като слушах по радиото, трябваше да пречиствам тона и едновременно слушах и тук, и там, и правех сравнение. И казвам: каква грамадна разлика има между това, което чуваме по радиото, и това, което схващаме непосредствено=

Сега е дошъл тук един голям хиромант. Някои са ходили при него. Един, който е ходил, ми каза, че го е учудило, че онзи му казал много неща. Три години следвал в Индия и знаел много добре хиромантия, не като нашите хироманти. Всичко му казал за майка му, за него и пр. Всичко му казал по знаците на ръката, но имало някои неща, които не могъл да познае. Питам го: „Кога ходи при него?“. – „След обед.“ Казах му: „Иди при него преди обед, защото при всеки гадател не върви мисълта след обед. Иди преди обед и да си първият“. Някой път не върви мисълта. Понякога и вие сте гадатели. Някой гадае така: хваща ръката и се поусмихне, уж, че знае нещо, а пък нищо не знае. Това не е наука. Така и аз зная. Аз зная да гадая на всичко, на боб, на всичко зная. На ръката има специфични малки линии. Това е една подробност, която показва степента на развитието на ума и на човешкото сърце. Като разглеждам една ръка, мен не ме интересуват подробностите, те са второстепенни работи. Първо гледам има ли една основна мярка на сърцето, на ума, на волята и на живота му. След това, има други линии, които са паралелни. Например свири някой. Той, като свири, аз мога да начертая една музикална линия, която изразява неговото свирене. Тук имате начертана една музикална линия.

И аз мога да ви изсвиря тая линия на цигулката. Или, вие можете да изпеете песента *Духът Божий*. Тая песен си има известни линии, мога да ви ги начертая. Дойде в музиката едно грандиозно чувство – то е една изпъкнала линия. Дойде едно тъжно чувство – тогава линията е вдлъбната. Или дойде някое съвсем голямо противоречие – тогава линиите са пречупени. Има и прави линии. Има хора, които, като слушат известни музикални пиеси, могат да ги нарисуват с линии, с краски. Ако някой музикант ми изсвири една

легенда за някоя мома, то аз мога да нарисувам момата: ще нарисувам очите, сини или черни, после ще нарисувам определено чело и ако музиката е правилна, ще нарисувам цялото тяло.

Казвам: когато ние мислим – това е музика. Когато ние чувстваме – това е музика. Когато ние действаме – това е музика. Има нещо в нас, което пее и свири. Има двама души в нас – физически и духовен човек: когато единият спи, другият работи.

Това, което ние имаме, се дължи на духовния човек, който не е спал. Има нещо у нас, което спи, което се докача, което не е разумно, а има и друго нещо, което казва: „Не бързай, не бързай. Мълчи, не казвай нищо“. Ти по някой път казваш: „Дотегна ми да живея“, а онзи в теб ти казва: „Ще се уредят работите“. Ти го слушай. Вие ще го наречете Дух. Оставете вашите разбирания.

Има в човека нещо, чието съзнание е винаги будно и ако вървите по неговите стъпки, ще имате естествени мъчнотии. Няма да бъде без мъчнотии, но всичко ще се превърне на добро. Писанието казва: „Всичко, което се случва на ония, които любят Бога, ще им се превърне на добро“. Това подразбира, че сте свързани с това същество, с този ангел, който се интересува от вашия живот. Вие казвате: „Как така се интересува?“. Между многото работи, които той има, нему е приятно да се занимава с теб.

И по някой път ангелите, когато искат да имат развлечение, пращат ги на Земята. Като дойде тук, ангелът обикне някоя душа и се занимава с нея, и работи върху нея. И когато човек се намира в мъчнотии, ако слуша този ангел, ще се оправят работите му. Ако не го слушате, ще загазите. Всеки един от вас има по един такъв ангел, който може да му оправи работите. И ако очаквате на него, ще се оправят работите ви.

Сега ще ви кажа как ще се оправят работите ви, ще ви кажа правило. Думата беше по-горе за търпението. Кажи някому да те убоде с една игла. Извикай после някоя сестра, на която чувствата са развити, и ѝ кажи: „Я ме убоди“. Извикай и друга сестра, у която умът е развит, и ѝ кажи

същото. И във време на убождането се остави свободен да възприемаш, остави се в едно възприемателно състояние, и се опитай да познаеш първият, който те е убол, каква воля има – дали е установена, дали има мярка, или не. И втората сестра, която има развити чувства, да познаеш дали тя има мярка в чувствата, или не. Ако кажеш: „Много забоде иглата“, то значи, че онзи, който те е убол, ако е развит на физическото поле, той е неуравновесен във волята си. Ако минава за духовен, той е неуравновесен в чувствата. А ако е развит в умствения свят, той не е уравновесен в ума. Ако ти е приятно, като те убоде, значи е уравновесен.

Има някои хора, които могат да те ухапят, да ти кажат някоя много остра дума, но ти е приятно, че са ти я казали, а някой достатъчно меко ти говори, а ти се обидиш. В първия случай човекът е установен, той няма задна мисъл, той ти казва направо: „Слушай, ти ходиш в кръчмата, ядеш, пиеш, но този път не е хубав“. А другият ще си послужи с политика, с това-онова, ще ти се усмихне и ще ти каже нещо, а ти ще се докачиш и ще кажеш: „Този човек какво се меси в моя живот? Той ли ми е господар, та да ми каже, че не трябва да пия. Няма право. Как така!“.

Много жени има, които постоянно се оплакват, че мъжете им не можели да ги търпят. Когато един мъж не може да търпи жена си, причината е, че жената няма устой в ума си, няма устой в сърцето си, няма устой във волята си. И ако съм един мъж и тя няма устой, и аз няма да мога да я търпя. Ако мъжът няма устой, ще каже: „Аз нямам устой и ти нямаш устой, и ще загазим. Махни се“. А онзи мъж, който има устой в ума си, в сърцето си и във волята си, обичат го жените. И жената, която има устой, обичат я. Не мислете, че обичта е нещо произволно. Срещна някой човек, който има устой – той има нещо хубаво в себе си. Приятно ми е, като го срещна, той ми придава нещо. А като срещнеш някой човек, който няма устой, той не ти е приятен.

Ще вярваш в ангела, който Бог ти е изпратил. И като станеш сутрин, помисли за неговия ум. Той е един светъл ангел. Светъл ум имат ангелите. Те са много благородни в ума. И какво сърце имат ангелите, на доброта! И волята им

каква е благородна! Помисли за своя ангел, като станеш сутринта! Колко души от вас, като станете сутрин, мислите за вашия ангел? После, мислете за Бога, за Христа.

Аз съм слушал проповедници как мислят за Христа и се чудя как е произлязло тяхното верую. Христос имаше устой, велик устой – умствен устой, устой в Своите чувства и устой в Своята воля. Целта Му не беше да се прослави в света, една велика мисъл имаше в ума Му – да раздаде едно благо на цялото човечество, едно чувство – да подобри положението на човечеството, една воля – да услужи на когото и да е, който има нужда и който може да се ползва.

Вие си представяте сега страдащия Христос. Че кой е страдащият Христос? Страдащият Христос е, когато Той ти показва пътя, а ти не искаш да Го следваш. Той те погледне и казва: „Знаеш ли какви ще бъдат резултатите от това? Знаеш ли какви ще бъдат резултатите на този път, по който си тръгнал? Знаеш ли какви ще бъдат резултатите на този, духовния път, по който си тръгнал?“. Има неща, които трябва да знаете.

Не можеш да помогнеш на един човек, който няма вяра в теб. Помнете това. Никога хората не могат да имат отношение към мен, ако не вярват. И никога не можете да помогнете на един човек, в когото не вярвате. Аз съм правил много опити. Срещал съм хора много лоши. Ако събудя вяра в тях, те стават много разположени. Правил съм и други опити. Срещна хора добри – като туря мисълта, че не вярвам в тях, те стават лоши, държат се малко особено. Не че този човек е лош, но от мен зависи как ще се прояви. Казвам: този човек е добър, но той се държи студено, понеже моята мисъл не е права. Аз нямам вяра, нямам устой. Аз имам за него съвсем неправилно разбиране, съвсем ниско мнение. Имал съм няколко случая: като събудиш в човека онова, Божественото, той ще те погледне и ще каже: „Слава Богу, че намерих един човек, който има вяра в мен“.

Като правех своите изследвания, за да се избавя от любопитството на някои хора, съм постъпвал така. Някой ми казва: „Я ми кажете моите недъзи“. Казвам му: „Вие знаете своите недъзи, грешки и престъпления по-добре от мен. За

тях не ме питайте. Аз съм дошъл да правя своите изследвания, за да намеря нещо добро у вас, и като намеря доброто, ще ви го кажа, а пък какво лошо имате, там ще мълча като риба. Там не съм авторитет“. И на вас препоръчвам същото правило: изучавайте най-първо доброто, което е в човека, после лесно ще намерите отклоненията. Лошото в човека е път, по който той се е отклонил от доброто. Много мъчно е човек да разсъждава правилно.

От това, което дотук ви говорих днес, какво резюме можете да направите. Какво заключение можете да извадите? Никакво заключение почти. Има поговорка: „Много думи – на воденицата“.

Запомнете правилото: не си търпелив, ако нямаш устой в ума си. Да не те смущават външните отношения във физическия свят. Да знаеш, че всичко в света е разумно. Ти казваш: „Как ще прекарам живота си?“. Много добре ще го прекараш. Във физическия свят много добре ще го прекараш. В духовния свят много добре ще го прекараш. В умствения свят много добре ще го прекараш. Устой, ако имаме, много добре ще прекараме. Защо е така? Защото Бог е направил така света. Защото Бог има всички устои в Себе Си и понеже аз живея в един свят на устои, и понеже вярвам в Бога – не насляпо, не с празна вяра, не само на думи, но вярвам в устоите на Бога, вярвам в Неговата любов, мъдрост и истина – не може да се случи нищо лошо с мен.

Ти ще кажеш: „Светът е каша“. Нищо не значи за мен това. Кашата си е каша. Като вляза във водата, плувам. като има много кал, и птица ставам – слагам си крила и като изсъхне пътят, пак слизам долу. Ще си направите един аероплан.

Аз си правя аеропланите много лесно, за половин час слагам едно малко чердже. Но черджето много заблуждава. Вие правили ли сте опит? Казвате, че сте много силен. Вие искате да се концентрирате, искате някой път да прилагате източните методи. Най-първо трябва да се научите на закона да се освобождавате от влиянието на Земята. Мисълта ти да бъде толкова силна, че като мислиш за Небето, за духовния свят, както седиш в стаята си, да се повдигнеш поне на

четири пръста от земята, така че краката ти да не се опират на пода. Докато ти поне с един пръст не се повдигнеш, концентрацията ти е обикновена. И даже ако на един милиметър се вдигнеш, това е вече концентриране. Правили ли сте опити? Има ли някой от вас, който се е вдигнал на един милиметър? Аз зная сто и едно на сто, че нито един от вас не се е вдигнал на един милиметър. И ако някой иска, нека да ме опровергае. Бих желал да ме опровергаете. Аз съм ясновидец и вечер ви наблюдавам колко се вдигате. Всяка вечер меря дали краката ви са издигнати над земята. Не ви съдя. Някой път се смея и казвам: „По-добре, защото, ако рекат да се вдигнат, ще заминат от света, ще отидат преждевременно в другия свят“. Но все пак имате един прогрес.

Спрете се на основните неща в лекцията.

Устой в мисълта. Не се смущавайте за бъдещето.

Устой в чувствата. Не се тревожете за настоящето.

Устой във волята. Не се тревожете за миналото.

Не се тревожете за миналото, не се тревожете за настоящето и не се тревожете за бъдещето. Бъдещето е в умствения свят, настоящето е в духовния свят, а миналото е физическият свят. Не се тревожете нито за миналото, нито за настоящето, нито за бъдещето. Гледайте на живота със светлите, Божествените мисли. Хванете Божествената мисъл. Хванете мисълта, с която ангелите живеят и с нея живейте.

Сега ще спрем дотук. Ще продължим малко лекцията идущия път.

Бог е Дух и Божият Дух носи свободата. (3 пъти)

27. лекция, 25 март 1936 г., София, Изгрев

ДЕЙСТВИЕТО НА МУЗИКАТА

Отче наш

Ще прочета само един стих, 10. стих от 10. глава на Евангелието от Йоана: „Крадецът дохожда само да открадне, да заколи и да погуби; Аз дойдох, за да имат живот, и да го имат изобилно.“ Крадецът – това е всяка лъжлива мисъл. Крадецът – това е всяко лъжливо чувство. Крадецът – това е всяка лъжлива постъпка. Това е вътрешната страна.

Ти от просо не можеш да направиш хляб както от пшеницата. Има неща, които са невъзможни. Има два вида мисли, зависи от естеството на материала, от който са направени. Има едни мисли, които по самото естество на материала, от който са направени, са разрушителни, експлозивни. Това всички трябва да го знаете. Няма да ви го обясня научно, понеже не сте готови още, имате един навик от миналото.

Вие сте като деца и искате много лесно да стават нещата. Вие вярвате, че един човек, който ви обича, всичко може да направи за вас. Наполовина е вярно това. Бог всичко може да направи за нас в онова, което е съгласно с Неговата воля. Но ако мислите да прокарате една ваша мисъл в Божествения свят, това е абсолютно невъзможно. Нашата мисъл можем да я прокараме в нашия свят, но в Божествения свят – по никой начин. И всеки един, който иска да бъде благоугоден на Бога, трябва да носи Неговите мисли. Едно сравнение: най-хубавото, което могат да измислят най-големите светии, най-големите гении на човечеството, е по-долу от Божието най-глупаво. Последното седи много по-високо, отколкото всичко човешко. Аз бих предпочел глупавата Божествена мисъл пред идеалното човешко.

Някой казва: „Аз намислих това“. Не се лъжи какво си намислил – нищо не си намислил. Или начертаеш нещо – нищо не си начертал. Или си нарисувал една картина – нищо не си нарисувал, понеже всичко това в природата е много по-хубаво, отколкото това, което ти си направил. В

говор или в поезията, или в музиката е същото – много работи има да се учат. Когато човек не разбира нещата, идва до едно отегчително състояние, набира се в него млечна киселина. Когато човек иска да станат нещата по неговата воля, той изпада в най-големи противоречия. Ти постави Божията воля отпред и върви отзад. Накъдето те води Господ, върви по стъпките Му. Върви по същия път, по който са вървели тия преди теб. Преди теб са минали хиляди, милиони същества, за да се усъвършенстват. Ти идваш до едно място и казваш: „Моите разбирания са такива. Аз не мисля, както другите хора“. Хубаво, как мислиш?

Има три вида мисли: животински, човешки и Божествени. Всички хора все еднакво мислят. Че всички хора не ядат ли една и съща храна? Вие казвате, че сте вегетарианци. Въпрос е, ако разгледате това по същина. Казвате, че сте месоядци. Въпрос е. Нито сте вегетарианци, нито сте месоядци, понеже месото е станало от трева, а пък тревата е станала от месото. Един по-нисш живот е тревата, месото е един по-висш живот.

Сегашните учени искат да докажат, че не трябва да се яде месо. Аз имам съвсем друго доказателство и според мен е научно. Ти не можеш да ядеш от своето месо. Човек предпочита да умре, отколкото да яде месото си. И в историята няма случай човек да е ял месото си. Той може да отреже и да яде месото на другите хора, но да отреже месо от себе си – не. И ако човек осъзнае, че всичко в света представлява един организъм, той няма защо да яде своето месо.

Вие злословите другите хора. Тук е същият закон – понеже не съзнавате, че няма човек в света, който да злослови себе си. И ако по някой път вие злословите себе си, то не сте вие, а някое същество, което е чуждо на вас. То ви злослови. Нали сте чували някоя много нечиста дума? След като ви кажат тая дума, вие, без да искате, я повтаряте в себе си. Махаш с ръка, но тя се повтаря в теб, като че ти си го казваш.

После друго – ние мислим Бога като човек и се приближаваме при Него, и плачем, и Му се молим. Казвам: това е много човешко схващане. Бог няма нужда от плач, няма

нужда от въздишки. Въздишката е един съвсем друг, физиологичен процес. Тя идва, за да възстановиш правилното дишане. Ако си дишал плитко, чрез въздишката дишаш дълбоко. Ако плачеш, плачът е един процес, в който можеш да се очистиш. Ако плачеш, за да се очистиш – добре, но ако плачеш и с плача мислиш да умилостивиш Бога, да ти прости греховете, ти се лъжеш. Ти си миеш прозорците и мислиш с това да умилостивиш Господа.

Молитвата е един процес, един начин да се учиш на Божествения език, но това не е начин да умилостивиш Господа. Тя е начин да се научиш да говориш на Божествения език. А ти бръщолевиш. Той ще те поправи веднъж, дваж. Всички тия наречия на Земята са опит да говорим на Божествения език.

Хората казват, че чувстват Божественото, но нито един от вас не може да произнесе нито една Божествена дума. Как ще я произнесете тая дума, кажете ми? Божествената дума има три свойства. Ако на едно семе кажеш на Божествен език думата *живот*, то веднага ще израсне, за кратко време ще цъфне, ще завърже и няма да се мине и половин час плодът ще бъде готов, и ти ще го откъснеш. А на човешки език ти може да казваш думата *живот* колкото си искаш, но трябва да минат 5-6 години, за да израсне растението и да даде плод. Някои растения израстват по-бързо. Например динята четири, пет, шест месеца след посяването дава вече дини. А в Божественото периодът е къс. Един ден в Божественото – това е цяла епоха тук. Седем дена – това са седем епохи. В един месец имате двадесет и осем епохи. С Божествения език, в Божественото, нещата стават в същото време, а в човешкото трябва да мине дълъг период, хиляди епохи.

В повтарянето понякога има голяма опасност. Повтарянето е майка на знанието, но то е и майка на упоритостта, на своенравието и най-голямото безобразие. Ако повтаряш на един човек: „Бъди добър, бъди добър!“, в някои случаи ще получиш точно обратното. Този човек ще каже: „Не искам да бъда добър. Лош искам да бъда“. А ако му кажеш: „Бъди лош, бъди лош!“, той ще стане добър. На лошия човек, кой-

то върви по лошия път, кажи му: „Стани още по-лош“, и ще стане добър. Ако на лошия му кажеш да стане добър, той ще стане още по-лош. Това е психологически закон. Вие някой път имате мисли, които са лоши. Кажете им: „Станете още по-лоши!“. Страдаш от някоя болест, кажи: „Да дойде още по-лошо!“. Аз имам само един пример за това.

Един православен свещеник, просветен човек, ми разказа една своя опитност: „Налетяха ме толкова много нещастия, и семейни, и в службата, навсякъде, че се намерих в чудо. Молих се на Господа това да отмахне, онова да отмахне, но още по-лошо. Колкото повече се молех, повече нещастия идваха. Стараех се да бъда добре с хората, още по-лошо ставаше. И най-после си казах: „Хак ти е. Нека да стане по-лошо. Твоята попска глава няма да узрее“. Като започнах така да казвам, работите ми започнаха да се оправят“. Не ви казвам, че вие можете да приложите това. Това е една опитност, която не можете да приложите.

Ако вие не можете да носите една малка несгода в живота, тогава в какво седи вашето геройство? Че Бог, Който създаде света, всичко по Неговата воля ли става? Много неща има, които не са по Неговата воля. Не само на Земята, но и ангелите понякога не вървят по Неговата воля. Всичко това Той го търпи. Питаш: „Тогава какво ще прави?“. Той Си знае, има Си план. Като погледне към хората, и види, че няма кой да ги спаси, най-сетне казва: „Тая работа никой няма да я свърши“. Чака оттук да дойде спасението на хората, оттам да дойде, а то отникъде не идва – нито от архангелите, нито от ангелите, нито от светиите. И Той си помисля по кой начин да спаси човечеството, и пуска плана си в действие.

Някой път казвате: „Оставете на Господа работите, Той да ги оправи“. Но как ще ги оставите? Вие правите такава погрешка. Виждал съм, някой път идва гостенка в някой дом и се зароди в нея желание да наточи баница. Домакинята ѝ даде брашно, сол, всичко, което е нужно. Гостенката меси, точи, а домакинята седи край нея и си дава мнението, казва ѝ какво и как да прави. Та когато Господ работи, вие си давате мнението и казвате: „Не може ли така да стане?

Мисля, че малко по-добре ще бъде така“. Някой път се молите Господ да ви даде малко повече знания. Че вие всички страдате от вашето знание. Вие имате повече знание, отколкото ви трябва. Знаете погрешките на всички ваши съседи – това е знание. Изпуснете езика си и казвате каквото знаете. В България има такива редактори на вестници, които знаят някои работи и като ги напишат, погледнеш – натупали го, пукнали му главата. Питат го: „Защо?“. – „От знание. Защото написах тази статия“.

Да оставим тези работи. Какво трябва да се прави сега? По стария начин вие вече сте пели. Старите турски песни сте ги пели; старите санскритски песни сте ги пели; старите еврейски песни сте ги пели; старите персийски песни сте ги пели; старите вавилонски песни също сте ги пели; старите египетски песни сте ги пели. Какво ли не сте пели! Много хубаво, но това пеене вече не върви. Сега идва времето на новото пеене. Казват: „Едно време...“. Зная какво е било едно време. Зная какво са мислели египтяните. Египтяните бяха толкова умни, толкова посветени, че се кланяха на бикове. А в Индия, която препоръчват, че имала толкова знания, знанието там е било такова, че и те се кланяха на идоли. Толкова просветени бяха индусите, толкова знания имаха, че техните философи допуснаха да се кланят на телци. Вие казвате: „Старата истина“. Старата истина е да се кланяш на бик, да се кланяш на крава, да се кланяш на златно теле. Стара истина е да уповаваш на себе си, да си уредиш работите, да си поживееш така, както разбираш. Това е старата истина.

Сега казват, че ние, съвременните, не живеем както едно време. Този същият свещеник ми казва: „Чудна работа. Каквото и да ми говориш, можеш да ми говориш философии, че Христос е проповядвал самоотричане и прочие, но не може без парички. Какво ще правя без парички? Като ме повикат, отивам според Христовото учение, искам да чета Евангелието, но като не ми дават нищо на излизане, има един дявол вътре в мен, мъчно му стане. А като ми дадат, чета още една молитва отгоре. Погребваме някое умряло, отивам уж да го опея, и като не ми дадат, стане ми мъчно,

а като ми дадат, стане ми приятно. Кръстя дете – като ми дадат нещо, стане ми приятно, а като не ми дадат нищо, стане ми неприятно. Венчавам някоя булка – като не ми дадат пари, неприятно ми е, а като ми дадат, весел ставам. Без парички не може. Ти какво ще кажеш?“. И православни, и евангелисти, все парички искат. Питам го: „Как мислиш ти?“. Той ми казва: „Без пари може ли? По-хубаво се чете, когато има парички. И без пари може да се чете, но има една малка мъчнотия“.

Аз вземам този пример и превеждам. Вие се подвизавате. Някой ви похвалва, че много добре правите – това са паричките; ако никой не ви похвали – това е без пари. Но веднага започвате да мърморите, че хората не ви оценяват. Всички все с пари служат. Казват ти: „Много си напреднал. Имаш отлични разбирания“. Една похвала е парички. Някой път говориш и никой нищо не ти казва. Някой поп чете, но не искат да му дадат, казват: „И аз мога да чета като поп. Какво е направил? Не е орал като мен с ралото, не е жънал. Вземе книгата, прочете нещо, и – пет-шест лева. Може ли така? Не може ли без пари?“. Не може без пари. Дали ще бъде пари, похвали, поощрение, все трябва да има нещо. Най-малкото, трябва да има около теб един, който да ти каже една насърчителна дума. Човек сам за себе си не може да живее.

Сега, другата страна. В сегашния обществен строй това, което даваш на един бакалин, монетата, трябва да бъде чисто златна, а не някоя фалшива или банкнота. И думите, които казваш на един човек, като го насърчаваш, да бъдат от чисто злато. Ако му казваш нещо, само да се каже, че си му казал, ако мислиш: „Хайде да му кажем една насърчителна дума, да му намажем колата“, това е фалшива монета. Опитай злато ли даваш. Един човек, като ти е направил нещо, като ти е казал нещо, ти го купуваш от него. Той продава своята стока, ти я купуваш. И ти, като му направиш нещо, продаваш му стоката си. Като направите добро, вие продавате доброто.

Искате да бъдете добри. Защо? Или защо не искате да бъдете лоши? Защото лошото уронва нашия престиж, не до-

нася нищо, а доброто донася нещо, има своя смисъл. Аз не говоря за онова, Абсолютното добро в неговата същина, но за доброто, което в човека служи като една разменна монета, като един вътрешен устрем, който влиза в него и излиза от него. Ти имаш цена чрез това, което имаш. И колкото повече добро имаш в себе си, ти ще си по-благоприятен на хората. Човек, който има добро в себе си, е здрав; човек, който е добър, има светли мисли, той е богат с мисли, той е богат с чувства, той е богат с добри постъпки. А добрите мисли, добрите чувства и добрите постъпки хората ги ценят.

Всеки иска да срещне човек с отлична мисъл. Например срещнете един музикант или един певец със светла мисъл – щом усети, че искате да слушате, той е готов да ви услужи, веднага изважда цигулката и започва да ви свири или да пее. Той не иска пари. Вие ще му кажете: „Много ти благодаря! Донесе ми една отлична наслада със своето пеене. Отлично пя. Въодушевих се“. Това е един подтик. Ще го насърчиш. А пък ти му казваш полуравнодушно: „Хубаво пееш“.

Сега аз да попея. Освободете се от стария си багаж. Има известни стари мисли, които трябва да напуснете. Например ти си стар аристократ и имаш разбиране, че не трябва да се смееш, че трябва тежко да се носиш – всичко това е остаряло. Ходиш 10-15 години така и ти дотегне този аристократизъм. Хората, като те гледат, пред теб се държат добре, но като си заминеш, казват: „Този е стар аристократ“. Между вас същото се повтаря. Гледам някой брат, който се носи гордо, иска да се препоръча, че много знае, че е набожен – същото нещо.

Бих желал да не сте много религиозни, но желая и да не сте много светски, защото и светският е религиозен живот. Каква религия, какво изпълнение, какви заповеди, какви повеления има там! Ще отидеш на някое дине, има правила: какви ръкавици трябва да сложиш, какъв фрак, каква връзка, от какъв плат дрехи, не може така, с обикновени дрехи. А пък тук идвате с обикновени дрехи. Ако приложим светското правило, не знам колко от вас ще останат. И ако приложим правилото за учениците, всички да имате униформа, не зная и тогава колко души от вас бихте останали.

(Учителя нагласява цигулката.) Изучавайте пеенето. Ако се вслушвате в себе си, ще имате една опитност. Има едно обикновено пеене. Има едно пеене на човешките чувства. Музиката някой път е израз на това, което човек чувства в своето съзнание.

Трябва да знаете, че като пеете, добивате сила. Пеенето е сила. Всеки един тон, ако правилно го вземете, носи в себе си грамадна сила. Ако ги взимате правилно, тоновете носят голямо богатство. Хора, които не пеят, постоянно обедняват. Например някой болен човек може да се лекува с музиката. Да кажем, че някой е скръбен. Има песен на скръбта, има песни, които отнемат скръбта. Има песни, които лекуват безверието. Има песни, които лекуват обезнадеждаването. Има песни, които лекуват злото. Има песни, които лекуват омразата. Няма човешко състояние, което да не се лекува с музика. Но не тая, обикновената музика, тя е много механична. Ако се свири обикновено на цигулка, то е много механично свирене. За да изкарам тон от цигулката, трябва да изкарам нещо от себе си и да го внеса в цигулката. Ако не внесеш двойника си в цигулката, ти не можеш да изкараш един духовен тон.

Вие казвате, че не можете да пеете. Не можете да пеете, понеже не се упражнявате. Да кажем, че се упражняваш да вземаш тона *до* – трябва да дойдеш до такова положение, че да нямаш нужда от камертон. Когато дойдеш до естествената музика, тогава няма да се нуждаеш от камертон. И достатъчно е, като си музикант, да си пипнеш третия пръст (безименния – Аполоновия пръст). Този пръст е камертон. (Учителя с пръстите на лявата ръка пипа върха на Аполоновия пръст.) Има камертон железен, а има и друг камертон.

Сега, песента е следната:

Истината крепи свободата.
Животът крепи здравето.
Любовта крепи радостта.
Светлината крепи знанието.

Има няколко начина на изпяване. Ние ще я изпеем по втория начин Първия начин предполагам, че го знаете. Ще вземем от *сол*. (Учителя пее и свири думите: *Истината*

крепи свободата. Учителя пее тези думи силно, после ги пее съвсем тихо.) Кое е по-ефектно? Вземете ги най-силно, колкото можете, и след това ги вземете тихо. Пейте сега вие, да видим какво сте запомнили. (Всички пеят няколко пъти думите: *Истината крепи свободата*. Учителя пее и свири:)

Истината крепи свободата. (3 пъти)
На нея аз дължа всичко в този живот.
Само така аз познавам живота,
който ми е даден от Бога.
Истината в нас крепи живота.
Истината в нашата душа крепи свободата.
Тя е път за Божията любов. (2 пъти)

Отначало ще пеете с правила, а после – без правила.

Всички имате навика да казвате: „Дали ще мога да пея?“. Пейте, макар и да направите погрешки. Може да има погрешка в даден случай, но тя е относителна. Не слагайте отрицателна мисъл в ума си, защото веднага ще вземете други тонове. Отначало ще пеете, както децата заучават, но после ще пеете малко по-свободно.

Защо не можете да пеете? Защото имате различни възгледи за истината. Истината дава свобода. Имаш ли истината, ще имаш свобода. Имаш ли истината, ще мислиш свободно, ще пееш свободно, ще чувстваш свободно, ще постъпваш свободно. При истината ти не си ограничен. При истината ти си свободен. Не че няма правила, всъщност най-хубавите правила са при истината. Но там външни ограничения няма, не се стесняваш.

(Учителя пее от нисък тон, протяжно: *Истината крепи свободата*.) Това е на физическото поле. Да изпеем сега това в духовния свят. (Учителя пее същото от малко по-висок тон.) Това е духовното, а умственото не можете да го вземете. Там тонът е толкова висок, че трябва да си служите с четири и половина октави. Четири октави – за в бъдеще, сега – една октава и половина. (Учителя пее:) *И*, *А*, *О*, *Е*, *У*. *И* е движение, *Е* е размножаване, *А* е търпение да се носи бремето, *О* е условията за живота, *У* е да хукаш злото. Вземете тогава отначало с *А*. (Всички пеят: *А*, *Е*, *И*, *О*,

У.) Във всеки тон е скрита една Божествена идея. Трябва да вложите идеята. В окултната школа, като пеете, вие трябва да знаете, че във всеки един тон присъства Божественото благо. Като пеете, вслушвайте се вътре в тоновете, за да дойде Божествената благодат.

Във всички религии си служат с музиката. Тя е истинският начин, по който Божиите блага идат в света. Ти трябва да имаш една светла мисъл – това е музика. Ти трябва да имаш едно светло чувство – това е музика. Ти трябва да имаш добри постъпки – това е музика. Да знаеш да мислиш – това е музика. Щом се съмняваш, това не е вече музика. Където и да ходиш, тананикай си вътре, пей си вътрешно, в сърцето си пей, в ума си пей. Писанието казва: „Пейте и възпявайте Господа в сърцето си“. Неразположен си – попей си малко! Не е необходимо да бъдеш някой голям певец. Всички сте певци, само че някои сте възпитани певци, а някои още не сте излизали на сцената и от страх не можете да пеете. За една година всекиго от вас бих го направил певец, но при едно условие: ще ви кажа, че сте осъдени на смърт и че ако за една година не се научите да пеете, ще приложат присъдата. За една година ще пеете артистично, умът ви ще бъде съсредоточен и ще пеете, и оттатък ще минете. За нищо друго няма да мислите. А пък сега казвате: „Защо да пея? Дали ще мога да пея?“. Ако трябва да се спасиш от смъртно наказание, ще се научиш пееш.

Пейте, упражнявайте се, вашия глас, който Бог ви е дал, не го оставяйте занемарен, понеже в Невидимия свят държат сметка по колко пъти на ден пеете. Има една книга там и в нея се пише колко пъти сте пели през годината. И като отидете на Небето, ще ви кажат колко пъти сте пели; и ще ви кажат, че погрешките ви произтичат от това, че не сте пели достатъчно. Защото някой път, като искаш да направиш нещо лошо, ще изпееш следното: (Учителя пее:)

Аз вече няма да се гневя.
Аз вече няма да казвам лоша дума.
Това вече реших.
Отсега нататък добро ще правя.
Хе, хе!

После, да кажем, че хората мислят лошо за теб. Тогава ще пееш следните думи: (Учителя пее:)

Някой път моите ближни зле говорят за мен.
Но те не ме познават.
Един ден, когато ме познаят,
светия ще ме направят.

Това е свободно пеене. Всеки човек е кандидат за светия, но не вземам думата *светия* в обикновения смисъл.

Пейте хубаво! Учете се от малките деца да пеете. Има малки деца, които, като пеят от сърце, искат да научат и другите да пеят като тях. Ако слушате някой певец, той казва: „Вие само ще ме слушате. Вие не можете да постигнете това, което аз мога“. А малкото дете, като пее, после казва: „Хайде, дядо, и ти го изпей!“. И дядото се мъчи да пее като детето. Детето иска и дядо му да пее, а големият певец казва: „Вие слушайте, не искам никой от вас да пее“. Слушайте малките деца, или детинското във вас. Или: не бъдете преждевременно стари.

Вие казвате: „Остаряхме вече“. Хубаво. Казвате, че от грижи остарявате. Добре, а дърветата от какво остаряват? Животните, и те остаряват. От какво? Кучетата остаряват, защото не пеят. И ако започнете да пеете, можете да проверите. Ако човек започне да пее, ще се подмлади най-малко с 10 години. Съвършено не можете да се подмладите, но все таки с 10 години ще се подмладите. Ще вложите хубавите мисли, хубавите чувства. Защото вие не можете да пеете, ако нямате една светла мисъл, едно светло чувство. Сложете тази идея: пейте, за да възстановите своето здраве, пейте, за да възстановите своите сили, своя вътрешен живот. Това е. Ние няма да станем артисти, та да пеем на сцената, но всинца можете да пеете, за да възстановите своето здраве.

Божията Любов носи пълния живот. (3 пъти)

28. лекция, 1 април 1936 г., София, Изгрев

БОЖЕСТВЕНОТО ОГЛЕДАЛО

Добрата молитва

Ще прочета няколко стиха от Евангелието от Йоан. Понеже Йоан е ученик на Любовта, Евангелието на Йоан е Евангелие на любовта. Той държи вътрешната страна на въпроса. Ще започна от 2. стих на 5. глава до 13. стих.

Някой път да се говори за миналото прилича на работата на сегашните учени, които възстановиха формите на изчезналите преди много хиляди години предпотопни животни по намерени им кости. Какво допринася на хората възстановяването формата на предпотопните животни? На учените допринася нещо, понеже ги научава да мислят, но от това знание, което добиват, каква полза може да се извлече?

В прочетените стихове имате примера за къпалнята в Йерусалим. Ако искате, в тази овча къпалня можете и сега да отидете, като отидете на хаджилък. В тая форма къпалнята не съществува, но във въображението си ще построите картината. Казва се, че там имало много болни, много народ. Колко проповеди са се говорили върху това! Христос казал на болния: „Вдигни одъра си и ходи“. И после се доказва и обяснява по кой начин е станало това. Как може така!? Казал му: „Вдигни си одъра и ходи“ – и човекът си вдигнал одъра, и тръгнал, оздравял. После други искат психологически да обяснят как може да стане това лекуване, възможно ли е по законите на Природата това да стане – без никакви лекарства, само с казани думи.

Някои казват: „Може, как не! Със Силата Божия всичко може. Със Силата Божия е станало всичко в света, всичко, което съществува“. Не само е станало, но и сега става. Не само тогава, но и сега всичко се подкрепя със Силата Божия. Това, което сега става, със Силата Божия става. Някои казват, че човек всичко може да направи, само като помисли. Ако всичко става с мисълта, тогава е много лесна работата, по-лесна работа от това няма. Животът тогава е оправен. Ти

си вариш боб, но нямаш пари за сол – ще помислиш за солта и бобът ще се осоли. Нямаш дрехи за Великден – ще помислиш и парите ще дойдат в джоба ти. Нямаш хляб – ще помислиш и хлябът ще дойде. Така е, ако разбираш казаното буквално. Казват, че с Бога всичко може да стане – само като помислиш и като повярваш.

Онази жена, която разказа в неделя своето изцеление, има една духовна опитност. Това е едно елементарно състояние. Някои от вас се увлякохте. Когато тя говореше, някои от братята се просълзиха от нейната опитност, но те не подозират, че тя е един извор, който не се е очистил напълно. Тя е една канализация, в която водата е тръгнала, но като е минавала по тръбите, приела е нещо от ония спойващи елементи в тях и има някакъв примес в нея. Аз я слушах и още в самото начало видях къде е погрешката. Тя се е излекувала, но силата ѝ не е пораснала. Тя се излекувала от слепотата си, но като я изпращат да излекува други, не може да ги излекува. Следователно дават ѝ малко пари да си купи брашно и да направи хляб за себе си, но няма пари за другите. Ония, които я слушат, вадят заключение, че Духът е проговорил чрез нея. Още в самото начало Духът говори, но тя не вярва. Казва Духът втори път, тя пак не вярва; казва трети път, четвърти път, пети път, и тя не вярва. И сега, като е тръгнала, с камшик даже я подтикват, и още има едно неверие в себе си и дори не съзнава това. Това е едно състояние, което всеки от вас може да го има.

Някои казват: „Логически трябва да се обясняват нещата“. Че ако логиката може да оправи света, тогава няма човек, който логически да говори по-добре от мен. Аз мога да ви говоря логически така, както никога не сте слушали. И пак не се оправя светът. И логически да говориш, и да вярваш – ти трябва да разбираш в какво да вярваш и как да вярваш.

Всеки може да рисува и всеки може да пее. Аз ви говоря за пеенето, но има една музика, която е мярка. Тая музика, която сега хората имат, тя е нещо малко от Великото, Божественото, от Божествената музика. Аз говоря за великата Божествена музика, с която ангелите са запознати. Какво е

ангелската музика? Какво да ви говоря за нея? Вие трябва да имате ангелски ум, ангелско сърце и ангелска воля, за да разберете. Музиката по човешки трябва да ви я представя, така, както хората я разбират, а пък и всички хора не я разбират еднакво. Един музикант, който е завършил музикална академия, и този, който сега се учи – каква грамадна разлика има между тях. И аз мога да пея, и друг може да пее, но между едното и другото пеене има разлика.

И в разбирането има разлика. Някой казва: „Ти трябва да научиш гамата“. Хубаво, лесна работа е това, но какво означава да научиш гамата? Ще напишеш имената на нотите, на музикалните тонове. Ще вземеш тона *до*; какво означава той? Музикант е някой, завършил е, а не знае какво означава тонът *до* или какво означава долно *ре*. Какво значение има тонът *ре* вътре в Природата?

Всяко нещо, което съществува, има отношения в Природата и тези отношения имат определено значение. Например всеки тон има отношение към определен цвят. Музиката е построена по законите на светлината. Червеният лъч има известни отношения, определено значение, портокаленият лъч – също. Червеният лъч е музикален, внася живот, енергия, ти ходиш изправен, готов си да се биеш, да се разправяш; ако си военен, ще извадиш нож и ще проявиш геройство.

Някой ще запита: „Защо червеният лъч прави това?“. Аз ще го запитам: „Защо искаш да знаеш? Защо слагаш сол в боба си, без сол не може ли?“. – „Може, но със сол е малко по-приятно.“ Но колко сол трябва да му сложиш? Там е цялото изкуство. Можеш да сложиш, както в един разказ за свекървата, снахата и зълвата, които варили боб. Дошла свекървата, най-старата, най-умната, сложила сол, разбъркала боба и си заминала. Дошла снахата и казала: „Майка ми не е могла да тури сол“ – и тя сложила. Дошла после и зълвата, и казала: „Майката и снахата не са турили сол“ – и тя сложила сол и разбъркала. И идва най-после бащата и пита: „Кой го готви този боб?“. Трите го готвили и трите го солили.

Питам сега: в сегашното възпитание, когато в гимназията солят няколко учители, четири-пет и повече учители

преподават, и всеки туря сол, какво ще стане? Не е лошо слагането на солта, но ако снахата беше умна и ако вкусът ѝ за солта беше порядъчно развит, тя щеше да каже: „Много добре е насолила боба свекърва ми“, и нямаше да соли. Та цялата опасност е там, че у всинца ви има желание всеки да сложи малко сол в бобеното гърне. Ако не сложиш, лошо е, ако сложиш, пак е лошо.

Вие сега живеете, и не знаете защо живеете. И как сте устроени не знаете. Имате известни мисли, известни разположения, някакви чувства, някаква си любов, някаква вяра, някакъв си бъдещ живот, някаква си наука – геология, ботаника, зоология, астрономия, социология, какви ли не науки има. Ти вярваш, имаш някаква вяра. Хубаво, на какво се базираш, каква е основата? Казваш: „Аз вярвам. Вътре в мен нещо ми проговори“. Само че и аз, който слушам, и в мене нещо проговори. Казваш: „В мен Духът говори“. Ако е за Духа, у всички живи хора все Духът говори. Ние сега разсъждаваме чисто по човешки.

Тази жена, за която говорехме, носеше един ключ, но ключът не беше здрав, малко счупен беше. Със счупен ключ тя си отворила. Това е по човешки. Тя искаше да каже, че с един счупен ключ, а не със здрав е отворила – чудо е това! Тя казва: „Болна отидох на бойното поле и воювах. А ако бях здрава, какво щях да направя!“. Болен човек не може да воюва. Сега, като засягам този въпрос, вие ще извадите заключение, ще кажете: „Ние толкова години служим и не научихме нищо“.

Всички знаете повече отколкото ви трябва. Вие сте толкова учени, че сега трябва да ви уча да се изпразвате. Вашите корита са така пълни... и както не сте ги чистили от хиляди години, има толкова кал по дъното, че отдолу трябва да намерите отдушници, да ги изпразните от водата и да ги изчистите, и после веднага пак да ги запушите, и да ги напълните с вода. Насъбрано знание, впечатления, наслоения от деди и прадеди – това са отживели работи. Ако имате хляб, месен отдавна, преди десет дена, и хляб, който сега сте месили, кой хляб ще предпочетете – мекия или мухлясалия?

Някой ми казва: „Я ми кажи някоя стара истина“. Какво е стара истина? Стар хляб, който е изсъхнал. Някои хора говорят за старата истина. Това са стари разбирания за Бога – как хората са разбирали и вярвали в Бога преди 2000 години. Щом има стара истина, има и млада истина. Старата истина е стара баба, а сегашната истина е млада мома. Казваш: „Кажи ми самата истина“. Какво разбираш под това?

Казваш: „Кажи ми истината, не ме лъжи“. Какво нещо е лъжата? Влязъл съм в къщата ти и след моето излизане ти потърсиш кесията с парите, в която има сто турски жълтици, и виждаш, че я няма. Изгубена е кесията. И веднага казваш: „Преди няколко дена тия пари бяха там. След като ти излезе, ги няма. Я ми кажи, пипал ли си кесията? Какво ще ми кажеш?“. Аз се намирам тогава в чудо. Ако имаш знание, няма какво да ме питаш, ще знаеш дали съм я взел, или не. Ако не знаеш, ще ме питаш. Казваш: „Кажи ми истината“. Аз сега седя и какво да ви кажа? Ако ви кажа, че съм взел кесията, ще ви кажа истината от ваше гледище. А ако ви кажа: „Не съм я взел“, това от ваше гледище ще означава, че съм казал лъжа. Значи вие искате тази истина да кажа: че аз съм взел кесията. Но това, че кесията я няма, е един факт, това не е истина. Фактите се смесват с истината.

Истината представлява особено състояние на човешката душа. Тя представлява един възвишен, велик Божествен свят. Щом помислиш за Истината, само като пипнеш ключа, ще светнат лампите и ще видиш всичко. Истината е един уреден свят. Ти в Истината не можеш да бъдеш гладен, не можеш да бъдеш невежа, не можеш да бъдеш болен, не можеш да бъдеш грешен. В Истината всичките работи, които имаш, ще бъдат уредени. Така аз разбирам истината. Да вярваш в истината значи всичко да се уреди. Истината – това е да вярваш в Бога. Истината и Бог – това е едно и също нещо. Истината, това е външната страна на Бога. А пък Бог е само по себе си нещо по-дълбоко от това, което е изявено. Истината според мен е онова, което урежда нещата в моя чувствен свят, в моя умствен свят и във физическия живот; всичко да е уредено – това значи истината. Ще кажеш: „Има и друго разбиране“. Кое е другото разбиране?

По какво се отличава хубавата музика? Представете си: влизаш в една къща и всички хора там, каквото и да им говориш, остават тъжни, посърнали, замислени. Накрая, като не знаеш какво повече да им кажеш, запееш им – и всички се развеселят. Със своето пеене ти си произвел в къщата им нещо, някакъв преврат е станал, дошли са други енергии. Тия хора не са скръбни вече, а са обнадеждени. Някой ще каже: „И по друг начин може да се пее“. Нямам нищо против, можеш да пееш, както искаш, стига да станат весели скръбните, стига болните да оздравеят, стига сиромашията да не мъчи хората, стига невежеството да не мъчи хората. Музиката е като светлината, тя ще достави много работи. Но всички работи няма да достави. Само светлината доставя условията, при които човек може да работи.

Сега да се върнем. Кое е онова, върху което трябва да базирате вашия живот? Има нещо, на което трябва да разчитате – онова, с което сте създадени отвътре. Бог сам не създаде кучетата, Бог не създаде растенията, животните. Той каза само дума – и те станаха. С думи ги създаде. И съвременния човек Бог не го е направил – човек го е направил.

Гледам две птички: едната е с качулка, а другата е без качулка; едната е понашарена, по-хубава, а другата е малко по-просто облечена. Събрали са се двете, говорят си нещо. Гледам, едната дойде, взе една сламка и я сложи на едно място. Другата дойде, и тя сложи една сламка. И направиха едно гнездо, като търкало. И едната снесе едно яйце, после второ, трето, пет-шест яйца, и двете започнаха да ги мътят. Женската поседи, помъти и като се умори и огладнее, мъжката я замести, и онази отиде за храна. И като излюпят децата и ги отгледат, тръгнат всички. Учените казват, че това е инстинкт. Хубаво, но как става тая работа? Откъде иде в съзнанието на тая малка птичка, че ѝ трябват такива малки сламки? Казват, че Господ ще промисли всичко. Не че ще промисли, Той вече е промислил.

И какви ли не веруюта има. Вие мислите понякога, че някой като е религиозен, той е свободен от отрицателни качества. Когато човек стане религиозен, зараждат се у него много отрицателни качества. Също, когато човек ста-

не учен, зараждат се у него много отрицателни качества. Зараждат се у тях много добродетели и много отрицателни качества. По-добри хора от учените няма, но и по-лоши от тях няма. По-добри хора от религиозните няма, но и по-лоши от тях няма. По-будали от простите хора няма.

Буд-Аллах – това значи човек на Бога, това значи Христос на Бога. *Будала* значи Божи Христос, човек на Бога, Който иде. Всеки от вас, който прави Волята Божия, е будала. Сега какво са направили хората от тая дума? Някому проповядват, че трябва да бъде християнин, че трябва да вярва в Бога. Той не се възмущава от това, но когато му кажат, че е будала, се възмущава: „Не съм будала аз!“. А какъв си? – „Ние не сме будали, ние сме хора на трезвата мисъл.“

Какво значи трезва мисъл? Какво значи трезвен? Трезвен човек е, който не е пиян, който не пие. Онзи, който се е напил със своите чувствания, се е разтевекелил и се е въодушевил. Срещне някого, целуне го, срещне втори, целуне го – този човек трезвен ли е? Той е будала. И всеки ще каже: „Будала е той. Той няма понятие за човешкия живот“. Но да дойдем до предмета си сега, това ще ни отвлече.

Питате: „Какво трябва да се прави?“. Човек трябва да изучава себе си. Искаш да пееш – трябва да знаеш дали от теб произтича в дадения случай желанието да пееш, или иде отвън.

Преди повече от 15 години идва при мен във Варна един млад момък и ми казва: „Наумил съм си да отида да следвам по музика“. Попитах го: „Откога ти дойде тая идея?“. – „Преди четири години бях на един концерт и слушах един музикант виртуоз. Като слушах хубавата музика, въодушевих се. Музика! Там е моето призвание.“ Аз го гледам; от моето научно гледище от него всичко става – и търговец, и техник, но музикант – не, а той иска по музика да следва. Казах му: „Тая мисъл е чужда. Ти ще си изгубиш времето и нищо няма да направиш. Ще се научиш да стържеш на цигулка, можеш да се научиш да свириш, но да станеш първокласен артист – не, не си хаби времето. Можеш да станеш обикновен учител. Мен, ако слушаш, не ходи да следваш по музика“. Той ми каза: „Ти убиваш моята идея“. Казах му: „Ти

нямаш никаква идея за музика, какво ще я убивам. Ти ми носиш една изкуствена кокошка. Една изкуствена кокошка може ли да се убие?“.

Едно нещо аз не вярвам: че една Божествена идея, която е вложена в теб, някой може да я убие. Никой не може да я убие. Ако човешкото чувство можеше да се убие, ако човешкият ум можеше да се разруши, работата щеше да се свърши. Но не може. Една Божествена идея може да се възприеме донякъде, но да убие някой в теб доброто или да този импулс, който имаш – това е невъзможно. Казват: „Убиха в мен музиката“. Нищо не са убили. Ти си като нагорещено желязо – като те извадят от огнището, ще изстинеш.

Трябва да мислиш правилно. Всинца не можете да мислите еднакво, защото не сте еднакво развити. Можете да учите, колкото искате. Някои от вас, и да искате да постигнете някои неща, няма да можете, понеже ви трябват най-малко още сто години, за да си доставите пръст и кал, от които да си създадете вашите нови идеи.

Някои ще кажат: „Аз сега искам“. Има неща, които сега можете да направите. Да кажем, че някоя от вас се е оженила, домакиня е. Имаш две деца и искаш да станеш отлична певица. Много мъчно е това! Ти, ако искаше да станеш знаменита певица, не трябваше да се жениш. След като станеш певица и станеш на 45 години, ожени се тогава, постигнала си вече желанието си.

Ти искаш да служиш на Бога. Оженил си се, имаш деца, жена, и искаш да служиш на Бога. Как ще служиш на Бога? Аз съм виждал много мъже, които ревнуват жените си от Христа. Казват: „Откак повярва моята жена в това Евангелие, не ме обича, заряза си къщата, влюбила се е в Христос. Преди две хиляди години живял и в Него се е влюбила! Защо се ожених за нея?“. Това са неговите разсъждения. Това е едно криво разбиране.

Човек, като вярва в Христа, това ни най-малко не означава, че не трябва да обича другите хора. Има едно криво разбиране в живота. Сега засягам един въпрос, който е щекотлив. Женитбата е едно учреждение за работа. Тя е една постоянна работа от памтивека, от самото създаване на чо-

века – това е най-старият институт. Хирургията е най-старата наука. Тя се е появила, когато извадил Господ е реброто на Адам. А още по-стара наука е психологията, понеже Бог, като казал Слово, всичко станало. Това пак е наука.

Та, когато се създаде жената, тогава се е създаде хирургията. Сега и човек е станал хирург. Когато Бог е правел тази хирургическа операция, Той е привел човека в дълбок сън и човек не е знаел какво му е взел. Мойсей казва, че едно ребро му е взел. Не, две ребра му е взел. От две ребра е създал жената. И там е лошото, че жената е създадена от две ребра, според кабалистичните закони. Създадена е от един чифт ребра. Сега колко ребра има човек? („Дванадесет чифта.“) Жената е 13-ят чифт, а числото 13 е фатално. Какво трябва да се прави? Вие как се справяте с числото 13? Това е мъжко число. То е число, което руши. Не е меко число. Числото 13 създаде жената – мекото, – за да го укроти. Това число е силно, то е силен огън. Когато топиш калай, не е необходима силна топлина, не са необходими 3000°, той се стопява при 100°.

Казват, че понякога човек е груб. Не, това е мъжкото число. Мъжките числа са числа на мисълта, която трябва да се организира. Всички неща в Природата, които не са организирани, са мъжки числа. Мъжкото число е неорганизирано. То е силно. Едно мъжко число е като бомба, която е пълна с взривни вещества.

А какво е взривно вещество? Едно вещество, което е заемало пространство от един квадратен километър, после е сгъстено, компресирано, сбито, събрано в една малка бомба. То е неорганизирано. Като го запалите, веднага има желание да заеме пак същото голямо пространство и експлодира. Експлозията е стремежът на материята да заеме първоначалното положение, което е заемала.

И когато вие се разгневите, вие искате свобода – притеснени сте и имате стремежа да добиете първоначалната свобода. Ако се пръснете, ще добиете вашата свобода, но формата, с която сте добили своята свобода, е негодна вече. И може би сто години ще се минат, докато си възстановите формата. Тази експлозивност можете да я пуснете да изте-

че навън, като парата, или материята във вас можете да я организирате и да започнете да мислите. Да кажем, че вие сте във възбудено състояние – ако не разбирате законите на това състояние, ще дойдете до положение да направите експлозия. И много лесно може да стане това. Гледам, някои хора се карат; единият казва: „Я ме остави, че ще направя някоя беля“. Другият, ако каже още една дума, тая бомба ще се пръсне. Сила има в думите. Силата на думите действа при тая неорганизирана материя. Някой казва: „Голям простак си ти“.

Какво значи простак? Славянска дума ли е тя? Простакус. Като не разбираш думата и нейните вибрации, ако някой, който не те обича, ти я каже, ти ще се възмутиш: „Как така?“. Ти ще се възбудиш, понеже той е неразположен и ти е предал същото неразположение; ако някой човек е неразположен, неговото неразположение се предава. Ако обаче някоя мома ти каже, че си простак, ти ще съжаляваш и ще си кажеш: „Защо съм такъв голям простак? Дано тя да ми прости“. Момата, която ти е казала, че си простак, е имала съвсем особено разположение; тя не иска ти да бъдеш простак. Ако ти кажат една и съща дума онзи, който не те обича, и онзи, който те обича, тези техни думи ще произведат съвсем различни ефекти. Ако лош човек ти каже, че трябва да бъдеш добър, той си мисли, че това е невъзможно за теб, и ти си казваш, че е невъзможно. А ако някой добър човек ти каже, че трябва да бъдеш добър, ти веднага ще повярваш, понеже той ще ти предаде своето състояние.

Казвам: ще изучавате себе си. Всички хора не са еднакво умни. Те са одарени. *Одарени* – ще оставим буквата *о*, всички са дарени. Турчинът казва дар. *Дар* на турски значи тесен. *Дар-дере* значи тясно дере. Всички хора са дарени, имат заложби в себе си. Всяко едно дарение подлежи на развитие, както едно семе. Трябва да намериш почва, за да го посееш. И в сегашния живот вие трябва да развивате онова, което е заложено вътре във вас. Всяка способност, всяко чувство, което имате, трябва да го облагородявате. Всички вие нямате развито религиозно чувство. У българите религиозното чувство го няма развито. У англичаните, у аме-

риканците религиозното чувство е слабо развито. Изобщо англосаксонската раса не е много набожна. Религиозното чувство внася голяма мекота или благородство. За да чувстваш болката на един човек, ти трябва да имаш Божествено чувство. Това е Божествената любов. Ти не можеш да влезеш в положението на един човек, ти не можеш да почувстваш болката му, несгодите му, ако нямаш това Божествено чувство. Някой ти се оплаква, но ти нямаш този усет, за да схванеш трептенията, които го занимават. Някой ти говори учени работи и ти не можеш да го разбереш – неговият ум е другояче построен, разсъдителните способности у него са много развити. Онзи, който добре разбира психология, няма да говори на неразвития върху дълбоките работи. Ако един човек може да вдигне 100 килограма, а друг може да вдигне 30 килограма, първият няма какво да се сърди на втория, силата му е такава. Но онзи, който вдига 30 килограма, след време може да вдигне и 100, има такава възможност.

Някой казва: „Трябва да бъдем набожни“. Но какво се разбира под думата набожност? За да бъдете набожен, трябва да имате няколко качества: отличен ум, отлично сърце, отлична воля. И да бъдете човек, който никога не се колебае: казано – свършено. Набожният човек няма раздвояване в себе си. Той знае: Бог е най-възвишената интелигентност, Бог каквото каже, прави го. Бог, като обещае нещо, назад не си взема думата. По някой път задържа за известно време, като вижда, че хората не са готови. Но онова, което Бог е турил в ума Си да даде на хората, ще го даде най-после. И каквото искате от Бога, Той ще ви го даде и понеже не сте готови, ще го изгуляете. Наскоро имаше един анекдот, вестникарски анекдот, за онзи, който спечелил 1 милион. Казаха, че милионерът вече не може да бъде разсилен. Аз правя следното сравнение. Един американец, говедар, получил наследство от 6 милиона долара и дал едно угощение в Сан Франциско, поканил целия град да пиянства и след 6 месеца похарчил шестте милиона и се върнал назад пак като говедар. Ако вие нямате нужното разположение, и да ви дадат 6 милиона долара, за 6 месеца можете да ги изхарчите. Какво можете направите? Пишат, че един милионер

не може да бъде разсилен. Какъв може да бъде? Ако направиш някого религиозен, все едно, че са му се паднали от лотариен билет 1-2 милиона лева. Преди да е бил религиозен, той ти е услужвал, всичко е можел да направи за теб, а след като го обърнеш, той ти пише: „Един милионер не може да бъде разсилен вече“. Жена ти, преди да я направиш религиозна, всичко е правела за теб; щом стане религиозна, тя става друга. Някой идва при мен и ми казва: „Аз искам жена ми да стане религиозна“. Казвам: „Млади сте. Нека да стане на 45 години и тогава да стане религиозна“.

Ето какво имам предвид: възможно е едно психологическо отклонение. Бащата някой път ще направи дрехи на детето, но тия дрехи съблазняват детето и извъртат характера му. Момчето или момичето ще започне да се показва с дрехите си на другите и ще забрави баща си, няма да му благодари. Като ги скъса, пак ще отиде при него и той е недоволен, понеже детето само за няколко дена ги е оцапало и скъсало. Преди да е имало нови дрехи, бащата не е бил така взискателен към него, но сега казва: „Иванчо, къде си оцапал тия дрехи?“. И го понаплесква. Ако не бяха тия нови дрехи, бащата нямаше да го бие. Преди да станеш религиозен, не са те били, но щом станеш религиозен, бият те. Някои религиозни се оплакват, че щом станали религиозни, започнали да страдат. Много естествено. Бащата казва: „Оцапал си дрехите. Така лесно не се печели, синко. Докато отделя тия пари за дрехите ти!“.

Снощи дадох един педагогически съвет на учителките, как да възпитават. Те казват: „Забранено е биенето“. Трябва да знаеш как да биеш. Искаш да понабиеш Иванчо. Ще дойдеш до него, ще го погледнеш и ще му кажеш: „Колко хубаво момче си!“. И – пляс, пляс, отляво и отдясно, ще го понацапаш с двете ръце. По този начин ще го погладиш.

Да мислите право! Не обобщавайте нещата! Вие казвате: „Трябва да бъдем религиозни, трябва да имаме истината“ и пр. Трябва едно дълбоко разбиране, разграничение на онова, което имате. Тая неорганизирана материя се намира при ушите на човека. Като теглите една хоризонтална линия от веждите настрани, частта от човешкия мозък под тази линия е неорганизирана материя или мъжка материя,

от която произтичат всички противоречия на живота. Всички способности, сили и чувства в човека, които се намират в тая област, са неорганизирани, те са мощни и силни. Всички физически противоречия произтичат от тази, първата област, от първата линия (1).

След това идва втората област (2) – оттам произтичат социалните противоречия. А от третата област произтичат всички религиозни противоречия (3). Кражбата е социално противоречие – произтича от втората област. Някой човек обича да пипа, да краде. Има деца, които вземат чуждото; такова дете не прави разграничение дали нещо е негово, или чуждо. Как може човек да направи разграничение, ако е сам на Земята? Щом е сам, то всичко е негово. Щом са двама, трима, вече се създават отношения. Не можеш да кажеш, че каквото има в света, всичко е твое. Христос е казал: „Всичко, което има Отец, е Мое, но и всичко, което Аз имам, и то е на Отца“. А сега, човек казва: „Всичко каквото даде градината ми: ябълки, круши и прочее, е мое“ – и го вкарва в хамбара. Всичко, каквото Бог е дал, той го взема, но не казва, че всичко, което той има, е на Бога. И щом дойде някой беден човек, му казва: „Иди да работиш“. Не! Всичко на света е мое, но каквото аз имам, е на Бога.

Вие трябва да помните: в третата област можете да станете религиозен фанатик и да мислите, че другите хора не са като вас. Във втората област можете да си позволите неща, които не са добри, а в първата област стават убийствата, всички физически противоречия. Когато някой ти говори и те ругае, това е в третата област. Там е най-лекото наказание, с думи. Кажат ти: „Простак“ – няма нищо. Ако си във втората област, някой ще дойде и ще ти зашлеви плесници. А като дойде първата област, той ще те удари с топуз и от тебе нищо няма да остане. Сега, кое е по-хубаво: да ти каже: „Простак“ или да те удари с топуз? Аз предпочитам да ми каже: „Простак“. Аз бих му казал тогава: „Колко сладко говориш. Я ми го кажи още веднъж. Простак. *Стак*

на английски значи имане, куп. Като ти кажат *простак*, значи имаш набрани много работи за продан, търговец си.

Започнете сега с нов метод. Досега сте употребявали първия метод: убиваш – ще те убият, биеш – ще те бият, одумваш – ще те одумват. Законът е бил този. Но освен тези три области, има още една друга област, четвърта, която влиза тук: тя е любовта. В нея, като дойдеш при човека, ще мълчиш. Мълчанието е най-хубавото нещо. Някой дойде при теб и не казва нищо. Нито пред теб казва нещо, нито зад теб. Теб те смущава неговото мълчание. Една дума да каже поне! Не говори нищо. Че това е най-хубавото нещо. Сега сте дошли до четвъртото – да мълчите.

Аз съм привеждал една история. Един цар имал мечи уши. Всички бръснари, които го бръснели и подстригвали, му виждали ушите и царят заповядвал да ги екзекутират. Отишъл един млад бръснар и казал на царя: „Млад съм. Остави ме. Няма нищо да кажа. Понеже вече ти зная ушите, ще идвам винаги аз да те подстригвам“. Той мълчал десет години, никому не смеел да каже и така се набрало нещо в него. Веднъж отишъл на полето, изкопал една дупка и казал в дупката: „Царят има мечи уши“. На това място израснала свирчовина. Един овчар взел от нея едно клонче и направил свирка, и като я надул, свирката казала: „Царят има мечи уши“. Вече музикално излизали думите.

Разсъждавайте и чувствайте добре. Например имате известни страдания. Това са външни неща: понякога чувствате страданията на света, понякога чувствате страданията на вашите близки. Много рядко чувствате вашите собствени страдания. Вие не можете да разберете света дотогава, докато не почувствате вашите собствени страдания, докато не почувствате вашите собствени мисли, докато не почувствате вашите собствени постъпки. Дотолкова ще разберем другите хора, доколкото разберем себе си. Имаме наши собствени страдания и като ги разберем, тогава ще разберем какви са страданията и несгодите на света. Има някои работи, които ние ги правим и не са добри, и ние ги виждаме. Обаче има някои работи, които ние не ги правим, а ги съзнаваме вътре. Върнете се сега към вашите собствени мисли. Горе-

казаното може да се изрази и така: да мислиш, както Бог мисли, да обичаш така, както Бог обича, и да постъпваш така, както Бог постъпва.

Следващото положение: да мислиш така, както Христос мисли, да чувстваш така, както Христос е чувствал и да постъпваш така, както Христос е постъпвал. На кръста Христос опита страданията върху Себе Си. Той видя страданията на другите и каза: „Чакай да видя какво ще чувствам при страданието“. На кръста Той опита не страданията на другите, но Своите страдания. Заковаха Го с гвоздеи на кръста. И след това хората се събраха около Него, подиграваха се. И Той видя как самият Той страдаше, за да може да разбере как другите хора страдат и чувстват нещата. Ако теб веднъж те разпънат на кръст, като станеш цар, ще кажеш: „Никаква кръстна смърт! Отменям всички кръстни страдания!“. Който е минал през това, ще каже така, а който не е минал, ще каже: „Това е закон“.

Вие искате да се отмахнат от света страданията, лошите условия. Че вие не сте опитали какви са лошите условия на живота. Най-първо имате да работите с първата област – да се организират вашите груби енергии. Не е лошото в това, че ги имате. После трябва да се организира втората област – вашите естетически чувства; и моралните ви чувства, които са на коронната част на главата отгоре, и те трябва да се организират. Или най-малкото, те трябва да се подхранват добре.

Вие казвате: „Досега какво сме учили?“. Една дъщеря, която е израснала вече, майка ѝ я е отгледала, завършила е гимназия, университет, оженила се е и казва: „Аз за тия ли деца се родих?“. Станеш учител и казваш: „Аз затова ли се родих?“. Станеш военен и казваш: „Аз затова ли се родих?“. Станеш проповедник и казваш: „Аз затова ли се родих?“. За какво се ражда човек в света? За какво се ражда огледалото? За себе си ли се ражда, или за другите? Огледалото се ражда за онзи, който иска да се огледа в него. И следователно, ако в това огледало може да се оглежда образът, то е добро огледало. Ако не става добре отражението, ако образът не се оглежда добре в него, това огледало не струва. Всички вие

сте огледало в света, за да може да се отрази Божественият образ във вас. Това е моето заключение. Всеки човек е едно огледало, в което трябва да се отрази Божественият образ. И вие няма какво да създавате нещата – нещата трябва да се отразяват във вас. Четеш Библията и каквото дойде в теб, го отразяваш. Отражение трябва да станете на Божественото, всички трябва да бъдете отражение на Божествения свят. Това е предназначението ви. Едно огледало не може да отрази целия свят. Вие сте милиони, милиарди огледала, и светът пак не може цял да се отрази.

Вие питате какво ще спечелите. Ако хубаво отразите онова, което Бог е създал, Той ще ви постави на хубаво място. Някой човек сложи огледалото близо до сърцето си, или в джоба, изважда го, оглежда се, поухили се и пак го прибере там. После изважда нещо червеничко и си маже устните. Не е лошо. Но огледалото държи близо до сърцето си и ако то се развали, той го хвърля и търси друго огледало.

Учителят трябва да бъде огледало за учениците и учениците трябва да бъдат огледало за учителя. Мъжът трябва да бъде огледало за жената и жената – за мъжа. Това го наричат в индийската философия майа, а аз го наричам отражение на Божествения свят. И ако ние разбираме това, ще бъдем щастливи на Земята, доколкото човек може да бъде щастлив на Земята. Пълно щастие тук не може да има.

Някой казва: „Аз искам да бъда светия“. За да бъдеш светия, трябва да бъдеш едно вдлъбнато огледало. Ще събираш повече лъчи и по-голямо отражение ще даваш навън. Светията отразява повече лъчи навън. Простият човек е просто, обикновено огледало. Простите огледала са за обикновените моми, обикновеният човек е за обикновените моми. Светията е за по-културните моми. Ще кажеш: „Каква религия е това?“.

Вие мислите, че като отидете на Небето, ще видите всички ангели замислени. В Небето са най-веселите хора, каквито някога сте виждали. Там няма плач, там са весели и радостни. Небето е място за веселие, за свирене, за какво ли не. Най-веселите хора са там, най-хубавите песни са там, най-хубавите постелки, килими, най-хубавите гра-

дини, най-хубавите плодове. Всичко е чисто. Нищо нечисто не можеш да намериш там. Там има извори, там са най-хубавите неща.

Вие ще кажете: „Ангелите имат крила“. Има ангели с крила и без крила. Защото крилата те си ги слагат и те си ги снемат. Крилата за ангела са това, което са тук дрехите за младите моми. Ангелите, като дойдат на Земята, си слагат крила, и като се върнат, се обличат с прости дрехи. Тук вие ги виждате пременени, както момите в неделя се обличат хубаво, с китка, и отиват на хорото. Какво е хорото? Хорото – това е животът. Ангелите идват тук, за да покажат на хората пътя, учат ги как да играят. Топлината играе, светлината играе, всичко в света тропа, играе. Но не такова шопско тропане, намясто. Трябва да знаеш как да тропаш.

Има едно особено свирене, ако ви засвиря така, нито един няма да остане тук, в салона. Има едно друго свирене и ако го засвиря, всички ще плачете. И то не е за вас, понеже всички сте плакали. Ако ви засвиря за игране, и това не е за вас сега, понеже всички ще играете и ще вдигнете много прах – не е здравословно. Да ви засвиря да плачете – не, тая вода, която имате набрана, е потребна за цветята, а не за празни работи. Затова съм решил сега да ви засвиря по най-хубавия начин – с мълчание.

Няма време за свирене. Не може да се свири добре, понеже е влажно отвън. Каква беше мелодията от миналия път? (Една сестра изпя думите: *Истината крепи свободата*. Учителя изпя няколко пъти тия думи.) Думата *крепя* означава импулс отдолу, поддържам отдолу нещо, за да не падне или за да не се раздруса, да запази същото положение; *крепи* – това е материалното, *свободата* – това е благото. (Учителя пее:)

Истината крепи, крепи, крепи свободата.
Ако искаш свободен на бъдеш,
ти истината от сърце да обичаш.
Само с нея свободен можеш да бъдеш.
Свободен да бъдеш, да бъдеш, да бъдеш,
с истината да пребъдеш.

Понякога човек няма достатъчно търпение, за да се научи да свири – да свири по малко, по-бавно и да допира лъка леко отгоре по струните.

Един млад българин, комуто светът не отговаря на идеите, хората не са като него, изразява скръбта си в тая песен: (Учителя свири на цигулката тъжната част от *Идилията*:)

Защо хората не са като мене?
Защо не разбират живота така?
Защо не го разбират?
Не разбират. Не разбират.
Моята душа е скръбна.
В тоя свят аз съм сам.
Няма никой да ме разбира.
О, Боже мой! Какво аз трябва да направя?
Сам съм на тая Земя.
Няма никой да ме обича.
Майка ми отдавна е заминала.
Баща ми никак го няма.
Ни братя. Ни сестри.
Аз сам съм останал.

Божията Любов носи пълния живот. (3 пъти)

29. лекция, 8 април 1936 г., София, Изгрев

МЕКОТА

Добрата молитва

Ще взема част от 8. глава на Послание към римляните, от 12. стих до края.

Има много спънки в сегашния живот. Едно време е имало спънки, и сега има спънки. При сегашния строй на нещата е мъчно. Където и да отидеш, трябва да платиш. Отиваш при бакалина, без пари не върви. Отидеш при хлебаря, без пари не върви. Отидеш при шивача – също. Искаш да се качиш на железница, без пари не върви. Много хора казват: „Мъчно е да се живее без пари“. Не че е мъчно да се живее, но без пари не можеш да имаш тези удобства, които искаш. Парите дават удобствата на живота.

Нека да вземем християнството. Говорят за Любовта Божия и пр. Хубаво е това, което се говори, но има един метод да се възпита човека как да живее добре. Например един учител в училището иска да възпитава децата. За да може да ги възпитава, той трябва да наложи своя авторитет, трябва да бъде силен, трябва да бъде здрав, да не е болничав, да кашля. Ако е болничав, трябва да има знание как да се излекува. Но за да бъде човек издръжлив в живота, трябва да има нещо елементарно, което аз наричам мекота. Вие го смятате за слабост, когато казвате: „Той е мек човек“. Но вие не сте изучавали какво нещо е мекотата.

Всичко в света се добива чрез мекота. Мекотата има качествата на водата, но не е вода. Мекотата има качествата на въздуха, но не е въздух. Мекотата има качествата на светлината, но не е светлина. Мекотата има качествата на земята, но не е земя. Мекотата има следното качество, конкретно говоря: отколкото и високо място да паднеш на нея, тя има качеството на мекия памук и на вълната, но и памук не е, и вълна не е. Като паднеш на нея, няма да се убиеш и ще си кажеш: „Как така не ми се пръсна главата!“. Мекотата е във всички. Тя отхвърля всичко отрицателно. Онзи, който

има мекота, понася всички неща, които идат отгоре му, без да усеща страдания, лесно ги носи. Без мекота животът е тежък. Не че животът е тежък. Но някои казват, че трябва да бъдем твърди, груби. Това е неразбиране.

Нека да разберем две неща. Въздухът, за да бъде чист, трябва да бъде на планината. Зимно време планината всичко събира, а лятно време всичко разпръсква. И долината всичко събира. Каквото се топи на планината, отива в долината. Ако искаш чист въздух, ще го намериш на планината. А ако искаш плодове и охолен живот, ще ги намериш в долината. Питаш: „Защо е така?“. На това ще ви оставя сами да си отговорите.

Долините събират, а планините разпръскват. Да кажем, че вие искате да се повдигнете в живота. Желанието ви е хубаво – да се повдигнете, да бъдете независими. Отлично е, защото така ще разберете едната страна на живота. Но ако останете само един висок връх в живота, вие ще влезете в противоречие със себе си. Следователно трябва да имате и едно друго качество: трябва да бъдете долина, защото всички Божии благословения, които идат, ще могат да се спират върху вас. Ако човек не може да задържи Божиите благословения, той не е долина. Ако всичко вижда ясно и всякога е чист, той е един планински връх. Хубаво е. Но ако не може да задържи Божиите блага, значи нищо не се оползотворява в него.

Следователно мекотата – това е долина, т,,ова е Раят. Това е човешкият рай, изгубеният рай – мекотата се е изгубила. Раят не е така, както го описват. Те описват изгубения Рай. Казват, че е бил в Мала Азия. Че ако е бил в Мала Азия, как може да се изгуби? Значи изгубеният Рай не е бил в Мала Азия.

Казват, че човек трябва да бъде твърд. Щом е твърд, той е планина. Изобщо всички хора са твърди. Малко хора са меки. Мекотата са изгубили, твърдостта не са изгубили. Планински върхове има навсякъде в света, студ има навсякъде. Но може ли да се живее на планинските върхове? На планината климатът е студен, а в долината е мек, топъл. Единственото място за живеене е мекотата. Това е Раят. Аз

ви говоря сега за изгубения рай – мекотата. Но всъщност той не се е губил – в този рай всеки ден може да влезеш. Вие искате да влезете в Рая, но с тези разбирания, които сега имате, може би още няколко хиляди години ще ви трябват. Някои чакат да умрат и да отидат в Рая. Като умреш, ще отидеш на някой чукар, ще те духат ветровете, в никакъв рай няма да отидеш. Българинът казва за това така: „Вятър го вее на бяла кобила“.

Сега, другото противоречие. Често съм слушал да казват: „Защо Господ направи света така?“. Казвам: проучи света! Ти не си го проучил и нямаш право да задаваш този въпрос, докато не станеш учен човек. Един човек, който нищо не разбира, трябва да мълчи като риба. А гледам някой, като заговори, повтаря едни и същи неща. Трябвало да има справедливост – това са празни работи. Как ще бъдеш справедлив? Другите хора работят, а ти нареждаш кой какво трябва да дава. Ти можеш да разпределяш само това, което е твое.

Понякога ние се месим в живота на другите хора, месим се и в живота на техните мисли, искаме да ги научим как да мислят и после как да живеят. Някой казва: „Ние сме много добри хора“. Не е така. Кажи: „Не сме от лошите“.

Някой дошъл при мен, говори ми за Царството Божие, а няма мекота в себе си. Смущава го това и това. Например вас ви смущава това, че хората не ви отдават подобаващото уважение и почитание, което ви се пада. Аз питам: кой досега е отдал подобаващото уважение и почитание на овцете? Кой досега е отдал подобаващото уважение и почитание на кравите, на конете, да не говорим за другите същества? Например хванеш детето на овцата, заколиш го и го изядеш. Овцата блее, а ти казваш: „Така е създал Господ света“. Някой човек дойде и те хване да работиш на нивата му, и ти плаща. Ти намираш, че това е несправедливо. А какво да кажем, когато ти впрегнеш телето да работи на твоята нива, без да му плащаш? Не само това, вие сте несправедливи и към себе си. Ядете повече, отколкото трябва. На теб ти е добре, но на стомаха?

Казваш: „Хайде да си похапнем“. Но онова в теб, което желае да яде, не е това, което работи. Онова, което желае

ядене, е като княз. Ти казваш: „Ще ям“. Но стане ти тежко на стомаха. Стомахът ти не иска да яде. Защо? Претоварил си го. Тръгнеш на път, но искаш да вървиш сто километра, а краката ти не могат да вървят толкова. Петдесет-шестдесет километра като вървиш, пресичат се краката ти. Защо? Защото много бързаш. Казваш: „Бързам да си свърша работата“. Тази бързина подобава, когато отиваш в Рая. Но ти отиваш в затвора, по-полека върви! Като те подкарат за затвора, потривай се, колкото можеш. А ти си тръгнал с голяма бързина. Още не отивате в Рая.

Най-първо гледайте да станете меки хора. Който и да е при вас, нека да се учуди, че каквото и да ви каже, думата му отскача. Защото мекотата има това свойство: всяко нещо, което не е хубаво, не е добро, отскача, тя го отхвърля. При мекотата остават най-хубавите работи в човека. И само при една мекота ние можем да разсъждаваме и да разбираме Божиите пътища.

После идва друго, по-високо качество: смирението. Ако нямаш мекота, ти не можеш да научиш смирението. А то съдържа по-високи качества.

Някои сестри казват: „Учителя учи това, което Христос не е казвал“. Това е неразбрана работа. И Христос едно време учеше неща, които бяха тогава неразбрани. Как ще разбереш идеята да се отречеш от себе си? Или идеята да възлюбиш врага си? И всички цитират, че трябва да любим врага си. Той приятеля си, който е при него, не може да го люби, а врага си ще люби! Сега, на Великден, гледам до каква степен на развитие сте стигнали, напреднали братя и сестри. Хубаво, ако напредналите сестри не могат да го направят, тогава тези, които са по-малко напреднали, какво ще направят? Защото, ако ти, който минаваш за честен, сгрешиш, тогава онзи, който няма твоята честност, и той ще си позволи да сгреши. У вас се е загнездила идеята глупавите от вас да ви станат учители и да ви покажат как да живеете.

Вие казвате, че светът е несправедлив. И всеки, който дойде тук, все ме съветва: „Някакъв закон трябва тук, не може така тази разгащена работа. Трябва да се постави един

закон!“. Казвам: за-кон. Пари за кон нямам. Кон не искам. Защото, ако е арабски ат, той иска слуги – трябва да го чешеш, трябва да му вземаш зоб, трябва да знаеш как да го поиш. Законът е кон – ако не го чешеш, не те слуша. Питам сега: като тръгнете за онзи свят, с кон ли ще отидете, или без кон? Като умре някой, понеже не може да язди на кон, ще го сложат на каруца с два-три чифта коне, с черни дрехи коне. Като го повозят, ще го доведат до гроба, в гроба без кон го пъхнат и му казват: „Отсега нататък без кон“. Вие, като отидете в другия свят, със закон ли ще отидете, или без закон? Със закон до гроба. Последният закон е: ще ви изкопаят един гроб и ще натрупат пръст отгоре ви. Това е последният закон. И ще кажат: „Отсега нататък без закон. Каквото искаш, без закон го прави“. Да направя мисълта си малко по-ясна, да я направя конкретна. Пита ме някой: „Докога ще ме обират хората?“. Казвам му: „Докато имаш пари. Като станеш сиромах, няма да те обират“.

Ако дяволът в този свят работи, той работи по единствената причина, че има закон. Понеже има закон за кражба, той ще те накара да крадеш. Понеже има закон и за лъжата, той ще те накара да лъжеш. Ако няма никакъв закон, той няма с какво да те лъже тогава. Гледам и вие колко тесни възгледи имате за живота. Гледам в света, гледам и вас, които толкова години сте слушали тук! Някой брат умилно гледа една сестра или някоя сестра гледа умилно някой брат. На друг му става мъчно на сърцето и казва: „То може, може, но толкова умилно не е благоприлично, какво ще каже светът?“. Той е взел света за авторитет. Че и в света, и там чакат да ги погледнат така. Погледнете умилно един стражар и той ще бъде добър, погледнете го малко троснато и той ще бъде друг. Къде е вашето престъпление?

Старите сестри казват, че някой брат гледа умилно някоя сестра. Щом гледа нея умилно, и теб ще гледа умилно. Тя казва: „Но аз съм стара“. Че какво от това? Ти си слагаш идеята, че си стара. Като е млада онази сестра, защо я гледа? Този брат, който гледа умилно, винаги има една нужда, казва: „Аз съм жаден, можеш ли да ми дадеш малко вода?“. Бедният хвърля умилен поглед на богатия, какво лошо има

от това? А богатият, който не се нуждае от нищо, е висок планински връх.

Вие всички имате тертипа на богатите. Надигнал се е той и казва: „Няма да ме тъпчат хората“. Аз не мисля така. Ако теб те пазят твоите лоши мисли, желания и постъпки, къде е твоята свобода? Аз бих желал всички да гледате умилно. Някой казва: „Учителя погледна оногова умилно, а пък мен не ме погледна”. Хубаво, къде е престъплението в това, че някого съм погледнал умилно, а някого не съм погледнал? Това е ваше криво схващане за света. Когато аз гледам умилно някого, а другиго не, това е сянка. Някого поставям на хладно, защото много се е разгорещил. Хареса ми една сестра с една своя философска мисъл. Един брат казва, че много я обича, а тя му отвръща: „Твоята любов има толкова много огън, че ако аз туря и моя огън, ще направим голяма пакост. Ще дам малко студ, за да не направим пакост на нашите ближни“.

Вие ще кажете: „Учителя ни осъжда, подиграва ни“. Аз мога да ви подигравам само за вашите грехове. За мен да гледаш умилно не е погрешка, а добродетел. А да гледаш начумерено, това е актьорство, това е престъпление.

Някои искат да знаят кой е Учителя. Всякога питат кой е баща му. Казвам: никакъв баща нямам. Без баща съм, без майка съм. Ако кажеш кои са баща ти и майка ти, някъде ще кажат: „Баща ти обичал да попийва, обичал да прави други работи, и ти, като си негов син, и ти ще правиш като него“. Казвам: ако искате да познаете нещата, те отвън не се познават. Отвън не се познаваме кой какъв е. Човек се познава по онова, което съдържа в себе си.

Искате да имате ръководството на Духа. Дайте си дума например за десет дена да не мислите лошо един за друг. Престанете да мислите лошо един за друг! Ако ще мислиш, помисли доброто! Например, когато някой брат гледа умилно някоя сестра, ти кажи: „Да ги благослови Господ“. Един брат прегърнал една сестра, кажи: „Да ги благослови Господ“. Какво има от това, че един брат прегърнал една сестра? Целунал две сестри. Писанието казва: „Целунете се със свято целувание“.

Една сестра казва: „Имам мъж“. Щом имате мъж, какво търсите близо до този стария брат? Ако съзнавате, че по закон имате мъж, трябва да бъдете най-малко на 100 метра от него, а вие го дразните. Тази сестра толкова сладко говорила на този брат, че той я целунал. Той казва: „Няма друго какво да дам“. Юда, и той целунал Христа, и Христос му казал: „С целувка ли Ме предаваш?“. Това е друг въпрос. Ако с целувка предаваш, това не е целувка. Но ако изказваш своето уважение, своето почитание и любов, тогава вършиш Божия закон. Ако вършиш с целувката предателство, тогава те чака страдание с въже.

Оставете този празен морал, който сега имате, и не ставайте съдии един на друг. Вие казвате: „Аз гледам как се любуват младите“. Оставете младите, не се занимавайте с тях. Като сте толкова умни вие, старите, защо остаряхте?

Като дойде един млад при мен, аз го опитвам, казвам му: „Помоли се“ и виждам, че Господ го слуша. Тогава му казвам: „Върви си, прав си“. Дойде старият, обвинява го. И на него казвам: „Помоли се“ и виждам, че го слуша Господ. Тогава му казвам: „Прав си“. Но ако видя, че не ги слуша Господ, казвам им: „Криви сте“. Важно е слуша ли те Господ. Не се основавайте на онова, което хората могат да направят за вас. За мен умен човек е онзи, когото въздухът слуша, когото светлината слуша. За мен умен човек е онзи, когото водата слуша, когото земята слуша.

Трябва да изучаваме законите. На всяко нещо, което Бог е създал в света, трябва да му отдадем подобаващото уважение. Казват: „Този брат е сприхав“. Престанете да се спирате върху сприхавостта на някой брат. Оставете го сприхавия кон. Той си е добър кон, но не иска никой да го рита по задницата. Пчелата не я пипай, защото, ако я пипаш, ще те нажили. Щом някого нажилят, той е отишъл близо до кошера, ако е далеч от кошера, не могат да го жилят.

Дойде някой и казва: „Аз съм евангелист“. Оставете се с вашия евангелизъм. Някой казва: „Но аз съм окултист“. Оставете се с вашия окултизъм. Какво сте придобили? Аз зная каква ще ви бъде съдбата. Аз да ви кажа: всеки, който няма мекота, е извън Рая – нищо повече. И досега на мен

ми правят забележки. Някои правят въпрос колко дълго седял друг при мен. Че то си е моя работа! Някой седял два часа. Може да седи три часа. Но и на мен това не ми трябва. Някой седи при мен, а аз чета. Казвам му: „Ти говори, аз те слушам“. Но аз се занимавам с друго, защото той ме занимава с еднообразни работи. Три минути мога да отделя от своето време за когото и да е. Той може да седи повече от три минути, но аз си гледам работата и пак го слушам. А като отида при някого, стоя три минути и той не може да ме слуша повече. Огладнелият едва може да ми даде три минути. Този човек три дена не е ял. Топлият опечен хляб е дошъл, ти не го ограничава, дай му свобода да яде. Не се ограничавайте. Че вие спирате вашите сърца за любовта. Вие спирате вашите умове за най-хубавите мисли, а мислите за обикновени работи. Как ще се повдигнете?

Един брат не мога да го търпя. Десет-петнадесет години съм го търпял, но той е нехранимайко. Никой не го е викал. Какви ли глупави работи не е говорил. Законът е строг! Ако вършите Волята Божия, вършете я както трябва. А с вашите стари възгледи никой не може да ви помогне. Христос е казал: „Ако не се отречете от всички ваши стари навици, стари мисли и пожелания, ако вие от всичко това не се отречете и ако от този вашия глупав живот, който сега водите, не се отречете, не може да бъдете Мои ученици. Този, старият живот нищо няма да ви допринесе. И елате да Ме последвате в новото“. Ако приемете новото, ще обичате хората.

Вие сте пристрастни. Като дойде някой красив брат, обичате го, ако е по-опърпан, не го обичате. Също така и братята – като видят някоя угледна сестра, зачервена, обичат я, а ако е пожълтяла, разчорлена, не я обичат. Ами откъде знаете какво има в сърцето си човек? Оставете всеки човек сам да се съди. Вие съдите – и ви съдят. Ще дойде идеята, че някои сестри искат да повдигнат някого. Как ще повдигнеш един брат, ако не си мек? Ти не можеш да повдигнеш другите, ако не си мек, ако нямаш любов, ако нямаш знание, мъдрост. Ти не може да ги повдигнеш, ако не си свободен, ако нямаш истината в себе си. Тогава не може да помогнеш нито на себе си, нито на другите.

Вие сте под влияние. В света има две категории духове, които ви направляват. Едните постоянно ви заблуждават. Тук има една сестра, която има критичен дух, постоянно критикува: „Тази е такава и такава“. И тя живее като другите, а пък критикува. Така в Невидимия свят вие не може да припарите. Вие сте тежки. Човек трябва да бъде лек, за да отиде към Бога. Как ще отидете при Бога, като Му се оплаквате от света? Че греховете на всички тези хора от света са ваши грехове. Ако вие се поставите на известни изпитания, бихте ли могли да издържите? Ако ви поставят на сиромашия и на глад, как бихте се въздържали да откраднете? Колцина от вас биха издържали? Според мен силен човек е онзи, който издържа. Ако аз съм поставен на изпитание, никога няма да остържа месото от моя крак, за да го ям. Ще умра, без да ям от себе си. Следователно моралът на човека е в следното. Морален е онзи, който не яде никого, не подяжда никого. Справедлив човек е онзи, който не подяжда никого, предпочита да умре, отколкото да направи престъпление.

И никаква окултна наука не може да се придобие без мекота. Основата на истинското знание е мекотата. Като кипнеш, ще повикаш онези свои братя вътре, ще им дадеш един добър обед и те ще се укротят. Угощавайте своите чувства, мислите, които се повдигат у вас. Никой не мисли – как тогава ще се помирите? Казвате, че Бог живее във всички хора. Ако един човек се е разгневил, мислите ли, че Бог в него се е разгневил? Тогава ти покажи мекота, покажи своята мекота. Защото, ако и ти се разгневиш, какво ще стане? Онази сестра каза много хубаво: „Ти толкова голям огън имаш, че няма защо и аз да запаля огън. Ако турим и двамата огън, ще запалим къщата“. На този брат при неговия гняв ти покажи другата страна.

И сега, кой както ме срещне, все ми се оплаква, че не го познавали. Старите братя казват, че младите не зачитат старите. Това е тяхна слабост. И старите не зачитат младите. Старите казват: „Те нямат нашата опитност“. Младите казват: „Те са изкуфели“. Не, не е така. Младият – на училище, старият – на работа. Другото положение е: младият да отиде да слугува, а старият да отиде да се любува. А Бо-

жественото разбиране е това: младият да учи, а старият да работи. Защото това са двете положения: ти ще бъдеш млад и ще остареш; ще учиш и ще работиш; ще слугуваш и ще се любуваш. Че няма по-хубаво нещо от това да се любуваш. Старите сестри и братя казват: „Защо не дойде при нас, докато бяхме по-млади?“. Младите пък, като ме слушат, казват: „Сега ли се намери той?“. Нито едните, нито другите ме разбират.

На когото и да е мога да махна бялата му брада. На когото и да е мога да му изменя лицето и да го подмладя. Физическото подмладяване е лесно. Има един начин. Ако ме слушате, можете да се подмладите. Младостта зависи от мекотата. Ако искате да се подмладите, аз ви казвам закона: подмладяването зависи от мекотата на вашите мисли, чувства и постъпки. Ако можете да внесете мекота във вашите мисли, във вашите чувства, в съзнанието си, да внесете мекота и във вашите постъпки, вие ще се подмладите. Не се изисква голямо усилие.

Писанието казва: „Онези, които чакат Господа, тяхната сила ще се обнови“. За обновяването трябва да имаш мекота. Вие сте недоволни от Господа. Каквото и да ви даде Господ, вие сте недоволни. Тогава, значи вие съдите Господа. Най-първо спрямо Бога имайте мекота. Каквото и да ви даде Господ, като дойде да мислите за Него, кажете: „Божията любов, Божията мъдрост и Божията истина ръководят света. Искам да зная защо ни даде това Господ“.

Някой слага главата си на твоето рамо и заплаква. Когато един болен човек си постави главата на рамото ти, какво иска да каже? Има някои сълзи, които са много топли, аз не говоря за тях, но има сълзи, които носят благословение. И Христос плака. Няма човек, който да не е плакал. Ако искате да имате Божието благословение, ако искате да имате радост, ако искате да се ползвате от Божието ръководство и благословение, трябва да имате мекота.

Може ли да ми покажете на Изгрева някой брат или сестра с мекота? Тук, на Изгрева, няма. Онзи, който има мекота, не я съзнава. Онзи, който е тип на мекотата, той я има, без да я съзнава. Тя идва спонтанно.

Аз не казвам да придобивате сега мекотата, но не препятствайте на своята мекота. Не препятствайте на мекотата, която Бог е вложил във вас. Духът в теб въздиша и се мъчи да ти даде известно съзнание. Той се моли за теб, иска да ти даде известно разбиране. Ти мислиш, че всичко можеш да направиш – без тази мекота нищо няма да направиш.

Меките хора изобщо живеят дълго време. Меките хора са щастливи хора. Мекият човек е много умен. Той влиза в положението на всички. Той е педагог. Не че иска да привлече вниманието на другите, но той дава внимание на Божественото в себе си. Най-първо, ще бъдете меки спрямо себе си. После ще бъдете меки спрямо своя ближен и меки спрямо това, което Духът ви говори. Не се опълчвайте, както Йона, да се гневите, че не е станало всичко, както вие искате.

Аз ви проповядвам за мекотата. Не ви я налагам. Който може, да бъде мек. Не че трябва да я придобиете, тя е във вас. Меки трябва да бъдете – каквото дойде, да казвате, че е намястото си. Мекотата има едно отлично свойство: при нея зреят Божествените плодове. И най-киселите и стипчиви плодове при мекотата ще узреят, ще придобият малка киселина и сладчина, а кисело и сладко нали е хубаво за разтуха, за разхлада. Това, което може да утеши човека, е мекотата. И Духът, когато влиза в човека, най-първо му проповядва мекота.

Аз взимам една дума, която е обезсмислена. Взимам една проста дума и ѝ давам цена. Ще си кажеш: „Мек трябва да бъда“, не справедлив. Справедливостта реже като нож. Доброто е външно, а мекотата е вътре; в чувствата, в постъпките да бъдеш мек – това Господ иска от теб. Извършиш някоя постъпка, кажи си: „Аз трябва да бъда мек“.

И ако сте меки, Господ ще ви прости всичките грехове. И без да се молите, ако сте меки, Господ ще ви прости, а ако не сте меки, и да се молите, няма да ви прости. С мекотата ти ще се върнеш при Баща си.

Смирението и всички добродетели ще дойдат при мекотата. Но нямаш ли мекота, няма да дойдат. Мекотата е като добра почва, и всички плодни дървета ще дойдат да живеят в нея – ако нямате мекота, ще бъдете като камениста почва.

Ако имате мекота, ще имате вода, въздух, светлина, всичко ще имате – ако нямате мекота, всичко сте изгубили.

Сега ви давам една дума, която да ви бъде като пробен камък. Не ви давам любовта за пробен камък, а мекотата. С нея ще получите всичко. Като дойде някой, ще го гледате колко е мек.

Казвам: не искам да ви съдя ни най-малко. Защото, ако ви съдя, аз не съм мек. Говоря ви за мекотата, понеже искам да ви помогна. Аз съм я опитал и всякога съм намирал, че тя на всичко издържа. Там, където любовта не издържа, мекотата издържа. Но коя любов не издържа? Има една любовна грижа. Вие сте сега в любовта на грижите. Обичаш някого – започваш да се грижиш за него. Ако не дойде, смущаваш се дали не е умрял. Майката, като обича сина си, загрижва се за него: „Да не би да се е захласнал подир младите моми? Отиде, лапна вече въдицата!“. Тази любов, в която се гълтат въдици, е любовта на земните грижи. Аз не говоря за нея. В мекотата няма никакви такива въдици. Но оставете това.

Мекотата е по-силна. Тя не прилича на тази любов, на любовните грижи. Като обичаш някого, остави го, нека да го обичат и всички други сестри, да го целуват, да се радваш, че мъжа ти го е целунала и друга някоя сестра. Ако не го целуват, е лошо. И сестрата, ако не я целуват, е лошо. Че кого обичат? Богатия. Щом не го обичат, значи е сиромах. Няма да ви падне ихтибара. Понеже Господ ви е приготвил десет гумени обувки, то един като ви целуне, той е първата гумена обувка, но като дойде до десетата обувка, тогава всичките ангели ще ви целунат. Какво има от това, че някой брат или сестра са ви целунали? И мен са ме целували. Мухите са ме целували и колко пъти са ме целували пчелите. Аз разсъждавам така: ако една пчела може да ме целуне, откъде накъде ще е неморално да ме целуне една сестра? Откъде дойде този морал? И кои дяволи го напечатаха във вашия ум? Това е едно дяволско учение. Оставете го настрани. Каквото дяволът мисли, и то е право. И дяволът, като ви целуне, кажете: „Няма нищо. Такава е Волята Божия“.

За мекотата няма да говорите. Ще бъдете като риба. „За какво говори Учителя?“. За мекотата, меки да бъдем. А за

любовта – не. И за справедливостта – не. Мекота в мисли, чувства и постъпки – ако искате да прогресирате, това е пътят. А ако искате по друг начин да придобиете дарби и постижения, не ще можете. Ако искате да имате постижения, ще имате мекота. Целунал ви е някой – изпратили са го да ви опита. Той може да има някоя слабост. Няма нищо. Когото обичате, в мекотата ще турите 100°, а пък когото не обичате, в мекотата ще турите 1000° и втори път няма да ви целуне. Ако той ви целуне по Бога, ще придобие едно чувство на младост, а ако ви целуне не както трябва, ще изпита едно угнетение на духа си.

Мекотата се отплаща. Вземете я като пробен Божествен камък и не се възмущавайте. Това, което светът мисли, е за тяхна сметка. Чрез мекотата ние можем да извършим Волята Божия, понеже тези големи противоречия по никой друг начин не могат да се разрешат. Вие искате да бъдете богати. Колцина от вас можете да бъдете богати? Чрез мекотата на вашите мисли, чувства и постъпки вие всякога може да си пробиете път.

За мен съществуват само един планински връх и една долина. Долината на Рая – това е мекотата. А планинският връх аз го имам като идеал. Един връх има в света, висок – това са свещените извори на Живота, който се влива в тази долина на мекотата. Един планински връх има. Някой път аз ходя по този планински връх, пия от водата му и пак се връщам в долината. Там, горе, не може да се живее много дълго. В долината се живее хубаво. В планината може да отиваш три-четири пъти в годината, но там не може да живееш. Има един свещен връх на Изворите на Живота, но тези свещени извори слизат в долината на мекотата и там Бог проявява Своята любов. И ако сте меки, там вие ще опитате какво нещо е Божията любов.

Влезте сега в Божията любов! Дайте си свобода! Вие се измъчвате един друг. В обществото тук има постоянно оплаквания, оплаквания. Когато ви говоря някои неща, вие казвате: „Той, Учителя, не е опитал тези работи, той не е имал деца и не е раждал“. А вие колко сте ги раждали, кажете ми? Земята ражда ли семената? Вие казвате: „Земята

е родила“. Земята може ли да роди? Не, аз не се лъжа. Майката не ражда – тя добива. Ако някой ми каже: „Роден от Бога“, това разбирам, но да ми каже, че е роден от жена – не. Роденото от плътта плът е, роденото от Духа дух е. Роденият по мекота – това е от Бога. За да се родите по мекота, вие трябва да бъдете родени от Бога.

Меки трябва да станете. Или по-добре казано: аз не искам да станете меки, но да придобиете мекотата, да живеете в мекота. Мекотата никой не може да я разкъса. Тя е еластична. Тя ще се огъне и после пак ще заеме своето положение. Тя върви по пътя и като минава някой, оттегля се и после пак заема своето положение. Човекът на мекотата е постоянен човек. Той не е в стълкновение с никого.

Та казвам: живейте в мекота, без да сте меки. Аз не ви казвам да бъдете меки, но живейте в мекотата, за да упражни тя влияние върху вашите мисли, чувства и постъпки. Нещо велико е мекотата. Мислете за нея! Аз досега съм ви говорил за любовта. Но като ви говоря за любовта, вие ще изберете някоя сестра.

Снощи дойде една млада сестра при мен, да разисква следните думи, казани от мен: че Христос бил сега малко детенце, на 2 години. Аз казах: „Колко сте изопачили моите думи“. Не е Христос на 2 години сега. Това са 2000 години, той има опитност. Но в този Христос има една мекота. Като казвам 2 години, разбирам мекотата и широтата, с които Той, при всичките погрешки и недъзи на хората, каза на Бога: „Отче, тези хора ще се поправят, няма нищо“. А пък тя мисли, че Христос е пак дете и може да го прегърне.

Ако родите едно дете с мекота, то ще бъде намясто родено, а ако родите други деца без мекота, те ще бъдат недоносчета. Всяка една мисъл, чувство и постъпка, родени без мекота, нямат дълготраен живот.

Сега ви стига толкова. Не ви съдя, но ви казвам как да се освободите от вашите страдания. Мен постоянно ме обвиняват, че мъча хората. Казвам: аз не ги мъча, но дяволът ги мъчи. В този свят хората се изтезават един друг, религиозни хора се гонят. Някой казва, че по-напред се обърнал към Бога и затова е по-близо до Бога. Оставете това. Всеки

човек, който е мек, е по-близо до Бога, а който не е мек, е далече от Бога. Аз сега ви освобождавам от хиляди неща, които ви терзаят. Някой казва: „Много лоши мисли ме нападнаха“. Какви лоши мисли? Аз ги зная какви са лошите мисли. Някой път и мен ме нападат лоши мисли. Прощавам им, давам им едно угощение. Светът е пълен с такива духове. Дойдат духове бедняци и проповядват на хората да се женят и по десет деца да раждат, и не по 10, а по 20.

Трябва мекота. По-лесно учение от нея няма. И по-мъчно учение от нея няма, ако не я опитвате. Приложете мекотата! Ползвайте се от мекотата. Вие казвате: „От толкова години съм в братството...“. За вашия минал живот не мислете, не се безпокойте. Трябва да се подмладите чрез мекотата.

Казано е: „Всички няма да умрем, но всички ще се изменим“. Желая всички да се измените, като възприемете мекотата. Я направете опит! Всички приложете мекотата, както сте я разбрали. Не както съм говорил аз, но както вие сте разбрали мекотата. Свобода ви давам във всичко. С мекотата всичко може да направите. Направете опит за десет дена. Искате ли да направите един опит? Направете го според разбирането си. Приложете сега закона на мекотата, без да се насилвате. В мекотата няма насилие. В мекотата нещата стават естествено. Тя не тегли нещата. Водата сама слиза в долината и растенията сами растат. В мекотата сами стават нещата. Това, което само, спонтанно става, то е хубавото. То е мекотата. А когато се мъчиш, мъчиш и казваш, че нещо не е станало, както ти си искал, то не се е родило при мекота.

Давам ви един опит. Може да го направите и все ще имате известни постижения.

Отче наш

30. лекция, 15 април 1936 г., София, Изгрев

ПРЕЧИСТВАНЕ НА МИСЪЛТА

Отче наш

Прочетете 3. глава от Малахия, като се върнете вкъщи.

Човек, като учи дълго време, трябва да си даде отчет за това, което е учил. Един преговор трябва. Не зная дали сте се на този въпрос. Хората са свикнали насила да ги заставят да преговарят. Има някои работи в света, които лесно стават. Има лесни постижения и мъчни постижения. Мъчни са постиженията, когато човек се качва нагоре.

Вие сте учили за дробите. Проста работа е аритметиката. Имате за пример: 1/2, 2/3, 3/4, 4/5, 5/6, 6/7, 7/8, 8/9, 9/10. Преведете това, дайте тълкуване какво е дроб. Във физическо отношение ще кажете, че това е една част, отделена от едно количество. Но какво друго значение може да дадете на една дроб? Тъй както дробите съществуват, много мъчно е да им дадете обяснение. Ако ви кажа една органическа или една психическа дроб, как ще я обясните? Да вземем дробта 4/5 от един килограм – колко е, как ще сметнете? Четири пети от Земята е пак дроб. На какво е подобен числителят в една дроб? На какво е подобен знаменателят? Знаменателят е подобен на банкер, който дава, а числителят – на онзи, който взема. Това е дроб: единият, който е дал, и другият, който е взел, между тях има отношение. Банкерът не е дал всичко, каквото има, дал е една част. И така, вие имате една дроб – какво приложение може да ѝ дадете? Всички неща в света имат приложение. Без приложение няма постижение. Войникът, който има сабя, ще я употреби някъде. Земеделецът, който има рало, и той ще го употреби някъде за работа. Художникът ще тури четката си на работа, онзи, който учи, също.

Да допуснем, че знаете един език. Защо във френския език има два рода, а в българския има три? Защо на френски език Луната е от женски род, а Слънцето е от мъжки род, а на български език Слънцето е от среден род? Това са фило-

софски работи. Законите на речта го изискват така. Законът за яденето разбира да ям. Но има начин, по който може да се яде. Когато Природата е заставила човека да яде, дала му е 32 зъба. И докато има 32 зъба, той яде правилно, стомахът му не е толкова развален, но щом изчезнат зъбите, храносмилането не става правилно и човек започва да страда. Работата, която трябва да свършат зъбите, трябва да я върши стомахът, но не върви.

Сега се спирам върху знанието. Всеки иска да знае. Хубаво е знанието, това е една врата, през която човек трябва да мине. Една врата, която от скоро се отваря за човека. Не е отдавна, откакто човек е започнал умствен живот и затова тази врата е доста малка. А неговият чувствен живот е започнал по-рано, затова вратата на чувствата е по-голяма. Затова в чувствения живот работите лесно стават, а в умствения свят стават мъчно. В умствено отношение не е лесно да направиш нещо. По някой път, когато чувствата в нас вземат надмощие, вие мислите, че всичко може да стане. Може да стане, но като насън.

И в знанието има сънища. На мен някой ми разказва сънища, но както разказва, виждам, че не е вярно, такъв сън не може да бъде. Той описва един сън, по-ясен от будно състояние. Сънят никога не може да бъде по-ясен, отколкото е будното състояние. Това не може да бъде. Това не е вярно, не е в реда на нещата. Както земният живот не може да бъде по-реален от духовния живот, то е невъзможно. По отношение на реалното сънят, докато сте в сънно състояние, е реален, но животът в съня не е така реален, както действителният, физическият живот. Питам сега: когато някой човек преувеличава своя сън, какво иска да каже? Мнозина са ми разказвали, че са видели насън някой ангел, че са видели Исуса Христа, че са видели Господа. Как са го видели? Понятия са това.

Да допуснем, че в живота си нямаме особени постижения. Някой иска да има постижения, да бъде щастлив. Ние трябва да започнем от физическия свят, да разбираме отношенията, които има физическият свят към нас и да обясним духовните. На физическия свят ти не можеш да бъдеш

щастлив, ако нямаш чист въздух. Не можеш да бъдеш щастлив, ако нямаш достатъчно светлина, вода, храна, жилище, всички тия удобства. Някой пренебрегва физическия живот. Ако ти физическия живот не разбираш, как ще разбереш духовния? Каква е разликата? Може ли физическият живот нищо да не струва, както казват някои?

По какво се отличава духовният живот? Как ще проявиш духовното? Духовното е нещо много отвлечено. Ти напишеш: „Аз ви обичам“. Напишеш това с букви и друг чете. Любовта в написаното ли е? То е само една формула. Любовта е сложена в тези пет елемента, петте букви. Ти имаш някакво понятие за любовта, но каква е тази любов, ти сам не знаеш.

Някой, като ми говори за любовта, казва: „Аз да ти обясня любовта“. Казвам: няма да обясняваш. Любовта са я обяснявали много и всякога остава необяснена. Какво ще обясниш? С обяснение любовта не става. Казват за някого: „Знаеш ли колко е силен той?“. И това не можеш да го обясниш. Ти не знаеш колко един човек е силен. „Зная колко човек е учен“. Ти за да знаеш колко е учен, ти трябва да си минал през този процес, да имаш това знание. Искаш да опиташ някой колко знае английски език. Че ти, ако не разбираш английски, как ще опиташ той колко знае? Ти трябва да знаеш повече от него, за да прецениш. Интересно е, че хората, които влизат в духовния живот, стоят една-две години и започват да намират погрешки на онези, които са живели 20 години в него. Все едно някой, който е учил две години английски език, да коригира мен, който съм говорил 20 години английски език, в моето произношение. Аз ви привеждам това, за да мислите.

Трябва да имате начин да работите върху себе си. Знаете ли, че всички сте под влияние един на друг? Много пъти долавяте в съзнанието си неща, за които смятате, че някой ангел ви е говори, или че Бог ви е говори, но това са човешки работи. Някой възвишен човек говори и ти по радиото схващаш това, и мислиш, че Бог ти говори. Не, не Господ ви говори, но един човек с особени разбирания. В старо време жреците и свещениците в Египет и Индия познаваха това

радио и така заблуждаваха простите хора – те говореха, а народът мислеше, че Бог говори. В много ваши глави са грамофони, които говорят, а вие мислите, че Невидимият свят говори. Оставете тия заблуждения. Елате до същественото, да имате една Божествена мисъл.

Казвате, че сте чели Библията. Библията – това са правила. И този пророк, и той е бил невежа. Йеремия казва: „Господи, застанал си на пътя ми като мечка“. Учен човек, а уподобява Господа на мечка. И другите цитират този стих. То е по човешки казано, така не се разбира Господа. После, Давид казва: „Не мразя ли аз, каквото Ти мразиш?“. И другите цитират този стих. Че откъде да знае той как мрази Господ и каква е омразата на Бога? Той имал тия чувствания, които Бог имал. Той, невежият човек на Земята, знае какво Господ чувства?! Непонятно е онова, което Бог чувства. То е абсолютно непонятно. Ние нямаме нито Неговото знание, нито Неговата любов. Какво ще ми говори? Понякога искате да се представите като приятели, като достове, на Бога – каквото кажете, Господ ви слуша!... Хубаво е, насърчително е да мисли човек така. Но това насърчение е като онзи, който ти обещава да ти даде пари, и никога не ти дава. Такива понятия не водят към разбиране.

Трябва едно пресяване, трябва да имате достатъчно светлина да пресеете вашите чувства. Мнозина от вас сте тук и причините, които са ви заставили, ни най-малко не са Божествени, съвсем човешки съвпадения са ви заставили да следвате в това училище. Вчера дошъл един млад момък, който заболял от охтика. Виждам го и зная какво е състоянието му. Едно състояние „хуже губернаторского“, лошо. И в духовно, и в умствено отношение такова състояние е много лошо. Казва: „Искам, Учителю, да се срещна с теб“. Казвам: „Нямам време“. – „Ама заради мен, аз съм от вашите братя, тук съм живял“. Половината му дроб е изяден. Иска да ходи в Чирпан, казва: „Ти ще ме спасиш“. Как да го спася, с колко? Казва: „Трябват ми 200 лева, да ида в Чирпан“. Хубаво, взех назаем 100 лева, казах на един да даде още 150, всичко 250. Той, като дадохме парите, коленичи, да покаже, че съм го спасил. Никакво спасение, той ще умре. Сега

ще разказва, че бил наш брат. Аз зная как е дошла болестта. Той е имал една философска мисъл, че след като научи нещо, ще поправи света. Сега, като се намира натясно: „ваш брат“. Това не е братство.

Братството е една връзка, в която Божественото присъства. Трябва да знаем отношенията. Не човек да се мени като някой ветропоказател, но трябва да има известни убеждения. Този пример го привеждам, за да разсъждавате. Виждам положението му и какво да кажа на този млад момък? С един дроб той може ли да се лекува? Но казвам: едно противоречие има в ума му. Гледам и на вас в умовете ви има голямо противоречие.

Вие по някой път заради едно малко чувство, заради едно малко неразбиране на нещата сте готови, както в поговорката се казва, „заради бълхата да изгорите целия юрган“. Ами, ако сте тръгнали да търсите истината, как ще ви спъва хората какво мислят? Не трябва да ви спъва. Защото спънки навсякъде може да се родят. Хората са спънки за човека и той е сам спънка за себе си. Ако вие не се спъвате от външния свят, ако външният свят влезе в абсолютно съгласие с вас, така че хората да ви помогнат, тогава ще влезете във вътрешна борба със себе си. Онзи враг ще влезе във вас и вие ще започнете със себе си да се борите. Но най-ужасната борба е вътрешната борба. След като завършите външната борба, ще дойдете до вътрешната и ако знаете как да воювате, ще излезете, ако не, ще бъдете като абисинците, които сега са бити от италианците. Абисинците мислеха, че са герои, че без да са въоръжени ще бият италианците, както по-рано.

Не се самозаблуждавайте, не носете характера на апостол Петър. Той беше много самонадеян. И беше герой от първа степен, каза: „Господи, този нож виждаш ли го?“. Той беше военен. И той беше като сегашните хора – като дойдат на власт, казват: „Да се обесят, да се заколят всичките“. Христос каза: „Вземете два ножа, те са достатъчни“. И като взеха двата ножа, отидоха в Гетсиманската градина. Ръката на Петър трепереше и вместо да удари главата, удари ухото. Христос му каза: „Така не се воюва, прибери ножа в ножни-

цата. С рязане ушите на хората работата няма да се свърши“. Взе, и като лекар, залепи ухото, и каза: „ С оръжие няма да бъде“. Мислите ли вие, че, като апостол Петър, с вашите саби ще направите нещо?

Едно пресяване трябва. Не искам да кажа, че вашите възгледи не са прави. Прави са, но в тях има толкова човешко, че един ден, като дойдете на изпитания, това човешко не ще може да издържи. Вие ще работите и този материал, който събирате, с него ще трябва да построите един мост; и за изпитването на този мост вие трябва първи да минете. Тези греди, които ще сложите, няма да ви издържат, затова събирайте здрав материал. Не мислете, че други ще минат първи. В духовния свят кой каквото направи, той пръв минава по него.

Та трябва едно пресяване на възгледите ви. Не да се усъмнявате, да мислите, че нямате нищо. Някой може да се усъмни в какво да вярва. Има неща, в които може да вярвате. Колкото и да е малко, има нещо, на което може да разчитате. Но има и неща, на които можете само относително да разчитате. Например мнозина вярват, че може да спечелят на лотария. Взели са си лотарийни билети и ми казват: „Аз очаквам вече“. А никому голяма сума не се е паднала. Питам, каква е тази вяра? Вяра е, ако, като опитам нещо три пъти, то стане. Това е знание.

Все смятаме и все криво смятаме. Казват: „Погреших веднъж, дваж, триж“. Повече от три грешки не се позволяват. Кои числа са щастливите в света, кои печелят? Преди всичко, ти вземаш билет в един ден, който е нещастен, вземаш билет в час, който е нещастен. Значи в този ден и в този час никаква сполука не можеш да имаш. Защо е така? Зимно време е, в деня, когато ще идеш да работиш навън, е 25° студ; или лятно време е, такава суша, че земята е изсъхнала, как ще идеш да ореш – не можеш, ще чакаш дъжд да падне. И в живота има такива дни, голяма суша или голям студ. Щастливи дни са, когато всичко е благоприятно, когато всичко може да направите. Е, питам сега, кой ви кара да купувате билети? Не искам да ви съдя, вие сте свободни, но казвам това за изяснение. Не че като вземете билет е грях,

не е грях. Но казвам, кой ви кара? Вие ще кажете: „Духът ми каза, Бог ми каза“. Не искам да ви казвам да не вземате, но като вземете, гледайте да ви се падне нещо, за да се уверите, че действително Духът ви е казал. Ако вземеш и нищо не сполучиш, Духът не ти е казал.

Пак ще ви приведа един пример. Преди десетина години иде един и ми казва: „Ти си учен човек, кажи ми кой билет ще спечели 100 000 лева и аз, като ги взема, ще дам 50 000 за братството“. Казвам му: „Защо на теб да ти кажа кой е този билет, че ти да го вземеш и после ти да ни дадеш парите? Че ние ще го вземем направо и ще спечелим тези пари. Защо ще правиш с чужди пари помен?“. Не, не, на такава въдица ние не се хващаме. Един брат имаме ние в Патагония и откак е отишъл там, все взима билети и все пише: „Учителю, помогни ми да ми се паднат пари, да дойда в България“. И досега още не са му се паднали. Тя, лотарията, върви по един закон. Ако хората разбират този закон, всички, които си купят билет, ще спечелят. Ако вие не разбирате този закон, няма смисъл. Някои хич да не си хабят времето. Ако 10 години си купувате по един билет от 100 лева за всеки тираж, всяка година по 3 тиража – 300 лева, за десет години – 3 000 лева. Ще дадете тези пари за билети и само ще си изгубите времето, нищо няма да спечелите. Може да имате само една печалба – ще развиете вярата си. На онези, на които вярата е слаба, препоръчвам да си купят билети, за да си усилят вярата. Това си е печалба. Вие, които имате слаба вяра, да си купувате билети. Аз виждам хубавата страна. А онези, които имат вяра, да дойдат до второто положение – да постигнат знание, да знаят кой билет печели, та да го вземат. И тогава, ако искате да направите добро, вземете един билет, който печели, и раздайте парите. Втори път пак може да вземете, пак ще раздадете. Туй е знание.

От мое гледище, ако аз бих желал да спечеля, ще взема да развия в себе си онова чувство, което може да ме свързва с металите. Човек има сродство с металите, има такова сетиво, усет към металите и с магичната тояжка може да намери пари, колкото иска. По-лесно е с магическата тояжка, отколкото с кабалистическата наука. Но и там не може да

вземеш повече пари. Дойде един господин, у когото това чувство се е развило, но той представя нещата много преувеличено. Казва: „Аз вече виждам къде има злато“. Вижда, че на едно място има пари. После, като копали, парите отивали надолу. То е заблуждение. Парите действително се местят и като ги заровиш, трябва да знаеш в какво направление се мести почвата. Два-три пръстта се мести на година, три-четири години по три пръста – дванадесет пръста. Затова много хора, като заровят парите, след като минат десетина години, не могат да ги намерят, преместили са се. Друг е въпросът, ако парите се заравят вкъщи, понеже къщата се мести и парите отиват в същата посока. Но в почвата не е така. Цялата почва на Европа се движи, ние отиваме на юг, цялата почва се движи на юг и след 100-200 000 години, може би след 400-500 000 години Европа ще бъде тропическо място. Това са научни работи, които са верни. Човек може да ги провери.

Вярата в Бога е вяра в една Реалност, която съществува. Съществува един свят, който ни обгражда със своите мисли, със своите действия, със своя живот. Ние сме оградени от разумни същества и за тях представляваме обективен свят, те ни изучават. Предметно учение сме за тях. Хората на Земята са предметно учение за напредналите същества. Или другояче казано: ние сме развлечение, забавление за тия същества. Понякога след големите работи, които вършат, те искат малко развлечение и идват да се занимават с хората. Или, хората са развлечение за Бога. Бог, при всичката Си работа, ни е създал за развлечение. А за да бъдеш развлечение на Бога, ти трябва да бъдеш умен. И малкото същество има интелигентност. Ти като си своенравно същество, за Бога пак е интересно. Ако ти си една отлична, здрава стомна, в къщата на господаря ще имаш почетно място. Ако си пукната стомна, ще стоиш на последно място и ще те лепят някак, със зифт или с восък.

Сега един пример ще ви приведа. Една сестра дала часовника си на един човек от *Изгрева*. Той, като го поправял, слагал книжки, с калай го лепил, с восък го лепил, но не върви. После, като го разгледал един първокласен май-

стор-часовникар, казал, че часовникът трябва съвсем да се преработи. Един часовник, като влезе веднъж в ръцете на такъв часовникар като брата, после всеки месец трябва да го носиш да го поправя, значи в годината 12 пъти трябва да му го носиш. Толкова знае. И във вашето знание, което сега имате, има една опасност.

В окултната наука със сегашното разбиране на християнството не върви. Например вие казвате: „Трябва да слушаш каквото ти кажа“. Хубаво. Но Този, Който слуша, е Бог. Бог слуша, а ние послушваме. Ние още не сме научени. Слуша ме Господ и ми казва: „Послушай Ме“. Слушането е за Бога, а послушанието е за нас. Бог, на Когото вниманието е отлично, следи онези необходими нужди, които душите имат. Тия необходими неща Той ги е дал на хората. Има второстепенни работи, които ние сме създали, те не влизат в Божия план. Ти искаш нови обувки за Великден – това влиза в плана на баща ти. Ако се молиш на Господ, тази молитва ще влезе в ума на баща ти и той ще каже: „Където ще ходиш да смущаваш Господа с твоите чепичета, аз ти ги купувам, че да не Го безпокоиш“.

Казвате: „Не прави ли Господ всичко в света?“. Ако Господ правеше всичко в света, всичко щеше да бъде уредено. Понеже Той не прави всичко, затова има неща, които не са уредени, които Той не е направил. Казва се: „Да бъде Волята Ти, както горе на Небето, така и долу на Земята“. Горе, на Небето Волята Божия става, но тук, на Земята Волята Божия още не става. Сега ние се стремим да изпълним Волята Божия и тук, на Земята, както е горе, на Небето.

Казвам: тия погрешки са наследствени. Докато не се освободите от тях, вие не можете да прогресирате. Аз съм виждал много християни, дойдат до едно място и спрат. Той казва, че чел Библията десет пъти. И 20 пъти може да я прочетеш, важно е какво си научил. Един свещен опит трябва да имаш. Учените хора имат опит, изнамират газове, изнамират средства, намират злато, превръщат елементите – знание има такъв човек. Или някой лекар – изнамерил някое лекарство, знае как да лекува една болест. Хората чрез дълъг опит са намерили начини на лекуване.

В какво трябва да седи вашето знание? Аз не искам да остане у вас мисълта, че сега нищо не знаете. Знаете, но онова, което знаете, не сте го проверили. Някои неща има да проверявате. Те са интуитивни, вие ги предполагате. Някой път вие предполагате, че някой човек е добър, а той не е. Някога предполагате, че някой човек е лош, а той не е. Защо предполагате, че е добър? Някой предмет е позлатен отгоре, на вас ви се струва, че е златен. Някой отгоре е нацапан и вие мислите, че не е златен, а като направите опит, виждате, че е златен.

Първо, до известна степен, трябва да освободите Божественото от човешката амалгама. Има известни чувства, които образуват една амалгама върху Божествените неща. И тогава ние изпадаме в заблуждения. Вземете закона на любовта. Искате да ви обичат. За да ви обича един човек, вие трябва да вършите нещо за него. Един човек, от когото вземате пари назаем, трябва да му плащате лихва. Един учител, който ви учи, трябва да му плащате. Казвате: „Даром“. Да, Христос казва: „Даром сте взели, даром давайте“, но вие не разбирате философията. Дарът е един особен закон на любовта. Когато казва „даром давайте“, Христос иска да каже: „Вървете по закона на любовта“. Нищо повече. Нещо, което по любов е дошло у теб, по любов ще го дадеш. Туй, което по любов е дошло, няма да го дадеш без любов.

Казва се: „Не давайте свещените неща на хора, които не са достойни, които не вървят по закона на любовта“. Не им давайте любовни работи. Умрелите не се нуждаят от любов. Живите се нуждаят от любов. Умрелите се нуждаят от погребение. Погребението пак е едно добро за умрелите. Ако ти не ги погребеш, ще ги погребат други.

Да дойдем до същественото. Има съществени неща за разбиране. Същественият живот е Божественият живот. Същественото е да се осмисли нашият живот на Земята. Не да се осмисли нашият живот за в бъдеще, как ще живеем при ангелите, но да се осмисли сегашният ни живот. Ние работим една работа и ще образуваме едно звено. Сегашния живот трябва да го използваме, да разберем какъв трябва да бъде – сегашният, а не бъдещият. Защото непременно

този живот ще стане основа за бъдещия. Ако тази основа не е такава, каквато трябва, то и бъдещите постижения няма да бъдат.

Казвам: научете се най-първо на три неща. Три мерки има в света. Една мярка абсолютна – любовта, която имаме към Бога – Бог трябва да бъде мярка за вас. Ако нея не можете да имате за мярка, тогава вземете любовта към ближния. И ако и там сте слаб, вземете третата мярка, която всички хора имат – любов към себе си. Но човек и себе си да обича е много мъчна работа.

Да се обичаш така, както трябва, е мъчна работа. И на себе си много пъти няма да дадеш, защото има в човека нещо, на което, ако му дадеш, както то иска, няма да излезеш на добър край. Иска винце, иска да яде хубаво ядене. Но в какво седи хубавото ядене? Ако имаш любов към себе си, ти ще знаеш същественото в теб каква храна иска. Ако нямаш любов, ти няма да знаеш, няма да разбираш от каква храна се нуждаеш.

Ако нямаш любов към ближния, ти не можеш да му помогнеш. Ако нямаш любов към Бога, ти не можеш да Му служиш. Ти не можеш нито на себе си, нито на ближния, нито на Бога да служиш, ако нямаш любов. Любовта към Бога е различна от любовта към ближния. Любовта към ближния е различна от любовта към себе си. Нашата вътрешна любов трябва постепенно да се коригира от Божествената любов.

Единственото нещо, което може да коригира любовта ни, то е Божественото – всеки трябва да повярва в себе си. Щом искаш да коригираш своята любов, непременно трябва да има съгласие между ума и сърцето. Ако няма съгласие между човешкия ум и човешкото сърцето, ако твоите чувствания не са на същото стъпало, не са съгласувани с твоите действия и с твоя ум, ти не можеш да разбираш своята любов към себе си.

Помнете, че всяка мисъл има два противоположни полюса. Ако ти не разбираш закона на човешката мисъл, ако изпратиш на един човек една мисъл по-силна, по-яка и неговата нервна система и неговият мозък не могат да издър-

жат, не могат да я възприемат, тогава ще се зароди у него едно състояние, при което той ще каже: „Това нещо не е за мен“. Или някой път можеш да изпратиш известно противоречиво чувство. Някой се е влюбил в някого. Влюбването е хубаво нещо. Но чувствата, които изпраща, не съответстват, те са по-интензивни, отколкото онзи човек може да издържи. Този човек, който се е влюбил първи, върви по пеша му: накъде върви, какво е направил, накъде се е обърнал, къде е плюл – той всичко знае. Като дойде вкъщи, ще повдигне – юргана му да види, чаршафа му да види, ще види каква шапка носи, какви гащи носи. Това няма нищо общо с любовта. Това е изопачаване. И тогава у другия се ражда отвращение и казва: „Не искам да го видя“.

Ти, когато обичаш един човек, ще бъдеш сляп, няма да се интересуваш от неговата шапка, от неговите гащи, всичко това ще го оставиш настрани, той да се интересува от него. Ако те обича, той ще се облече хубаво, ако не те обича, няма да се облече хубаво. Ще познаете дали един човек ви обича, или не, по следното: като му пратите писмо, че ще го посетите, ако ви обича, той ще изчисти, ще измаже къщата, а ако не ви обича, ще го намерите вкъщи неглиже. Този човек не разбира любовта. На физическото поле хората трябва да бъдат чисти – косата чиста, спретнати дрехите, може да има сто ямѝ зашити по тях, но да са чисти. И на обувките може да има десет ямѝ, но да са чисти, закърпени, всичко да е намясто. Ако има някоя дупка, да е зашита, да има ред и порядък. Безпорядъкът там е изключен.

Казвам сега: това, което ви смущава, големите изпитания, които идат за човечеството, не са нищо друго, освен израз на желанието на Невидимия свят да коригира хората. Затова Бог е поставил цели народи на изпитание, цялата култура е поставена на изпитание. Големи изпитания са, трудни, те ще дойдат. Вие сега мислите, че Христос ще дойде. Ще дойде, но преди това ще има пъшкане, и след това ще дойде Той. Апостолите мислеха, че Царството Божие ще дойде във времето на Христа. Не че Царството Божие няма да дойде, но не и докато не се изпълнят времената, които Бог е сложил в разпореждане. Царството Божие няма да

дойде преждевременно. То ще дойде точно навреме. Кога ще бъде това, не е за вас да знаете. Онова, върху което Бог е поставил властта Си, не е за вас да го знаете. Ще дойде Царството Божие, когато всичките хора бъдат готови. Но лично за вас може да дойде и днес – ако вие се съгласите и изпълните Волята Божия, независимо от човешката мисъл; не да съобщавате какво сте решили да правите.

В себе си направете вътрешна реформа, за да може да издържите на всички противоречия, които съществуват. Ще забележите, че всякога, когато решите да направите една реформа в себе си, ще усетите голямо противоречие. Ако направите опит да обикнете някого, ще видите какво противоречие ще имате. Нека един мъж или жена да обикнат някого отвън, ще видят какво противоречие ще има в дома им. Против бащата ще застане жена му, синовете му, дъщерите му; ако е жена – против нея ще застанат; ако е свещеник и реши така – и против него, ако е цар – и против него. Това е общо. Те са прави от своето гледище, тогава къде е погрешката?

Любовта трябва да става в най-голяма тайна. Тази любов, която е експанзивна, тя докарва най-голямото нещастие. Никой да не знае, че обичаш – никой да не знае къде са парите, за да няма желание да краде. Понеже, щом знае, че ти обичаш някого, ще започне да човърка каква е любовта – човешка ли е, Божествена ли е, или ангелска. Той ще си изгуби времето.

Има един термометър, който измерва напрежението, степента на любовта според интензивността на твоята топлина. В човешката любов има три степени: любов, която превръща хората на пепел, изгаря ги; друга, която ги разтопява; и друга, която донякъде ги приготвя да разберат Божията любов. Там, където човешката любов започва с пепелта, Божията любов започва с живота. Следователно първата степен на Божествената любов, това е животът. Щом ти живееш, то е първата степен, има връзка с пепелта. Човешката пепел става за тор. Затова човешката любов, човешката пепел ще я сложиш при корените на Божествената любов. Тази любов, тази пепел, ще се превърне в пло-

дове. Злото в света – това е пепелта на човешката любов. Сега иде в света Божествената любов, която ще превърне тази пепел, това зло в живи плодове. И Писанието казва: „Всичко, каквото се случва в света, Бог ще го превърне да работи за добро“.

Повярвайте! Писанието казва: „Опитайте себе си“. Не да се критикувате. Критиката не е наука. То е друг въпрос, ако искате да се учите да опитвате степента на вашите чувства, степента на вашата мисъл, да опитвате вашата издръжливост при различните условия, които идват, да видите как се сменят състоянията ви, да видите силата на едно общество, силата на един организъм. Аз ви говоря за любовта, понеже здравето на човека зависи от нея. Дълготрайността на живота му зависи също от неговата любов. Друг път няма. Дългият живот на децата зависи от любовта на майката и бащата – ако е интензивна любовта им, ако са съгласни помежду си, дълго ще живеят и децата им. Ако любовта на бащата и на майката е по-слаба, децата ще живеят по-кратко.

Ние, като отиваме при Бога, нашият живот ще се продължи. И Божията любов носи всичкото щастие в света. Ако не е така, тогава защо ни е Божията любов? Ние искаме да видим Господа, и Бог е нещо съществено. Трябва да намерим щастието, трябва да намерим смисъла на живота, да намерим онази вътрешна сила, с която да се освободим от това робство, в което се намираме. И богати, и сиромаси са в такова робство. В Америка статистиката показва, че на милионери дъщерите се самоубиват и пишат така: „Ние не намираме смисъл в живота“. Сиромасите по-рядко се самоубиват, те искат да живеят. Богатият всичко има, а не иска да живее.

Ако ние искаме да живеем, дошли сме до положението, дето казва Христос: „Ако Ме любите, ще опазите Моя закон, докрай ще го опазите“. Значи през целия си живот да опазите този закон. Човек не трябва да се поддава на никакви слабости. Може да дойдат в него, но той трябва да има желание да ги изправи. Каквато и погрешка да направи, да не се спира върху нея, умът му да бъде буден в съзнанието да изправи погрешката. Погрешките ще дойдат – мислови погрешки, чувствени погрешки, – но съзнанието да бъде

будно да ги изправи. Човек може да се спъне от външната страна на живота, да каже: „Аз не съм чист“. Аз не искам да се занимавам с човешката нечистота, но ще ти покажа вода, където да се умиеш. „Ама много съм нечист.“ Иди се умий – нищо повече.

Сега, светлата мисъл, която трябва да остане: пазете се от неверни работи, пазете се от бялата лъжа. От черната лъжа вие се пазите вече, но ви препоръчвам да се пазите от белите лъжи, които спъват човешкия прогрес. Знаеш какво нещо е бялата лъжа. – „Как си?“ – „Добре ми е.“ А той трепери, свил се е, посинял, пожълтял, казва: „Много ми е добре, радостен съм“. А няма никаква радост. Като пипнеш ръката на радостния човек, от нея изтича нещо. Добрите хора имат особено изтичане, свобода имат в духа.

Не искайте да угаждате на хората, нито на себе си – няма по-мъчна работа от това. Бог, Който е всемъдър, Той не може да угоди на хората, че вие ли? Докато не се научите да обичате Бога, невъзможно е. Бог тепърва изучава характера на хората. Всички методи знае Той, прилага един, втори, трети, четвърти методи и накрая, като направят хората всичките погрешки, за да ги избави – прощава. И с наказание не става, Той ги е наказвал, наказвал – и с наказание нищо не става. Както апостол Павел казва, че „Бог беше в Христа и примиряваше света със Себе Си, като не вменяваше греховете“, Христос каза на онази жена: „Иди и не съгрешавай вече“. Прощава ѝ. Забравя старото.

Казвам и на вас: да се примирите с Бога! Но възприемете Божията любов и не очаквайте от нея това, което очаквате от хората. Вие очаквате от Господа да ви обърне внимание. Бог има еднакво отношение към всички хора, но към добрите има специфично отношение. Той знае, че те са по-способни и на тях им дава повече, понеже повече могат да сторят. На онзи, когото Бог обича, му дава повече възможност да работи, но не за себе си. Никой от вас не трябва да работи за себе си – ако разбира. Не да забравите себе си, аз не искам да забравите себе си, но не работете за себе си, понеже, ако забогатеете, трябва да внасяте вашето съкрови-

ще в банката. Ако оставите във вас вашето богатство, може да го оберат. Христос казва: „Не събирайте съкровища тук, на Земята, внасяйте ги в Божествената банка, внасяйте припечеленото в Божествената банка“.

Трябва да пресеете мислите си. Не се спъвайте от любовта, която имате един към друг. Не се спъвайте от вашата любов. Но мислете, че човешката любов е проводник, едно условие, и ако го нямаш това условие, ти не можеш да имаш постижение в Божествената любов. В каквато и форма да се прояви човешката любов, не я съдете. Дойдете ли до закона на любовта, помнете едно правило: не водете война с любовта. Никога не се позволява да водите война с любовта. Не воювайте! В любовта човек или трябва да бяга, или трябва да се предаде. Едно от двете. Дойдеш ли до любовта – или ще се подчиниш, или трябва да бягаш. Едно от двете трябва да избереш. Вие криво разбирате какво е бягане. – “Аз, казва той, ще се престоря, че не искам да зная.”

Любовта е един Божествен принцип, ти не се бори с нея. Любовта не иска да те направи роб, но любовта не иска да те направи и светия. Ако ти си роден от любов, ти ще носиш в себе си нещо повече от светия. Любовта е едно вътрешно проявление. Туй, което дава любовта, е много повече. Това, което Бог е вложил в мен, е много. Казваш: „Искам да бъда свят“. Не, ти трябва да постъпиш по законите на любовта. Онзи, който носи любовта в душата си, той носи повече, отколкото са постиженията на един светия. Постиженията на един светия не могат да се сравнят с постиженията на любовта, не могат да се сравнят с постиженията на ангелите.

Апостол Павел казва: „Ако имам знание, а любов нямам, нищо не съм. Всичко, каквото има човек, не може да се сравни с онова, което любовта носи“. Но и знанието без любов е непостижимо. Да не мислите, че който има любов, той може без знание. Не, любовта изисква знание, но знание без любов е непостижимо. Любовта изисква знанието като едно украшение, любовта изисква силата като едно украшение. Всичко човек трябва да знае. Не трябва да бъдете слаби. Не трябва да бъдете и глупави, това ни най-малко няма да придаде на вашата любов, то ще бъде като откло-

нение от любовта. Казвам: сега имате любов, да придобиете знание и после взаимно да се учите един от друг. Някои имат особени разбирания. Както и да е, не можем да изправим хората. Ако речем да ги изправим, не можем. Аз ви говоря принципно толкова, колкото можете да възприемете, толкова, колкото можете да направите отвътре.

Да обичаш онзи, който те обича, е лесна работа, но да обичаш онзи, който не те обича, е мъчно. Да обичаш онзи, който има пари, е лесно, но да обичаш онзи, който няма пари, е мъчно. Да обичаш онзи, който е здрав, е лесна работа, но да обичаш болния, който всичко очаква от теб, е мъчно. Любовта е потребна сега! Това, че боледувате, че имате кашлица – всички тези работи се дължат на вашето неспазване на закона на любовта. Това, че хората остаряват, се дължи на същото.

Вие разбирате старостта като нещо подобно на дреха, като някаква промяна. В нас има нещо, което се изменя, но старостта я разбирам по друг начин. Старостта ни най-малко не показва слабост. Говори се, че старите хора са идеал на младите. Аз бих желал всички да остареем в този смисъл. В Небето има само 24 старци. Като се завърши цялата еволюция на човечеството, хората ще създадат само един стар човек, всички други ще бъдат млади. От цялата човешка еволюция едва ще намерите материал да създадете един стар човек. Той може да бъде идеал и всички около него да бъдат млади. Старият е център. По-стар от Бог няма в света и по-млад от Него няма. Най-старият в света е Бог. Трябва да разбирате смисъла на думата *стар*. Най-младия, когото Бог е създал, с него е създал света; това, което сега се проявява, то е младостта. Знаете, тази младост има предвид това Великото същество в света, в което Бог се изявява в своята пълнота. Старият човек е емблема на пълнотата, която човек има в себе си. Искам сега да бъдете млади, за старост и дума да не става.

Божият Дух носи всичките блага на живота.

30. лекция, 22 април 1936 г., София, Изгрев

ОСНОВНАТА МЯРКА

Добрата молитва

Коя беше основната мисъл на миналата лекция? („Да освободим ума и чувствата си от човешките наслойки и да освободим Божественото в нас.“)

Как ще стане това? Човек казва: „Искам да си съградя къща и да живея в нея. Но как да я съградя?“. Съграждането е важна работа. Като се съгради, може да се живее, но как се съгражда? Едно от най-простите правила ще намерите в растителното царство. Житното зърно, докато не му сложиш един пръст почва отгоре, не расте. Защо? Щом му поставиш известно препятствие, веднага в него се събужда желание да расте. Значи на човека трябва да се даде едно малко препятствие, за да започне да гради. Най-малкото препятствие, което човек среща в живота си, то е малкото пръст, сложена отгоре върху семето. Ако той вярва в това, ще се появи един вътрешен импулс. Но именно това е най-мъчното – да повярва човек, че мъчнотиите служат като импулс. Всяка мъчнотия, която човек среща в живота си, той счита за голямо препятствие, но тя е, която дава един вътрешен импулс.

Трябва да се спре човешката енергия, за да се активизира. Вземете един лекар; за да ви излекува, той ще ви даде известно лекарство. Лекарството само по себе си какво ще допринесе? Има лекарства, които правят известно съединение в човешкия организъм и му въздействат. Но на човека може да му се даде лекарство, което не съдържа тия елементи и ако той само вярва,че то ги съдържа и ще го излекуват, пак може да оздравее. Може само да кажеш на някого: „Ти ще оздравееш“, и той оздравява. На друг да кажеш: „Ти ще се разболееш“, той се разболява; или: „Ти ще оживееш“, той оживява; „Ти ще умреш“, той умира. Някой сега може да попита как става това.

Представете си един цар и един затворник – каквото заповяда царят, това ще стане със затворника: ако царят нареди да го обесят, ще го обесят, ако царят нареди да го освободят, ще го освободят. Питам: в даден случай какво трябва да прави човек, за да не умре? Това е голям въпрос на житейската философия. Всъщност е проста работа. Обикновено хората казват: „Не вървете против течението“. Така е, но някъде ще те заставят да вървиш против течението. Каква е разликата, ако вървиш срещу течението и ако вървиш по течението? Ако работиш при благоприятни условия, ще иждивиш по-малко енергия, ако работиш при неблагоприятни условия, ще иждивиш повече енергия при движението си. Щом се харчи повече енергия, значи има препятствия на пътя, ти си заставен да вървиш против течението. Какво трябва да правиш тогава? Енергията трябва да се харчи.

Законът е така: всякога харчиш двойно повече енергия, ако вървиш против течението. Ако вървиш заедно с течението, ще спечелиш. Кое е по-хубаво – с течението ли да вървиш, или против течението? Да допуснем, че човек отвън си е обърка́л пътя, против течението върви. Но когато човек влезе в едно вътрешно противоречие, та със себе си да не може да се справи? Първо ние се оплакваме, че с окръжаващите хора не можем да се справим. Не можем да се справим и с Природата – с това, че времето е студено или горещо, или ветровито. Един земеделец не може да се справи с почвата. Тия противоречия са отвън. Но когато противоречията дойдат вътре в човека? Тогава ще учите закона на туристите.

Представете си, че се изкачвате в една планинска местност, по стръмна, гладка пътека, или е зимно време и е заледено, така че се пързаля – направите една крачка напред, четири назад. Какво трябва да правиш? Ще имаш обувки с гвоздеи, че като стъпиш, те да се забият. После, ще имаш гега и с нея ще копаеш дупки, полека, внимателно ще стъпваш, няма да вървиш как да е. При най-малкото подхлъзване може да идеш там, където не трябва. В такива случаи някой казва: „Господ ме пази“. Но друг, който не вярва, казва: „Той, Господ, няма какво да ме пази, аз ще се пазя“. Ти, вяр-

ващият, не взимаш предвид нещо, не внимаваш и очакваш Господ да те пази в планината, но ще си пукнеш на 20 места главата. Онзи, който никак не вярва, е внимателен – не си пука главата.

Сега ще се зародят две различни вярвания: единият казва, че с вяра става тази работа, другият мисли, че с вяра не става, но с пазене. Кой е на правата страна? Който вярва и не взема предпазни мерки, на правата страна ли е? Много религиозни хора не могат да разберат това. Има светски хора, които работят и стават богати. Религиозният човек само седи и се моли, и се пита, като се е молил, защо не е станал богат. Че с молитва богатство добива ли се? Да обясня. Има една мисъл необяснена.

Някой казва: „Защо Господ да не ми помогне?“. Ето къде остава въпросът неразрешен. Да допуснем, че ти искаш хляб, казваш: „Гладен съм, гладен съм!“. Някой идва, оставя хляб на масата и си заминава. Ти седиш и се питаш: „Какво мога да направя с този хляб?“. И започнеш да мислиш за колко време може да ти стигне този хляб. За днес, за утре. Целия ден мислиш, размишляваш за колко време ще ти стигне – не го ядеш. Казваш: „Ами ако изям този хляб, какво ще стане?“. Ще го изядеш – свършена работа. Ще седнеш да ядеш! Другата философия е да умуваш: „Ами, като изям хляба, какво ще стане?“. В дадения случай ти ще се избавиш от една мъчнотия – от глада. Яж хляба, пък утре какво ще стане, то е друг въпрос.

Някои казват: „Аз не съм добър човек“. Изтълкувайте го, какво се подразбира? – „Аз не съм добър човек“ – аз съм гладен, аз съм жаден, аз съм невежа, аз съм сприхав, аз съм това, аз съм онова. Сприхав си. Защо си сприхав? Вижте естественото положение. Ти си сприхав – искаш да свършиш нещо, но бързаш да го свършиш. Събрал си много за вършене, че бързаш да го свършиш. Българите имат една поговорка, че на кокошката като припари, като наближи да снесе яйцето, тогава търси полог. Тя трябва да го намери малко по-рано, да успее да стигне там. Някой път не ѝ остава време, че снесе яйцето на пътя. Както юрдечката – както е във водата, снесе яйцето и гледаш – водата носи едно яйце. В приложението на примерите има придобиване на живота.

Например вие още не знаете кои са причините за лошия живот. Най-елементарните противоречия, най-елементарните спънки кои са? Искаш да живееш добре – не можеш. Искаш да ти върви. Заричаш се, че няма да говориш, а във всеки разговор си мерудия. Учените говорят за това колко е далече Слънцето – ти какво мнение можеш да дадеш по въпроса, като не си учен в тази област? Ти можеш да кажеш, че когато изгрява, Слънцето е по-далече от Земята, а на обед е по-близо. В такива случаи англичаните казват: „Някой умник мисли, че е разрешил въпроса“. Има и един такъв анекдот.

Султанът попитал един турски философ, колко има от Земята до Слънцето и колко е от Земята до Месечината и колко е от този свят до онзи. Иде философът и носи едно голямо кълбо, и казва: „Месечината е далече от Земята толкова, колкото е дълъг конецът на това кълбо. Ако не вярваш, хвани единия край – ти нагоре, аз надолу – и провери. Аз бях там и навих това кълбо, колкото прежда съдържа то, толкова е далече Месечината от Земята. Ходих, проверих, ти ако не вярваш, може да провериш. Колко е далече от Слънцето до Земята? Ами, понеже Слънцето, след като се скрие, след 12 часа пак идва, значи толкова е далече – 12 часа. А колко е далече до оня свят? Виж, там е далече, понеже баща ми вече 40 години как е заминал и още не се е върнал“.

Тъй говорите всички. Но това не е философия, това не е наука. Или в някой разговор ще приведат пример за някой светия как е живял – че 20 години се е подвизавал и е станал светия. Това е неразбрана работа. Двадесет години е живял, но ти нищо не знаеш за неговия живот – как е живял, как се е подвизавал, какви мъчнотии е имал, как ги е преодолял. Този човек е имал знание!

Казвам сега: за всяко едно постижение си има начин. Ако трябва да фотографираш човека, ако това ти е работата, трябва да умееш да си служиш с фотоапарата, това е изкуство. Другото изкуство е ти самият да го нарисуваш, да бъдеш художник. Има такива музиканти: като пусне грамофона или завърти ръчката на латерната, свири. Лесният живот

е това. Има и други: вземе цигулката, вземе китарата, седне на пианото – работата не е така лесна, както когато завъртиш ръчката.

Понякога и в религиозно отношение вие свирите на латерни. Това и децата могат да направят, да завъртят ръчката. Работа трябва сега! Вие се приготвяте да влезете в един свят, където не ще ви търпят, ако направите и най-малката погрешка. Ако влезете в Невидимия свят, вие едва ли ще останете и един ден там. Може да влезете в един съвременен университет, там свободно се преподава, но за да влезе един ученик в класовете на гимназията, какво е необходимо? Може да облечете ученика с най-хубавите дрехи, да е хубаво вчесан, но това са второстепенни работи, не са дрехите, които го препоръчват. Изисква се ценз, диплома трябва. Детето трябва да бъде подготвено за онзи материал, който трябва да се изучава в класа в дадения случай.

Казват, че имало друг свят, онзи свят. Как знаете, че има онзи свят? Съществуват доказателства, които са достъпни за всички. Как знаем, че има светлина? Какви са доказателствата? Никакви доказателства няма. Ще ми доказва ли някой, че има светлина? Аз не се нуждая да ми доказват това. Някой ще каже: „Докажи, че има живот“. Аз не се нуждая да ми доказват, че има живот. Няма какво да ми доказват какво нещо е приятното ядене, аз го зная. Някой ще ми доказва, че има спане – и това не искам да ми доказват. И без да знаеш, спиш, и без да искаш, спиш. Всеки ден по четири, пет, шест, осем часа спя. Какво ще ми доказват? Ще ми доказват, че става промяна в мозъка. Че може да става някаква промяна, става. Но казвам, аз не се нуждая от тия работи.

От какво се нуждае човек тогава? От какво се нуждае художникът? Да има здрави очи да наблюдава и да има хубава ръка. След това има второстепенни работи, трябват му бои, платно, четки. Щом дойдеш до боите, трябва да изучаваш изкуството. Нали сте виждали какво правят художниците? Те си имат една кутия, имат си бои, четки. Гледаш как размиват боите: вземе една боя, размие я, после види, че забърква работата, после пак размива, пак слага боя, за-

бърква нещо. Човек прави един опит, втори, трети, четвърти. Някой от вас, като гледа, казва: „Лесна работа е да се занимаваш с бои“. Не е лесна, трябва да намериш точната пропорция, съотношенията. С теглилка не можеш да ги теглиш, като по готварска книга, дето определят колко грама сол, колко грама зехтин, колко зарзават. Боите трябва да ги теглиш едновременно с ръката и с окото.

Преди всичко ще се освободите от една лъжлива идея. Ще се освободите от идеята, че всичко знаете. Ще приемеш идеята, че нищо не знаеш. Ще оставиш в себе си импулса, че искаш да учиш. Ако туриш в себе си „аз зная това“, в теб няма да импулс. „Аз зная това.“ Хубаво, представете си, имате песента *Цвете мило, цвете красно*, свири я вашият син. Като я чуеш, казваш: „Зная я, свири я наш Стоянчо“. Но *Цвете мило, цвете красно* не трябва да се свири по един и същ начин.

Никога в музикалния свят не можеш да изсвириш една песен два пъти по един и същ начин. Тук може да пеете, да повтаряте, но в музикалния свят *Цвете мило, цвете красно*, или *Бог е Любов*, или *В начало бе Словото* всеки път ще имат една промяна, една вариация на песента, като пееш, ще сложиш нещо ново. Невъзможно е да повториш нещо по един и същ начин, понеже всичко е в движение. Не можеш да направиш едно добро по един и същ начин два пъти, невъзможно е.

В какво седи добрият живот? Ние казваме: да постъпваме по един и същ начин. Какво разбирате под това да се постъпва по един и същ начин? Някой казва: „Само бял хляб ям“. Да допуснем, че той схваща доброто като бял хляб. Един ден бял хляб няма. Втория ден няма, петия ден няма. Давам му чер хляб, казва: „Не съм навикнал, бял хляб няма ли?“. – „Чер хляб има.“ Доказвам му, че черният хляб е по-хранителен. – „Не, не, бял хляб.“ Няма го, черен има, какво ще правиш? Аз започвам да философствам, казвам: „Белият хляб е ден, черният хляб е нощ. Заминал е белият хляб, днес ще ядеш чер хляб”. – „Ама аз не съм навикнал.“ Ще навикнеш. Заблуждение е, че качеството на хляба седи в неговата външна белота. Ако съградите една къща и я

препоръчате за добра, това още не значи, че е добра. Ако къщата е боядисана с бяла боя, това не значи, че е добра. Ако падне и те затисне, какво става с тази белота? – „Ама той е много добър човек.“ Ако този, добрият човек те обере, тогава? Един казва: „Бял е хлябът, ама много е лош“. Друг казва: „Черната земя дава най-хубавото жито“.

Злото не седи в черното и доброто не седи в бялото. Това са символи. Облякъл се някой с черна дреха, понеже баща му умрял. Черният цвят е отворена дупка, белият цвят е затворена дупка. Черният цвят е отворена врата, белият цвят е затворена врата. Черният цвят показва, че влизаш в училището, белият цвят показва, че си вън от училището. Как ще разбереш това? – „Объркаx се.“ Ще се объркате. По някой път вие се забъркватe, свикнали сте да ходите без свещ. Погрешките, които имате, не ги виждате. Няма светлина, вие вървите, никой никаква забележка не ви прави. Тогава казвате: „Чакай да тръгна с голямата свещ“.

Имаме един наш приятел, купил една силна лампа, 1500 свещи, и дошъл вчера да ми показва силата ѝ. Като я запали през деня, в стаята светна като слънце. Казвам: достатъчни са лампите, които имаме отвън, тия 1500 свещи показват всичките лекета, които имаш. Това са обяснения.

Та, Природата всеки ден дава нещо ново. Кое е новото сега? Имаш една мисъл, която те мъчи. Новото е: тази мисъл да я заместиш, тази мисъл да я понасилиш, да я смениш. Виждате в живота – в днешно време и министрите се сменят всеки ден. Днес във вашето министерство има криза, всички ще се сменят. Всички министри ще ги пенсионираш и ще поставиш нови. Всеки ден има ново министерство, нови начини на възпитание. Какво ще правиш със старите чиновници? Ще ги уволниш. Кои чиновници ще уволниш? Ще уволниш чиновниците на мързела – мързеливите, ленивите и немарливите.

Каква е разликата между мързелив и ленив човек? Кой е немарлив? Кого бихте предпочели – немарливия, мързеливия или ленивия? Обленява се някой. Мързеливият е нещо голямо, търговец е той. А пък ленивият малко хайлазлък има. И него ще уволните. Как ще преведете хайлазин?

(„Разпасан, ленив.“) Нали употребявате тази дума, тя не е българска.

Какво разбирате под религиозен? Ще кажете: човек, който вярва в Бога. Ако някой вярва в Бога, това не значи, че е религиозен. Човек трябва да дойде до вътрешното значение на думата *любов*. Хайде да ви кажа това, за което въздишате. Тук, в неделя, когато беше англичанинът, питаха го за любовта и той каза: „По-опасно нещо от любовта няма“. Питат ме: „Вярно ли е?“. Казвам: вярно е. В любовта има едно нещо – разтопява всички хора. И богати, и сиромаси, като ги тури в кюпа, разтопява ги. Той каза: „Ужасна сила е, всичко разтопява“. Всички се примамват в любовта. Като си недоволен от любовта – тури те в кюпа. Плачеш – тури те в кюпа, като излезеш от нейния кюп, ставаш весел. Вие мислите, че като влезете в любовта, тя ще бъде мекичка, нежна майка. Не, не! Тя не обича никакъв спор, никакво противоречие. Любовта не обича никакво оплакване – че си невежа, че си сиромах, че си грешник, оплакваш ли се – тури те в кюпа. Майка си – в кюпа, баща си – в кюпа. Всички ги натъпка и като ги разтопи, няма ги никакви. Къде са недоволниците? Няма ги. Има само разтопени хора. Вие казвате: „Обезличих се в живота“ – в кюпа сте. Какво ще правиш, като те хване любовта и те тури по този начин? По някой път вие казвате, че имате навици от хиляди години и питате: „Защо Господ не ме слуша? Аз съм се молил“. Чорбаджия! Господ като те чуе – вътре в кюпа, нищо повече.

Любовта е една сила, която тепърва трябва да се проучва. Когато дойдеш до любовта, ще внимаваш какво говориш. При най-малката погрешка – в кюпа ще седиш. При най-малката погрешка! Какво трябва да говориш при любовта? Какво ще кажете на любовта, я ми кажете? Казваш ѝ кой е баща ти, какъв чорбаджия е – хайде в кюпа. Майка ти била много лоша – в кюпа. Каквото и да кажеш – в кюпа влизаш. – „Аз съм много невежа“ – в кюпа. – „Аз съм много учен“ – в кюпа. Тогава, като идеш при любовта, какво трябва да кажеш? Ако говориш – в кюпа; ако мълчиш – пак в кюпа ще влезеш.

С какво ще заставиш любовта да не те вкара в кюпа? Имало един начин да не влезеш в кюпа. Аз ще ви дам зада-

ча да мислите. А как да излезеш от кюпа на любовта? Вие понякога излизате от този кюп по някакъв начин. Тъй както мълчите, всички сте в кюпа сега.

Имам един пример. Гледам веднъж едно малко куче, доста оправено, носи една кост. Беше от добра порода. Върви, вдигнало опашка, сякаш казва: „Уредих си работите“. Търси да намери място да я гризе. Едно голямо куче се завтече към малкото и то, като го видя, сложи костта на земята и започна да го гледа, сякаш казва: „За теб нося тази кост“. И започна да обикаля около голямото куче, да го разглежда, да го гали и му казва: „За теб е тази кост“. Веднага сменя политиката – не хуква да бяга, но като види, че любовта иде, оставя костта, нищо повече.

Когато дойде любовта, ще премахнеш всяко противоречие в ума си. Ще забравиш, че си богат, че си учен, че всичко е за теб. Ще кажеш: „На твое разположение съм, тури ме, където искаш. Готов съм да правиш с мен, каквото намериш за добре“. И в теб ще се яви едно състояние, при което каквото и да те прави любовта, в ума ти няма да остане никакво недоволство. А ако помислиш, че спрямо теб тя е несправедлива, ако остане недоволство – веднага отиваш в кюпа. Ако мислиш, че теб те е обездарила – пак в кюпа. Ако можеш да кажеш: „На нейно разположение съм“, каквото и да направи тя, ще мислиш, че е хубаво. В кюпа или вън от кюпа, където и да те сложи – на нейно разположение да си, да направи с теб, каквото иска. Ще кажеш: „Аз съм готов да приема твоята съдба“. Тогава любовта ще направи нещо, което никога не си виждал. Това е философията. И ако нямате тази философия в живота, много постижения не можете да имате. Всякога ще имате противоречия.

Защо идат противоречията? Господ, Който е мислил, Който е направил цялата вечност, Който е направил света, не е могъл да премахне противоречията. На ваш език казано, да премахваш противоречията, това значи да нямаш противоречия. Противоречия няма, тях ние сами си ги създаваме. Ние мислим, че има противоречия. Един е красив, друг е грозен. Защо е красив? Защото е завършена картина. Грозният е незавършена картина. Един е богат – той е завършена картина; друг е сиромах – той е незавършена кар-

тина. Единият е учен – той е завършена картина; другият е невежа – незавършена картина е. Той е невежа, но след време ще стане учен. Правилни понятия за живота нямате. Някой е здрав – завършена картина е; някой е болен – незавършена картина е.

Болният човек има да работи върху себе си. На него много му идат на гости. Защо е болен? От голям труд, да готви на този, да готви на онзи. Няма болни хора, вие ги наричате болни. Болният има много гости. Богатият има по-малко гости, той не му мисли, той си е уредил работите. По какво още се отличава богатият от бедния? Богатият човек седи на стола, не става, когато влезеш, той не иска да ти направи услуга. Както седи, ще ти покаже стола и ще каже: „Заповядайте, седнете“. Сиромахът седи на стола и като те види, ще стане и ще каже: „Заповядайте“. Защо богатият не става? Той казва: „Аз не се нуждая от теб“. Каквото и да му кажеш, казва: „Аз го знам“. Сиромахът е учтив, но има едно користолюбие зад тази учтивост. Той си казва: „Този е рибица, ще падне нещо от него“. Вие видите някой, който не е окултен ученик и имате желание да го привлечете. Искате да го обърнете. Научете се. Слушах веднъж един американски проповедник – има такива, странстващи проповедници ги наричат, особени са те – той казва: „Аз не вярвам в едно обръщане. Като обърнеш един човек, трябва да обърнеш и кесията му. Който не може да обърне кесията на човека, той не го обърнал. Като обърнеш ума, като обърнеш сърцето, да обърнеш и кесията му“.

По какво ще познаете един човек? Казвате: „Онази сестра не е като мен, аз седя малко по-горе. Тя не е толкова просветена, колкото мен“. Как, по какво именно познавате просветеността? Аз за себе си как го обяснявам.

По някой път, като ходя на концерт, нося в джоба си една от тия, твърдокрилите буболечици, и като свири пианистът или цигуларят, я наблюдавам: колкото по-хубаво свири той, толкова повече се мърда бубулечицата. Тя е авторитет. Още като вземе цигуларят първия лък, гледам мърда ли бубулечицата. Ако не се мърда, вече зная как свири. После, като свърши концертът, турям бубулечицата в джоба.

Имам критик. И когато отивам да слушам някоя певица, пак нося бубулечицата и я слагам в гърлото. Ако започне да се мърда, когато певицата започне да пее, тя пее хубаво. Да ви изясня донякъде. Когато една певица пее и в мен се заражда желание да пея, тогава мърда моята бубулечица. Ако само слушам и в мен не се заражда желание да пея, не е добра певица. Щом започне да се мърда, щом се оживи тази мъртва бубулечица, значи певицата е добра.

Този англичанин, кореспондент, е реврънт, проповедник. Една сестра, като го гледала, казва: „Той седи и като му пеят и свирят, и той се мъчи да пее“. На него му харесва пеенето, повдига го. Аз виждам, че и неговата бубулечица мърда и той иска да пее, да вземе участие. Това е доброто пеене. Всяко нещо, което ни пробужда и ни дава подтик, известен дори малък импулс в живота, то е доброто. Радвайте се на най-малкия импулс. Радвайте се на най-малката мисъл, колкото и микроскопична да е. Или другояче преведено: радвайте се на бубулечицата, която мърда – външните условия са благоприятни. Радвайте се на вашите чувства, колкото и малки да са – вашата бубулечица мърда. Радвайте се на това! Радвайте се на вашите постъпки. Бубулечицата е един резултат.

Сега, изучавайте времето. За да станете един ден метеоролози, ви трябват три неща: трябва да имате барометър, да ви показва налягането на въздуха; трябва хигрометър, да ви показва количеството на влагата в атмосферата; и един термометър, да ви показва количеството на топлината. За да познаете дали времето ще е хубаво, трябва да знаете какво е количеството на влагата и какво усилие прави Природата върху въздуха. Това ще ви покажат барометърът и хигрометърът, но има една голяма потънкост. И затова има бубулечица. Аз тази бубулечица навсякъде я нося. Някой път не разбирам какво показват барометърът и хигрометърът, но ако моята бубулечица започне да мърда, вече зная какво ще стане. Ако при голямото налягане на барометъра бубулечицата започне да се мърда, аз пак зная.

Някой път вие усещате едно лошо разположение. То може да се обуславя от външните условия: или имате по-

вече топлина, отколкото ви трябва, или има по-голямо налягане, отколкото ви трябва, или е по-голямо количеството на влагата, отколкото ви е потребно. Тогава, ако имате всичко това в повече, какво трябва да правите? Ще давате. Кранове има – ще отваряш крановете, да изтече влагата навън. Нали в парните машини, когато налягането в котела стане голямо, има пищялка, която се отваря, за да излезе излишната пара? Ако не се отвори, може да се пръсне котелът. И топлината не трябва да бъде по-голяма, защото има толкова силна топлина, че може да стопи желязото, от което са направени вашите тръби. Вие сте влезли в едно училище и мислите, че тази работа е лесна. Вашата нервна система, вашите интелектуални съдове са толкова издръжливи, но вие трябва да бъдете много внимателни, за да не си осакатите нервната система с вашата топлина. Вие и с влагата може да се осакатите.

Влагата, която имате, или както вие я наричате влагата в човека – това са желанията в него. Имаш много желания – това е голямата влага. А какво може да означава голямото налягане, как ще го преведете? Седиш някъде в събранието и са ти казали лоша дума. Върнеш се вкъщи и мислиш: „Защо да ми кажат лоша дума?“. Ако повтаряте вашите неприятности в живота, какво ще придобиете? Питате защо някои работи ви се случват. Този въпрос всякога ще остане неизяснен. Никой няма да ви даде никакво обяснение защо нещата стават. Изядете кокошката. Как ще обясните защо изядохте кокошката? Защото трябваше да бъде изядена. Дали е право? И като ядеш е право, и като не ядеш е право. В какво седи разликата? Ако вълкът изяде една овца навреме, тя е светица. Ако овцата опасе тревата навреме, тя е светица. Ако вълкът изяде овцата не навреме и ако овцата опасе тревата не навреме, и двамата са грешници. Как ще разберете това? Ще искате обяснения.

2 x 2 = 4. Защо е 4? Казвате, че при умножението работите се умножават, а при събирането какво става? При умножението се умножават, а при събирането се увеличават. Каква е разликата между умножение и увеличение? Вие, старите сестри, какво ще кажете? Как ще определите каква е разликата между умножение и увеличение, между съби-

ране и умножение? Две сестри вървят подир мен и едната казва: „Колко съм весела!“. Другата казва: „Не само весели трябва да бъдем, но трябва да живеем“. И едната не знае, и другата не знае. Едната е весела, но не знае защо е весела; другата казва, че трябва да живеем, но и тя не знае защо трябва да живеем. Моята бубулечица тъй казва.

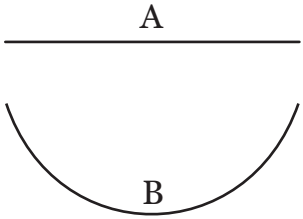

Кажете ми, тия линии какви са? Правата линия *A* е умножение, кривата *B* е увеличение. Умножават се греховете на човека и увеличават се греховете на човека. Умножават се добродетелите на човека и увеличават се добродетелите на човека. Увеличава се човек – израства, увеличава се тялото. Децата, като растат, се увеличават. Ами когато дърветата растат и пускат клони, какво става с тях? А когато дават плодове, какво е? Едновременно имате два процеса: увеличение и умножение. Събиране и умножение са два процеса. Събирането се употребява в Природата. Може да го употребите и при увеличаването, когато работите стават по-големи, а умножението – при размножаването на нещата. Вие може да употребите събирането, когато искате да съградите живота, тогава не може да употребите умножението. Събирате мъж и жена на едно място да живеят – умножение или събиране е това? Събиране. Животът започва със събиране. Когато започнат да се раждат децата – това е умножение. Следователно, когато жените хората, вършите събиране, а когато раждате деца – умножение. Сега веднага ще влезе една мисъл, която не трябва да идва. Вие ще вземете предвид страданието на майката, когато ражда. Оставете този въпрос. Когато поставиш едно семе в земята и тя ражда, страда ли тя? То е специфично разбиране. Вие слагате в ума си неща, които не съществуват. Раждането е процес, който тепърва трябва да проучите. Да се роди човек, да става добър – засега това са съвсем неясни понятия.

Сега, вие може да ме слушате, за да станете учени. Не, аз искам в дадения случай вие да ядете. Аз не се интересувам от вашето учение. Вашите знания нищо не струват.

Нито моята ученост може да ви ползва. Но ако се учите, вие се ползвате. Защото и учителят, който преподава, и той се учи. Всички се учат. Научени хора в света няма. Учен човек е, който се учи. Който не се учи, не е учен човек. За мен желанието да се учиш в даден случай вече е учение. Аз не мога да разбера дали един човек е учен. Казват за някого: „Много знае“. Какво знае? Неговото знание за мен е непонятно, нямам опитност в неговото знание. Той знае какво е захар – и аз мога да науча това за една минута, ако взема една бучка захар. – „Зная какво нещо е захар. Аз имам понятие. Аз имам философия.“ Това ли е същинското знание? Същинските знания в Природата са придобивка. Но трябва да имаш разположение, желание. Ако ти имаш това разположение, ще придобиеш това знание, и то ще се увеличи в теб.

Животът седи в събирането и в умножението. Казвам: във всинца ви трябва да има – аз го наричам – свещен импулс на живота. Като станеш сутрин, да благодариш на Бога, че си станал. За нищо, за никого не мисли. Считай, че всичко е добро. Ама вятър имало, буря имало, отвън петлите пеели – считай, че всичко е наред. Някой казва: „Тия кучета ме безпокоят, много лаят“. Кучетата казват: „Огладняхме, господарю, цяла нощ работихме“. Хвърли месо на кучетата, които лаят отвън, и всичките ще млъкнат. Дойде някой брат, моли се, моли се. Защо се моли? Казва: „Ти си много добър човек, ти вярваш в Господа. Пари имаш ли, та да ми дадеш?“. За да се освободя от неговото говорене, изваждам, давам му десет английски стерлинги, благодари. Вече не говори, заминава си.

В новото учение оставете всичко онова, което сега разбирате, да си почине – нищо повече. За да се подмлади човек, трябва да се освободи от всичко старо. Защо някъде си направил добро, защо някъде не си направил, някъде си се усмихнал, някъде не си се усмихнал... В нас има пристрастие. Видиш някого, обичаш го – усмихнеш се. Видиш друг, не го обичаш – намръщиш се. Оставете тия работи! Какво ще кажете сега? Онзи, когото не обичаш, ще му кажеш: „Много те обичам, приятно ми е, че те срещам“. – „Не

ме обичаш, но все пак съм ти приятен. Говориш някой път лоши работи за мене, но кусурът няма да те хване.“ Всеки има право да каже и зло, и добро. Законът е такъв.

В моята банка и в Божествената банка, като вложиш доброто, този капитал е за теб. И като вложиш капитала на злото, и той е за теб. Единият капитал е събиране, другият капитал е изваждане. При злото винаги ще изваждаш, при доброто винаги ще внасяш нещо. Доброто е внасяне, злото е изнасяне. Туй, което внася придобивка в живота, е доброто. Туй, което изнася живота от нас, е злото. То взема силата, знанието, отслабва човека, злото е това, от което ти побелява главата и ти отслабват краката. Вие толкова се молите, но започвате да отслабвате.

Някои сестри преди 29 години вървяха бодро, сега ги гледам, вървят бавно, като аристократки. Казват за някоя: „Тази е нашата светица“. Оставете тия работи. Светията е човек, който върви, като че ли тича. Той върви като светлината, не можеш да го видиш. Ще го намериш там, където не го търсиш. Това, което виждаш да върви, то не е светия. Както ви виждам, мнозина сте станали аристократи.

Вие мислите, че колкото остарявате, ставате по-добри. Не зная. Аз мисля другояче. Колкото човек се подмладява, по-добър става, колкото остарява, по-лош става. Като започнете да се чувствате зле, остарели сте. Като започнете да се чувствате добре – млади сте. Трябва да чувствате в себе си импулса на подмладяването. Казвате: „Лош човек съм“ – остарял си. Чувствате, че сте добър – млад сте. Процес е това. – „Ама как окултната наука внася това подмладяване?“ Оставете всичките човешки възгледи, останете само с онова, Божественото във вас. Божественото ти ще придобиеш за една минута отгоре, при човешкото ти трябват векове. Това, което по Божествен начин ще го предадеш за една минута, по човешки цял век ти трябва, за да го дадеш. Това е разликата. Време трябва.

Вие ще възразите: „От старо дърво обръч не става“. Става, и затова сте дошли – от тия, старите дървета обръчи да станат. Някой казва: „Така съм се научил“. Има научване, има и отучване. Не се обвързвайте със старите възгледи.

Краката ви да бъдат свободни – това значи доброто в човека. Ръцете ви да бъдат свободни – това значи правдата в човека. Ако вземете и най-тънкия копринен конец и се обиколите с него 1000 пъти, ще ви спъне. Ако в ума ви навлязат определени мисли, ще ви спънат.

Дръжте една идея в ума си: че всичко онова, което Бог е създал, е добро. Считайте, че животът, който Бог е дал, е добър, но вие не го разбирате. Считайте, че и най-лошите условия, които имате, са добри. И най-лошите условия, при които може да се намерите, съдържат неизброимо богатство, но вие не знаете как да го използвате. – „Как ще ми докажеш?“. Няма какво да се доказват тези работи. Мислете, това отпосле ще го намерите.

И така, къде е събирането в човека? В неговата уста. Затворената уста е събирането. То е също в неговата брада; когато брадата се увеличава, влиза нещо вътре. Този капитал трябва да се извади и да се увеличи. Когато устата е затворена, това е събиране; отваряш вратата, става по-голяма – това е движение, вече имате процес. Изучавайте живота в процес. Това, че устата става по-голяма, показва, че този човек е ядлив, той има благоутробие, мускули, хамбарите му са пълни, всичко си има, не е скържав. Аз така го разбирам. Ако устата е една тънка линия, съвсем е загазил човекът. Когато хората загазват, устните им стават тънки. Ако брадата стане широка, пак са загазили.

Казвам, две неща да помните: бъди доволен от онова, което в дадения момент Бог ти дава, и бъди доволен от условията, които днес имаш, колкото и да са лоши. Защото тия условия няма да останат дълго време. Господ не обича да туря един товар за дълго, Той няма да те остави да ходиш с него. Може да те накара да го носиш 300 000 километра, но когато Бог накарал светлината да измине 300 000 километра, тя ги извървяла за една секунда. След това Той казал: „Стой!“. След като изходи 300 000 километра, Той ѝ снема товара за малка почивка. Във всяка секунда – 300 000 километра и после има една малка почивка, един отлив в светлината. Онзи, който има развито съзнание, ще види едно усилване на светлината и едно отслабване. Някой път, ако

сложите ръката си на сърцето, ще забележите едно усилване на пулса и едно отслабване. При усилването има вливане на живот.

Сега, и другите правила са хубави; което сте научили, е хубаво. Методите на възпитание се сменят. Фалангата вие я знаете какво е; после учениците хващаха виновния за краката и учителят го биеше по задницата. Третият начин беше пръчката. Сегашният метод е плесницата. Фалангата мина, гърбицата мина, пръчката мина, сега остава плесницата. Едно време краката бяха виновни – дойде фалангата; като ни биха по краката, станахме добри, възпитаха краката. После дойде задницата; като ни биха по задницата, какви станахме? Научихме се на добрата обхода. Един човек ми каза: „Лошо е да бият човека по задницата, да не дава Господ! Аз бях много лош човек. Като ме биха, остана нещо незаличимо. Оттам насетне добих едно качество, добих мекота. Сега, като видя някого, стане ми обичен. Като намисля да правя нещо, мисля за задницата си. И ме биха за нищо и никакво, знаеш ли? Но втори път не искам да ме бият в участъка“. И така възпитаха задницата, дойдоха тогава ръцете. Сега краката са възпитани, седалището е възпитано, ръцете са възпитани, сега възпитават лицето. Дошли сме до плесницата. Един ден и плесница няма да има. Във вашето съзнание ликвидирайте и с плесницата. Засега още не може. Но когато помилваш някой човек, когато го погалиш, това не е ли пляскане? Когато целунеш някого, не е ли пляскане? Целувката е пляскане. Хванеш го за ръцете, погладиш ги – пляскане е това. То е метод за възпитание, без пляскане не може. Помнете, без пляскане не може. Най-хубавото сега е пляскането. Трябва да се възпита и лицето, засега не е довъзпитано.

Възпитание трябва!

Божията любов носи пълния живот. (3 пъти)

32. лекция, 29 април 1936 г., София, Изгрев

ТАЙНИ И ОТКРОВЕНИЯ

Трябва да имате ясна представа за света. Казвам: ясна представа, за да не се заблуждавате. Тъй, както сега изучавате света, три са елементите на този процес: мисъл, чувство и движение. Мисълта дава форма, направление на нещата, чувството дава съдържанието, а движението – това е облеклото, без което не може. Облеклото в Природата играе важна роля.

Гледам упражненията. Трябва да се коригират. Тъй, както ги правите, вие губите голяма част от енергията, която можете да придобиете. Вие едва ли използвате и една десета от енергията, която ви се дава. Всичко се прахосва. Защото в тия движения има движения на растенията, има движения на животните, има движения и на човека. Те са по този начин свързани и преплетени и в живота. Казвам ви: в гимнастиките трябва да се възстанови първоначалното движение.

Има един външен свят човешки, има и един вътрешен свят човешки. Има един външен свят Божествен, има и един вътрешен свят Божествен. Казва се: „Слушай вътрешното“. Но и във вътрешното човешко има заблуждение. Колкото във външния човешки свят има заблуждения, толкова и във вътрешния човешки свят има заблуждения. Аз уподобявам външния човешки свят на позлатен, отвън е позлатен. Когато дойдат големите страдания, позлатеното се изтрива. Божественото и отвън е златно, и отвътре е златно. По това се отличава. Казвате: „Вътрешното“. Кое, вътрешното човешко ли? Човешкото е без разлика – и външното е както вътрешното. Ако е вътрешният човешки свят, е право, но и ако е външният Божествен свят, пак е право.

Казвам: в движенията трябва да различавате. В съвременната графология по почерка се познава характерът на човека, какъв е той – алчен ли е, страхлив ли е, има ли слабости, има ли добродетели. Според както пише човек, такъв е. Като измени своите мисли и чувства, изменя се и почеркът му.

Същият закон се проявява и при движенията, когато играете гимнастика: ако наблюдавате, ще видите кому какво липсва. Трябва да правите упражненията и трябва да имате съзнание, че е за ваша полза. Например: някой постави ръцете напред (отпуснато ръцете напред) – това е животинско състояние, състояние да благославяш. Ако в себе си укротяваш животното, сложи ръцете си така, но ако искаш да възпиташ човека, така не може. Трябва мярка.

После, пръстите на ръцете няма да бъдат разперени, но затворени, прибрани. Ръката да бъде вдигната на 45 градуса и мисълта ви да е съсредоточена. Когато се упражнявате, вие не трябва да мислите кой как прави упражненията, но вие как ги правите. Вашата мисъл трябва да влиза и в ръцете, и в краката – навсякъде трябва да участва. Мисълта и чувствата трябва да участват навсякъде.

При някои от упражненията вие се обръщате наляво или надясно, на юг или на север, на изток или на запад. Към север – това е положително, към юг – това е отрицателно. Значи, за да има едно действие, за да бъде едно движение правилно, трябва да има една положителна и една отрицателна страна. В едното движение възприемате повече електричество, а в другото – повече магнетизъм.

В областта на магнетизма има мекота, той носи мекота. Електричеството носи повече твърдост. Ако човек иска да бъде твърд, устойчив и постоянен, да не бъде страхлив, трябва да има повече електричество. Ако иска да бъде мек, да устоява на обсадата, която някой прави, той трябва да има магнетизъм. Когото обсаждат, жилав трябва да бъде. Във всяко движение, което правите, в походката, когато ходите отвън, и в упражненията, трябва да правите корекция.

Вие вървите и се навеждате. Навеждането показва, че имате два центъра: единият – Земята, а другият – Слънцето. Щом се навеждаш, това показва, че си в съюз със земята, центърът на Земята е взел надмощие, ти образуваш крива линия – работата не върви добре. Ще се изправиш хубаво. Мъдрецът трябва да се изправи. Като заминаваш за другия свят, ти няма да заминеш като животно, ще се изправиш, ще държиш двата центъра. Когато ядеш, ти мислиш за зе-

мята, откъдето е дошла храната. Не мисли откъде е дошла храната, мисли за Онзи, който я е изпратил, за Онзи, който ти е дал храната.

Понякога вие мислите, че нещата може да станат просто тъй, от само себе си, казвате: „Той, светът ще се оправи“. Как ще се оправи светът? Един ангел може да дойде да ти даде известни наставления как да се упражняваш, но ако не го слушаш, ти нищо не можеш да се ползваш.

В упражненията трябва да има един вътрешен ритъм, за да бъдат полезни и за да бъдат здравословни. И сега са здравословни, но голяма част от енергията отива неизползвана. И у вас се ражда едно объркано състояние, и после казвате: „Не ни трябва повече, ние научихме тия упражнения“. Има неща, които, докато си на Земята, все ще ги правиш. Ти не можеш да престанеш да дишаш. Престанеш ли да дишаш, свършено е с теб, престанеш ли да ядеш, свършено е. Щом престанеш да мислиш, свършено е. Щом престанеш да чувстваш, свършено е. Тия упражнения, които ние ги имаме, те са външен израз на онова, което е в нас.

Човек трябва да види доколко неговата мисъл е права, доколко неговите чувства са прави и доколко неговата воля е права. Като правите упражненията, може по този начин да изправите много ваши недъзи. Наследствени черти може да изправите. Наследствените черти внасят винаги една тъмнота. Когато се намирате в състояние на неразположение, мрачно ви е, казвате си: „Мен не ме очаква нищо хубаво“.

Един чувствителен човек може да изпадне в такова състояние, когато в Природата дойде мъгла. Той пита: „Защо дойде тази мъгла?“. Трябва да пита себе си защо е дошла мъглата. То е същият въпрос: ти защо си дошъл? Мъглата, и тя иде тук да диша. Във всяка водна капка живеят разумни същества, които идват тук да дишат, да поемат прана. Малките капки са техните тела. Те идат тук, играят си, излизат, влизат във вас, във вашите дробове, и вие даже не подозирате това. Както вие, когато ходите, прескачате от камък на камък, така и онези капки във въздуха излизат и влизат. Но те обичат да чистят и при това влизане и излизане взимат нещо нечисто от човека, и го изнасят навън.

Новата философия в съвременните религии казва: „Господ всичко ще уреди, Той всичко ще направи“. Как ще направи Господ всичко? Ти ще направиш едно движение правилно. Ако отиваш при майка си, какво лице трябва да имаш, ще си стиснеш ли устните и ръцете? Не, като отиваш при майка си, ще си оставиш ръцете свободни, движенията ти ще бъдат свободни – това е естественото положение на твоята мисъл и на твоите чувства. При баща си, когато отиваш – същото. Когато отиваш при хората, които обичаш, движенията ти ще бъдат едни, а когато отиваш при онези, които не обичаш, движенията ти ще бъдат други. Да кажем, отиваш при хора, от които те е страх – ще имаш движенията на страха.

Вие наблюдавали ли сте по какво се отличава страхливият човек? Или забележете птичките. Едно врабче, като кацне, едновременно наблюдава да няма някаква опасност и наблюдава храната. То постоянно ходи, подскача, обръща се на различни страни. И човек, при такова състояние на страх, има подобни движения. Страхът си има свое движение. Без страх не може. Ако много се страхува, човек губи. Винаги при уплаха кръвта влиза навътре, във вътрешните съсъди на организма и капилярните съдове не функционират правилно. За да се избавиш от страха, ти трябва да имаш вяра, трябва да имаш надежда, трябва да имаш любов. Само любовта е в състояние да те избави от страха. Писанието казва: „Страхливите не може да наследят Царството Божие“. Кои ще го наследят? Които имат любовта. Не е страхът, който трябва да дава тон на любовта. Ти обичаш, ама те е страх – това не е любов. Там, където любовта се регулира от страха, това не е любов. Любовта, която регулира страха, е любов. Вие искате да направите нещо, но ви е страх: „Какво ще кажат хората, дяволът какво ще каже?“. Дяволът го е страх от любовта. Той при всички положения е много смел, но когато дойде любовта, треперят му гащите.

Ще ви приведа следния пример за изяснение. Един проповедник пътувал някъде в Западна Америка, да събира пари за мисионерска работа. В тази местност, през която минавал, имало един разбойник, който разбрал, че човекът има събрана голяма сума и решил да го обере. Чакал в един тесен

проход, където да го убие и да му вземе парите. Проповедникът дошъл близо до това място, но нещо му е тъжно, мъчно му е. Слязъл от коня, помолил се, пак се качил и продължил. По едно време гледа, един човек стои, държи пушка и – нищо не му казва. Той не могъл да си обясни какво е това. Продължил си пътя. След две години го викат да изповяда един умиращ, който му казва: „Познаваш ли ме кой съм? Аз те познавам. Аз съм онзи разбойник, дето те очаквах в прохода да те убия и да ти взема парите. Не зная какво правеше, като слезе от коня, но като мина край мене, имаше с теб един въоръжен, той ме уплаши и не те претрепах“.

Тя, любовта, е най-въоръжената сила. Като мине, от главата до петите е въоръжена. Когато нейният нож се забие, не пада, където удари, помита всичко. Като дойде любовта, като вдигне ножа, всички се разбягват, капитулират. Вие мислите, че любовта е за деца. За любовта трябва човек да бъде герой. И най-големият герой пак трябва да има любов. И той се бие за някого. Някой отива да се бие за отечеството. Ако няма любов, той ще хукне да бяга. От любов към отечеството отива да се бие. Или за отечеството, или за жена, или за нива, но трябва да има един обект да обича, за да се състезава.

И в упражненията – ако нямате обект, вие всякога ще ги правите криво. Туй е общо казано. Някои от упражненията трябва да се покажат и да се коригират. Ако така продължавате да ги правите, те ще изгубят своето значение и сила след време. Те са сега коригирани, но вие сте им дали една нова форма и са станали джуджета. Те са замязали на китайските дами. Знаете ли какви са китайските дами? При тях има мода да слагат краката си в железни калъпи, за да останат малки, и едва ходят. Питали един китаец защо техните жени си стягат краката. Той казал: „За да не хойкат нашите жени“. Китайската мъдрост е това. Но не е умно.

Оставете човека отвътре да тури калъп, да има една мисъл – калъп, а не да става такова изопачаване. Наблюдавайте, всяка мисъл си има известни форми, в които се развива. Тя си има начин на движение. Правилните мисли и правилните чувства имат особени движения. Наблюдавайте се

какви са движенията ви, когато ви е приятно и когато сте паднали духом. Щом човек се обезсърчи, той образува буквата S, наведе си главата. Щом се насърчи, вдигне главата си нагоре, държи отвесно положение на тялото, между Слънцето и Земята. Тия движения са правилни.

Внимавайте за спънките, които ви се явяват. Има един външен свят, който създава мъчнотиите на хората. Природата осмисля всичко. Да кажем, когато вали дъжд, тази влага, която иде от небето, дъждът, който пада, размътва реките. Той отгоре иде чист, но като пада на земята, влече кал и размътва реките. Понякога и Божиите блага, като идат отгоре, трябва да се филтрират. Божественото е чисто, причините за окалването му са външни, произтичат от човешкото естество. Отвън човешкият свят се каля, и отвътре човек се каля поради своето неразбиране. Тогава, за да се очистиш, ще влезеш във външния Божествен свят или във вътрешния Божествен свят. Щом влезеш там, всичко се филтрира.

Докато се смущаваш, ти си в човешкия свят. Като престанеш да се смущаваш, ти си в Божествения свят. Докато имаш вяра, ти си в Божествения живот. Слабата вяра е в човешкото – в каквото и положение да си, треперят ти гащите, трепери ти роклята. Имаш ли вяра – в Божествения свят си. Готов ли си да пожертваш всичко, ти си в Божествения свят. Докато не си готов да жертваш и си скържав, ти си в човешкия свят. Някой започне да мисли: „Какво ще стане с мен, като остарея?“ – в човешкия свят е. Престанеш ли да мислиш за обективното, в Божествения свят си. Най-първо трябва да знаете в кой свят сте.

Някои питат: „Кажете ни какво ни очаква“. Ако си в човешкия свят, ще те грухат, ако си в Божествения свят, ще те пазят, ще бъдеш дърво, насадено в градина край реката, и ще дадеш плод навреме. Ако си в Божествения свят, ще имаш и край, и начало, ще имаш и братя, и сестри. Ако си в човешкия свят, ще бъдеш като едно сираче, от всички гонено, като някой заек, където седнеш, където отидеш, навсякъде ще те гони хрътка. И като спиш, навсякъде ще те намери тя.

Това са различия, които трябва да имате предвид. Всички хора казват: „Така сме родени“. Човек трябва да разбира Божествения свят, трябва да разбира и човешкия свят, двата свята се преплитат.

Сега, упражненията трябва да бъдат спретнати. Като правиш упражненията, да не виждаш никого, за никого да не мислиш. Да знаеш, че ти трябва да ги правиш хубаво.

Аз съм привеждал един пример за концентриране. Осъдили едного на смъртно наказание, но държавният глава на тази държава решил, че само по един начин може да му опрости присъдата: да му сложат едно гърне с мляко на главата и така да мине през целия град, и да се върне, без да се излее нито една капка от гърнето. – „Ако можеш да го направиш, ще ти простя“ – му казал. Сложили му гърнето на главата, минал той през града и се върнал, без да излее и една капка от гърнето. Попитали го: „Кого видя в града?“. – „Никого не видях.“

Ти, като вървиш и виждаш всички наоколо си, няма да разрешиш задачата. Никого не трябва да виждаш. Когато искаш да разрешиш нещо сериозно, някой важен въпрос, концентрирай вниманието си. Внимателни трябва да бъдете на всяка стъпка, на всяко сътресение. Тогава ще се създаде една нова вълна. По този начин упражненията ще имат друг резултат. Например хубаво е, когато направите едно упражнение, една-две минути да си отпуснете ръцете, мускулите да се разхлабят така, че ако ви вдигнат ръката, да падне отпусната. Мускулите трябва да се охлабят. Човек така може да си почине. И като седнете, по някой път трябва да правите почивки, да си отпуснете краката. Понякога ви хваща дрямка и заспивате. Това е състояние на почивка, човек не е стегнат, отпуска се като малко дете. И тъй, като дойдете на упражненията, първо се отпуснете, че като дойде мисълта, да бъде правилна, защото с всяко упражнение ще влезеш или в човешкия, или в Божествения свят. Ако влезеш в човешкия свят, кал ще намериш повече, ако влезеш в Божествения, няма да намериш кал, ще излезе мекота оттам.

Сега ще учите. Упражненията са преддверие, един начин за влизане в Божествения свят. В миналото се е изисквало 20-30 години, за да влезеш. Сега, като ви се даде

лесния начин, ще оценявате това. За да влезе човек в Божествения свят, трябва да мисли право. Каква е правата мисъл, кажете ми? Човек, който мисли, какви са очите му? Мислите ли, че онзи, който мисли право, очите му са като на бухал? Бухалът вечерно време има широко отворени очи. В тъмнината той гледа за някоя птичка, да я изяде, затова са големи и отворени очите му. Котката пък, когато лови мишките, съвсем затваря очите си, като философ, иска да каже: „Мен не ме занимават мишките. Философски работи си мисля“. Но следи всяко движение на мишката. А мишката, много любопитна, много интелигентна, казва: „Какво бамбашка същество, толкова спокойна, като статуя седи“. Мишката мисли да се качи на гърба на котката. Досега нито една мишка не се е качила на гърба на котката.

Упражненията играят важна роля в подмладяването на човека. Ако ги правите добре, много от бръчките, които имате, ще изчезнат от лицето ви. За да направите правилно едно движение, трябва да мислите, трябва в туй движение да вложите някакво чувство. Направете един опит с едно движение. Да кажем, вземате най-хубавото житено зърно, за да го посеете. Може да го хвърлиш грубо върху земята, а може и по друг начин: ще го хванеш полека, внимателно, ще намериш мястото, ще го туриш полека, ще го покриеш отгоре с пръст. Това е едно правилно движение. Ако посеете едно житено зърно или едно ябълчно семе, или една круша по единия и по другия начин, ще видите голямата разлика, която съществува между блъснатото, грубо посятото и онова, което е посято с всичкото внимание.

Това е лично за всекиго, няма какво да се разправяте, но трябва да правите опити в движенията. Да се заинтересувате, да проучвате гимнастическите упражнения. Вие казвате: „Ние сме стари, няма какво да се учим на гимнастиките“. Има много мускули във вас, които не са се раздвижили. Много хора умират от атрофиране на мускулите. Всеки мускул, всеки нерв трябва да го раздвижите. Всичко изисква движение. По някой път болестите идват, защото не сте правили движения. Що е болестта? Всяка болест е признак на една Божия велика тайна, която иска да ви се

разкрие. Що е радостта? Радостта носи откровение. Всяка скръб, ако си я разбрал, носи тайни.

Следователно в скърбите ще учиш Божиите тайни, в радостите ще учиш Божиите откровения. Това е философията на живота. А от скърбите и от радостите движението се изменя. Когато човек изучава Божиите тайни, движенията са едни, когато изучава Божиите откровения, движенията са други. Когато скърбите, може лесно да премахнете вашата скръб, стига да знаете как. Представете си, че някой ви е откраднал 1000 лева. Казвате: „Отидоха ми парите!“. Какво ще правите? Умислите се. Дойде един ваш приятел: „Какво си се умислил?“. – „Откраднаха ми 1000 лева.“ Изважда той, дава ви 1500 лева. Питам, трябва ли да скърбите? Вие ще кажете: „Да бяха и моите 1000 лева!“. Там грешите. Не мислете за изгубеното. Ако не ви бяха откраднали парите, вашият приятел не би дошъл при вас и не би се открила тайната на неговото сърце, че той е разположен към вас да ви услужи. Във всяка скръб, която преживявате на Земята, Невидимият свят иска да открие на вашия ум и на вашето сърце една тайна. И когато питате защо са скърбите, отговорът е: за да изучавате тайните на Божието царство. Но всякога няма да учите тайни. Някой път ще учите откровения. Онези, които постоянно трябва да се занимават с тайни работи, животът им става нещастен. Тогава, от сутрин до вечер ще изучавате Божиите откровения, от обед до вечер ще изучавате Божиите тайни.

Сега изводът: на някои от упражненията трябва да се направи основна корекция, да се покаже как трябва да се правят, какви трябва да бъдат. Които искат, да се упражняват, пък които не искат, са свободни. Да имате едно знание, да знаете законите на упражненията. Всяко нещо трябва да се види. Например някой път ви гледам, вие се обръщате като някой истукан. После, ръката трябва да се движи в крива линия, не направо. Всяко движение е пластично. В резките движения се губи повече енергия, те имат съвсем друг характер. Ръцете и краката са два противоположни полюса. Те играят важна роля. Човек, който не знае как да управлява ръцете и краката си, малко постижения може да има. Между двата полюса, ръцете и краката, е поставена

главата. Тя е центърът.

Ако движите правилно ръцете, вие ще се справите разумно с човешкия свят. Ако знаете как да движите правилно краката, ще се справите с животинския свят. Ако знаете как да упражнявате мускулите на гръбнака и другите мускули навсякъде, тогава ще знаете как да се справите с растителното царство, да черпите сокове оттам. Това ви казвам не само за насърчение, но да знаете как да упражнявате.

Сега нали има масажисти, които масажират хората? Но колко от тия масажисти работят според законите? Ни наймалко. Гледам, онези, които разтриват, не знаят как да разтриват. Как ще разтриеш човека, надолу или нагоре, навън или навътре? Откъде ще започнеш? Всички хора не се разтриват еднакво. Ако човекът е алчен и иска да живее само за себе си, ще го разтриваш навън. Ако е страхлив, навътре ще го разтриваш. Ако искаш да го освободиш от нещо, навън ще разтриваш; масажистът взима нещо и го изхвърля от себе си навън. Когато искаш да придобие нещо, да му предадеш нещо, навътре ще го разтриваш. Това движение на обливане е главното движение. Мисълта и чувствата да влизат вътре – то е най-красивото движение. Отгоре да дойде Божието благословение. Човек трябва да го прави със свещено чувство. Като го прави, да знае, че го гледат от Невидимия свят, искат да видят как го прави. Като четеш едно писмо, гледаш не само съдържанието, но гледаш и как е написано. Приятно е да гледаш хубаво написано писмо.

Вярвам, че вие имате по наследство задача да се борите с много недъзи. Казвате: „Дотегна ми това нещо, не може да се поправи“ – и го оставите за някое друго съществуване, като дойдете друг път на Земята. За другото съществуване има друга работа. Работата за това съществуване трябва да я свършите сега. Ако оставите вашите дългове за друго идване, те се увеличават толкова, че няма да можете да ги изплатите. Трябва да има едно свежо поколение.

Има две положителни движения в човека. Има четири вида упражнения. Ако се развиват човешките чувства, главата расте назад. Ако се развива мисълта, главата расте напред. Ако се развива морална стабилност, любов към Бога, главата расте нагоре. Ако човек се привързва към зе-

мята, расте надолу. Човек, както виждате, се е развил надолу, защото много обича земята. Всеки лош човек е голям. Сега енергиите от вътрешния свят трябва да се пренесат. Той е дотам, докъдето се вдигат ръцете. Това е царството на Божествения свят. Дотам, додето достигат краката, то е царството на животинския свят. Ако искаш да знаеш колко можеш да постигнеш, вдигни си ръцете нагоре и ги дръж така, вземи часовника и гледай колко време можеш да ги държиш. Като вземат да ти отмаляват, толкова е духовната ти сила. Много мъчно е. Ако мисълта е силна, тя заставя кръвта да отива нагоре и да храни ръцете. Ако мисълта е слаба, кръвта не може дълго да функционира нагоре. Ако човек при сегашното положение би си държал ръката само нагоре, тя би изсъхнала. Затова ръцете са надолу, понеже и без много силна мисъл може да се хранят.

Това е сега нов материал, върху който не сте мислили. На вас ви прави впечатление, както една мода. Като гледаш модата в живеенето, казваш: „Пари се изискват“. Вие сте дошли до едно положение, имате известни постижения, но другия път, когато дойдете, непременно трябва да мислите и да чувствате, и да постъпвате правилно, за да напредвате в постиженията си. Вземете един светия: движенията на вежди-те му, на очите, на лицето, на устата – всички те са самостоятелни движения. Движенията на ръцете му са пластични, нищо не го смущава. Светът да се разколебае, той е тих и спокоен, той знае, че тази работа не е така опасна.

Един свещеник ми разказа една опитност. Явява му се насън неговият ръководител – това е истински случай – и му казва: „Ти знаеш, че едното ти око гледа към земята“. Пипнал го по челото: „Едното ти око гледа нагоре, а другото гледа към земята. Правото не е там“. Като става сутринта, гледа – там, където го е пипнал по челото, имало черна точка. Един месец седяла на челото му. Питали го: „Кой те удари?“. Той мълчи. Или казва: „Кой знае, ударил съм се някъде“.

Човешката мисъл какво влияние упражнява! Всички свои лъжливи мисли вие преживявате и сами се разрушавате. Например: вас ви е страх от смъртта, нали така? Кой, като се е страхувал, се е избавил от смъртта? Вие се плашите от сиромашията, нали? Кой досега се е избавил от сирома-

шията? Или ви е страх от глада? И за сиромаха, и за богатия ще дойде гладът, ще ви намери. Това са фази, това са състояния. Няма какво да се плашите.

Светията знае преходните състояния на глада. Но той може от глада да мине в друго състояние, той знае как да минава от едно състояние в друго. Обикновеният човек не знае, мъчно е наистина. Защото човек, който знае законите, може да хипнотизира някого и да му внуши да не яде. Казва му: „Гладен ще умреш“. Внушава му мисълта: „Няма да ядеш!“, и той, като дойде до яденето – не му се яде. Яденето – то е Словото Божие. Човек се храни със Словото Божие. Той трябва да има не само физическо, но и духовно ядене. Тогава? Трябва да се упражнява. Ще отвори книгата и ще чете – и там има движение. Като ядеш, като отвориш книгата да четеш, пак ще направиш известни упражнения. Книгата сама по себе си няма да се отвори. Ще вземеш тоякката – пак правиш упражнения. Туряш някаква мисъл в главата си, навеждаш се над книгата, пак четеш. Ред движения ще направиш, докато дойдеш до една правилна мисъл. Затова на физическото поле е необходимо да имате много хубави движения, който ви гледа, да му е приятно. Като те гледа как четеш, как ходиш, да се зароди у него желание да направи същото. Някой път си недоволен, че някои неща не ги разбираш. Ако не разбираш, затвори книгата, след малко пак я отвори. Не се смущавай, че не разбираш работите. То е въпрос на светлината вътре. Нещата стават разбрани, когато имаш Божествена светлина. Нещата стават неразбрани, когато я няма тази Божествена светлина. Неразбирането произтича от факта, че любовта отсъства. Обикновената любов е, която разсейва хората. Щом дойде любовта, ще има светлина, Божествената любов винаги носи светлина. Божествената любов носи живот, щом дойде тя, сърцето работи, волята работи. Като дойде човешката любов, има разсеяност, каша става, мислиш, мислиш – нищо не излиза.

Ще дойдем до това да правим гимнастиките не по човешки, но по Божествено. Някои движения влизат в Божествения свят, някои – в човешкия. Някои от вас, като правите упражнения, казвате: „ Стига толкова сме се въртели насам-натам“. Човек, когато стигне до крайния предел

на човешките движения, ще престане да има тази форма. Докато не овладее напълно тия движения, той ще бъде роб на условията. Една риба, която иска да излезе от лошите условия на водата, непременно трябва да превърне своите хриле на дробове и трябва постепенно да си направи криле. След това тя ще може да живее в новата среда. Трябва дълго време да мислите, докато се образува един навик, едно желание за новата среда. Тази работа насила не става. И с приказване не става. Трябва да правите упражнения. Всякога трябва да имате вътрешно желание. Любов трябва да имате. И със закон работата не става. Със закон за човешките упражнения, може. Но за Божествения свят законът е правилната мисъл, правилните чувства. Може да се каже: законът на любовта е да имаш любов.

Сега, ако ви попитам, какво резюме бихте направили на основните мисли? Колко основни мисли има?

Вие казвате: „Защо търсиш Учителя отвън, търси го отвътре“. Право е. За Божествения свят вън или вътре, то е едно. Някой казва: „На мен не ми трябва човешкото“. То е право, ако си в Божествения свят. Човешкият свят е служител на Божествения. Той е преддверие. Без него не може. Той е една обвивка. Потребен е той, не може без него. Ако търсите истината в Божествения свят, ще я намерите. Ако търсите истината в човешкия свят, там тя е само отражение. Божественият свят се отличава от човешкия по това, че е отвън и отвътре злато – там противоречия няма. В Божествения свят между царя и работника няма разлика. Царят е цар, работникът е работник, заедно вървят и се радват – царят, че е цар, а другият, че е работник. Както в дома големия батьо носи малкото братче на гърба си – големият се радва, че може да носи малкия на гърба си, малкият пък се радва, че има такъв як батьо да го носи. И като ги срещнеш някъде, големият се хвали с малкия си брат, а малкото братче се хвали с големия батьо, че няма друг такъв юнак като неговия брат. Докато правите различие, в човешкия свят сте. Като престанете да правите различие, влизате в Божествения свят. Сега вие имате желание да бъдете много големи хора. Един ден и това ще дойде. Желанието не е лошо. Но в големия свят ще вършиш повече работа. Там

се изисква да служиш повече на Бога. Има по-голямо служене, когато си голям. Малък си – по-малко ще служиш. Малко знаеш – малко си отговорен. Много знаеш – много си отговорен. Малко знаеш, направиш погрешка – малко ще те бият. Много знаеш, направиш погрешка – много ще те бият. Навсякъде има справедливост.

И тъй, като тръгнете, да се отличавате по походката, като вървите, да ви е приятно. Да чувствате, че ходите хубаво. Аз много пъти съм гледал хората колко са неспокойни. Седи една сестра, зад нея друга. Казва: „Не ме бутай“. По-добре напусни този стол, стани. Щом не можеш да седиш в една среда, дай си мястото да седнат другите, а ти стани прав. Ако и това не можеш, излез, но да бъдеш спокоен. Не си нарушавай мира. Другият човек не разбира нещата като теб, мъчно е да се разберете. Някой човек има по-гъсти влияния, материята му е гъста, и като седнеш наблизо, влиянията ви не си хармонират. Затова трябва да имате интуиция. Като влезеш някъде, трябва да се оставиш на интуицията. Като се водиш по Божествения свят, той ще ти покаже къде да седнеш, ще ти каже: „Там, на еди-кой си стол“. Ще наредят такива хора около тебе, с които си хармонираш. Влезе друг, и той ще се нареди. А сега, по човешки, всеки иска предното място. Един ленив ученик и на първия стол е ленив, способният и на задния стол да седне, пак е способен. Където и да е, да си намериш мястото. Не е лошо желанието на човека да бъде пръв. Но пръв по разбиране, пръв по мисъл, пръв по чувство, пръв по движение, че като правиш нещо, пръв да го направиш. Да чувстваш, че онова, което правиш, на свят го правиш. И за самия човек е хубаво така.

Тия неща ще ги вземете предвид и ще се стараете да направите едно вътрешно преобразуване. Някои сестри трябва да ги изкараме, да научат упражненията. Има братя и сестри, които трябва да се поправят. Те вървят, обикалят като чекрък, много механически. Ако се оставите на внушението на Божествения свят, вие ще намерите правилното движение. Но много мъчно е, когато човек не е под влиянието на Божествения свят, тогава не му стига умът. В Божествения свят движението става правилно.

Тази сутрин, както вървяхте нагоре, към Витоша, ако ви се дадат сто килограма злато да изнесете, кой може да го изнесе? Ще кажете, половината да изнесем и после другата половина. Не, цялото да го изнесете? Тук няма нито един, който може да го изнесе. Въпросът е, че това, което разбираш, което можеш да приложиш, то е Божественото. Една малка мисъл, която разбираш – то е богатството. За пример вие давате царевица някому, оберете царевицата, изхвърлите косите. Но умният човек ги използва за лекарство, а от листата, с които е обвита, може да си направи хубава рогозка. Отлична дреха може да се направи, много здравословна. Сега дори от стъкло може да се направят хубави дрехи. Щом от стъкло може, че от царевица ли да не може?

У всинца ви трябва да има желание човешкото у вас да го подчините на Божественото. Ще му кажеш: „Слушай, учи се!“. Като се намериш в трудно положение, слушай и учи се. „Ама остарях“. Няма значение, стари са умните хора. Вие казвате: „Старият влязъл да оправи младия“. Човешкото честолюбие пречи. Човек е изпълнен с честолюбие. По някой път не иска да се наведе, мисли, че трябва да стои прав като кол. Да кажем, някой честолюбив човек казва: „Не обичам да се покланям“. Като се намери на зор, да видиш как се кланя. Един цар, като има войска, не се кланя, но като остане без войска, как се кланя... Никакъв цар не си ти, ще работиш!

У всинца ви трябва да има желание да се оправи светът. Трябва да направим в света всичко възможно. Трябва да започнем да мислим право. Да направим хората да мислят право. Всички хора са свързани. Казвате: „В небето вече се изпълнява Волята Божия“. Невидимият свят постоянно работи върху Земята, да приготви хората да изпълняват Волята Божия в света. Каквото каже Бог, да Го послушат. Като послушаме Бога, светът ще се оправи. Чрез писане на закони светът не може да се оправи. Като решим да вършим Волята Божия, тогава ще се оправи светът. Във всеки дом всичко лесно ще става и няма да има противоречия.

Станете сега. (Всички станахме.)

33. лекция, 6 май 1936 г., до стената на Бивака на Витоша

ВЯРА БЕЗГРАНИЧНА И ЛЮБОВ БЕЗГРАНИЧНА

Добрата молитва

Ще прочета 1. глава от Евангелието от Йоан.

В начало бе Словото

Трябва разбиране. Разбирането е едно отражение. И простият си служи със светлината, и ученият си служи със светлината, както и онзи, чието съзнание е развито. Но между всички тях има голяма разлика. Простият вижда на повърхността, той не може да вникне в дълбочината на нещата.

Често се казва: „Имай вяра“. Но на какво обосноваваш ти своята вяра? Дали имаш вяра? Не можеш да имаш права вяра без любов. Вярата трябва да бъде обоснована на нещо. Без любов вярата не може да се прояви. И ако някой казва, че има любов, а не може да прояви вярата си, той не говори истината. Вярата – това е външната страна на любовта. Казват: „Гола вяра“. Щом вярата ти е гола, тя е без любов. Някой пита: „В какво да вярвам?“. Ще вярваш в любовта.

Това са две положения, които трябва да бъдат ясни. Животът не може да се прояви без любов и без вяра. Казвам: това, което може да даде утеха на човека, е вярата, да вярваш. „В какво да вярвам?“. Ще вярваш в Бога. „И после?“. Ще вярваш в Духа. Няма да търсиш Бога, както търсиш някой човек. И после, ако за любовта не можеш да направиш всички жертви, ти нямаш вяра, ти не разбираш какво нещо е любовта.

Човек, който е дошъл до вярата и до любовта, той е богат човек, той не е скържав. А от какво има да се смущаваш, ако имаш всичко, кажете ми? Има неща, които сега трябва да се разрешат. Вие някой път се спъвате в някои маловажни въпроси. Например спирате се върху въпроса кой е чист, на кого мислите са чисти и на кого не са чисти, кой ви обича и кой не ви обича. Това не са важни въпроси. Или ще по-

питате: „Как мислите, дали аз обичам? Как мислите, дали аз имам вяра?“. Кой ще ви убеждава сега дали имате любов, или не? Това са второстепенни работи. Христос е казал, че ако имате вяра колкото синапово зърно, можете да кажете на една планина да се премести, и тя ще се премести. Ти си сиромах, нямаш пет пари в джоба си, но ако имаш вяра, каквото искаш, ще дойде. Само че – казвате вие – кой ще извърши това? Че кой заставя светлината да иде от Слънцето? Кой я изпраща, кажете ми? Кой изпраща тези слънчеви лъчи да идват във вашите очи? И Кой е Онзи, Който изпраща мир във вашата душа? Вие не сте мислили върху това. Вие виждали ли сте Го? Не сте Го виждали. Сега ще кажете, че това, което човек не вижда, не е реално. Това е въпрос на степен на съзнанието.

Пробуждане трябва на човека. Казвам: при сегашните условия, както сега е поставен животът, има други неща, които отвличат вниманието ви от важното. И те са важни, но най-важният въпрос за всинца ви е, че без любов вие не можете да турите основа на живота си. И ако в тази любов вярата не изпъква спонтанно в душата ви, и ако тази любов, която се ражда във вашата душа, не може да се справи с всяка мъчнотия, вие не сте на правата страна.

Сега, аз не искам да ви говоря върху въпроси, които могат да смутят вашето съзнание. Вие се раждате в света и мислите как да уредите живота си. Как ще го уредите? Ще го уредите според знанието, което имате. В началото вие имате вяра, но колкото остарявате, изгубвате я. И най-после дохождате дотам, че казвате: „Я има друг свят, я няма“. Вие сте млади и мислите, че всичко можете да направите, но остарявате и казвате: „Мислех така, но то не било точно така“. Така, както вие разбирате старостта, тя е старост без любов. Тази старост е без вяра, вие висите някъде във въздуха. Това е, както при едно обещание, когато някой ви казва: „Аз ще направя еди-какво си за вас“. Обещават хората много работи, но в края на краищата работите не стават така. Божествените работи са извън времето и пространството. Това, което постоянно става у вас, което става в дадения момент, то е Божественото, а не онова, което може би ще

стане след един ден или идната година. Ти имаш тъмнина вътре в себе си, но щом повярваш, веднага Божествената светлина иде и ти ставаш богат.

Ние говорим за първите християни. Кои бяха първите християни? Ако първите християни живяха едно време, сегашните от кои са? От последните. От кои е по-добре да бъде човек, от първите или от последните? По-добре е да бъде от първите. Последните – това са огризките на нещата. Някой казва: „Важно е първото в света“, но без онова вътрешно разбиране на нещата нищо не се постига. Разбирането на любовта, която се изявява чрез вярата – това е истинското знание, с което човек всичко може да постигне.

Има неща, които човек може да постигне и да ги изгуби. Аз считам постигнати неща тия, които съставят една тъкан. Ако остаряваш, ти нищо не си придобил. Ако в младини придобиваш знание, а в старини изгубваш това знание, ти нищо не си придобил. Ако си забогатял и оставиш на децата богатство, ти нищо не си придобил. Това са заблуждения. И ти, и децата ти се заблуждавате. Това е външното разбиране. Казва Христос: „Един е вашият Отец“. Докато ти мислиш, че имаш баща, майка, братя и сестри, че някои са ти по-близки, а някои по-далечни, това е обикновено разбиране. Ти трябва да считаш, че имаш само един Баща. И ако ти за този Баща не си готов да пожертваш всичко, ти не си Го разбрал.

Питам ви: кой е онзи, който ви обича? Който може да направи всичко за вас – нищо повече.

Светии е имало едно време, но и те са имали в себе си мъчнотии. Човек сам си разрешава известни въпроси. Къде стоят мъчнотиите на човека? В неговото недоверие. Той няма вяра. Някой пита: „Ти обичаш ли ме, или не?“. Казвам: ти вярваш ли в мен? Покажи ми твоята любов с вярата си и аз ще ти покажа моята любов. Това е вътрешната страна. Иначе, така, както вие схващате живота, той не е реален. Един човек, който може да ви обещае нещо и да не го изпълни, не уповавайте на такъв човек. Той казва: „Дайте ми малко време“. Никакво време. Кажи и свърши – нищо повече. Дойде някой, иска от теб помощ. Този, който проси, не познава Божия закон. Той казва: „Помогни ми, за Господа“. Това са обикновени работи.

Онзи, който ще дойде да опита твоята любов, той ще дойде по друг начин. Тогава как ще го познаете? Способният ученик разбира учителя си. И способният учител знае как да предаде урока си. Това, което е неразбрано, създава междини, произвежда съмнения и човек казва: „Дали той вярва в Господа, дали вярва в Христа?“. Ако дойдем до положение да делим Христа, да питаме кой е Христос, ние сме на кривата страна. Изявленията на Бога не могат да станат без Христа. Вярата на човека е изявление, а същината – това е любовта, която постоянно действа отвътре.

Сега, да дойдем до практичната страна. Разрешението на въпросите седи в любовта и вярата. Ти казваш: „Как ще прекарам живота си?“. Можеш да прекараш живота си като някой вол, можеш да го прекараш като някой кърт, като какво ли не. Но има един правилен начин – да разбереш живота както трябва.

В какво седи любовта? Като срещнеш един човек, който те обича, светът пред теб ще се отвори. Христос казва, че Той е вратата. Онзи човек, който и да е, който може да отвори за вас вратата на любовта, той носи вярата. Аз наричам това разтваряне на вашето съзнание. Понеже всеки слънчев лъч, който пада върху някое семенце, който повдига семенцето – той е, който помага. Всички вие имате нужда от Божествено проявление. Затова трябва да вярвате. Аз наричам тази вяра не сляпа вяра, а жива вяра.

Друг въпрос се заражда сега. Вие ще кажете: „Ние от кои сме?“. Няма нужда да знаете от кои сте. В даден случай ти може да бъдеш запален въглен или изгасен въглен, нищо повече. Нали понякога виждате нарисувана една свещ, която гори. Казвате: „Много хубаво е нарисувана свещта“. Но тя е само на картина. Ако във вашето съзнание тя съществува и вие уповавате на тази картина, че е много хубаво нарисувана, вие сте на кривата страна. Не че това не е хубаво, но това е едно отражение, а същината, реалността, тя е на друго място.

Сега, като казвам, че реалността е на друго място, какви ли не идеи ще се родят у вас: какво нещо е реалността, какво нещо е онзи свят. Онзи свят е свят на любовта. Онзи свят е свят не на слепите хора, които виждат нещата от-

близо, а на хората, които виждат отдалеч. Има много въпроси, които спъват хората. Това са странични работи във вашето съзнание и от тях трябва да се освободите. Говорят за кармата. Докато имате карма, вие още не сте дошли до любовта. Докато имате карма, вие още не сте дошли до истинската вяра.

Когато говоря за вярата, аз подразбирам вяра в любовта. Аз изключвам кармата. Няма какво да говорите повече за кармата. Колко години ви трябват, за да се освободите от вашата карма? Ако хвърлите Земята върху Слънцето, тя в един миг ще се разтопи. Ако остане вие да топите Земята, хиляди и милиони години може да я топите. Но ако тя падне върху Слънцето, мигновено ще се разреши въпросът. И законът е такъв: ако във вашето съзнание има известни въпроси, които вие не можете да разрешите, това показва, че сте далеч от Слънцето. Ти казваш: „След време това ще дойде, еволюцията ще дойде“. Дяволите са измислили еволюцията. Това са пòлици. Ти казваш: „Еволюцията ще дойде и ние ще успеем“. Бог е вложил в любовта всички свои качества и всяко нещо иде на своето време и се проявява. То е Божественото. Това не значи, че всеки ден ще придобиваш Божественото. То е вложено в теб, ти ще се радваш на Божественото. Ти ще се радваш на проявеното в тебе. Тъй седи въпросът.

Казвате: „Как ще познаем ние Христа?“. Питам: как Го познаха едно време и как ще Го познаете сега? Едно време или сега – безразлично е. Щом делите Христа, вие не сте Го познали – нищо повече. Щом мислите, че сте по-далеч или по-близо до Него, това е човешко разбиране. Много страдания ще се родят. Вие започвате да четете една книга, която съдържа хиляди страници. Вие още не знаете на коя страница ще намерите най-важното. В какво седи важното? Важното е ядката. Това е любовта вътре. Любовта е възкресението. За да дойде любовта, ти трябва да възкръснеш. Когато се казва, че това е възможно, а онова е невъзможно, че трябват условия, това показва, че възкресението още не е дошло. На болните хора много неща им трябват, трябва им някой да ги вдига от леглото, но това още не е истинският живот. Любовта няма нужда от прислужници. Когато любовта дойде

в душата ти, ти ще бъдеш един от онези, на които душата трепти да служи, да прояви Божията любов. Когато любовта дойде, ти ще бъдеш един от въодушевените, с голяма вяра, че можеш да помагаш. Всичко е възможно! Това е положението сега. Такова трябва да бъде вашето съзнание сега.

Някой казва: „Ние не сме просветени още“. В какво седи просветата на човека? Тя седи в онова вътрешно разбиране на Божествения Дух. Бог няма да дойде да спори с теб. Когато дойде Той в теб, ти веднага трябва да разбираш дали Господ ти говори, или не. Има един закон: щом в душата ти съществува известно разединение или имаш раздвояване в ума, Бог не се проявява. Там е човешкото разбиране. При Божественото проявление на човешката душа не остава нито сянка от съмнение в човека. Ти казваш: „Ами дяволът може да ме излъже“. Щом дяволът може да те излъже, това е първото безлюбие. Щом дяволът може да те излъже, това е първото безверие.

Казвам: сега ще започнем с онзи живот, отдето иде възкресението. Няма да ви убеждавам дали това е възможно, или не. Болен си – ще опиташ вярата си. Сиромах си – ще опиташ вярата си. Слаб си – ще опиташ вярата си. Във всички положения ще опиташ реалното. Не е важно какво светът мисли, това е друг въпрос. От памтивека съществува неразбиране между хората, съществуват разни системи. И след хиляди години пак ще бъде същото. Това е друг въпрос. Светът няма да се оправи по този начин. Изобилие се иска, като дойде чистият въздух, той оправя всички неща. Когато няма изобилие, тогава имаме човешкия порядък на нещата.

Така че, новото разбиране на нещата и на живота седи в това: не да се родиш и да остареш, не да се родиш и да умреш. Това вие го имате вече при сегашния порядък на нещата, той спада към друга категория. Обаче това, за което аз ви говоря, вие непосредствено трябва да го разберете. В какво седи непосредственото разбиране? Непосредственото разбиране няма доказателства. То едновременно само̀ се доказва. Някой казва: „Това трябва да се докаже“. Има неща, които не се доказват. Това са опити. Съществува един жив опит, то е реалността на Живота. Трябва да имаш този опит, а не временни опити. Има опити, които хвърлят светлина

върху човешката душа. Когато Христос казва: „Аз Съм Пътят, Шстината и Животът“, Той подразбира именно това начало, в което Бог се проявява.

Та, казвам сега: ако не сте готови да пожертвате всичко, вие не сте разбрали вярата. Жертвата е външно изявление на вярата. Ако човек не е готов да жертва всичко – но не това, обикновеното жертване, което вие разбирате – той не е разбрал вярата. Ние подразбираме жертвата на Христа. Христос за кого се пожертва? Изгуби ли Христос нещо, след като се пожертва? Ние сега мислим, че ако пожертваме нещо, ще изгубим. Това е криво разбиране. Жертвата – това е естественото проявление на вярата.

Какво ви спъва да вярвате, кажете ми? Казвате: „Ние вярваме“. Но по какво се отличава вярата? Или по какво се отличава любовта? Ще кажете: „Това са степени на съзнанието“. Трябва да се освободите от временните безпокойства. Ние сами трябва да се освободим, има един начин за освобождение. Ако не се освободим от временните безпокойства, ние не можем да опитаме Божиите велики закони, чрез които Той се проявява, ние не можем да опитаме Божиите блага.

Как ще опитате любовта? Често хората опитват любовта и после я изгубват. И казват тогава: „Беше едно време, но сега виждаме, че е празна работа. Едно време аз обичах, а сега не обичам“. Не че е празна работа, но ослепелият човек казва: „Едно време виждах, сега не виждам“. Ако едно време си обичал, а сега не обичаш, къде е погрешката? Ти не си разбрал Божията любов. Човек, който ослепява, той е вън от любовта. И човек, който изгубва вярата си, и той е извън любовта. Често вие изпадате в мъчнотии. Как ще се прояви вашата чистота? Къде е критерият във вашите разбирания за чистотата? Според сегашния порядък на нещата аз мога да представя въпроса така. Имате един баща. Той има няколко дъщери. Тези дъщери се считат за привилегировани. Ако дойдат около него други няколко дъщери, млади моми, какво ще мислят дъщерите за баща си? Ще имат ли добро разбиране? Или ако при един женен мъж дойдат няколко млади моми или жени? Неговата жена ще счита това за нечисто. Аз считам целия свят за нечист. Всички хора ще кажат, че са чисти. Не, сегашният свят е свят на греха,

нищо повече. Сега ще кажете: „Еди-кой си брат има много игриви очи. Очите му малко шовъркат“. Ако очите на този човек шовъркат, той не разбира този път. Не, брат е онзи, в когото ти не може да се съмняваш. Сестра е онази, в която ти не може да се съмняваш. Човек е онзи, който те обича и у когото не може да се съмняваш. В дадения случай същността е вътре в нещата. Критерият за чистотата е вътре.

Един малък пример. Някои си братя, някъде в провинцията, търсят да купят имот за събранията си. Намерили едно доста хубаво място, което купуват. Но се разделят, защото някои казват: „Питахте ли Учителя да купите ли този имот?“. При първия опит, който Ева е направила, питала ли е Господа? И Адам питал ли е Господа? Не Го питаха нищо. Не е въпрос дали са Го питали. Въпросът е право ли е това, което правите? Ще се събират няколко души да купуват имот. Ако аз съм на мястото на всеки един от тях, няма да търся двама или трима братя да купуваме заедно имот, но ще извадя 25–50 хиляди лева и ще купя имота. Тогава у другите се ражда мисъл на недоверие и казват: „Вие искате да ни ограничите“. Това е неразбрана работа. Какво ще ви ограничавам? Щом си сиромах, ти си вече ограничен. Щом си невежа, ти си ограничен.

В какво стои ограничението? Във вътрешното неразбиране. Бог постоянно ни казва: „Сине мой, не си на правата страна“. Има много неща, по които вие може да познаете истината. Казва се: „Истината ще ви направи свободни“. Това е в дадения момент.

Разрешението на някои въпроси, които предстоят, се намира в зависимост от любовта. Оплаквате се от дрязги между вас. Някой дал къщата си под наем. Друга сестра от новото учение казва: „На моите наематели ще им дам пътя“. Оставете тия ваши заблуждения. Щом имате наематели, вие не сте в учението. Щом сте женени, не сте в учението. Щом имате деца, не сте в учението. Щом имаш да вземаш, не си в учението. Така седи въпросът, ако искате да разбирате Божия път, иначе ще си умрете по същия начин. Че имате някаква къща, това е друг въпрос. Имаме домове, които са направени, а имаме и домове, които са неръкотворни. Имаме и един друг живот, за който човек се приготовлява. Ние

трябва да дойдем до същественото. Бог е любов. Любовта носи живот, а този живот не може да се прояви без пълна вяра. Това значи, както Христос казва, да станете като малките деца. Но не като глупавите деца. – „В какво ще вярваме?“ Онзи, който вярва, той има всичко на разположение. Това се отнася до онези вътрешни начини, чрез които вие трябва да се подмладите. По този начин, по който живеете, вие ще остареете, ще изгубите смисъла на нещата, смисъла на живота. Това е едно на ръка. Това е един временен живот. И той не е лош, но той ще изчезне.

Онова, към което вие се стремите, то е Божественото във вас. Това се отнася до онези от вас, които са готови за новото учение. Проповядвали са това учение по много начини. Но тъй, както сега се проповядва, то не може да има никакви правила, всеки ще има свое правило вътре в себе си. В новото учение ти не може да мислиш какво хората могат да направят за тебе, но ще мислиш ти какво можеш да направиш за другите. После, в новото учение ти няма да мислиш къде ще излезе краят на нещата. В новото учение няма никакъв край. Всяко нещо, което има край, вие знаете какъв му е краят. Ние проповядваме неща без край. Те нямат никакъв край. Те имат начало, но нямат никакъв край.

Аз ви проповядвам едно учение, което ви е понятно. Вие знаете какво нещо е любовта, но влизате в стълкновения – вяра нямате. Вие не знаете кой ви обича и кой не ви обича. Когато мислите, че някой ви обича, вие се мамите. Когато мислите, че някой не ви обича, пак се мамите. И в двата случая вие се мамите. Защото понякога той само се показва, че ви обича или че не ви обича. Който е познал истината, той никога не се спира върху въпроса кой го обича. За него този въпрос е разрешен. И за мен този въпрос е разрешен. Има само Един, Който ви обича – нищо повече. Щом дойде във вашето съзнание въпросът дали друг ви обича, вие сте на кривата страна. Има само Един, Който ви обича, Той е Бог. И нашата любов не е нищо друго, освен проявление на Божията любов. И докато ти мислиш, че любовта е само една, няма да има никакъв спор. Щом любовта се раздвои в теб, ти си вече на кривата страна. И тогава в съзнанието ти въпросът за любовта остава неразрешен.

Две неща сега са ви потребни: любов безгранична и вяра безгранична. Ние вярваме, че любовта и вярата са безгранични. Мислете върху любовта. Не я тълкувайте, не я обяснявайте, защото това, което се обяснява, то се затъмнява. Божественото знание носи отвътре това, което човешкият език не може да изрази. Тези две неща са потребни за сегашното ви съзнание, в новия живот.

Два живота има, които функционират едновременно в човека. Единият е Божественият живот – човек се стреми към своята свобода, към първата свобода; другият живот е този, който води към ограничение. Вие, хората, постоянно от една страна се освобождавате, а от друга се ограничавате. И тогава не можете да намерите истината. Тъкмо намериш истината, някой ти казва: „Ти се заблуждаваш“. Тъкмо разбереш истината, друг ти казва същото. Аз уподобявам това на следното. Най-напред православните вярваха простичко – да се прекръстиш, това считаха за християнство. Дойдоха втори, те казваха: „Ти трябва да повярваш в Христа и да изучиш Писанията“. Дойдоха трети и казваха: „Не само трябва да вярваш, но трябва и да се кръщаваш“. Ти можеш да се кръщаваш, колкото искаш – важно е твоето вътрешно разбиране на нещата. Остане ли да уповаваш на онова, в което си повярвал... Сега някои казват: „Повярвай в Господа Исуса Христа и ще дойде спасението на теб и на дома ти“. Това е частично разбиране. Повярвай – това е външната страна. Другото е – възлюби Господа.

Вие ще съедините вътрешната любов с външната вяра. Повярвайте в любовта и не се смущавайте от мисълта кой ще оправи света. Светът от памтивека е оправен. Хляб има за всички хора, но някои хора умират гладни. Но не от нямане на хляб – те са чакали да им донесе някой. Стани, тръгни и търси хляба си. Не чакай да ти го донесат. Това е закон. Когато някое дете влезе в утробата на майка си, като преседи девет месеца, казва: „Не мога да търпя повече. Не мога да търпя, ще изляза“. Майката казва: „Ще седиш още.“, а то: „По никой начин, по никой начин. Девет месеца! Не, ще изляза навън!“. И ако вие не сте дошли до положението да излезете от утробата на майка си, вие сте още деца. Ако още не сте в състояние да нарушите онези традиции, в

които хората живеят, вие сте още деца. Всички тия традиции, всички тия пелени, всичко това е само до време. Ще се освободите от всичко това. Сега не е въпросът, какво ще стане с нас. Да му мислят другите, които идат след нас.

Законът е: Божествената любов, която ви е повикала на живот, тя ви освобождава от всички ограничения. Няма да казвате на хората: „Аз съм свободен“. Не, аз няма да говоря, че съм свободен. Аз ще действам като свободен човек. Това е вътрешна свобода. Аз така разбирам свободата. Ако дойдете до това вътрешно разбиране, вие няма да имате спънки. Не разбирайте криво, не че няма да имате, но лесно ще се избавяте от спънките. Знание трябва сега. И за да се разрешат въпросите на вашия живот, за да бъдете щастливи, както търсите щастието, това е потребно: вяра безгранична и любов безгранична. Иначе ще се повтарят историите.

Казваш: „Като ида на онзи свят, къде ще бъда?“. Никъде няма да бъдеш. Онзи свят, това е едно заблуждение. Ти си вътре в Божествения свят. Ако съзнаваш това, ти си в онзи свят. Можеш да се качиш на най-високите места, а можеш да слезеш и на най-ниските места. И Давид, като разбираше това, казваше: „И в ада да се скрия, и там е Твоята ръка“. Дето е Бог, там е Раят. Където Бог е скрит, там е дяволът.

Казвам: две неща са нужни сега на хората на новото учение: вяра безгранична и любов безгранична. С тези неща ще се разрешат, ще се уредят всички въпроси.

Уреждайте всички въпроси – нищо повече. Някой казва: „Ами аз нямам ли право?“. Остави това настрана. Търсете правото, което Бог е турил у вас. Търсете Божественото право. И ако искате, оставете Бог да търси вашите права. С вашето право в света няма да се занимавате. Оставете Бог да го търси. Търсете правото, което Бог ви е дал. Онези, които разбират така, у тях нещата ще растат по-бързо. И тези мъчнотии, дрязги, които сега имате, те след време ще се ликвидират.

Божията Любов носи пълния живот. (3 пъти)

34. лекция, 1 юли 1936 г., София, Изгрев

УЧЕНИЧЕСТВО

Отче наш
В начало бе Словото

Ще прочета 10. глава от Евангелието от Йоан.

Духът Божий

Всички търсят лесните работи. Няма по-лесна работа от това да се занимаваш с една прашинка или да въртиш една въртележка някъде. Онзи ученик, който иска да прогресира в живота си, той не трябва да търси лесните работи, той трябва да прави усилия. Лесните работи всеки ги знае. Има неща, които не изискват дълбока мисъл, те са просто един навик.

Казвам: необикновените работи имат сила в живота. При сегашните условия ценна мисъл е онази, която е необикновена. Но необикновените мисли изискват по-голямо усилие. В това именно седи ученичеството. Ако е въпрос само да преповтаряте едни и същи неща, няма какво да се учите. Ценните работи седят в това, което никога не е минавало през ума ви. И Писанието казва: „Нито в сърцето на човека, нито в ума му е идвало това, което Бог е приготвил за него“. Значи за ученика е важно онова, което Бог е приготвил. Друг е въпросът, че тази работа не е лесна. Ученичеството не е за всички. Ако всички можеха да бъдат ученици!... Това е един труден въпрос. Наука, знание е това, от което човек може да се ползва. А за да може да се ползва, той трябва да събуди скритите сили в себе си. Но въпросът не е само какво ще спечели човек, но и какво няма да спечели. Ученикът трябва да има светла мисъл. Реално в света е това, което става с човека. А има неща, които не стават с човека. Най-първо човек трябва да разграничи онова, което е потребно за него. За пример в една цветна градина или в един обед, който човек може да има, той трябва да разграничи кое му е потребно. Какво може да му даде един обед?

Като е приел един обед, кое е онова, което може да стане с него? След като приеме един добър обед, човек заспива. Това, което приспива човека, то не носи никакво знание. И в лесното, което човек търси, и там няма никаква придобивка. Човек се изпитва в мъчните работи на живота. Това, което не е мъчно, неговата ценност не е дълготрайна.

Сега, да вземем един въпрос от съвременната математика. Да допуснем, че имате числата от 1 до10. Какво съдържа всяко едно от тия числа? Всяко число може да представи малък размер енергия, сили, които могат да бъдат едва забележими. Хората от древността, които са изучавали Божествената мъдрост, са полагали големи усилия. Тя не е лесна работа. Когато човек дойде до Божествената мъдрост, той трябва да се радва, че е дошъл до нещо съществено, което може да проучва. Да допуснем, че в живота вие се намирате на един кръг, като младата мома, която играе на хорото. Това е най-лесната работа. След това тази мома може да се ожени, може да има деца. Мислите ли, че това, което тя е извършила, е нещо съществено? В несъществените работи се крият съществените. Ние винаги казваме, че несъществено е онова, което те залъгва. Всякога могат да те измамят с онова, което не е съществено. При сегашния живот човек трябва да намери онова, което е съществено. Христос казва: „Както Отец Ме учи“. И всеки от вас трябва да каже като Христа. Той казва: “Както Ме е Отец научил, за да науча другите“. Всеки от вас трябва да се интересува от онова, което Отец ще го научи. Затова съзнанието ви трябва да се пробуди. Мислите ли, че да бъде човек ученик е лесна работа? През колко фази трябва да мине, докато дойде до пълното разбиране на нещата? Онези, които не са запознати с Божествената мъдрост, мислят, че това е лесна работа и казват: „Както Господ ме е научил“. Това, което е лесно, не е Божествено. Мъчните работи са Божествени. При сегашните условия вие, като ученици на една окултна школа, трябва да имате предвид материала, който трябва да проучвате, вие трябва да го знаете. За пример често казвате: „Ние не живеем добре“. Не е важно, че не живеете добре на Земята. Кой е истинският начин на живеене? Да кажем, вие счита-

те, че хората не живеят добре, а при това – вие не живеете добре. По кой начин познаваш, че именно ти си в правия път? Ако мислиш, че само ти живееш добре, а другите не, ти си на крив път, ти си в заблуждение. Истинският ученик не се заблуждава от сенките на нещата. Като дойдеш до Божествените работи, никой не може да те излъже.

Сега, какво сте почнали да проучвате в себе си? Вие считате, че някои работи ще ги проучвате, след като заминете за другия свят. Това не е ученичество. Ученичеството седи в следното: ученикът трябва да има един предмет, който да проучва тук, в този свят. Вземете за пример сегашната музика. Мнозина мислят, че и без да бъде човек музикант, може да влезе в Царството Божие. Не, не е така. Питам: какво ще ви коства да направите едно малко усилие в това направление, да опитате истината по този въпрос? С малки усилия ти можеш да придобиеш нещо. Това, което ще те ползва, са тези усилия, това е важното. В пътя на развитие на твоето съзнание ти ще стигнеш до един свят, в който ще се научиш да разграничаваш нещата. Като влезеш в този свят, ти няма да се смущаваш. Онзи, който се смущава от малките, от ежедневните работи в живота, той още не е разбрал дълбокия смисъл на ученичеството. Не че като влезете там, всичко ще ви бъде ясно, но вие трябва да имате ясна представа за предметите, които изучавате. Някои предмети ще ви бъдат по-близки, някои по-далечни. Вие ще знаете отношенията на нещата, на предметите, които са близо или далеч от вас. Във всеки даден случай вие ще се интересувате от онова, което е близо до вашето съзнание.

Следователно цялата сегашна философия се заключава в това, да проникнем в Божественото знание, което принася полза на човека. Христос казва: „Което Ме е Отец научил“. Сега вие ще се спрете върху цитирания стих: „Както ме е Отец научил“. Но знаете ли какъв дълбок смисъл има в онова, което Отец ме е научил? Аз правя следното разграничение: едното е бъдеща възможност, а другото е изкуство. Първият случай представя цигулар, който слуша един виртуоз да свири и казва: „За в бъдеще и аз ще свиря тези парчета“. А вторият случай, изкуството, представя един ци-

гулар виртуоз, който може да свири и най-мъчните парчета. Питам: кое е онова, което вие трябва да учите сега? Лесните работи ли? Не, в сегашните окултни школи много ученици се заблуждават, като казват, че еди-какво си е невъзможно. Обаче те трябва да имат предвид, че знанието е вътрешна придобивка. Питам, как ще проверите, че знаете това, което ви трябва? Много пъти ние цитираме думите на Христа: „Аз съм пътят, истината и животът“. Какво разбирате вие под думите път, истина и живот? Това е една широка област. Вие цитирате нещата, без да ги знаете, без да ги разбирате. Аз мога да уподобя това положение на следното: когато близнете малко от едно ядене и не ви дават повече от него, какво можете да придобиете? Този пример за яденето е само за сравнение, да видите какво представлява придобивката. Като дойдете до астрологията, вие питате: „Каква е зодията на този човек?“. Каква ще е зодията му? Ако се учи добре, зодията му ще бъде добра; ако не се учи добре, зодията му ще бъде лоша. Казвате за някого: „Какво ли ще му дойде до главата!?“. Човек, който не се е учил, всякога ще му дойде нещо до главата, нищо повече. Да знаеш зодията, това още не е наука. – „Каква ще бъде моята съдба?“. Не е въпросът за вашата съдба, но въпросът е какво можете да научите в пътя, по който вървите. Аз съм слушал мнозина да казват, че нищо не са научили. Да, наистина те не са научили нищо. Ако мислят, че за един-два дена могат да научат много нещо, те се самозаблуждават. Божественото учение не е халваджийска работа. То не е нещо, което може да се отреже и да се опита.

Казвам: учениците, които влизат в школата, за да изучат Божественото учение, трябва да имат всичкото съзнание за това. Както ви гледам тук, това не е още никакво ученичество. Казвате, че нищо не знаете. Когато казвате, че нищо не знаете, това значи, че всичко не знаете. Аз наричам знание това, което може да се приложи. Един глас, който едва можете да чуете на стотина метра, той не е същински глас. Истински глас в природата е този, който прониква навсякъде. Човек отправя своята мисъл нагоре и мисли, че Бог е много близо до него. Не, това, което прониква вътре

в теб, което може да ти помага отвътре, това е съществено. А това, което може да те занимава – дали други знаят повече от теб, или не, това не е съществено. Ти казваш: „Той не знае даже колкото мене“. Не е въпрос колко зная, съществеността е имам ли аз истината, в пътя на истината ли съм аз. Някой казва: „Какво зная аз!“. Докато се чувстваш ограничен, докато е свито сърцето ти, ти не си в пътя на Истината. Не е въпрос дали си ученик, или не. Важно е дали имаш предмети, които изучаваш и дали това, което учиш, занимава само тебе. Защото това има значение за твоето вътрешно просветление. И всички ученици, които са с теб, те сами ще дойдат. Всеки ще придобива повече или по-малко според опитността, която има. Учениците се допълват едни други. Това не е състезание, както в една обикновена школа. Някой казва: „Аз зная повече от него“. Питам: какво можеш да знаеш повече? Като вървим по този път на разсъждение, виждаме, че първо вие трябва да започнете с процеса на изпразването, да се освободите от непотребните неща, които знаете. Те са преходни степени към съществеността, което трябва да научите. И тогава ще се намерите в положението на онзи сляп, който казва: „Едно време бях сляп, но сега вече виждам“. Виждането е процес на отваряне очите на слепия. Това е важното. Важно е разбирането, което ви прави способни да различавате. И това разбиране именно ще ви освободи. Човек, който разбира, само той се освобождава.

Като ме слушате, може мнозина от вас да се обезсърчат и да кажат: „Какво съм придобил в света?“. Нищо не си придобил. Питаш: „Какъв е смисълът на живота?“. Този път, по който ти вървиш, няма никакъв смисъл. Смисълът на живота е в онова дълбоко съзнание, което те учи отвътре. Като влезеш в това съзнание, няма да се обезсърчаваш, както сега. Казваш: „Много ми дотегна да живея между хората“. Че ти никога не си живял между хората. Тъй, както днес живееш, това е едно забавление. Ти още не си живял както трябва. Ако почнеш да живееш между хората, тогава ще видиш другата страна на живота. Това, което е товар за твоето съзнание, то още не е живеене с хората.

Та, казвам: изисква се от вас едно вътрешно разграничаване – какво знаете и какво не знаете. Аз турям следното разграничаване. Вземете за пример пеенето. Който се е научил добре да пее, у него нещата възкръсват. Онзи, който не се е научил добре да пее, у него нещата се развалят. Питам, след като сте пели дълго време, хиляди години, какво сте придобили? Вземете думата Бог или израза Бог е Любов. Питам, какво си разбрал от тази любов? Казваш: „Ти не взимаш тоновете правилно“. Кажете ми как да ги взимам? Това е въпрос на упражнения. Това е едно вътрешно изкуство. Когато човек дойде до това положение, да пее по този начин, той ще разбере какво представлява истинското пеене.

Аз не искам да омаловажа онова, което сега преминавате. Но вие отсега нататък трябва да учите. Може още хиляди години да вървите все по същия начин, но животът за вас ще има все същия смисъл. А като дойдете до същинското знание – това, което наричат любов – това подразбира хармонизиране на хората. Понеже нямате още същинското знание, вие се обезсърчавате и казвате: „Няма какво да се учи“. Не, много още има да се учи! Ти още не си намерил пътя, по който трябва да се учиш. Ти можеш да прекараш един живот, втори, трети, четвърти, но това нищо няма да ти придаде. Христос казва: „Както ме е Отец научил. Имам работа, която трябва да свърша и да науча от нея онова, което трябва. Колко е утеснена душата Ми!“. Сега вие схващате другата страна на Христовия живот и казвате: „Христос се прослави“. Но вие още не знаете какво нещо е прославянето в света. Вие схващате външната страна на живота. За да разберете Христа, трябва да влезете в Неговото дело. Неговото дело трябва да бъде и ваше дело. Това е положението сега. Казвате, че то е на Христа делото. Божието дело не може да бъде на Драган, Стоян или Петко – то е едно учение. И когато ти се научиш да разграничаваш и да възприемаш нещата, ще разбереш Божественото учение.

Казвам: за всичко е нужно вътрешно разбиране. Ще попитате: „Какво представлява вътрешното разбиране?“. Вътрешно разбиране наричам това, което никога не потъмнява. Онова обаче, което е проблясък само, както Слънцето

сутрин изгрява и вечер залязва, то е разбиране на физическия свят. Ние ще вървим дотогава, докато излезем от границите на физическия свят. След това ще влезем в границите на духовния свят, дето няма да има никакъв залез. Във физическия свят всякога ще има известни междини. Има неща, които може да се пропуснат там.

Вие трябва да влезете в пътя на вечната светлина. Някой казва, че тази светлина е непоносима. Не, тя е непоносима само за ония, които не са в пътя, които не са приспособени за пътя. Казано е в Писанието: „Онези, които чуят гласа Му, ще оживеят“. Тогава ще дойдете до същественото. Ако сте чули Гласа и сте оживели, питам: от какво можете да се смущавате? Ако пък мислите, че само едно време е било така, нищо не сте разбрали. Казваш: „Аз знаех, но сега пак потъмнях“. Това е една неразбрана философия. Който казва така, той е още на физическия свят. Това може да не ви е приятно, може да искате да придобиете големи ценности, но и тия ценности, които днес имате, един ден и тях ще изгубите. Те са много нетрайни. Апостол Павел казва: „Като бях в детинството си, като дете мъдрувах, но като станах мъж, имам вече опитност“. Ти мислиш, че като си станал мъж, си израснал. Това е само едно заблуждение. После ще дойдете до положението да се чудите на себе си и ще кажете: „Какво съм научил досега? През всяка школа съм минал, но какво съм научил?“. Все трябва да има някакви ценности, които сте придобили.

Другата страна на въпроса. Ще кажете: „Аз не съм научил нищо, но и той не е научил нищо“. Това не разрешава въпроса. Дали аз, или той, дали аз съм научил нещо, или не, дали той е научил нещо – това не разрешава въпроса. Трябва да имате вътрешна светлина, Божествена светлина, която да внася у вас свобода. Сега аз говоря за истинското знание. Не че това, което имате, не е знание, нито придобивка. Вие имате някакви придобивки, но когато влезете в Божествения свят, всички тези придобивки ще образуват едно цяло, те няма да бъдат разпокъсани. Та, най-първо: трябва да се освободите от вашите заблуждения, без да се обезсърчавате. Защото и да се обезсърчавате, и да не се обезсърчавате, това е безпредметно. Какво нещо е заблуждението? Да ми-

слиш това, което не е. И кое не е заблуждение? Истинско знание – това е влизане в процеса на подмладяване.

И тъй, вие дохождате до въпроса кой е намерил досега истината. Това е един въпрос, който всеки от вас трябва да разреши и да намери истината за себе си. Вие не можете да питате някого: „Как мислиш сега, аз намерил ли съм истината?“. Казано е: „Както Ме е Отец научил“. От толкова хиляди години Отец, заедно с Христа, ни учи чрез големите страдания. Мнозина мислят, че Христос няма страдания. Не мислете така. Има страдания Христос. Ако мислите, че Христос няма страдания, това е неразбиране на въпроса. Той има страдания, но не обикновени. Чрез страданията заради нас Христос се е домогнал до нашите души и по този начин иска да ви просвети. Ще дойдат големи страдания. Ако тези страдания донесат онзи плод, който очаквате, те са на мястото си. Но много пъти човек може да страда, без да е придобил нещо. Казвам: като ученици, вие ще се замислите в себе си какво сте придобили и какво имате да придобивате. Някои ще кажете: „Отщя ми се вече да живея“. Не, това е въпрос предрешен. Искаш ли да живееш, или не искаш, това е друг въпрос. И като искаш да живееш, и като не искаш да живееш, животът ти ще бъде все един и същ. Казваш: „Искам да умра“. Това е неразбиране. Ти от едно положение ще минеш в друго. Но при Божественото положение ти ще се освободиш. Когато човек придобие истинското знание, той ще се освободи. С него целият му живот ще просветне. И тогава няма да му бъде мъчно за това как живеят хората. Сега ние искаме да оправим света така, както ние разбираме. Как ще го оправим?

Казвам: трябва да имате една норма. Тази норма аз наричам любов. Тя е мярката, с която трябва да мерите нещата. И тази мярка се отнася само до вас. Тя ще осмисли вашия живот. Щом осмисли вашия живот, тя ще осмисли всичко.

Тайна молитва

35. лекция, 8 юли 1936 г., София, Изгрев

НАВРЕМЕ

Добрата молитва
В начало бе Словото

Ще прочета първите 11 стиха от 8. глава на Евангелието от Йоан.

Духът Божий

Имате ли зададена тема? („Не.“) Пишете тогава върху темата: Ползата от човешките въздишки. Тази тема може да ви се види маловажна, но една въздишка струва много. Човек, като въздиша, изправя много работи.

Всички знаете да смятате, нали? Вземете едно число с десет цифри. То представлява известна материя. Можете ли да си представите нейната тежест? Веднага да я изчислите? Тази материя трябва да се пренесе от едно място на друго. И колко хора трябва да я пренесат? Или ако се заемете вие, колко милиона години ще ви трябват, за да я пренесете от едно място на друго? Сега за сега учениците се занимават с много прости задачи. 5 + 5 колко прави? („Десет.“) 5 – 3 колко прави? („Две.“) Да кажем, че имате следните числа:

- 6 + 5 : 7 x 9

Кои са законите, които заставят числото да се мени? Да кажем, че извадите едно число от друго, те са прости числа. Но някой път можете да извадите един човек. Като извадите един човек от къщи, какво става? Вие ще кажете, че това са обикновени работи, излязъл от къщи. Но някой път, като го извадите от къщи, започва някакъв процес. В такъв случай ви трябва знание, да предвидите какво ще стане, да кажем след една година, след две, три, четири или след пет години. Ако извадите една въшка от главата си, какво ще стане? Ще се освободите от едно нещастие. А ако турите една въшка на главата си, колко въшки ще се родят от нея? Твърди се, че в козината на вълка не могат да живеят някои паразити, но в овцата, чиято вълна е мека, парази-

тите живеят. Питам сега: ако дойде една въшка на главата ти, трябва ли да дойде някой ангел от Небето да я извади? Защото слабите ученици, като не знаят нещо, казват: „Не се решава тая задача“. Решат му задачата и той отива с нея на училище. Силата на човека се показва в това, което той сам може да направи. Има неща, които можете да направите само заедно с другите. С десет добри певци вие можете да пеете заедно, но ако останете сами, работата не върви. Затова учениците се събират на групи да учат. Сам човек да учи е мъчно. После, за да учи, трябва му и вдъхновение. Трябва да има и една подбудителна, вътрешна причина, за да го застави да учи. Не е лесна работа ученето. После, знанието всяка година се увеличава. Знанието е като дрехата – днес гледаш един човек с едни дрехи, утре го гледаш с други. По дрехите някой път ще го познаеш. Но трябва да обръщаш внимание. Не само това, някой път трябва да изучаваш неговия вървеж, неговия говор. По колко начина се познава човек? По много начини се познава. Вземете една овца. Има хиляди овце, измежду тях са пръснати агънцата. Като тичат, агънцето познава майка си и майката познава агънцето си. Питам сега: като е толкова невежа овцата, кое е онова, което подшушва на майката кое е нейното агънце? Няма голяма външна разлика между агънцата, но овцата си го познава по неговите трептения. Ако вие не можете да разпознавате вашето агне, можете ли да бъдете майка? Ако тая овца не може да познае детето си, колко причини има, които може да я заблудят? Ако майката е болна, тя не се интересува, има нещо, което отвлича нейното вътрешно внимание. Вие ще кажете: „Тия неща не ме интересуват“ и ще се занимавате с някои философски работи. Добре, но тия философски работи са свързани с малки причини, които могат да отвлекат твоето внимание. Може да кажеш: „Това мен не ме интересува“, но как ще изучаваш себе си, ако не можеш да правиш тия тънки различия вътре в теб? Например някой от вас не може да смята и го е срам.

Има известни центрове на главата, които у някои хора са по-добре развити, а у други – по-слабо. Затова едни знаят да смятат добре, други не. Има хора, които могат да изуча-

ват езици по-лесно, изучили са един, два, три, четири езика, но има и такива, които, след като са учили седем години френски в гимназията, едвам могат да зададат един въпрос. Кои са причините? Причините са в майката и бащата. Ако майката е даровита по езиците, това дете, което прилича на майка си, ще бъде даровито. Ако бащата е даровит, има такъв талант, дъщерята, ако прилича на баща си, и тя ще бъде талантлива. Вие може да кажете: „Защо Господ не ми даде добър баща?“. Добрият баща и добрата майка се дават на добрите синове и на добрите дъщери.

Сега, това е външната страна. Вие схващате живота много тясно. Казвате: „На мен много наука не ми трябва“. Е, какво ти трябва? Да ядеш три пъти на ден. Добре, но откъде ще вземеш тия пари при сегашните условия? Три пъти – всяко ядене ти струва по 30 лева, колко прави това за един ден? Деветдесет лева на ден. За една година колко пари ти трябват? Това е само за ядене. Това ще отвлече твоето внимание и ти няма да можеш да учиш. Ако много ядеш, няма да можеш да учиш. Ако малко ядеш, пак няма да можеш да учиш.

Казват, че светиите много малко са яли. Те са подбирали храната си. Всички храни не носят еднакво количество хранителни вещества. Ако вие не се храните добре, няма да можете да учите. Ако стомахът ви има известно разстройство, то ще се отрази веднага – ако си певец, няма да можеш да пееш, ако си на служба, работата си няма да можеш да извършиш добре. Казвате: „Въпрос на късмет“. Ако можеш да ядеш хубаво, късметлия си – добре ще се учиш. И ако знаеш как да ядеш, ще се учиш добре – законът е такъв. Вие считате, че яденето може да става как да е. Една храна, като я вземеш, колко пъти трябва да я прекараш през зъбите си? Ако я сдъвчеш достатъчно, тя ще ти причини добро, но ако я обърнеш само няколко пъти и я глътнеш, съвсем друг ще бъде резултатът. При сегашния живот, ако търсим причините за нещастията, ще ги намерим в малките работи. Много болести и много неприятности произтичат от яденето. Първите хора в хигиенично отношение направиха една погрешка – промениха храната си. Те бяха плодоядци

и нещастието за тях дойде от това, че станаха месоядци. Какво бихте казали, ако ви кажа, че Ева съгреши, понеже яде печена кокошка, и Адам съгреши, понеже яде печена кокошка? Има два вида храна: едната е сладка, а другата е кисела. Сладката храна дава мекота, а киселата дава активност. Ако не знаеш как да примесиш сладката и киселата храна, ще се породи едно неестествено състояние. Всички сте философи и питате защо да е така? А как трябва да бъде? Къде е отговорът?

Добре е да имате предвид следното. Когато ти се храниш, когато мислиш, като се храниш, известна част от тази храна ще отиде в носа ти, друга част ще отиде във вежди-те, друга в очите, в клепачите, в устата – ще се разпредели храната. Вие сега обръщате внимание само на приятността, която ще ви причини известно ядене, без да вземате в съображение, че тая храна, както е приятна, трябва и правилно да се разпредели навсякъде. Това може да стане с помощта на мисълта. Мисълта е важна страна на храненето. Важно е да се осъзнава, че всяка една частица от храната си има своето предназначение и трябва добре да го изпълни.

Вземете един цигулар. Цигуларят иска да има хубава цигулка, после – хубави струни за цигулката си, после – хубав лък. Колкото и да е добра цигулката, и струната придава нещо за нейния тон. Струни, направени от вълчи черва, и струни, направени от овчи черва, не си прилягат. Ако туриш вълчи и овчи струни на едно място, не можеш да свириш добре. Вълчите струни – така казват, аз не съм го проверил, цитирам другите авторитети – късат овчите струни. Питам сега: ако ти употребяваш сладката и киселата храна едновременно, какво ще стане? Ако искаш да имаш разположение, трябва да ядеш сладко. А ти трябва и енергия, трябва ти някой път и кисела храна. Тогава трябва да знаеш закона, каква част кисела храна ти е нужна в дадения случай.

Казваш: „На мен ми трябват пари“. Много хубаво, но тия пари ти трябват, ако си здрав. Ако си болен, тия пари в нищо няма да ти служат. Хубавите работи в света са полезни само при една душа и при един организъм здрави и добре устроени. Така че, всеки от вас трябва да постави в ума

си мисълта, че трябва да има едно отлично тяло. Той трябва да има в себе си известни качества, които да не се менят. Има неща във вас, които ще се изменят, но има известни качества, които ако се изменят, и ти ще се измениш, и няма да можеш да познаеш себе си.

Питам: защо човек трябва да познава себе си? Да познава себе си – това е изходната точка. В този живот три положения има, от които човек трябва да изхожда: той може да изхожда от себе си, може да изхожда от едно общество, и накрая най-далечната точка – той може да мисли за Бога. Онзи, който може да намери опорна точка у Бога, той лесно може да разреши много въпроси.

Хората са свикнали да очакват. Да кажем, че вие имате един отличен учител, децата казват: „Много е учен нашият учител“. Питам: този отличен учител може ли да предаде нещо на децата? Може да предаде, ако те се учат, иначе няма да им бъде от никаква полза, той ще е учен за себе си. За някой човек казват, че е добър, но той от своята добрина може ли да ти предаде нещо? Той може да ти предаде, може да те научи, ако ти желаеш това.

Вие казвате: „Какво да учим вече?“. На теб ти е дотегнало да учиш, да вярваш. Няма да вярваш само в едно нещо, ти ще вярваш в хиляди неща. Ако си стар и искаш да се стимулираш, ще седнеш и ще вземеш огледалото. Старите хора не се интересуват от огледалото, казват: „Какво ще се оглеждам?“. Ти ще вземеш огледалото и, като учен човек, като се оглеждаш, трябва да можеш да се измениш. Колко хора можете да намерите днес, които могат да се изменят? И досега търсят онзи еликсир, който изменя човека и продължава живота. Алхимиците са поддържали, че една малка капчица от това вещество като влезе в организма ти, ти съвсем ще се измениш, така, че и сам не ще можеш да се познаеш. Хубаво, но трябва да се изучават отношенията.

Например говорим за красотата. Защо ни е красотата? Тя си има своето предназначение. Ти казваш: „Този човек не е хубав, не е красив“. Е, какъв трябва да бъде красивият човек? Например ти не си красив, защото устата ти не е толкова голяма, колкото първоначално е било определено.

Или не си красив, понеже очите ти са много големи, може да са големи като на бухал. В какво седи външната красота? Знаеш ли колко трябва да бъдат големи очите ти? После, колко трябва да бъдат големи веждите ти, колко трябва да бъдат дебели или тънки? Това са основни работи. Най-първо, какъв трябва да бъде носът ти? На някои хора носът е завит, на други може да е вдлъбнат. Трябва да се нарисува хубаво. Може да е по-дълъг твоят нос – не зависи от тебе, че ти е дълъг или къс носът. Има една история за един царски син, който се женел, а неговата възлюбена имала много къс нос. И всички придворни, за да го утешат, се събрали и почнали да доказват с примери от историята, че Клеопатра например имала такъв нос, и пак била умна. Клеопатра в едно отношение е била умна, но в друго отношение не е била умна. Един човек с къс нос е отчасти умен.

Някой път можем да говорим за човешкия глас, за човешкия говор. Силата на човека седи в неговия глас, в трептенията му. И щастието на човека зависи от трептенията на неговия говор. А пък това зависи от неговото мислене. Питаш: „Защо трябва да мислим добре?“. От доброто мислене зависи твоето щастие. Кой е добрият говор, за да знае човек как да говори? Човек трябва се да научи на добро произношение, трябва да има добра дикция, добра интонация. Казват на френски: „Parlez-vous francais?“. (Учителя изговаря тия думи по два начина: първия път грубо, а втория път нежно.) И когато изучаваш един език, ще го изучаваш така основно, че като произнасяш дадена дума, да се учудва другият на дикцията, на мекотата. Има разлика в пеенето на различните певци. В какво седи хубавото пеене? Тайната е в произнасянето. Великите певци са се научили как да произнасят. Някой от вас сега може да изпее нещо. Коя песен обичате вие? Старите хора обикновено казват: „Не си струва ние да пеем, нека да пеят младите“. Обаче щом човек престане да пее, работите му остават назад. Не говоря само за външното пеене, но и като престанеш вътрешно да пееш, в

душата си. Казано е: „Пейте и възпявайте Господа в душата си“. Като започнете да пеете вътрешно, ще се измени животът ви. Някой път вие ставате меланхолични. Ти ще отидеш да просиш от някой човек – ще те изпъдят. На друго място пак ще те изпъдят. Представи си, че си даровит човек и че нямаш пари. Ще седнеш край пътя и като изпееш нещо хубаво, който мине, ще ти даде нещо и ще ти каже: „Ела да ми попееш пак, искам пак да те чуя“. Понякога вие си представяте как ще се нареди животът ви. Може да се нареди както на онези двама певци: единият бил отличен певец, даровит, и другият му казал: „Хайде, ти ще пееш, а аз ще събирам парите“. Защото, ако даровитият пее, парите ще дойдат. Човек трябва да работи. Но кой ще събира парите? Парите трябва да събират даровитите. Не всеки може да ги събира. Но и друг да събира парите, всъщност събира ги даровитият. Сега тия разяснения ще ги преведете.

Ако искате да подобрите своето положение, вие ще търсите причините за него. Да допуснем, че се намираш между хора, които не те уважават. Кои са причините? Сегашните психолози казват, че ако не те уважават хората, значи имаш малко магнетизъм, а ако те уважават, значи имаш повече магнетизъм. Вземете един човек, който е неразположен и нервен. По какво се отличават нервните хора? Те са сухи. У тях има много малко растителност. Ако разгледате широко живота им, ще видите, че мястото, дето живеят, не е така привлекателно. Ти имаш един критичен ум, всичко критикуваш – това е сухата почва. А другите хора, които са разположени, когато дойде някой, угощават го, без да обръщат внимание на погрешките му. Много погрешки има, на които не трябва да обръщаме внимание. Много погрешки има, които могат да се поправят за 20 минути. Но има и такива, които не мога да поправя. Например дойдеш при мен и видя, че миришеш, и тая миризма произтича от краката ти. Това е от физическия свят. Дам ти леген и вода, измиваш краката си и миризмата се премахва. Миризмата може да произтича от стомаха ти, тогава ще ти се даде малко карамфил. Има една миризма, по която можеш да познаеш хората. Например една мома, която разрешава въпроса дали

да се жени или не, влиза в стаята – ти по миризмата ще познаеш как тя е разбрала женитбата. Тя иска да се жени, и не че не трябва да се жени. Но ако не е разбрала женитбата тъй, както трябва, ти ще усетиш една много лоша миризма. А ако е дошла до това, да я разбира както трябва, тя ще ухае на карамфил или на роза. Някой казва: „Дъщеря ми иска да се жени. Какво ще бъде бъдещето ѝ?“. Казвам: каква миризма има? Ако ще бъде щастлива, тя ще има добра миризма, а ако ще бъде нещастна, ще има лоша миризма. Аз никога не мога да съветвам един момък да се жени за мома, която има лоша миризма, макар да казват, че тя има пари. Вие отивате при някоя гледачка и питате: „Я ми кажете, какво е моето бъдеще?“. Уханието и миризмата на младите моми и миризмата на старите баби показва бъдещето им. Ти казваш: „Това научно доказано ли е?“. Научно не е доказано, но е така. Има много научни работи, които не са така, а има много ненаучни работи, но са така. Защо ви говоря така? Един добър човек може да развали живота си на Земята. Едно желание, една мисъл може да развали целия живот. Ти казваш: „Аз вярвам в Бога“. Да вярваш в Бога е едно, но дали изпълняваш Волята Божия? Певецът може да вярва в Бога, но тая вяра, както той вярва, няма да му даде ни най-малко хубавия глас. Онзи певец, който вярва в законите и ги прилага, той може да подобри своето пеене. Подобрението на лошите условия, при които се намирате вие, е наука. Вие станете сутрин и казвате: „Днес съм крайно неразположен“. Защо си неразположен? Понеже в съня ти са те гощавали някъде. Ти по естество си вегетарианец, но в съня ти са ти дали да ядеш печена кокошка. Друго е, ако са ти дали хубави плодове. Но понякога, и плодове като ядеш в съня си, в живота ти работите няма да вървят както трябва.

Сега, онова, което може да ви ползва, е следното. Вие трябва да вярвате, че можете да измените вашия живот. Не произволно. По ония правила, които ви са дадени, вие можете да измените вашия живот. Ако ти дойдеш до един установен живот, ако дойдеш до едно положение да мислиш, че нямаш нужда от пеене, ти се самозаблуждаваш. Тогава ще започне да се притъпява слухът ти. Едновременно с раз-

витието на човешката мисъл трябва да стане развитието на слуха. Трябва да имаш слух, който да схваща отдалеч. Твоят слух зависи от твоята мисъл. А твоята мисъл зависи от любовта, която имаш. Ако вземеш един стар човек и почнеш да го възпитаваш по този, новия начин, той ще се подмлади. Някой казва: „Аз съм на четиридесет и пет години“. Какво чудо е станало, че си на четиридесет и пет години? „Аз съм на седемдесет години вече“. Турците казват: „Елли – белли“, тоест на петдесет години човек вече познава какъв е, определя се. После, турците казват: „Юс – дюс“, тоест, като станеш на сто години, изравняват се работите. На сто години като станеш, ще слезеш долу, на полето. Младият човек седи високо горе. Защо младите са активни? Който е нависоко, е много активен, щом слезе долу, той не е активен. Казват за някого, че е много кротък. Има една кротост, която произтича от мястото, на което живееш.

Та, казвам: ще дойдете до положението да мислите, че с вашата мисъл можете да измените всичко, което е дадено. А за да измените всичко, трябва да изучавате законите на любовта. Любовта в нейната обширност, не оная любов, в която сега живеете. Вие се задоволявате и казвате: „Аз всичко опитах, поживях си, опитах и любовта“. Ти си опитал любовта, но си опитал нейната отрицателна страна. Вие сте опитали нещата, които се изменят. Тепърва трябва да учите. С вашата мисъл, без вие да знаете, се изменя животът ви. Очаквате да се измени животът ви, а това изменение трябва да започне от друго място. Например ти се намираш в известни лоши условия – трябва да знаеш по кой начин можеш да ги измениш. Знание се изисква.

И тъй, като дойдете до числата 45, 50, 100, при тях се уравняват нещата. Имате числата: 1, 2, 3, 4, 5, 6. В кабалата се казва, че вътре в числата от 1 до 10 е скрит целият Божествен свят. Те са много дълбоки работи. За да научиш най-простите отношения на числата: 1:2, 2:3, 3:4, 4:5, 5:6 и т.н. до 10, на теб ти трябва голямо знание. Казваш: „Това е проста работа“. Тая работа наглед е проста, но всъщност е много сложна. Ако разбираш отношенията на числата от 1 до 10, ти ще уредиш живота си много добре. После, ако разбираш

числата от 10 до 100, то е друго съотношение. И ако разбираш числата от 100 до 1000, ще имаш друго съотношение. Десетте – това е Божественият свят; стоте – това е светът на интелигентността, ангелският свят; хиляда – това е човешкият свят. Те са отвлечени работи. Но трябва вече да започнете да прилагате. Малки опити трябва да правите. Ако ли не, винаги ще имате този живот, който досега сте имали – постоянни тревоги, че нещата не стават така, както трябва. И вашите предвзети възгледи ще ви вкарат в един живот, който ще ви създаде неприятности. Вие ще заприличате на онзи българин от примера, който съм ви давал – комуто дотегнало да работи.

Това станало към Солун. Човекът бил градинар. Веднъж си казал: „Не искам вече да копая, дотегна ми това. Ще си търся по-хубав занаят“. И като разглеждал занаятите, решил: „Ще стана абаджия. Лесна работа: ще вземеш една игла и ще работиш с нея“. Отива при един господар и го пита: „Вземаш ли ме за чирак?“. – „Ще те взема.“ И започнал да работи с иглата – целия ден. Казал си: „Това разбирам аз почивка“. След една седмица идва един турски бей и повиква господаря в дома си да му крои дрехи бирбучуклия. Господарят имал работа и дал ножиците и плата на чирака, да отиде първо той в дома на бея. Там чакали да дойде господарят. Но беят, като погледнал чирака, видял му се доста угледен момък и му казал: „Защо ще чакаме господаря ти? И ти знаеш колкото него. Няма какво да чакаш. Ти ги скрой“.

Сегашните хора не приличат ли на този чирак? Някой е завършил по философия и започва да реже, да крои дрехи. Скроил чиракът нещо, но беят погледнал и казал: „Бирбучуклия не излезе, тогава една салтамарка скрой“. И салтамарка започва да крои чиракът, и пак не излиза. – „Тогава поне една тютюнева кесия! И нея ако не можеш да направиш, ще те набия!“ Този пример се превежда така: кроиш една идея по един начин – не излиза, ще опиташ по втори начин. Най-после, ако не може, ще направиш най-простата форма – кесия за тютюн, и ако и нея не направиш, тогава ще дойдат страданията.

Всички страдания произлизат от тютюневата кесия. Някой път не можеш да скроиш дрехите, както трябва. Например някои от вас казвате, че сте много нервни. Какво нещо е нервността? Нервността, това е новият път, в който човек е влязъл и не може да разпредели енергиите, които идат от Божествения свят, вследствие на което става нервен. Всички тия енергии се разхвърлят неправилно. Той трябва да се учи сега как да разпредели енергиите там, дето трябва. Някой казва: „Аз съм много нервен“. Радвам се. Благодари, че имаш нервна система, ако нямаше, щеше да бъдеш едно просто животно.

Питате защо ви говоря тия неща. Вие трябва да направите една школа, да се изучавате. Сега само слушате. Трябва да бъдеш добър – ти изучаваш краката си. Трябва да бъдеш умен – ти изучаваш носа си. Трябва да бъдеш мек – ти изучаваш езика си. Ако твоите очи, твоите уши, твоят нос не могат да ти повлияят, ти не разбираш нещата. Вие не сте се изучавали. Като видиш ушите на един човек, ще разбереш какво ще излезе от него: дали слуша, или не. Ти казваш: „Имам уши“. Но важно е как са направени ушите. Има една линия вътре, която определя гениалността на музиканта. И носът, със своята форма и устройство, и той показва бъдещето на човека. И устата ти, както са направени, и те ще определят какъв ще е твоят външен живот. Провидението е турило тия външни неща, за да покаже какво сме спечелили и какво има да спечелим. Ти имаш ухо и мислиш за себе си, че си добър музикант – то е идеята вътре в тебе. Но външно ти нямаш ухо, с което да приложиш музиката. Или пък твоят език не е устроен тъй, както трябва – не е мек, не знаеш как да говориш. Говорът – това е първото пеене. Всеки говор е музика. Хубавия говор започва с музика.

Като слушате тия работи, ще кажете: „Те не са за нас, те са за младите“. Някои религиозни пък казват: „Това не е за нас, ние каквото сме научили, научили сме“. Така ако мислиш, ти не можеш да прогресираш. Не слагай такава рязка линия, че някои неща не са за тебе – всичко в живота е за тебе. Не става дума само за един определен момент. Ти от едно състояние ще минеш в друго, това трябва да знаеш.

Днес имаш лошо разположение – трябва да се радваш на това лошо разположение, ако си умен човек. Имаш добро разположение – пак трябва да се радваш, ако си умен. Ако не си умен, лошите ти разположения ще ти създадат страдания, за да те накарат да измениш разположението си.

На колко от вас, като се каже нещо, ще се заемат да го приложат? Една постъпка в живота ти, ако знаеш как и кога да я направиш, ще измени и ще подобри положението ти. Един американски милионер дал обявление за служител, трябвал му касиер. Почнали да идват при него мнозина – учени, свършили науки, давали си препоръчителните писма, но той все казвал: „Ще видим, ще ви имам предвид“. Най-после идва един млад момък и като влиза, вижда една книжка на пода, навежда се и я взема. Момъкът казал: „Господине, прочетох едно обявление, че ви трябва човек. Нямам никакви препоръчителни писма“. – „Ти имаш най-доброто препоръчително писмо!“ – казал милионерът. Ти ще се препоръчаш не чрез онова, което са ти оставили баща ти и майка ти, но чрез една твоя постъпка. Какво ти струва да вдигнеш един малък лист? Ти казваш: „Тая работа не е за мен“. Именно тая работа е за теб. Някой път трябва да претърпиш – да вдигнеш този лист, ти отиваш да търсиш служба и тая постъпка ще те препоръча.

Сега, като слушате, ще кажете: „Ние сме ги правили тия работи“. И аз мога да кажа, че сме пели, пели много, но как сме пели? Като пееш и не можеш да направиш нещо, значи не си пял навреме. Ще пееш навреме, ще ядеш навреме, ще ставаш навреме, ще говориш навреме. Навсякъде, за всички неща се изисква определено време, това е система в природата. И ако разбираш този вътрешен порядък, тогава всичко ще върви на добро. И ако изучавате съвременните окултни науки, трябва да знаете как да ги приложите. Едно време са ги прилагали по един начин, а сега трябва да се прилагат по друг, нов начин. То е до разбирането. Например вие може изпиете една чаша вода по различни начини. Можете да я изпиете наведнъж, а можете да направите и един опит: пиете тази вода глътка по глътка и я изпивате за петнадесет минути. Ще видите, че ще имате съвсем друго

състояние. Зависи как ще употребите нещата. При някои неща, ако бързаш, ще си навредиш. Не бързайте! Всеки път извършвайте нещата с вътрешно разбиране. И не дръжте в ума си мисълта колко знаете.

Ти казваш: „Аз съм много добър човек“. Добрината е едно условие. Казваш: „Баща ми и майка ми са добри“. И те са условие. Сега стои въпросът, при тия добри условия – при твоята добрина и при добрината на твоите баща и майка, ти сам какво можеш да направиш? Някой път има друга една крайност – ние уповаваме повече на себе си. Аз казвам, че човек във всеки момент трябва да знае кога и как да направи нещата. Има определено време при музиката, например, как, колко бързо да се пее. Всички песни не се пеят еднакво. Живите песни се пеят бързо, а класическите песни – по-бавно. И ако пееш по правилата на музиката, ще излезе нещо, а ако пееш както ти си знаеш, юс – дюс, нищо няма да излезе. Ще спазвате правилото: има време за всяко нещо. Още Соломон е казал: „Има време за всяко нещо“. И като дойде това време, да го употребите.

И тъй, добрите условия, които ви се дават всеки ден, използвайте ги. И не се занимавайте с това, еди-кой си как живее. Кога живееш добър живот? Когато си добър. А кога можеш да бъдеш добър? Когато обичаш. А кога можеш да обичаш? Когато намериш Бога. Там е ключът. Намериш ли Бога, всичко, което е в Бога, ще премине в теб. Не Го ли намериш, всичко е затворено за теб. Старайте се да намерите Бога. „Не сме ли намерили Бога?“. Не зная дали сте Го намерили. Не че не зная, но моето знание няма да ви помогне. Знанието, което аз имам, на мен ми помага. Но това знание на вас ще ви помогне, само ако го разберете.

Казвам: станете добри. Добрината трябва да ви стане като основа. След това иде обичта. И тя трябва да стане като основа. И най-после ще дойдеш до положението да намериш Бога реално. Но ще правиш опити. Може да познае Бога онзи, който всеки ден може да прави опити. Като намериш Бога, ако си певец и гласът ти е дрезгав, като помислиш за Него, гласът ти ще стане мек, приятен и публиката ще те изслуша. Щом не те е изслушала публиката и не ти

е ръкопляскала, значи не си намерил Господа. Тайната на живота е в това: да намериш Господа. Ако Господ ти даде тая мекота и ти даде вдъхновение, значи си Го намерил. Вършиш една работа – колкото и да е проста, ако намериш Бога, Той ще ти даде импулс и знание, и животът ти ще се измени. Ако не се измени животът ти, трябва да продължиш да Го търсиш. Писанието казва: „Които Ме търсят, ще Ме намерят“.

Търсете Господа на всяко време! Като станеш сутринта, търси Го. Казваш: „Той е в мен“. Хубаво, направи опит: ако е в теб, ти ще станеш радостен, весел, ако е далеч от теб, ти ще се усещаш неразположен. Мога да ви приведа много примери, че целият сегашен живот е нещастен. Това нещастие показва, че Бог не е при вас. В този смисъл, в който говоря, не е. Той е при вас, както някой скулптор, със своя чук. Тогава казвате: „Побеля ми главата от страдания“. Радвайте се, че ви е побеляла главата от страдания – настанала е зима във вас. Като дойде пролетта, ще се стопи снегът и косата ви пак ще стане черна. Е, може да си турите козметика, да я боядисате, но някой път боята не хваща.

Знайте: всяко нещо – на своето време. Има понякога неща, на които не е дошло времето – тогава чакайте. А за други неща е дошло времето. (Учителя посочва рисунките на дъската.) Някои казват: „Тия работи са нищо“. Тия линии (за носа), които са нарисувани на дъската, могат да бъдат нарисувани и другояче. За децата тия линии трябва да бъдат много добре нарисувани, за да разберат, а ученият човек, той вижда и разбира нещата лесно.

Учени ще бъдете, за да измените своя живот. Като се измени вашият живот, в този, изменения живот, ще се създаде нещо ново. Ние сме дошли в света, за да изменим живота си и да изменим живота на света. Христос казва: „Дерзайте, Аз победих света“. Ако вие вярвате в Христа, ако вярвате, че Христос е победил света, от какво има да се плашите? Ти казваш: „Новите идеи нищо не допринасят“. Новите идеи носят сега най-хубавото. Христос е донесъл нещо ново. И сега като работи, Христос пак ще донесе нещо ново. Хубавото, новото, което е потребно, най-хубавото в света се носи

от новите идеи. И затова, възприемете новото. А новото е: всяко нещо – на своето време. А всяко време е свързано с какво? Време има само за разумния живот. Ще дойде един ден, когато няма да има и време. Животът ще стане без време. Той ще стане още по-добър, по-съвършен. Но казвам: времето, и то си има своето място. Сега вие сте във времето – всяко нещо на своето време. Дойде известно страдание – навреме е дошло. Ти искаш това страдание да се махне – ще излезеш из времето. Ще кажете: „Какво научихме ние в света?“. Казвали са ми: „Този човек не мога да го търпя“. Защо не можеш да го търпиш? Ти нямаш място и време за него. Ония хора, които не ги обичате, във вашия живот те нямат време. Тогава – намери му на такъв човек времето. Не можеш да го премахнеш. Като музикант ще гледаш – на всяка песен ще намериш нейното време.

Като доведоха онази разпусната жена пред Христа, попитаха Го: „Какво казваш, тази музика хубава ли е?“. Мойсей им казал: „Който пее такава музика, трябва да се убие“. И евреите питат Христа: „Ти сега какво казваш според Твоето учение?“. Христос каза: „Който от вас знае да пее по-добре, който от вас е безгрешен, той да хвърли камък“. Че онзи, безгрешният, никога няма да хвърли камък. Докато хвърляш камъни, ти не разбираш истината. Престани да хвърляш, понеже всеки камък, който падне, ще вдигне шум. Престани да шумиш около себе си! И погледни на живота: Бог ще оправи всичко. И ангелите, които разбират всичко, и те ще оправят всичко. И на теб остава да оправиш всичко, да бъдеш полезен. Три фактора има: уповавайте на Бога, уповавайте на Неговия Дух, уповавайте тогава и на себе си. Това значи да намериш онова време, което е необходимо, което е потребно, за да можеш да учиш. Отсега нататък ще учите! След 45 – 50 години ще остареете и ще искате да отидете на онзи свят. На онзи свят всякакви кандидати не приемат. Там ще ви кажат: „Я ни попейте, я посвирете, я поговорете, да видим как ще говорите“. – „Parlez-vous francais?“ – „Oui, monsieur.“ Една велика наука е човек да се научи да говори. Една велика наука е да знаеш да ядеш. Казано е: „Не само

с хляб се живее, но и с всяко Слово“. Казвам: приложете новия начин.

Имате хрема. Защо е дошла хремата? Имате кашлица. Защо е дошла кашлицата? От мисълта. Не мислите право, затова се е наместила хремата. Почнете да мислите право и тя ще си отиде. Има един начин, по който да си отиде хремата. Ще прекараш през носа си разтвор от сол или ще смръкнеш малко карамфил, или вечерно време ще се завържеш с топло. Така хремата ще се скрие, но не си отива. Тя ще си отиде, когато дойде правата мисъл. Ако известен недъг се явява у вас постоянно, значи вие не сте намерили истинския път. Аз не съм за това да се говори за недъзите, но съм за това да се намери начина, по който един недъг да се излекува. А този начин аз съм го намерил – той седи във времето. Като музикантите, трябва да се научите да разпределяте времето. Някой път искаш да говориш, но трепериш – чакай своето време. Има си определено време, когато ти ще проговориш и ще изкажеш онова, което ти е дадено да кажеш – точно навреме. Някои закъснявате – съзнанието ви трябва да е будно. И всяко нещо да го подемете точно навреме, за да ви върви напред.

Божията Любов носи пълния живот. (3 пъти)

36. лекция, 2 септември 1936 г., София, Изгрев

НОВОТО СЪБИРАНЕ

Добрата молитва

Четоха се темите: *Ползата от човешките въздишки.*

Който е въздишал, вече знае какво нещо е въздишка. Кое е качеството на въздишката? Във въздишката има едно съжаление. Въздиша някой, който е изгубил нещо. Колко вида въздишки има? Без да знаете научно, вие въздишате по три начина. Въздишката е едно спасително средство. Врящите български тенджери, и те въздишат. Въздишката приготовлява човека за една по-дълбока мисъл. Като въздиша много време, човек се приготовлява за една нова, възвишена мисъл.

Сега ще ви прочета само няколко стиха от 19. глава от Йоана, от 17. до 22.

Бог е Любов

В съвременния живот човек трябва да търси връзката на нещата. Например тези от вас, които сте учили, каква връзка можете да намерите между аритметиката, геометрията, химията, физиката? Казвате, че човек трябва да знае. Какво трябва да знае човек ? Някой път вие сте недоволни от това, че малко знаете. Често в съвременната наука изучавате разни предмети, но научавате толкова, колкото някой, който чете роман. Започнеш да четеш този роман и мислиш, че е нещо много важно. И като го свършиш, виждаш, че то било много проста работа: двама души, които се запознали, се опознават, и двама души, които не са страдали, пострадват. Някой път единият припада, някой път другият припада; някой път единият умира, някой път другият умира, а някой път и двамата умират. Някой път и двамата остават живи.

Любовта не е нещо, което можете да хванете. Вие може да предполагате, че някой човек има любов. Но може да го тълкувате неправилно. Тогава ще се намерите в положени-

ето на онзи свещеник, който веднаж, като проповядвал, видял, че на един от слушателите му текат сълзи. И си казал: „Моята беседа е толкова хубава, че трогва сърцата на хората“. И поискал да знае свещеникът, кой пасаж от неговата беседа е развълнувал този човек. А човекът бил овчар. Той много рядко отивал в църква. Когато свещеникът го попитал кое е трогнало неговото сърце, той казал: „Дядо попе, аз съм стар овчар. Имах голям пръч. Той умря. И като погледнах твоята брада, видях, че тя много прилича на неговата, и ми стана много мъчно“. Това е анекдот – овчарят прави паралел между брадата на пръча и брадата на свещеника, а такава връзка няма. Често ония, които изучавате окултните науки, правите такива връзки. Сега, разбира се, дали това е вярно, или не, не се знае. Как мислите? Колко на сто е вярно, че такъв някой си българин плакал и че попът така много се заинтересувал от това?

Във вашите съждения трябва да бъдете справедливи и да знаете как да разсъждавате. Не трябва да бъдете като онзи, гръцкия владика. В едно село един свещеник не знаел да чете, но въпреки това бил свещеник. Най-после хората се оплакали на владиката, че техният свещеник не знае да чете и поискали да им прати някой друг свещеник, който да може да ги учи. Отива сам владиката да прави ревизия. Влиза той, свещеникът изважда Евангелието и казва, но не на български, а на турски: „Владико, хиляда овце имам, петстотин за тебе и петстотин за мене“. И подкупва владиката. Тогава той казва на селяните: „Какво лошо намирате в този свещеник? Като него няма друг. Отлично знае да чете“. Можете да се посмеете, но често вие правите същата погрешка – в себе си така се подкупвате. Този владика – това са човешките разсъждения. Вие казвате: „Този човек ще се поправи“. Как ще се поправи човек? Мислите ли, че всеки човек, който дяла с чука си някой камък, ще извае от него статуя? Някой път вие, млади и стари, скърбите и не знаете защо. Пишете сега: „Защо скърби човек“. Какво се добива от скръбта? Не може ли без скърби? Може. Само умният може без скърби. Глупавият човек, когато минава от положението, в което се намира, в друго, той ще скърби.

Човек със своята мисъл може да разреши нещата, но трябва да разбира законите на тая мисъл. Една мисъл трябва да бъде правилна. Тая мисъл ти ще я туриш да действа и ще я оставиш, няма да я спъваш. От своята мисъл ти няма да изискваш повече от това, което тя може да направи. Например вие можете да направите един опит. Можеш да станеш сутринта и да кажеш: „Искам да бъда добър“. Само това. Един ден, два дена, три, четири, пет, шест, седем, осем, девет, десет дни, можеш да го кажеш сто дена. И ти дойде желание да не казваш повече това. Спри там и остави тая мисъл да действа в тебе. Всички неприятности започват от това, че вие желаете понякога някои неща и ги казвате на вашето съзнание, а понякога ги изваждате и ги показвате. Например на някой свой приятел му говориш отдалеч, а на друг отиваш и му казваш на ухото. Мисълта, която е изказана нависоко, има един резултат, а тази, която е казана ниско, има друг резултат. Например имаш една мисъл в себе си: “Няма да я бъде тая работа“. Първи ден така, втори ден, трети ден – и работата се спъва. Откъде си извадил това заключение, че тая работа няма да я бъде? Ти си прав в това отношение, понеже начинът, методът ти е крив и работата наистина няма да излезе.

Вие често се питате защо Господ е направил света така, а не другояче. Един крив въпрос. Това не е ваша работа, защо Господ е направил така света. Можете също да питате защо един художник е нарисувал така дадена картина. Вие не сте били там и не знаете условията, при които той е рисувал. Вие казвате, че картината някъде била направена по-вярна, отколкото трябва. А то, картината не е никак вярна. Да кажем, че това е един портрет – верни са чертите, но цветът, изражението на лицето не са верни. Защото художникът в дадения случай е нарисувал само един момент – в този момент лицето е било такова. Има предмети, чиито цветове например малко се изменят, но при човешкото лице изменията могат да бъдат големи. Обикновено вие не ги забелязвате. Ако изследвате психологически лицата на хората, ще видите, че има лица, които носят миналото. Има лица двойствени, ти ще ги видиш някой път натъжени, недовол-

ни и току изведнъж дойде нещо весело у тях, и те станат весели. Но това е полировка. Той, като те види, лицето му се измени. Не че се е изменило, но е дошло второто лице. Често ми разправят подобни примери. В софийската гимназия един клас, който бил немирен, бил съставен от млади момичета, 16-17 годишни. Веднъж директорът им казал, че ще дойде министърът на просветата да направи посещение, ревизия. И ги предупредил: „Хубаво да се държите!“. Дошъл министърът, разговарял се с ученичките. Директорът, когато бил обърнат с лице към министъра, бил много любезен, но когато се обръщал гърбом към него, ставал строг към ученичките и им се заканвал с пръст. Питам, какво възпитание е това? Министърът вижда, че всичко е наред; директорът вижда, че някой шуми и че ще направят нещо да го компрометират. Нему не му е до принципа, той държи да се покаже, че всичко е в изправност. По същия начин всички хора искат да се покажат пред Бога. Пред Бога той е сериозен, изключвания има там, а пък като Го няма Господ, прави си всичко. Например вземете онези, които ходят в църква. Обикновените хора са без правила, те не знаят как да живеят. Но като отидат в църквата, всеки заема известна поза. Тия неща са остатък от миналото, не са нещо дълбоко. Те са неща естествени. Защото всяка една мисъл си има свой път, по който ще се изяви. Като дойде в човека една добра мисъл, на милосърдие например, веднага ще се измени неговото лице. Но този процес минава през три положения: най-първо човек ще помисли, после ще почувства и после ще направи. Никога една добродетел не може да се прояви в човека така, както природата изисква, ако той не помисли, не почувства и не направи. Някой казва: „Аз имам добра мисъл“. Тази мисъл трябва да се почувства и да се направи, тогава тя е валидна. Може да помислиш да направиш нещо, но си казваш: „Сега не му е времето“. Казваш: „Мисля за доброто на човечеството“ и пр. Помисли, почувствай и направи – само тези мисли са валидни. В живота малките постъпки са, които дават тон на човешкия характер. Сега вие може да кажете, че не сте добри. Доброто в света не ти го създаваш. Има неща, които не се създават. Любовта не

я създаваш ти. Любовта, със своята сила, минава транзит през теб, през твоята душа. Като мине транзит, ти я усетиш и като си замине тая сила, казваш: „Отиде си любовта“. Често казваш: „Изгубих любовта си“. Къде си я изгубил? Къде може да се изгуби любовта? Ти обичаш някого и той мине транзит. И после, като замине, на теб ти е мъчно. То е едно състояние, което се дължи на неразбиране на законите. Вие трябва да разберете: има една любов, която си отива, има една любов, която нито идва, нито си отива. И ако ти разбираш законите на тази любов, която не си отива и не идва, ти си щастлив. А ако не разбираш тези закони, ти си нещастен. Ти трябва да познаеш тази любов.

Трябва да познавате превръщането, да можете да превърнете една буква или едно число. Езикът борави с определени величини. За да пишеш на един език, трябва да познаваш буквите. Духовният свят си има свой език. Ако ти не знаеш да превърнеш една буква, къде седи знанието ти? Нали изучавате числата? Изучавате събирането? Христос изучи действителното събиране, не онова, което в съвременната математика се отбелязва с + . Христос изучи човешкото събиране. Не туриха Христа като семе, да поникне и да даде плод, но Го туриха на едно сухо дърво. И трябваше 2000 години Той да се мъчи да оживи това дърво, да излезе нещо от него. Има приятно и неприятно събиране. Например ти отиваш и събираш овцете на някой човек, вземаш жена му или децата му и можеш да ги заробиш. Това му причинява голямо страдание. Някой човек страда. Защо? Защото са го събрали съвсем. Вие от миналото още не можете да се справите със събирането. Сега в училище вие много добре събирате, нали така? Но в живота? Съберат се двама души, двама търговци, или мъж и жена, и си турят титли, които не им отговарят. Единият минава за мъж, а другият минава за жена. Казва: „Аз съм мъж“ – тоест мога да заповядвам. Тя е жена – тоест трябва да готви. Думата жена не означава това. Думата мъж произлиза от санскритската дума манас и означава човек, който мисли право, чувства право и постъпва право. А пък той си мисли, че като каже нещо, то трябва да стане. Това е като в историята за онзи американски ефрей-

тор. Било във времето на един от големите американските президенти. Ефрейторът накарал шест-седем войника да носят една голяма греда, но те не можели да я повдигнат – едвам я повдигнали. Минава този президент, той същевременно бил и генерал, и казва на ефрейтора: „Защо не вземеш участие?“. Онзи казал: „Аз съм ефрейтор“. Тогава президентът-генерал подложил рамото си под гредата, вдигнали я и я пренесли. Той извадил картичката си и я показал на ефрейтора: „Значи един генерал може да си тури рамото и да носи, а един ефрейтор не може?“. Всичката опасност е в това, че хората са ефрейтори. Вие считате, че трябва да заповядвате, а ако направите нещо, това е унижение. Питам, когато един баща носи детето си, унижава ли се? Кой е по-силен? Който носи или когото носят? Някой казва: „Не мога да търпя този човек.? Кой е по-силен, който търпи или който не търпи? Можем да разсъждаваме по този въпрос, но в духовния свят е така: когато човек търпи, той е господар. За да се опиташ дали си господар, ще видиш дали можеш да търпиш. И Господ, Който е направил света, опитва Себе Си, дали е господар – казват, че Той е дълготърпелив. Бог наблюдава хората, всички техни погрешки и веднага изважда правила, как да поправи тези погрешки. Ако се разсърди, Той може да унищожи всичко, но така нищо не се научава, и Той търпи – Той е господар. Значи Господ търпи, а пък ти не търпиш. Понякога, за да ви изправи, Господ използва менгеме. Като те тури в менгемето, ще се изправиш и оттатък ще минеш. Смъртта не е ли едно менгеме? И всички страдания се случват, за да се оправи човек. Вие сега носите идеята, че не трябва да страдате. Не трябва да страдате, но не трябва и да правите погрешки. И после, при тия противоречия, които съществуват в света, по някой път добрите хора са отговорни, понеже доброто, което те имат, не са го турили на работа. Ти гледаш, че някой бие някого, но си слаб и нищо не можеш да направиш. Прати своята мисъл, да видиш дали можеш с мисълта си да му внушиш да не го бие. Ако не туриш в действие мисълта си, ти си отговорен. При всяко действие ти трябва да покажеш какво можеш да направиш. Не правете погрешката, която направил един ин-

дийски адепт, един от големите адепти. Веднъж той видял, че една вдовица, индуска, си оставила детето в люлката, а една кобра се приближавала към нея. Той знаел, че кобрата, като дойде при детето, ще го ухапе и то ще умре. Но си казал: „Бог е създал и кобрата, и детето. Той да се разправя сега“. И гледал преспокойно. Кобрата се качила в люлката, клъвнала детето и си заминала. Но като отива адептът в другия свят, вика го Буда и го пита: „Защо ти не помогна на онова дете, да не го ухапе кобрата?“. Адептът казал: „Не е моя работа“. – „Ти мислиш, че ако беше ударил и убил кобрата, нямаше да извършиш Волята Божия, а като я остави – извърши Волята Божия. Ами ако Волята Божия беше да спасиш това дете? Защо не изпълни тая Воля?“.

Ти казваш: „Не е моя работа“. Спри се. Във всяко нещо – и в доброто, и в злото – ти имаш работа. Не е важен начинът, по който трябва да действаш. Добрите хора, със своята пасивност, често казват: „Не е моя работа това, не е за мен“. Или: „Как ще му кажа да не върши зло? Той от дума не взема“. Да, много хора има, които не вземат от дума, но има начин. На онзи, който не взема от дума, мислено ще му кажеш: „Бъди добър! Ти можеш да бъдеш добър!“. Веднъж, дваж, 3 пъти, четири пъти, пет пъти, десет пъти, сто пъти ще му кажеш. И когато вече нямаш желание да го казваш, спри и гледай за последствията. От какво произлизат противоречията в света? Противоречията произлизат от това, дето вие мислите, че външните условия са, които дават щастие. Това е донякъде вярно, но щастието не седи във външните условия. Щастието зависи от вътрешното разбиране, което имаш. Например вие често имате такъв навик: видите някого, че е направил погрешка, но не отивате нему да кажете погрешката, а намерите някой друг и му кажете: „Представи си, ... какво е направил!“. Това го кажете после на друго място, на трето, на четвърто – разпространите го. „Представи си!..“ Не че е лошо, но това не е начинът за изправяне. Като разправиш на другите хора, и те като започнат да го говорят, то ще дойде до ушите на онзи, който е направил погрешката. И той ще каже: „Отде знаят това? Кой го разпространи?“. Той знае, че само ти си го видял и се

разгневява: „Ти, като ме видя, защо не дойде да ми кажеш, а казваш на другите?“. На Изгрева една от големите погрешки е шепотничеството. Иди кажи на човека: „Това, което правиш, не е за твое добро“. Не е лошо, ако се говори така. Вие ще кажете сега, че сте окултни ученици, които разбират. Добре, но един окултен ученик в каквото и общество да влезе, той трябва да направи в него една промяна. Без да каже нищо, той трябва да направи промяна. Някой казва: „Господ да направи чрез мене това“. Че когато имаш в себе си ония, хубавите подбуждения, не е ли Господ, Който ти говори?

Пак казвам: трябва да научите превръщането. Езикът борави с определени величини. За да пишеш на един език, трябва да познаваш буквите. Духовният свят си има свой език. Ако ти не знаеш да превърнеш една буква, къде седи знанието ти? Например имате буквата Р; на латиница това е българското П. Ако не знаеш как да превърнеш буквата Р, къде е твоето знание? Буквата Р – това е чук. Как ще превърнеш това Р? Ще го отвориш. (Учителя сви ръката си във вид на юмрук и след това я разтвори.) Когато искаш да покажеш на някого, че си силен, ще го блъснеш. (Учителя показва юмрука.) А иначе ще го милваш. Ако го блъснеш с чука, какво ще придобиеш? Точилото и ножът като се търкат, точилото ще направи ножа остър, но същевременно и то, и ножът се изтриват. Неща, които постоянно се търкат, се изтриват. Не играй ролята нито на точилото, нито на ножа. Нека в света правят така, то е друг въпрос. Казваш: „Трябва да се изтрият“. Не изтривай, има по-добър начин от това изтриване. Когато някъде има прах, изтриете го и след няколко дена пак има прах.

Всичките тия неща, които ви говоря, трябва да ги внесете във вътрешния си живот, в новия живот. Тия неща не са произволни. То е едно предметно учение. Всички тия букви означават нещо в езика на живота: шапката, която носиш, значката, която носиш, кръстът, който носиш – от всичко това трябва да вадите поука. Например носиш една значка. Защо я носиш? Носиш един кръст – ти го носиш, за да научиш свойството на кръста – да събира хората.

И тъй, добрият живот зависи от правилното разбиране и поставяне всяко нещо на мястото му. Ти, който живееш в Бога, всеки ден вдигаш шум и не можеш да живееш с някого. Обърни се към Бога и кажи: „Господи, обърни всичко на добро, покажи ми как да живея с този човек“. Смешни са хората понякога, заключенията, които имат, приличат на съжденията на онзи българин, който се върнал от гората и казал на жена си: „Жено, видях сто мечки!“. – „Ха, сто мечки! Де ще се съберат сто мечки?“ – „Не зная, но седемдесет имаше.“ – „Много са седемдесет!“ И той ги смалява, смалява, докато накрая казва: „Мисля, че в гората нещо прошумоля и аз избягах“. И вие така – увеличавате вашите погрешки и вашите добродетели на сто мечки. Тая приказка минава във втора фаза. Качил се един българин да бере круши. Това било лятно време, имало месечина. Идва една мечка, и тя се качва на крушата. Той като прошумолял, мечката паднала долу и се убила. Той я одира, отива при жена си и казва: „Юнак съм аз, убих една мечка!“. Жена му знаела, че е страхлив и решила да го опита. През нощта тя става, взима една кошница, връзва я с въже и започва да я тегли, да вдига шум. И казва на мъжа си: „Стани, че всички братя и сестри на мечката са дошли и питат, на какво основание си я убил“. Тогава той казал: „Кажи им, че не я убих. Тя сама падна“. Всеки анекдот трябва да го преведете. Не казвай нещо, което не е вярно.

Трябва да знаете да трансформирате нещата в живота си. Дойде една малка мъчнотия – справете се с нея правилно. Някой път искате да кажете нещо, на езика ви е – помислете кое ще бъде по-добре, да го кажете ли, или да не го кажете. Разумно ли е например следното. Седиш на трапезата и почнеш да разправяш нещо. Човекът до теб яде, а ти разправяш, че те болял стомах, че ти е било лошо, че ти се повдигало. Не! Ти ще развалиш яденето на човека, не му разправяй тия работи. Идеш в някой дом, дето хората се карат, не живеят добре. За да ги утешиш, ти казваш: „Тя е цвете, твоята жена, но аз каква жена имам, е-хе!“. Това са стари методи. Кажи му: „Твоята жена е ангел, само че ти не разбираш този ангел. Не я разбираш“. Вие всички сте ангели, които не се разбирате. На вас ви трябва само едно

разбиране: да не обърквате знаците, защото какъвто знак туриш, такова и правиш. Като отидете някъде, вие искате да бъдете добри – имате интерес. Стремете се да правите добро заради Божествения свят. След това го правете за ангелския свят и след това го направете за човешкия свят, за света на светиите. Да мислиш добре, това значи да мислиш първо за Божествения свят. Казваш: „Не мога да си го представя“. Няма какво да си го представяш, много работи ще можете да си ги представите, след като ги направите. Ти казваш: „Не мога да следвам това, което не разбирам“. Че как ще го разбереш? Искаш да опиташ сладчината на една бучка захар – ако я държиш в ръката си, не ще можеш. Казваш: „Искам да я пипна“. С пипане това не става, трябва езикът ти да я лизне.

И тъй, най-първо изправете отношенията, които съществуват във вашия ум, във вашите мисли, отношенията, които съществуват между вашите мисли. Не нарушавайте тия отношения. Отношенията, които съществуват между вашите чувства, не ги нарушавайте. И отношенията, които съществуват между вашите постъпки, не ги нарушавайте. Вие какво мислите за една мисъл? Как си представяте мисълта? Ще дойде ден, когато ще разберете, че всяка мисъл е жива, тя е едно същество. Всяка мисъл е едно същество, или най-малко, формата на едно разумно същество. Едно чувство е едно разумно същество, или най-малко, то е формата на това същество. Най-първо започнете с това: считайте, че вашите мисли са живи. Има мисли, които са живи. И когато казвам, че трябва да оперирате с вашата мисъл, аз говоря за онзи разумен свят, с който сте заобиколени, и който ви се представя най-първо като мислов свят. Като мислиш за него, всички тия същества там вземат участие в твоя живот. Ако ти не мислиш за Бога, не можеш да успееш в живота си. Мисълта е начин, по който можете да се свържете. Любовта е пак начин, по който можете да се свържете. И постъпките на физическото поле, те са пак начин, по който можете да бъдете благоугодни на Бога. Ако ти не мислиш добре, ако не чувстваш добре и ако не направиш на физическото поле едно добро, от което да си доволен, не можеш да бъдеш благоугоден на Бога. Ти имаш един приятел, когото днес ще

видиш и на когото можеш да направиш едно добро. Ти не си разбрал кой е твоят приятел, но направи доброто, понеже Бог е във всичко, навсякъде. Имаш един приятел, който не е добър – Бог е там. Ти имаш една жена, с която не се спогаждаш – Бог е там. Защо не можеш да се спогаждаш? Защото тя не те обичала. Тя те обича, но ти не разбираш любовта. Един човек е дошъл и говори нещо лошо за теб – че той ти е казал най-хубавото нещо. Ще правиш преводи, ще тълкуваш. Лошият говор е най-хубавият говор. Някой ти казва: „Ти не си даровит, неспособен си“. Неспособен – изтълкувай го така: „Ти си неспособен да направиш зло“. Че така де! После – не си даровит да злословиш хората, не си талантлив в това. Превеждайте! Вие вземате думите в обратния, в отрицателния смисъл. Тогава се раждат всички противоречия.

И тъй, за да станеш силен в себе си, вътрешно, като дойдат най-големите нещастия, помисли, почувствай и кажи: „В Бога аз живея. Бог е, Който действа сега. Тъй е благоволил Той“. Помисли за Него веднага! А сега ти изпъждаш Господа вън. Защото винаги хората правят лошите работи, когато Господ Го няма. Кога Адам направи прегрешение? Когато Го нямаше Господ в Рая. А като дойде Господ и повика Адама, той се скри. Когато вие почвате да се страхувате в живота, Господ е дошъл. ТогаваТой ви вика, а вие се скривате, за да не излезе на явно вашата работа. Нека да излезе! И ще излезе, нищо не може да попречи. Блажени са ония, на които Бог не вменява греховете. Като те погледне някой път, не ти вменява за погрешките ти. А някой път ти казва: „Адаме, какво направи, Адаме?“. Адам изяде една малка ябълка, направи едно малко прегрешение, но философски погледнато, въпросът седи другояче. Причината там е много малка, но последствията са големи. И Господ каза на Адама: „Знаеш ли от твоята постъпка какво ще дойде в живота ти?“. Ето какво могат да причинят малките работи.

Мислете хубаво. Започнете да мислите! Вие сега се безпокоите, как ще се изправи вашият физически живот. Някого го боли рамото и пита: „Нямаш ли някакъв цяр?“. Имам – пълна вяра. Онзи казва: „Пълна вяра имам“. Никаква вяра нямаш. Ако имаше пълна вяра, нямаше да имаш болката. Някой казва: „Боли ме глава“. Малко яж. „И сега

ям малко, но пак ме боли“. Главоболието иде от стомаха. То има отношение към физическия свят. А ако те боли стомахът, това произтича от несъобразност между твоя живот и живота на ангелите, оттам иде противоречието. Щом дойде противоречие, кажи си: „Изправи живота си!“. Щом те боли глава, оправи отношенията си с хората, със своите ближни, и главоболието ще изчезне. Оправи своето отношение към ангелите, и ще изчезне коремоболието. Това е новият начин. Вие сега ще кажете на другите: „Знаете ли от какво произтича главоболието?“. Тези работи не ги разправяйте, но направете опит, за да видите, че е така. И тогава ще имате светли мисли, светли чувства и светли постъпки. Няма нужда човек да се хвали с това. След като направиш този опит, благодари на Бога, че си могъл да свършиш нещо малко. Приложете това, което ви говоря. Боли те ръка – несправедлив си. Боли те крак – не си добър. Боли те ръката – значи в ангелския свят ти не работиш както трябва. Боли те кракът – значи във физическия свят, между светиите, ти не живееш както трябва, не действаш както трябва. Ще викаш лекар, да те лекува три месеца. Ако не се коригираш, този ревматизъм няма да се махне. Ако ти не поправиш отношенията си с хората, болката няма да се махне. Ти казваш: „Кажи нещо съществено“. Какво съществено? Ето един цяр: оправи отношенията си с ангелите, които са разумни същества. Да няма никакво търкане между вас. Никога не спори с ангел! Никога пред един ангел не казвай лоша дума, да те чуе Господ.

Аз ви гледам: вие нямате страх. Някоя сестра се зачервила пред другата от възбуда, тя няма страх. Казва: „Ти крайно ме обиди“. Може да си се обидила, но намери новия начин да си изправяш погрешките, защото утре ти ще направиш друга погрешка и пак ще дойдат последствията. Всички религиозни общества още страдат от следното: те се избавиха от света, но загазиха в астралния, в ангелския свят – там е пълно с докачения един от друг. Всички търсят уважение, почитание. Хубаво е, не е лошо. Но онзи човек, който не почита себе си, как ще го почитат? Стани на някого идеал, дай му образец, та да има какво да почита. Или най-малкото, ти стани носител на Божественото и този човек да види Бога в

тебе. Аз като срещна един добър човек, не че той е добър, но виждам проявлението на Бога в него. Аз съм правил опити и няма никакво изключение, там, дето съм постъпвал така, всякога законът работи. Но като отидеш при един човек, на когото искаш да влияеш, трябва да имаш права мисъл, да мислиш за неговото добро. Трябва да имаш добро чувство, да искаш да му направиш добро, да мислиш да направиш за него нещо, от което той да остане доволен. Така ще му повлияеш. Защото ако си каже: „Този човек е дошъл да ме поправя“, той няма да те изслуша. Но няма човек, който иска да се откаже от едно благо, което искаш да му направиш. Следователно бъдете чисти носители, изразители на Божественото, на реалното. Така правете, и тогава всички ваши болести ще изчезнат. Всички болести се дължат на несъвместими мисли, несъвместими чувства, несъвместими постъпки.

И заведоха Христа да изучи събирането. Христос го изучи и какво каза? Има един хубав образ даден. Като заминаваше, Той каза: „Прости им, Господи! Те не знаят какво правят“. Така оставете нещата. Колко от вас има, които могат да направят това? Много мъчно е да се направи това.

Права мисъл, в която да чувстваш Божието присъствие.

Прави чувства, в които да чувстваш присъствието на ангелите.

Прави постъпки, в които да чувстваш присъствието на светиите на Земята.

Само така човек може да бъде силен. И каквото поискате, ще ви бъде. Този Господ, за Когото ви говоря, така трябва да Го търсите. Така като правите, Той винаги ще ви слуша. Ако по друг начин Го търсите – „ни глас, ни услишание“.

Онзи, който върши волята Му, е благоугоден на Бога.

Божията Любов носи пълния живот. (3 пъти)

37. лекция, 9 септември 1936 г., София, Изгрев, 6 ч. 25 мин.

ЛИЧНОТО И БЕЗЛИЧНОТО

Добрата молитва
В начало бе Словото

Ще прочета част от 1. глава от Посланието на апостол Павел към римляните, от 1. до 25. стих.

Има неща лични и има неща безлични. Безличните неща имат по-широк обхват, а личните – по-тесен. Да кажем, че има леки неща и тежки неща. Леките са леки, защото съдържат малко материя и малко сила имат, а тежките имат повече материя и повече сила.

Да кажем, има хора, които се движат по права линия, други, които се движат по широчина, и трети, които се движат по височина. Това са различни методи: дължината е един метод, широчината – втори, а височината – трети. И понеже човек е стигнал до това да живее в три измерения, той иска да се движи и в четвъртото. Вие всякога искате да приложите едно движение от областта на дължината например, в областта на друг вид движение. Това е невъзможно. Когато дойдете в областта на дължината, ще употребите един метод, а когато дойдете до широчината и височината, там ще употребите други методи. Вие понякога мислите, че знаете. Знаете всички неща, които се отнасят до движението в дължината, но ако мислите, че от областта на дължината знаете за движението в областта на широчината, вие се самоизмамвате. И ако мислите, че от движението в широчината ще разберете движението във височината, пак сте в заблуждение.

Когато не разбират Божествения закон, хората питат защо е създаден така светът. Това не е въпрос, но заражда се друг въпрос: отде се роди тая мисъл у вас, да питате защо светът е създаден така? Можете да запитате също защо трябва да живеем по този начин. Ако питате защо едно животно ходи на четири крака, отговорът е: защото не може да ходи на два. Питате защо човек ходи на два крака, а не на четири.

Защото той пък не може да ходи на четири крака. Това са безлични неща, които трябва да приемете и не трябва да ги разглеждате от лично гледище.

Да кажем, че на вас ви е неприятно – имате болка. Питам: защо се е родила тая болка? Тя не е навсякъде, а е само във вас – боли ви главата. Питате: „Защо Господ допусна да ме боли главата? Другите не ги боли глава“. Причината на тая болка в какво седи? Тя е безлична. От какво зависи? Боли ви главата, понеже има стълкновение между стомаха ви и мозъка ви, нищо повече. Уредете вашите отношения, отношенията на стомаха или на симпатичната нервна система, и ще престанат болките в главния мозък. Някой път ви боли коремът, там законът е обратен: има някои недоразумения – но не разбирайте недоразумения както между хората, – дошла е някоя по-голяма, несъобразна работа в мозъчната система и вследствие на това се заражда едно противоречие, което се проявява в корема. Отмахнете противоречието във вашия мозък и веднага ще престанат болките. Понякога причината е проста: вие поемате една храна и не я дъвчете достатъчно, гълтате я на големи парчета. Вземете десетина парчета от моркови и ги нагълтайте цели, и ще видите какво ще стане в стомаха ви. Има един такъв пример с един наш приятел. Той слушал за растителната храна, набързо взел моркови и ги изял така, на цели парчета, бързал да яде. И след това пил чай отгоре. Намерих го да се превива от болка. Трябваше да му дадем очистително, за да излезе морковът навън, и тогава се оправи коремоболието.

Вие живеете едновременно в три свята. И някой път не изучавате законите, и едно право или един морал, който съществува във физическия свят, искате да го приложите във всички светове – и в духовния, и в Божествения. Това е невъзможно. Винаги трябва да започвате отгоре надолу, а не отдолу нагоре. Такъв процес няма. Долното не може да се движи нагоре само по себе си. И ако някой път изглежда, че има някакво движение отдолу, то причината е всякога горе, в центъра. Всяко движение започва отгоре. По някой път вие изгубвате вашите безлични отношения. Вършите неща и не мислите дали това, което вършите, е благоугодно на

Бога, или не. Ами оттам започнете. Вие гледате дали на вас е приятно и дали на съседите ви, на ближните ви е приятно, а дали на Господа е приятно, това не мислите. Ако някой желае, ако някой иска да учи в пълния смисъл на думата и да прогресира, и да му върви, той трябва да мисли дали това, което върши, е благоугодно на Бога. Има признаци, които могат да покажат това. Представете си, че живеете между хора в една местност, дето има лошо ухание, много лоша атмосфера. Защо е лоша? Понеже хората, които живеят там, не са добри, не вършат Волята Божия и вследствие на това всички условия там са лоши. Ти живееш между тях и трябва да се съобразиш: или да станеш като тях, или да напуснеш това място. Ти искаш да живееш по Бога. Как ще познаеш дали живееш по Бога? Ако почнеш да живееш по Бога между тези прости хора, атмосферата там ще се измени, хората ще се изменят. Ако стане такова изменение, ти действително живееш по Бога. Но ако не живееш по Бога, ще остане същата атмосфера.

Сега ще направите в себе си един опит. Ти си неспокоен, имаш неспокойна мисъл, неспокойни чувства и постъпки. Не ти върви. Ти търсиш да разбереш дали вършиш Волята Божия. Ще познаеш така: виж в себе си – ако почнеш да живееш по Бога, твоето вътрешно състояние ще се измени, чувствата ти също. Тази промяна в състоянието ти показва, че си започнал да живееш по Бога. Тези неща трябва да ги държите в ума си, ако искате истински да прогресирате. В света няма друго разрешение. Кой е прав и кой е крив, от горе се познава. Тук, на Земята, никой не може да каже дали е прав, или крив. Само частично може. А от горе може. Божественото от горе определя нещата. Ако ти от горе гледаш нещата, ще разбереш, че Божествената правда е друга.

Понякога вие се свързвате и така сами си създавате неприятности. С каквито хора дружиш, такъв и ставаш. Ти можеш да избегнеш това. Например живееш при богати хора и искаш да си подобриш положението. Можеш да го подобриш, зависи какъв метод ще употребиш. Ти от опит ще разбереш, че тия богати хора трябва да ги хвалиш, да го-

вориш най-хубавото за тях, тогава те ще бъдат благосклонни. Ако обичаш да ги укоряваш, ще се намериш натясно. Пренесете това правило върху отношението ви към себе си. Някой път си казвате: „Не съм добър човек“. Вие не разбирате законите. Как този, който седи вътре във вас, казва „не съм добър“? Кои са причините, че той не е добър? В дадения случай ти си се раздвоил, двама са вътре в теб – единият не одобрява поведението на другия. Богатият казва: „Не съм добър“. Щом не си добър, ти си богат човек, защото само богатият може да бъде недобър. Само добрият може да изгуби своята добрина, и само лошият може да стане добър. Добрият каква нужда има да става добър? Щом казваш „аз съм добър“, това показва, че ти си в пътя на прогреса. А ако не повдигаш въпроса дали си добър или си лош, какво е другото състояние? То е състояние на покой. Но щом дойдеш до това да мислиш, че си добър или че си лош, това показва, че ти си в движение между тези две състояния. Лошото състояние е, когато работите не вървят както трябва, а доброто е, когато вървят както трябва.

Всички трябва да имате една мисъл: как да се подобри животът. Понеже живеете в един свят, който е в ликвидация. В този свят хората са много лоши. В какво отношение са лоши? Те са станали толкова лични, че всеки гледа индивидуално – индивидуализира се. Всеки мисли само за себе си. И това не е лошо, но хората са дошли да търсят своето щастие на Земята, а го търсят по един път, по който не може да се намери. Например вземете бащата и майката – те искат децата им да бъдат добри. Тия деца, след като са се родили, вече не могат да бъдат добри. Можете да ги направите добри преди да са се родили. Ако не сте съумели да направите това, работата е свършена вече. Ще носите всички последствия. Така, както са родени децата, така ще вървят по своя път. Ти не можеш да измениш това, което е в тях. Някои поддържат, че човек може да се възпита. Може. Ако има нещо добро заложено, може. Вълкът, колкото и да го възпитаваш, като го оставиш свободен, ще си върви по своему, винаги ще върши онова, което е заложено в него. Има нещо вложено в човека, което не може да се измени.

Като говоря така, някои от вас не се спирате да мислите, но си казвате: „За кого ли говори?“. Не може да се говори за Петко, Стоян, Драган, това е безпредметно. Когато се казва, че някой човек е добър, трябва да се има предвид, че доброто не е лично. Доброто е нещо, което обхваща всички хора. Когато говориш за доброто на когото и да е, ти говориш за една целокупност, ти говориш за всички. Защото, ако един човек е лош в едно общество, то причината на неговата лошавина не е там. Малко по-философски трябва да разглеждате въпроса. Когато къщата ви е чиста, чиста вода влиза във вашия умивалник и излиза нечиста. Де е погрешката? Това не показва, че домът ви е лош. Но необходимо е, след като сте се нахранили, да измиете чиниите и тази нечиста вода да излезе навън. Ако някой съди за вашия характер по помията, то какво понятие ще има за вас? Трябва да разбирате тази необходимост, ще изучавате нещата малко по-другояче. Можете да направите един психологически опит. Представете си, че имате един съсед, с когото не можете да живеете. Интересите ви не съвпадат и имате някакви недоразумения. Оставете този въпрос, намерете някой друг съсед, с когото съвпадат интересите ви, и мислете за него. По този начин вие наполовина ще си помогнете. Не се стремете да убедите, да заставите вашия съсед да мисли като вас. Вие казвате: „Хората трябва да мислят право, да постъпват право. Да не постъпват, както са постъпвали“. Защо аз постъпвам така, аз си имам съображение. Вие сте богат – говоря ви по един начин, то е лично съображение; вие сте сиромах – говоря ви по друг начин, пак е лично съображение. Като дойде богатият, казвам: „Много ми е приятно, че сте дошли“. А като дойде сиромахът, казвам: „Стой далеч“. Какви са съображенията ми? Мислите ли, че в този случай аз разсъждавам правилно? Поставете въпроса другояче. Представете си, че и двамата са служители на Бога – и богатият, и сиромахът. Богатият е човек, когото Бог е пратил да дава, а сиромахът е един бирник, когото Бог е пратил да взима, да събира данъка на Бога. Вие казвате: „Този бирник е разбойник, той е дошъл да вземе от мен“. Това е ваше лично схващане. Вие трябва да погледнете на

него като на един чиновник, изпратен от Бога. Бог постъпва по три начина. Най-първо той ви прати един кротък човек, сиромах, просяк. Той е дошъл да види как ще постъпите. Вие не постъпвате по божествено. Тогава този беден човек ще се яви по втори начин, в астралния свят. Ще почне да иска от вас, като бирник. Горе няма просия, там той си седи и гледа дали ще си платите данъка, или не. Във втория свят, духовния, той казва: „Плати си данъка“. А пък в третия свят, физическия, той носи дърво и казва: „Ти ще даваш ли, или не?“. Ще даваш. Ако си силен, ще се защитаваш, но ако той е по-силен, какво ще правиш?

Сега в света работи третият метод. Някой проповядва: „Да живеем добре!“, държи някоя реч на площада, хванат го и по третия метод го заведат в участъка и го наложат. Не. Това са неестествени методи. Един предмет можеш да го огънеш със сила, но можеш и да го накараш да се огъва от само себе си. Аз често влизам в едно място. Влизам един ден и виждам, че свещта, която е направена от спермацет и турена на свещник, се е огънала, изкривила се е. Защо се е огънала свещта? Било е много топло и от слънчевата светлина и топлина се е огънала. Така и човек някой път от голяма топлина може да се изкриви. Причината не е в него. Аз не търся причината на изкривяването в свещта. Слънцето я е изкривило, макар че ни най-малко не е имало това намерение. И свещта не е имала това намерение. Но виждаме, че свещта се е изкривила – едно съчетание на обстоятелства. Къде е сега неправилността? Ако се запали тази огънатa свещ, горенето не става правилно, и тя ще капе. Защо искаме да бъде права? За да няма капане.

Питам сега: как ще отидете при Бога? Някои са млади, някои са стари. Като умрат младите, как ще идат при Бога? А старите? Някой казва: „Аз съм учен, възрастен съм, много знам“. Брада има, облечен е добре. Как ще иде при Бога? По този начин ли? Младият казва: „Аз имам сила, аз съм красив“. Той ще отиде ли по този начин? Всички отиват по един и същи начин, по един четвърти начин – каквото имат, тук, на Земята ще го оставят. Старият ще си остави брадата, бръчките и белите коси, а пък младият ще си оста-

ви красотата и силата. Знаете ли как ще се явят пред Бога, в каква форма?

При Бога ти не можеш да отидеш като грешник. При Бога ще се явиш като светия или като ангел. Ако си грешник, в участъка ще има налагане по задницата ти. Защо? Може да викаш, колкото искаш, няма да получиш никакво обяснение. Но ако искаш да се явиш пред Бога и да имаш неговото благоволение, трябва да се явиш като светия или като ангел. Светия значи да светиш, да се явиш в светлина, а пък ангел значи да се явиш в разумност, в служение. Светията ще каже на Господа, че си е запалил свещта, а ангелът ще каже на Господа, че Му служи. При Бога ти никога не можеш да се явиш в състояние на грешник, а само в състояние на мисъл, че си запалил свещта. И ако тази свещ не я носиш пред себе си, ти не можеш да се явиш, ти светия не можеш да бъдеш. Това са елементарни работи. Аз гледам и тук, на Изгрева, мнозина ходите с изгасени свещи, мнозина сте криви. Аз не ви съдя. Казвам, че Слънцето ви е изкривило. При това, като сте криви, вие не съзнавате как да изправите тая кривина. И какво да правите сега? Някой път говорите неща, които не са ви потребни. Например казвате на себе си: „Много съм лош“. Какво ще спечелиш, като кажеш, че си лош? Нищо, ще бъдеш в участъка. Ще кажеш на себе си: „Добър човек съм. Добър ме е направил Господ“. Не си добър от само себе си, но Бог те е направил добър. Ще кажеш: „Запалена свещ съм“. Ще ходиш навсякъде с тая свещ. Ще я държиш винаги в ума си. Срещнеш някой човек, на когото свещта не е запалена – няма да му казваш нищо. Той, като види твоята запалена свещ, ще те спре и ще си запали неговата. Православната църква има един много хубав обичай, по Великден е той. Свещеникът ще изнесе свещта от черквата и от него ще запали свещта си един човек, и после ще си запалят свещите едни от други. Това е много хубаво, но го правят много механически, и после, в живота, не се спазва същия закон. Дойде един добър брат – запалете свещите си от него. Казваш: „Че как, от него ли ще запаля? Не го ли зная какъв е?“. Не гледай светилника му какъв е, но гледай, че е запалена свещта му. Можеш ли да запалиш

свещта си от него, запали я. Другите разсъждения не са правилни. Запали свещта си!

Другото правило, което трябва да спазвате. Ти правиш нещо. Вглъби се в себе си или иди при Бога, и съпостави, и виж – това, което си направил, право ли е, или не. Има едно Божествено право. Щом нарушиш Божественото право в себе си, ти веднага ще изгубиш вътрешния си мир. И светия да си, ще стане една промяна в теб. И за да възстановиш изгубеното, ти, умният човек, веднага ще се уединиш и ще видиш къде си нарушил Божественото право. Не че си искал, но някой път всички прегрешения стават от незнание. Някой път обвиняват Ева, че съгрешила. Господ я извини, Той не ги осъди тъй безвъзвратно. Но ти трябва да осъзнаеш, че си нарушил закона. Ти си мислиш за добро да го направиш, да се повдигнеш, но ще се намериш в задънена улица.

Казвам сега: не се сравнявайте. Всякога търсете хора, на които свещите са запалени. Търсете хора, които се движат със своята запалена свещ. Ако искам приятели, аз ще търся хора, с които като се събирам, да ми действат добре. Никога не дружете с хора, които нарушават вашия вътрешен мир. Тях ще ги оставите. Вие искате да проповядвате на хората – никога не проповядвайте на хора, които не възприемат. Законът е: всякога проповядвайте на хора, при които има най-малко съпротивление. А ония ги оставете, на тях други ще проповядват.

Сега в живота на всички хора се е породило едно вътрешно безпокойствие, а то се отразява на онова, което вие търсите в света. Вие искате да бъдете обичани, но ако изгубите вашия жизнен магнетизъм, хората не могат да ви обичат. На Земята, на физическото поле, хората могат да ви обичат само за електричеството ви и за вашия магнетизъм. Някой път казвате: „Искам сила“. Ако сте на физическото поле, трябва да имате сила и магнетизъм. Едновременно трябва да бъдете и меки, и силни, защото, ако не сте и мек, и силен, вие ще се пречупите на физическото поле, няма да имате никакъв успех. Сега, може тия въпроси да не можете да ги разрешите, те са философски въпроси. Искате да знаете какво е писал някой философ. Мнозина филосо-

фи са писали много право, но вие трябва да знаете откъде изхождат, от какво гледище. Някои философи разглеждат въпросите от гледна точка на Божествения свят, някои – от гледна точка на духовния свят, а някои – от гледна точка на физическия свят. Следователно, когато четете някой автор, трябва да знаете как, от каква гледна точка разглежда предмета. Също и като срещнете някой човек, трябва да знаете къде се намира той – в Божествения, в духовния или във физическия свят. Защото хората, които се движат тук, на физическото поле, те всички не са във физическото поле. Някой казва: „Мен не ми трябва богатство“. И започва да говори за изкуство, за красота, за хубава обстановка. В кой свят е той? Дойде друг – разглежда нещата другояче, и говори за отвлечени неща, Божествени: за това как е създаден светът, за отношенията между хората. Също, трябва да знаете, че и вие самите всеки ден минавате през трите свята. Някой ден живеете само във физическия свят – целия ден мислите само за едно и също нещо – вие се самохипнотизирате. Самохипнотизирането нищо не допринася. Колко минути или колко часа трябва да мислите само за едно и също нещо? Например имаш някаква нужда – пари ти трябват. Молиш се на Господа. Като отидеш при Бога, колко време трябва да седиш и да Му мрънкаш: „Пари ми трябват, пари ми трябват“. Я ми кажете, каква е вашата опитност? Колко часа трябва да седите така? Защото и в Писанието е казано: „Не Му давай почивка на Бога, докато не изпълни онова, което е обещал“. Но от това трябва да извадиш съвсем друго заключение. Защото ако молитвата ти е права, само като си насочиш мисълта към Него, ще получиш. Писанието казва в друг стих: „Преди да поискате, Аз ще ви дам“. Преди да сте се помолили. Само като се обърнеш към Бога, ще получиш. Ако Бог е определил, молитвата ти ще бъде послушана. Някога Бог не е определил нищо за теб, тогава ще чакаш Неговото решение. Търпение ти трябва. Докога? Докато ти даде това, което искаш. Ако си дете, Бог никога няма да ти даде това, което е за възрастния. Но щом станеш възрастен, определеното за теб ще ти го даде. Ще отидеш при Бога и ще Му кажеш: „Искам да се уча“. И Той

ще ти покаже училището. А ако искаш да се учиш, но не си достатъчно възрастен, Той ще ти каже: „Не, ще седиш при майка си и баща си, и при тях ще се учиш“. Тази е философията. Вие мислите, че разбирате света, а отвън, на физическото поле, нямате резултати. Лицето ти е тъмно, какво показва това? Ако се набръчкаш и косата ти побелява, това какво показва? Казваш, че много си теглил. Няма какво да теглиш. Не трябва да теглиш. „Много ми е патила главата.“ Не трябва да ти пати главата. Главата трябва да мисли, не да пати. Човек е пратен тук със свещта си да се движи, а не да тегли нещо. И ако аз тегля, то причината е моята глава, че не съм разбирал.

Между вас има една тънка политика. Оставете я. Някой от вас е неразположен към другиго. Той не отива да му каже, но ще накара друг някой да му каже. Един, двама, четири, пет души ще се наредят, ще се скриете зад тях. Не е хубаво това.

После, дръжте един метод. Ако реша да говоря, какво трябва да правя? Когато мълча, мълча, но когато говоря на един човек, ще говоря по метод, който аз съм избрал и познавам. Когато искам да сея жито, ще отида при някой, който знае, за да ми каже как. И ще сея по всички правила, по които се сее жито. Сега употребете новия метод. Това, което знаете, е хубаво. Но вашето знание ще го приложите. Трябва да приложите един метод. Вие имате наследени черти, с които трябва да се справите. За това е нужно различаване и разбиране. Какво значи лош и добър човек? Аз считам лошите хора за хора, които могат да прогресират. В този смисъл, само добрият човек може да бъде лош. А пък лошият не може да бъде лош. И само лошият човек може да бъде добър. Добър значи човек, който има съзнание да употребява онова богатство, което има, тоест да го прилага, и има знание как да го употребява. Това е въпрос на метод – можеш да употребиш едно и също нещо по разни начини. Това са, външно погледнато, противоречиви мисли, но на нашия вътрешен живот много добре съответстват. На някои от вас тая мисъл може да действа малко зле. Някои казват: „Все за това се говори. Че аз всеки ден се моля на Бога“. Че се молите, много добре правите, но не сте мислили по кой

начин да се молите. Ти се изправиш с Отче наш. Мислите ли, че така, както го правите, това е молитва? Първия ден, в понеделник, като четеш Отче наш, ще кажеш: „Отче наш“. Ще мислиш за баща си. Втория ден ще кажеш: „Който си на Небето“. Трябва да знаеш на кое място. Третия ден ще мислиш върху думите: „Да се свети Името Твое“. Следващият ден ще мислиш върху думите: „Да дойде Царството Твое“. Следния ден – върху думите: „Да бъде Волята Твоя“. И всеки ден, като четеш „Отче наш“, ще се спираш на различни, специфични области. А ти четеш Отче наш бързобързо. Мислете върху следната идея, която е мъчна. Всички неща Бог ги е създал, и вие трябва да дойдете в съзнание и да знаете следното: като е създал Бог нещата и хората, всеки човек Той го е създал за нещо; вие трябва да намерите за какво го е създал, и да постъпите съобразно това, за което го е създал. Не разглеждайте човека като лош. Това не е Божественият път. Не че човек е лош, но не се проявява. Преди всичко мислете, че Бог го е създал за нещо определено и се опитайте да разберете какво е то. Като мислите така, едновременно мислете и за Бога, за да се оправят вашите работи. А при начина, по който сега мислите, вие живеете в противоречия. Хората искат да знаят кое е добро и кое е зло. Писанието казва: „Няма нито един праведен“. Всички ония, които са яли от забранения плод, са съгрешили. Следователно трябва да престанат да ядат от забранения плод и да почнат да се хранят с плода на Дървото на живота. Това е един метод за учене. Сега се учат и месоядци, и вегетарианци. Считайте, че месоядците са хора, които се хранят с плода на Дървото за познаване на доброто и злото, а пък вегетарианците са хора, които се хранят от Дървото на живота. Ти казваш: „Аз съм вегетарианец“. Това значи да кажеш: „Аз съм престанал вече да се храня от Дървото за познаване на доброто и злото“. Това е вегетарианството. Сега трябва да се храните от плодовете на Дървото на живота, за да разберете закона на любовта. Ако не се храните от Дървото на живота, не можете да разберете любовта. А щом не можете да разберете любовта, не можете да я приложите и не можете да бъдете щастливи. А щом не можете да бъдете щастливи, вие ще носите нещастието.

Ти искаш да се измениш, искаш да станеш вегетарианец. Някой казва: „Аз съм вече три години вегетарианец“. Аз разбирам вегетарианството малко по-другояче. Вегетарианството разбира прави мисли, прави чувства и прави постъпки. Това е вегетарианство. А месоядството – там има нещо криво в мисли, чувства и постъпки. Казват, че хората, които са месоядци, са добри. Човек, който яде месо, не може да бъде добър. И ако той става добър, той трябва да престане да яде месо. Трябва да престанеш да ядеш от плода на Дървото за познанието на доброто и злото. Трябва да дойдете до това схващане за вегетарианството. Питам тогава, ти дали си вегетарианец, или не си? Хората трябва по този начин да бъдат вегетарианци.

Аз сега искам вие да бъдете вегетарианци. Някой може да каже: „Ние тук всички сме вегетарианци“. Радвам се. Но да се има предвид новото определение на вегетарианството. Искам всички да бъдете вегетарианци – нищо повече. Щом сте вегетарианци, трябва да познавате любовта. И да няма въздишки и никакви недоразумения. Като дойде вегетарианството, има правилно дишане, правилна мисъл, чувство и постъпки. Вегетарианците всички са радостни и весели. Вегетарианците слизат да работят между месоядците. Всички „умни“ хора в света, както ги наричат, са все месоядци. Те ядат от Дървото на познанието на доброто и злото. Казват за някого: „Я виж колко е умен, колко е съобразителен“. Вълка го похвалявам за едно нещо – че е умен. Някога гледам дявола и намирам, че и той има добра черта: много е постоянен. Никога не се обезсърчава. Нещо не му върви по един начин – употребява втори метод, трети и прочее. Сто пъти той ще се опита да постигне нещо. Като не може да те излъже с пари, ще избере друг някой метод. И какви ли не методи има. И ще пристъпва от много далеч. Аз искам да ви говоря за добрата страна на дявола. Бъдете така постоянни, както той е постоянен. Не пада духом. Че са го нахукали, че говорят нещо за него, той не иска да знае. Дълбочина има. Той не спи – когато хората спят, той работи. Казвам: от дявола трябва да извадите една хубава черта.

И тъй, искам да станете вегетарианци в правия смисъл на думата. Досега както сте живели, то е добро. Но в бъдеще по стария начин не може да се живее. Бил си в полето – живял си по един начин, отидеш в гората – ще живееш по друг начин. Всяка местност, всяко положение в живота изисква различен метод. Ще измените метода на вашия живот.

Сега мисля, че разбрахте. Но аз ще се радвам, ако можете поне 25% да приложите. Най-малкото 25% процента. От 25 по-надолу не се приема. От онова, което сте разбрали, 25% ще приложите вътре в себе си.

Това, което е определено, трябва да го направите, защото ако не живеете така, няма да можете да получите онова благословение, което ви е определено. Ако не можете по тия правила да живеете, вие не можете да получите благословение. Да кажем, че е поставена в банката една сума за вас, но при известни условия – ако не ги спазите, няма да я получите. Ако не живеете по този начин, то Божието благословение ще си остане така. И заради вашето лично благо казвам: живейте така, за да можете да приемете сегашното Божие благословение, което Той е определил за вас. Не онова, което ви е дал. Сега! Сега което ви чака. Само по този начин можете да го получите.

Отче наш

38. лекция, 16 септември 1936 г., София, Изгрев, 6 ч. 15 мин.

ПРИЛОЖЕНИЯ

РЕЧНИК НА ИЗПОЛЗВАНИТЕ РЕДКИ, ОСТАРЕЛИ И ЧУЖДИ ДУМИ

Агни (санскр.) – огън
Байгън (тур.) – дотяга ми, става ми прекалено, прилошава ми
Базиргян (тур.) – търговец
Бамбашка (тур.) – особен, необикновен, съвсем различен
Be man (англ) – бъди човек
Бирбучуклия (тур.) – широк, дълъг до под коленете панталон
Гем (тур.) – юзда
Дам (диал.) – обор
Дарак (тур.) – уред за развлачване на вълна или памук
Дилаф (гр.) – ръжен, маша
Дине (фр.) – вечеря
Джубе (тур.) – кожухче; горна дреха от сукно, подплатена с кожа
Долап (тур.разг.) – лъжа,измама, хитрина; долапчия – хитрец, измамник
Дост (тур.) – приятел, другар
Дръндар(остар.) – човек, който разбива вълна или памук
Дряхъл (рус.) – остарял
Дубара (тур.) – измама, хитрост
Елли-белли (тур.) – елли – петдесет, белли – явно, известно
Ерменски – арменски, хитър
Есап (тур.) – сметка
Жур фикс (фр.) – ден, определен за приемане на гости
Зенгия (тур.) – стреме
Зифт (тур.) – черна смола, асфалт
Иждивявам (остар.) – харча, изразходвам
Ихтибар (тур.) – добро име; почит, уважение
Калимявка (гр.) – попска шапка
Кираджийство (тур.) – наемане, даване под наем
Компонист (остар.) – композитор
Крина (остар.) – дървен съд, използван за мярка на житни

храни
Куркой (диал.) – пуяк
Кюп (тур.) – голям глинен съд, делва
Лапчуни (диал.) – чехли
Линкам (диал.) – ходя бавно, клатя се
Майя (санскр.) – илюзия
Медлен (рус.) – бавен
Миситин (тур.) – посредник
На свят (диал.) – както трябва
На парила (остар.) – на усилена работа
N'est-ce pas? (фр.) – нали? (произнася се *не-с-па*)
Омбрела (англ. остар.) – чадър
Орталък (тур.) – множество хора, тълпа, свят
Па-ву-га-ди – па-па-ву – га-ди-ке, зо-ни-па – нотни стойности в църковнославянското пеене, невми;
Пеш (тур.) – предната пола на дълга дреха
Положение хуже губернаторского (рус., разг., шеговито) – крайно затруднително, неприятно положение
Поревна (старин.) – пожелавам, приисква ми се, харесва ми
Предложение (рус.) – изречение
Прикя (гр.), чеиз (тур.) – дрехи, бельо и други изработени неща, които булката занася в новия си дом като зестра
Присинясал (диал.) – посинял; спаружен
Разтевекелил се (тур.) – от *тевекелия* – щедър
Рандеву (фр.) – среща, свиждане
Реврънт (англ.) – преподобен
Салтамарка (тур.-фр.) – къса до кръста дреха, подплатена или обшита с кожа
Секвестър (лат.) – възбрана, отраничаване на правото да се ползваш от имоти или продукти
Скабрици (диал.) – дребна риба
Скържав (диал.) – стиснат, скъперник
Соба (остар.) – печка
Спермацет (лат.) – китова мас
Стивасване (остар.) – етап от архаична техника за обработка на вълна или памук
Съсъд (остар.) – съд

Табана-кует (тур.) – беж да те няма
Тертип (тур.) – образец
Трахана (тур.) – стрито и изсушено на зърна тесто
Трисложна (слав.) – трисрична, от *слог* – сричка
Укрухи (старин.) – къшеи, парчета хляб, трохи, остатъци
Фалага (тур.) – дървен уред за стягане на краката при биене с пръчка по стъпалата
Фуски (гр.) – пъпчици
Хайлазлък (тур.) – безделие, мързел
Халаше (тур.) – безсилен, немощен;
Хак ти е (тур.) – така ти се пада, заслужаваш си го;
Хас (тур.) – чист, истински;
Хукам (диал.) – хокам, карам се, обиждам;
Чакър-кефлия (тур.) – подпийнал, пийнал повече, сръбнал си, развеселен от пиене
Чапрашък (тур.) – забъркан, опак
Шовъркам (диал.) – шавам, играя
Щекотлив (рус.) – деликатен;
Юлар (тур.) – повод, оглавник за добитък
Юс-дюс (тур.) – юс – сто, дюс – равен, гладък
Юшурджия (тур.) – човек, който събира данъците, от *юшур* – данък
Яма (тур.) – кръпка

ОБЯСНИТЕЛНИ БЕЛЕЖКИ

[1] **Иван Богоров** (1820 – 1892) – книжовник, езиковед, педагог, журналист. Роден в Карлово, учил в Цариград и Одеса, следвал химия в Лайпциг и медицина в Париж. Издал в Лайпциг първия български вестник („Български орел“, 1846); основател на „Цариградски вестник“(1848); редактор в сп. „Български книжици“. Автор на „Първа българска граматика (1844), на Френско-български (1869) и на Българо-френски (1871) речник. Отстоява фонетичния принцип и правата на говоримия общонароден език, който налага в учебниците и в периодичния печат. Създател на много български думи, между които *бележка, чакалня, часовник*. Един от първите български фолклористи. Автор на Български тълковен речник, останал незавършен.

[2] **„Оборище“** – на ул. „Оборище“ № 14 , на място, принадлежащо на брат Иван Радославов, е бил построен през 1923 г. братски салон, където Учителя е изнасял беседите и лекциите до 1927 г.

[3] **66** – ул.“Опълченска“ № 66 в София, където Учителя е живял известно време в дома на братското семейство Гумнерови

[4] **Йоан Веслей –** Джон Уесли (1703 – 1791) – прочут английски духовен деец, теолог, реформатор в англиканската църква, основател на методизма.

[5] **„Подражание на Христа“ –** изключително популярна в християнския свят книга, претърпяла хиляди преписи, преводи на около 95 езика и около 3000 издания. И до днес едно от най-въздействащите ръководства по християнска духовност. За негов автор се счита Тома Кемпийски (Виж: Т. Кемпийски, Подражание на Христа, изд. „Изток-Запад“, С. 2006 г.)

[6] **Бичер** – американски проповедник, прочут оратор

[7] **Корто, Алфред** (1877 – 1962) – забележителен френски пианист, диригент и педагог. Роден в Швейцария. В 1902 г. организира в Париж Общество на оперните фестивали, по-късно и Асоциация на големите хорови концерти. От 1905 г. концертира в прочутото трио с цигуларя Жак Тибо и

виолончелиста Пабло Казалс. От 1907 до 1917 г. е професор в Парижката консерватория. В 1918 г. основава (заедно с А. Манжо) и оглавява Висшето музикално училище в Париж „Екол Нормал“. Автор на трудове по интерпретация и по методика на свиренето на пиано. Един от големите изпълнители на Шопен.

[8] **„Царския път на душата“, от стр. 105, първия ред до стр. 106, последния нов ред –** В последното издание: от стр. 73, предпоследното изречение на страницата, до стр. 74, последния нов ред („Царския път на душата. Да им дам живот“, Съборно слово 1935 – 1936, Изд. „Бяло братство“, С. 2009)

[9] **Муди, Дуайт** (1837 – 1899) – прочут американски проповедник, евангелист, основател на Църквата на Муди, Библейски институт „Муди“ и Издателство „Муди“, които още съществуват.

[10] **Тарас Булба –** герой на едноименния роман на М. И. Гогол (1809 – 1852)

Петър Дънов
Учителя

ОБЩ ОКУЛТЕН КЛАС

БОЖЕСТВЕНОТО ОГЛЕДАЛО
година петнадесета

Редактор *Мария Кисова*
Графичен дизайн *Илиана Попова*
Предпечат *Иван Джеджев*

Издателство „БЯЛО БРАТСТВО“
София, ул. „Ген. Щерю Атанасов“ 2

Отпечатано в Университетска печатница

www.beinsadouno.org
www.bialobratstvo.info
izdatelstvo@bialobratstvo.info